

25. 01. 2016. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče i članovi 40. Vlade, otvaram **prvo vanredno zasijedanje u 2016. godini** sazvano na predlog Vlade sa dnevnim redom koji je predložen, jednom tačkom dnevnog reda - **Zahtjev za glasanje o povjerenju Vladi Crne Gore.**

Ne može biti dopune dnevnog reda i izmjene, glasamo predloženi dnevni red.

Za, protiv, uzdržani?

Mogu li zaključiti glasanje?

Hvala vam. Glasao je 51 poslanik, svi su bili za.

Shodno Ustavu Vlada je postavila pitanje svog povjerenja, a shodno Poslovniku Skupštine Crne Gore dogovorili smo se da radimo u onom punom kapacitetu rada Parlamenta, znači svi poslanici po 10 minuta, uvodno izlaganje 10 minuta u ime klubova, završno izlaganje 10 minuta. Premijer, po dogovoru će imati fleksibilno, koliko mu bude trebalo u principu i plan je da završimo do sutra. Prema broju poslanika koji su prijavljeni to bismo mogli da završimo do sutra i sutra glasati o povjerenju Vladi.

Ići ćemo od većih ka manjim klubovima. 10 minuta bez komentara na izlaganje predstavnika klubova, poslije u raspravi komentari su mogući.

Izvolite. Predsjedniče Vlade hoćete li vi prvi?

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani građani Crne Gore, gospodine predsjedniče Parlamenta i gospodo potpredsjednici, poštovani poslanici,

Vlada Crne Gore je na 141. sjednici od 28.12. 2015. godine odlučila da inicira održavanje sjednice Skupštine na kojoj bi se provjerila postojanost političkog povjerenja dobijenog nakon posljednjih parlamentarnih izbora krajem 2012. godine.

Neposredan povod za Vladinu inicijativu predstavljale su više puta ponovljene ocjene od strane visokih zvaničnika Socijaldemokratske partije jednog od partnera vladajuće koalicije da zbog gubitka političke podrške aktuelna vlada ima tehnički karakter. Za iole odgovorne političke subjekte i ljude takva tvrdnja zaslužuje neodložnu provjeru u formi demokratskog i argumentovanog dijaloga u za to nadležnoj instituciji države Crne Gore. Ustav Crne Gore

predvidio je takvu mogućnost članom 106 koji glasi: "Vlada može u Skupštini postaviti pitanje svog povjerenja".

Međutim, povod za Vladinu inicijativu nije iskrsao incidentno niti neočekivano. U dužem vremenskom periodu sve od završetka izbora za predsjednika Crne Gore 7. aprila 2013. godine i najširoj javnosti je vidljiv poremećaj u funkcionisanju vladine koalicije. Slijed političkih događaja pojačavao je nepovjerenje u odnosima Demokratske partije socijalista Crne Gore i Socijaldemokratske partije što se najočiglednije manifestovalo na manje više svim izbornim procesima u lokalnim zajednicama tokom 2014. godine. Naime, u 15 od 18 izbora u tom periodu Demokratska partija socijalista i Socijaldemokratska partija su, ne samo nastupale na odvojenim izbornim listama nego su i tokom kampanje bile i direktno najoštrije suprotstavljeni politički rivali. Takvi politički odnosi dodatno su produbili ranije razlike koje su se odnosile na model ekonomskog razvoja zemlje, prevashodno po pitanju oslonca na strane investicije kao faktora ekonomskog rasta koji treba da generiše poželjan tempo društvenog razvoja Crne Gore.

Posljedice tih nesporazuma bile su višestruke i nosile su dozu rizika po ostvarivanju nekih od vitalnih državnih interesa Crne Gore. One su se prevashodno ogledale u odlaganju ili otkazivanju jednog broja izvjesno usaglašenih investicionih aranžmana sa renomiranim, globalno i u Crnoj Gori potvrđenim inostranim partnerima. Logično to je značilo gubitak više stotina novih radnih mjesta u turizmu i uslužnom sektoru, zaostajanje u profilisanju Crne Gore kao visokokvalitetne turističke destinacije, kao i nedostatak impulsa ekonomskom životu i mogućem rastu, bez čega nema dobrog tempa društvenog razvoja niti unapređenja životnog standarda građana. Da i ne pominjem koliko je teško u vremenu globalne bezbjednosne i ekonomske krize naći respektabilnog investitora i koliko je makar i pojedinačno negativno iskustvo bilo koga od njih rizično po imidž zemlje kao destinacije za biznis po njenu konkurentnost i atraktivnost.

Takođe kriza odnosa u vladajućoj koaliciji značila je ozbiljne poremećaje u funkcionisanju političkog sistema u državi. Do tekućeg mandata započetog 2012. godine Crna Gora je bila politički najstabilnija država regiona, između ostalog i za to što naš parlamentarni život nijesu karakterisatli unutar partijski raskoli parlamentarnih partija i poslanički transferi koji bi mogli dovesti u pitanje slobodno utvrđenu volju građana na parlamentarnim i lokalnim izborima.

U praksi naše parlamentarne demokratije bila je jasna demarkaciona linija između vlasti i opozicije koju su politički kritičari smatrali rigidnom i dubokom političkom podjelom, a politički realisti preciznom granicom odgovornosti za stanje u zemlji. Sve dublji politički konflikti u vladajućoj koaliciji doveli su do poremećaja i tog primarnog političkog odnosa, kao i do sve češćih ad hoc interesnih aranžmana, ponajprije u parlamentu Crne Gore. Takođe ni jedna od opozicionih partija tokom ovog mandata parlamenta nije prošla bez unutrašnjih konflikata, dioba i gubitka jednog broja poslaničkih mandata dobijenih na izborima 2012. godine. Došlo je i do podjele SDP-a stranke u vladajućoj koaliciji. Te diobe su učinile da i partije koje nijesu učestvovala na izborima dobiju parlamentarni status. Sav taj nered, a prevashodno nejedinstvo vladajuće koalicije omogućilo je da u parlamentu prohodnost dobiju brojna rješenja nekonzistentna ili suprotno duhu našeg sistema, logično bez saglasnosti Vlade pod udarnošću trenutnih interesa parlamentarne opozicije i nekih od članica vladajuće koalicije po pravilu Socijaldemokratske partije. Tako su izglasani i neki iz seta izbornih zakona, kreirana nova i skupa socijalna zaštita prava, uvećana budžetska potrošnja i ugroženi najvažniji ekonomski interesi, a takođe odbijani vladini predlozi za realizaciju razvojnih projekata koji bi značili valorizaciju neiskorištenih resursa i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta.

Sve to, a posebno propisivanje novih budžetskih obaveza, podrivalo je Vladine napore da ostvari punu konsolidaciju javnih finansija i stvori podsticajan ambijent za svakog pojedinca u društvu da svoju egzistenciju obezbjeđuje u procesu rada, a ne očekivanjem od novoustanovljenih socijalno zaštitnih prava iz državnog budžeta.

Naravno, to je značilo i narušavanje Ustavom definisane podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku, time i zamagljivanje odgovornosti za vršenje svake od tih funkcija vlasti, finalno i rušenje osnovne linije razgraničenja odgovornosti između vlasti i opozicije, riječju svi su postali vlast. Neko regularno rezultatima izbora, neko neprincipijelnom interesnom kombinatorikom u parlamentu. I ne samo to, svi su postali izvršna vlast jer smo se sve češće suočavali sa pretencioznošću parlamenta da u potpunosti supstituiše ulogu Vlade u sistemu vlasti, naravno, ne preuzimajući za to i odgovornost. Suprotno, nerijetko takva inicijativnost nove većine u parlamentu je bila inspirisana da se Vladi, rekao bih posebno najvećoj partiji vladine koalicije, učini politička šteta. Najteže posljedice ovakve prakse su sistemski deformiteti u pravnom, ekonomskom i socijalnom sistemu koje će buduće crnogorske vlasti morati postupno i na dugi rok da otklanjaju.

Mnogo puta u tom periodu sam saopštavao, a takav je bio i stav drugih odgovornih ljudi iz reda vladajuće koalicije, da ovakvo nekonzistentno funkcionisanje vlasti tolerišemo samo iz razloga očekivanog dobijanja pozivnice Crnoj Gori za članstvo u NATO. Naime, bilo je jasno da je država u izglednoj šansi da nakon višegodišnjih uspješnih reformi zavrijedi poziv za članstvo u Alijansi, što je bilo i vremenski omeđeno krajem prošle godine. Izgledalo je da je jedini nepovoljan scenario koji bi osujetio ovaj najvažniji uspjeh Crne Gore od obnove nezavisnosti izazivanje političke ili bilo kakve nestabilnosti. Potvrda tome su intenzivirane aktivnosti dijela parlamentarne opozicije koja je upravo iz tih pobuda pokušavala na razne načine da stvori utisak nereda, haosa, nasilja i nesposobnosti države da garantuje mir, stabilnost i prava građana, da bi našim saveznicima poslali poruku da Crna Gora ne zavređuje njihovo povjerenje. Treba li podsjećati da je to javno promovisani politički cilj tog, ne samo antinatovskog, nego i anticrnogorskog dijela crnogorskog parlamenta.

Odgovornošću svih subjekata vladajuće koalicije i parlamentarnih opozicionih partija koje se nijesu pridružile antidržavnoj destrukciji, stabilnost Crne Gore i funkcionalnost njenih institucija su izdržali i ovu provjeru i naša država je na ministarskom sastanku NATO 2. decembra 2015. dobila dobila poziv za članstvo.

U dijelu javnosti tokom prošle godine, gotovo konstantno je trajala dilema - vrijedi li makar i zbog cilja kakav je ulazak u NATO tolerisati slabosti koje sve očiglednije generiše naraslo nepovjerenje među konstituentima vladajuće koalicije. Pokazalo se da vrijedi. Jer, 2015. nije godina nije Crnoj Gori donijela samo priznanje za, ubijeđen sam, istorijski zaokret u pogledu smjera i tempa budućeg razvoja, kako doživljavam NATO pozivnicu, nego je to bila i godina dinamičnog ekonomskog rasta po stopi iznad 4%, godina početka realizacije najvrednijih razvojnih projekata u ukupnoj crnogorskoj istoriji i godina dobrog tempa i kvaliteta pregovora o članstvu sa Evropskom unijom. Riječju, mjereno parametrima najvažnijih nacionalnih interesa veoma uspješna godina. Godina u čijem finalu je inicijativa za ispitivanje povjerenja Vladi vrijedan dokaz političke i moralne odgovornosti izvršne vlasti u našoj državi. Samo neodgovorni, vlastoklepni ljudi bi prećutali ocjene sa relevantnih adresa crnogorske političke scene da Vlada nema politički legitimitet, a da ne iniciraju demokratsku provjeru takvih tvrdnji. Vjerujem da je na zadovoljstvo svakog koji iole politički misli naša izvršna vlast pokazala da nije tako.

Na samom kraju, nakon Vladine inicijative i jednog dijela političke javnosti i medija koji su joj naklonjeni lansirane su iskonstruisane optužbe prema Vladi i Demokratskoj partiji

socijalista, od kojih je svakako najbesmislenija i gluplja da je to potez koji će ugroziti započeti parlamentarni dijalog u cilju dalje regularizacije političkog ambijenta za održavanje ovogodišnjih parlamentarnih izbora.

Zašto tako ocjenjujem ove neutemeljene, tendenciozne, nebulozne izmišljotine? Formalno, ne može pravo propisano Ustavom i nesumnjiva demokratska praksa svih demokratski odgovornih društava da se provjere sumnje, u našem slučaju izrečene od strane stranke konstituenta vlasti, ugroziti političku stabilnost društva.

Najvažniji politički događaj ove godine u Crnoj Gori biće parlamentarni izbori u čijoj je funkciji započeti dijalog među parlamentarnim partijama za koji se, bez ostatka, od prvog dana založila i Vlada i najveća stranka vladajuće koalicije. Više puta sam kazao da upravo vladajuća koalicija ima najviše interesa da se kroz uspješni parlamentarni dijalog otkloni ili bar reducira očigledno nepovjerenje dijela parlamentarnih partija izbornog sistema. Naravno, dijalog bez isključivosti i ultimatumu. Da paradoks bude veći to nepovjerenje potenciraju upravo one partije koje su imale presudnu ulogu u njegovom kreiranju i usvajanju. Do danas nijesam čuo niti jedan argument zašto bi Vlada ili Demokratska partija socijalista imale neki tajni motiv za ugrožavanje političke stabilnosti zemlje i kako bi provjera povjerenja Vladi mogla služiti tom cilju.

Mislim, dakle da je riječ o neodgovornoj galami od strane partija kojima ne odgovara raščišćavanje političke magle i normalizacije političkog života. Jasno je, naime, da nakon ove sjednice neće imati mjesta za uloge oni koji su se navikli da istovremeno budu i vlast i opozicija. Preciznije da budu vlast zbog svih pogodnosti koji im taj status donosi da istovremeno budu nevješto prikrivena podrška svima koji tu vlast podrivaju. Ne mareći ni malo za štetne posledice po nacionalne interese Crne Gore. Da ipak ponovim, ne zbog njih, jer oni to znaju, oni i onako nakon ovog objašnjenja neće prestati da ponavljaju iste neutemeljene optužbe koje su zapravo žal što im Vladina inicijativa izmiče jednu od dvije stolice na kojima su do sada raspolučeno sjedjeli, nego prevashodno zbog građana Crne Gore i naših međunarodnih partnera. Vlada Crne Gore, a kao predsjednik DPS-a, želim da podcrtam i najveća parlamentarna partija, čini sve što je u našoj nadležnosti i moći, a tako će biti i ubuduće, da se tolerantnim i argumentovanim dijalogom parlamentarnih partija bođe do uspješnog epiloga pregovaračkog procesa koji je u toku. Time makar se ne slagali sa najvećim dijelom ocjena opozicije o kvalitetu našeg izbornog sistema i posebno dosadašnje izborne prakse mi želimo da doprinesemo rastu političkog povjerenja u društvu i punoj regularnosti izbornog procesa, da bi kao njegov rezultat

imali demokratski izabranu vlast koja će efikasnim i kompetentnim funkcionisanjem voditi Crnu Goru dalje putem ekonomskog i demokratskog prosperiteta. Svjesni da će od uspjeha u organizaciji redovnih parlamentarnih izbora ove godine u značajnoj mjeri zavisiti od ostvaranje najvažnijih ciljeva naše državne politike. Uspješni pregovori i ratifikacija članstva u NATO, dalji progres na putu do članstva u Evropskoj uniji i srednjoročno održiv dinamičan ekonomski rast kao najvažniji katalizator ekonomskog i demokratskog razvoja našeg društva.

Vlada i svi državni organi, institucije su ozbiljni politički subjekti moraju pokazati zrelost i odgovornost da Crna Gora prevaziđe političke i druge antagonizme u društvu radi ostvarenja ovih ciljeva na dobro naše države i svih njenih građana. Posebno u godini izbora i u perioda priprema za transparentan, fer i demokratski izborni proces.

Želim da uvjerim crnogorsku javnost i naše međunarodne partnere da je i ova inicijativa Vlade isključivo na toj liniji. Ovih godina u kojim slavimo prvu deceniju nezavisnosti do koje smo došli mirnim, demokratskim putem, što je Crnu Goru svrstalo u red najstabilnijih društava na Balkanu. Tokom te prve decenije naša zemlja je prepoznata po stabilnosti, multietničkom skladu, dobrosusjedstvu i saradnji, napretku u reformama i u integracionim procesima i po ubrzanom ekonomskom razvoju.

Siguran sam da dijelim vaše uvjerenje da je Crna Gora dorasla svim iskušenjima kao i optimizam da mi imamo unutrašnjih demokratskih potencijala da izađemo iz ove situacije i da stvorimo sve pretpostavke za izgradnju društva vladavine prava za dalji stabilan ekonomski i demokratski razvoj naše zemlje. Vlada i Demokratska partija socijalista Crne Gore biće posvećeni i dalje u potpunosti tom ključnom cilju. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade. Sad ćemo iz Kluba poslanika DPS-a, kolega Simović.

Izvolite kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se predsjedniče Parlamenta.

Predsjednik Vlade je u svom izlaganju naveo jasne razloge koji su uputili Vladu da podnese ovu inicijativu. Bili smo svjedoci otvorenih osporavanja legitimiteta Vlade iz opozicionih, ali iz redova jednog koalicionog partnera. Svima njima ukazivano je na ustavnu mogućnost ispitivanja povjerenja Vladi u Parlamentu, a neki su i sami to, reklo bi se stidljivo,

pominjali i najavljivali. Ova inicijativa izazvala je različite reakcije. Dio političkih subjekata je nažalost i dalje van institucije i bježe i od ove prilike koja je uvijek bila opoziciona šansa. Bježe, nažalost i od ovog dijaloga. Dio se nerado suočava sa ovakvom inicijativom, sa ovakvim odgovornim odnosom Vlade prema izbornoj volji građana sa parlamentarnih izbora '12. godine. Nerado se suočava sa ovim odgovornim i politički odvažnih poteza Vlade, nerado i sa nelagodnom, jer je sada očigledan nedostatak njihove političke hrabrosti i dosljednosti, jer nijesu uradili ono što su sami najavljivali.

Za Klub poslanika Demokratske partije socijalista, a vjerujem i za ostale prisutne ovo bi trebala da bude prilika za učešće u najrelevantnijem dijalogu o rezultatima rada ove Vlade, ali je i prilika za dijalog u cilju zajedničkog traženja odgovora na aktuelne i buduće izazove pred kojima se nalazi naše društvo. Nabrojaću najvažnije, daljeg ubrzanog ekonomskog razvoja kao uslova unapređenja kvaliteta života svih građana, sticanje punopravnog članstva u NATO, nakon dobijanja pozivnice sa potrebom ubrzanja, a ne usporavanja ovog procesa. Daljeg ubrzanja evropskih integracija i svakako pune implementacije izbornog zakonodavstva, kao uslova za organizovanje demokratskog izbornog procesa. I zbog svega ovoga nelogičan je i neutemeljen stav kojim se od dijela političkih subjekata ova prilika za ovakvim dijalogom pokušava označiti suvišnom i nepotrebnom, a bilo je još dosta kvalifikacija.

Svjedoci smo da je ovakve stavove najglasnije saopštavao SDP i to kao konstituent Vlade i kao dio parlamentarne većine, pobjednika parlamentarnih izbora '12. Uostalom, nije to ništa novo u odnosu na neki period, a posebno poslije predsjedničkih izbora '13. godine. Jasni su razlozi aktuelne, političke graje. Gubi se šansa i pozicija da se ucjenjuje veći koalicioni partner. Gubi se dugotrajući monopol vječitog jezička na vagi. Zbog toga svaki stav i svaka odluka koja ne odgovara ovakvoj potrebi poziciji SDP-a i njenim partnerima predstavlja se kao korupcija. Kada SDP naglavačke promijeni svoj politički stav u odnosu na koalicioni program, na osnovu kojeg je dobio politički legitimitet na izborima i kad to izaziva političku nestabilnost to nije korupcija. Kada se to uradilo na lokalnom nivou u Podgorici, to takođe nije bila korupcija, ni u Đuđevini kada se glasovi opozicije pod okriljem noći dogovoreno premetnu SDP-u i na takav način formirana vlast u Kolašinu, izgleda da ni to nije bila korupcija. Očigledno je, da im politika vojvode ni nadvojvode ni dovojvode ni podvojvode nije smetala za kombinatoriku. To su bili prvi koraci kako se uostalom i saopštilo. Citiraću - U pokušaju stvaranja alternative sapatniku DPS-u kojeg mu je istorija odredila bez njegove volje. Kraj citata.

Dakle, vojvoda kao alternativa, a ne samo avantura varljivog ljeta '14. u Podgorici i ponavljam ne samo u Podgorici. Sa njima i sa ostalom opozicijom naš koalicioni partner je više puta formirao ad hock skupštinsku koaliciju. Sa takvim ad hock tvorevinama obarani su zakoni i druga akta koje je koaliciona Vlada predlagala. Usvajani amandmani na zakone koji su suštinski mijenjali Vladine predloge, zaustavljani su važni sistemski zakoni.

Tom istom većinom predlagani su i usvajani zakoni koji su bili ustavno i finansijski neodrživi i sve to predstavljajući se kao jedini pravi zaštitnik i spasilac crnogorske privrede, prirodnih resursa, zaštitnik interesa građana i kao jedini poznavalac i tumač pravnog sistema Crne Gore. I sve to sa porukom. Ne brini Crna Goro. O tebi brinu oni koji su četvrt vijeka na pravoj strani istorije, i njih 4% ćete sačuvati od ostatka, od 96% građana koji su izgleda na krivoj strani istorije, koji su izgleda grešni i koji su izgleda u moralnom posrnuću. A pojavljuje se očigledno i dodatni strah u susret novom suočavanju sa izbornom voljom građana. Kako izaći na izbore? Samostalno, teško i do cenzusa. U koaliciji i s kim. Jedne je politički izdao, drugi ga neće i baš ga nešto ne vole, treći su ga napuštali, a kod četvrtih ne postoji dugoročna dobrodošlica već samo za jednokratnu upotrebu aktuelnih političkih prebrojavanja. Zbog takvog nezavidnog položaja bilo je potrebno zamutiti političke vode, ne bili se u mutnom ponešto i ulovilo. Računalo se da je u mutnom lakše predstaviti sebe kao nekog ko je u vlasti i opoziciji, i upravlja i tamo, i tamo, i sve to kako bi se ostalo na političkoj sceni. Svima je vidljiva sva nelogičnost i neodrživost takve akrobatske političke poze, u kojoj je jedna noga sa opozicijom protiv Vlade, a druga u kabinetima u Parlamentu ili u Vladi. Najvažnije je zadržati 20% udjela u izvršnoj vlasti protiv koje će se izgleda sada glasati kako je uostalom i najavljeno, kako bi se kontrolisalo ni manje ni više nego 40% državnih resursa o kojima ovih dana inače razgovaramo, što je neko nedavno izračunao upravo 40%.

Kako bi se održala iluzija pozicija prvog i najvažnijeg i jedinog kao iluzija važnosti na međunarodnim adresama i sve ovo pa šta košta neka košta, samo da potraje, pa makar koštalo i ugrozilo pristupne pregovore za članstvo u NATO i ratifikacija protokola od država članica. Uprkost ovim i sličnim instrukcijama motivisanim usko partijskim i sebičnim interesima Crna Gora i ovu finalnu fazu mora i uspješno će je završiti. Zbog sebe, svojih građana, svoje bezbjednosti, svoje ekonomije, ubrzanje svog ekonomskog puta i zbog cijelog regiona zapadnog Balkana kako se nikad više ne bi vratio balkanskim stranputicama sa tragičnim posledicama. U izvještaju je preporuka svim političkim partijama Izvještaj Evropske komisije za uspostavljanje konstruktivnog političnog dijaloga, dijaloga sa maksimalnom uključenosti

svih zainteresovanih političkih subjekata. Dijalog kao prilika da se pokaže odgovornost, konstruktivnost, dosljednost, upornost, efikasnost, spremnost da se čuju argumenti i činjenice da se demonstrira podsticajni odnos prema nadležnim institucijama, kako bi izborni Zakonodavstvo bilo implementirano u potpunosti bolja moguća garancija ne spornosti izbornog procesa. Sa takvim odnosom i takvim ciljem DPS je doprinio u dosadašnjem dijalogu. Spremni smo i dalje da dajemo svoj puni doprinos uz uvjerenje da smo već sada na dobrom putu da tu važnu preporuku iz Izvještaja realizujemo, preporuku koja je u ovom trenutku naša najvažnija unutrašnja potreba i uslov daljeg razvoja i demokratije. Zbog toga, u DPS-u smo u potpunosti saglasni da nastavak dijaloga nema alternativu, realno je da su sa tim saglasni i politički subjekti koji iskreno dijele evropske i demokratske standarde, dijalog bez ultimatumima, bez ucjena, dijalog koji ne zavisi od bilo kog pojedinca, bilo kako se zvao i kako se predstavljao. Ovaj dijalog ima opšti interes i značaj. On ne treba da bude forma za pojedinačni i politički marketing, za ekskluzivnost u njegovom vođenju sa predstavljanjem posjedovanja ekskluzivne evropske licence za njegovo vođenje sa pravom da se selektuje odnosno da se poziva ili ne poziva. Dijalog je unutrašnja potreba Crne Gore i rješenja i rezultati se očekuju od svih odgovornih.

I na samom kraju.

Siguran sam da ostvareni rezultati rada ove Vlade uz posebno vrednovanje i ove današnje demokratske inicijative kojom se pokreće dijalog u cilju otklanjanja otvorenih političkih pitanja predstavljaju jasan osnov za povjerenje Vladi. Povjerenje od svih političkih subjekata koji dijele evropske, evroatlantske i razvojne ciljeve za dobrobit svih građana Crne Gore. Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Miodrag Lekić u ime DEMOS-a, u ime Kluba poslanika DEMOS-a.

Izvinjavam se.

Onda kolega Damjanović u ime SNP-a.

Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ:

Poštovane kolege, da tačno, tehnički u ime Kluba nezavisnih poslanika, a govoriću u ime DEMOS-a. Zahvaljujem se kolegama da su mi omogućili da govorim prvi, inače mi funkcionišemo u tom klubu vrlo demokratski.

Dakle, današnja tema je velika a malo je vremena, zapravo dovoljno je vremena za tačku dnevnog reda. Tačka dnevnog reda je glasanje o povjerenju Vladi. Znači to možemo obaviti u nekih deset minuta. Ja očekujem da će se glasati o povjerenju Vladi. 37 poslanika je 2012.godine bilo protiv povjerenja, sada imamo pet poslanika koji zbog teških deformacija vlasti će glasati ne povjerenje. Stvari su jednostavne. Međutim, tema je velika zato što se otvara drugo pitanje koje je od velikom interesa za zemlju, a to je da li ćemo iz ove duboke krize institucionalne, ekonomske, političke, moralne izaći nekom demokratskom tranzicijom ili relativnom demokratskom tranzicijom, kroz određena rješenja koji bi zaustavili agoniju i pretvorili politički proces u jedan tok koji ne bi ugrozio stabilnost zemlje. To je jedna mogućnost i druga mogućnost je radikalizovanje prilika, izazivanje radikalnih rješenja i po ovoj intonaciji koju sam čuo iz uvodnog izlaganja vidim da se ide ka toj drugoj varijanti. Ali će se preuzeti odgovornost za nju. Dakle, DEMOS se zalaže za Vladu izbornog povjerenja. Nalazimo se u godini izornoj i da kroz neka pravila izađemo iz ove duboke krize. Po stanju u zemlji, ja sad nemam vremena da navodim stanja ekonomska, stanje kriminalizacije društva, aktuelnosti, stanja u vladajućoj partiji koja vodi ovu zemlju, da se njeni članovi visoki, niski, srednji tretiraju kao kriminalne grupe, kriminalne vođe, gdje u aktuelnostima imamo situaciju da Vlada premijera Đukanovića izdvaja 10 miliona eura za brata premijera Đukanovića, zbog greške u upravljanju organom gdje je nadležan premijer Đukanović.

Dakle, imamo zaista posljednje stanje agonije ove zemlje i mnogo toga drugo govori. Ja sam očekivao danas da premijer Đukanović pripremi bilanse stanja u zemlji, bilanse koje nudi javnosti i novoj Vladi koja bi preuzela odgovornost vođenja ove faze tranzicije do izbora. Međutim, imali smo opet obračun, početak obračuna sa SDP-om i imali smo proizvodnju stvarnosti. Znači, ogromna jedna logistika propagande koja proizvodi stvarnost, koja neda da građani saznaju stvarnost kakva je. I u tom smislu vidimo kuda ovo sve vodi i naravno da ćemo se tome suprotstaviti kao stranka, a naravno i u snagama opozicije koji treba da nađu i zajednički odgovor na sve ovo što se dešava.

Mi smo opet imali pristup politička galama, anti državne snage, ekonomija je u redu i tu stvarno premijer ima jedan nevjerovatan dijapazon, ne samo propagandnog lakiranja

stvarnosti, nego on bez problema ode do 2060.godine, pa čak 2102, a i tu se ne završava njegova moć propagandnog tretiranja stvari, pa se vrati do 1914, pa jedan hercegovački maloljetnik iz 1914.godine je tretiran kao terorista. Mojškovačka bitka, samo nijesam uhvatio kakve veze ima sa NATO-om. Vidim da je neki spoj napravljen. Vaterpolisti. Juče slušamo premijera, takozvanog predsjednika države, ministra Brajovića, pa mislim da će biti jako puno onih koji će navijati protiv Crne Gore. Ako nastavite vi da prisvajate rezultate sa jednom plitkom, primitivnom demagogijom bez sposobnosti da se izložite javnosti argumentima.

Mi smatramo da danas je potrebno da se svi tokom diskusija izjasnimo kako ćemo glasati na ovom tijelu. Dakle, čuli smo određene novine. Ja sam rekao normalni tok stvari, većina koja treba da uskrati povjerenje Vladi. Međutim, ako je bilo nekih nejasnoća na liniji jedne stranke, vjerujem, želim da vjerujem opozicione, koja je napravila određeni izazov Vladi, doboro bi bilo da se danas izjasne da ne bude enigma. Nego da vidimo što znači. U svakom slučaju još jednom ponavljam i time završavam da će DEMOS nastaviti da se bori protiv Vlade koja je neligitimna od afere "Snimak" čime se bave međunarodni faktori, a Evropska unija već treći put traži ishod pravno i politički. Vlada koja je doprinijela kriminalizaciji crnogorskog društva, koja je dovela do ovog sunovrata ekonomskog i privodeći kraju moju diskusiju, ističući koliko smo daleko od svijeta iako su puna usta međunarodnih elemenata, što je propaganda, da kažem dok premijer Đukanović predstavlja Potemkinova sela sa stanjima u privredi. Da podsjetim da u isto vrijeme francuski predsjednik Oland je proglasio vanredno stanje u ekonomiji. Dakle Francuska traži rješenja vanrednim stanjem, a mi ovdje imamo stope rasta koje se saopštavaju građanima i ja sam siguran da dolazi vrijeme da će građani povjerovati svojim očima a ne stopama rasta koje se neodgovorno, propagandno saopštavaju.

Dakle, DEMOS glasa protiv povjerenja, DEMOS polazi od toga da 37 poslanika je protiv povjerenja, da imamo stranku koja napušta brod koji tone. U tom smislu, to glasanje je veoma bitno, bitno je da se ne razvodni i u tom smislu predsjedniče parlamenta tražim od vas da centrirate vođenje ove sjednice, da se ne izgubimo u deklaracijama propagandnog karaktera i optužbama koje kreću u poznatim obračunskim repertoarima vladajuće stranke. Da ipak idemo ka dnevnom redu koji je jednostavan, precizan, glasanje o povjerenje Vladi. Dakle, preuzet ćemo odgovornost, kažem još jednom iz opozicije, iz DEMOSA sigurno zalažemo se za tranziciju koja bi bila demokratska na bazi pravila. Imamo utisak po svim potezima i retorici jer to se saopštava da se vodi radikalizovanje prilika i u tom smislu će svako preuzeti odgovornost. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, ali za sad je jedino centriranje na SDP, tako da to ne mogu spriječiti.

Ne, nema komentara.

Kolega Damjanović u ime Socijalističke narodne partije. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se predsjedniče Skupštine. Poštovana Skupštino, poštovani građani, predsjedniče Vlade, članovi Vlade,

Dakle, nakon nešto više od tri godine od kada je ova 40. po redu Vlada konstituisana, da podsjetim 4.decembra 2012.godine, danas smo faktički došli do prirodnog kraja ove Vlade i odmah da kažem kakav god da bude rezultat prebrojavanja glasova ovdje u parlamentu jasno je da je Vlada zaokružila, po meni, na veoma loš način svoj trogodišnji rad i da ona nema ni politički ni svaki drugi kapacitet da odgovori izazovima koje je sama produkovala. Političkoj nestabilnosti, potrebi da se u ovih devet mjeseci do 21.oktobra kada je krajnji rok za raspisivanje izbora, održavanje izbora stvore fer i demokratski uslovi, kako bismo nakon glasanja dobili zaista legitimnu Vladu, pa neka vlast ove države vrši onaj kome zaista građani daju podršku na izborima.

S druge strane, u ovom da kažem 15 -minutnom izlaganju po meni očekivano kratko predsjednika Vlade, rečene su neke stvari s kojima se može polemisati i zaista smatram da je ovo jedino pravo mjesto, da se i predsjedniku Vlade i ovoj Vladi kažu neke stvari direktno, a i da građani to mogu naravno da to vide, a bez da imamo posrednika u tim nekim našim stavovima koje mogu biti iz medijskog ili bilo kog drugog ešalona.

Predsjedniče Vlade, vi ste rekli i veoma interesantna je izjava da je ovdje došlo do političkih transfera i da su oni od razloga zašto se ovdje vrši provjera legitimiteta Vlade odnosno to ste kasnije nadogradili time da u parlamentu sjede predstavnici onih partija koje nijesu ostvarile legitimitet na izborima. Da, tačno je, ima toga, ali i u Vladi Crne Gore sjede predstavnici onih partija koji nijesu svoj legitimitet ostvarili na izborima. Rekli ste ovdje da je došlo do prelaska iz partije u partiju, da je na taj način narušen normalan odnos vlasti i opozicije. Zaboravili smo jednu činjenicu. Te 2012.godine u decembru mjesecu kada je ovdje bio vaše ekspoze i kada je Vlada birana dešavala se politička korupcija od koje je sve počelo. Nikšić. Da podsjetim. Svi smo malo postali zaboravni. Vlada je počela da radi u ambijentu

Nikšića - trgovine odbornicima, sprečavanja tada legitimne izborne volje građana da tadašnja opozicija preuzme vlast u Nikšiću zadržavanje na silu statusa kvo. Da pomenem i Andrijeviću koja je prethodila kao opitni, da kažem, projekat za Nikšić i potpuno je prirodno da nakon Nikšića, decembra te 2012.godine, dođemo evo do Podgorice u januaru 2016.godine.

S druge strane, takođe ste naveli da je ovdje svako počeo da mijenja svoju ulogu, pa da parlament ima neku pretencioznost da Vlada ne može da vlada zbog tog i takvog parlamenta ili izmjene neke većine. Ja ću podsjetiti da nema pretencioznog parlamenta, nema pretenciozne Vlade, nema čak ni pretencioznog sudstva. Imamo samo Vladu koja treba da radi svoj posao ovičen Ustavom i zakonima, da sprovodi ono što parlament donese, parlament koji takođe radi shodno Ustavu i zakonima, pa i sudsku vlast koja radi po Ustavu i zakonima iako ćemo se njima baviti u narednom periodu, jer čini mi se da su pomalo umislili da su sami sebi dovoljni.

S druge strane, takođe ste rekli da su počele da se propisuju neke obaveze budžetske za Vladu tokom prošle, protekle ili one tamo 2014. godine, mislim da znam na šta ste to implicirali. Pretpostavljam da ste mislili na obaveze koje su bile plaćanje raznoraznih garancija iz budžeta. Dakle, stotinak miliona za Kombinat aluminijuma, za Rudnike boksita, za privatne firme poput Melgonije, je li tako bijaše, iz Bara, Montenegro Airlinesa itd, itd. Ako ste na to mislili onda se potpuno slažem, a ako ste mislili na neke druge obaveze koje su propisane, mislim da su one propisane u skladu sa Ustavom, zakonima i da naravno Vlada treba da pokaže svoj kapacitet, da sprovede sve ono što je ovaj parlament donio i da negdje sprovede budžet koji je sama pripremila. E, sad ako Vlada nema taj kapacitet i ako Vlada ne može to da uradi, potpuno je prirodno da ona izgubi povjerenje ovdje i iz tih i iz drugih razloga i da to radi neka druga Vlada koja ima taj kapacitet.

Dakle, to sam i rekao juče u jednoj javnoj izjavi. Očekujem da se podrška ovoj Vladi prije svega traži u okviru ovih 44 poslanika kolega Lekiću, na koje ste ukazali, koji su glasali tada Vladu iz DPS, SDP-a i manjinskih partija, omogućili ovako loš ukupan bilans Vlade.

Mislim da je tada samo jedan poslanik iz parlamentarne većine bio uzdržan, kolega Šabović, i da je 44 poslanika tada konstituisalo većinu. Osam trenutno partija konstituiše parlamentarnu većinu do ovog trenutka. Kao što ih nekih 10 ili 11 konstituiše opoziciju, tako da otpada i tvrdnja onih spin majstora kako je došlo do bezbroj partija u opoziciji i rasula u opoziciji. Ne, evo, osam je u parlamentarnoj većini, 11 je u opoziciji. I jeste vrijeme da se raščisti, ali ne na način gospodine Đukanoviću da se ovdje prebroji do 41, pa se ovih pet, šest

ili devet mjeseci do održavanja izbora iskoriste da se eventualno dobije još jedan mandat, već da se ovdje kako Vi kažete, antagonizmi, sa čime se slažem, politički, sa čime se slažem, i ekonomski i socijalni i svi oni drugi koje nijeste pomenuli a koji nijesu produkovani i tu se ne slažemo od strane poslanika iz ovih klupa, nego od strane upravo Vlade, da se takvi antagonizmi riješe na fer i demokratskim izborima. I idealno je vrijeme nakon neizglasavanja povjerenja ovoj Vladi, da se dođe do tehničke Vlade koju opozicija traži i ovdje u Parlamentu jedan dio naših kolega i van parlamenta, legitimno je i jedno i drugo, i poziv svim kolegama da zajednički uđemo u proces konstituisanja te tehničke Vlade s onima koji naravno žele iz dijela vladajuće većine i da ta i takva Vlada spremi ambijent i da zaista dobijemo nakon fer i demokratskih izbora Vladu koja će da vodi ovu državu a ozbiljni su izazovi pred njom.

Dalje, potencirali ste neke stvari i ja bih se vratio zbog tih stvari, ne sad Vaš ekspoze, koji je tada bio u parlamentu i koji sam ja tada nazvao bojažljivim i ekspozeom kontradiktornosti.

Podsjetiću, tada sam, a i ovo zbog sebe naravno, jer nije tri godine mali protok vremena, tada sam Vas pitao da li će nam javni dug koji je tada bio na milijardu i sedamsto miliona evra biti veći ili manji nakon završetka mandata Vaše Vlade, on je sada debelo preko dvije milijarde. Ako ova Vlada izdrži do kraja na način na koji vlada on će biti 500 - 600 miliona evra veći nego što je bio u momentu kada je Vlada formirana. Toliko košta u brojkama i koliko se može izmjeriti koliko košta državu ova Vlada.

Pitao sam Vas, da li će biti iskoraka i ključnih reformskih da kažem mjera koje će učinjeti ambijent u zdravstvu bolji nego što je bio, gdje ćemo dobiti kvalitetnije i jeftinije zdravstvene usluge. Da li će biti tih radikalnih mjera u sferi obrazovanja pa ćemo dobiti od onih besplatnih udžbenika za osnovce pa do onih jeftinijih školarina i kvaliteta studiranja za studente. Tada sam pitao zašto je ekspoze tako bojažljiv i ukazao da postoje određene kontradiktornosti, protivrječnosti između partija koje su tada, evo i sada još uvijek determinisale parlamentarnu većinu i da će te inherentne kontradiktornosti imati za posledicu da ćemo doći u zonu nestabilnosti i u oblasti ekonomije i u oblasti politike itd. i tome slično. I nijesam bio prorok, ali sam negdje 4. decembra te 2012. godine taksativno naveo ovo što sada mogu, ne s ponosom već sa nekom mučninom da ovdje iskažem a da se manje više sve od ovoga što je tada rečeno u tom nekom dijalogu ili na našoj da kažem sjednici ovdje i ostvarilo.

Dalje, pitao sam, da li će biti smanjen jaz između onih koji imaju i onih koji nemaju u državi Crnoj Gori, da li ćemo imati reformske mjere u seriji poreske politike da onaj koji zarađuje

više i koji ima više plati više ovoj državi. Da jednostavno patriotizam mjerimo samo po tome ko je i koliko plaća ovoj državi shodno zakonu, a ne po tome ko je za NATO ili ko je protiv NATO-a što je sad izgleda nova mjera za patriotizam, pa ćemo pola države vjerovatno staviti na stranu onih koji nijesu patriote.

Ti i drugi izazovi, ti i drugi neriješeni problemi, te i druge inherentne nestabilnosti od pitanja borbe protiv korupcije i kriminala, to je dio sudsko-tužilačke vlasti i o njemu ovdje neću, neću ga posebno potencirati ali smo svjedoci šta se sve dešava i šta se dešavalo ovih godina, do ekonomsko-socijalnog posrtanja i nazadovanja zaista i političke nestabilnosti, odnosno nepostojanje i dalje fer i demokratskih izbora će voditi Socijalističku narodnu partiju Crne Gore i Klub poslanika da svih njenih šest poslanika uskrate podršku i povjerenje ovoj Vladi. Razlozi, i evo završavam s tim predsjedniče, razlozi koji su nas vodili tog 4. decembra 2012. godine, da budemo protiv, ostaju na snazi. Pojavilo se i nekoliko novih dodatnih razloga da nedamo povjerenje Vladi, uostalom kao što to povjerenje nijesmo dali nijednoj od pet Vlada koje su definisane od 1998. godine pa do danas. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Damjanoviću.

/prekid/

PREŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije obratiće se predsjednik Parlamenta gospodin Krivokapić.

Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nebojte se, neću u Vladu

Misija svake dobre politike, barem u shvatanju SDP-a je da vaše ideje pobjeđuju. Najbolje je kad pobijede kod vaših progonitelja koji su vas proganjali, ćerali i poneki išćerali i SDP je imao tu istorijsku privilegiju da oni koji su ih proganjali prihvate njihove ideje. Da oni koji su bili progonitelji postanu sledbenici i da dobiju drugu istorijsku, pa u Crnoj Gori je vrlo bitno reći i ljudsku šansu. Mi smo mali pa lako mjerimo i jedno i drugo. I pobijedila je ideja

nezavisne Crne Gore, osnivačkog akta SDP-a. Pobjedila je ideja građanske Crne Gore , osnivačkog akta SDP-a. Pobjedila je ideja NATO-a, osnivačkog akta SDP-a.

Poraženi su oni koji su s Miloševićem krenuli u rat, poraženi su oni koju su ćerali ljude. Poraženi su oni koji su Bošnjake vodili na simulirana strijeljanja, dobili su priliku da budu pobjednici. Nažalost, priliku, bojim se nijesu iskoristili, a reći ću i kako:

Ozbiljan čovjek mora da misli što mu kažu i neprijatelj, i dvije rečenice mene prate u ovoj borbi za građansku, nezavisnu i evroatlantsku Crnu Goru. Jedna ona koju sam čuo od Havijera Solane koji me je ubjeđivao da podržimo Beogradski sporazum sa argumentacijom koja je bila sledeća: Mali ste i kao takvi nemate snage za demokratiju i postaćete autokratija i druga, takođe protivnika na referendumu za nezavisnost, pravite privatnu a ne nezavisnu državu.

Čovjek koji vjeruje bori se da opovrgne svoje protivnike, da njihove osnovne prigovore, optužbe, ponekad i klevete pretvori u besmisao. Međutim, sve ima svoj limit.

Ustav Crne Gore je zato uveo parlamentarnu demokratiju. Nažalost, neki još sanjaju jedinstvo vlasti, možda ga i dobiju na šest mjeseci, ali će izgubiti mnogo više poslije toga.

Ustav Crne Gore za one koji ne znaju, a ne znaju u Vladi, poznaje ravnotežu i kontrolu tri vlasti. Ne poznaje jednu vlast, član 11 Ustav član 85 govori - poslanik opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju, ne piše ni po premijerovom, ni po zamjenikom predsjednika Vlade, pardon, partije, u partijskoj državi je to više nemojte da brinete, nego molim vas da me ne prekidate. Naravno, što je mnogo važnije od toga poznaje suverenitet građanina. U ovoj državi građanin je suveren, a suverenitet ostvaruje svojim glasom na neposredno slobodnim izborima ili preko izabраниh predstavnika. Sve to ova Vlada nije shvatila.

Nedavno je američki predsjednik rekao da mu je žao što nije suzbio podjele u Americi i u američkom kongresu. Ova Vlada traži podjele u ovom parlamentu, traži da ne glasamo kao slobodni ljudi, traži poslušnike, a ne poslanike, ali to je neznanje. To je neznanje koje vodi ka korupciji. Neznanje političkog sistema i limit da se demokratija može prevariti. Mi koji vjerujemo u parlamentarnu demokratiju, Ustav koji nas to obavezuje, tu smo bili ne da budemo opozicija u vlasti, nego da budemo mjesto dogovora što Parlament mora biti, jer ko drži malo do principijalnosti zna što je sve DPS glasao sa opozicijom.

Jedan primjer, može ih biti dosta, dan, ali dan pošto je Ustavni sud poništio odluku o nazivu predmeta DPS je glasao da se vrati drugi naziv. Jedan dan poslije toga, sa svim busanjem za crnogorstvo, u zastavu, u himnu i tako dalje. Ne može zastava biti za pokrivanje

krađe na izborima, ne može NATO zastava biti pokriće za raskubanje ekonomije Crne Gore. Kad neko se vata zastave pod tim nazivom građani treba da se uhvate za džep i vide što će im biti oteto iz džepa. Tome služi parlament za razmjenu i dijalog. Mala zemlja mora da otvori o svom razvoju dijalog ovdje. To nije pitanje jedne Vlade od četiri godine, to je pitanje svih nas. Mi imamo puno resursa, oni se raskubu brzo.

Šta je imala ova Vlada? Kažu naslijedili su nerazvijenu Crnu Goru. Crnu Goru koja je imala više zaposlenih u privredi nego što sad ima, Crnu Goru koja je imala suficit u platnom prometu sa inostranstvom u devizama, ova ima 15% pokrivenosti, Crnu Goru koja je tada imala isti broj noćenja kao ova sada razvijena turistička ekonomija. Pri tom, nismo obračunavali Bosance, Srbe, Hrvate kao strane goste. Ova još nije stigla do te Crne Gore. Pri tom je ova Crna Gora prodala sve što je imala ona Crna Gora. Proдалa, poklonila, dala, raskubla, poharala, kako god hoćete.

Hajmo na jedan primjer razvoja Crne Gore. Počeli smo da je 60% crnogorske ekonomije KAP i repro lanac. Došli smo da nema KAP-a i taj prokazani SDP je 2005. rekao - ne činite to, i ovi koji su tu i ovi koji su pošli. Deset godina je vikao to je pogrešno i kad je sve propalo kriv je SDP-e, ne onaj koji je doveo ruskog oligarha da nas vodi u NATO, koji inače ne može dobiti ni vizu za Ameriku, ne onaj koji je doveo onog koji ima vilu ovdje u Crnoj Gori da nas vodi u NATO, koji će sada biti investitor, kojeg smo častili sa čitavim zdravstvenim budžetom Crne Gore jedne godine, a pitajte šta imamo po bolnici. Zato je SDP-e kriv i prihvatamo krivicu i danas, i šutra, i vazda i pred svakim sudom i ođe i napolje.

To je model budvanskog razvoja Crne Gore. Plaže, hoteli, bez industrije, zemlja trećeg svijeta, šeici na obali, a mi po sobama. To nije Crna Gora SDP-a. To nije Crna Gora onih koji su 90. krenuli da se bore za nezavisnost. Oni kojima basta, neću upotrijebiti ružnu riječ, jer bilo je ružnih riječi u izlaganju premijera i kolege Simovića, graja, nebuloze i tako dalje, ja ću ostati pristojan. Oni koji su doveli Crnu Goru dotle da ni jedan pokazatelj nije ekonomski bolji osim u procentima, stvorili su nejaku državu. Naravno, treba im nejaka država da bi se odbranili od svega toga. Ne optužuje SDP-e za korupciju niko. Nema u izvještajima Evropske komisije da je SDP-e kupovao glasove, nema u izvještajima bilo koga da SDP-e ima budvanski model razvoja. Taj model razvoja nije incident, ima ga u svakoj našoj opštini, a vidjećemo da li postoji državni model razvoja ili je postojao samo budvanski model razvoja. Vrijeme će pokazati, u tom modelu razvoja dokle ćemo stići.

Od svega možete pobjeći osim vremena. Mjerili ga na minut, dva ili tri minuta, od vremena ne možete pobjeći. Kako god ga mjerili doći ćete na naplatu. SDP-e se tome raduje. Sudu vremena, sudu demokratskih institucija, državi u kojoj ćemo širiti nadu a ne strahove, državi slobodnih ljudi, Vladi koja neće namicati glasove bez izbornog legitimiteta i najunačiti se namicanjem glasova i koja korupciju neće napokon, a što je priroda korupcije, iz Budve dovesti u crnogorski parlament i u Vladu. To je priroda korupcije, to se ne može izbjeći, kao i sa svakim grijehom kad uđete u njega ne možete ga mjeriti, morate da idete više, više i više dok ne dođete do vrha. To je sada ono što je Havijer Solana pitao - možete li vi razviti demokratiju ili će te ići ka autokratiji? Ako svim institucijama vlada neko sam, biću pristojan pa ću reći, ..(Prekid) .. onda to nije demokratija, ako se sa jednog mjesta države odlučuje o svemu, to nije demokratija. Pitanje ... neka služi za sve nas. Ja se bojim da odgovor već znam.

Na pitanje bloka za zajedničku državu, takođe nađite odgovore, ali na kraju. Ne zbog istine, istina je toliko velika da je ne možete sakriti ni sa tri najamničke televizije ni sa tri novine, ni sa raznim najamnicima koji učeruju crnogorstvo dolazeći iz Srbije.

Ja ću biti poslednji koji ću odustati da brani ono što ste stvorili, predsjedniče Đukanoviću, poslednji. Kad svi odu ja ću biti tu da Vam branim vaša dostignuća, jer ovoj Crnoj Gori treba ime Mila Đukanovića, ali koje nije ugroženo od Mila Đukanovića, onog Mila Đukanovića koji je stvorio istorijske stvari u Crnoj Gori, koje ugrožava ovaj Milo Đukanović. To je moja državna dužnost, ne čak ni lična, državna dužnost, da to sačuvamo. Vi vidite da nije tu besmisao, da neko ko vas je tri godine ubjeđivao za ovu zastavu ne proglašavate.... Idete ispod ukusa, a to baš i ne priliči Vašim dostignućima.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Samo malo, radi orijentacije...

RANKO KRIVOKAPIĆ:

Vi mi još uvijek nijeste orijentacija, ali hvala. Mislim da je bitno, ovo je bilo namjerno, da bi me prekinuli u onome što sam mislio reći do kraja, ali dobro, završiću ja riječ.

Sačuvajte nešto od ovoga što smo zajedno stvorili. Ja ga mogu odbraniti, a vi vidite. Prilika je da Crna Gora pokaže da može ići u sledeću fazu demokratije. Demokratiju spajanja, udruživanja, ne podjela, konsenzusa i vladanja institucija, kao što je 90-tih izgledalo nemoguće da ćemo doći do ovoga možda i sad izgleda nemoguće i ako je mnogo bliže. Nismo sami, a i

zrelija je Crna Gora, još više narod, naš narod. Prilika je da ovaj parlament pokaže snagu da glasate po uvjerenju. Sloboda, sloboda kao uslov za dostojnu državu njenih građana. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedniče. Dozvolite samo kratko. Moja ideja je bila, u skladu sa vašom molbom da u nekom predviđenom terminu koji je poslovnički definisan, da vas napomenem. Inače, suštinski sam imao potpunu ideju širokogrudosti, po čemu je DPS inače prepoznatljiv kada ste vi u pitanju. Moja ideja je bila još koji minut da vam se omogući. Ružne riječi nijesam prepoznao u svom obraćanju, kao i u obraćanju premijera. Jer, ako ih je bilo poslovnički nedozvoljenih, vaša je obaveza bila da opomenete. Ponavljam da nije bilo nepristojnih riječi. Moguće je, i sami ste mi kazali, graja. Možda da je neko pomenuo ostavka, možda da bi to bilo posebno ružna i nedozvoljena riječ. Nije bilo tih riječi, a imam sve zapisano u svom govoru. Hvala vam.

PREDSEDNİK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Evo, reći ću vam prvu koju je rekao premijer "nebulozna". To je pristojna riječ za vas, moguće, za mene spada u nepristojne, ali tu se razlikujemo. Mjera pristojnosti je lična kategorija, nije nešto više od toga. Ali, idemo dalje, nije problem. Nije prvi put, ali nastavljamo dalje.

Sljedeći je kolega Darko Pajović. Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Za trenutak sam se zamislio je li pitanje povjerenja Vladi i o čemu pričamo ili je ovo razgovor osamnaestogodišnjeg partnera. To je razlog zašto sam se zamislio. Sve je ovo u redu što mi ovdje slušamo, ali ja želim nešto mnogo ozbiljnije od vaših unutarstranačkih emotivnih diskusija. To je ono što zanima Pozitivnu Crnu Goru, uz dužno poštovanje članica vladajuće koalicije, i jedne, i druge. Što bi rekli - lepa sela lepo gore. Ima jedna dobra rečenica - mogli ste to da završite na neki drugi način, u neko drugo vrijeme, na nekom drugom mjestu, mnogo bolje za sve.

Ako govorimo o dostignućima ove Vlade na polju ekonomije, ako je to tema današnjeg zasjedanja, Pozitivna Crna Gora je i za sastav Vlade i za njena dostignuća vrlo jasno rekla šta

misli o tome još 2012. godine. Nemam tome šta da dodam. Ono što bih kazao jeste da se ni u kom slučaju ne može biti zadovoljan urađenim na polju ekonomije, ograničeni rezultati na polju vladavine prava vladajuće koalicije i, naravno, ono što je, čini mi se, najvažnije, idući u susret parlamentarnim izborima ove godine, izborni proces. Podsjetio bih sve, možda i neke prethodne govornike, možda i neke buduće, da danas ovdje o izbornim neregularnostima govorimo zahvaljujući Pozitivnoj Crnoj Gori. Dvadeset pet godina parlamentarne demokratije. Zašto smo to uradili? Da bi nekom napakostili? Da bi nekom vratili, ne smijem da kažem milo za drago? Ne. Uradili smo da bi takve stvari postale prošlost i da bi ova država krenula naprijed i dobro je da su ti procesi pokrenuti. Čini mi se da sve ono što smo tada slušali ne smije da opterećuje budućnost Crne Gore i da to mora da bude imperativ svih nas.

Mi smo kao stranka koja sebe doživljava ozbiljnom i kao ozbiljni ljudi ponudili rješenje. Ponudili smo rješenje koje smo sinoć prezentovali. Zašto smo ponudili to rješenje, volio bih od toga da počnem. Dan kasnije, dakle u srijedu ova Vlada će dobiti ili neće dobiti povjerenje. Dozvolite da bih volio da razradim tri scenarija koja nam slijede. Slijede nam izbori za 90 dana, jedna mogućnost, sa sve postojećom strukturom koja danas sjedi u vlasti. To je jedna opcija. Druga opcija je parcijalna prelazna vlada. Želim vrlo jasno da kažem da se Pozitivna Crna Gora ne zalaže za parcijalna rješenja. Mi ne mislimo da je dobro i mi ne mislimo da to rješava podjele u Crnoj Gori ako 50% Crne Gore pobijedi 50% druge Crne Gore. Mislimo da se to radi na izborima. Na izborima će biti pobijeđenih i poraženih. Kada govorimo o pravilima koja smo krenuli da radimo mi cijenimo da jedino moguće rješenje jeste učešće svih, to želim vrlo jasno i vrlo otvoreno da kažem. Zbog toga je Pozitivna Crna Gora i podržala dvije inicijative ljudi koji danas protestuju ispred Skupštine, iz februara 2014. godine, a moram reći i modele koje su predlagali prije samo unazad nekoliko mjeseci.

Plan koji nije ucjena, ne bih volio da ga apsolutno niko shvati kao ucjenu, zadnje što nam pada na pamet je da u ovakvoj atmosferi nekog ucjenjujemo i nekog uslovljavamo. Ne, razumite to kao ponudu, mnogo je ljepši termin, a i čini mi se da više odgovara težnjama i željama Pozitivne Crne Gore, da prevaziđemo evidentnu političku krizu koja postoji. Ona postoji i ona generalno ne može da se ignoriše. Scenariji koje sam pomenuo upravo u sebi sadrže sve ono što je parlamentarna opozicija tražila. Njoj se zamjerki može naći kao i svakom poslu. Lično bih volio da svi vidimo i neke prednosti. Ovo nije moguće realizovati ukoliko nemamo dobru volju onih koji čine Vladu, potpuno sam toga svjestan. Apsolutno sam svjestan da stvari koje smo dali u našem planu za prevazilaženje političke krize Crne Gore možda jesu

zahtjevne. Cijenili smo da to jeste na tragu linije onoga što mi želimo. Čini mi se da jeste potreba države Crne Gora politička stabilnost, nastavak evroatlantskih integracija i donošenje izbornih pravila u kojima će učestvovati svi. To je bila naša polazna tačka kada smo upravo sinoć razgovarali o ovom planu. Ako je to grijeh i ako to neko doživljava da održavamo neku vladu, ili da obaramo neku vladu, sve u redu. Imamo različita poimanja u tom slučaju bavljenja politikom i želje da se stvari mijenjaju.

Nas zanimaju promjene na bolje. Mi mislimo da te promjene na bolje možemo da uradimo samo ukoliko u izborni proces uđemo tako da su ta pravila jednaka za sve. Na koji način? Nizom mjera koje možemo otpočeti već preksjutra. Jedan vrlo značajan dio posla je otpočet radom radne grupe. Da li je ovo korišćenje pitanje povjerenja Vladi dobra prilika? Mislim da da. Moja stranka misli da jeste. Potrebna je dobra politička volja onih koji čine Vladu jer mi znamo šta smo ovim tražili. Tražili smo nešto što se, u principu, vrlo rijetko traži, ako hoćemo do kraja da budemo iskreni. Imate primjere ratnih sukoba u zemljama koje se često pominju, a to je Makedonija, gdje, da budem iskren, svi ovi zahtjevi koji su sada na stolu su veći od toga, a tamo su upravo intervenisale međunarodne zajednice itd. Govorim čisto poređenja radi, potpuno svjestan da ovo što smo stavili na papir jeste zahtjevno za ljude koji čine Vladu. Kao što sam isto tako svjestan da je, po meni, abnormalno ponašanje političke javnosti, nezavisnih medija koji su odmah krenuli u rušenje ove inicijative njihovo pravo, njihovo apsolutno demokratsko pravo.

Samo ću postaviti pitanje cjelokupnoj crnogorskoj javnosti upravo zbog njih, ne zbog mene jer meni su jasne stvari. Šta imamo u slučaju obaranja Vlade u ovoj državi sa opozicione tačke gledišta? Izbore za 90 dana, jedan scenario, drugi scenario prelazna vlada, parcijalna, đe ćemo da se ćeramo još, đe ćemo da se ucjenjujemo još i, treća stavka, stavka koju, takođe, apsolutno niko ne želi, a to je uključenje međunarodnog faktora zbog potencijalne krize. Taj scenario smo vrlo jasno i eksplicitno vidjeli, ovdje je izložen u parlamentu. Mi cijesimo da je ovo plan koji spaja Crnu Goru. Nije to nikakva patetika. Mislim da poslije svih izlaganja ovdje u parlamentu danas, još više sam ubijeđen

da je to ono što može da pomogne interesima ove države. A interes ove države, ponoviću, jesu mir i stabilnost. Proces NATO integracija koji je navodno meni važniji nego vama u Vladi i Skupštini, je proces koji traži mir i stabilnost. Proces ratifikacije koji treba da bude tehnički proces sa političkom nestabilnošću se vraća na politički proces.

A zašto smo mi u Pozitivnoj toliko vezani za NATO pobogu? Pa zato što to i jeste teritorijalno zaokruživanje suvereniteta i nezavisnosti države Crne Gore. Trajan put ka zapadnim vrijednostima ove zemlje na spoljno političkom putu. Ako je to nekome teško razumljivo nama nije, ali nam je isto tako jako važno da u ovoj državi političari nakon izbora čestitaju jedni drugima izbore.

Dakle, mi smo uradili ono što smo mislili da je dobro. Ne dobro za nas, to možete vidjeti već danas po reakcijama koliko je to dobro za Pozitivnu Crnu Goru i koliko ćemo mi politički profitirati od toga, ali željeli smo da pozovemo na dijelog, željeli smo da pozovemo na odgovornost, željeli smo da pozovemo na razumijevanje da svi moramo da podnesemo teret odgovornosti ukoliko želimo da riješimo situaciju u kojoj smo se našli. Ovaj naš plan, još jednom ponavljam, jeste ponuda, nije ucjena. Ponuda je na koju bi voljeli da dobijemo od onih od kojih zavisi uopšte da li je to moguće realizovati, a to su članice vladajuće koalicije, a nakon toga i od naših kolega iz opozicije.

Razumite pitanje političkog trenutka u kojem se trenutno nalazi Crna Gora, opterećena mnogim stvarima koje mi stavljamo u drugi plan, a to su nadirući spoljni uticaj, to su neophodne reforme, to je neophodno poboljšavanje našeg izbornog procesa, to su stvari koje nam ne trebaju zbog svijeta, trebaju nam zbog nas i upravo su sadržane kao mjere plana koji mi nudimo za prevazilaženje krize u Crnoj Gori.

Naša namjera je najbolja, naša namjera je časna, naša namjera je iskrena. Ako smo naivni u vjerovanju da Crna Gora može da ide naprijed i da treba da bude zajedno, neka budemo naivni. Ono što svi trebaju da znaju u cijeloj Crnoj Gori mi nemamo namjeru da se svrstavamo na bilo čiju stranu. Ono što mislimo da treba da bude interes države to smo stavili na papir i dali jasan odgovor kako vidimo budućnost ove zemlje, a mi je vidimo tako što ćemo stvoriti ambijent koji će nam obezbijediti sve ono gdje smo krenuli. To je put na kojem nema posustajanja, to je put u kojem svaki dan svaki naslov u novinama, svaki zarez u novinama se tumači na međunarodnim adresama na jedan ili drugi način. Vi koji činite trenutno vlast još uvijek, bi toga ipak, čini mi se, trebali da budete mnogo više svjesni jer je ogromna odgovornost za te državne ciljeve i državne pravce u ovoj godini upravo na vama.

Kada su u pitanju kolege u opoziciji neka se prisjete 25 godina izbornih poraza, 25 godina čekanja promjena, 25 godina želje da se urade neki veliki iskoraci. Mislim da imamo veliku šansu, volio bih kada bi dokument koji smo im predali proučili i vidjeli da on zadire zapravo u suštinu svih onih naših zahtjeva, htjenja, ne bih rekao posljednjih mjeseci, svih ovih

godina, a da paradoks bude najveći, to je Crna Gora, on zapravo najviše izlazi u susret onima koji danas nisu u ovom parlamentu, koji danas protestuju ispred ovog parlamenta i koji su svim tim skandiranjima i salvama zvižduka dočekali one koji su danas ušli u ovaj parlament. Nažalost, to je država Crna Gora, nažalost to su naši paradoksi, ali nikad nećemo odustajati od vjere da zajedno možemo mnogo više nego pojedinačno, posebno u trenucima koji su i te kako važni za državu Crnu Goru. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Pajoviću.

Sljedeći je, podijeliće po pet minuta, bićemo tolerantni kao i za sve, kolegistica Dragičević i kolega Popović. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažena Skupštino, uvaženi predsjedniče Vlade sa ministrima, uvaženi građani,

Osnovana davno 2003. godine Hrvatska građanska inicijativa je u svom programu zacrtala svoje ciljeve koji se odnose na njegovanje tradicije hrvatskog naroda u Crnoj Gori i očuvanje kulturnog nasljeđa, javno zalaganje za samostalnost Crne Gore, poticanje ekonomskog razvoja Crne Gore, javno zalaganje za ulazak u Evropsku uniju i NATO savez, stvaranje sigurnog ambijenta za život i poslovanje, poštivanje ljudskih prava, socijalni program zaštite i potpore, institut javne političke odgovornosti. I zato sve što je u interesu države Crne Gore i svih njenih građana Hrvatska građanska inicijativa će uvijek podržati i tako davati svoj nesebičan doprinos napretku Crne Gore.

Smatramo da su državni prioriteti ulazak u Evropsku uniju i NATO kao i demokratske reforme i stabilnost. Ovo su prioriteti koji ne smiju biti ničim ugroženi, po našem mišljenju odnosno moramo kao partija ostati dosljedni našoj davno zacrtanoj politici napretka i zato podržavamo Vladu.

Kako sam već ranije izjavila, Inicijativu Vlade da joj se u skupštini provjeri dato povjerenje 2012. godine podržavamo. Smatramo to legitimnim i utemeljenim u Ustavu naše države. To smatramo i dosljednim onome što je rečeno da nakon pozivnice za NATO može se provjeriti legitimitet i podrška Vladi. Mi participiramo u Vladi i spremni smo dijeliti sa Vladom i dobro i loše, ali i mišljenja smo da je uvijek pred nama zadatak stabilnosti države i njen

prosperitet na svim poljima. Ova vlada započela je mnoge reforme i mnoge projekte u interesu Crne Gore a i postigla je evidentne rezultate, pa zato ne sumnjam da neće dobiti podršku u parlamentu od izabranih predstavnika naroda. Sigurna sam da će podrška biti izglasana upravo zbog najvažnijeg državnog vanjskog političkog cilja koji je rezultirao dobijanjem pozivnice za učlanjenje u NATO savez i napredak u evroatlantskim integracijama.

Kao aktivni učesnik u Vladi Hrvatska građanska inicijativa će ostati dosljedna svojoj davno zacrtanoj politici općeg napretka države za dobrobit, kako Hrvata, tako i svih građana Crne Gore. Parlamentarni dijalog za fer i slobodne izbore mora se dovesti do kraja i ovo mora biti samo podsticaj da se zahuktali posao i završi kako je planirano i na opće zadovoljstvo svih. Glasajući za povjerenje Vladi Hrvatska građanska inicijativa smatra da glasa za samostalnu Crnu Goru, jedan od najvažnijih prioriteta iz našeg programa.

Zahvaljujem na pozornosti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolegkinice Dragičević.

Kolega Popović, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanske i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče i članovi Vlade,

Ja ću na početku, neću pričati o tome - pada Vlada, ne pada Vlada, nego ću na početku čestitati crnogorskoj vaterpolo reprezentaciji na još jednom fantastičnom uspjehu, reprezentaciji i stručnom štabu, rukovodstvu saveza i navijačima koji su u ogromnom broju bili u Beogradu, dakle crnogorsko srebro lebdi iznad zlata reprezentacije Srbije.

A jednu zamjerku državnom vrhu, predsjedniku Skupštine, predsjedniku Vlade, trebali ste da budete u Beogradu da bodrite reprezentaciju, predsjedniku države u takvom odlučujućem meču da damo ozbiljnost svemu tome, vjerovatno sudije Starvidis i Margeta ne bi mogle da sude onakvu pravdu odnosno nepravdu u takvim okolnostima, govorim možda. Sve ono dalje što je išlo sa dočekom, ono je sve obesmisliilo taj uspjeh, doček Tivat, što je moralo da bude Podgorica, mislim da je čak ministar pomorstva pošao tamo privatno. On je

dočekaao reprezentaciju, pretpostavljam privatno, ne znam da li je u nekom drugom svojstvu bio, ali ništa ne smije da obesmisli taj sjajan uspjeh i plasman na Olimpijske igre. Još jednom velike čestitke.

Sada ću se malo pozabaviti sa ovim pitanjem povjerenja Vladi. Dakle, odluka liberala o podršci Vladi oslanja se na važeći predizborni, postizborni koalicioni sporazum sa svojim političkim partnerima, ali svakako određena je prema zaključcima sa sjednice Predsjedništva i Savjeta Liberalne partije održane prije nekoliko dana. Sve ovo nam govori o posebno osjetljivom političkom trenutku u Crnoj Gori u kome može doći do destabilizacije države, pogoršanja socioekonomske situacije, pitanja sada već formalnog ulaska u NATO Savez, završnih pregovora sa EU i započetog prvog crnogorskog auto-puta i tako dalje.

Politička kriza koja je obilježila protekli period danas, vjerujemo, mora doživjeti svoju kulminaciju i vrhunac. Naravno u institucijama sistema i nikako drugačije. Ulična demokratija i nasilje nikad ništa dobro nijesu donijeli nikome a posebno ne Crnoj Gori i njenim građanima. Liberali su prva politička opcija u državi koja je pokušala da ponudi rješenje onoga o čemu smo svjedočili proteklih mjeseci. Rezolucijom o stabilizaciji političkog i parlamentarnog života koji smo predložili Skupštini Crne Gore još početkom oktobra 2015. godine predvidjeli smo neophodnost otvaranja političkog dijaloga u Skupštini Crne Gore kao najvećem i najreprezentativnijem tijelu svih građana Crne Gore. Nažalost u tom trenutku nije bilo dovoljno sluha i vizije za takve ideje Liberalne partije.

U svakom slučaju zadovoljni smo da se ono zašto smo se iskreno zalagali, vjerujući u predstavničku demokratiju, vladavinu prava i dijalog, konačno zaživjelo u Skupštini kroz radne grupe koje su okupile predstavnike i lidere parlamentarnih političkih partija Crne Gore. Sigurni smo da je ovakav scenario dao doprinos snižavanju političkih tenzija i ubrzanju demokratizaciji i reformama u društvu i državi posebno u susret formalnom članstvu u NATO savez, vjerujem krajem ove godine i završnom intenziviranju pregovora Crne Gore sa EU. U takvoj situaciji neophodno je uraditi sve da se očuva stabilnost političkog poretka i omogućiti razumna tranzicija izbornog zakonodavstva i drugih propratnih reformskih procesa koji su već zaživjeli i pokazuju rezultate, a naročito u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije na najvišem nivou. Za liberale apsolutno je bespredmetna bila kakva ...(Prekid)... koja bi u ovom trenutku uvela državu u institucionalni i politički haos koji će usporiti ili čak zaustaviti sve procese koje sam pomenuo a koji su od životnog značaja za dalji i kvalitetan napredak crnogorskog društva. Ovo posebno ako znamo da je Crna Gora samo na nekoliko mjeseci od slobodnih

parlamentarnih izbora koji će konačno staviti tačku na političku lakrdiju i vrtlog u koji smo upali. Pitanje je dakle što znači izazivanje haosa uoči parlamentarnih izbora i insistiranje na uskopartijskim i politikanskim interesima bilo koje pojedinačne partije ili političke grupacije. Što znači bijeg sa broda na kojem si plovio skoro tri i po godine, da ne zanemarimo onih 15 godina, prije toga, u trenutku kada on završava svoje putovanje odnosno treba da udje u mirnu izbornu luku? Pretpostavljam da se nešto krupno krije iz izlaska SDP-a iz vladajuće koalicije ako sam dobro shvatio njihovu odluku i ako se mora priznati da je bilo udaraca od najačeg koalicionog partnera ali svršenom poslu mane nema. Crna Gora je sada na prekretnici, kao i 97. i 2006. godine. Pitanje je od istorijskog značaja na koje treba odgovoriti na način koji će potvrditi i sačuvati dostignuća i vrijednosti koje je naša zemlja postigla u proteklih 15-ak godina ali kreirati platformu za dalje promjene koje su potrebne i neophodne. Crnoj Gori je potrebna promjena koja će doći sa crnogorske, demokratske i građanske pozicije, koja će umijeti da potvrdi naše evroatlantsko usmjerenje i naš potvrđeni put ka Zapadu, a ne sa one strane koja želi da to poništi i da točak istorije vrati u nesrećne 90-e godine poslije tzv. antibirokratske revolucije i njihovu težnju da nas po svaku cijenu povedu ka Istoku. Dok budemo donosili odluku o povjerenju Vladi koja će, kao što vidimo, opredijeliti budućnost parlamentarnog dijaloga i uticati na pripremu narodnih izbora, jedan dio naših kolega će to pratiti sa ulice.

Poziv za organizovanje velike narodne skupštine suštinski govori o čemu se radi. Traži se nova podgorička skupština i nova 1918. godina. Jasno je da se ta po Crnu Goru tragična vremena neće ponoviti i neće se poništiti sve dobro što smo postigli uključujući mirnu i demokratsku obnovu državnosti 2006. godine. Na unutrašnjem planu nam je više nego ikad potrebna nacionalna homogenizacija kao neophodni uslov za što pozitivniji odnos društva prema sopstvenoj državi i afirmacija identitetskih i drugih vrijednosti koje predstavljaju kamen temeljac crnogorskih nacionalnih interesa. Svjesni smo i znamo da će u predizbornoj kampanji svako otići svojim putem i ponuditi građanima da ocijene kvalitet onoga što je uradio. To jeste suština demokratije i parlamentarizma u koji vjerujemo. Moramo zato svi zajedno pokazati više odgovornosti i vizije za budući razvoj crnogorskog društva i boljeg života njihovih građana. Politička kampanja u susret redovnim parlamentarnim izborima ne smije se nikako voditi preko ledja demokratije, preko ledja parlamentarizma, i preko ledja građana Crne Gore. Interes svakog pojedinca u ovoj zemlji za nas liberalne je važniji od interesa ma koje političke strukture. Liberalna partija biće dosljedna i koherentna u svojoj politici i u onim stavovima koje javno zastupa i ciljevima koje je obećala građanima i građankama. Pratimo pažljivo razvoj događaja

na političkoj sceni države jer smo prepoznali i javno kazali da je u političkoj igri više varijanti, viših mogućih raspleta i rješenja kojima se danas konačno nazire kraj a liberali su utemeljitelji moderne Crne Gore. Uvijek ćemo biti na braniku Crne Gore a time je naša odgovornost daleko veća nego onih kojima je naša država rezervna.

Ono što je najvažnije Liberalna partija će sigurno uvijek prepoznati najbolji interes građana Crne Gore i crnogorskog društva ali ono što jeste interes glavnih ciljeva za koje se liberali snažno zalažu u Crnoj Gori. Jedino to biće faktor opredjeljivanja Liberalne partije prema pitanju povjerenja Vladi na ovoj sjednici Skupštine Crne Gore.

Zahvaljujem predsjedniče, bili ste stvarno tolerantni. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

... to je tačno, to je prva borba za medalju gdje nijesam bio ali mislim da će objaviti da sam glasao Srbiju i navijao za Srbiju. Hvala.

Kolega Almer Kalač.

ALMER KALAČ:

Gospodine predsjedniče i članovi Skupštine, uvaženi građani, poštovani predsjedniče i članovi Vlad,

Danas, nakon više od tri godine mandata govorimo o povjerenju Vladi. Ukoliko je ova Vlada radila loše, kako smo čuli od nekih političkih subjekata, onda je ovaj proces trebao ići ranije. Čuli smo da će i predstavnici opozicije uskratiti povjerenje Vladi. Smatram da to nije moguće jer povjerenje može uskratiti samo onaj ko je povjerenje Vladi dao 2012. godine, a danas za povjerenje Vladi mogu glasati svi i to je suštinska razlika.

Bošnjačka stranka je na prošlim parlamentarnim izborima nastupila samostalno i na taj način ostvarila svoj legitimitet, a ne u sklopu koalicije gdje se ne može sa sigurnošću utvrditi njen doprinos. Želim napomenuti da Bošnjačka stranka ima mandate u ovom parlamentu od pet hiljada glasova po jednom poslaniku, što spada među najskupljim.

Jedini mandat za koji je bilo potrebno više glasova, jeste mandat poslanika Nimanbegua, to jest Force. Nakon izbora Bošnjačka stranka je sklopila sporazum sa ostalim manjinskim partijama u Crnoj Gori pa tek onda sporazum sa koalicijom DPS SDP. To je još jedan pokazatelj da se Bošnjačka stranka zalaže za prava svih i saradnju sa svima.

Bošnjačka stranka kao i druge manjinske partije od samog početka insistiraju na dogovoru oko svih spornih pitanja kroz održiva zakonska rješenja zasnovana na Ustavu Crne Gore, bilo da je riječ o unapređenju izbornog zakonodavstva, izgradnji povjerenja u izborni proces ili nečemu trećem.

Što se tiče programskih ciljeva Bošnjačke stranke mogu slobodno reći da se oni realizuju i da će se u tom pravcu nastaviti. NATO integracije Crne Gore kao put u stabilnost i put ka EU integracijama odrađeno. Prije nepuna dva mjeseca Crna Gora je dobila pozivnicu za pristupanje NATO savezu, a to je ujedno i značajan korak ka pristupanju evropskim integracijama.

Što se tiče samih evropskih integracija proces je u toku sa konkretnim pozitivnim pokazateljima, veliki broj otvorenih pregovaračkih poglavlja, odnosno 22. Vraćanje statusa opštinama Petnjice i Gusinje odrađeno, ovdje napominjem da su sa ovom inicijativom krenuli još poslanici stranke Demokratske akcije 90-tih godina, tako da svako prisvajanje te ideje danas od strane pojedinaca pada u vodu. Izgradnja auto puta glavnog infrastrukturnog projekta kao šanse za oporavak sjevera odrađeno, odnosno započeta izgradnja. Poboljšanje statusa manjinskih naroda u Crnoj Gori i njihovu srazmjernu zastupljenost u državnim institucijama značajno poboljšano, to pokazuju i statistički podaci samih institucija.

Ovo su samo neki od programskih ciljeva koje je Bošnjačka stranka realizovala i u tom pravcu će nastaviti.

Bošnjačka stranka će, kako smo i ranije kazali, dati podršku aktuelnoj Vladi kako bi svoj mandat do kraja iskoristila realizujući planove gdje su državni interesi na prvom mjestu. To što smo konstituenti Vlade utiče na odluku ali nije od presudnog značaja. Da nijesmo vjerovali Vladi i da njen plan nije bio prihvatljiv za nas, ne bismo je podržali na samom početku 2012. godine. Otkazivati povjerenje sada u četvrtoj godini mandata mi tumačimo drugačije. Ali, da stvari sagledamo i iz drugog ugla. Da je danas situacija drugačija, da se glasa o povjerenju Vladi, ovoj ili nekoj drugoj, a da je Bošnjačka stranka u opoziciji opet bi donijeli istu odluku, a to je da se podrži Vlada jer je svakako u završnoj godini mandata, kao iz razloga što Bošnjačka stranka smatra da evropske integracije, ulazak u NATO kao prioriteta državne politike, te ukupna stabilnost i demokratske reforme ne smiju biti ničim ugroženi.

Podržavamo nastojanje da se u parlamentu zajedničkim naporima dođe do dogovora oko svih detalja značajnih za održavanje izbora, uz puno poštovanje i primjenu zakonskih normi i odgovoran odnos državnih institucija.

Inicijativa Pozitivne Crne Gore, koja je jutros dostavljena klubovima poslanika, nije nešto što nam je neprihvatljivo. Naprotiv, upravo je ta inicijativa potekla od predstavnika Bošnjačke stranke u radnoj grupi, neposredno nakon protesta koji su se prošle jeseni održali u Podgorici.

Maksimalnu podršku dajemo dijelu koji se odnosi na očuvanju integriteta, nezavisnosti i političke stabilnosti Crne Gore, kao i poštovanju države svih segmenata državnosti građanskog i multietničkog sklada.

Ono što predstavlja nedoumicu jeste sljedeće: U drugom dijelu izborni proces tačka 3 i dalje stoji da treba obezbijediti ulazak parlamentarne opozicije u sve segmente Vlade. Određeni broj opozicionih partija formiran je u periodu od izbora do danas i nema izborni legitimitet. Iz ovog proizilaze pitanja - na osnovu čega da takvi subjekti budu sastavni dio Vlade i koja je svrha izbora ukoliko će svi po automatizmu postati dio Vlade. U tom slučaju nam ne trebaju izbori, Vladu možemo sastaviti na osnovu dogovora odokativnom metodom. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Kalač, hvala.

Ovim smo završili krug u ime klubova i krećemo u otvorenu raspravu.

Kolega Miško, sad mogu i komentari na ono što se čulo.

Želite? Može potpredsjednik Vlade, ako hoćete.

Nisam čuo, hoćete li komentar predsjedniče Vlade, na ovo što se čulo, nije nužno sada, kad hoćete, vi se možete javiti kad god hoćete. U redu.

Kolega Vukoviću, hoćete li vi onda? Znači Miodrag Vuković, pa Mladen Bojanić, Džavid Šabović, pa Srđan Milić. Ako njega nema, Neven Gošović. Je li dovoljno? U redu, to je četvoro.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, gospodo potpredsjednici, gospodine predsjedniče Vlade,

Glasanje o povjerenju Vladi je parlamentarna šansa za sve, posebno za ovaj dom višestruka. Parlamentarni odgovor na pitanje kakva je sudbina sadašnje vlade, već je o tome mnogo rečeno, je nužan, to je prethodno pitanje na koje je odgovor i uslov za sva druga, uslov da bi se preduzeli i drugi naponi oko drugih važnih pitanja i da bi stvorili mogućnost njihovog rješavanja.

Zašto smo došli u ovu situaciju, da li nam je sve ovo trebalo i zašto bi trebalo da se glasa za povjerenje aktuelnoj Vladi, ponavljam bilo je dosta riječi. Uz do sada rečeno sugerisem da prihvatimo nekoliko stvari. Prvo, ne trebaju nam nikakve simulacije, slažem se, bježanje od činjenica, insistiranje na vlastitom utisku političkoj i politikantskoj interpretaciji, prihvatimo i počnimo od činjeničnog stanja.

Pored ostalog ili prije svega već tri godine traje napor uvođenja ad hok većina u ovom domu. Tačno posljedica njene revolucionarne aktivnosti u parlamentu rušenjem procedura dogovorenih i zapisanih, napuštanje dobre parlamentarne prakse koju smo njegovali prethodnih godina i odnosa, pokazalo se namjerno brisanje za sve parlamentarne demokratije onoga najvažnijeg, brisanje granice između vlasti i opozicije. Ako se ne zna ko je vlast ko opozicija onda je besmislena svaka priča o parlamentu i parlamentarizmu. Zamagljivanje odgovornosti, konstituisanje nove prakse da vlast ili onaj ko je vlast u parlamentu glasa protiv onoga ko je u onoj drugoj vlasti, u ovom parlamentu izabranom, protiv projekata izvršne vlasti. Teško objašnjivo. I ne samo to, nego otvorena podrška projektima koji su direktno suprotstavljeni projektima i namjerama izvršne vlasti, još teže objašnjivo. Te većine su se formirale i branjene su stavovima da se radi o većinama koji brane državne interese. Licemjernost tih stavova ogleda se, već danas je više nego izvjesno, a bilo je i juče, u prostoj činjenici da su te ad hok koalicije za cilj imale i imaju samo zaustavljanje rada Vlade o čijoj budućnosti mi danas razgovaramo, a to je otvoreno gaženje izbornih obećanja i programa kojima je osvojena vlast od strane onih koji prethodnih dana i danas najavljuju uskraćivanje podrške toj vladi. Dakle, uvođenje te prakse, kako smo slušali radi viših interesa, trebalo je da abolira njene kreatore, valjda i danas pred javnošću i pred biračima. Zato je krajnje licemjerno, ponoviću, to je moj stav, optužiti nekoga za moguće nove parlamentarne većine ako oni koji na tome insistiraju smatraju da je to za rad viših državnih interesa.

Onaj koji je prvi pogazio izborna obećanja najmanje ima pravo da optužuje. Projekcija ličnih slabosti na druge je svojstvena onima koji znaju da nijesu u pravu, pa ne čudi neopisiva potreba za upiranje prsta u one koji drugačije doživljavaju državne interese od njih.

Zašto treba izglasati povjerenje Vladi? Zašto će DPS i ostale demokratske strukture u ovom parlamentu na tome insistirati? Za to što smo preuzeli i hoćemo i dalje da preuzimamo i danas i sutra, dakle odgovornost upravo za ostvarivanje državnih interesa. U svakom društvu, pa i našem, ozbiljna vlast znači prije svega ozbiljnu odgovornost, preuzimanje odgovornosti kada makar za trenutak izgleda oportunistički sjediti na dvije stolice umjesto principa biti glavni,

ali biti i glavno odgovoran. Hoće da se nametne praksa - ja ću da budem glavni, a odgovornost ću tražiti od drugoga.

Mi smo spremni podijeliti teret odgovornosti sa svima onima koji jednako ozbiljno kao i mi doživljavaju državni interes. Hoćemo da saradujemo, pitanje je parlamentarnog dijaloga. Od saradnje nikada nijesmo bježali. Ko nas spočitava da smo protiv parlamentarnog dijaloga? Uvijek smo držali ispruženu ruku saradnje čak i prema onima koji su prema nama držali stisnutu pesnicu, a to i danas rade. Pokazalo se ne samo danas, ali je danas vidljivo željeli samo korist od vlasti a bježali od odgovornosti, skrivali se iza velikih demagaških fraza. Kritike promotora kolašinskih demokratskih standarda, a izvinite što ja to ponavljam, ali to je opšte mjesto prije izvjesnog vremena potencijalno i podgoričkih koje su proklamovali kao državotvorni blok su besmislene i ponovo pružamo ruku upravo za državotvornu saradnju.

Drugo, ko god govori o institucionalnoj krizi govori kalkulantski i sračunato bez ikakvog osjećaja za stvarnost. Institucije funkcionišu, na žalost onih koji uporno pokušavaju da izazovu krizu. To što bi neko volio da parlament privatizuje do te mjere da ga samoinicijativno, čak i pretvori u vijeće partijskih mudraca koji će vedriti i oblačiti nad sudbinom Crne Gore, bez ikakvog izbornog legitimiteta, osporavajući, pored ostalog ili prije svega 81-om poslaniku meni i svima vama kolege da poslaniku pravo da ispuni zagwarantovane mandate je besmislen pokušaj. Suština je jednostavna. Grdno se varaju oni koji hoće da obesmisle ustavno zagwarantovano pravo Skupštine formiranjem raznih i to insistiranjem, oni samo oni, radnih grupa, insistiranje da parlament ne radi dok radne grupe ne završe posao po dinamici projekcija autora. Radne grupe nijesu po mišljenju DPS-a i ne mogu biti nad institucionalne, već mogu i moraju biti samo komplementarne postojećim parlamentarnim procedurama.

Pozivaju se mnogi na međunarodnu podršku, na međunarodnu praksu, za napor da se parlament smjesti u magareću klupu demokratije. Podrška međunarodnih institucija u političkom dijalogu je po meni kritika napora da se suspenduju ustavne i zakonske procedure. Pravi smisao te podrške, čitam dijalog sa ulice prenijeti u institucije to nam poručuje Evropa, a koliko znam institucija nije nikakva radna grupa. Evo nikada nije kazala da podržava dijalog u novim ad hoc stvorenim alternativnim centrima političke moći kao konačnim i definitivnim za razgovor i konačno odlučivanje.

Ova inicijativa kolege pomaže, ponoviću da se stabilizuju politički odnosi. Narušeni su u Crnoj Gori. U najmanju ruku da se stvore uslovi za njihovu stabilizaciju u što skorijem vremenu do izbora ili prije izbora u svakom slučaju.

Ponavaljam, ušli smo u ovaj dijalog sa stavom ad hoc parlamentarne većine da Vlada nema legitimitet, da je tehnička Vlada, pitam i sebe i vas. Da li država parlamentarne demokratije ide može bez Vlade? Valjda smo saglasni da ne može. A može li ozbiljna država imati dvije Vlade? Komično za ozbiljne je čak kao i pitanja. Pa šta je posljedica zahtjeva da se ne glasa o povjerenju Vladi zbog parlamentarnog dijaloga da se to pitanje odlaže. Dakle, spremnost nekih da tolerišu nelegitimnu Vladu, valjda da bi imali šta da pričaju i da nastave razgovor o legitimnoj tehničkoj prelaznoj Vladi. Dvije vlade i to kažem jedna nelegitimna, a kojoj ovaj parlament neće da izglasa povjerenje ili nepovjerenje i druga iza koje ćemo svi navodno stati, a koja će pripremiti samo izbore. Razmišljamo li o vremenima koja dolaze već sutra? Crna Gora treba da poboljša ekonomsku, socijalnu stvarnost. Koja će Vlada to da radi? Ko će nastaviti proces pregovora sa NATO-om? Ko će nastaviti proces integracije u Evropsku uniju, ili se to treba zaustaviti do boljih vremena. Hoće li se roditi potreba, ako bi pristali na te neozbiljne političke igre, da imamo desetak vlada u narednih šest mjeseci od kojih jedna vodi ekonomiju, druga ekologiju, treća unutrašnju i spoljnu bezbjednost, četvrta obrazovanje, a ova glavna prelazna tehnička izbore.

I na kraju pošto mi je ostalo malo vremena predsjedniče vama se obraćam. U vašem nastupu, pratio sam, istina nijesam bio u sali, neke stvari su suprotne onome što je vaša bila namjera. Rekli ste da je, interpretiram, istina da SDP bio žrtva totalitarne politike DPS-a.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nijesam to rekao.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Interpretiran predsjedniče. Progonitelj.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Progonitelj, to nije ista riječ.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Pa šta je progonitelj i žrtva. Nadam se progonjenima ne dijele zlatne medalje, pa ni srebrne, nego dobiju ono što za progonitelja slijedi.

Ko je predsjedniče, da bi im oduzelo slobodu parlamentarnog stava. Koliko se ja sjećam niko iz DPS-a nije izašao poslije Glavnog odbora SDP-a i Predsjedništva i rekao da će Poslanički klub SDP-a jednoglasno osporiti povjerenje Vladi Crne Gore. Pa, eto će se utvrđuju slobodni mandati i slobodni stavovi poslanika.

I drugo.

Rekli ste da Evropa nikada ni u jednom dokumentu nije optužila SDP za izborne krađe. Ja tvrdim predsjedniče da nije bilo izbornih krađa, da je to vrlo mangupska igra ne bar u onom kapacitetu, sad ja demagogijom. Ima ih koliko i u drugim zemljama u onom kapacitetu kako se ode plasira kao problem. Recite mi koji je to politički subjekat ako SDP nije u politički subjekt prokazan ili na koji je to upozorila Evropa politički subjekt. Je li na DPS da je manipulisao i krao izbore? Nije. Ali ima jedan drugi problem. Mi iz ovog parlamenta kao delegacija, kad god smo otišli moje iskustvo u Evropu nije se znalo ko pije ko plaća. I tamo smo bili oni koji su i ode malo vlast malo opozicija i tamo su malo vlast malo opozicija, pa su gurali one stavove protiv kojih smo mi bili iz vlasti da se ne ruži naša država i sada se vi pozivate na to. Nemojte. Hvala vam.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vukoviću. Moram odgovoriti jer ste me prozvali direktno.

Znači, progonitelj sam rekao, razlika je totalitarizam i progonitelj. Reći ću vam progonitelj. Mogu vam doći do ličnog, ali nije dobro, to ima u stenogramima, vi i ja, kako ste vi bili progonitelj, ali to je nebitno. Jer, kao što vidite, pretekao sam vaše progonjenje kada smo usvajali Ustav Crne Gore, kada ste ovdje čitali nepostojeće članove Ustava da se u Crnu Goru može uvesti vanredno stanje bez saglasnosti Skupštine. To je za mene progon, ali i države i mene u tom trenutku. Znači, mi smo tada predlagali, a vi čitali ... To je manje bitno. Da li smo bili progonjeni? Jesmo. Ne treba reći da su momci koji su dizali crnogorsku zastavu ispred Skupštine Crne Gore suđeni. Ova zastava koja sada visi. Suđena su dva momka. Suđena su dva momka zbog toga. Bošnjake je branio advokat SDP-a, laka mu zemlja, Ranko Vukotić, suđeni Bošnjaci u Bijelom Polju za simulirana strijeljanja, a to vam je kesu na glavu, pa na strijeljanje. Znate ko je bio ministar unutrašnjih poslova tada? Predsjednik države Filip Vujanović. Znate ko je bio predsjednik Vlade tada? Ja nijesam. U redu. Dozvolite da ja obavim dijalog.

Izborne krađe, mnogo važnije od ovoga. Ovo su mnogo važnije stvari. Pogledajte zadnji Progress report, kolega Vukoviću, vi i ja komuniciramo. Kolega Šaboviću, molim vas. U Izvještaju, stranu ne znam, donijeću vam, stoji da su pet presuda u Podgorici za kupovinu ličnih karata od strane DPS-a, piše DPS-a. Traži se da se sprovede i politička odgovornost oko toga. To stoji u Izvještaju Evropske komisije, nije moje klevetanje, ja to ne bih nikad rekao, na tu temu ne pogotovo. Što stoji u Izvještaju Evropske komisije? Stoji afera "Snimak", takođe, u već tri izvještaja, ako se dobro sjećam, znači opet na račun DPS-a. Nije nikakva želja da kažem nešto što ne piše, rekao sam nismo mi nego neko drugi.

I, kolega Vukoviću, oko jednoglasnosti. Rekao sam da su Glavni odbor i Predsjedništvo odlučili jednoglasno, nisam rekao kako će glasati Poslanički klub. Samo sam rekao da je odlučio Glavni odbor i Predsjedništvo jednoglasno. Inače, da vas podsjetim, kada je birana Vlada, jedan poslanik za nju nije glasao iz SDP-a. Čak i tada nijesu bili jednoglasni. Znači, tada jedan nije glasao. Kod nas jednoglasnost ne važi, kao što ste videli na kongresu. Kod nas važi štošta, ali jednoglasnost ne. Ono što je sada jednoglasno, jednoglasna je politika SDP-a, neću dalje, zadržaću se.

Samo izvolite.

Daću vam riječ. Samo trenutak ovo je prozivka bila lična, naime ova replika je bila klasična, ali imate pravo, izvolite.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Ja ću da pitam predsjedavajući sto, onda ćete četvorica da ustanete, trojica, ja sam pitao vas.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Komentarjali ste moje izlaganje i ja sam vam odgovorio, nemate više pravo.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Izvinite predsjedniče, dozvolite mi da kažem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću vam ja svakako, ali kažem nemate pravo.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Hvala vam na toj darežljivosti.

Evo učimo se da je ono što piše u poslovniku izgleda stvar dobre volje predsjednika.

Ne ljutite se na mene što sam oštar u stavovima, ali na žalost svjedoči tome već tri godine.

Izvinite predsjedniče ako smo mi bili neuki, neznaveni ili namjerno loši prema zastavama i tome, ko je glasao protiv predloga poslanika Liberalnog saveza ovdje, bez Vlade, bez ikoga, samo među nama, glasao da ne uđe u Poslovnik stav da intoniramo himnu na početku svakog zasijedanja crnogorskog parlamenta prolječnog i ljetnjeg. Predsjedniče, kažete da vi čitate, vi mi nijeste rekli da decidno piše neđe da je DPS krao izbore. Ajmo da ne pozivamo Evropu, smijaće nam se. Vi meni recite ko je na zajedničkoj listi 2012. godine bio prvi, drugi, treći, a na kom je mjestu bio Miško Vuković. Objasnite mi kako sam ja to krao, pošto DPS krade izbore, kako sam ja to krao samo za mene i za one ispod mene a nijesam krao za one ispred mene. Kako sam mogao predsjedniče? Ima li tu ikakve logike u takvom političkom stavu ma za koju upotrebu da je konstituisana. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Oko zastave precizno, oko zastave. Niste ni vi glasali za taj predlog da vas podsjetim, ni klub DPS-a nije glasao jer smo ustanovili konsenzusom drugi princip da se na konstituisanju, a ne kod počinjanja ...

A da vas podsjetim drugu stvar, kolega Vukoviću, na žalost Liberalna partija i Liberalni savez nisu bili u ovom parlamentu kad se usvajao Zakon o simbolima države, bili su na protestima tada sa opozicijom, da vam stvar bude bolja i to onaj Liberalni savez a ne ova Liberalna partija koja je nastala posle.

Prema tome i taj detalj i malo je neukusno, niste bili tu kad se usvajao zakon, a sad prodajete patriotizam, ne vi, o simbolima, Liberalna partija koju se sad pozivate, ali nebitno. Bitno je da se svira i da će se svirati. Inače sticajem okolnosti taj zakon smo pisali mi iz SDP-a, zato ga Peđa Bulatović zove Zakon SDP-a.

I oko krađe, ja nisam rekao, ja sam samo konstatovao šta piše u Izvještaju Evropske komisije. Znači piše u Izvještaju Evropske komisije, nisam optužio i nisam docirao, piše DPS. Da su presuđeni petorica i da se traži politička odgovornost unutar DPS-a za to, precizno piše, a evo sad ću vam donijeti da pročitam, ne mogu baš sve znati na pamet šta piše u Izvještaju Evropske komisije.

Presuđeno je to i traži se politička odgovornost. Ja ne znam što više od mene tražite da pojašnjavam od ovoliko, evoMože, daću vam riječ.

Izvolite kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Neću sjedeći.

Poštujući predsjednika Vlade i sve članove Vlade, poštujući kolegice i kolege, poštujući javnost Crne Gore, mislim da kad razgovaramo o ovako ozbiljnim temama da je dobro i ustati.

Dakle, kolega Vuković je otvorio par određenih pitanja i ostalo je određenih dilema. Vidim da nijeste pojasnili ovo pitanje, razumio sam suštinsko, gospodina Vukovića, a tiče se afere Snimak i kako to da se može krasti samo za sebe a ne ove iznad sebe, nego ste tu temu, prebacili ste to na temu zastave, himne i, poštujući svakako zastavu, himnu i sve to, ali bilo je konkretno pitanje i mislim da je trebalo dati konkretni odgovor. Ali, mislim da i ne bi trebali za prvu ruku odmah tražiti šta piše u Evropskom izvještaju, mislim da je dobro, a ovo je dobra vijest ja mislim za vas i za nas. Kad kažem za DPS i za SDP što je konačnu riječ, pravnu riječ, pravni epilog u odnosu na tu dugotrajnu temu koju nije otvarala samo opozicija, nego rekao bih i vi zajedno sa opozicijom, posebno na ovim adresama o kojima je govorio gospodin Vuković, konačnu riječ dalo je Vrhovno državno tužilaštvo prije neki dan i dobili smo jasne informacije. I podsjetiću vas, prosto sa željom da vam dam tu dobru vijest, jer siguran sam da ćete se i vi osjetiti relaksirano u toj situaciji, da od ukupno 16 predmeta koji su bili predmet afere "Snimak", da je 16 odbačeno sa konstatacijom da nema elemenata za pokretanje sudskog postupka, da su dva predmeta dobila sudski epilog, dva predmeta iz Pljevalja i da je još jedan predmet u jednoj opštini u toku. Dakle, to je epilog afere snimak, ta glavna ključna s kojom se Crna Gora spotiče već godinama, odnosno ponovo da situiramo to vrijeme od kad traje to spoticanje, od predsjedničkih izbora 2013. godine. 2012. godinu smo zajedno slavili. Nakon naše zajedničke pobjede, nakon te naše zajedničke pobjede svi smo zauzeli

svoje pozicije, neko u vladajućim klupama, neko u opozicionim, neko na mjesto predsjednika Parlamenta, neko na mjesto potpredsjednika, i to je bio, da kažem, politički epilog tog suočavanja, našeg zajedničkog suočavanja sa izbornom voljom građana na tim parlamentarnim izborima, o čemu u konačnom najbolji sud su dale posmatračke misije OEBS-a i Savjeta Evrope.

Što se tiče konkretno ovoga što uporno želite da se prisjetite, sjećam se normalno, čitamo svi odgovorno i ozbiljno Izvještaj Evropske komisije, pretpostavljam da ste mislili na stranu 7 koja je, odnosi se na poglavlje političkih kriterijuma u kojem, da vi čitate englesku, poneko čita i crnogorsku, poneko i jednu i drugu, ja mislim da je dobro pročitati i jednu i drugu, i jednu i drugu i vidjeti se, gdje bi se vidjelo da taj slučaj ne odnosi se na aferu "Snimak", nego se odnosi,(Prekid)... bila je priča o aferi "Snimak", nego se odnosi na lokalne izbore u Podgorici, znate one lokalne izbore u Podgorici kada ste imali potrebu da najavite alternativu DPS-a, u onome, onim likovima o kojima sam ...(Prekid)... svom izlaganju, ne sa željom da bilo koga uvrijedim nego samo prosto da podsjetim. Dakle, strana 7 priča o presudi Osnovnog suda koja se tiče lokalnih izbora u Podgorici. I sjetimo se i toga, sjetimo se i onih posmatrača i onih pomagača i sjetimo se kako su angažovani i sjetimo se mnogo toga još, ali na svu sreću, na sreću demokratske Crne Gore taj epilog i ta ljetnja avantura 2014. godine završi se na dobro i Podgorice i Crne Gore.

Izvinjavam se zbog ovog mog dužeg pojašnjenja ali sa željama da izađem sa podacima. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja vam se zahvaljujem.

Znači govorio sam o ličnim kartama, pet slučajeva presude, samo trenutak. A onda, sami ste sebe demantovali, u tom slučaju nije mogao krasti za mene jer smo bili na suprotnim stranama, u tom slučaju. Samo trenutak o ličnim kartama. Prema tome nisu bili, daću vam odgovor na sljedeće pitanje, kako se može krasti a ne za sve, kako se može krasti a ne za sve, imamo ministra pravde pa će on da objasni dodatno ovo što ću vam ja sad reći.

Znači radi se o ličnim kartama u Podgorici, kad su nastupali Pozitivna i SDP, znači niste krali za nas i manje važno. Nisam spomenuo u tom smislu, spomenuo sam u smislu naših obaveza da se to ne dešava kad je uspostavljeno povjerenje.

Sljedeća stvar, da se može krasti za sebe a ne za druge. Nije valjda da Demokratska partija socijalista preuzima odgovornost za postupke njihovih uglednih članova da su krali za partiju, nisu, nisu krali za partiju, krali su za sebe. Iako je tamo od 13 optuženih 12 vrha jedne partije u jednom mjestu. Znači evo vam dokaz da se može krasti ne za sebe, ne za druge nego za sebe. Ili ćete vi reći da je to bilo za sve vas, sudeći po vašoj logici, a ja tvrdim da nije za sve vas, evo ja vas sad branim od vas samih, nije bilo za sve vas nego za sebe.

Nećemo, ja odgovaram na vaše pitanje logično je do kraja i jasno je svima što odgovaram, logično do kraja jer ste me pitali. Znači ipak nije bilo za sve nego za sebe. Znači krađa je individualni čin i odgovaraće individualci, nisu odgovarali neki drugi i nije se sudilo DPS-u nego se tražila politička odgovornost DPS-a. Tražite objašnjenje, ja vam moram objasniti kad me već pitate i bolje da znate da vam se ne bi dešavale logične greške.

Koleginice Šćepanović ima kolega Kaluđerović komentar na izlaganje kolege Vukovića. Proceduralno. Izvolite.

RIFAT RASTODER:

Uvaženi predsjedavajući, htio sam i vas i kolegu Simovića da zamolim da, ipak, važna je tema, osjetljiv je ili je ozbiljan politički trenutak i molio bih da se doslednije pridržavate poslovnčkih pravila i procedura. Jer, u ovom slučaju, uvažavajući da je kolega Vuković i mogao postaviti takvo pitanje i imati odgovor na to pitanje, kolega Simović nije imao sada tu poslovnčku mogućnost. Uostalom, i jedan i drugi, kao i svi mi, u odgovarajućoj proceduri možete pojašnjavati, uključivati se, da ne ispadne da mi predsjedavajući sto gledamo, a on vodi polemike i rasprave. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dao sam riječ više kolegi Simoviću, oprostite mi, zaslužio je toliko. Proceduralno koleginica Šćepanović, pa kolega Popović. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Hvala vam, predsjedniče.

Samo jedno kratko objašnjenje. Da pojasnimo da nigdje u Izvještaju Evropske komisije ne stoji da je DPS krao izbore. DPS nije krao izbore. U izvještaju stoji da sudski epilog u vezi s navodnom zloupotrebom javnih fondova u partijske svrhe mora biti završen i osigurana

politička odgovornost u vezi s tim. Sudski epilog povodom toga je završen. U 18 predmeta 16 krivičnih prijava je odbijeno, jedan predmet je prosuđen, a jedan je još uvijek u toku.

Za sve ove vaše navode, više puta ste ponovili da je DPS krao izbore. Vi ovdje, kada tako nešto izgovarate, ne pružate ni jedan jedini dokaz. Takođe sam upoznata iz medija s novinskim naslovima u Dnevnom listu "Dan" da je Socijaldemokratska partija zloupotrebljavala javne resurse, pa nijednom ovdje ne navodim da je Socijaldemokratska partija krala izbore kao što vi to grubo tako govorite za moju partiju. Jer, ovdje ne pružate nijedan mjerodavan dokaz koji se odnosi na to.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jeste li vi u proceduri?

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Nijesam u proceduri, ali sam imala potrebu da vama odgovorim na ovakve grube navode koje konstatujete za moju partiju, a pročitala sam vam Izvještaj Evropske komisije, tačno kako piše u Izvještaju Evropske komisije. Tu je i politički i pravno stavljena tačka. Politički u ovom Parlamentu, ako se sjećate. Anketni odbor je odradio svoj posao, Anketni odbor koji je imao veliku nadležnost da saslušava i svjedoke i da prikuplja dokaze i dostavio je na kraju izvještaj ovom Parlamentu. Pravno sam već rekla kako je ta procedura završena. Što ste pominjali Budvu, to nema nikakve veze konkretno sa "Snimkom". Hvala. Izvinite, morala sam da reagujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja i tvrdim da nema veze sa "Snimkom". To i tvrdim, da nije bilo u interesu DPS-a. Ja sam vas branio u toj priči, a vi me napadate, ali nije to prva nelogičnost.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Ispravka vašeg navoda. Liberalna partija je osnovana 31. oktobra 2004. godine i nije učestvovala na protestima opozicije. Mi nijesmo sukcesori svetog Liberalnog saveza, voljeli bismo da jesmo, iako smo svi bili iz rukovodstva Liberalne partije u Liberalnom savezu.

Liberalna partija je tada bila dio Pokreta za evropsku i nezavisnu Crnu Goru 2005. i 2006. godine. Toliko. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvinjavam se zbog sukcesije Liberalnog saveza. Hoćemo dalje? Kolega Kaluđerović. Mali zastoj, ali vratićemo se u raspravu. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Nije problem. Bićemo očigledno u prilici da rasprava pred ovim domom bude obilježena od strane predstavnika DPS-a i SDP-a.

Kolega Vukoviću, komentarišem vaše izlaganje. Imam na umu da ste doktor pravnih nauka i jedan od članova komisije koja je pisala naš Ustav. Znam da veoma dobro znate što piše u našem Ustavu. Pokušali ste i moje reagovanje je s namjerom da vam to ne prođe kod naše javnosti koja, vjerujem, s razlogom i s puno pažnje prati naš rad, da kažete - ako ovoj Vladi bude izglasano nepovjerenje odnosno ako ne dobije povjerenje Crna Gora osta bez Vlade. Vi dobro znate da to nije tačno, gospodine Vukoviću.

Poštovani građani, ako, a to će se, nadam se, sutra desiti, ova Vlada koja je postavila pitanje svog povjerenja, ne dođe do cifre od 41, onda će ona pasti, ali ta Vlada nastavlja da obavlja funkciju kao državni organ koji vodi spoljnu i unutrašnju politiku sve do izbora nove vlade. To bi samo bila prilika da se osnaži politički dijalog da se dođe do neke verzije prelazne, tehničke, koncentracione, nestranačke vlade, gospodine Vukoviću. Crna Gora ni u jednom trenutku ne bi ostala bez vlade koja ima svoje ustavne nadležnosti i nije korektno da tako govorite.

Inače, o 301 razlogu zbog kojih Demokratska Crna Gora smatra da treba da padne ova Vlada, mi smo o tome već obavijestili javnost i kolega Gošović i ja ćemo detaljnije govoriti. Samo da kažem da premijer s demokratskim kapacitetom, u uslovima kada je pukla predizborna, pazite predizborna i postizborna koalicija s SDP-om, pri ovakvom odnosu snaga u parlamentu, kada ne može doći do povjerenja Vladi osim ako se u ovaj dom ne uvede korupcija, odnosno ako neki glas od opozicionih poslanika koji su stekli status člana parlamenta u ovom domu na retorici traženja podrške građana da bi smijenili ovu do sada

nesmjernjivu vlast, takvo opstajanje na vlasti nema nikakve veze s izbornim legitimitetom.
Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Vuković. Pravo na odgovor.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, znam da imaju dva Vukovića u ovom parlamentu, uvaženi kolega Filip Vuković i Miodrag Vuković, ne znam za trećeg. Kojeg ste vi to Vukovića slušali, to je problem vaš. Ja rekao u svom nastupu da će država ostati bez Vlade? Kolega Kaluđeroviću, govorio sam o naporu da se obesmisli parlamentarizam time što će Crna Gora imati deset vlada, a mi nudimo da se glasa o povjerenju ovoj Vladi, odnosno Vlada traži da se glasa o povjerenju pa ako opstane, kakav je smisao priče na kome se insistira o prelaznoj Vladi? Ako ne opstane, ako ne dobije legitimitet, onda ćemo da pričamo o drugim pravno političkim mehanizmima dolaska do izbora. Postojeća Vlada će raditi do izbora nove vlade. Nemojte, gospodine Kaluđeroviću, mi smo čak i kolege, ne čak nego smo kolege. Šta da potvrdim? Nego šta. Hoćete pravne praznine? Hoćete haos u sistemu?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ustav je jasan, a i praksa je jasna.

Imamo li više komentara na izlaganje kolege Vukovića?

Komentar poslanika Lekića.

MIODRAG LEKIĆ:

Prvo, podržavam intervenciju poslanika Rastodera da poštujemo pravila i da se ne udaljujemo s ovom temom da li se više kralo horizontalno ili vertikalno, tema koja se sada ovdje lansira, ko je bio gore, ko je bio dolje. Ta je terminologija unesena. Bio je neko iznad, pa nije drama krađe jer je bio neko iznad.

Drugo, nemojmo da smo neozbiljni ovdje oko afere "Snimak". U tri izvještaja Evropske unije se pominje afera "Snimak". Koleginica kaže ne pominje DPS. Valjda je afera "Snimak" izbila na onoj seansi sjednice DPS-a kojom je predsjedavao premijer Đukanović. Tu je gospodin Jelić koji je rekao antologijsku rečenicu koja ulazi u istoriju - jedno zaposlenje četiri

glasa. Nemojmo da govorimo. Tu je ministar inostranih poslova, valjda zna što piše u izvještaju. Tako da nemojmo da relativiziramo izvještaj.

Javio sam se povodom atmosfere koja se diže da nastaje haos u Crnoj Gori ako Vlada izgubi povjerenje što ja očekujem. Nema nikakvog haosa. U pravu je kolega Kaluđerović koji je govorio o nužnosti, neminovnosti kontinuiteta Vlade. Ali, još nešto da podsjetim vrlo važno, čini mi se. To je plan B, eventualni, DPS-a da ...

... Vlade, će raspisati izbore i voditi Vladu odnosno poslove do tih izbora je jedna ne ... (Prekid)... stvar nego ima elemente puzajućeg državnog udara. Iznenadićete se zbog oštine ove formulacije. Što hoću da kažem? Ukoliko Vlada padne danas ili sutra a to očekujemo, tog momenta Vlada postojeća vodi poslove, a tog trenutka po Ustavu i pravilima demokratskim, predsjednik države je bio takozvani ili ne takozvani nije bitno sad, u ovom trenutku je dužan, je dužan da preda mandat novoj parlamentarnoj većini. Ovo je elementarno pravilo demokratije. Tu je ministar Pažin, ne izmišljam ništa, ne lansiram ništa novo, to su prve lekcije demokratije, prema tome nema haosa, ima kontinuiteta. Vlada će nastajati na bazi nove većine koja će se formirati.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Vukoviću, izvolite.

Komentar je bio na Vas, ako hoćete, ne morate.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Bio je... komentar na Vas i na Vaše predsjedavanje parlamentom. Ovo je bila jedna omnibus priča uvaženi gospodine Lekiću, ja sam pokušao da uhvatim đe se obraćate meni. Obraćate se povodom Vaše zebnje da neko projektuje duboku krizu i haos u Crnoj Gori. Ne, ne, mi mislimo da Odluka o sadašnjoj Vladi, ja sam to i rekao, o sadašnjoj Vladi ovakva kako Vi kažete ili onakva, onakva kakvu Vi očekujete, onakva kakvu očekuje demokratska i vaskolika Crna Gora, samo stabilizuje i u ovom parlamentu odnose i na duži rok odnose u sistemu i u državi. A to što Vi imate projekcije, to vjerovatno govori o mudrim političarima, i za 26. februar i 27. šta će biti ako bude sutra i prekosutra nek ide na vašu političku računicu i vjerovatno će doprinijeti izbornom rezultatu na sledećim izborima, ali toliko grča u pominjanju DPS-a. Gospodine Lekiću nekada smo bili zajedno i gospodine Lekiću nije DPS doveo ni do kakve destabilizacije, drugi su se cijepali, drugi su serazmnožavali da bi se sada za spas Crne

Gore pokušali da spoje. Nijesam siguran da je to dobitna kombinacija, za demokratiju Crne Gore u svakom slučaju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Može biti, kao u slučaju ...

Može biti kao što vidite, može biti.

Predšednik Vlade je htio sad, predšednik Vlade je htio, izvinićete kolega Jeliću.

Samo, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Evo, dozvolite da učinim dvije intervencije odnosno jednu intervenciju i jedan predlog.

Što se intervencije tiče ona se odnosi na ovo što je sada na kraju negdje ponovio gospodin Lekić, ali i prije njega je to provejavalo kroz nekoliko diskusija gdje se ušlo u formulisanje pretpostavki šta bi mogao biti plan DPS-a, a nakon toga i u polemiku sa tim pretpostavljenim planom. Ne vidim potrebe za tim kad DPS sjedi ovdje. Takođe, ne vidim potrebe za tim, kada sam u ime DPS-a saopštio šta je naš plan kroz uvodne napomene. Dakle, želim da potvrdim nešto što ste i sami kazali. Ne vidim ja nikakav razlog za zebnju da će se zavisno od epiloga glasanja o povjerenju Vladi promijeniti uslovi političke i bezbjednosne stabilnosti Crne Gore. Ja mislim da je Crna Gora i bezbjednosno i politički stabilna i da to ne može biti dovedeno u pitanje izglasavanjem povjerenja ili smjenom Vlade, to je prvo.

Drugo, to govori i o tome da ovu inicijativu nijesam pokrenuo i nije je Vlada usvojila sa unaprijed definisanom kalkulacijom da ćemo u parlamentu sigurno imati podršku većine. Ne, kazao sam u uvodnim napomenama da smo ovu inicijativu pokrenuli zbog osjećaja moralne i političke odgovornosti, prema ocjeni da Vlada nema legitimitet. To moramo da provjerimo i nemamo gdje to provjeriti nego ovdje. Ako to ne provjerimo ostaćemo u zoni špekulacija. Ozbiljni ljudi, a Vlada jeste skup ozbiljnih ljudi, neće da špekulišu. Provjerićemo ovdje da li Vlada ima legitimitet ili nema.

I treće, kazali ste da bi Vlada odnosno DPS mogao imati i neki plan B. Nema plana B. To jest, ozbiljni smo ljudi, saopštio sam u uvodnim napomenama šta je naš plan. Dakle, želimo da provjerimo legitimitet Vlade, želimo da nakon toga nastavimo razgovore sa onima koji su zainteresovani za organizaciju slobodnih parlamentarnih izbora, redovnih 2016. godine. Želimo da stvorimo uslove da se slobodno iskaže volja građana, da se konstituiše kredibilna

vlast i da Crna Gora nastavi putem ekonomskog i demokratskog razvoja. Nema plana B, i nema potrebe da polemishete sa njim pretpostavljajući da to neko skriva. Dakle, čak i ako skriva, to bismo morali saznati danas ili sutra, a ne vidim razloga da se služimo špekulacijama kada na spram sebe imate sagovornike koji vam kažu šta je plan .

I jedna sugestija gospodine predsjedniče parlamenta. Znači, plašim se da smo već ušli u fazu malo neracionalnijeg rada. Meni se makar tako čin. Ako nijesmo nemam nikakav problem, odvojio sam vrijeme, sjedjeću ja i prisustvovati svemu ovome. Čini mi se da bi bilo racionalnije možda da ipak nastavimo razgovor o onome što su zapažanja šefova poslaničkih klubova u ime poslaničkih klubova. Vi ste me pitali, nakon toga, da li želim da intervenišem, ja sam u interesu racionalnosti želio da ustupim to vrijeme poslanicima. Dakle, da se otvori rasprava pa da tokom rasprave i na njenom kraju mogu da saopštim svoj stav o datim primjedbama. Ali, čini mi se da je ovo sasvim neracionalna alternativa takvom pristupu i da smo mi ušli sada u beskrajne replike o proceduralnim i drugim pitanjima zaboravivši šta je na dnevnom redu. Na dnevnom redu je, da li je ova Vlada ispunila ono što je najavila 2012. godine i da li zbog toga zavređuje povjerenje parlamenta ili ne. Ako ipak smatrate da treba da se vratimo temi i da je put povratka te teme da uzmemo učešće i da komentarišemo ono što su stavovi poslaničkih klubova o vladinoj inicijativi, ja sam spreman.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala u svakom slučaju.

Tačno je, da je krenulo pobočno, i ovo je djelimično bilo pobočno, ali neđe je tema dovoljno velika, da politička situacija dovoljno krizna, a Vama hvala i Vaša sugestija je opravdana.

Vi ste imali komentar na kolegu Vukovića. Predsjednik se samo osvrnuo na to.

Ja nijesam čuo kolega ...

Ajmo, ajmo ovako, da vas zamolim.

Ajde da se vratimo raspravi, biće još prilike, premijer je u pravu.

Ponavljam, premijer je u pravu, otišli smo van rasprave.

/Govor iz sale/

Ja Vam moram dat ako Vas je spomenuo, to je tačno.

Ako Vas je spomenuo moram Vam dati, ali Vam samo sugerišem, da je možda bolje da se vratimo na raspravu. Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče i dobro je da poštujete Poslovnik o radu Skupštine.

Ovdje se pominje riječ "snimak". Ja ću vas podsjetiti da je formiran Anketni odbor za prikupljanje informacije činjenica koje se odnose na rad državnih organa povodom prikupljanja audio snimaka i transkripta sa sjednica organa Demokratske partije socijalista. Nigdje se u tom nazivu ne pominje "afera snimak" ili riječ "snimak".

Drugo, moje kolege gospodin Simović i uvažena koleginja Marta su saopštili pravni i politički epilog ove afere. To je saopšteno danas, a saopšteno je prije neki dan od strane Vrhovnog državnog tužioca.

Ja molim sve, govorim u svoje lično ime i pozivam Vas gospodine Lekiću, ako imate dokaz da je Zoran Jelić zloupotrijebio državna sredstva u partijske svrhe, da to donesete nadležnom državnom organu.

Takođe, Vas molim i sve građane koji imaju dokaz da je Zoran Jelić zloupotrijebio ili napravio diskriminaciju prilikom zapošljavanja zbog partijske pripadnosti, da takav dokaz donese. Takav dokaz ne postoji i to je jedno više puta dokazano, a to je dokazao i Državni tužioc.

Osim toga, ja sam potpuno slobodan građanin i potpuno slobodno iznosim svoje mišljenje i stavove u skladu

s Poslovnikom o radu u skladu sa Ustavom i u skladu sa Evropskom poveljom o ljudskim pravima i slobodama. Potpuno iznosim slobodno moje mišljenje. Ukoliko to nekome smeta to je njegov problem. Osim toga, gospodine Lekiću, čast i dostojanstvo svoje porodice i sebe ću braniti svim raspoloživim sredstvima. Ne dozvoljavam da u bilo kakvom negativnom kontekstu ...(Prekid) moje ime, a da za to nemate dokaze. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Nemate pravo, Vi ste ga po imenu spomenuli, a premijer je iskoristio priliku da interveniše komentarišući pobočno. Ja sam to dozvolio, nisam znao šta će premijer govoriti, pobočne replike nisu dozvoljene. Nisam znao šta će premijer govoriti i morao sam pustiti do kraja. Dozvolite mi to kao moju grešku i dajte mi na bonus da bi smo krenuli dalje u raspravu. Samo jedan kolega je diskutovao, a imamo još, kao što znate, mnogo. Da krenemo od kolege

Bojanića, pa kolega Šabović. Sugerišem, manje replika, više tema. Imate deset minuta, koncentrišite se na temu i da stvarno obratimo se na temu koja je zadata, a to je povjerenje Vladi.

Izvolite, proceduralno, kolega Lekuću.

MIODRAG LEKIĆ:

Ja gospodina Jelića ne poznajem, niti imam namjeru da se njime bavim, niti on mene poznaje i uopšte ovo nije ad hominem. Ovdje se radi o pokušaju da se afera snimak koja je ušla u dokumenta Evropske unije i ne samo stranci koji ovdje dolaze govore na stranom jeziku, jedinu riječ koju tečno izgovore na našem jeziku je riječ "snimak". Ovdje je pokušaj da jedna ozbiljna stvar koja je ugrozila Ustav i slobodnu volju građana se sada tretira kao apstrakcija. Znači, nije uopšte upereno gospodinu Jeliću personalno, nego kao jednom od diskutantata. Mogu to da saopštim i bez pominjanja imena. Dakle, u tom smislu je vrlo jeftin pokušaj dizanja temperature da se smanji seansa političke korupcije koja je tako tretirana u dokumentima Evropske unije. Nema toga mađioničara ovdje koji će diskusijom poništiti tu činjenicu i težinu svega toga. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Idemo. Najavio sam kolegu Bojanića, a da se pripremi kolega Šabović, sa što manje komentara.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovani predstavnici Vlade, uvaženi građani, Meni je drago što je ova rasprava danas ovdje i pravo da vam kažem, posle ovih nekoliko rasprava i ove otvorene svađe unutar koalicije više sam nego uvjeren u ono što sam i znao prije nego što sam i došao ovdje, da je ova Vlada izgubila izborni legitimitet. Ova Vlada je od dva koaliciona partnera izgubila, odnosno od jednog manjeg uskraćeno je povjerenje, vrlo jasno je rečeno danas i to već ide toliko daleko da negdje kao da imam neka pomiješana osjećanja danas. Sa jedne strane drago mi je kao opozicionar da isplivaju ove stvari unutar vladajuće koalicije sve ove godine, sa druge strane kao građanin ima jedno mučno osjećanje

da slušam šta se tu dešavalo sve ovo vrijeme. Da optužuju jedni druge ko je više krao na izborima. Sad se postavlja pitanje, da li treba uopšte da raspravljam i da neko razmišlja o povjerenju ove Vlade, a ona unutar sebe se svađa ko je više krao i ko je bio na listi prije, a ko poslije, jesu li krali do trećeg na listi ili od sedmog do osmog, a oni između nisu.

Nevjerovatne stvari, ali dobro tu smo gdje smo, tako da ajde da i to pričamo. Ono što mi je neobično drago, što sam čuo iz usta premijera da je Crna Gora po pitanju bezbjednosti sigurna bez obzira kako se završilo glasanje sutra. Neobično drago, neobično značajno, da ne bi bilo ko imao argument da glasa za ovu Vladu, jer Bože moj ako padne Vlada biće Crna Gora nebezbjedna, nestabilna ili neće biti bezbjedna, kako god. Evo taj argument je upravo premijer Vlade, onaj koji je utavno imao pravo i mogu da podržim samo tu njegovu riječ, odnosno pitanje, ovu inicijativu koju je dao da ovdje raščistimo jednom te stvari.

Ja nemam problem sa partijom, partija je imala valjda sa mnom, ali evo godinu i po dana ja sam nezavisan poslanik, kao što znate. Mnogo toga se ovdje pominjalo više puta uopšte za sve poslanike samostalne, nezavisne, kako god ih zvali, pitanje izbornog legitimiteta njihovo, pa negdje dozvolite da budem malo ličan. Ja sam ovdje došao u ovaj parlament sa jednom jasnom namjerom da učinim sve u okviru zakona, da smijenim ovu vlast. Negdje sam imao kao generalni sekretar Pozitivne obavezu odnosno tada je tako dogovoreno da baš ja pročitam izorni proglas Pozitivne Crne Gore 06.septembra 2012.godine. Šta smo mi tražili od građana, zašto smo tražili njihovu podršku, da bi smo ušli u prlament i borili se za to. Bilo je riječi nekoliko dana unazad o tome, ali negdje to doživljavam lično i pročitacu nekoliko stavki, mnogo dugo je neću sve, ali karakteristične stvari da podsjetim građane šta i kako smo od njih tražili, zašto smo tražili njihovu podršku.

Jedan, citiram, "jedan od osnovnih principa na kome počiva demokratski poredak jeste princip smjenjivosti vlasti, drugim riječima, smjenom vlasti u Crnoj Gori svaki građanin jača demokratiju u našoj zemlji". To je cilj Pozitivne Crne Gore. Vlast mora biti smijenjena. Da budemo sasvim jasni, mi ne rušimo nikakav režim, kako to najčešće tvrde postojeće opozicione partije, mi jednostavno tražimo podršku građana da smijenimo postojeću vlast. I to vlast koju su na prethodnim izborima izabrali sami građani Crne Gore. Ta smjena vlasti, a ovo dobro znaju svi građani, kao i vladajuće partije, mora da se desi prije ili kasnije. Mi vjerujemo da je sada pravi trenutak, a ovo jednostavno zato što je postojeća vlast iscrpila sve svoje kapacitete u pogledu stvaranja uslova za dobrobit građana i države.

Postojeća vlast nije više u stanju da ponudi bilo kakvu kvalitativnu novinu koja bi obezbijedila nužan progres crnogorskom društvu. Da ne nabrajam dalje, da ne čitam dalje. Ja sam na osnovu ove podrške ušao u Parlament, ja i moje kolege, naravno. Ja negdje nemam više nikakvu dilemu, a naročito poslije ovoga što sam čuo da je Crna Gora potpuno bezbjedna ako se izglasa nepovjerenje ove Vlade i mislim da niko ne bi trebalo da ima dilemu, ako hoće da prati izbornu volju, da glasa protiv ove vlasti. Ali o tom - potom. Svako će glasati prema tome šta misli i ja dalje o tome neću.

Šta se desilo u međuvremenu od 2012. do danas? Ova vlast je još gora nego što je bila tada. Vrhunac ove vlasti i ponašanja, njene bahatosti, krešendo takvog ponašanja je bio prije tri mjeseca pred Skupštinom ovjde, kad je ova vlast besomučno bila građane, od Skupštine pa do Starog aerodroma, pa do hrama jurila za njima, zasipala ih suzavcima, bila koga je stigla. Zašto? Jer su iskazali svoje nezadovoljstvo radom ove Vlade. To im Ustav daje pravo da izađu i da protestuju. Ova vlast je bila te građane, jurila ih zasipala suzavcima i sada ovala vlast se krije iza dva specijalca, eto kao ne zna ko je to radio biće dvojica. To je nezabilježeno vjerovatno, ali dobro.

Malo ću se dotaći i nekih stvari koje već pokušavam godinu dana da otvorim, teško ide, ali evo prilika je danas. Što se tiče ekonomskih stvari, ajde za ove dvije- tri godine vlasti, porastao je javni dug, negdje po projekcijama one prethodne Vlade 2013. je trebalo da bude 39%, 60 -70% je već sada, povećanje stope nezaposlenosti, nikad veći broj nezaposlenih, trgovniski deficit na rekordno niskom nivou, svega 15% pokrivenost uvoza izvozom, poreski dug pola milijarde pa na više. Vlada vodi samostalnu ekonomsku politiku. Negdje ste optužili opoziciju i dio vlasti za podrivanje javnih finansija. Citiram, tako ste rekli, podrivanje javnih finansija zbog neglasanja za neke navodne investicione projekte.

Sad ja vas pitam, i koristim priliku, jer je tu i ministar finansija, jer evo osam mjeseci pokušavam da dobijem odgovor, 181 milion eura koje je ova Vlada dala garancije za osam privatnih kompanija, zar to nije podrivanje javnih finansija? Svih osam kompanija je otišlo u stečaj, ...nije naplatio od tih garancija i nećemo ni naplatiti, odlično znate, jer stečajne mase tih kompanija su daleko manje nego što su njihove obaveze. Ja osam mjeseci tražim odgovor i stalno mi se isti odgovor daje, ponavlja mi se isti odgovor, to ćemo mi kroz stečaj da naplatimo.

Kako vjerovati ovoj Vladi, samo jedan detalj vrlo interesantan, kad njen premijer kaže da je dao četiri miliona kompaniji "Melgonija Primorka" a ne zna ko su vlasnici. Je li to vrijeđanje zdravog razuma, da ja treba da vjerujem da vi ne znate ko je vlasnik "Melgonija Primorka"?

Evo ovako, sad ću da vam pročitam samo, ja volim da koristim dokumenta Vladina, zvanična. Evo šta kažete o toj "Melgoniji Primorci" zašto ste joj dali pare, 08.jun 2010.godine zaključak, kaže: Zadužuje se preduzeće "Malgonija Primorka" Bar da Ministarstvu finansija dostavlja sve naloge za plaćanje u vezi sa kreditom i da nakon uplata o tome informiše Ministarstvo finansija. To je Vladin zaključak. PR služba Ministarstva finansija 2012. kaže: Sredstva kreditnog aranžmana između NLB-e Montenegro banke i "Malgonije Primokre" upotrijebljena su za investiciona ulaganja, pokretanje proizvodnje i isplatu obaveza prema radnicima, zaostale zarade, socijalni program, povezivanje radnog staža. Od ukupnog kredita Vlada je garantovala iznos do četiri miliona eura, Vlada kaže. Pazite sad šta kaže opet Ministarstvo finansija, zaključak sad prije ovoga 06.jul, opet dokument ministarstva, stav 2 odnosno alineja - "Melgonija Primorka" nije dostavljala Ministarstvu finansija naloge za plaćanje, niti je informisala Ministarstvo finansija o uplatama po kreditu za koji je izdata garancija.

Dakle, malo jeste, malo nije, pa na kraju nije. Ja treba da vjerujem ovoj Vladi, da dam povjerenje ovoj Vladi. Ajmo da prekinemo da pomenemo i ove ostale i KAP i ... pa malo digresije, da kažemo. Ova Vlada od prilike kao i one pare što su došle za KAP na ... računu, na prelaznom računu, privremena Vlada trebala je dati podršku, kao što su oni dali informaciju da je plaćeno a onda te pare nikad nećemo koristiti, odnosno Vlada nikad neće isputniti uslove koji se navodno od nje traže. Tako da negdje, ajde da prekinemo i tu rašomonijadu i taj privid i da negdje vidimo da li ova Vlada ima ili nema podršku.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ministar želi komentar na Vaše izlaganje.

Ministar Žugić.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani poslanici i poslanice,

Neko je rekao da je ovo sad posebno osjetljiv momenat o kojem mi govorimo i politički, i društveno, i bezbjednosno, ali i ekonomski. Mislim da je ekonomija oblast za koju je Vlada najdirektnije nadležna i čuli smo dosta negativnih komentara kada je u pitanju stanje i održivost naše ekonomije, ukupne ekonomije, ali i ekonomije u njenom fiskalnom izrazu. Takođe,

komentare vezane za realnu ekonomiju u smislu konkurentnosti i određenih deficita, pa sam htio da dam određeni komentar da bih javnosti radi, ali i radi vašeg, čini mi se, boljeg saznanja. Naime, kada je riječ o garancijama, gospodine Bojaniću, malo ko može da predvidi određene faze ekonomskog ciklusa, kad će nastupiti kriza, kad oporavak ili rast, kad je stagnacija ili stagflacija. Znamo kako se definišu pojedini ciklusi. Jednako je sa garancijama. Ja hoću da vjerujem da je Vlada uvijek nezavisno od bilo kog pojedinca u najboljoj vjeri izdavala garancije. U ovom slučaju je banka mnogo više učestvovala nego sama Vlada i banka preuzela dvostruko veći rizik nego Vlada, ali desi se da često sa tim i promašimo.

Dakle, mi smo u posljednje tri godine u mandatu ove Vlade dali određene garancije, ali ja vam tvrdim niti jedna neće biti na teret državnog budžeta. Ona čak može i biti, ali postoji po principu dobre bankarske prakse kolateral za sve ono što smo dali kao garancije. Da vas podsjetim, .. elektroprenos Crne Gore odnosno italijanski partner u CGS-u iskazao čak i protest nedavno zašto smo svu imovinu pokretnu, nepokretnu, poslovne prostore uzeli kao garanciju, kao kolateral za datu garanciju. Tako da može se desiti da padne garancija, ali je svaka garancija koja je sada u budžetu obezbijedena kolateralom. Tako da Vlada da kažem snaži u svom kapacitetu, ali i smanjuje rizike.

Kada je u pitanju deficit u robnoj razmjeni sa inostranstvom znamo jako dobro ne krijemo to, da sve oblasti ekonomije imaju svoje rizike i svoje ranjivosti. Takođe, znamo da u javnim finansijama imamao i rizik nivoa i rizik dinamike javnog duga, ali i rizik poreskog duga. Mi smo nedavno prema preporuci Državne revizije formirali komisiju Ministarstvo finansija i Poreska uprava i koja se bavi analizom mogućnosti i stepena naplativosti poreskog duga. Kada se uđe u tu analizu, biće prilike tokom ova dva dana da možda komentarišemo i detalje oko toga, vidi se da jedan veliki dio praktično nije moguće naplativ, ali da ima i ona elemenat koji se može fazno i postupno, da ne bi ugrozili rast ekonomije i održivost pojedinih kompanija, naplatiti u nekim jednakim intervalima. S tim što taj nivo poreskog duga je generisan brojnim razlozima.

Recimo, imali smo prošle godine ovdje u Parlamentu jedan zakon kojim smo htjeli da spriječimo isplate svih zarada bez plaćenih javnih prihoda na zarade, ne da otežamo kompanijama, jer kompanija ne mora da isplati zaradu ako nije likvidna, ali ako isplati jedan euro neto zarade mora platiti javne prihode na taj jedan euro neto zarade. To jedino mi u regionu nemamo ...(Prekid)... to niko nije podržao, a gubici po tom osnovu su preko 20 miliona. Imao sam još par odgovora.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znam da je ekonomija ... posebno ako ste građanin, onda samo osjećate, onda ne morate objašnjavati.

Ne, nemate Vi pravo. Možete, ajde neka on završi odgovor, mora prvo odgovoriti ministru finansija, pa ćemo onda Vama.

Izvolite, imate komentar, vi ste imali raspravu.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Gospodine Žugiću, znam da imate veliki problem da ovo opravdate i znam da dajete sve od sebe, ali čula je javnost, čuli smo i ovdje, da ta Vaša opravdanja ne stoje. Jednostavno, ne možete da kažete. Slušate li sebe? Banka je dala kredit pa smo mi dodali četiri miliona. Čim je banka to ispitala onda i mi dodajemo. Radi se o privatnoj banci. Apsolutno me ne interesuje šta radi NLB-e banka, apsolutno me ne interesuje. Vi ste morali da zaštitite sredstva iz budžeta. Vi to niste uradili. Jeste hipotekom drugog reda i nikad te pare se vratiti u budžet Crne Gore neće. Isto kao što ovih ostalih 176 miliona se nikada vratiti neće. Ja vam garantujem ni 10% naplatiti nećemo. Javno ću da se izvinim ako 10% naplatimo od ovoga svega. Vi to odlično znate.

Kažete, vi ste se obezbijedili. Čime? Za KAP stotine miliona smo dali, kontragarancija je bila akcije KAP-a koje u tom momentu nisu vrijedjele ni 20 miliona, a danas su nula, 350 miliona je dug KAP-a, priznati, u stečaju. Prodajemo ga za 24 miliona. Hoćemo li od 24 miliona, ako ih ikad dobijemo, da izmirimo 350 pa će nama da ostane 130. Koja je to matematika, znate li šta pričate? Nemojmo, molim vas, da pravdate. Ne možete to da opravdate. Sad ćete da podvučete crtu, to je bilo e sad mi smo zadnja Vlada. Premijer ove Vlade i one tamo je potpisao ovu famoznu odluku 01.aprila 2010.godine, za ovih sto i kusur miliona eura garancija. Nažalost, nije bila šala prvoaprilaska, nego stvarnost koja nas je i te kako koštala. 181 milion direktne štete za budžet bez ikakve kontragarnacije, nema šanse da ćemo išta naplatiti i onda se slaže priča spasili smo KAP. Niste vi spasili KAP, KAP ide u likvidaciju, ... pa ni to što je uzela 14 miliona ko zna hoćemo li dobiti. Spasili ste "Pobjedu", ne niste vi spasili "Pobjedu". "Pobjeda" AD ide u likvidaciju. Postoji nova "Pobjeda" DOO to je drugo pravno lice, država sa tim nema veze. Nemojte zamjenama teza, sve vrijeme pokušavate da pravdate nešto što se

ne može opravdati, 181 milion ovdje direktne štete je za budžet. Evo neka građani sude, da li je ova Vlada zaslužila samo zbog ovoga, ništa drugo, da je najbolja, samo zbog ovoga Vlada je morala da padne i neko je morao da snosi odgovornost. Kakvu, o tom potom, ne bih ulazio dalje, nisam od onih koji traže skidanje glava, ali svakako se sve ovo mora debelo ispitati. Ono što je najmanje, minimum svih minimuma, politička odgovornost i pad Vlade zbog ovakvog ponašanja. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ministre Kavariću, komentar. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Samo kratko. Mislim da, kada vodimo razgovor na ovako značajne teme, treba da imamo čitav kontekst u vidu.

Što se tiče KAP-a, KAP danas radi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kavariću, opominju me kolege da ne mogu dva predstavnika Vlade na istog poslanika da reaguju.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Izvinjavam se. Mogu da usmjerim pogled na nekog drugog. Mislim da ministar neće imati nikakav problem sa time da mu odgovorim.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možete gledati u premijera, ali nećete pričati sa njim.

Ok, dao sam riječ, ali ubuduće samo jedan predstavnik Vlade jedan poslanik. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Imamo firmu koja posle svega onoga što je prošlo od 1972. godine danas zapošljava 560 radnika, odnosno 600. Imamo firmu koja plaća tržišnu cijenu struje i imamo firmu u kojoj su najavljene značajne investicije koje su već počele da se dešavaju. KAP sa ovako ... nivoom jeste najveći izvoznik u ovom momentu u Crnoj Gori. Podsjetiću vas na rasprave koje smo

imali, da je Vlada u tom momentu imala neka krajnje jednostavnija rješenja kako bi se ova tranzicija obavila drugačije.

Dalje, ono što se dešavalo u stečaju, to se jednostavno ne može slati na adresu Vladi jer je to proces koji sprovodi Privredni sud. S tog aspekta imam puno povjerenje. Mislim da svi imamo razloga da imamo puno povjerenje u proces koji se sprovodi tamo. U slučaju da ga nemate, postoje mogućnosti kako se to da provjeriti u okviru vrlo jednostavne zakonom predviđene prakse na Apelacionom sudu itd. Tako da s ovog aspekta mislim da bi diskusija bila obogaćena ako bi čitavom kontekstu dodali i ovaj elemenat. Podsjećam o kojem kolektivu govorimo. Govorimo o firmi koja je, u momentu kada joj je data državna pomoć, imala 300 miliona dugova, 302 miliona prodaje, 45% izvoza, 2.700 radnih mjesta, koja je bila izložena prema bankama i građanima. Dalje, to je firma koja je u momentu privatizacije imala, ovo su, gospodine Bojaniću, činjenice i tu je ekonomija krajnje egzaktna, 350 miliona dugova, imala ... radnika. Prodana je za 7,78 eura po akciji. Nadam se da ćemo kasnije imati prilike ukoliko poslanik Bojanić bude imao entuzijazma oko toga.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Duga je godina. Kolegi Bojaniću je striktna. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Kavariću, trebalo je tamo da gledate u Vladu kolege vaše, a ne mene, njima da objašnjavate situaciju iz KAP-a, ali dobro, neka bude tako.

Opet ista priča. Opet neodbranljivo krećete da pričate. O čemu pričate? Kažem vam 130 miliona smo usuli tamo. Mi smo ih platili da bi drugi preuzeo da upravlja tom imovinom za 14 miliona. Za 14 miliona je neko dao, neka je sve dao onih 14, potpuno su nebitne, mi smo dali 130 da bi spašavali nekom drugom biznis. O čemu pričate? Ta kompanija ide u likvidaciju. Nema programiranog stečaja. Nema plana reorganizacije. Prodaje se imovina. Vi i dalje uporno pričate spasili ste KAP. Od koga? Od mene? Od mene ste spasili KAP? Da ste dali vaše pare, prosto bilo. Dali ste naše pare da bi spašavali tuđe biznise, da biste drugima namještali posao. Nisam ja. Ne znam, vi se vidite, vi ste u Vladi. Kažem za sve vas. Vi se vidite šta ste napravili. Ovo je pitanje o povjerenju Vladi, nije o ministru. Inače, možemo i to da otvorimo, nije problem. Pričam vam jednu stvar, a vi uporno izvrćete teze. Nešto ne pomenuste

Melgoniju i to je Ministarstvo ekonomije. Ne pomenuste što ste uradili s Boksitima, što ste uradili s Pobjedom. Osam je tamo kompanija. Žute banke nijesmo dobili od tih 130 miliona, 181 milion, žute banke, niti ćemo ikad dobiti. Vi uporno pričate to je dobar posao. Nismo mi znali okolnosti se mijenjaju u ekonomiji. Naravno, nismo mi vesla sisali, nismo mi pali s neba. Za to postoje kontragarancije. Da nećete privatne pare tako da dajete na riječ nekome. Ne, nego ćete se debelo obezbijediti. Ali državne je lako dati jer odgovornosti nema. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemate pravo. I ovo je bilo preko prava.

Hoćemo dalje u raspravu? U ime Kluba? Može, imate pravo, računam da je Vlada ispunila tu obavezu, ali evo. Ne možete baš bolje od ministra na tu temu, ali dvojica ministara, još vi treći.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Gospodine Bojaniću, u drugom dijelu diskusije ste krenuli na ekonomske teme jer sam navikao od vas kao od dugogodišnjeg člana Odbora za ekonomiju, finansije i budžet da raspravljamo oko ekonomskih tema.

Rekli ste u jednom trenutku svoje diskusije da je u Crnoj Gori nikad veća nezaposlenost. Demantovaću vas. Dakle, broj nezaposlenih lica i stopa nezaposlenosti, po definiciji Međunarodne organizacije rada, po anketi o radnoj snazi, govori da je stopa nezaposlenosti u Crnoj Gori u trećem kvartalu 2015. godine 16,5%, a 2005. godine bila je 30,3%, skoro duplo manja.

Što se tiče registrovane nezaposlenosti, podsjetiću vas da je registrovana nezaposlenost u trećem kvartalu 2015. godine naglo porasla, imajući u vidu donošenje Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, gdje se više od 5.000 žena prijavilo na evidenciji Zavoda za zapošljavanja kako bi ostvarile ta prava. Postavlja se pitanje odakle su te žene. Dakle, iz radnog odnosa koje su radile, iz penzijskog odnosa, iz rada na crno i iz poljoprivrede. Očekujemo, kada te dame dobiju ta rješenja, da će jednostavno ta stopa nezaposlenosti biti na onom nivou na kojem je bila.

Ovdje se u raspravi čulo da je, takođe, nikad manja zaposlenost. Saopštiću da smo u oktobru 2006. godine imali ukupno 146.097 zaposlenih radnika, po anketi o radnoj snazi. U

trećem kvartalu 2015. godine imamo zaposlenih 180.700. Dakle, ne stoje ti podaci koji se ovdje saopštavaju i žele da se ti makroekonomski pokazatelji ekonomske politike Vlade jednostavno svedu na minimum. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

MLADEN BOJANIĆ:

Ono što ste vi radili godinama, ne mislim lično nego na vašu statistiku, godinama ste nam lažno prikazivali, kažem lažno svjesno, nezaposlenost u Crnoj Gori tako što ste koristili tzv. stvarnu nezaposlenost, odnosno broj sa evidencije onih prijavljenih tamo. Znači da Evropska komisija traži međunarodnu organizaciju rada i njihovu anketu. Kada je trebalo da opravdate višak zašto sada toliko nezaposlenih jer su se žene koje nijesu radile sada prijavljivale, one su i prije bile nezaposlene, to je onda odjednom, bože moj, kako je to poraslo zbog prijave po novom Zakonu o nadoknadama. Gdje su one bile do sada? Nezaposlene, takođe, ali nijesu vjerovale ovom sistemu i nijesu se prijavljivale. Govorim o apsolutnom iznosu. Četrdeset hiljada zaposlenih je u apsolutnom iznosu najveći broj nezaposlenih u Crnoj Gori. Možete vi to relativnim iznosima pravdati ovako ili onako, namještenim anketama, odnosno uzimanjem čak i upoređivanjem jedne stope nezaposlenosti koju koristite u Zavodu za zapošljavanje i stope iz Međunarodne organizacije rada, odnosno ankete, pa to upoređujete. Neuporedivo je to. Onda malo jedno, malo drugo, kako vam treba. Uporedite 40.000 nezaposlenih u apsolutnim iznosima. Je li to rekord ili nije? Nije to rekord. Završiću time. Ostavite se vi prekrajanja i vađenja malo jedne statistike po jednoj metodologiji upoređujući s drugom.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Tema je bitna. Premijer hoće riječ. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Malo uzima maha praksa u kojoj se ovdje onako olako iznose tvrdnje, a da se pri tom uopšte ne mari za podatke. Zbog toga, mislim da je korisno intervenirati da, kada govorimo o ozbiljnim temama, pokušamo da ocjene koje ovdje saopštavamo argumentujemo.

Gospodin Bojanić je doveo u pitanje vjerodostojnost izvora. Dozvolite, onda, da mu pomognem da pogledamo podatke i iz jednog i iz drugog izvora. Dakle, dva su izvora na osnovu kojih evidentiramo zaposlenost i nezaposlenost. Jedan je administrativni izvor, a drugi je anketa o radnoj snazi. Kada govorimo o zaposlenosti, dakle u periodu trajanja ove Vlade, treći kvartal 2015. u odnosu na treći kvartal 2012. godine, prema anketi o radnoj snazi koju sam razumio da preferirate kao jednu međunarodnu proceduru utvrđivanja zaposlenosti, broj zaposlenih u Crnoj Gori je porastao za 32.500. Dakle, treći kvartal 2015. u odnosu na treći kvartal 2012. godine.

Drugo, ako se oslonimo na podatke iz drugog izvora, administrativnog izvora, u 2015. u odnosu na 2012. godinu broj zaposlenih je porastao za 9.368 lica. Primijetićemo da je ozbiljna razlika, ali ćemo, nadam se, ispod toga primijetiti da i u jednom i u drugom slučaju govorimo o ozbiljnoj zaposlenosti. Uzmimo ovaj lošiji podatak koji nije u skladu sa ovim što ste vi kazali, UM metodologijom koja se koristi u Americi, Kanadi, Australiji, Evropskoj uniji, koju koristi Eurostat i koja je evidentirala 32.500 novozaposlenih u ove tri godine. Ali, ostavimo to pa se vratimo ovom izvoru koji bi vam sada više odgovarao. On govori 9.368. Je li to malo? Je li to problem? Je li pala zaposlenost? Je li to slabost?

Drugo, kada govorimo o nezaposlenosti, iznosite podatak koji apsolutno ne stoji, da imamo najveću nezaposlenost u Crnoj Gori. Da vam ja pomognem. Znači, 1990. godine, godine prije početka krize ili kada počinje kriza, imamo u Crnoj Gori 61.000 nezaposlenih. U 1999. godini imamo 80.000 nezaposlenih. U 2006. godini imamo 43.190 nezaposlenih. U 2008. godini imamo 28.394. U 2014. imamo 34.000 i 2015. godine 39.000, što se podudara sa ovom razlikom prijavljenih žena koje su koristeći pogodnosti Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti se prijavile na Zavod za zapošljavanje da bi uživale trajnu naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece.

Prema tome, ovo su administrativni izvori. Kada je u pitanju anketa o radnoj snazi, mi u 2015. godini imamo 45.000 nezaposlenih. Prema tom istom izvoru, anketa o radnoj snazi, 2006., u godini nezavisnosti imamo 74.000 nezaposlenih. Dajte da malo iskontrolišemo jezik kada govorimo o ovim podacima jer ću morati i radiću to tokom rasprave, zaista da vas ozbiljno

opominjem. Spreman sam da mi razgovaramo je li nešto uspjeh ili neuspjeh, ali ne možemo tako ignorisati podatke. Čuo sam od gospodina Lekića da je problem kada premijer izađe s nečim što je jedna ozbiljna studija koja je rađena u Crnoj Gori, koja je vrlo jednostavna, kojoj ne treba veliki ekonomski nauk. Ako Crna Gora raste po prosječnoj stopi u posljednje tri godine, a ako Evropa raste prema prosječnoj stopi od tri godine koja je otprilike oko 1%, sustignućemo se 2060. godine. Ako Evropa raste po toj stopi, a Crna Gora ne raste po svojoj stopi nego po stopi Zapadnog Balkana koja je 1,8%, sustignućemo se 2102. godine. To nije opet ništa špekulativno. To nije s prstom na čelu da pričamo meni se to politički dopada ili ne dopada. To je računica. O tome možemo da pričamo.

Šta od toga možemo i koja Vlada to može? Ako ne može ova, ima neka druga koja može bolje? Divno, izaberimo je, svi ćemo u tome uživati, samo nemojte da špekulišemo. U ekonomiji ne možemo razgovarati s prstom na čelu. Moramo pričati o podacima. Nemojte se ljutiti ako opominjem da podaci koje iznosite nisu tačni. U politici možemo da se beskrajno razlikujemo, ali ne možemo da se razlikujemo oko onoga što su podaci koje koriste zvanične institucije. Anketa o radnoj snazi je, kao što je upravo rekao gospodin Bojanić, metodologija računanja zaposlenosti i nezaposlenosti, UM metodologija. Sada to sve ne valjda zato što nam se ne dopada podatak.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Koleginica Ćatović. Izvolite.

MARIJA ĆATOVIĆ:

Zamolila bih vas, predsjedniče, da se vratimo diskusiji. Ovdje jeste postavljeno pitanje povjerenja Vladi i mislim da treba da diskutujemo, ali isto tako postavljaju se razna pitanja o tome ko je korumpiran, ko nije korumpiran. Postavljam pitanje da se i ovdje raspravlja o tome ko je dobio pare da ruši Crnu Goru, njenu državnost jer su mediji i ruski zvaničnici, takođe, platili da ne bi mi ušli u NATO i da ne bi dobili pozivnicu za NATO, a takođe i srbijanski da nam sruše, da postanemo 28. izborna jedinica Srbije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dvadeset sedma, ali preko ... Mislim da je premijer doprinio raspravi, nije napravio štetu raspravi.

Kolega Bojanić.

MLADEN BOJANIĆ:

Ja bih da se od države i rušilaca i ne znam koga sve vratimo ovome što smo krenuli i nastavio bih ovu polemiku.

Kada se koristi različita metodologija, drugačija je slika. Anketa o zaposlenosti se nije koristila sve ovo vrijeme. Vi ste se provlačili s podacima ovim ili onim. Da skratim priču, 8.000 je manje bilo nezaposlenih u momentu kada ste preuzeli ovu poslednju vladu, da sad ne idem dalje. Zašto raste zaposlenost? Raste zato što anketa u odnosu na stvarnu zaposlenost sa evidencije Biroa uključuje one koji imaju povremene poslove ili privremene, maltene koji rade okućnicu, i njih dižete i kažete da su oni novozaposleni. Da ostavimo sada to po strani, možemo ovo da nastavimo koliko hoćete.

Nisam vas čuo da ste reagovali kada sam vas pitao jeste li u međuvremenu saznali ko je vlasnik Melgonija Primorke, jeste li za ovih 181 milion štete što ste napravili vašom odlukom. Tu se niste javili nego ste izašli da diskutujemo je li podatak ankete Međunarodne organizacije rada ili je to podatak Zavoda za zapošljavanje. Jesu važne stvari, ali ovo su egzaktnih 181 milion štete. Nema te ankete koja može to da opravda. Nema relativizacije tog iznosa. To je 181 milion eura štete direktno po budžet Crne Gore. Tu se niste javili da diskutujete, tu ste dali dva ministra da se oni jave da pokušaju da opravdaju jer ništa tu opravdati ne možete. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Redom. Premijer pa onda kolega Lekić.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Nemojte da uopšte računate na to da ću odustati od toga da vas stalno upoznajem sa vjerodostojnim podacima. Mi smo mogli ovdje u parlamentu razgovarati o tome koji nam izvor više odgovara, kao što i danas razgovaramo, da li nam odgovara više administrativni izvor podataka ili anketa o radnoj snazi. I tada je anketa o radnoj snazi funkcionisala i tada je neko

evidentirao i zaposlenost i nezaposlenost. Sa svakim danom većeg približavanja Evropskoj uniji i prilagođavanja onome što su njihovi standardi i procedure, logično je da smo prihvatili i ono što je procedura Eurostata u izračunavanju zaposlenosti i nezaposlenosti.

Kao što sam vam kazao, prema tim podacima, dakle ankete o radnoj snazi, mi imamo nezaposlenost koja je 2015. godine 45.500 ili 16,5% je stopa nezaposlenosti. U 2006. godini je bila 74.000, odnosno stopa je bila 29,6%. Smanjen broj nezaposlenih u tom periodu je oko 30.000. U ovih deset godina, prema anketi o radnoj snazi, smanjen je broj nezaposlenih za 30.000.

Kada govorimo o zaposlenosti kao drugoj kategoriji, takođe prema anketi o radnoj snazi, već sam vam kazao, treći kvartal 2015. u odnosu na treći kvartal 2012. godine je rast za 32.500. To nijesu podaci oko kojih se može polemisati.

Drugo, nema nikakve sumnje da je ovo što se dogodilo i u oblasti zaposlenosti i nezaposlenosti samo jedan aspekt nečega što se generalno dogodilo u ekonomiji Crne Gore. Mi smo nekada imali, nije tako davno, Crnu Goru kao jednu od najmanje razvijenih republika ex Jugoslavije. Danas je Crna Gora najrazvijenija ekonomija Zapadnog Balkana prema svim parametrima. To nije palo s neba, znate. O tome govore podaci oko GDP-a, oko perkapita, oko plata, penzija, oko stepena konvergencije sa stepenom razvijenosti Evropske unije. O tome govore podaci, takođe, UNDP-a koji mjere indeks razvoja po mjeri čovjeka itd. Sve to imam pred sobom. Ako vas bude zanimalo, o tome možemo da razgovaramo. Upozoravam da samo ne računate na to da možete slobodno iznositi podatke prema vašem viđenju mimo onoga što su zvanične evidencije.

Drugo, kada su garancije u pitanju, nemojte da pomislite ni slučajno da bježim od te teme, nikako. Samo smo se dogovorili da se ovdje ispituje povjerenje Vladi i svako treba da odgovara o pitanjima iz svoje nadležnosti. Za svaku izdatu garanciju smo apsolutno spremni da razgovaramo, posebno za garanciju izdatu KAP-u. Ubijeđen sam da apsolutno nijeste u pravu kada iznosite podatke vezano za industriju aluminijuma u Crnoj Gori. Nemojte se služiti tim malim administrativnim trikovima je li to KAP ili se sad zove Uniprom. Mi pričamo o industriji aluminijuma u Crnoj Gori. Zovite je kako god hoćete. Zovite je kožno preduzeće. To je industrija aluminijuma u Crnoj Gori. Kažem vam da je ta industrija spašena, da u toj industriji danas radi 500 ljudi direktno i da radi mnogo ljudi za tu industriju indirektno, da je to i dalje danas najveći izvoznik iz Crne Gore, da je to industrija koja će, siguran sam, već od iduće godine, dakle nakon razvoja prerađivačkih kapaciteta činiti mnogo značajniji dio crnogorske industrije i

crnogorskog izvoza i da će se mnogi koji su govorili na takav način o industriji aluminijuma u ovom Parlamentu stidjeti. Ali, znate, lako je jer iduće godine polovina od onih koji su govorili tako o aluminijskoj industriji neće biti ovdje i na to, vjerovatno, računaju, ali ima nekih koji će biti i koji zbog toga govore vrlo precizno i vrlo određeno. Ubijeđen sam da je jako bilo važno što smo dali garanciju i sačuvali industriju aluminijuma i jako sam uvjeren da će ta industrija biti i dalje važan oslonac crnogorskom ekonomskom razvoju u narednom periodu.

Kada je u pitanju Melgonija Primorka, vjerovali ili ne, ne morate mi vjerovati uopšte i, pravo da vam kažem, ne opterećuje me i ako mi ne vjerujete, ni danas ne znam kako se zove jer me uopšte ne zanima, jer uopšte to nije relevantna činjenica za mene. Za mene je relevantna činjenica kada Ministarstvo finansija u našoj Vladi pripremi predlog odluke za Vladu da pogledam kakav plan stoji iza toga. Ako iza toga stoji plan koji je najprije Ministarstvo finansija i nadležno ministarstvo, dakle u ovom slučaju Ministarstvo ekonomije, verifikovalo kao dobar plan, onda smo kao Vlada dali garanciju. Da li su sve garancije u ovoj zemlji kao i u svakoj drugoj zemlji izdržale probu? Ne, nego su popadale i popadale su garancije vrijedne više milijardi dolara tokom godina svjetske ekonomske krize, ali su i tada vlade u tim zemljama procjenjivale da treba dati garanciju da bi pokušali da spasu neke vitalno važne djelove svoje ekonomije. U ovom slučaju to smo radili i mi. Nemojte da tako olako sudimo. Danas djelovi te Primorke, takođe rade. Dio tog novca koji je izdat kao garancija je u funkciji. Drugo, dio tog novca koji je izdat kao garancija je izdat kao socijalni program kojeg smo mi svakako morali rješavati, s privatizacijom ili bez privatizacije.

Prema tome, nemam namjeru da se sada uopšte bavim Primorkom posebno, tu su ministri. Ako vas zanima možemo ostati deset dana da ispitujemo povjerenje ovoj Vladi i da razgovaramo, ako hoćete, o svakoj garanciji pojedinačno, ali nemojte ni slučajno pomisliti da je u Vladi bilo moguće ili da je danas moguće izdavati garancije zato što se vlasnik tog preduzeća zove ovako ili onako. Ne, danas ne znam kako se taj čovjek zove i ne zanima me. Znam da je tada ispoštovana procedura u Vladi po kojoj se uobičajava i po kojoj zakonito Vlada može dati garancije za poslovanje određenog subjekta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Morate sada? Vi ste imali raspravu, premijer je dao komentar. Kolega Lekić je spomenut, replika. Završite vi komentar, da budete u temi.

MLADEN BOJANIĆ:

Rekli ste sami na kraju da vas ne interesuje ko je vlasnik Melgonije. Ne interesuje ni mene, ali me interesuje zašto ste bacili četiri miliona iz državnog budžeta. Nije tačno da su dobili za socijalni program, to ćete provjeriti. Slušaju nas i ti bivši zaposleni iz Melgonija Primorke i oni odlično znaju ko govori ovdje da li su oni ovdje dobili socijalni program ili i dalje idu oko svega toga.

Kažete da je poštovana, znam, maloprije sam pročitao, procedura, ja vam pročitam zaključak Vlade Crne Gore, a onda vam pročitam zaključak Vlade koja kaže da ovo nije poštovano. E, sada dobro, ako je poštovano hajde neka bude, samo vi između sebe se dogovorite onda ko daje lažna saopštenja unutar Vlade. Nema potrebe, ne bavim se nikakvim, kako ste rekli, administrativnim trikovima. Mislim da to vi radite. Da je administrativni trik veći kada jednom vidimo da to nije tačno, jer ste rekli jednom prilikom da radi KAP, da radi Pobjeda. Administrativni trik je to. To nije jednostavno suština. Suština je ovo o čemu ja pričam. Te kompanije idu u likvidaciju, preuzele su imovinu druge kompanije i te kompanije o kojima vi pričate da ste ih spasili se gase. Sada ste izbjegli to pa ste rekli - sada smo spašavali industriju aluminijuma. Nemojte, gospodine Markoviću, imate pravo i vi da se javite ako hoćete, pa ćemo i o čarapama, ako sam dobro čuo, nešto njih pominjete, da nastavimo priču i o čarapama. Slobodno samo pritisnite taster, pa koliko god ima spreman sam, idemo redom.

Na kraju, debelo sam uvjeren da Crna Gora vodi tzv. Potemkinovu ekonomiju, neodrživu. Kreirate jednu sliku preko vaših medija i kombinacijom raznih statističkih izvora da pokažete kako je ova Crna Gora bog zna kako uspješna u ekonomiji. Građani ovo gledaju, pa sami sude koliko bolje žive zadnju godinu u odnosu na prije tri, četiri ili pet godina. Neka oni sami prosude, ne tražim da vjeruju ni meni, ali neka razmisle da li ovo što vi kažete stvarno ima uporište u realnoj ekonomiji. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Bojaniću.

Nemate više pravo. Ne možete držati duel stalno između jednog poslanika i čitave Vlade zato što ostali poslanici, argumentacija je neiscrpna što se toga tiče, ali ostali poslanici neće dobiti riječ. Možemo otvoriti raspravu kolega Bojanić i svi vi, ali to onda nema smisla. Dao sam dva puta premijeru. Nije on jedini poslanik koji će pričati, čeka lista od pedesetak poslanika.

Javiće se tema opet. Nije bitno da sve kažemo kod poslanika Bojanića, nema sto tema koje se mogu otvoriti. Ekonomija, politika, nema hiljadu tema.

Hajmo dalje. Svi smo indirektno pomenuti. Biće prilike. Samo trenutak da vam objasnim proceduru, a i logiku procedure da ne bude da je procedura nelogična. Poslanik ima pravo da raspravlja, komentar može biti drugi poslanik ili predstavnik Vlade. Poslanik odgovara i tu je završeno. Kao i obratno, ministar ili premijer raspravlja, poslanik komentariše, premijer završna riječ. Dao sam premijeru i kolegi Bojaniću dva kruga na toj temi, pri tom premijer nema ograničenje, govorio je koliko je htio, kolega Bojanić je bio ograničen na tri minuta.

Dozvolićete. Krajnje je fer da se objasni stvar i detaljnije. Naravno, politički smo uzneseni, pa bi nam trebalo mnogo više, ali realno ovako je bilo. Možete provjeriti. Kolega Lekić je spomenut poimenično i zato ima pravo na repliku, ne na komentar nego na repliku i na to nema odgovora. Izvolite.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Proceduralno.

Da pokušam da doprinesem našem zajedničkom radu. Vidim da je problem malo vremena i spreman sam da u ime kolega iz Kluba poslanika Demokratske partije socijalista najavim da ćemo doprinijeti racionalizaciji tog vremena odustajući već od prijavljenih diskusija nauštrb realne potrebe da se između određenih poslanika i Vlade pojasne određene stvari. Ja mislim da je to interes crnogorske javnosti, a mislim da je to interes i onih poslanika koji otvaraju određena pitanja a možda su i sami u nekoj zabludi, pa da se doprinese tome. Mislim da je ovo racionalan predlog i evo ja prosto molim da to uvažite jer ste i sami kazali da je važno da imamo efikasan rad. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Objasnili ste, nema potrebe opet, ponavljam, na toj temi su premijer i kolega Bojanić dva puta iznijeli argument. Premijer nije imao limit, kolega Bojanić jeste, naravno premijer vodi Vladu i može iznijeti još podataka, ili kolega Bojanić još, ali biće još poslanika na istoj temi, biće prilike da se o tome ponovo sretnemo, a svi poslanici ne pripadaju istoj partiji i hoće svi da govore u ime svoje partije, da raspravljaju na razne načine o istoj temi. Biće sigurno prilike. Izvolite, kolega Lekiću. Replika zbog spominjanja.

MIODRAG LEKIĆ:

Ja sam bio spomenut od premijera Đukanovića, valjda pretenzijom da tamo sjede eksperti, a ovamo su laici, tamo su činjenice i podaci, a ovamo se ne zna što se govori. To ćete na javnom servisu, na vašem čedu informativnom gdje se vrši propaganda novcem građana, a ovdje nećete moći. Dobro je što ste ovdje i dobro je što se vodi polemika, odnosno uoči izglasavanja nepovjerenja ovoj Vladi. Neko je rekao da se istorija najviše falsifikuje dok se stvara i to je dobrim dijelom tačno, a posebno se falsifikuju podaci koji se saopštavaju. Vi, premijeru Đukanoviću, saopštavate da mi rastemo, druga valjda sila u Evropi po stopi rasta. Da li vi idete po crnogorskim opštinama? Govorite o zaposlenosti. Bio sam neki dan u Ulcinju. Tamo radi, znate ko - Opština i MUP. Ne idu ljudi na posao. Nema posla. Bio sam u Beranama, tamo rade Opština i MUP. Sad bih mogao da nastavim i da dugo govorim o vidljivom krahu ekonomije u ovoj zemlji. Kome da vjerujem - vašim stopama o liderstvu u Evropi ekonomskom ili svojim očima? Prema tome nemamo nikakvu dilemu. Zar nije svima jasno u Crnoj Gori, ne mora biti neko ekonomista, a ja nijesam, da je privreda stala, o tome je govorio predsjednik Parlamenta, da se besomučno, kockarski zadužujemo, da već cunami kamata stiže, da garancije dolaze. Zaboravili smo još jedan trošak, potencijalni i vjerovatni, ne radujem se njemu, a to je odšteta od arbitraža za ugovore koje ste pravili na vaš način. Nemamo održivu ekonomiju, ali vam neće proći održiva laž ovdje i drugdje sa stopama, to je metaforička aluzija na pojam održive ekonomije. Znači, postoji pojam održiva laž. Ja govorim da održiva laž neće proći i nijesam nikoga ovdje pominjao, nego, rekao sam, ako vi mislite da je ona održiva onda smo u velikom nesporazumu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Upravo je bila replika. Jeste li ga spomenuli? Izvinjavam se. Slažem se. Tada ćete imati pravo. Sada nemate pravo. Pitajte kolege pored mene. Nije to tako, nego postoje neka pravila. Moraćete poštovati pravilo. Pitajte kolege, ako kršim vrlo ću rado primijeniti odluku.

Kolega Šaboviću, izvolite.

Procedura, poslanik Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Vama se obraćam. Vi znate da ja znam pravila. Da ne bi ostala gorčina kako poslanici koji jedva čekaju da čuju razloge zbog kojih Vlada treba da opstane, saopštavajući razloge zbog kojih ne treba da opstane, opstruišu premijera, uz sva pojašnjenja koja ste dali vi, a imaju i potpredsjednika Parlamenta, moglo se to reći.

Predlažem sledeću stvar. Što se nas tiče iz DEMOS-a, nakon onoga što se dešava prvi put, da premijer hoće dijalog, uglavnom je on ovdje čekao završne riječi, mi vas molimo, ali u skladu sa Poslovníkom, ako treba da se pojašnjava s pojedinim poslanikom i pet puta, samo dva minuta, dva minuta, nikako uvodna riječ 30 minuta, pa onda svako pitanje po 10 minuta, pa po prisjećanju 10 minuta. Nikakav problem nije s jednim poslanikom, što se makar nas tiče, ako se slažu drugi, da ne bi nam prijetio kako on može da ne učestvuje u raspravi. Treba da učestvuje, mi želimo da čujemo svaki argument i ja vas molim, po dva minuta. Što se nas tiče, s kolegom poslanikom bilo kojim po pet puta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hajde da ostanemo ovdje.

Kolega Simoviću, prvo da odgovorim na prethodnu proceduru, pa ću onda vama dati proceduru. Samo polako.

Znači, dogovorom možemo vrijeme regulisati kako mi hoćemo u Parlamentu. Naravno, kada imamo goste, u dogovoru sa njima. Dogovor koliko će ko trošiti vremena. Ovo je vrlo otvorena rasprava, kao što ste videli. Damo dijalog za neke mjere koje neće ugroziti ukupan tok rasprave. Mislim da sam pravično modelirao do sada. Ne mogu idealno modelirati, nego sam pravično modelirao kako će ko učestvovati u raspravi. Premijer se ograničio, nije pričao beskonačno. Tu možemo ograničiti i premijera, ali to nijesmo uradili i on se drži tog manira dobrog i dajte da ispoštujemo. Bila je jedna tema, izmijenjali su se tu, došla je druga tema. Ovo je bila replika, nema prava ni premijer ni ja ni bilo ko da sam spomenuo da odgovara poimenično, ali je bitno da znate da imamo sedam, osam klubova sad u Parlamentu. Da su različiti politički stavovi, da svi hoće da kažu svoje, da kad govori gospodin Milić nije isto kao kad govori gospodin Šabović, svi hoće da iskažu svoj politički stav. Premijer će se uključivati po potrebi i ja ne mogu da vas svedem na to dva po dva. Formalno mogu, ali ne želim da vam dijelim vrijeme, formalno mogu, ali ne želim, nego želim da to bude dogovorom na način kojim normalno rješavamo, da imamo svi osjećaj pravičnosti i dobre rasprave ovdje i ništa više od toga. Niko nije zakinut, kao što ste vidjeli, a poštuju se pravila. Izvolite, kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Upravo sa tom željom da svojom proceduralnom reakcijom doprinesem potrebi poštovanja pravila. Pravila koja su upisana u našem Poslovníku i konkretno kada je ova tema u pitanju to je član 100, zadnji stav, gdje se jasno kaže da ograničenje u odnosu na trajanje izlaganja i broj javljanja iz ovog člana i člana 99 ovog Poslovníka ne odnosi se na predsjednika Crne Gore i predsjednika Vlade kada učestvuju u radu sjednice. Predsjednik Vlade se sada javio, nije mu omogućeno da dobije riječ u skladu sa zadnjim stavom člana 100 sa opomenom moraćete poštovati pravila. Dakle, ja predlažem da upravo predsjedniku Vlade kada se javi, a nije se često javljao, napravio je racionalnost u uvodnom izlaganju, napravio je racionalnost u broju javljanja, ali sada se javio i nije mu data riječ i ja mislim da smo sa time svi zajedno narušili naš Poslovník.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodine Simoviću,

Vi znate da na repliku nema odgovora. Ja sam rekao vrlo precizno da je replika. I rekao sam prije nego što je data riječ kolegi Lekiću da nema odgovora. Vi znate da na repliku nema odgovora, ali nemojte sada da baš toliko. Evo, gleda nas ne 81, ali dovoljan broj poslanika, vi znate da na repliku nikada nije bilo odgovora ovdje. To mi je manje bitno. Bitno mi je to što mi ovdje govorimo. Znači na repliku nema niti je ikada bilo odgovora, a mora se znati kada je neko pomenut poimenično da ne možete da uzmete riječ. Vi to dobro znate. A dogovorom možemo ograničiti bilo koga, pa i premijera. Nema potrebe da baš partijski toliko budete.

Hoćemo li preći na raspravu? Kolega Šabović, a poslije njega je kolega Srđan Milić. Red vlasti, red opozicije, kakav je sad. Daleko je do sutra.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Predsjedniče to jest gospodine Krivokapiću, predsjedniče Vlade koji pita ima li naše povjerenje gospodine Đukanoviću, članovi četrdesete odlazeće Vlade Crne Gore, kolegice, kolege, poslanici, poštovani građani,

Na početku da vam saopštím ono zbog čega smo se okupili, što vi svi vjerovatno znate i što vas barem od mene neće iznenaditi. Vlada koja se pokušava održati političkom korupcijom, krunom svake korupcije, Vlada za koju njen premijer kaže da je globalni istorijski

presedan, jer je čine i predstavnici partija koji nijesu učestvovali na izborima, Vlada koja postavlja pitanje svog povjerenja par mjeseci uoči izbora ne da bi ga provjerila, jasno je da ga nema pa čak i da skupi ili kupi 41 poslanika, već da bi rušila dijalog oko uslova za fer izbore koje su više puta podržali iz Evropske unije. Vlada koja destabilizuje zemlju da bi sačuvala vlast, vlast koja uvozi medijski šljam iz regiona da bi sakrila istinu, vlast koja umjesto da miri zavađa građane, i meni najvažnije - Vlada koja ima tako loše ekonomske rezultate da građani napuštaju svoju zemlju tražeći spas van nje. Takva vlada nema niti može imati naše povjerenje. Kako i zašto smo došli u ovu situaciju?

Ja sam možda glasnije od mojih kolega godinama kritikovao devijaciju vlasti, mada smo mi svi kritikovali loše poteze Vlade, a bilo ih je nažalost dosta, to je i sam premijer konstatovao u svojoj inicijativi.

Kratko ću se osvrnuti na vašu tačnu konstataciju da unutar koalicije postoji značajno dugogodišnje neslaganje. To neslaganje se prvenstveno odnosilo na koncept ekonomskog razvoja i vladavinu prava, u suštini radili su isto. Ono što DPS naziva razvojem kosi se sa onim što mi smatramo vladavinom prava, pa valjda smo i u Budvi optuživani da zaustavljamo razvoj iako smo tamo zaustavili kriminal.

Razvojem ste nazivali otimanje desetina miliona eura od građana. Takvom konceptu se danas sudi, počelo je sa lokalnog nivoa, ali i vi znate da će istom konceptu biti suđeno i na državnom nivou. Da bi se zaštitili odgovornosti za korupciju pribjegava se političkoj korupciji. Svi su na primjeru Budve mogli vidjeti da to nikoga ne može zaštititi od odgovornosti. Problem se tako ne rješava, naprotiv, postaje očigledan i za laičku javnost.

Naše je protivljenje nezakonitostima tumačili ste kao zavjeru protiv DPS-a, a nije tako. Ne rade baš svi u DPS-u nezakonito. Nijesmo mi digli Vladu da bi je rušili, već da bi pomogli i prisilili da se mijenja način vladanja koji je loš, neodrživ, za koji sve češće predstavnici DPS-a imaju riječi kritike. Tačno je kako kažete, da smo imali primjera glasanja sa opozicijom, i SDP, ali i DPS, razlika je što je naše glasanje sa opozicijom od vas ocijenjeno kao opoziciono djelovanje iz vlasti, dok kada vi glasate sa opozicijom to ima drugačije objašnjenje. Pri tom mi smo glasali sa opozicijom da spriječimo očiglednu ekonomsku štetu, kao na primjer da zaustavimo prodaju Termoelektrane Pljevlja, pa zatim subvencije za Kombinata aluminijuma, potapanje Tare i slično. Dok ste vi sa opozicijom glasali dan poslije odluke Ustavnog suda da izjednačite zvanični jezik sa jezikom u zvaničnoj upotrebi, ono što čak ni Orvel nije uradio, pa smo dobili umjesto ravnopravnije jezike vjerovatno uporebljivije jezike.

Takođe ste, tamo neđe dolje, glasali i da četničke vojvode koji vrijeđaju Crnu Goru i plaše nas pripadnike manjinskih naroda proglašavate počasnim građanima. Očigledno da različito doživljavamo i državni interes. Vama je interes koji ste proglasili za državni da vašem bratu zbog grešaka vaše Vlade građani plate deset miliona naših para. Nama je državni interes potpuno suprotan. Interes SDP-a je da se građanima obezbijedi posao i povećaju zarade, a ne da im se od postojećih zarada uzima da bi dali premijerovom bratu. Očito, veoma različito doživljavamo državni interes zbog toga i različito gledamo ko mu doprinosi, a ko odmaže.

Pokušavate se sakriti iza NATO integracija, a glavna obaveza u tom procesu je da se borimo za vladavinu prava. Zahtjev naš i NATO prijatelja je da obezbijedimo da vladajućom partijom ne rukovode lica koja tužilaštvo tereti da su vođe organizovanih kriminalnih grupa. Nakon Budve glavna optužba prema SDP-u je da je protiv države i da zaustavlja razvoj. Zvuči smiješno, zar ne? Iako uspijevate da se nasmijete i to izgovorite, vi znate da je ovo ipak besmisleno. To je ona crta koju je nekada primijetio vaš nekadašnji partijski šef Momir Bulatović koga ste, kao i mnoge iz tog vremena preko Bulatovića, Miloševića pa danas i ovoga iz Budve, slijedili i napustili kada vam više nijesu bili potrebni, koji je rekao da ste vi najubjedljiviji kada najmanje govorite istinu. Rekao sam "istinu", jer onaj izraz koji je on upotrijebio zabranjen je našim Poslovnikom.

Predstavnike, kako ste ih nazvali, srpskih partija, pozivali ste da uđu u Vladu i to samo godinu dana prije pozivnice za NATO, a oni su to odbili ne zato što ste za NATO, nego što tvrde da su pojedini članovi Vlade kriminalci, dok ste u Beranama za počasne građane glasali četničke vojvode koji vrijeđaju Crnu Goru, a kada neko pita đe su pare, vi ga odmah etiketirate da je četnik.

Poznato je odavno šta SDP misli o četnicima i toj ideologiji, a vi ih, ponavljam, proglašavate za počasne građane. Zato nemojte svaki put kad pitamo đe su pare, vi ponavljate da su u Novoj četnici. Mi se borimo protiv takve ideologije i politike, dok ih vi zovete u Vladu. Dakle, to znamo, nego đe su pare? Ne možete koristiti iste argumente za sve ljude sve vrijeme. Nadam se da i taj vaš sat pokazuje da vrijeme teče. Neću reći da vam je isteklo, ali da traži neke promjene svakako. Traži promjenu načina vladanja. Mnogi među vama su saglasni sa tim. Bivši premijer i potpredsjednik vaše partije, sadašnji potpredsjednik Vlade gospodin Lukšić je saglasan sa idejom tehničke Vlade ukoliko će "obezbijediti povjerenje svih izbornih procesa". Bivša predsjednica vaše partije, sadašnja ministarka odbrane gospođa Đurišić takođe ucjenjuje da je partitokratija kočnica za naredne korake i da se nada da će SDP nastaviti da

principijelno zastupa ono što su principi socijalne pravde, ali i da program privatizacije svega i svačega nije održiv. Izvinjavam se kolegama što ih citiram. Možda sam ih na ovaj način targetirao i možda će zbog toga odgovarati, ali sutra vjerujem da će mi biti zahvalni. Ima još dosta, čak mnogo ljudi i u Vladi i u Klubu poslanika DPS-a, a posebno u članstvu, koji misle slično meni, ali koji se još nijesu javno oglasili i koje neću danas spominjati. Možda je, predsjedniče Vlade, to što su ovi ljudi drugačijeg mišljenja i učinili javnim razlog što više nijesu članovi na primjer predsjedništva i tu baš oko vas.

Pokušavali ste da rušite druge partije, ali ste najviše oštetili sopstvenu. Iz moje partije ste povukli one kojima je, nažalost, najvažnija vlast, izdaće i vas kada dođe vrijeme, a iz sopstvene ćerate one koji nešto politički misle i znače. Onaj koji neće da primijeni način vladanja mora biti promijenjen. Takav političar je, da citiram vas, "prevaziđan političar", vi znate kada ste ovo saopštili jednom vašem ranijem šefu, Slobodanu Miloševiću. Vjerujem da i vaš sat pokazuje da dolazi drugačije vrijeme, zato ste i nervozni, zato i pokušavate da ... državu da bi destabilizovali vlast. Moguće je kupiti nekoliko ministara, možda i nekoliko poslanika, mada i to sve teže i teže, ali je nemoguće zastaviti vrijeme. Zbog toga ovoliki strah i očajnički potezi. Vaši porazi su ... odlukom da uđete u sukob sa SDP-om, ne samo kao partijom nego sa onim što je simbolizuje. Kupili ste medije koji dvije godine satanizuju SDP, što nijeste mogli naći u Crnoj Gori, kao i devedesetih dovukli ste iz regiona, trujete Crnu Goru da bi oštetili SDP. Ali vi ne vjerujete u ružičastu sliku sa Kraljičine plaže, vi najbolje znate da je lažna. Znate da vrijeme ističe, samo bacate novac, možda možete kupiti još minut - dva. Poraženi ste i na kongresu, ali na kongresu SDP-a, da budem precizan, gdje su hrabri ljudi pokazali da se ne mogu kupiti ni zaplašiti. Tada ste nam kao gost poručili da glasamo mudro, ali mi smo glasali i mudro i hrabro. Iz toga nijeste naučili ništa, to je razlog vašeg poraza. Znam da je SDP sa dvadesetpetogodišnjom ispravnom, čistom politikom živi prijekor onima koji se nekih djelova svoje istorije stide, a oni koji se istorije stide sa razlogom se budućnosti boje.

SDP je dokazao svoju nezavisnost u sukobu sa negativnim... (Predsjednik: Hvala). Još dva minuta. Ja sam sat vremena čekao za sve ođe. Polako čitam da ne bi neko rekao da sam...(Predsjednik: Završite.) Hvala vam. Vi ste bili, gospodine predsjedniče, što me raduje, širokogrudni prema DPS-u.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam vazda prema slabijima širokogrud.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala vam.

Zato danas sa ponosom mogu reći da pripadam partiji postojanoj i dostojnoj divljenja, koja pored svojih grešaka i slabosti nije napuštala ideju koja čini svu njenu veličinu i koju njeno rukovodstvo često, ali članstvo uvijek, neprestalno nastoji da sve bolje i bolje oblikuje. Vratimo se ekonomiji. Crnoj Gori su potrebne investicije, ali ne moraju sve dolaziti preko jedne advokatske kancelarije i jedne banke. Imamo i mi ostali braću, sestre i decu koja možda ne grade hidrocentrale, ali nijesu zbog toga manje deca ove zemlje. Ova zemlja je potrebna za sve nas, a ne samo za prvu, drugu ili petu familiju. Ovo je zemlja i onih porodica koje zaključavaju kuće, napuštaju ognjišta i ne znajući gdje idu traže spas, a oni traže jako malo - samo pravdu i pošten posao. A posla ne može biti kada se ... djelovi ove zemlje prodaju ne za fabrike i hotele, nego za vile, gdje će se umjesto nekoliko hiljada radnika zaposliti nekoliko desetina sobarica i baštovana koji će servisirati crnogorske šeike, ili da citiram jednog našeg kolegu koji je prilikom rasprave o glasanju o ovoj Vladi rekao da mi prije svega želimo da vidimo 40 hiljada novih radnih mjesta, nove pogone, ali kako je dobro konstatovao, od toga što je rečeno ništa nije ispunjeno, ne znamo gdje je novac od privatizacije, ali se jedan uzak krug ljudi obogatio na račun privatizacije i dodao da nije dobro obmanama javnosti dobijati političko povjerenje. To je rekao jedan, doduše tada opozicioni kolega.

Ono što me najviše boli je to što su nakon decenije nezavisnosti našom Crnom Gorom najnezadovoljniji oni koji su bili za njenu nezavisnost. Čovjeku najteže pada izopačavanje onoga što najviše voli, zbog toga smo nezadovoljni. Danas se borimo da sačuvamo ideju nezavisne Crne Gore od njene ... Zbog toga na deceniju nezavisnosti moramo obezbijediti da sloboda bar počne da pjeva kao štu su sužnji pjevali o njoj. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Stanišić ima komentar. Izvolite, u ime kluba poslanika DPS-a.

OBRAD STANIŠIĆ:

Uvaženi kolega Šaboviću, sad smo malo zamijenili teze. Sad vama aplaudiraju, a nama iz DPS-a zvižde. U tome je razlika sada između mene i moje partije i vas i vaše partije. Još

ću vam nešto reći. Vi ste rekli da smo vam mi oteli na vašem kongresu dva poslanika, a vi niste imali kongres, i vi i još neke opozicione partije. Vi ste imali izbore za predsjednike partija, tu je bila utakmica i ti su vas ljudi na vašem kongresu napustili zbog vaše politike i to opet prepisujete DPS-u, pa sad neke opozicione stranke koje su imale kongrese skoro više imali su kandidata za predsjednika nego što imaju poslanika. I to vam je kriv DPS, je li kolega Šaboviću?

Dalje, ovdje se spočitava kako je Socijaldemokratska partija preteča građanske Crne Gore, građanske partije itd. Kolega Šaboviću, Demokratska partija socijalista je bila građanska od svog osnivanja i onda kad smo bili ucijelo i u svojim redovima imala je i tada i danas ima predstavnike svih naroda i manjina u Crnoj Gori. A imate li vi, gospodine Šaboviću, ukoliko ne mislite da ste vi zaštitnik velikosrpskih interesa u vašoj partiji? Toliko o građanstvu, o građanskim partijama itd.

Kolega Šaboviću, je li znate da ste vi osvojili samo sedam mandata na listi zajedničkoj, mojoj i vašoj, samo sedam, a danas ih imate osam, da tu nema političke korupcije. Mi smo vama dali nešto što vam po Zakonu o izboru odbornika i poslanika i koalicionom sporazumu ne pripada, pa sad našim glasom poslaničkim rušite ovu vladu na čijoj ste listi zajedno bili i za koju se hvalite da niste glasali, pa je li moguće, a ta se lista zvala Evropska Crna Gora Milo Đukanović, a vi niste glasali da bude Milo Đukanović premijer u toj vladi. Pošteno nema što. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Odgovor na komentar, kolega Šabović.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Ja sam prvi put bio sa četnicima, gospodine Stanišiću, kad sam bio sa vama, 1997.godine, kad vam je još kapala krv sa vojničkih čizama, kad još niste odložili puške u soške, kad ste palili Konavle, bombardovali Dubrovnik, tri godine držali Sarajevo u opsadi, hapsili nesretnike iz Bosne po primorju, tad sam prvi put možda moralno kleknuo i pošao sa vama opraštajući vam te zločine, jer ja sam vjernik. Oni koji znaju šta je vjernik, on mora da oprost, ali nijesam zaboravio. Sada kad to isto radim 20 godina nakon, a vama sam samo

dvije godine nakon Srebrenice to uradio, sad sam četnik, i to mi kažete vi. Pa ko je mrzio šahovnicu, ja, vi ili onaj čije ime ne smijete da pomenete?

Drugo, gospodine Stanišiću, naš kongres i vaš, naš je nedemokratija, a vaš je čista demokratija. To je za mene čas fizičke kulture – dođete, odruči i niko. Da niste pričali možda tamo šta? Da niste rekli šta? Tako se isto biraju vođe u Koreji, tako demokratski, kao što vi birate vaše. Neka kaže neko od vas car je go. Ne morate svi da hvalite carevo novo odijelo. Smognite hrabrosti i recite - car je go. To ne boli. Bože, e to je ono što ja pričam nekoliko godina, mi i vi išli smo na izbore, mi nikad samostalno, a kad ste to vi išli samostalno? Gdje ste vi to išli samostalno. Vi nama dali? Svašta, ovo je je vjerovatno vrhunac.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Završeno.

Ne možete u ime kluba. Nemate dva kluba, koliko ja znam, imate jedan.

Nije ni pomenut. Ministar Lukšić i ministrica Pejanović su pomenuti, izvinjavam se.

Ovo je replika, nema pravo odgovora gospodin Šabović.

Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Dvostruko sam zahvalan gospodinu Šaboviću, zbog ovog pominjanja, iz dva razloga. Jedan je praktične prirode, jer ove stolice nijesu previše udobne tako da prija ponekad ustati i ovaj položaj iskoristiti za prisustvo u sali, a drugi je da objasnim jednu veoma važnu distinkciju u odnosu na ono što je javnost imala prilike da tumači kroz moje izjave u odnosu na ono što je suština moje izjave, koja se tiče toka parlamentarnog dijaloga.

Ono što je suština bila izjave jeste, po mom mišljenju, dakle ogradiću se, to je bio lični stav, ako imamo rezultat parlamentarnog dijaloga, pravno-politički model koji bi mogao biti tehnička vlada, tehnički kabinet, prelazna vlada, to je u redu, ali to podrazumijeva nediskriminatori, neselektivni ne-dijalog, koji sadrži hireve, zahtjeve, uslovljavanja, ucjene itd. Ja ne mislim da se u tom dijelu moj stav bitno razlikuje od stava predsjednika Vlade ili bilo kog drugog koji je javno više eksponiran na temu parlamentarnog dijaloga. Dakle, on ne može da se vodi djelimično ovdje, djelimično ondje, ne može da se vodi uz zahtjeve ovog ili onog karaktera, vladu može da vodi ovaj ili onaj itd. Podrazumijeva parlamentarni dijalog koji za rezultat ima ono što je pravno-politički model koji je prihvatljiv svima, ukoliko za tim ima potrebe, a to je

opet rezultat parlamentarnog dijaloga. I dodatno dozvolite mi, pošto sam imao prilike da se indirektno prepoznam u jednom broju diskusija, a nijesam imao formalnu mogućnost ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću vam riječ ako bude trebalo. Ovo je replika, nemojte sad.

IGOR LUKŠIĆ:

Molim vas, nijesam imao mogućnost da se formalno uključim. Dakle, ono što želim da naglasim jeste puna spremnost da o bilo kom pitanju koje smo imali prilike da čujemo u prethodnom toku diskusije, nastavimo raspravu.

Prepoznao sam se takođe u jednom broju odluka koje je Vlada donosila, ne u ovom mandatu, ne ni u prethodnom, nego onom prethodnom koji je bio rezultat ekonomske politike Vlade i koji ne može biti, po meni, osnov za raspravu o povjerenju ovoj vladi, nego mogao je biti osnov za raspravu o nekoj ranijoj vladi i koji je podrazumijevao, po meni, vrlo iskrivljeno tumačenje konteksta i uslova u kojima su se određene odluke donosile, pa i ocjenu da ne znamo za što je novac korišćen itd. u slučaju jednog broja garancija. Samo želim da potenciram spremnost da nastavimo o tome razgovor.

Drugo, preciziranje da je socijalni program u slučaju "Primorke" bio skoro četiri miliona eura. Dakle, zaostale zarade, povezivanje radnog staža i realizacija kolektivnog ugovora. Tako da se vrlo dobro zna zbog čega je novac angažovan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Nemate pravo, ovo je bila replika, nemate pravo. Idemo dalje.

Srđan Milić, priprema se ...

U kom svojstvu?

IVAN BRAJOVIĆ:

U svojstvu da je neko napustio, otišao je, oni koje hoće vlast, to je uvreda, a i vi bi trebali to da cijenite ako....

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije vas lično pomenuo i ne može. Nikome ne dajemo tako, na indirektne osvrte. Sad kolega Lukšić nije dobio na indirektne osvrte ništa, vi bar to znate.

IVAN BRAJOVIĆ:

Kad je kolega Lekić pomenuo na samom početku, nijeste dali komentar. (Predsjednik: Kome?) Meni, poimenično. (Predsjednik: Ko je tražio, izvinite?) Tražio sam ja pa mi nijeste dozvolili. Ovdje 70 ljudi može da potvrdi, molim vas.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Uvodna riječ nema komentara.

IVAN BRAJOVIĆ:

Čekajte, je li pomenuo pa nema komentara, ili nije pomenuo? Budite samo vi konzistentni o tome.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poimenično vas nije pomenuo .

IVAN BRAJOVIĆ:

Imam li pravo ili ne?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemate pravo.

IVAN BRAJOVIĆ:

Imam li pravo da učestvujem u parlamentarnom dijalogu? Po čemu, to ćete vi ocjenjivati. Vi znate da ste održali prvi sastanak tih lidera parlamentarnih partija 1.decembra, a ova partija je ... 30.11.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ministre Brajoviću, nijeste dobili riječ. Nemojte sad dijalog, to nije na dnevnom redu sad.

IVAN BRAJOVIĆ:

Pravo da vam kažem, nemam nikakvu želju za dijalog sa vama, ali bi trebali da date riječ. Po bilom kom osnovu bi trebali dati riječ.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Primjećujem da nemate želju. Hvala vam.

Komentar na izlaganje, imate pravo svakako.

U ime koga se javljate, izvinite, se samo da znam.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Javaljam se u ime Kluba samostalnih poslanika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne možete obojica, šef kluba kaže da se on javio. U ime kluba, samo da raščistimo, vi ili kolega Bojanić?

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Ako me pustite, ja ću vam pomoći da raščistite dilemu koju imate.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

DAMIR ŠEHOVIĆ.

Imam duplo pravo, prvo imam na izlaganje kolege Šabovića i oko toga se nadam da se slažete.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U ime kluba?

DAMIR ŠEHOVIĆ:

U ime kluba ili kako god hoćete ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kako god hoćete - negde drugo, ovde možete samo u ime kluba.

Čekajte, samo trenutak, jeste li svi zaboravili Poslovnik? Nema komentara koji nije u ime kluba. Prema tome, dajte stanite više.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Dakle, imam pravo da se javim, da komentarišem u ime kluba, ali imam takođe pravo na repliku, zato što sam direktno, ne poimenice...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Onda nemate pravo, vi to znate.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Samo me saslušajte.

Dakle, pomenuti smo i kolega Orlandić i ja, pomenuti smo ne po imenu nego smo „crtani“. U tom smislu vam tražim pravo na repliku.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Šehoviću, ja sam mislio da ste to znali, ali da ste zaboravili. Ponoviću. I to svi znaju ovdje, ali danas očigledno zaborav ide lako. Znači, replika važi samo ako vas pomene, "nomen est omen". Molim vas, ja sad pričam i objašnjavam. To svi znate i niko neće dobiti repliku ko nije poimenično pomenut. Crtanje, deskripcije, opisi, ja nijesam likovni analitičar.

Prema tome, nemate riječ. Ako hoćete u ime kluba, može u ime kluba i to ću vam dati riječ, nemate problema. Ali indicije, prepoznavanje i ostalo, ne igra. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Jeste li završili?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jesam.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Da probam da ja objasnim.

Imam pravo na repliku zato što smo kolega Orlandić i ja pomenuti u negativnom kontekstu na način što je pravljena aluzija na neke poslanike koji su političkom korupcijom poslanici. Tako da u tom kontekstu tražim da mi date pravo na repliku.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dajte mi taj član Poslovnika o aluzijama, pa ću vam dati riječ, a do tada nemate riječ.

Ako kolega Bojanić ne kaže da je u ime kluba i vi govorite, nije problem.

Kolega Bojaniću, mogu li dati riječ kolegi Šehoviću?

Imate riječ u ime kluba. Izvolite.

Nijesmo morali ovoliko da pričamo kad imate riječ u ime kluba. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

... očekivao od kolege na ovaj način da govori o ovome o čemu je govorio, ali mi dozvolite da nekoliko stvari razjasnim.

Prvo, oko legitimiteta. Kolege Lazović i Brajović imaju dupli legitimitet svog boravka u Vladi, veći nego kolega Šabović i ja da sjedimo u Parlamentu. Dupli, zato što su bili na samom vrhu koalicije izborne liste koja je dobila povjerenje od građana, a drugi legitimitet imaju zbog toga što u toj vladi dosljedno i odgovorno sprovode izborni program zbog kojeg su izabrani da budu u toj vladi i njihov legitimitet je veći nego legitimitet onih koji su dobili mandat od građana da sprovode zajednički koalicioni izborni program, pa kad su se dohvatili fotelja krenuli su drugom stranom. To je jedna stvar.

Druga stvar, oko poraženih i pobijeđenih. To ko je na kongresu poražen a ko je pobijeđen, vrijeme će suditi. Vjerujte da mi je iskreno žao zbog toga što je na kongresu poražena ona prava, istinska, izvorna socijaldemokratska ideja i vrlo brzo ćemo imati priliku da se uvjerimo u to. Ali da se građani Crne Gore ne bi brinuli, ona je sačuvana osnivanjem Socijaldemokrata Crne Gore. Pominjana je političke korupcija, a ja bih rekao da je politička korupcija primjer političke korupcije kada sa zajedničke koalicije izborne liste dobijete mandat da realizujete svoj program, a onda zloupotrijebite taj mandat i odete sa onima kojima aplaudiraju kada prođu pored Skupštine. Ne aplaudiraju meni, oni među kojima su četničke vojvode, nego nekima drugima. U konačnom, najmanje pozvan da priča o političkoj korupciji

je neko ko je na kongresu na očigled svih 490 i nešto delegata glasao umjesto 17 ljudi, i to ne krijemo. Umjesto 27 ljudi, izvinjavam se, kolega Šaboviću, i to ne krijemo. Toliko o legitimitetu, toliko o političkoj korupciji i toliko o tome ko je povrijeđen a ko je poražen na kongresu.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Šaboviću, izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala vam.

Tolstoj nije bio ni u SDP ni u DPS ni u savez direktora, a rekao je davno...kako su ljudi licemjerni. Navodno je ružno za nešto što je ružno reći da je ružno, a nije ružno uradi to ružno. Ponovite to dva puta, biće vam jasno. Na primjer, oprostite sve sestre, ćerke, majke, žene, neko kaže tamo ona je kurva, nju nije sramota što je to, a sramota je onoga koji kaže da je to. Ja sam Tolstoja citirao. Izvinjavam se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne možete citirati, ovo nije pjesničko društvo nego parlament.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Može li ovako: Onaj tamo je lopov, ružno je da kažem da je lopov, znači kažeš Marko je lopov, sramota je da kažeš da je Marko lopov, a nije sramota Marka što je lopov. Slabo crtam, nisam mislio sigurno na vas, posebno ne na Mića Orlandića. Nema šanse, ti znaš šta ja mislim o njemu više nego vi svi. Nije tačno, na njega to nikad ne bih mislio. Ovi što su bili na listi, na vrhu liste, pa poslije postali ministri, to si već čuo od onoga kojeg odavno slušaš. Neću spominjati ministre. Oni što nisu bili na listi, a u Vladi. Šta ćemo sa onima ministrima koji nisu bili na Milovu listu, sad su u Vladi? Ja ću kazati, samo da mi ne replicirate. Pažin, Goranović, vi niste bili na listi, ni u vrhu, ni pored ... Ivana, pa ste tu. Znači, vidiš, legitimitet... Nisam završio, čekajte. Njega si pustio pola sata.

Dalje, što se tiče kongresa i glasanja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, tražim da mi dozvolite da pričam. (Predsjednik: Isteklo je vrijeme)

Oko glasanja. Pa nijesmo valjda došli na kongres da tamo ubjeđujemo delegate kako će da glasaju, pa to ste i vi i mi završili tamo ranije, što pričate to? To smo svi završili, to svi završe. Tako sam, ako nisi zaboravio, doveo Ivana. Uh, prozvah ga. Ja ga ne bih prozvaao...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sad ima pravo na repliku.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Znaš da ne bi nikad bio potpredsjednik partije da ga ja nisam doveo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, kolega Šaboviću. Nemate više riječ.

Sad vas je pomenuo u negativnome.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, konačno sam dobio riječ, poslije više pominjanja, a moram da kažem da je prilično neobično danas da uzimam riječ povodom ovakvog konteksta pominjanja ranijih prethodnika.

Znači, loše je bilo ako ja navijam za reprezentaciju svoje države. Tačno je, ja sam tamo pošao po emocijama, a ne po funkciji. Kad već nikoga nije bilo drugog, a svi ste mogli da dođete tamo ako ste htjeli, bilo je prirodno da u društvu sa predsjednikom opštine dočekam vaterpoliste i vrlo sam ponosan na to. Ti ljudi, ti momci časno su branili boje svoje države. Rekao sam iskreno što mislim, da su oni za nas u onako dostojanstvenom ponašanju i borbi pravi evropski i svjetski šampioni i ne vidim da bi to bilo nešto loše. Nikakva reklama, nikakva manipulacija funkcijama, čista emocija. Čak sam pitao kad sam došao tamo ima li još neko od predstavnika političkog i bilo kakvog rukovodstva Crne Gore da prisustvuje. To je jedna stvar.

Druga stvar je, a vrlo mi se teško čuvati grubljih riječi, ali neću nikome dopustiti to zadovoljstvo da iskoristi moju grubu riječ, pa pričaju neke druge stvari. Znači, gospodi koja su pričala o tome, šta je radila SDP. Neću da kažem da SDP je radila prave stvari, dok smo mi bili zajedno u tom SDP-u. A kad je počela da radi stvari koje ja mislim da vode na pogrešan put, mi smo napustili tu partiju i formirali smo onu koja će sačuvati socijaldemokratske vrijednosti i socijaldemokratsku ideju. To vrlo precizno kažem. Ja mislim da nije ni korektno, nije u redu govoriti, sem dokazati izbornu krađu, a sjedjeti na stolicama koji su onda ... izborne krađe. To je meni licemjerje. Nisam završio...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jeste. Hvala vam, replika je bila. Ne mogu njemu dati produžetak, vi ste repliku završili, on nema pravo i to smo završili.

Da čujem član Poslovnika i dobićete riječ. Više nikome ne dam riječ bez člana Poslovnika. (Govor iz klupe) Sad ću provjeriti. Pozovite se. Izvolite, slušamo onda.

MILORAD VULETIĆ:

I jedno da vam kažem, kao predsjedniku, poodavno je meni poznato kakvo je stanje u ovom parlamentu zahvaljujući vašem vođenju ovih sjednica. Da je uniženo dostojanstvo ovoga parlamenta na način da smo poodavno zaboravili kako se akademski saobraća, ali se lagodno sa vaše strane ili pre nabregne ili zaboravi da se opomene onaj poslanik koji direktno vrijeđa i krši odredbe Poslovnika, kao što je u ovom slučaju radio poslanik nazivajući novinare bagrom, nazivajući članove Vlade kriminalcima, nazivajući sve nas poslanike poslušnicima ili dijeleći nas po kategorijama. Ja sam zapisao to. Molio bih vas jednu stvar, makar zbog građana da se zna. Imajte u vidu jednu stvar. Onaj koji ima 4% ne može držati lekcije niti o lijepom ponašanju, niti o tome kako treba da se radi. Vi ste, gospodine Krivokapiću, i vaša partija klasični politički paraziti na grbači DPS-a 18 godina.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

A vi ste vrlo pristojni, čitav minut ste bili pristojni, izdržali ste minut da budete pristojni. Parazit je pristojna riječ, je li tako? Jedan minut ste bili pristojni.

MILORAD VULETIĆ:

Nije. Ja sam vam rekao da ste vi unizili nivo ovog parlamenta vašim vođenjem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Vi možete reći što hoćete.

Nećete dobiti riječ. Samo polako, nećete dobiti riječ. Molim vas, kolega Šaboviću, nijeste dobili riječ.

Kolega Šaboviću, molim vas da se čujemo.

Ajmo bez provokacija. Tišina više i ponašajte se kao ozbiljni ljudi.

Koji član Poslovnika? Što se desilo?

MLADEN BOJANIĆ:

Samo kratko. Pomenut sam ... moje izlaganje prije 20 minuta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo precizno. Nijeste dobili riječ. Ministar Lukšić vas nije spomenuo, nije vas spomenuo. Nemate riječ, ni jedna rečenica.

Kolega Sekulić.

Vi ste bili prije njega, izvinjavam se. Ja sam htio favorizovati kolegu Sekulića.

Kolega Miliću, izvolite. Molim da poštuju Poslovnik.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam, gospodine Krivokapiću.

Nakon vizionarske poruke iz 1989.godine, da godine počinju u januaru, da i danas vidimo da li to znači za sve u Crnoj Gori, odnosno da li će i ova godina koja mora početi januarom biti i godina do kraja političke manipulacije građanima Crne Gore, subjekata koji u kontinuitetu čine vlast 18 godina. Ja sam danas prije ove skupštine....

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo trenutak, kolega Miliću.

Kolege koje imaju potrebe za razgovorom mimo dobijene riječi neka napuste salu, da ih ja ne bih udaljivao. Hoću mir i red u sali da se svako može iskazati na prvi način.

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Imao sam zakazan razgovor, zajedno sa kolegom Spasojem Kovačevićem, sa vrhovnim državnim tužiocem Ivicom Stankovićem, kako oko političke korupcije na državnom nivou tako oko svega onoga što se dešava, sa posebnim akcentom na nekoliko tih gradova i procesima koji se dešavaju u Tivtu, Podgorici, Kolašinu, Beranama, u Bijelom Polju i u Pljevljima. Ono što je interesantno, evo za četiri mjeseca bi ušli u punoljetstvo koalicije DPS-a i SDP-a, i moram da priznam da me ovo što vi pričate jedni drugima ne dotiče, mada je ovo idealna prilika da narod Crne Gore vidi ko je vodio ovu državu 18 godina. I da vidi, da je ova priča bila prisutna 2003.godine vjerovatno bi Jugopetrol i dalje bio u Kotoru, da vidi način kako ste zajedno prodali Telekom, da vidi kako ste radili sve ovo što ste radili. Ali kažem, netačna je ocjena da su najnezadovoljniji oni koji su glasali iskreno „da“ na referendumu, najnezadovoljniji su oni koji mogu da čuju vašu priču a da znaju da su u međuvremenu izgubili radna mjesta, da su doveli u pitanje egzistenciju svojih porodica, a da imaju satisfakciju da vas čuju što jedni drugima pričate. Ako to nekome odgovara, neka nastavi. Ja se nadam samo jednu stvar, da je Vrhovni državni tužilac čuo da ste jedni druge optuživali za izbornu krađu i da će vas pozvati da ona saznanja koja imate, a mi ih nemamo u dovoljnoj mjeri, kako ih imate vi, da to i njemu kažete. Ono što bi trebalo da bude razlog zašto se glasa o povjerenju i razlog zašto se ne daje povjerenje ovoj vladi, odnosno taj ključni datum koji je opredijelio da to bude baš danas je dobijanje pozivnice za punopravno članstvo u NATO-u, jer ste i jedan i drugi čekali da dobijemo punopravnu pozivnicu za članstvo u NATO-u da biste mogli da postavite na dnevni red pitanja o kojima se ne slažete. Možda bi danas bilo dobro da čujemo od vas dvojice u čemu se slažete. Slažete li se o ovome do čega je dovedena Crna Gora danas? To vaše čekanje punopravne pozivnice za NATO je koštalo ovu državu milijarde evra. Ali Crnoj Gori su u svakom pogledu neophodne promjene, promjene koje ne smiju biti po sistemu - sve je isto samo njega nema kao premijera. Promjena sistema i vrijednosti u tom sistemu je više nego nužna, „mercedes“ je među najboljim automobilima u svijetu, „trabant“ je sa druge strane među najgorima koji su ikad napravljeni, i jedan i drugi automobil napravio je Nijemac, ali u dva različita sistema. Brojni građani Crne Gore kada odu u Njemačku postaju bolji radnici od samih Nijemaca. Zbog čega nemaju takve radne vrline kada smo svi zajedno u Crnoj Gori - zato što je sistem vrijednosti loš, zato što je mnogo bitnije koga znaš nego šta znaš, jer je tako

postavljen da forsira i nagrađuje partijski odane ljude, a ne radno i poslovno sposobne. Zato je i ovaj 25.januar istorijski dan. Zato što je došlo vrijeme da se demokratski, snažno zahvalimo trabantima u Crnoj Gori, onima koji su uveli tu ideologiju u ovu državu. Dosadašnja politika vaše vlasti, a ovo je provjera povjerenja Vladi Crne Gore koja je izglasana 4.decembra 2012. godine sa 44 glasa, ta vaša politika je potvrdila da niste u stanju da rješavate bilo koju vrstu problema, već suprotno, da ih stvarate, negujete i proširujete.

Crna Gora mora biti država sa jednakim pravima po svim osnovima za sve svoje građane ili će biti samo prazna ljuštura. Zloupotreba pojma države, iza čega ste se krili svih ovih 18 godina nazivajući one druge koji se ne slažu sa vama da su neprijatelji ove države, mora prestati. Oni koji najviše kliču Crnoj Gori najviše misle o svojim pohlepim planovima kako da što više opljačkaju građane, oni koji najviše govore o časti Crne Gore najviše je brukaju na svakom koraku, a naročito onda kada onako egzaltirano stanete iza onih riječi da ste vi, jedino vi čuvari njenoga poštenja. Veliki pisac Remark u knjizi Povratak rekao je ono što se može preslikati na način kako ste vladali Crnom Gorom - strpali su patriotizam u blato svojih fraza, svoju pohlepu za slavom, svoju žudnju za moć, svoju lažnu romantiku, svoju pohlepu za poslovima, pa nam to pokazali kao blistavi ideal države.

Ovo nije država svih građana Crne Gore. Ovo jeste Crna Gora i niko ovdje nema rezervnu državu, a da bi ova država bila država u njoj svaki čovjek bez obzira na nacionalnu, vjersku i na kraju krajeva političku pripadnost mora biti od iste uvažen. Falsifikovanjem istorije, pokušajem nipodaštavanja tradicionalnih vrijednosti ne možete izmijeniti prošlost niti graditi srećnu budućnost Crne Gore. Istorija treba da nam bude putokaz, a ne stranputnica. U ovaj proces promjena Crna Gora korača kao još duboko podijeljeno društvo. Podijeljeni oko prošlosti, nesaglasni oko sadašnjosti, sa različitim vizijama budućnosti nijesu dobre pretpostavke za razvoj i napredak.

Ja sam, gospodine Krivokapiću, gospodine Đukanoviću, u prethodnom periodu postavio kroz institut premijerskog sata dosta pitanja na koje nikad nijesam dobio odgovor. Danas je 1.147 dan ove Vlade, evo vas pozivam obojicu ako možete da podijelite sa građanima Crne Gore koji su uspjesi koje ste postigli, ali da vas zamolim ako mogu da budu u oblasti zdravstva, u oblasti socijale, u ekonomiji. Mada u ovom dijelu moram da priznam da ću neđe morati tražiti podršku ovih ljudi iz geografije, čini mi se da se malo razlikuju geografski šta obuhvata zapadni Balkan, ali ako smo vodeća ekonomija zapadnog Balkana, a vi se slažete sa tim da smo vodeća ekonomija zapadnog Balkana, zašto to ne čuti i ovdje za ovom govornicom.

Tako sam postavio pitanje da li je proces privatizacije doveo u značajnoj mjeri do povećanja efikasnosti preduzeća u Crnoj Gori, da li imamo povećan broj zaposlenih, da li je država prihodovala realan iznos sredstava od prodaje akcija, da li se i koja privatizovana preduzeća danas pojavljuju kao dužnici prema budžetu Crne Gore, da li smatrate ekonomski opravdanim i najblaže rečeno moralnim prodati određene firme a onda biti prinuđen kao država da se od tih strateških partera uzima imovina kako bi se naplatile različite vrste poreskih obaveza, da li ste vi kočničari raskidanja ugovora sa nesolidnim i nesavjesnim partnerima što ima za posljedicu da je država Crna Gora i svi njeni građani taoci vaših partijskih, prijateljskih, ličnih veza. Da li je izuzetno loša ekonomska politika koju ste vodili u prethodnom periodu dovela Crnu Goru do zaduženosti koja prelazi dvije milijarde evra i uvođenja stečaja velikom broju preduzeća, da li ste vi odgovorni, koji ste bili vlada, da značajni broj građana živi ispod donje granice siromaštva koja iznosi 167 evra, da li se politika stezanja kaiša koju ste sprovodili primjenjuje isključivo na najranjivije kategorije stanovništva, da li ima jedan jedini od ključnih ciljeva da ste ga makar i najmanjim dijelom u ekonomsko-socijalnoj oblasti ostvarili i tako dalje. Evo prilike danas, kada raspravljamo o onome što je ova vlada radila tih 1.147 dana ili 18 godina od kada ste zajedno, da podijelite sa nama ovdje informacije kao nosioci dvije od tri najvažnije državne funkcije vidite li sebe odgovornim u dijelu rasvetljavanja političke pozadine ubistva Duška Jovanovića? Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ko će od nas dvojice?

Ministre, izvolite. Ministar je pomenut.

Nisam čuo ime, kako ste pomenuti?

ZORAN PAŽIN:

Lično me je pomenu poslanik Šabović.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zakasnili ste. Morali ste brže reagovati u parlamentu.

ZORAN PAŽIN:

Pored toga pomenuo me je i poslanik Lekić.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sve ste zakasnili. Replika je odmah.

ZORAN PAŽIN:

I Vi ste me pomenuli u kontekstu legitimiteta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sve ste zakasnili.

ZORAN PAŽIN:

Mislim da je korisno da ministar pravde pojasni pitanje legitimiteta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jeste, ali drugi put, kad vas pomenu, sad ne. Ne možete, ja bih vam rado dao riječ, ali ne može.

Malo procedure će valjati.

Ja mogu repliku, na koje ćete od tih pitanja koja ste postavili, jer imam samo dva minuta. Pomenuli ste me imenom i prezimenom. Ja nisam premijer, ne mogu da odgovaram koliko hoću, mogu samo na repliku. Izabraću pitanje koje mislim da je u toj priči najvažnije, ubistvo urednika "Dana", jer je izgubljen ljudski život, bivši poslanik i sve ostalo.

Više puta sam to rekao, tako da mogu samo da ponovim da je nedopustivo da nemamo ... a da nemamo izvršioca, imamo samo saizvršioca. Tako da je to nedopustivo u malom sistemu ...(Prekid) potencijalnog, a nismo do izvršioca i naručioca. Formirana je komisija, mislim da dobro rade, u Ministarstvu unutrašnjih poslova i da će i ta ljaga sa neuspješnosti svih nas, nikoga ne optužujem posebno, svih nas, u jednom društvu kad se ubije novinar to je posebna odgovornost za demokratiju. Nadam se da ćemo svi zajedno, ova ili neke druge vlasti, doći do pune istine. Toliko ja mogu u dva minuta.

Andrija Popović je imao komentar na Vaše izlaganje.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Komentar na izlaganje poslanika Milića nije klasičan komentar, ispravka navoda. Jugopetrol nije prodat 2003. nego 2002.godine, ostalo je u pravu potpuno poslanik Milić, prodat tada, za 65 miliona eura otišao, ne što je otišao iz Kotora, sjedište kompanije, nego može se reći da je otišao i iz Crne Gore. Zašto - praktično ni za što. Naravno, nije to jedini kiks, bilo je tih kikseva ko zna koliko.

Sad bih se nadovezao na onu priču oko vaterpolista. Nisam ja pominjao vas, zašto ste vi bili ovamo. Ja sam rekao zašto najviši državni funkcioneri nijesu bili u Beogradu. Andrija Popović je bio u Beogradu od osmine finala pa do kraja. Zašto onakav doček za nešto što su oni uradili, dakle to je bilo veličanstveno. Oni su ujedinili i učinili ponosnom čitavu Crnu Goru, a ne improvizovan doček u Tivtu, dolaze redovnim avionom Air Srbije, umjesto u subotu večer, kao što je bezbroj puta do sada rađeno, da se doček kakav zaslužuju organizuje u glavnom gradu, u Podgorici. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Miliću, želite li odgovor.

Onda premijer repliku.

SRĐAN MILIĆ:

Iskreno, ne znam zašto replika, ali mogu izdržati. Ne znam zašto replika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zato što ste ga po imenu prozivali. Rekli ste gospodine Krivokapiću, gospodine Đukanoviću.

SRĐAN MILIĆ:

Koga ću prozvati osim vas dvojicu ovih 18 godina?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate ih mnogo prije nas.

SRADAN MILIĆ:

Prije vas?

Dobro, ne smeta mi to, nije problem. Iskreno da vam kažem, imam strpljenja još ova dva tri dana, dako to oposlimo.

Gospodine Popoviću, u markama je bila prodaja Jugopetrola, nije bilo u evrima, jer evro se uvodi, ako se dobro sjećam, 01.marta 2002. godine. (Upadica) Nije, nije, nego marta. Evo, u pravu ste, da ja prizam DPS-u da je nešto u pravu. Bravo. Samo je problem što se našlo nekih 25 miliona maraka poslije toga na nekom računu, je li tako, ako se dobro sjećam? Problem je, gospodine Krivokapiću, što su se te prodaje strateškim partnerima dešavale uvijek pred parlamentarne izbore, pa ste onda imali situacije da se možda stvori sumnja da je neko to prodavao da bi mogao da finansira određene aktivnosti. Čini mi se da je privatizacija Kombinata aluminujma Podgorica bila u predvečerje referenduma i kad bude neko htio ozbiljno da se bavi istorijom onoga što se dešavalo u tom periodu možda će naći neke linkove vezane za to ko je zaista dominantno, ako ne glasom onda makar finansijski pomogao proces onih koji su glasali na referendumu „da“.

Što se tiče svega ovoga ostalog o čemu sam govorio, gospodine Krivokapiću, ja dijelim sa vama želju da kao ozbiljni ljudi ... uvijek, a Vi to niste progovorili ovdje, znam da ste mislili, ne samo oko ubice, ja sam govorio o nalogodavcu ubistva Duška Jovanovića, da ćemo konačno u ovoj zemlji riješiti to ko je naložio ubistvo Duška Jovanovića. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Premijer, ako hoće repliku ima samo dva minuta, ako hoće raspravu može da se javi kad hoće. Vi imate pravo učešća u raspravi jer vas je pitao mnogo tema, a replika bi vam bila samo dva minuta, ništa više.

Izvolite, možete u raspravu da uđete. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodin Milić je otvorio pitanje da li je odlaganjem ove sjednice o pitanju povjerenja Vladi Crna Gora izgubila ili dobila i u tom kontekstu izrekao ocjenu da je izgubila milijarde, a vas i mene pitao šta je to uradila ova koaliciona vlada u prethodnom trogodišnjem mandatu. To je bio moj motiv za javljanje.

Vrlo direktno i vrlo kratko, bez elaboracije, a o tome možemo raspravljati u nastavku ukoliko se pokaže da je potrebno. U ovom trogodišnjem mandatu ova Vlada je zemlju dovela

do NATO-a. To smo najavili da ćemo uraditi 04.decembra 2012.godine, to obećanje smo ispunili. Znam da to nije na radost svima u Crnoj Gori, ali siguran sam da je na radost onima koji su dobili većinsko povjerenje građana na izborima u oktobru 2012.godine i da efekti koje možemo očekivati od svrstavanja Crne Gore u sistem vrijednosti evroatlantske zajednice treba da donesu koristi svim građanima Crne Gore, a ne samo onima koji su podržali evroatlantski kurs.

Drugo, kazali smo da ćemo nastaviti sa dinamičnim procesom pregovora sa Evropskom unijom, što smo i uradili u prethodne tri godine otvorivši 22 poglavlja, zatvorivši privremeno dva i dobivši, kao što znate, na kraju prošle godine, o tome smo govorili, Izvještaj Evropske unije koji je do sada najafirmativniji za Crnu Goru sa stanovišta rezultata reformskih napora koji su realizovale Vlada, druge institucije države i uopšte subjekti crnogorskog društva.

Treće, u 2015. godini ostvarili smo rast, ekonomski rast, rast ekonomije od 4,3%, što je kontinuitet rasta imajući u vidu da smo 2014. imali rast 1,8%, a u 2013. rast 3,5%. Dakle sve tri godine dosadašnjeg mandata ove vlade karakteriše ekonomski rast. Mislim da nije baš tako uobičajeno ni u regionu, ni u Evropi, posebno na tom nivou i smatram takođe značajnim uspjehom.

I napokon, smatram da je veliki uspjeh da smo tokom ovog mandata započeli realizaciju najkrupnijih razvojnih projekata u ovoj zemlji, ne samo za novije vrijeme nego, rekao bih, u ukupnoj istoriji Crne Gore, kao što je projekat auto-puta. To su, po mom dubokom uvjerenju, učinci koji mogu služiti na čast ovoj vladi, svim njenim koalicionim partnerima, dakle bez obzira kakav bio epilog ove sjednice, ali uvijek treba pokazati poštovanje prema svemu što je rezultat vrlo rijetkih u crnogorskoj prošlosti, u crnogorskoj tradiciji, združenih napora na političkom i na svakom drugom planu.

Ja mislim, gospodine Miliću, da je glavni problem upravo u tome. Ja mislim da su nas rezultati koje smo postigli doveli do ovakvog nepovjerenja jednog dijela crnogorske parlamentarne opozicije i naravno, pogađate i vi i ja i svi, onog dijela koji ne dijeli te vrijednosti, ne dijeli. Razumijem da i oni koji nas posmatraju ispred Parlamenta i dio opozicije koja je u Parlamentu, dakle ne misli da Crna Gora treba da bude i nezavisna, ne misli da Crna Gora treba da ide putem NATO i evropske integracije, permanentno ovu vladu pokušavaju da optuže da je neuspješna, da djeluje neodgovorna sa stanovišta nacionalnih interesa. Ja mislim da ta ocjena ne može nipošto da stoji sve dotle dok se pridržavamo osnovnog demokratskog pravila, to je da učestvujemo na izborima, da zavređujemo povjerenje građana kroz izborni saldo.

Dakle, izborni saldo 2012. godine je bio podrška crnogorskom kursu evropske i evroatlantske integracije, zato ja razumijem da se vi ne slažete sa ovim rezultatima, ali vjerujem da će nam svima pomoći i prije svega demokratskom zrijevanju crnogorskog društva ukoliko počnemo da poštujemo pravila, pa čak i onda kada ne odgovaraju onome što su naši partijski ili neki uži interesi.

I dozvolite još samo par rečenica koje mogu biti inspirativne, pretpostavljam, za nastavak našeg razgovora. I kroz vašu diskusiju i kroz neke od prethodnih diskusija je pokušalo da se generalno ospori nešto što su učinci ove države na ekonomskom planu. Da vas podsjetim, Crna Gora je imala ekonomski rast od nezavisnosti do danas, od 2006. do kraja 2015. godine, po prosječnoj godišnjoj stopi od 3,3%. Volio bih, ako možete da mi kažete još jedan takav primjer evropske ekonomije.

Takođe, dozvolite da vas podsjetim da je bruto društveni proizvod po glavi stanovnika u Crnoj Gori u onoj pretkriznoj 1990. godini bio 2.055 dolara, da je na kraju 2012. 6.200 dolara. Dakle, to ipak govori da ova ekonomija nije nazadovala nego da je napredovala.

Treće, 2006. godine, na dan nezavisnosti, Crna Gora je imala 30% evropskog nivoa razvijenosti. Danas ima 41% evropskog nivoa razvijenosti. Ne danas, na kraju 2014. i po tom parametru je vodeća ekonomija zapadnog Balkana. Ako želite da iz svega ovoga sada izvedemo pitanje je li sve to dovoljno - nije dovoljno. Da li bih ja volio da je to više? Volio bih, kao i vi, ali i vi i ja i svi koji razumno misle znaju da se ipak viševjekovno zaostajanje ne može preskočiti preko noći. Dakle, mi znamo da je Crna Gora 90-te bila jedna od najmanje razvijenih ekonomija na prostoru SFRJ. Mi znamo da je od tada, kao što sam kazao, GDP per capita porastao sa 2.055 dolara na 16.200 dolara i oko toga se ne može polemisati.

Prema tome, je li to napredak ili je to stagnacija, šta je to? Ko je vodio tu ekonomsku politiku? Je li to vodila ova vlada ili je vodila neka druga? Ja samo sugerišem da se zadržimo na tim temama. Da li je možda neka druga vlada mogla bolje i brže? Ako jeste, onda su vaše ocjene validne, ali ja do sada nijesam čuo takve ocjene. Vi pokušavate zapravo da negirate ono što je urađeno. Zaista vjerujem, i time završavam, gospodine predsjedniče Parlamenta, da kao što sam kazao, bez obzira što se mi ne slažemo oko kursa evropske i evroatlantske integracije, smatram da je Crna Gora ovakvim izborom napravila zaokret koji ima istorijski karakter. Svjestan sam kada to saopštavam da je to riječ koja se jako često i neopravdano rabi na Balkanu. Zašto kažem da je to istorijski karakter, da ovaj zaokret ima istorijski karakter?

Mislim da sve ovo viševjekovno zaostajanje o kojem pričamo je zapravo posledica tog strateškog tumaranja crnogorskog i svih drugih balkanskih društava.

Mi smo prvi put u našoj istoriji uspjeli, dakle, pokušano je jednom ranije u našoj istoriji, neuspješno, ali smo sada uspjeli da Crnu Goru okrenemo ka sistemu vrijednosti evroatlantske zajednice, ka onom sistemu vrijednosti na kojem počivaju danas najrazvijenija društva. Dakle, ja ne mislim da je neuspjeh Crne Gore što ulazi u NATO, da bi se svrstala uz vojni blok. Ja ne mislim ni da će NATO dobiti kroz velike vojne potencijale Crne Gore, ali mislim da je jako važno i za nas i za NATO da se širi evroatlantski sistem vrijednosti, da se širi poštovanje pravila tržišne ekonomije, vladavine prava, multietničke demokratije, unapređenje ljudskih i manjinskih prava. To nije bilo utemeljeno u Crnoj Gori ni na Balkanu, to sada temeljimo i zato taj zaokret ima istorijski karakter.

Ponavljam, svjestan sam da ga dobar dio crnogorskog parlamenta ne podržava, ali sam jednako tako svjestan, kao što smo mnoge lekcije naučili u međuvremenu i postali svjesniji nekih vrijednosti koje smo u međuvremenu ostvarili, počev od vrijednosti mira, da ćemo za koju godinu biti jako dobro svjesni i zahvalni zbog toga što je Crna Gora stala na ovu stratešku magistralu razvoja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Ministrica Kovačević hoće repliku na vaše izlaganje.

Ako je diskusija, imate pravo na komentar, javite se, samo da čujemo.

Na izlaganje poslanika Milića, komentar ministarke Kovačević.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Zbog građana, gospodin Milić je pominjao socijalnu zaštitu. Ja ću veoma kratko da ne bih zloupotrebljavala vrijeme, samo da kažem da pred sobom imam podatke da su ta socijalna davanja, što se tiče država u okruženju, na drugom mjestu, iako je prosječna zarada u jednom broju bivših republika veća nego što je prosječna zarada Crne Gore. Taj iznos na mjesečnom nivou je negdje oko četiri miliona eura ili blizu tridesetak miliona na godišnjem nivou. To nisu samo materijalna davanja u novčanom iznosu. Korisnici tih materijalnih davanja imaju i ostale pogodnosti vezano za smještaj i ishranu u ustanovama socijalne i dječije zaštite, troškove

ishrane u predškolskim ustanovama, besplatne knjige, besplatan odmor zimi i ljeti, pravnu subvenciju za vodu i za struju, jednokratne pomoći i u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi pravo na rješavanje stambenog pitanja. To nijesu baš mala sredstva. Jedna moja opaska, da veliki dio ljudi koji primaju materijalno po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti ne žele da rade ili su u zoni sive ekonomije i na taj način su im ta materijalna davanja, tako da kažem, jedan od osnovnih izvora prihoda.

Drugo, gospodin Milić je danas ovdje rekao, nekoliko puta se pominje afera „snimak“. Drago mi je što je imao sastanak sa vrhovnim državnim tužiocem. Ja sam inače u ime Ministarstva rada i lično ime poslala zahtjev Vrhovnom državnom tužiocu da me obavijesti o predmetima, dokle su stigli, iz jednog prostog razloga što smatram da je velika hipoteka na Ministarstvo rada i socijalnog staranja, prije svega na centre za socijalni rad. Nadam se da ću vrlo brzo ovih dana dobiti konačan izvještaj dokle se stiglo sa istragama u pojedinim centrima za socijalni rad, iako rezultate istrage imam, tako da kažem, u saznanju, imajući u vidu da sam veoma transparentno i odgovorno dostavila sve tražene podatke od Vrhovnog državnog tužilaštva vezano za sve centre za socijalni rad. I ovdje treba odvojiti posebno aferu „snimak“, a posebno zloupotrebe koje su bile u pojedinim centrima za socijalni rad a vezano za puštanje u rad socijalnog kartona, informacioni sistem koji bio od 1. januara 2015. godine.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Miliću, izvolite odgovor.

SRĐAN MILIĆ:

Da ja sad ne pravim od toga problem, vi znate koji je problem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znam koji je problem, objasniću ako treba.

SRĐAN MILIĆ:

Ne morate mi objašnjavati, ali nevjerovatno je da nekome date repliku prije nego što ja završim komentar. Ali nema veze, nećemo o tome da raspravljamo.

Dakle, možemo pričati o prošlosti, ali nećete naći sagovornika u meni da pričam o prošlosti.

Druga stvar, centri za socijalni rad, da, da, imate razloga za brigu, imate razloga, iako nije bilo predmet razgovora kojeg smo imali sa gospodinom Stankovićem. Ali, činjenica da je u jednom gradu na sjeveru Crne Gore lice u 57. godini života primalo dječiji dodatak preko vašeg Centra za socijalni rad dovoljno govori o ozbiljnosti, kako se radilo na tom prostoru. Činjenica da imate izreda prijave protiv ljudi zaposlenih u Centru za socijalni rad, gdje je takođe nešto što je afera "snimak". Već kad ste me to pitali, da vam kažem, s obzirom da smo konstatovali da je odgovor tužilaštva nastao prije nego što je gospodin Stanković postao vrhovni državni tužilac, pozvao sam ga da opet malo pregleda te papire oko afere "snimak". Sada oko ovoga, pozvao sam ga, na žalost onih koji od prvog dana se protive tome što je izabran ovđe u Skupštini Crne Gore, a čine dio Vlade Crne Gore.

Što se NATO-a tiče, ja znam, sad ima ovih zaludnjaka što gledaju ovo i kažu, evo sad će njih dvojica o NATO-u. Nećemo. Vama će oko NATO-a i vama oko NATO-a odgovaraju građani Crne Gore potpisivanjem peticije za državni referendum o punopravnom članstvu u NATO. Oko viševjekovnog zaostajanja Crne Gore, nemojte, ko boga vas molim. Nemojte, dovoljno smo stari da znamo kako je bilo prije, kako je sad i šta je sve uništeno za ove godine tranzicije, a najbolji pokazatelj će biti da vidimo od onih koji su pobjednici ove tranzicije, a dobar dio možete naći u vašem mobilnom telefonu, tih ljudi, brojeve telefona njihovih, da su oni viševjekovno se obezbijedili za sebe i za svoje porodice. Zahvaljujući tome što smo mi 3% skakali u ekonomskom razvoju godišnje, oni su 300% skakali. Možda je trebalo taj ... koeficijent, a to je razlika između onih enormno bogatih i onoga najvećeg dijela stanovništva učiniti pravednim, jer ste predsjednik partije koja baštini socijalnu pravdu u programu, jer ste predsjednik partije koja baštini to u programu. A rezultati Vlade Crne Gore su preko dvije milijarde evra javnog duga, evidentirani nenaplaćeni porez 720 miliona, 40 miliona evra otetih iz Fonda za rehabilitaciju lica sa invaliditetom, profesionalnu rehabilitaciju. Dva puta u ovom parlamentu i Ustavnom sudu konačno oborene akcize za gorivo, da četiri puta ne plaćamo jedan isti auto-put, 30 nerasvijetljenih ubistava u Crnoj Gori itd. Evo, dosta, ja mogu za dva minuta da završim, hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Abazović je htio komentar na izlaganje premijera Đukanovića, a premijer ima pravo da mu odgovori.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Ima, ima pravo da odgovori, naravno.

Predsjedniče Krivokapiću, poštovani članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Evo kratko, neka bude makar, kao što bi ministar Lukšić rekao, da se čovjek istegne, ako ništa drugo. Ali dvije - tri teze koje se čuju i koje će se vjerovatno čuti, iako ću ja imati svoju diskusiju sutra i reći ću sve što mislim o Vladi. Ovdje samo kratko, dvije teze premijera Đukanovića. Prva je NATO i druga bivša Jugoslavija i razvoj Crne Gore.

Prvo oko NATO-a. Da niste godinu dana prije sticanja nezavisnosti Crne Gore doveli ruskog tajkuna i uz priganice i viski napravili ogromnu štetu u Crnoj Gori, a pose doveli redom tajkune za tajkunima kojima ste prodavali hotele po primorju, koji su ostali sada ledine prazne, možda bismo pozivnicu u NATO dobili ranije. Ponavljam zbog građana Crne Gore, neko ko se radovao pozivnici i koji se raduje iskreno pozivnici i koji će se uvijek zalagati za taj kurs Crne Gore, da je 2009. Albanija ušla u NATO i Hrvatska ušla u NATO. Države koje nijesu možda, pogotovo Albanija, enormno u institucionalnom smislu ispred Crne Gore, možda su u mnogim segmentima iza. Znači, mogli smo da budemo i ranije. Mi našu pozivnicu dobijamo sa zakašnjenjem, vi sa njom imate pravo da se pohvalite i mi koji smo dali neki vrlo skroman doprinos sa strane, ali čisto da se zna da je taj kurs koji je dobar mogao da se izabere i mnogo ranije.

Što se tiče bivše Jugoslavije, ja ne mogu da vjerujem dok stalno koristite tu tezu. Imali ste nekoliko premijerskih satova. Evo, baš podstaknut time sam izvršio lično istraživanje, sutra mogu da ga donesem, Vi ... kontra argumente. Crna Gora gledano od 1955. godine pa do 1989. i 1990. kad ste vi došli na vlast je bila rastuća možda i više nego što su bile druge republike u odnosu na ono što je imala i na ono što je imala 1990. godine. Da napomenem zbog građana, a svi će se sjetiti, evo ja sam mlađi, ali stariji građani, šta je sve Crna Gora imala u privrednom smislu od bivše Jugoslavije. Koji su to infrastrukturni projekti od kad ste vi došli na vlast prije 25 godina? Koliko ste stvari koje je bivša Jugoslavija napravila, iako ja nijesam pobornik tog sistema, srušili? Koliko su ostale ledine, da nijesmo napravili neke spektakularne puteve, da nijesmo napravili neke spektakularne željeznice, da nijesmo napravili ne znam što? To je jedna teza i završavam, dozvolite.

Što se GDP-a tiče, nisam ekonomista, ali brate, kad ne znam pitam, 4,3% rasta Crne Gore, istina, tačno u statističkom smislu, ali šta to podrazumijeva? U GDP ulaze svi segmenti proizvodnje, proizvodnje, potrošnje, administracije i investicije. Nama je svaki treći euro iz kredita. Investicije za auto-put koje uzimamo iz kredita ulaze u GDP, a svako će vam reći, evo pitajte ministra finansija, ne zna čovjek pa pita, mnogo je jednostavno, da GDP nije u korelaciji sa životnim standardom. Ako nije istina, građani Crne Gore, evo držite me... GDP i rast GDP-a ne mora da bude u korelaciji sa životnim standardom i to je ono što je gospodin Milić rekao. Vi ubacite pare, date ih svojim firmama, njima raste bogatstvo, a koeficijent opšteg siromaštva odnosno jaz između bogatih i siromašnih je u disproporciji. Znači, molim vas nemojte, čisto radi javnosti, dostojanstveno smo vas slušali, ali ipak neke stvari koje nijesu u redu, nijesu u redu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Jedino se slažem sa vama, gospodine Abazoviću, da kad nešto ne zna, čovjek treba da pita, a moji komentari na vaše izlaganje su sledeći:

Dakle, odavno sam okvalifikovao zaista kao potpuno neargumentovanu priču da je Kombinat aluminijuma prodat nekome uz neki viski u nekom kafiću. Ne, Kombinat aluminijuma je prodat po transparentnoj proceduri na međunarodnom tenderu uz učešće renomiranog tima savjetnika na čijem je čelu bila Pari-ba banka iz Pariza i oko toga nikada nije bilo niti jednog prigovora, kao što nije bilo niti prigovora Crnoj Gori da je zbog takvog izbora partnera na međunarodnom tenderu usporen i zaustavljen njen put u NATO.

Uzgred, da vam ponovim, dakle, dok sam ja predsjednik Vlade neće se po tom kriterijumu selektirati investitori. Investitori će se selektirati u ponudama koje će dati na pozivu koji raspisujemo da se investitori prijave iz koje god zemlje dolazili i imaće šansu koju će imati do trenutka dok tu šansu ne propuste, kao što je bio slučaj i sa ruskim investitorom. Jer, investitor iz bilo koje zemlje da dolazi, dakle, bilo da je riječ o Bek tel-u ili da je riječ o CEAC-u neće voditi politiku u ovoj zemlji. U ovoj zemlji će politiku voditi oni koji dobiju povjerenje na

izborima. Toliko o uticaju ovog ili onog investitora na izbor strateškog puta i na dinamiku napretka Crne Gore.

Što se tiče ekonomskog razvoja Crne Gore, bili biste u pravu samo da ne peviđamo jednu stvar, a to je da postoji statistika iz 90-tih godina, postoji statistika koja kaže da je Crna Gora u redu manje razvijenih republika eks Jugoslavije i Kosovo. Postoji podatak koji kaže da je u tom periodu Crna Gora dobijala dotacije iz saveznog budžeta na nivou 30-tak, 40% svoje javne potrošnje za pokriće deficita Fonda penzijskog osiguranja i za pokriće deficita budžeta kroz Fond za nerazvijena područja.

Gospodine Abazoviću, nećemo valjda to vrijeme upoređivati sa ovim vremenom kada Crna Gora ima već odavno postavljenu ekonomiju samoodržanja.

Dakle, ja mislim da je zaista jako teško osporavati podatke koje sam iznio. Kazao sam vam, da je GDP - per capita 1990. godine bio 2.055 dolara, danas je 6.200 dolara. Možete vi govoriti o zavisnosti ili nezavisnosti životnog standarda svakog građanina u odnosu na GDP, ali teško ćete nekome objasniti da je 6.200 po glavi stanovnika u Crnoj Gori manje od 2.055, nije valjda.

Dakle, ovo je posledica jednog ozbiljnog ekonomskog rasta koji je Crna Gora u međuvremenu ostvarila i ukupnog društvenog razvoja.

I da završim, dakle, nemojte samo osvetljavati i vi i ostali samo jednu stranu, đe su neka preduzeća prije tranzicije? Tamo đe su i mnoga preduzeća u svim državama koja su prošla tranziciju i to je jedan dio istine.

Drugi dio istine, koliko je novih preuzeća koja danas imamo, a koja nijesu bila prije početka tranzicije? Zato postoji tranzicija, da bi otišli oni koji nemaju ekonomsku održivost i da bi nastala nova preduzeća i na tom temelju nova zaposlenost.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, idemo dalje.

Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedniče.

Gospodine predsjedniče Vlade, gospodo, članovi Vlade, uvažene kolege,

Bez obzira na motive koje su očito dominantno politički, makar smo to sada čuli i u dosadašnjim raspravama kada je u pitanju povjerenje Vlade u Parlamentu, mislim da je dobro da danas imamo ovu raspravu o tome šta je kabinet Mila Đukanovića radio predhodne tri godine. Mislim da je to dobro, ako ništa drugo makar zbog činjenice da se nalzimo u izbornoj godini i da će biti dobra polazna osnova za izborne programe kako onih na vlasti tako i onih partija u opziciji.

Dozvolite mi samo da se osvrnem na nekoliko ekonomskih tema koje ste otvorili u prethodnim diskusijama. Prije svega, da li je rast bruto društvenog proizvoda nešto što je mjerenje uspješnosti jedne Vlade? Jeste, i to bez ikakve dileme. Ne postoji metodologija, dozvolićete da Crna Gora koristi metodologiju Evropske unije i da je za to Monstat dobio kompliment od Evropske komisije. Znači, ne postoji metodologija koja će reći drugačije. I naravno, stopa ekonomskog razvoja od 4,3 tokom protekle godine ne bi bilo nešto što bismo visoko ocijenili da ne znamo šta se to dešavalo u Evropskoj uniji, šta se to dešavalo u našem okruženju. Dozvolićete da je ta stopa duplo veća od stopa rasta koje imamo u Evropskoj uniji, čak i u euro zoni. I dozvolićete, što je takođe veoma bitno, da je ta stopa više puta jača nego stopa rasta u našem regionu. Neke nama bliske susjedne države doživljavaju kao uspjeh stopu rasta od 0,25%. Dozvolite da Hrvatska kao poslednja zemlja koja je ušla u Evropsku uniju sa ovih prostora ima stopu rasta od 1%. Mi imamo stopu rasta od 4,3. Čini mi se da to na najbolji način odslikava uspješan rad ove Vlade. Ali, da ne bi bilo da posmatramo samo jednu stranu, mislim da je ovdje potencirano i pitanje javnog duga.

Dozvolite da na samom početku saopštim da je ono što je uloženo prethodnih 10 godina u infrastrukturu Crne Gore jednako iznosu današnjeg javnog duga. Javni dug je negdje oko 60% bruto društvenog proizvoda. Da li je to malo ili mnogo? Ako znamo da smo imali prije nekoliko godina ekonomsku krizu, ako znamo sva ona ekonomska kretanja koja su bila u čitavom regionu, rekao bih da je to malo. Ako ništa drugo, ajmo da napravimo poređenje sa drugim državama, nećemo sa Japanom koji ima 220% bruto društvenog proizvoda, nego da to uradimo sa Njemačkom koja je recimo 80% ili zemljama Meditertana. Znači, imamo Portugal, Španiju preko 120%, Italiju takođe, Grčka 170% ili ajde da se mjerimo sa onima sa kojima smo bili u zajedničkoj državi. Ajde da kažemo da je recimo to ispod duga koji recimo ima Srbija, nekih 20 procenata ispod toga. Znači da je to ispod duga koji ima Hrvatska ili Slovenija. Tačno je da je taj dug dosta visok, tačno je da ga treba držati pod kontrolom, tačno je da će u godinama koje slijede možda biti i veći zbog izgradnje auto-puta, ali kažem još jedanput, ako

se novac ulaže u infrastrukturu smatram da je to dobro uloženi novac. I da ne bude nikakve dileme kad pravimo upoređenje i paralele sa socijalizmom ili vremenom prije 90-tih godina, projekat Sozina star više desetina, pa rekao bih 100 godina, ali je ipak ova generacija političara ili ekonomista ili ova generacija Crnogoraca ili građana Crne Gore radila tunel Sozinu. Ajde da govorimo o vodosnadbijevanju crnogorskog primorja, i to je jedan od kapitalnih infrastrukturnih objekata s obzirom da nas često pitaju kolege iz opozicije šta je to urađeno. Ajde da govorimo o tome da počnemo da radimo auto-put. Pa je li moguće da taj auto-put nije mogao da bude napravljen, ako već govorimo o uspješnoj crnogorskoj ekonomiji, i prije ovoga vremena? Znači vrlo je teško upoređivati vrijeme socijalizma i današnje vrijeme.

Tokom ove godine ćemo raditi drugi blok Termoelektrane. Podsjećam, taj projekat je bio gotov 80-tih godina i podsjećam, Crna Gora tada zajedno sa pomoći federacije nije imala snage da napravi taj drugi blok iako je projektom bilo predviđeno. Takođe, nijesmo imali snage da napravimo ni toplifikaciju Pljevalja i danas imamo problem sa kojim se srijećemo.

Uvažene kolege, možemo govoriti o mnogim projektima koji su dočekali ovo današnje vrijeme. Znači, slažem se sa premijerom Đukanovićem, da li bismo svi željeli da su stope rasta mnogo veće, da nam je životni standard mnogo veći, da, ali da kažem još jedanput, pođimo od osnove sa kojom smo počeli. Sjećam se 1994. godine prvi put je tadašnji takođe predsjednik Vlade Milo Đukanović rekao da Crna Gora može da živi od svoje torbice i od svoga rada. Prošlo je puno vremena, puno se toga promijenilo u ekonomiji Crne Gore. Znači, ako ne želimo da gledamo crnogorsku ekonomiju ili ako ne vjerujemo nama, hajde da pokušamo da vidimo šta se to radi u regionu, šta se to radi u Evropskoj uniji. Da li u Evropskoj uniji danas imate veliki tekstilni kombinat - nemate. Znači, oni su ... tamo gdje je jeftinija radna snaga. Tekstilna industrija je nekad bila visokoprofitabilna, danas je nema. Da li smo možda napravili grešku što drvoprerađivačka industrija nije mnogo bolja nego što je danas? Vjerujem da je bila, ali u tom vremenu teško je bilo poslije nekoliko godina ekonomskih sankcija i svega onoga što se dešavalo na ovim prostorima napraviti dobru drvenu industriju koja će biti konkurentna onoj drvojoj industriji nakon četiri, pet izgubljenih godina u ekonomiji.

Uvažene kolege, dozvolite da postavim sebi a i vama svima jedno pitanje - da li Vlada Crne Gore zna gdje da idemo dalje? Ako je suditi po projektima koji su spremni da se sprovedu, čini mi se da zna. Dozvolite, u ovom domu smo raspravljali o auto-putu kao najvećem infrastrukturnom objektu. Dozvolite da samo ovdje razgovarali o drugom bloku Termoelektrane, znači govorim o onome što je realna industrija. Ovdje smo govorili takođe i o

energetskom kablju prema Italiji. Znači, sve što je projekat realne industrije. Takođe, dozvolite da vas podsjetim da više milijardi treba da se uloži u nekoliko turističkih projekata, govorim o Luštici, o Kumboru, govorim o Porto Montenegro koji je danas ponos svih nas iz Crne Gore.

Znači, kada ovako pogledamo stvari, rekao bih da ne samo što je Vlada Mila Đukanovića bila uspješna nego da ima dosta prostora za optimizam zato što sve nas čeka neko buduće vrijeme bez obzira da li će ova Vlada dobiti povjerenje ili neće, ali ja vjerujem da hoće i zato govorim o tome što je urađeno prethodne tri godine. Da li imamo alternativu ovoj Vladi, da li imamo nekog ko bi bio uspješniji? Građani Crne Gore smatraju da nemamo. Uostalom, za nekoliko mjeseci idemo na izbore pa ćemo još jedanput da pitamo građane Crne Gore, a dozvolićete da su građani Crne Gore ti koji daju ocjene za sve nas.

Ne treba zaboraviti i izgubiti iz vida da je Crna Gora imala dva spoljnopolitička prioriteta. Prvi je bio otvaranje pregovora sa Evropskom unijom i ono što znači nastaviti pregovore i drugo je ulazak odnosno pozivnica u NATO. Znači, danas imamo skoro dvije trećine otvorenih poglavlja sa Evropskom unijom, danas imamo pozivnicu za NATO. Samo Vas pitam da li je Demokratska partija socijalista i da li je Vlada Mila Đukanovića ispunila ono što smo obećali građanima Crne Gore – da, makar u onim magistralnim pravcima. Da li bi željeli da je urađeno više - nije se moglo u ovom trenutku, čak mislim da je urađeno mnogo više, dao sam podatke što je urađeno u regionu.

Uvažene kolege, ne treba zaboraviti ono što je radila Demokratska partija socijalista zajedno sa svojim koalicionim partnerima i kada su u pitanju ustavne reforme. Znači, zajednički, zbog ispunjavanja onoga što je bio dio pregovora sa Evropskom unijom a to su poglavlja 23 i 24, rekao bih najzahtjevnija poglavlja, ušli smo u ustavne reforme i bili smo uspješni tu ne samo mi kao parlametarci koji smo doveli do toga da Ustav promjenimo u onom dijelu da pravosuđe treba osloboditi od političkog uticaja, nego rekao bih i Ministarstvo pravde i Vlada Crne Gore koja nam je ponudila kompletan set dobrih zakona a mi ih ovdje usvojili, znači zakona koji su bili usaglašeni sa Evropskom komisijom i danas imamo, čini mi se, dovedenu do kraja reformu pravosuđa i svega onoga što se dešava. I rekao bih da smo i tu položili test kada je u pitanju Evropska unija.

Uvažene kolege, ovo su samo neke od napomena, govorim kada je u pitanju ekonomija i isto tako kada je u pitanju ono što mi svi zovemo u običnom žargonu politika, zbog kojih smatram da ova Vlada apsolutno zaslužuje naše povjerenje, sa jedne strane, a sa druge strane vjerujem da je ovo dominantni stav i građana Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ima dosta komentara. Da se samo prisjetimo koliko je bilo asfalta u Crnoj Gori 45-te. Izvolite, kolega Damjanović pa kolega Danilović.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam se javio da bih negdje zaista pokušao da zamolim kolege da se ovdje klonimo propagande i da se klonimo ubjeđivanja u nešto što nije realnost života u Crnoj Gori.

Dakle, ako već govorimo o periodu od 18 godina, jer su tu nabrojani projekti i situacija kakva je bila prije 18 odnosno prije 25 godina, iako ovdje razgovaramo o periodu rada ove Vlade od svega tri godine. Dakle, da se posjetimo onda zaista što smo imali te 89-te ili 90-te godine što imamo danas i što se tiče privrednog sektora i brojnih fabrika koje su donosile doprinos i kojih danas nema, a šta to mi imamo danas nakon svega toga možemo najbolje da analiziramo kroz upravo ove ugovore i ove investicije, gdje smo egzaktno u Parlamentu kazali koje su to "koristi" koje smo imali od najvećeg njihovog broja. Niko ne spori ovdje da se izgradilo ponešto, izgradila se Sozina uoči referendumu, je li tako, gradi se ili se izgradio i taj regionalni vodovod koji danas radi sa 15% kapaciteta jer Vlada Crne Gore nema kapacitet da lokalne kabadahije iz lokalnih samouprava sa primorja natjera da naprave sporazum i da to dovedu u funkciju i tako dalje i tome slično. Ali nije to problem ovdje.

Mladi kolega Abazović je govorio o nekoj relaciji bruto domaćeg proizvoda i životnog standarda. Nema je u Crnoj Gori. Kakav god da bude rast i kakav god da je bio rast ovih zadnjih sedam, osam ili deset godina od referendumu da ne idem unazad, on nije doveden u nivo sa onim da se građani osjećaju bolje. Da li građani žive danas bolje ili te možda 1988. odnosno 1989. godine, gospodine Sekuliću, e to njih da pitam. Nije mjera namicanje mandata ovdje u Parlamentu ili dobijanje na izborima pod nefer uslovima kako se ovdje živi. Nije Crna Gora do Bioča, nije Crna Gora u trouglu Budva – Podgorica - Bar, pa je taj auto-put koji nije počeo da se gradi, a Vlada je tri godine potrošila, došao samo ili treba da dođe do Kolašina i to je neka paradigma, pa valjda Crne Gore ima od Kolašina ka granici sa Srbijom.

Govorite o nekim projektima koji su samo na papiru. Kakava Termoelektrana, pa mi evo ovdje godinu dana ne možemo da riješimo, odnosno Vlada Crne Gore, problem sa A2A, hoće

da gradi, neće da gradi. Molim, kumim, apelujemo odavde da to gradi Elektroprivreda bez obzira na stav strateškog partnera. Nema gradnje Termoelektrane, Vlada završava svoj mandat. Hoćete još da kažem čega nema što je obećano, da ne ulazim u ove problematike obračuna, zaposlenosti, je li to anketa radne snage, je li to formalna zaposlenost, i onda se ljutimo.

Dozvolite, gospodine Krivokapiću, još jedan minut, da ne bih sutra opterećivao u završnoj riječi ovu raspravu. Onda se ljutimo što je, eto, neki zakon koji je predložio Aleksandar Damjanović doveo do toga da se povećava nezaposlenost.

Gospodine Đukanoviću, nije taj zakon kriv. Slušao sam dobro i ono što je bilo na Cetinju i žalopijke na Zakon. Vlada ima da sprovede zakon kakav god da je. Sto osamdeset miliona su garancije, a vrijednost ovoga zakona koja će opteretiti državu je deset puta manja, ili pet puta manja, koliko god da je na nama je da to otvorimo. I nije problem novac za primjenu Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti gdje će majke imati pravo na naknadu, problem su neke druge stvari koje smo otvorili, Pandorinu kutiju. Problem su neevidencije i neažurnost administracije, jer sada imamo povećanje broja nezaposlenih jer to su ljudi koji nijesu tada radili. Zašto nijesu bili evidentirani? Dozvolite samo da zaokružim, bitno je. Problem su diskriminacije, neravnopravnosti, čujem ovih dana da se pokušava da se radni staž iz regiona i Srbije ne računa kao uslov za naknade. Pa dajte, gospodine Đukanoviću, vi makar logično razmišljate, ako se penzija može zamijeniti za naknadu, a ostvarena je recimo 35 godina u Srbiji, i sad se ta penzija mijenja za naknadu u Crnoj Gori, zamislite neku majku koja je 24 godine radila u Crnoj Gori, jednu godinu u Srbiju sad ne može zbog jedne godine da dobije naknadu. Dajte, molim vas, i ove i neke druge stvari da otvorimo i ovdje razgovaramo kao ljudi, da se zakoni sprovode kakvi god da su, a dobri su, i da ovdje zaista hvalimo ono što treba da se pohvali, ali da bogami kritikujemo ono što treba kritikovati. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Sekulić.

PREDRAG SEKULIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Gospodine Damjanoviću, moram da budem...(prekid) predsjednik Odbora za ekonomiju, da ćemo raspravljati o konkretnim stvarima, o konkretnim podacima, da ćemo

raspravljati o urednim podacima, o konkretnim ciframa, ali očito da se Vi slažete sa onim što su makroekonomski pokazatelji kada je u pitanju razvoj Crne Gore i makar me to raduje. Slažete se sa tim da Crna Gora jeste lider u regionu, ne ove godine nego mnogih godina unazad, i slažete se sa tim da ova stopa rasta jeste nešto što je impresivno čak i za države Evropske unije. Dozvolićete samo nekoliko napomena.

Zašto sam govorio o regionalnom vodovodu, zašto što su ti projekti vezani za vodosnadbijevanje Crnogorskog primorja postojali u vrijeme socijalizma a nijesu napravljeni. Zašto sam govorio o Sozini, zato što je projekat postojao više decenija ali nije urađen. Znači samo pokušavam da nametnem tu tezu, odnosno da odradim tu tezu da Crna Gora jeste bila jedna od najnerazvijenih republika bivše Jugoslavije, i sa druge strane Crna Gora je dominantno živjela od onoga što je dobijala iz Fonda za nerazvijeno područje federacije. Nemojte da pravimo zamjenu teza. Zašto majke iz Crne Gore, majke iz Srbije, sada dolazite u tu zamku. Znači, Crna Gora je jedina u regionu koja je usvojila ovakav zakon i naravno kada govorimo o ovom zakonu, znači imate problem sa njegovim sprovođenjem. Crna Gora ima Zakon o PIO i Srbija ima Zakon o PIO, ali Srbija nema ovakav zakon kakav imate u Crnoj Gori kada govorimo o doživotnim naknadama za majke sa troje djece. Pri tom moram da budem iskren da nemam ništa protiv toga zakona, ali sa druge strane treba da budemo svjesni da državna kasa ne može da izdrži sva davanja, ne možemo svi da živimo od socijale i od penzije. Uz još jedno posjećanje, u regionu smo imali smanjivanje penzija, Crna Gora nije to dozvolila. Sa druge strane, stalno kritikujete javnu potrošnju, a niko neće da kaže gdje ide ta javna potrošnja, ide za socijalna davanja, ide za penzije, ide za rad državne uprave.

Znači, uvažene kolege, da budemo.. u svom nastupu kada govorimo posebno o ekonomskim pokazateljima jer tu ne možemo da govorimo opisno, moramo da govorimo sa podacima. Ja vas molim, zaista, uvijek kada govorimo o ekonomiji da imamo kontekst vremena u kojem živimo i prostora u kojem živimo. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, komentar.

MIODRAG LEKIĆ:

Poslaniku Sekuliću, a naravno i vezano za određene ocjene koje je dao premijer Đukanović.

Mi cijenimo napore odlazeće Vlade, da zastupa bilanse, rezultate. Odmah da kažem da mi u DEMOS-u ne crpimo naš legitimitet opozicioni na negaciji svega prethodnog, nemamo namjeru to da radimo, nemamo ni argumente, tako da mi ćemo vrlo rado priznati određene rezultate, ali naravno da ne možemo da uđemo sada u impresiju o brojkama, o stopama koje demantuje realan život, demantuju oči običnog građanina.

Mislim da ova komparacija sa vremenom socijalizma nije baš bila uspješna. Radi se o sistemu koji je imao dobre strane i loše strane, koji je imao drugu ekonomiju, dogovorenu ekonomiju umnogome, ali nije tačno da je tada Crna Gora bila najnerazvijenija, bilo je taktika u federaciji da se malo dramatizuje stanje, bilo je fondova za nerazvijena područja itd, ali nemojmo da zaboravimo nekoliko stvari. Prvo bilo je zdravo jezgro ekonomije i ne zaboravimo još nešto, taj sistem je imao u svojoj filozofiji, u svojoj ideologiji socijalnu zaštitu, on se zasnivao na socijalnoj zaštiti. Mi smo sada u društvu kapitalizma, sad liberalno, neoliberalno, ne bih ulazio u te zamke... U svakom slučaju evo jednog primjera. Ja sam iz Bara. Negdje sam 1983. bio direktor Kulturnog centra, u nekom smislu pripadao toj kulturi opštinskoj koja je, razumije se, pratila i bilanse itd. Vjerujte da jedne godine, te godine, bio je bilans, nijedna radna organizacija nije bila u gubitku. Bilo je možda pozitivnih nula, bilo je možda neko malo štelovanje, ali bile su firme zdrave, bila je Prekookeanska, kao što je bila briljantna Jugooceanija u Kotoru. Nemojte stvarno, pa i Primorka nesretna koja, evo, bilježi ove tužne dane sa ovom garancijom predsjednika Đukanovića, koji ne može da se sjeti kome je dao i u kojim uslovima. Treba da znamo svi, veliki deficiti, veliki promašaji se rješavaju zaduživanjem, besomučnim zaduživanjem. Kažem, dolaze kamate, dolazi sve, možete imati i kompetentnog ministra finansija i ja mislim da jeste kompetentan, ali ovakve stvari ne mogu da se brane.

I na kraju, predsjedniče, evo nekoliko vas pita poslanika o ovom transferu 10 miliona vašem bratu. Vi ste prebacili temu na NATO. Imam što da kažemo o NATO, poznajem tu materiju, odlažem je za drugu priliku, o kontroverzama NATO pakta. Tako da nemojmo paušalno oko bilansa, nemojmo da potcjenjujemo. Jer, bio je jedan aforizam u bivšoj Jugoslaviji - nismo imali ništa, onda su došli Njemci pa su nam uzeli sve. Dakle, trikova ideoloških je bilo uvijek. Prema tome, ostavite taj period, ja nisam njegov branitelj, imao je on rezultate, ima vidljive, bio je Jadran, bio je Galeb, hotel u Ulcinju, bili su hoteli u Herceg Novom, nestali su u vašem periodu i vi da pričate o inferiornosti tog vremena i superiornosti vašeg vremena.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Sekuliću, hajte da premijer odgovori pošto vas je obojicu prozivao, vi ste već imali par komentara i hajte da premijer to odgovori.

Ako što ostane poslije premijera, vi dopunite, evo daću vam riječ. Nešto malo, mislim da on to ne zna više od vas.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Drago mi je da smo sve više na temi ekonomije i vjerujem da će u nastavku našeg razgovora, ako ne danas onda sutra ta tema zavrijediti potrebnu pažnju i da ćemo onda imati zaista priliku da predstavimo i rezultate rada Vlade i da ih Parlament na pravi način valorizuje.

Prije nego što bih kazao par rečenica o izlaganju gospodina Lekića, samo jedna kratka opaska. Gospodin Damjanović je govoreći na temu ekonomije takođe napravio komparaciju između jednog socijalnog prava i nečega što je Vladino ulaganje kroz garancijski fond da očuva privredne resurse ove zemlje. Znači, nije upitno da je to socijalno pravo 10 puta jeftinije, upitno je samo šta je ekonomska i socijalna strategija ove države, da li treba da dalje širimo socijalna prava, jesmo li mi na tom nivou ekonomske razvijenosti da možemo da širimo socijalna prava ili moramo da pojačamo našu ekonomsku osnovu. To je pitanje strateškog izbora. Dakle, ja mislim da nema spora među nama da bi bilo divno kad bi mogli da proširimo socijalna davanja i da ih unaprijedimo, problem je samo ekonomski održivost. Mislim da prethodno moramo ekonomsku osnovu, sačuvati privrednu supstancu ove zemlje.

Gospodin Lekić je otvorio tezu ili temu sa pričom o odlazećoj vladi. Ja mislim, gospodine Lekiću, da ćete protivno vašoj volji ovu vladu još neko vrijeme gledati u ovom parlamentu. Na vašu sugestiju da, razumio sam, nije se dobro obrušavati na vrijeme socijalističke Jugoslavije, pogrešno ste me razumjeli ako mislite da se ja obrušavam. Ne, ja imam duboko poštovanje prema razvoju Crne Gore ekonomskom i društvenom u tom periodu od Prvog svjetskog rata do 90-te godine i zaista mislim da je Crna Gora doživjela i ozbiljan ekonomski razvoj i ozbiljnu emancipaciju.

Ono oko čega se mi možda nedovoljno dobro razumijemo, to su razlozi zbog čega je došlo do sloma onoga što je bilo očigledno nedovoljno dobra ekonomska supstanca tadašnje ekonomske ekonomije. Dakle, nijeste ni vi doveli u pitanje da smo imali zatvorenu ekonomiju, da smo u tom zatvorenom sistemu relativno dobro funkcionisali zahvaljujući prelivanjima unutar zatvorene jugoslovenske ekonomije i inostranom zaduživanju. Problem nastaje kada

se ruši ono što je omogućavalo takvo funkcionisanje, dakle kada pada Berlinski zid i kada se sve ekonomije poput naše suočavaju sa izazovima funkcionisanja na otvorenom tržištu. Tada sve ono što je stvaralo privid o nekakvom ekonomskom zdravlju u jednoj državi, na žalost, doživljava surovo suočavanje sa svojim likom u ogledalu i nestaju ta preduzeća. Da su bila zdrava ona ne bi nestala, ona bi izdžala konkurenciju. Dakle, nemamo danas razloga da žalimo za tim vremenom. Prosto, istorijska neminovnost je dovela do promjena i na društvenom i na ekonomskom planu. Danas možemo da kažemo da se promijenila bitno ekonomska struktura Crne Gore. Vi se kao dobar poznavalac, da kažem, te etape crnogorskog razvoja u okviru Jugoslavije, vjerovatno sjećate. 1951. godine, pogledao sam sinoć te podatke, poljoprivreda je činila 38,8% našeg GDP-a, 90-te godine je činila 1,8%. Dakle, te 90-te godine je industrija činila 38%, a danas industrija čini 11%, poljoprivreda 8, a turizam i usluge 60%. Dakle, u međuvremenu je došlo do ozbiljnog restrukturiranja crnogorske privrede i crnogorske ekonomije. Ja mislim u dobrom smjeru jer mislim da smo danas postavili ekonomiju, da smo je zasnovali na onome što su naši resursi i naše komparativne prednosti. Da li ta faza slijeganja proizvodi određene socijalne posljedice, to nema valjda nikakve sumnje. Ako mislite da me uhvatite na krivoj nozi da, govoreći o rastu GDP-a zapostavljam ono što su problemi konkretnih ljudi, ni slučajno. Ja samo želim da podijelim i sa vama i sa ukupnom crnogorskom javnošću sljedeći stav: Nema te vlade koja može garantovati prosperitet svakom pojedincu. Vlada može da upravlja određenim procesima koji otvaraju šansu, te šanse koristite i vi i ja i drugi ljudi, neko vještije, uspješnije, neko manje uspješno, zavisno od obrazovanja, sposobnosti vještina svih itd. Tako da, ja se slažem da ne možemo danas mi biti ponosni na ono što je kvalitet života svakog crnogorskog građanina, ali ono o čemu moramo razgovarati kada govorimo o vladinoj odgovornosti, da li je ova vlada povlačila poteze državne politike koji su otvarali perspektivu. Ako je suditi upravo na osnovu makroekonomskih pokazatelja, jeste.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Za danas završavamo.

Šutra je prvi kolega Gošović, a poslije njega koleginja Vuksanović.

U 11 časova. Hvala vam.

26. 01. 2016.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče i članovi 40. Vlade,

Nastavljamo drugi dan rasprave o povjerenju 40. Vladi Crne Gore.

Idemo redom.

Prvi je kolega Neven Gošović, a poslije njega koleginja Draginja Vuksanović.

Kolega Daniloviću, izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Hvala, gospodine Krivokapiću.

Dvije proceduralne reakcije. Prva zbog nedopustivog kašnjenja. Dogovorili smo se, ovo je ozbiljna institucija što bi rekao juče naš gost u Parlamentu, ozbiljni smo ljudi. Ne očekujem mnogo objašnjenja, ali ne bih volio da ovo ide na uštrb rasprave, ali druga važnija stvar zbog koje ja reagujem - lično mi ne smeta da ovu Skupštinu vodimo u skladu sa onim podsjećanjem na naše prve izvore demokratije, na guvno, da sjedimo sa kuburama i gađemo ptice, dok gospodar priča, pa ako je ima, ima, pogodimo, ne pogodimo, pucamo, kako god hoćete. Ali mi strašno smeta, uvaženi gospodine predsjedniče Parlamenta, da u stanju nekakve napetosti i oružja u 2016. godini trećeg milenijuma održavamo sjednicu Parlamenta. Juče sam prećutao da ne budem nevalentan, da ne bude da me strah, ja moram da Vas podsjetim da ste dužni kao domaćin ove kuće makar još koji dan, kako god hoćete međusobno, da ispratite iz sale sve ljude koji su naoružani. Meni je to nedopustivo. Juče sam ih primijetio, ali rekoh da idemo na moralno politički dio da sami ljudi uvide da nema nikakvog razloga. Volio bih, predsjedniče Parlamenta, da svi članovi Vlade, uključujući premijera, prođu kroz istu aparaturu kroz koju smo prošli mi. Ako predsjedniku Vlade i članovima Parlamenta prijete opasnost od poslanika koji su domaćini u ovoj kući i koji su birali ove ljude, onda ovdje nije nešto u redu. Ne pristajem na tu vrstu poniženja u kući u koju su me birali građani, makar mi sami ne zaslužili previše poštovanja zbog svega što smo uradili ovom Parlamentu.

Dakle, gospodine predsjedniče, da pojednostavim. Odgovorno tvrdim da je juče popodne i jutros u holu, odavde svega 20 metara bilo više naoružanih ljudi nego na ovom trgu ispred ikad, uključujući i naoružanu policiju. Mislim da nije korektno, uvažena gospodo ministri, ali da se ne obraćam njima, obraćam se vama. Mislim da nije pošteno da neki ulazimo kako i treba na glavni ulaz, rizikujući i pohvalu i i zvižduke, šta god želite, da neki drugi, izbjegavajući

aparature, što je ključna stvar, prolaze na sporedna vrata jer valjda je njihova bezbjednost ugrožena a ne naša, pa nas treba provjeriti iako smo ovdje domaćini da bi gosti bili sigurni.

Dakle, tu atmosferu guvna nemam ništa protiv da vratimo, možemo i pod brijest i gdje god hoćete da gađemo ptice u dokonluku, kubure i to je u redu. Ali, bi bilo zaista, s obzirom da su ovdje ministri sile, i ministri odbrane, i ministri bezbjednosti i ljudi iz vrha vlasti da oslobodite malo prostor za novinare u hodnicima i da one ljude koji su pod naoružanjem, a koji su prošli navodno istu proceduru koju smo i mi, uklonite iz Parlamenta, jer meni lično smetaju. Ne plašim se, nego me to vrijeđa i imam onaj set moralno-političkih razloga zbog kojih ovako govorim.

Prva primjedba za kašnjenje. Ako je trebalo da se neko razoruža, onda razumijem u ova dva sata. Ako nije, razoružajte Skupštinu. Meni je i ovako oružja dovoljno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Za kašnjenje, klubovi su imali dodatne rasprave i to nije neuobičajeno. Rasprava neće biti skraćivana. Svi koji su dobili pravo na početku imaće do kraja tu mogućnost da iskoristi učešće u raspravi. Nema skraćivanja, vodi se puna rasprava.

Oko naoružanja. Ovu zgradu obezbjeđuje policija i mislim da je to dovoljno. Sada ću zamoliti lično obezbjeđenje da ostane po jedan. Svi ostali mogu u jednoj prostoriji da se smjeste i da čekaju kraj rasprave, ne u holu sa poslanicima. Sekretare, obezbijedite to. Lično obezbjeđenje po jedan može, ostali u holu.

Idemo dalje. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče, želim da kažem da danas u Crnoj Gori nije ništa spektakularno da bi podizali dramu u ovom Parlamentu, jer ovo nije "dan" d za Crnu Goru. Pala Vlada premijera Đukanovića ili ostala, u Crnoj Gori ostaje sve isto, jer će gospodin Đukanović sutra ići u Vladu, a Vi ćete sutra doći u Parlament. Tako da se u ovoj zemlji ništa ne mijenja i nemojte da bez potrebe dižemo tenzije, jer je vrlo jasno da nekom treba da napravi scenarij da će se nešto strašno desiti u ovoj zemlji.

Ponavljam i naglašavam, poštovani građani, kako god da se završi danas ova Skupština, u ovoj zemlji se ništa neće promijeniti ako se ne prihvati plan Pozitivne Crne Gore, jer to će tražiti jedino boljitak za Crnu Goru. /Prekid/ gospodin Đukanović sutra doći u svoj

kabinet i nastaviti da bude premijer, a gospodin Krivokapić u svoj kabinet i nastaviti da bude predsjednik. Nema razloga ni za kakvu brigu i uznemirenost, uvaženi građani. Poštujem pravo svakog na osnovanu sumnju i smatram ispravnim vaš postupak da se na taj način postupa, kako ste rekli, uvaženi predsjedniče, ali vjerujem da nikakav razlog za osobitu bojazan nema niko u ovoj zemlji sve dok smo dovoljno ozbiljni, dovoljno mudri, dovoljno svjesni, dovoljno trijezni i spremni da budućnost ove zemlje svi zajedno okrenemo u dobrom pravcu, a to mogu samo ozbiljni ljudi, kakvi ste, gospodine Krivokapiću Vi, kakav je gospodin Danilović, kakav je gospodin Đukanović, gospodin Mandić, gospodin Milić, gospodin Pajović i mnogi od poslanika koji se nalaze u ovom parlamentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama na ovim riječima. Probajmo da vodimo politiku, i tada će država potpuno biti stabilna, da ne bude bitno je li Krivokapić u Parlamentu predsjednik Parlamenta i da li je predsjednik Đukanović predsjednik Vlade. Tada je to prava država jer je institucija jaka a ne pojedinac, tako da pokušavam da vodim politiku da kad ne budem tu da se to ne primijeti, ali borimo se da do toga dođemo.

Hvala Vama na komplimentima i na patriotskoj riječi.

Ima li još procedure?

Kolega Gošoviću, izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovani građani, kolege poslanici, predsjedniče i članovi Vlade,

Uspjeh svake vlasti mjeri se kvalitetom života građana, a svi znamo kako obični narod preživljava i svi znamo kako žive oni na vlasti i oko vlasti. A narod ima pravo, prirodno i ljudsko, da živi bolje. Država je dužna da mu to obezbijedi. Ne postoji danas u Evropi država kao što je Crna Gora u kojoj je onima na vlasti i oko vlasti koji su se bestidno obogatili na štetu države i naroda jako dobro i sve bolje, a narodu jako loše i sve gore. Najbogatiji ljudi u Crnoj Gori nalaze se u vrhu vlasti ili su njihova najbliža rodbina, kumovi, njihovi prijatelji. Takva situacija ponižava građane. Zato je smjena aktuelne vlasti u Crnoj Gori koja je narod dovela do beznađa i straha za budućnost postala javni interes. Takva vlast mora da se promijeni. Ali, da bi se građani na izborima u Crnoj Gori mogli zaštititi od neodgovorne vlasti, mora im se omogućiti da

svoju volju iskažu na slobodan način, u demokratskom ambijentu, jer rezultati izbora u Crnoj Gori u mnogo čemu nijesu posljedica slobodno izražene volje građana, već prije svega uticaja raznih centara moći, novca, zavisnosti od vlasti, pritiska, straha od gubitka posla, raznih zloupotreba državnih resursa u partijske svrhe i drugih zloupotreba.

Sa druge strane, većina građana nalazi se u zoni siromaštva ili na ivici egzistencije, što ih stavlja u položaj podređen sistemu, zbog čega su i primorani da donose odluke koje su posljedica straha od gubitka posla. A samo poštenu izbora mogu biti osnov legitimnosti vlasti, jer vlast koja ne počiva na slobodno izraženoj volji naroda ima za posledicu opštu političku i svaku drugu krizu. Crna Gora najbolji je primjer za to. To na najbolji način potvrđuju događaji koji se već mjesecima, kao i danas odvijaju pred zgradom Parlamenta, gdje građani na protestima u organizaciji Demokratskog fronta zahtijevaju formiranje prelazne vlade koja bi organizovala fer i demokratske izbore u Crnoj Gori, ali i dešavanja u samom Parlamentu kada je u pitanju odvijanje političkog dijaloga predsjednika političkih partija koji ne bojkotuju rad Parlamenta.

Motivisana prioritarnom potrebom stvaranja pretpostavki za slobodne i demokratske izbore, nakon kojih bi Crna Gora dobila vlast sa nespornim legitimitetom, Demokratska Crna Gora je 7. novembra 2015. godine donijela plan za izlazak iz političke krize u kojoj se nalazi Crna Gora. Dostavila ga političkim subjektima, nevladinim organizacijama i učinila dostupnim javnosti. Riječ je o sveobuhvatnom dokumentu koji je ocijenjen kao dobra polazna osnova za vođenje političkog dijaloga.

Na prvom sastanku učesnika političkog dijaloga u organizaciji predsjednika parlamenta, održanog 1. decembra 2015. godine, kojem je prisustvovao i šef Kancelarije Evropske komisije u Podgorici gospodin Mitja Drobnič dogovoreno je da se parlamentarni dijalog odvija u dvije faze. Prva faza obuhvatala bi analizu izborne regulative i njene implementacije, kao i razmatranje drugih aspekata unapređenja izbornog procesa u svim oblastima koje utiču na izgradnju izbornog povjerenja, dok bi se druga faza odnosila na razmatranje pravno-političkog modela, odnosno Vlade koja će obezbijediti implementaciju dogovorenih rješenja. U međuvremenu, kontinuirani rad formirane radne grupe političkog dijaloga za pripremu slobodnih izbora dao je i konkretne rezultate. Utvrđeni su akcioni planovi organa nadležnih za primjenu izborne regulative sa precizno utvrđenim zadacima i rokom izvršenja kako bi se konačno obezbijedila primjena novog izbornog zakonodavstva donesenog 2014. godine.

Pred radnom grupom trebalo je da do kraja januara uslijedi rad posvećen medijima. Radna grupa je trebala da razmotri određene primjedbe i predloge za otklanjanje određenih nejasnoća o praktičnoj primjeni zakona, kao i da razmotri lex specialis Zakon o nadzoru za ostvarivanja prava i sloboda građana na izborima u Crnoj Gori. Riječ je o zakonskom projektu kojeg su dostavile demokrate, a kojim se obezbjeđuju dodatni mehanizmi parlamentarnog i građanskog nadzora nad ostvarivanjem sloboda i prava građana na izborima u Crnoj Gori.

Vlada je, u skladu sa Poslovníkom Skupštine, u vremenu vanrednog zasijedanja mogla odrediti bilo koji datum i u februaru za održavanje sjednice Skupštine, na kojoj bi se glasalo o povjerenju Vladi, čime bi se omogućilo radnoj grupi da u ostavljenom roku, do 1. februara tekuće godine, završi svoj rad. Urađeno je drugačije.

Vlada je 25. januar odredila kao datum održavanja sjednice Skupštine za glasanje o njenom povjerenju, čime je rad radne grupe izgubio smisao i blokiran politički dijalog i to šest dana prije dana određenog za razgovor o prelaznoj vladi. Glasanje o povjerenju Vladi je sada potpuno novi politički momenat koji iz dobro poznatih razloga može da ugrozi napore za postizanje povjerenja i stvaranje demokratskog ambijenta za slobodne izbore.

Demokratska Crna Gora sublimirala je 301 razlog zbog kojih ova vlada mora pasti. Riječ je o publikaciji koju smo u elektronskom vidu učinili dostupno u mogućoj mjeri javnosti, kao i na drugi način. Podsjetiću da je ovo vlast čiji se nosioci proglašavaju za šefove organizovanih kriminalnih grupa, a određeni visoki funkcioneri već zvanično sporazumima priznaju da su kriminalci i članovi organizovanih kriminalnih grupa. Vlast koja nas je zaduživala za potrošnju a ne proizvodnju, pa nas je apsurdna ekonomska politika - prodaj, pozajmi, potroši, dovela do četverostrukog uvećanja javnog duga koji prevazilazi kriterijume iz Mastrohta i ugrožava naše dalje integracione procese. Vlast koja je taksom euro po euro, uvođenjem kriznog poreza, zamrzavanjem penzija, povećavanjem PDV-a, nezakonitim naknadama za gorivo, otela stotine miliona eura građanima, a obezbijedila da građani samo za nezakonito izdate garancije u slučaju KAP-a plate 130 miliona eura. Da je ovo vlast koja je u kontinuitetu uništavala moralne vrijednosti našega društva, pošten rad, znanje, odgovornost, poštovanje prava, zamijenili su protekcionizam, bogaćenje preko noći, uticaj moćnih pojedinaca, korupcija i kriminal, kao posljedica načina na koji se vrši vlast. Beznađe i droga samo su prateća, ali užasno upozoravajuća pojava.

Srednji društveni sloj, pokretačka snaga svakog društva, u Crnoj Gori praktično više ne postoji, ali za to postoje podjele i raslojavanja našeg društva, a vlast koja stvara podjele ne misli dobro nikome osim sebi.

Ova vlast treba da padne zato što je Crna Gora oaza za srastanje ključnih pojedinaca iz vlasti i sa njima blisko povezanih lica sa državnim institucijama koje su podređene pojedinačnim interesima moći i pojedinaca. Zato što se privatizacija u Crnoj Gori pretvorila u svojevrсно pranje novca kojim su moćni pojedinci došli do ogromne imovine koju su stvarale ranije generacije. Zato što su se takozvani strateški investitori potrudili da samo vrijedne imovine upišu u katastar nepokretnosti kao svoje vlasništvo, bez namjere da obezbijede razvoj i modernizaciju. Zato što je primjena principa liberalizuj, privatizuj, stabilizuj, dovela ekonomiju Crne Gore na ivicu ponora, a državu na ivicu bankrota. Zato što veliki broj građana i njihovih porodica žive na ivici siromaštva, bez izgleda za zaposlenje i stvaranje uslova da od svog rada žive kao sav normalni svijet. Zato što su desetine hiljada radnika, nakon stečaja ili likvidacije njihovih preduzeća upućeni na Zavod za zapošljavanje da prežive sa veoma niskim naknadama po osnovu nezaposlenosti, bez ikakvog izgleda za novo zaposlenje, dok nemali broj bivših radnika sa dugim radnim stažom ne ostvaruje bilo kakvu naknadu. Zato što je izuzetno vrijedna imovina Instituta dr Simo Milošević na pjeni od mora, 230 hiljada metara kvadratnih zemljišta, 80 hiljada kvadrata bolničkih kapaciteta, Titova vila, prirodno lječilište prodato za samo 10 miliona evra. Zato što su mladi isključeni iz perocesa donošenja odluka, te im je samim tim i uskraćena mogućnost kreiranja sopstvene budućnosti i aktivnog učešća u oblikovanju zemlje u kojoj žele da žive. Zato što se na Biroua rada pored više hiljada visokoškolaca nalazi i 270 magistara i sedam doktora nauka. Zato što se nije vodila politika ravnomjernog regionalnog razvoja, te su opštine na sjeveru sa svim prirodnim bogatstvima koja imaju dovedene u teško socijalno ekonomsko stanje. Zato što je vaspitno-obrazovni kadar slabo plaćen, a njihova egzistencija svedena na puko preživljavanje. Zato što se penzije u Crnoj Gori od januara 2012. godine nijesu povećavale. Zato što je pozitivna lista ljekova iz godine u godinu sve kraća, a novčane obaveze građana sa narušenim zdravljem po to osnovu sve veće. Zato što u 2016. godini moramo da se borimo za prve slobodne i pravične izbore u Crnoj Gori. I tako redom, trista i jedan razlog za pad Vlade koji su sadržani u ovoj publikaciji demokratske Crne Gore.

Poštovani građani, Vlada ovom Parlamentu postavila pitanje svog povjerenja. Glasa se za povjerenje ili za nepovjerenje Vladi. Jasno je da Vlada kojoj je koalicioni partner otkazao

podršku nema legitimitet. Svako nadomještanje glasova iz redova opozicije za dalji opstanak Vlade Mila Đukanovića bilo bi suprotno izbornoj volji građana, parlamentarnoj demokratiji i vodilo bi njenom daljem nepovjerenju. Vlada koja posegne za takvom podrškom svugdje u demokratskom svijetu izgubila bi povjerenje, bez obzira na rezultat glasanja. Ukoliko se desi da Vlada dobije povjerenje glasovima opozicionih poslanika i politička korupcija zakuca na i vrata crnogorskog Parlamenta, naći ćemo se na ispitu najveće moguće odgovornosti pred građanima Crne Gore, pred izazovom da preduprijedimo destabilizaciju političkih prilika i dalje produbljavaње političke krize i da ne dozvolimo da politička korupcija na najvišem nivou kreira političku stvarnog i onemogućí stvaranje demokratskog ambijenta za naredne izbore, a stvaranje tog demokratskog ambijenta je najviši /Prekid/ Crne Gore.

U namjeri da se preduprijedi destabilizacija političkih prilika u Crnoj Gori i dalje produbi nepovjerenje u izborni proces još jednom vas u ime Demokratske Crne Gore pozivamo, predsjedniče Parlamenta, da sastanak predsjednika partija koje participiraju u crnogorskom Parlamentu sazovete odmah nakon glasanja o povjerenju Vladi, bez obzira na rezultate glasanja sa tačkom dnevnog reda Dogovor o prelaznoj Vladi koja će sprovesti fer i slobodne parlamentarne izbore u Crnoj Gori u 2016. godini. Naravno, iz trista i jednog razloga kolega Kaluđerović i ja kao poslanici koji predstavljaju demokratsku Crnu Goru glasaćemo za pad aktuelne Vlade, jer glas nepovjerenja ovoj Vladi je glas za državne interese, za demokratiju, vladavinu prava i uslov za formiranje Vlade u čiji rad ćemo svi mnogo više vjerovati i koja bi pripremila slobodne i fer izbore u čije rezultate bi svi imali mnogo veće povjerenje. Mislimo da je to najviši društveni i državni interes. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Pošto će ovo trajati danas a možda i šutra ko zna kako smo krenuli, onda je nesvršishodno da ubrzavamo. Prvoga je sastanak, u ponedjeljak u 12 sati lidera partija. Ljudi smo, Amerikanci kažu "od časti", i mi smo ljudi od časti, držaćemo riječ, sastaćemo se prvoga i videti možemo li dalje ili ne možemo dalje. Ne samo ovako, nego i tako.

Imate komentar potpredsjednika Vlade.

VUJICA LAZOVIĆ:

Predsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvažene kolege,

Javljam se za komentar zbog toga što se govorilo o efektima ekonomske politike Vlade. Ja znam da je u prirodi opozicije da kritikuje ekonomsku politiku Vlade i da kad govorimo o kvalitetu života, uvijek smo u pitanju da li se to može izmjeriti kako treba. Postoje neki elementi kvaliteta života koji su mjerljivi, neke je teško izmjeriti, što bi jedan poznati ekonomista rekao: "Ne možete more osmijeha u okeanu ljubavi registrovati", ali ono što međunarodna zajednica priznaje i što razvijeni i civilizovani svijet danas koristi kao osnovu za mjerenje kvaliteta života u nekoj državi dozvolite da još jedanput saopštim.

Juče ste čuli, GDP u Crnoj Gori od 2006. do 2015. godine gotovo udvostručen. GDP per capita u istom periodu takođe je gotovo udvostručen. Da spustimo to na nivo građanina. Imali ste rast plata, odnosno zarada u 2006. godini 246 eura prosječna zarada, u 2015. godini 487 eura. Rast penzija u 2006. godini 140 eura, u 2015. godini 247 eura. U istom periodu Crna Gora je skoro svake godine bila rekorder kada se uzimao u obzir priliv stranih direktnih investicija po glavi stanovnika. Da ne govorim da je u tom periodu gdje smo imali tri godine krizne sačuvana makro-ekonomska stabilnost, fiskalna stabilnost, isplaćivane penzije i zarade, što nije bio slučaj u svim zemljama u regionu pa i šire.

Da ne govorim o ulaganjima u dijelu infratructure, juče ste čuli, pa čak i kad primijenite ovu za nas manje povoljniju mjeru morate da priznate da je bio prisutan i da postoji rast zaposlenosti. U konačnom, smanjenje nezaposlenosti 2006. godine 30% je bilo po ovoj metodologiji /Prekid/ broj nezaposlenih, a 2015. 16,5%.

Ja znam da vam nije drago kada se upoređujemo sa regionom. Mi bismo voljeli da se upoređujemo sa Amerikom, Finskom, Njemačkom i tako dalje, ali dajte za početak da se uporedimo sa onima koji su nama slični, koji su proistekli iz istog sistema. Znam da vam ne odgovara kad međunarodne organizacije kažu i sa međunarodnih adresa stiže pohvala da je Crna Gora što se tiče ekonomskih parametara lider nad regionom Zapadnog Balkana. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Gošoviću, izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine Lazoviću, ova Vlada treba da padne zbog toga što je partijska država, odnosno država u kojoj postoji znak jednakosti između partije na vlasti i institucija sistema, blokira se razvoj i modernizacija društva i države, zato što javni dug raste mnogo više od BDP-

a, a to znači da iz zaduženja ne finansiramo proizvodnju već potrošnju, zato što je uvođenjem kriznog poreza i povećanjem PDV-a vlast smanjila platežnu moć građana i time direktno uticala na njihov životni standard, zato što je blagostanje i bogatstvo pojedinica iz vlasti postalo pravilo za koje ne postoji uporište u onome što je njihov zvanični iskaz prihoda koji ostvaruju, zato što je Crna Gora suočena sa neriješenim stambenim potrebama velikog broja građana, koji zbog ekonomskih i socijalnih i drugih ograničenja svoju potrebu ne mogu da zadovolje na tržištu, zato što su izdaci koje Crna Gora procentualno izdvaja za zdravstvo u odnosu na BDP najmanji u regionu, zato što se ne stvaraju uslovi za primjenu on line nadzora priređivača igara na sreću da bi se kontrolisale enormne sume uplata i isplata novca, a što je zakonom propisana obaveza već osam godina. Zato što je politički sistem nedjelotvoran zbog nesmjernosti vlasti, zato što je visok stepen korupcije prisutan u svim sferama društva. Zato što su Zakonom o energetici privatni interesi i lobi blizak aktuelnom premijeru stavljen ispred javnog interesa. Zašto što je vlast smišljenom zloupotrebom u slučaju ulcinjske Solane pojedincima obezbijedila znatnu korist na štetu ovog vrijednog preduzeća, odnosno same države i njenih građana. Zato što vlast protivzakonitim djelovanjem u slučaju Duvanskog kombinata, AD "Gorica" i mnogim drugim bivšim preduzećima pojedincima omogućava milionsku korist na štetu radnika. Zato što nas je apsurdna ekonomska politika: prodaj, pozajmi, potroši dovela na današnji nivo dramatičnih fiskalnih pokazatelja. I tako redom, gospodine potpredsjedniče, do trista i jednog razloga za pad ove Vlade.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Tematski ćete nešto drugo ovdje, samo može jedan može iz Vlade da odgovori sad. Premijer može, Vi ne možete. Kada budete premijer, moći ćete.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dvije intervencije.

Dakle, na tragu jučerašnje prakse. Nemam zaista namjeru da se bavim svim tim što bilo ko od poslanika može da isije kao rezultat vlastitog nezadovoljstva, ali isto tako da ne prećutim ono što smatram jako politički relevantnim. Dvije su konstatacije iz diskusije gospodina Gošovića relevantne i zaslužuju komentar. Prva je da ova Vlada treba da padne zato što su njeni prvaci vođe kriminalnih grupa i što su po vlastitom priznanju bili dio kriminalne organizacije. Dobro bi bilo, gospodine Gošoviću, da to potrijepite jednim imenom. Znam na šta

ste mislili, ali ste bili vrlo neprecizni. Dakle, govorimo o vladajućoj koaliciji. Govorimo i o vladajućoj partiji, govorimo i o liderima vladajuće partije. Imate neka saznanja koja ja nemam. Dobro bi bilo da se ne vrijeđamo, jer ako uđemo u to da se vrijeđamo, možemo se vrijeđati, ali čitavim tokom jučerašnjeg dana i danas želim da se ne vrijeđamo, da tolerantno razgovaramo. Dakle, znam našta ste mislili, znam da se danas vodi istraga, znam da ćemo vidjeti hoće li ta istraga biti pretočena u optužnicu i znam da svako ko je i optužen ima pravo da se brani, a onaj koji ga je optužio ima obavezu da dokaže svoje sumnje. I znam da se to ne odnosi niti na jednog čovjeka koji je u vrhu vladajuće koalicije. To znam. Prema tome, budimo precizni.

Drugo, moje pitanje zaista nakon više diskusija tokom jučerašnjeg dana i danas, dajte mi molim Vas pokušajte približiti kako se stiče taj sertifikat da neko može eskluzivno da jednu situaciju opisuje kao slobodno i principijelno opredjeljivanje poslanika, a drugu istu situaciju da kvalifikuje kao političku korupciju. Kako se dolazi do tog sertifikata? Koji je to moralni kapital koji to obezbjeđuje? Koliko puta morate pobijediti na izborima prethodno da biste za sebe prigrabili tu ekskluzivu? Koliko morate imati podrške i javnosti da biste pokušali da za sebe prigrabite tu ekskluzivu? Juče smo čuli ocjenu da su poslanici slobodni ljudi. Čuli smo da ne smiju biti pod pritiskom očekivanja ove Vlade, sa čim se potpuno saglasan. Čuli smo i to da ne smiju biti ni pod pritiskom političkih odluka vlastitog glavnog odbora, saglasan i sa tim.

Dakle, u tom korpusu poslaničkih prava vidim i vaše pravo da uđete u Parlament sa liste SNP-a, a da mandat završavate na listi druge partije koja nije učestvovala na izborima. Razumijem kao vaše pravo, ne neuobičajno, ali u čemu je problem ako partija koja je učestvovala na izborima, koja je pobijedila, stekla određenu podršku građana, ako ta partija tokom mandata odluči da o nekom pitanju podrži Vladu? Zašto je to korupcija? Valjda moralne principe karakteriše univerzalnost. Oni se moraju odnositi na sve valjda. Nema nikog ekskluzivnog ni ovdje ni izvan ovog Parlamenta koji sebi može da dozvoli sljedeći kredo - Moralni principi važe za sve sem za mene, mene se moralni principi koje zagovaram ne dotiču. To je farsa. Dajte mi, molim Vas, odgovor ko je taj autoritet ovdje i kako je došao do tog ekskluzivnog prava, ko izriče ocjene šta je slobodna volja poslanika a šta je politička korupcija.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, kolega Gošoviću.

Nemate. Jedan od autoriteta je premijer koji to izriče, a drugi su ostali poslanici. Isti princip važi, opozicija u vlasti i korupcija u Parlamentu.

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine premijeru, moje konstatacije vezane za sporazume o priznavanju krivice po osnovu organizovanih kriminalnih grupa i pljačka imovine koja je urađena znate dobro vezano je za dešavanje u Budvi, apsolutno su dobro poznate javnosti i to su sporazumi koji su kao takvi objavljeni u javnosti od strane Vrhovnog državnog tužilaštva. U tom dijelu svakako nije okončan postupak, sud je taj koji će na kraju izjasniti da li su ti sporazumi sklopljeni u javnom interesu i da li je oštećeni, Opština Budva, da li su njihovi interesi kao takvi i zaštićeni. Dakle, nešto što slijedi, ali ovo su činjenice, nema potrebe da govorimo o konkretnim imenima, javnosti su oni kao takva dobro poznata i koliko se ja sjećam ti ljudi su iz Demokratske partije socijalista, nalaze se na veoma značajnim funkcijama u Budvi.

Drugo, građani su na izborima dali poslanicima i klubovima ovlašćenje štite da brane taj izborni program, opozicionim poslanicima da pokušaju da budu alternativa ove vlasti i da ruše ovu vlast na demokratskim principima i na principima za dobro građana. Nije mi poznat u slučaju parlamentarnoj praksi da jedna opoziciona partija, ti poslanici daju uslovno podršku Vladi ukoliko se podrži taj predloženi plan, na osnovu toga premijer obećao da nakon što dobije povjerenje promijeniti sastav Vlade. Ne vjerujem da ima takvog slučaja u parlamentarnoj praksi. I ako vam je poznato da takav slučaj postoji, dobro bi bilo da ga čuje crnogorska javnost. Naravno, svaki poslanik se u parlamentu izjašnjava prema svom ubjedenju. Percepcija političke trgovine i ovoga što sve prati tako moguće postupanje i korupcije i nešto što postoji u javnosti i najbolji način da se jednostavno izbjegne bilo kakva moguća osuda javnosti jeste da se jednostavno poštuje ona izborna volja građana data na izborima. Ja sam tu volju, gospodine premijeru, ispoštovao bez obzira što više nijesam član Socijalističke narodne partije Crne Gore. I dalje sam ostao opozicioni poslanik i zastupam sada jednu novu političku partiju mladih ljudi za koje smo zaista ubijedeni da predstavljaju i da će predstavljati jednu novu vrijednost na političkoj sceni Crne Gore, od čije vrijednosti, htjeli vi to priznati ili ne, i te kako zebete. Konačno je vrijeme da i ti mladi čestiti ljudi dođu do izražaja u Crnoj Gori i da neke nove ličnosti dođu u ovaj Parlament. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ovo je bio komentar, nemate pravo. Rekao sam dva komentara, precizno sam zapisao.

Osjetljiva je tačka političke korupcije. U drugim zemljama postoje presude kad se poslanici kupuju. U Italiji mislim da je nedavno presuđen poslanik koji je glasao za podršku Berlusconiu u slučaju povjerenja Vladi. To je politička korupcija poslanika, ali je bila je presuda za to i to znači da je utvrđeno krivično djelo. Tako da je bila presuda. Mi u Crnoj Gori imamo slučajeve, ali ne mogu da učestvujem u raspravi još pa ću poslije objasniti kad je politička korupcija u crnogorskom Parlamentu precizno.

OBRAD STANIŠIĆ:

Gospodine predsjedniče, Vama se obraćam jer kršite Poslovnik, zloupotrebljavate Vaše predsjedavanje. Vi ste dali komentar na priču o političkoj korupciji, a ja ću sad Vas da pitam: Koji je to poslanik iz ove sale prešao u Demokratsku partiju socijalista, iz opozicije ili pozicije, i gdje je ta politička korupcija u Crnoj Gori? Ko to prelazi kod koga i ko se igra političke korupcije i ko se igra političke opstrukcije? To, predsjedniče, moramo da znamo. To se dešava tri godine i neko danas ovdje priča da nema nigdje na svijetu da neko iz opozicije kad se glasa o povjerenju Vladi ne glasa Vladu. Ma to ima u svakoj demokratskoj državi u Evropi, i to je bilo. Vjerovatno pričaju oni koji iz Podgorice nigdje mrdnuli nijesu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Molim Vas. Kolega Stanišiću, mene ste pitali pa ću Vam ja odgovoriti. Juče smo bili dobri, produktivni, demokratski, 'ajde da i danas probamo biti.

Kolega Stanišiću, kad me pitate, i hvala Vam što ste me pitali, kao i kod svakog djela mimo zakona postoje radnje koje upućuju na neko djelo, ne dijelo ali kažimo djelo. Ako ima političke korupcije u crnogorskom Parlamentu to nije zato što će neko da glasa za Vladu ili protiv Vlade. Ali, postoje slučajevi đe se vidi po radnjima da ima puno elemenata političke korupcije. Ja ću navesti dva u ovom Parlamentu da ne bi bili apstraktni. Znači, imate dva poslanika koji napuste svoju partiju. To još nije problem, poslanici mogu da napuste partiju, čulu smo, napustili su opoziciju, ovamo, onamo. Njihovo pravo po Ustavu da je sami biraju političko uvjerenje i budu đe hoće. Međutim, ako imate da poslanika koji napuštaju svoju partiju

pa dobiju dva ministra na osnovu toga, mimo potpisanog Sporazuma dva predsjednika partije, slušajte dalje, zavedenog u Državnoj izbornoj komisiji, onda sve radnje upućuju da su ta dva poslanika kupljena sa dva ministra.

Pitali ste, objašnjavam dalje. Znači, to su radnje koje upućuju da je neko plaćen nečim što mu ne pripada po Sporazumu.

/Upadica: Procedura/ Dobićete. Ima li ih još koliko?

Samo trenutak, odgovaram kolegi Stanišiću. Molim vas da završim. Mogu li da završim?

Znači, kolega Stanišiću, sve to na materijalnom nivou i na nivou radnji upućuje da je politička korupcija, jer ne mogu da vjerujem da neko krši svoj potpis a da od toga nema koristi. Svaki će vam i malo dobar pravnik to reći. Ne krši neko svoj potpis ili još ako kaže - ne samo što sam potpisao, nego što sam i obećao 19.07, onda morate imati osnova da vjerujete da je korupcija. Mnogi elementi na to upućuju i pritom, dobićete proceduru, time obezbjeđuje većinu.

Znači, ne obezbjeđuje većinu nečim drugim nego time obezbjeđuje većinu. Kad sve to složite na jedno mjesto, a Vi ste studirali pravo isto kao i ja, previše je radnji koje upućuju direktno na političku korupciju. Ostalo, glasa kako ko hoće dok se ne nađu drugi materijalni dokazi. Ovdje su materijalni dokazi vrlo evidentni i zato ja tvrdim da je to politička korupcija. Je li sad jasno?

Izvolite.

OBRAD STANIŠIĆ:

Mogu li ja da odgovorim?

Evo, ovako, da Vam kažem, predsjedniče. Malo ste zamijenili teze. Ovo što se desilo u Vašoj partiji je bilo poslije parlamentarnih izbora 2012. godine. To su vaši ljudi, s vaših lista koje ste vi predložili da budu u crnogorskoj Vladi. Što su oni napustili Vašu partiju, nemojte da optužujete Demokratsku partiju socijalista. Oni su ministri. Oni su možda i dobri ministri, ja vjerujem da jesu i 'ajmo danas ili sutra da odlučimo o ovoj Vladi, a Vi pričate o političkoj korupciji. Čiji je osmi mandat, gospodine predsjedniče. Je li Vaš ili Demokratske partije socijalista? Recite ovdje pred crnogorskom javnošću jeste li prekršili koalicioni Sporazum.

Je li bilo da na listi svaki peti bude poslanik SDP-a? Jeste, ali vama je ispalo da svaki četvrti praktično bude. Prekršili ste. Ima li tu političke korupcije, gospodine predsjedniče? Je li vaš osmi mandat, gdje je poslanik jedan, vi ste mnogo brzi kad treba vaše kadrove rasporediti

u vlasti, ali kad treba na mjesto vaših kadrova neko sa vaše liste da dođe, onda je ne samo korupcija, nego i politička opstrukcija, gospodine predsjedniče.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Stanišiću,

Ja pričam o potpisima, dokumentima, radnjama i rezultatima.

/Upadica iz sale/

Dokazujem da smo potpisali predsjednik Đukanović i ja da će svaka partija odrediti svoje ministre.

Ljudi su, molim vas ne prekidajte me, napustili partiju, koalicija nije raskinuta, upućen je zahtjev 30. jula. Odgovoreno je u oktobru da se neće to uraditi. To su sve dokumenti, to nije rekla-kazala, ozbiljni smo ljudi. To upućuje na činjenicu da nekome trebaju dva poslanika plaćena sa dva ministra i ja moram da vjerujem da je politička korupcija. Što? Mislim da je altruizam ili da je interes države. To nije interes države, to je potkopavanje parlamentarizma ako mene pitate, ali vaše pravo.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Proceduralno, do kraja. Nemam problem sad sa ovom komunikacijom i dijalogom koji ste završili sa kolegom Stanišićem, jer je i on otvorio proceduralno pitanje i Vi ste imali pravo i potrebu da odgovorite na proceduralni zahtjev kolege Stanišića.

Ali, imam problem proceduralni, poslovnčki u odnosu na Vaš komentar koji ste dali na komentar kolege Gošovića u odnosu na odgovor i komentar premijera. Imam utisak, gospodine predsjedniče Parlamenta, da Vi po svaku cijenu želite da se umetnete u posljednji stav člana 100 našeg Poslovnika koji tumači šta su prava predsjednika države i predsjednika Vlade kad su u ovome Parlamentu.

Dakle, tu je bio Vaš proceduralni propust i ja Vas molim da to ne činimo više. Imate mogućnost da se javite za komentar, za diskusiju i da time ubrzamo naš rad. Mislim da bi time doprinijeli našoj efikasnosti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Simoviću, dao sam neutralni komentar na opštu temu slučajeva korupcije, a odgovarao sam kolegi Stanišiću na direktno pitanje.

Izvolite, procedura.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Predsjedniče Parlamenta, ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da me ne bi kritikovao kolega Simović.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Samo Vas molim da me ne prekidate.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Simović će me kritikovati.

Samo izvolite.

Član Poslovnika jeste, a po Poslovniku morate navesti član.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Ok, sad me pustite da ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hoću, navedite član.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Dakle, pozivam se na član 102 Poslovnika Skupštine Crne Gore i tražim da se u skladu sa ovim članom 102 Parlament izjasni o povredi Poslovnika. Ne želim da ulazim u suštinsku raspravu sa Vama, a mogu i to ako je potrebno, samo želim da se jednostavno ovdje dogovorimo oko pravila igre.

Ako premijer i Vlada i poslanici moraju da poštuju ovaj Poslovnik, onda mislim da i Vi morate da ga poštujete. Nijeste imali pravo ni na koji način da se uključujete u raspravu jednako onako kako niko iz Vlade nije imao pravo da po drugi put se uključuje u raspravu. Vi ste to

uradili i u skladu sa tim tražim, shodno članu 102, da se glasa o tome da li ste prilikom komentarisanja ovoga što ste komentarisali povrijedili Poslovnik ili ne. A nakon što dobijemo odgovor na to pitanje, onda bih tražio riječ da polemishem o onome što je bila suština Vaše diskusije. Toliko i hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Polemizat ne možemo, jer ja sam odgovarao kolegi na povredu ... /Upadica iz sale/

Molim Vas, dao sam Vam riječ, nijesam Vas prekidao.

Samo trenutak. Po Poslovniku ja odgovaram na Vaše pitanje.

Odgovarao sam kolegi Stanišiću na ono što me je pitao.

On me je pitao i ja sam odgovorio i to sve po Poslovniku.

Kod kolege Gošovića sam dao neutralni komentar koji nije presedan u ovom Parlamentu, ali ako hoćete da potvrdite ovo što sam prije rekao dvojici poslanika, ako dobijete većinu da se stavi na glasanje, staviću na glasanje.

Izvolite.

/Upadica iz sale/

Da se ja javim? Ja se nijesam javio za riječ. Ja se nijesam javio za riječ, samo sam vodio.

Izvolite, stavite predlog, ja ću ga staviti na glasanje.

Staviću na glasanje, nije problem.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

... da se stavi predlog na glasanje da li ste pilikom učešća u raspravi i komentarisanja navoda uvaženog kolege Stanišića prekršili Poslovnik ili ne.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam odgovarao na njegovo pitanje po Poslovniku, to ne mogu staviti. On me je pitao, ja sam odgovarao.

Da li sam odgovarajući na pitanje kolege Stanišića prekršio Poslovnik, pa to je moja obaveza po Poslovniku.

Možemo staviti na glasanje.

Izvolite.

Da stavim na glasanje?

Znači, kolege se ne slažu da stavim na glasanje.

Izvolite, procedura.

MLADEN BOJANIĆ:

Samo da dam kratak doprinos tumačenju Poslovnika.

Smatramo, bar mi ovdje iz ovog našeg kluba, koliko nas je tu, da dokle god se DPS i SDP vrijeđaju između sebe, nema povrede Poslovnika. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nijesam Vas razumio, ali dobro.

Ima li još povrede Poslovnika?

Ali ja sam to njemu odgovarao po Poslovniku. Opet će me optužiti da sam Vam dao riječ.

A to možete.

Premijer je tražio komentar na ...

/Upadica iz sale/

Ja sam tu odgovarao kolegi Stanišiću. Možete samo mene komentarisati, ali onda ćete

...

/Upadica iz sale/

Izvolite komentar na ovo što sam ja rekao kolegi Stanišiću.

/Upadica iz sale/

Izvolite, daću Vam komentar na diskusiju kolege Gošovića.

Nema pravo, ali evo, kršim Poslovnik, izvolite.

Mi smo ovđe domaćini, molim vas.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dakle, hvala gospodinu Gošoviću na pojašnjenju onoga što sam inače sam tražio da bude pojašnjeno. Niko iz vladajuće koalicije i niko iz Vlade nije niti osumnjičen, još manje optužen da je vođa bilo kakve kriminalne grupe, niti je on priznao bilo kakvo učešće u funkcionisanju neke kriminalne grupe. Složili smo se oko toga da svako mora nositi

odgovornost za svoje postupanje i svako mora na sebe preuzeti odgovornost da opovrgne ono što su institucionalne sumnje, u ovom slučaju državnog Tužilaštva.

Što se tiče ocjene gospodina Krivokapića, dozvolite vrlo kratko. On je podsjetio na to da imamo potpisan koalicioni sporazum. Tačno. Ja podsjećam da je koalicioni sporazum politički document. Ne zakon, ne Ustav, politički sporazum. To, naravno, nije glavna linija moje odbrane, zato što je za mene makar karakteristično bilo da uvijek bespogovorno stojim ispod svog potpisa na bilo kom dokumentu. U ovom slučaju nijesam postupio po zahtjevu Socijaldemokratske partije i zato sam imao tri, po meni, valjana razloga.

Prvi razlog je što sam nedvosmisleno čitajući koalicioni sporazum shvatio da je on postupanjem Socijaldemokratske partije prije toga prekršen makar na 20 važnih mjesta, oko čega ne može biti nikakvog spora. Prosto to je bila politička volja jednog koalicionog partnera koji je na taj način pokazao svoj odnos prema tom dokumentu. Smatram licemjernim pozivanje mene da poštujem stoprocentno obaveze iz koalicionog sporazuma, ponavljam, ne zakona i Ustava, u situaciji kad je neko prethodno pogazio makar 20 zajedničkih opredjeljenja zapisanih u tom koalicionom sporazumu.

Drugi razlog je bio da sam smatrao da razlozi političke stabilnosti Crne Gore u susret očekivanju pozivnice za NATO ne dozvoljavaju da ulazimo u rekonstrukciju izvršne vlasti i najavio da ću odmah nakon što dobijemo pozivnicu za NATO povući potez koji će obezbijediti ne samo rekonstrukciju izvršne vlasti, nego i smjenu izvršne vlasti ukoliko se pokaže da ona nema legitimitet u ovom Parlamentu.

Treći, ne manje važan razlog, jeste okolnost da zaista u ovom slučaju ne možemo baš, rekao bih, sve podvoditi pod isti kalup. Zaista, u ovom slučaju nije riječ o bilo kome. Nije riječ o NN licima, nego je riječ o Ivanu Brajoviću i o Vujici Lazoviću. Dakle, dugogodišnjim čelnim ljudima Socijaldemokratske partije i kao takvim jednim od nosilaca zajedničke liste Demokratske partije socijalista i Socijaldemokratske partije na izborima. Prema tome, smatrao sam, i Vladine politike, da imam pravo, ono pravo koje pripada mandataru kad sastavlja Vladu i premijeru kada brani tu Vladu tokom njenog funkcionisanja, da se opredijelim da li ću prihvatiti inicijativu jednog političkog subjekta, jednog konstituenta Vlade za promjenu određenih ljudi na nekoliko mjeseci prije izbora. To su razlozi zbog kojih sam se odnio tako kako sam se odnio prema inicijativi Socijaldemokratske partije. Ne nikakva politička korupcija.

Razumio sam tek danas, moram da priznam, da sam ja očigledno bio predmet korupcije. Ja sam korumpiran zbog toga što su mi trebala dva poslanika sada iz reda

Socijaldemokrata. Ne samo da nije tačno, ne samo da je politički nekorektno, nego je iskrivljavanje činjenica. Da su makar ta dva poslanika, a riječ je očigledno o uvaženom gospodinu Šehoviću i uvaženom gospodinu Orlandiću, da su ta dva poslanika davala većinu toj Vladi, onda bi mogli, vjerovatno, sa više sumnje gledati na taj aranžman. Da kažemo za ovdje prisutne ljude i za javnost, sa ta dva glasa u ovom Parlamentu Vlada ima 39 glasova, ne 41. Mislite li da sam toliko lud da ne mogu da prebrojim to, ili da sam toliko lud da pristajem da budem korumpiran zbog dva glasa koja mi ne obezbjeđuju većinu? Ne.

Mislim da je riječ samo o tome da svako to gleda iz one prizme kroz koju posmatra život. Ja kroz tu prizmu ne posmatram život. Juče sam vam rekao, nijesam pokrenuo ovu inicijativu zato što sam unaprijed imao kalkulaciju da će Vlada ostati. Ne, i ako Vlada danas izgubi, nikakav problem s tim nemam. Sa velikim ponosom ću izaći iz ovog Parlamenta na ono što sam učinio za ovu državu. Nikada za mog političkog vijeka se nije dogodilo, a evo ovdje 81 poslanik u ovom sastavu pa neka kažu da li je nekada bio u prilici da sa mnom sklapa takav aranžman. Znači, ne. Ovo je nizak udarac i zbog toga smatram da imam pravo na ovakvu reakciju. Ovdje ne može biti riječi o političkoj korupciji. Dajte da nastavimo razgovor na tu temu da vidimo ko je taj ko sebi daje pravo da u ponašanju svakog ko mu se ne dopada pronalazi elemente političke korupcije. To Vlada nije i to premijer nije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Žao mi je što imam priliku da ja sad pričam, ali ponoviću da se čuje ne da bi se razumjeli. Razumijevanje podrazumijeva isti nivo shvatanja prava i ponašanja, da treba dijeliti neke vrijednosti, ali da bi se čuli pošto ne dijelimo iste vrijednosti oko potpisa.

Sporazum nije politički akt, jer je predat Državnoj Izornoj Komisiji. Postoje pravni akti te koalicije, postoji pravni akti te koalicije, pitajte sve ostale oko sebe koji se bave pravom. Znači, nije ni naša riječ, ni naše razumijevanja. U tom sporazumu stoji da SDP određuje svoje ministre. Ja ne govorim o drugim stvarima koje su poznate crnogorskoj javnosti. Što se činilo i kako se činilo oko našeg kongresa. To čak i ne spominjem. Ono što je očigledno, a ne možete lako dokazati, nemojte ni dokazivati. To je jasno. Da li je tu bilo korupcije? Nije bilo korupcije. O tome ne pričam, ali ono što ste potpisali i zadržali dva ministra mimo tog potpisa, vi ste mogli raskinuti koaliciju, reći - raskidam koaliciju sa SDP, pravim koaliciju sa novoformiranom partijom, zadržavam dva ministra, formiram novu Vladu, tražim novi mandat i tako. Tako se radi kad hoćete ozbiljnu i legitimu Vladu i kad nećete da ima sumnje kako ta

Vlada funkcionije. Ne, vi ste prekršili svoj potpis. Zadržali ministre, jer vam trebaju dva poslanika. Pa i ja znam da brojim do 41. Do 41 se ne stiže odjednom, nego se stiže dva po dva. Ne stiže se odjednom, nego dva po dva. Pa nabavite dva, pa tražite još dva. Lakše je nabaviti dva po dva, nego deset odjednom. To svi znamo.

Ja sam bio u Saveznom Parlamentu, dozvolite mi digresiju, a svjedok mi je čovjek koji može biti i Vama i meni prijatelj, Srđa Darmanović. Ne tražim drugog za svjedoka. Pa su zvali tada kao opozicionoj partiji da nam nude da glasamo za budžet milion maraka. Pitajte Srđu Darmanovića u Saveznom Parlamentu. I Vujica Lazović je bio tu i on mi je svjedok. Samo da završim, molim vas.

Ja sam vrlo pažljivo slušao. Znači, prvi put se ne srećemo sa tim. Govorim samo ono što su činjenice. Vaš potpis, vaša obaveza, zakonska obaveza i vaše nepoštovanje. Oko toga da li Vlada može da funkcionije bez dva ministra, svi znamo da je funkcionisala bez pet ministara, ne bez dva i to pet mjeseci, a ne dva mjeseca. I nijedan od tih ministara nije bio vezan za NATO, nego je bio vezan za nešto drugo.

Treće, svoja mjesta koja su dobili, dobili su ih u ime SDP. Svaki častan čovjek, sad ću biti vrlo direktan, kad dobije ministarska mjesta u ime svoje partije, napustio bi ta mjesta kad izgubi na kongresu čije je rezultate priznao, jer nije ih neko dobio na kongresu sumnjivom. Nije to podjela DPS-a na dva dijela, nego su rezultati dobijeni priznati, demokratski priznati i poslije toga odnešen je plijen u DPS. Znači, ovo su činjenice, ovo nije da li se Vi i ja slažemo. Ovo su činjenice. Govorim samo o činjenicama. U svim ostalim slučajevima, rekao sam, poslanici glasaju po slobodnoj volji. I danas kažem, poslanici glasaju po slobodnoj volji. Oni koji su ovdje došli tako, oni kod kojih postoje ovakve činjenice to je druga stvar. Hvala. /Prekid/

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedniče Parlamenta, poštovani gospodine Đukanoviću, obraćam Vam se kao premijeru, obraćam se i svim ostalim kolegama i apelujem da pokažemo poštovanje prema ovom Parlamentu, da pokažemo poštovanje prema nama samima, prema funkcijama koje obavljamo, prema građanima koji su nas birali i koje predstavljamo i prema /Prekid/ čije čelne ljude mi bira. U to ime želim kratko da podsjetim na član 11 koji ste Vi juče pominjali, gospodine Krivokapiću, a ja ga često pominjem, i uvijek ću o njemu voditi računa. To je član koji govori o podjeli vlasti. Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Ono što želim da kažem kratko i završavam, da se u ovom parlamentu veoma često i to ima i tri godine pominje pitanje političke korupcije. Ono je vrlo važno i dobro je da se o tome razgovara i u Parlamentu, ali ono što ovaj parlament treba da zna jeste da je upravo ovaj parlament sa 3/5 izabrao Vrhovnog državnog tužioca, a on je izabrao specijalnog tužioca, koji su dužni da provjere sve navode svih nas koji smo govorili i koji ćemo govoriti o političkoj korupciji.

Gospodine Krivokapiću, gospodine Đukanoviću, želim ispred Pozitivne Crne Gore i u svoje lično ime da pozovem javnog tužioca, Vrhovnog državnog tužioca i Specijalnog tužioca da ispituju sve navode o političkim korupcijama, a osobito ove koje danas ovdje potenciramo, kao i one koje se odnose na glasanje poslanika na bilo koju temu. Jer, konačno je vrijeme da ova zemlja ima političku elitu koja neće biti korumpirana i koja neće trgovati ni sa kim za politički uticaj ili za bilo koji drugi uticaj, već onu elitu koja će raditi u interesu građana Crne Gore, ne dijeleći građane na vaše i na naše, za jedinstvenu, a ne podijeljenu Crnu Goru. U tom pravcu računam da će tužilac povesti istragu za svako glasanje svakog poslanika koje može biti sumnjivo, za sve ono što gospodin Krivokapić ovdje navodi, za sve ono što gospodin Đukanović ovdje navodi. Tražimo da svi korumpirani političari budu sankcionisani nakon sprovedenih istraga koje će sprovesti tužilac, jer istorija će negativno obilježiti one političare koji budu korumpirani, a njihovi potomci, jedino tada, nositi teret tog što su se prodali a nijesu štitili interes svoje domovine i građana koji su ih birali. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Predšednik Vlade. Redom, samo trenutak, da čujemo predšednika Vlade pa ćete sačekati.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Razumio sam prije prethodnog javljanja da je na probi moja moralna i politička odgovornost i potrudio se da objasnim zbog čega ne osjećam ni moralnu ni političku odgovornost zbog toga što nijesam prihvatio inicijativu Socijaldemokratske partije na jesen prošle godine da iz sastava Vlade isključim potpredsjednika Lazovića i ministra Brajovića. Nijesam možda bio dovoljno precizan, ali i da ne detaljišemo na tu temu. Dozvolite, samo jedno podsjećanje. U tom koalicionom sporazumu između ostalog stoji da je Socijaldemokratska

partija u obavezi da podrži kandidata za predsjednika države kojeg će predložiti Demokratska partija socijalista. U tom koalicionom sporazumu stoji da je Socijaldemokratska partija u obavezi da podrži predsjedničkog kandidata, u ovom slučaju konkretno gospodina Vujanovića, kojeg će Demokratska partija socijalista predložiti za predsjedničkog kandidata. Dakle, poslanici ste sa svježim sjećanjima u odnosu na tu predizbornu kampanju uoči predsjedničkih izbora i sjećate se te podrške. Dakle, toliko o moralnim i političkim obavezama prema koalicionom sporazumu.

Sada smo čuli interpretaciju da je koalicioni sporazum zapravo zakonska obaveza, da je on predat izbornoj komisiji i na taj način postao zakonska obaveza, što će reći da smo kršili zakone kršeći koalicioni sporazum. I tu se, gospođo Jasavić, potpuno slažem sa Vama. Dakle, to ne treba da bude predmet razgovora u ovom parlamentu. Treba pozvati nadležne institucije da oni protumače šta je koalicioni sporazum i je li nepridržavanjem koalicionog sporazuma narušen pravni sistem Crne Gore. Dakle, plašim se da polako ovdje svi ulazimo u jedan začarani krug, da kažem, farse, koja u krajnjoj liniji vodi samouništenju, uništenju političkog života i autoriteta političkih subjekata, čak i uništenju institucija kakav je crnogorski parlament.

Ta stalna pozivanja tužilaca da iskontrolišu ono što je ekskluzivni dio društvenog života u jednoj zemlji koji pripada političkim partijama, plašim se da ne miriše na dobro. Ne zato što se u političkom životu krije toliko korupcije, nego zato što mi zapravo sami prizivamo narušavanje granica koje postoje među institucijama institucionalnog sistema ove države.

Podsjetiću vas da smo nedavno imali jedno saopštenje u kojem je, pokušaću da inetrpretiram, rečeno sljedeće: Ako bi neko nakon eventualnog izglasavanja nepovjerenja Vladi pokušao da pokrene pitanje legitimnosti predsjednika Parlamenta, pozivamo državnog tužioca da odmah preventivno krene u ispitivanje političke korupcije. Dakle, evo da dam mali prilog toj istrazi. Prijavljujem se. Znači, ja se prijavljujem da ću ne zbog gospodina Krivokapića, nego ukoliko se pokaže da predsjednik Parlamenta, kako se god on zvao, nema podršku većine u Parlamentu, ja ću pokrenuti inicijativu za njegovu smjenu, jer je nepoznat slučaj u svijetu da parlamentom predsjedava neko ko ne predstavlja parlamentarnu većinu. Dake, do kojeg smo mi besmisla doveli tu priču o tužiocima, o korupciji i o navodno prljavim institucijama i prljavom političkom životu. Zašto to radimo? Radimo uvijek kada nam je povrijeđen lični ili grupni interes, ne mareći za štetu koju pravimo svakoj od institucija i štetu koju pravimo nacionalnim interesima Crne Gore. Razmislimo malo o tome.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja Vam moram odgovoriti. Samo trenutak, ja moram odgovoriti jer je bila replika, a dozvolio sam odgovor na moju repliku. Nije povreda Poslovnika. Molim vas da završim.

Replika je bila, spominjao me je.

Znači, predsjedniče Vlade,

Prvo to ne piše u sporazumu koji je predat Državnoj izbornoj komisiji, da će podržati predsjednika države, ali to je manje važno. Ovaj koji je predat Državnoj izbornoj komisiji, provjerite. Znači, ja stojim. Molim Vas, ne upadajte mi u riječ. Molim vas, možete pomagati nekako drugačije premijeru. 'Ajde ako mu treba pomoć, svi zajedno. Ja mislim da možemo sami riješiti taj dijalog. Znači, to u ovom sporazumu koji je predat Državnoj izbornoj komisiji ne piše, a i da piše, niđe ne piše da treba da podržimo neustavno kandidovanog predsjednika, to se valjda podrazumijeva. Znači i da piše, molim Vas, ja Vas vrlo pažljivo slušam. Slušao sam Vas vrlo pažljivo, možete li me saslušati do kraja? Znači niđe ne piše da po našem mišljenju neustavnog predsjednika možemo podržati.

Dalje, oko institucija. Predsjedniče Vlade, ja sam Vam juče pokušao objasniti, nijesmo se razumjeli opet, ali dobro, zato se i razilazimo što se ne razumijemo. O institucijama ste Vi govorili na sljedeći način: kad Parlament glasa, opozicija i vlast o nekoj temi, konkretnoj temi zajedno, opozicija, opet slobodni poslanici, Vi ste to zvali parlamentarnom diktaturom. Vi ste to zvali parlamentarnom diktaturom. Ja sam našao samo još jedan slučaj da je to neko tako zvao i to tek nedavno. Nijesam znao ni za jedan slučaj u političkoj istoriji od Roberspjera na ovamo. Maduro sada kad je izgubio većinu u Parlamentu je upotrijebio istu formulaciju u Venecueli - parlamentarna diktatura.

Znači ono što je ustavna obaveza poslanika ste Vi nazvali diktaturom i time čitavu instituciju, ne predsjednika Parlamenta, jer on sam ima jedan glas, ne može da bude diktator sa jednim glasom. Rekli ste parlamentarna diktatura samo zato što nijesu prolazili projekti. Kad se ustvrdilo dalje, prošli su svi projekti i kad je ovaj parlament izdao studiju o tome da su prošli svi projekti do 20 i nekog jula prošle godine svi projekti su prošli, čak nije bilo ni materijalne osnove da zovete diktaturom, bez osnovanog razloga. Znači nije bilo ni materijalne osnove, druga je stvar političke osnove da nije bilo, a onda smo došli da nema ni materijalne osnove za to. Znači, institucija koja je predstavnik građana, koja nije predstavnik ni Ranka Krivokapića ni Mila Đukanovića nego svih građana i jedini način da ostvare suverenost, čitao sam juče, neposredno ili preko ovih poslanika, proglašena je diktatorskom ustanovom. Vrlo lako nekoliko

puta, a pritom je ovaj parlament, da li je to dobro ili ne, glasao sve što ste predložili. Daću vam studiju, čitajte. To je atak na institucije. Kada taj parlament kao diktatorski dobijete političku platformu da možete da tražite drugu većinu mimo izborne većine da promijenite predsjednika Parlamenta, naravno imate 41. Dva puta se već o meni ovdje glasalo. Da vam pomognem, dva puta se ovdje glasalo o meni u mom mandatu mimo izbora i dva puta je bilo na dnevnom redu. Nijesu dobili većinu i ja sam ostao predsjednik Parlamenta. Diktator je već dva puta ovdje glasan, nije bilo prepreke i nije privatizovao funkciju. Dva puta se glasalo. To je opozicija tražila. Nijesam morao da stavim na dnevni red uopšte jer nijesmo imali 41 u ovom Parlamentu. Stavljao sam na dnevni red 2005. i 2010. godine, precizno. /Upadica Milutina Simovića: Vrijeme/ Vremena imamo da se razjasnimo. I to je vrlo prosto. Ali, ovaj predsjednik Parlamenta neće biti glasan pod sumnjom da je skupio glasove na ovaj način koji sam vam govorio. Neće biti pod sumnjom da nije poštovao potpis, da nije poštovao demokratske odluke kongresa, da nije poštovao koalicioni sporazum, da ne poštuje političku praksu i da time pravi većinu da bi očuvao vlast. Neće biti tako. Ja sam tri puta otišao u opoziciju, predsjedniče Vlade, koliko me interesuju stolice. 1990. godine kada ste otišli s Miloševićem. Opet me prekidate, predsjedniče Vlade, a dobićete riječ, ja volim da Vas slušam. Znači, 1990. godine sam otišao u opoziciju, vi s Miloševićem, a dobili ste izbore kao i sve ove ostale, izgleda, poslije toga, na isti način protiv Anta Markovića, pa 2002. godine kada ste potpisali Beogradski sporazum takođe je predsjednik ove partije povukao ministra iz vaše Vlade, odnosno Vlade Filipa Vujanovića i otišao u opoziciju. Našli smo se poslije u zajedničkom interesu da idemo na izbore, ali smo otišli u opoziciju. I, sada treći put. Je li to radi neko koga interesuju stolice? Koliko ste Vi, u međuvremenu, stolica promijenili? Koliko ste puta Vi otišli u opoziciju? Nijeste. Pritom su se mijenjale države, sedali ste na iste stolice, na istom /Prekid/ u Beogradu ste sedali sa Miloševićem i Vučićem. Ko je još stvarao državu, to sam čuo od Vas i ni od koga više, koji je organizovao referendum protiv nezavisnosti svoje države i tako je stvarao i taj referendum po svim međunarodnim nalazima pokrao 1992. godine. Vi ste ogranizovali dva referenduma, 1992. godine da ukinete nezavisnost države Crne Gore i tada ste bili u drugom formatu. Toliko o čuvanju stolica. Prema tome, to su fakti.

Izvolite, predsjedniče Vlade. /Upadica Milutina Simovića: Procedura/ Nemojte ga braniti procedurom, dobiće riječ.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Izvinjavam se što možda zadržavamo duže pažnju poslanika na ovim pitanjima, ali mislim da nijesu nevažna. Mislim da je ovdje esencija teme koja je na dnevnom redu, tako da je pametno to raspraviti. Vjerujem da ćemo na taj način lako onda logikom domina složiti i ostale nepoznanice iz tema koje su pokrenute s namjerom da se rasprave na ovoj Skupštini.

Gospodine Krivokapiću, pomenuli ste moju ocjenu vezanu za parlamentarnu diktaturu, ali ste je smjestili u pogrešan kontekst. Kazali ste da sam parlamentarnom diktaturom kvalifikovao glasanje opozicije sa jednom članicom vladajuće koalicije. Nije tačno. Dakle, to ponašanje sam kvalifikovao licemjerjem, a ne parlamentarnom diktaturom. Za mene je licemjerno sjedjeti u Vladi, ubirati sve pogodnosti koje vam daje status vladine koalicije, a nakon toga imati nekorektan odnos ne samo prema Vladi, nego prema svojim predstavnicima u Vladi time što ćete s drugim dijelom Parlamenta, legitimnim dijelom Parlamenta, ali politički suprotstavljenim vladinoj politici, glasati protiv vladinih predloga. To smatram političkim licemjerjem. Zato sam kazao - ili pokrenite pitanje napuštanja Vlade, ili ću to učiniti ja. Pošto to vi niste pokrenuli, učinio sam to ja i evo nas danas u Parlamentu da razgovaramo na tu temu.

Šta sam nazvao parlamentarnom diktaturom. Parlamentarnom diktaturom sam nazvao pretencioznost Parlamenta o kojoj sam juče govorio da preuzima funkcije drugih institucija. Vi ste juče govorili o tome da je Vlada autor ideje o jedinstvu vlasti. Ne, upravo sam o tome govorio u ovom Parlamentu. Sjetićete se da je ponašanje Socijaldemokratske partije zajedno s opozicijom zapravo pokušaj da se poništi ono što je ustavno-pravna tekovina Crne Gore, a to je dio Ustava koji definiše podjelu vlasti. Valjda se sjećamo svi da smo ovdje više puta diskutovali o predlozima koje je Parlament pokretao, kojim je želio da preuzme ono što su neupitno ustavne ingerencije Vlade. Da ne govorim o praksi koja je govorila da je Parlament zapravo potpuno supstituisao ulogu ne samo Vlade, nego i drugih institucija vlasti.

Kada je Vlada u pitanju, podsjetiću vas, ovaj parlament je Vladi na dan njenog izbora dao saglasnost na jedan od ključnih prioriteta - konsolidacija javnih finansija koja znači eliminaciju deficita tekuće potrošnje i smanjivanje zaduživanja. Mimo toga, ovaj parlament je, ne konsultujući Vladu, donosio propise kojim je opterećivao budžet Crne Gore, kojim je urušavao vladine napore, ne samo vladine nego i svoje napore, jer je podržao takav dio vladine politike, da eliminiše deficit, da pokrije tekuću potrošnju iz realnih izvora, propisujući i namećući obaveze budžetu mimo onoga što je vladin predlog budžetske politike. Kud će eklatantniji primjer o preuzimanju ingerencija koje pripadaju Vladi. I, drugo, na više upozorenja datih u

ovom Parlamentu da smo na lošem, na zlom putu da donesemo jedan zakon o finansiranju političkih partija sa 20 kršenja Ustava Crne Gore, ne sporeći ništa od toga da su to kršenja Ustava, ovdje smo dobili odgovor - valjda i mi imamo pravo da prekršimo Ustav. Šta je to do urušavanje autoriteta institucija sistema, u ovom slučaju Ustavnog suda koji je nedugo iza toga izbacio taj zakon iz pravnog saobraćaja Crne Gore? Pod tim smatram parlamentarnu diktaturu. Dopadalo vam se to ili ne, dozvolite da o tome razgovaramo.

Što se tiče vaše ocjene o Demokratskoj partiji socijalista koliko je ona puta do sada dokazala svoj demokratski kapacitet time što je bila u opoziciji, nijednom, gospodine Krivokapiću, nijednom jer se u opoziciju ne ide svojom voljom. U opoziciju se ide kada izgubite izbore.

Prema tome, Demokratska partija socijalista je pobjeđivala na izborima i nije mogla biti dio opozicije, na svim dosadašnjim izborima i ne mislimo na taj način dokazivati svoj demokratski kapacitet. Naravno, naredni smo ako dođe i do takve situacije. Demokratska partija socijalista će bez ikakve sumnje pokazati da je ozbiljna politička partija koja može da djeluje u svim uslovima.

Dozvolite, i time završavam definitivno, maločas sam govorio o tome kako često u crnogorskom političkom i društvenom životu znamo suziti vidike i znamo zbog ličnog ili grupnog interesa grubo udariti na nacionalni interes. Ne po prvi put. Danas je ponovljena ocjena da su valjda svi izbori u Crnoj Gori koji su do sada održani bili neregularni. Dozvolite da ponovim nešto što sam već rekao - Gdje vam bi pamet, gdje vam bjehu oči svih prethodnih godina? Jeste li ozbiljno mislili kada smo poslije svakog izbornog procesa zajedno izlazili pred javnost, veličali demokratičnost izbornog procesa, zahvaljivali se OEBS-u i Savjetu Evrope koji su pratili izbore i izlazili sa preliminarnim ocjenama o tome da imamo regularan izborni process? Gdje vam bjehu oči? Šta vam to sad naknadno otvori oči? Da vam ja kažem. Oči vam otvori strah od poraza. Sve dotle dok ste uživali benefite naših zajedničkih pobjeda, nije bilo prigovora regularnosti izbornog procesa. Sada ima zato što ste svjesni da je došao kraj onom licemerju s početka ove replike. Zbog toga. Na to naravno imate pravo, nema nikakvih problema. Ono o čemu vodite računa, ne nabacujte makar lopte onima za koje smo, makar do danas, a ja vjerujem i poslije danas, smatrali ipak svojim primarnim političkim protivnicima. Ne zato što su politički protivnici trajna kategorija, nego zato što oni ne žele da napuste platformu anticrnogorskog djelovanja. Oni naime tvrde da je i referendum o nezavisnosti bio neregularan.

Dakle, dozvolite da malo logiciram, ako su svi izbori prema vašoj tvrdnji bili nerelegalni, neće valjda biti da je referendum bio jedini regularan.

Dakle, nemojte pomisliti slučajno da ih pozivam da nastave sa istom logikom, jer je to samoubilačka logika. To je logika slabića koji nijesu spremni da se suoče sa slabostima u svom djelovanju i da precizno identifikuju razloge koji ih vode iz poraza u poraz, ali nemojte im, makar ni nenamjerno, nabacivati voleje. Ne zato što je referendum bio neregularan, nego zato što su i referendum i svi dosadašnji izbori bili regularni, što znate i vi i ja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predšedniče Vlade, prvo /Upadica/ Dobićete, da mi završimo jer me prozivao predsjednik. Molim vas.

Premijer je govorio 12 minuta, a ja ću mnogo kraće.

Predšedniče Vlade, nijesam rekao da su svi bili, nego oni koji su dobili sa Miloševićem 90-te i referendum 1992. Vrlo sam bio precizan, ali Vam treba priča da bi se radilo bez problema i nije to problem. Uvijek i pri tom da Vas podsjetim. Ja sam bio predsjednik partije Skupštine OEBS-a koji određuje predstavnike za kontrolu izbora. Prema tome, nijesam to mogao reći, jer bi bilo previše opasno da ja kažem sa tog mjesta da su izbori bili pokradeni. To bi svučalo mnogo opasno po ovu državu. Znači, to nijesam rekao, ali da ste krali 90-te na izborima i 1992. godine na referendumu jesam i to referendum protiv nezavisnosti Crne Gore. To svi znaju, precizno govorim.

Drugo, ustavna parlamentarna diktatura, ja ne znam da li, /Upadica/ Samo trenutak, ometanje igre u vaterpolu je moguće ali ovdje nije.

Molim vas, znači parlamentarna diktatura, rekli ste zbog zaustavljanja razvoja, ali da Vam oprostim i to da nijeste rekli, opet nijeste rekli. Sljedeća stvar, ako je to diktatura, trebali ste da se žalite Ustavnom sudu, ali imate mali problem. Vrlo je mali problem, mada postaje sve veći. Evropski parlament i Evropska komisija u svim izvještajima daju najveće političke ocjene ovoj diktaturi, najveće političke ocjene ovoj diktaturi. Čak traže više od toga, po Vašem rečniku i shvatanju stvari da budemo više diktatori, da još više kontrolišemo izvršnu vlast. Uzmite Progress Report. Ispada da Evropska komisija i mi ovdje još više idemo prema diktaturi. Još više idemo prema diktaturi po tome što je ova diktatura. Ja sam rekao juče, mi se temeljno razlikujemo, za mene je sloboda poslanika i parlamenta uslov demokratije u Crnoj Gori, za vas je problem. I to je politička razlika. Nije prvi put, 90-te je nezavisna Crna Gora bila

problem, za mene ideja i rješenje. Jednom kada budete poslanik, doći ćete i na ovo. Ali, do tada ćemo ovako kako hoćemo i nemojte o ličnim interesima. Nemojte o ličnim interesima da neko kad mu je lični interes žrtve državnih interesa. Ako krenemo da nabrajamo lične interese koji su ostvareni preko državnih, ostaćemo pola dana ovđe. O tome nemojte. Molim vas, oko održivosti javnih finansija, održivosti javnih finansija. Dobićete riječ, ali nemojte se zalijetati. Tražite rebalans u prvom mjesecu, ne zbog majke sa trećim djetetom, nego za 27 miliona za Montenegro Airlines koji su vam došli na račun, za koje nijeste znali, koje nemate. Taman toliko koliko za majke u Crnoj Gori za godinu dana treba da potrošimo.

Gospodine, možete li da me pustite da govorim? Znači, održivosti i ozbiljnosti planiranja javnih finansija. Toliko o tome. Završavam. Predsjedniče Vlade, ostaje zajedno da pokušamo da podjelu vlasti u Crnoj Gori očuvamo i ja sam tome pokušao da doprinesem. Očigledno da je to bio problem za nekoga i nije to prvi slučaj u istoriji. Istorija je puna ovakvih slučajeva. Da Parlament i izvršna vlast dođu u sukob, nije to ništa novo u istoriji. Najbolji za proučavanje za Vas i za mene, najbolji, najbolji slučaj za Vas i za mene je Britanija, kolijevka modernog parlamentarizma. Tamo je bio jedan slučaj đe je kralj htio da ukine parlamentarizam i Engleska je zbog toga bila 13 godina republika. Ali, ova zemlja je ušla u veći stepen demokratije i možemo zajedno da gradimo potrebu za obje institucije odgovorni Parlament, odgovorna Vlada, a da se to ne tituliše kako ste Vi titulisali. Ja nikad nijesam rekao da je Vlada uvela ovo ili ono itd. Normalan odnos dvije vlasti kontrole i balansa. To nekome prija, nekome ne prija. Demokratiji svakako prija.

Izvolite. Predsjednik Vlade.

Dozvolićete da obavimo ovaj dijalog.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Vrlo kratko.

Dakle, saglasan sam sa Vama da treba da se svi principijelno založimo za poštovanje podjele vlasti. Nadam se da princ Nikola nema nekih pretenzija poput britanskog kralja da ukida parlamentarizam, tako da vjerujem da je i ta paralela bila bespotrebna. Pozivam Vas samo da se i Vi i ja i svi ovdje pridržavamo toga što se maločas rekli - neprikosnovena je poslanička volja. Toj poslaničkoj volji izložićemo pitanje povjerenja u Vladu. Kakav god bio rezultat, nema s moje strane jednog jedinog prigovora. Nema priče o korupciji, nema priče o izdaji, jer ja podrazmijevam da imate pravo da promijenite stav. Ja se bunim kada promijenite

stav, a ponašate se kao da ga niste promijenili i pravite političku maglu. Imate pravo na promjenu stava. Poštujemo samo i drugima pravo da promijene stav, da mogu da slobodno izraze svoj odnos prema svim pitanjima, uključujući i pitanje povjerenja Vladi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Moramo da se složimo, samo što ja to nikad nijesam osporio.

Kolega Simoviću, ima i drugih za povredu Poslovnika. Hoćemo li preći na raspravu? Što smo ispovrjeđivali Poslovnik, ispovrjeđivali sm. 'Ajmo na raspravu.

Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Gospodin Krivokapić je spomenuo da smo on i ja bili svjedoci kada je uvaženom gospodinu Srđanu Darmanoviću u tadašnjem saveznom parlamentu nuđeno milion maraka. Ja moram pred čitavom javnosti Crne Gore da to demantujem, da prvi put čujem za to. Pošto ste Vi priznali da ste prisustvovali tome, Vi ste trebali da predate krivičnu prijavu jer neprijavlivanje krivičnog djela je krivično djelo. A mislim da će gospodin Darmanović o tome svakako dati svoj sud.

Spominjete naš legitimitet čitavo vrijeme. Želim da Vam saopštim tri stvari kratko. Prvo, mi smo 2012. godine zajedno bili na listi koja se zvala "Evropska Crna Gora". Nosilac liste je bio gospodin Milo Đukanović. Dakle, lista se nije zvala "Malo vlast, malo opozicija Ranko Krivokapić", lista se nije zvala "Tumaram tamo, tamaraj ovamo". O tome šta nosilac te liste sa koje smo i Vi i ja dobili mandate misli o Vama i Vašoj politici, vidjeli smo. Doduše, mi nijesmo trčali kao Vi kada su se slavile pobjede i otvarao šampanjac da budemo iza Mila Đukanovića, da virimo tu iza njega i da popijemo čašu. Ništa nije uvredljivo. Imamo slike, scene guramo se kroz masu da budemo tu odmah iza, popije se šampanjac ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Lazoviću, samo Vi nastavite. Znaete da ja ne pijem, ali dobro. Makar nešto kažite tačno.

VUJICA LAZOVIĆ:

...popije se šampanjac, a onda poslije toga kažemo da su izbori pokradeni. To je, po mom mišljenju, pitanje integriteta, pitanje identiteta, pitanje karaktera, licemjerstva i tako dalje.

Gospodin Ivan Brajović i ja smo kao ljudi koji su participirali na toj listi kojoj su građani dali povjerenje ostvarivali program koji je ponudila ta lista. I ostvarujemo ga i dan danas. Nijesmo potročali godinu i po dana poslije toga da se zagrlimo sa Demokratskim frontom da ostvarujemo program Demokratskog fronta. Ne, ostali smo u programu vjerni programu te liste.

I konačno na kraju, pošto i na tu temu manipulirate, nijesmo samo Ivan Brajović i ja u namjeri da očuvamo tu ideju socijaldemokratije napustili partiju. Partiju je napustio ogroman broj osnivača i članova partije. Vidite ovih dana što se dešava po terenu Crne Gore. Vi ste u suštini izgubili partiju samo toga još uvijek nijeste svjesni. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

...na kongresu koliko sam vidio, a što se tamo svi vide, to je druga priča. Ono što je očigledno ne treba objašnjavati. 'Ajmo redom. Moraćemo se resetovati. Znači, vraćamo raspravu kod poslanika, pa će biti prilike za komentare na izlaganja poslanika, ministara. Možemo li tako? Hvala vam.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče. Sat i po vremena smo izgubili za jednu diskusiju. Ovim tempom ne možemo završiti do završetka vanrednog zasjedanja 28. februara. Nema šansi, toliko diskutirana. Ja moram da kažem da se radi ipak o jednom evidentnom ratu između DPS-a i SDP-a. Molim vas, malo više dostojanstva radi vaše dece, kumova, prijatelja. Tu mislim na vaše simpatizere, glasače i tako dalje. Sve me ovo podsjeća veoma na 1997. godinu, na TV duel Milo, Momir. Sve ono što je izneseno tada dešava se i danas. Tada smo to slušali nekih dva sata, a danas ćemo izgleda ne danas slušati, nego će to trajati danima. Molim vas da se vratimo. Dakle, ovo je stalna povreda Poslovnika, stalna povreda člana 102. Držite se toga člana i da ubuduće idu samo diskusije, nikakvi komentari. Komentar da, ali ne bočni.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

To moramo zajedno da ukinemo. Bočni neće biti, ovo je bitno da se razjasnimo o važnoj temi.

Koleginica Vuksanović. Izvolite. Dogovorili smo se da resetujemo i krenemo u raspravu. Nešto je i stvar dogovora. Komentar na? Kolega Gošoviću, dobićete kasnije riječ ako treba, još jedan put dajte da sad izađemo ritam. Odgovorićete poslije. Dogovorili smo se da idemo tako. Koleginice Vuksanović, izvolite. Sljedeći diskutant je Goran Tuponja. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Hvala.

Uvaženi predsjedniče crnogorskog Parlamenta, uvaženi predsjedniče Vlade sa članovima, uvažene kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Svoju raspravu planirala sam da usmjerim na dva pitanja koja postavljaju građani.

Prvo pitanje: Zašto smo bili u koaliciji za Demokratskom partijom socijalista punih 18 godina?

Drugo pitanje: Zašto nakon toliko godina Socijaldemokratska partija neće glasati za povjerenje Vladi?

U odnosu na prvo pitanje želim da podsjetim crnogorsku javnost da je Socijaldemokratska partija jedina partija koja je od svog osnivanja punih 25 godina bila na pravoj strani istorije. Ovo kažem iz razloga što smo mi jedina partija koja je uspjela da ostvari sve programske ciljeve, ali programski ciljevi Socijaldemokratske partije nijesu samo njeni. To su strateški ciljevi naše partije i ciljevi države Crne Gore koji su u interesu svih naših građana.

Prije nego što smo ušli u koaliciju sa Demokratskom partijom socijalista, Socijaldemokratska partija borila se protiv politike etičkog čišćenja. Mi nijesmo vodili politiku rat za mir i na taj način sačuvali smo mir u Crnoj Gori 1999. godine i sačuvali smo multietnički stav i učvrstili konačno temelje građanske države na koje nam danas mnogi u region, svijet i Evropi zavide.

Međutim, prije samog stupanja u koaliciju, a nakon podrške koju je Demokratska partija socijalista davala politici Slobodana Miloševića, koja je rezultirala sukobom sa zapadnim svijetom, ratovima u susjedstvu i progananjem nacionalnih naroda, Demokratska partija socijalista je kao naš protivnik konačno nakon toga postala naš sljedbenik. Pružili smo vam ruku spasa i ponosni smo na to i to ističemo kao naš zajednički uspjeh, jer ste nam vi upravo pomogli da ostvarimo program naše partije. Obnova nezavisnosti Crne Gore 2006. godine, put u Evropsku uniju evropske integracije, zatim okrenuli smo zemlju ka samoj Evropskoj uniji i

dobili pozivnicu za NATO. I to priznajemo i cijenimo kao uspjeh i uvaženi predsjednik Krivokapić je rekao da je to ono što se u politici najviše može i postići.

Međutim, danas smo u velikim problemima i u velikom sukobu i taj sukob nastao je upravo da bismo od vas zaštitili ono što smo zajedno postigli. Ekonomska politika koja se vodi posljednjih godina, a kojoj se mi suprostavljamo i tada i sada, ugrožava temelje nezavisne države Crne Gore i na taj način je čini neodrživom.

Prije svega, želim da ukažem na ono što su istakle moje kolege u prethodnim diskusijama. Nijesmo podržali garancije za KAP i rekli smo u ovom Parlamentu ono što će se desiti i desilo se. Crna Gora je pretrpjela višemilionsku štetu, a hiljade radnika ostalo je bez radnih mjesta. Mi smo spasili "Elektroprivredu" Crne Gore koja je tada trebala da se proda po nekoj cijeni od 27 miliona eura, a znamo da sad "Elektroprivreda" vrijedi preko 200 miliona eura. I vi se sada slažete sa nama u toj činjenici i toj konstataciji. Zaustavili smo potapanje Tare. Šta da se radi u odnosu na ona preduzeća koja su ugašena? Želim odgovor na ta pitanja. Poći ću od moga rodnog grada Bara. Ugašena je "Primorka" Bar, ugašen je "Izbor" Bar, ugašen je "Rumijatrans". Gdje su fijati, autobusi i kamioni kojima je raspolagala "Rumijatrans"? Duvanska stanica u Baru kao odjeljenje Duvanskog kombinata, "Put" Bar, "Ljekobilje" Bar i dalje da ne nabrajam. Ako su to bili vitalni držani interesi Crne Gore, postavljam pitanje: U odnosu na ova oglašena preduzeća i u odnosu na sva širom Crne Gore, od juga do krajnjeg sjevera, recite mi koji bivši radnik danas ima pristojan život i kakve su eventualno penzionisanim radnicima danas penzije i kako žive u današnjim uslovima poslije ovih privatizacija? Sa tim ugašenim preduzećima krećemo dalje. I tu je ono gdje se mi počinjemo u krajnjoj mjeri razilaziti čekajući pozivnicu za NATO, a to je obala Crne Gore.

Naime, svjedoci smo da su pojedini ministri u ulozi crnogorskih šeika koji sjede u Vladi Crne Gore dozvolili da strani investitori kod zaključenja ključnih pravnih poslova nama postavljaju uslove, a ne Crna Gora njima. Dokaz za ovo što ja tvrdim je u činjenici da su u crnogorski Parlament došli ugovori gdje sam iz više navrata pred građanima istakla ono što je bilo na papiru i što je korpus delikti, gdje su svi mogli da vide i da pročitaju - odredbe ugovora su bile suprotne zakonima. Citirala sam odredbu ugovora, citirala odredbu zakona i tu je došlo do sukoba.

Takvi pravni poslovi su nezakoniti, oni su stvarali privid kod javnosti, simulirali se dugoročni zakupi a u suštini se krije prodaja. Tako smo ostali bez Mamule. Mi smo jedina država na svijetu koja je dozvolila da se na mjestu gdje je nekada bio koncentracioni logor,

gdje su nekada mučene duše naših predaka, sutra otvore kazina i organizuju različiti partiji i zabave. To je nedopušteno za jednu ovakvu državu kao što je Crna Gora. Izgubili smo Miločerski park koji će biti devastiran, zato što će se u tom Miločerskom parku graditi vile koje će se prodavati milionerima. Šta smo planirali da uradimo sa Kraljičinom plažom, lokacija Dubovica kod Čanja? Da je prodamo Arapima, a da možda tu se, izvinite što moram upotrebiti ovaj izraz figurativno, brčkaju pojedini crnogorski šeici, a da građani Crne Gore mogu samo iz daleka da bace pogled na sve to. Šta je sa ulcinjskom Solanom? Kako je moguće i da li je interes građana i države Crne Gore da se 15 miliona m² ulcinjske Solane koja se nalazi na obali Crnogorskog primorja proda za samo 800.000 eura? U računici to je 0,5 i nešto centi po kvadratnom metru. Nadjite mi gradjanina Crne Gore koji živi u bilo kojoj oblasti Crne Gore da će parče svoje zemolje prodati za 0,5 i nešto centi. Kako je moguće da se suprotno Zakonu o insolventnosti privrednih društava desi sljedeća situacija: da u stečajnu imovinu stečajnog dužnika, koja služi namirenju potraživanja stečajnog povjerioca udje državna imovina a to je zemljište ispod Solane? Kako je moguće da se onome ko je uzeo Solanu omogućiti da uzme kredit u banci, to nije sporno da može svako da uzme kredit u banci, ali da se hipoteka kao garancija za vraćanje tog kredita upravo upiše u katastar a na zemljištu koje se nalazi u državnoj imovini? Kako je moguće da se pravni poslovi kojima se prodaje Institut "Dr Simo Milošević", koje je dobro svih građana Crne Gore, označavaju oznakom interno i zašto mi u crnogorskom parlamentu i ako tu nemamo nadležnost da odlučujemo nemamo mogućnost da te poslove, koji su zaključeni, dobijemo na uvid javnosti.

Nazvali ste Socijaldemokratsku partiju kočničarima razvoja. Nije tačno da je Socijaldemokratska partija kočničar razvoja, a upravo dokaz za to je ova studija slučaja na koju je ukazao predsjednik Parlamenta i na koju smo mi ukazivali ranije. Ovdje je dokaz da mi nijesmo zaustavljali razvoj u Crnoj Gori, ali ćemo biti kočničari daljeg sunovrata i pohare državnih resursa države Crne Gore jer oni ne pripadaju samo pojedincima, već pripadaju svim gradjanima Crne Gore. Ono na šta želim da ukažem kao pravnik jeste - Socijaldemokratska partija uvijek će biti za valorizaciju svih državnih resursa ali samo na način da se, nakon sprovedene procedure, zakluče pravni poslovi čije će odredbe ugovora biti u skladu sa zakonima i Ustavom Crne Gore. Samo na taj način možemo ostvariti ono što traži i Evropa od nas i Amerika i što piše u Ustavu Crne Gore, a to je vladavina prava. To je jednako pravna država. Mi ćemo se, kao Socijaldemokratska partija, uvijek zalagati za to.

Ono na šta želim još da ukažem jeste da dobro razmislimo o tome kakve ćemo dalje poteze povlačiti kada budemo valorizovali državne interese. Socijaldemokratska partija uvijek je doživljavala Crnu Goru kao resurs za bogaćenje svih građana. Nevjerovatno je, zaista je nevjerovatno da u jednoj državi koja ima 650.000 stanovnika svi ljudi od prvog do posljednjeg ne mogu, ne bogato, pristojno da žive.

Da li je neko slučajno od pojedinaca doživljavao ovu državu kao resurs za lično bogaćenje, taj neko neka sam razmisli o tome. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, bili ste jedini u 10 minuta precizni.

Kolega Tuponja je najavljen. Daću riječ kasnije kolega Gošoviću, neću zaboraviti obavezu. Izvinite, samo sam htio da smirimo malo situaciju.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče.

Predsjedniče Vlade, članovi Vlade, poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Nadam se da će i moja diskusija biti u jednom demokratskom i korektnom tonu bez optužbi i uvreda ili nekih insinucija. Kada govorimo o radu Vlade, želim da kažem da u dijelu Vlade koji se tiče unutrašnje politike imamo niz zamjerki vezano za rad Vlade u dosadašnjem periodu, a podijelio bih to na dio koji se odnosi na unutrašnju politiku i spoljnu politiku. Kada govorimo o unutrašnjoj politici, posebno bih se osvrnuo na dio koji se tiče ekonomskog razvoja Crne Gore a tu imamo niz nekih pokazatelja koji nijesu zadovoljavajući. Imamo enorman porast državnog duga, koji ima tendenciju daljeg rasta i koji je jako zabrinjavajući i ne samo iz ugla domaćih eksperata, već i iz ugla iz međunarodnih eksperata. Imamo izgradnju auto-puta, jedan projekat u koji je država Crna Gora ušla, po mom skromnom sudu, projekat koji ne zadovoljava ekonomsku računicu, sam za sebe, po količini saobraćaja koja se odvija u Crnoj Gori i koja će se prema predviđanjima odvijati u nekom budućem periodu, a onda i nezavisno od toga dio koji se odnosi na valutni rizik u koji smo, kao država, ušli. Imamo pokazatelje, ovdje smo imali živu diskusiju oko toga, oko broja zaposlenih, broja nezaposlenih, pozivali se na razne načine, statističke podatke koji su tumačeni kako oni koji pokušavaju to da opravdaju,

tako onih koji pokušavaju da ospore ali je fakat da mi u Crnoj Gori na nekih oko 620.000 stanovnika, prema zadnjem popisu imamo oko 180.000 zaposlenih, a od tih 180.000 zaposlenih imamo nekih 50.000 koji primaju svoj lični dohodak sa budžeta, što lokalnog, što državnog, a onda nakon toga jedan veliki broj ljudi koji ne ostvaruje bruto, ne povećava ukupan društveni proizvod. I onda se taj broj svede ispod 100.000 ljudi koji od 620.000 ljudi živi zapravo od rada ljudi koji stvaraju u ovoj Crnoj Gori. Taj broj, jednostavno, je nedovoljan. Imamo radikalizaciju stavova, imamo nepotizam, imamo odliv novca, spoljnotrgovinski deficit je jako zabrinjavajući. I to su rezultati ove vlade. Često govorimo o stranim investicijama. Za strane investicije u Crnoj Gori smatram da su direktno zavisne od stepena vladavine prava. Stepem vladavine prava je temelj ekonomije da bi uopšte neko bio spreman da investira svoj novac u zemlju u koju je stepen vladavine prava na nedovoljno visokom nivou da bi njegov novac, njegov kapital bio odgovarajuće zaštićen. Ono što je pohvalno i sa čime se Pozitivna Crna Gora slaže jeste spoljnopolitički kurs ove Vlade, evropske i NATO integracije, u kojem pravcu su napravljani pomaci i koje cijenimo i uvažavamo kao nešto što je ova vlada uradila dobro.

Dakle, nijesmo zadovoljni postignutim rezultatima a niti će, niti neko može vas abolirati od odgovornosti ili nositi teret vaših grešaka, kako god ovaj parlament odlučio o povjerenju Vladi.

Radi građana bih podsjetio što su mogućnosti ishoda ovog zasijedanja o povjerenju Vladi. To kolege u sali znaju, a zna i jedan dio javnosti, ali nije na odmet da se podsjetimo. Ako Vlada dobije povjerenje, ona će vršiti svoju dužnost do kraja svog mandata kada će na sljedećim izborima nakon formiranja novog saziva Skupštine biti izabrana neka nova Vlada i nastaviti s radom. Ukoliko ova Vlada ne bude dobila povjerenje, imamo praktičnu situaciju da ova Vlada nastavlja da radi svoj posao do izbora nove vlade. Nova vlada može prema onome što je realnost i odnos snaga i stavova političkih subjekata u Crnoj Gori, zapravo je za očekivati da ta Vlada ne bude mogla biti formirana bez učešća DPS-a. To znači da ona teoretska mogućnost u kojoj bi 41 poslanik mogao da formira neku novu vladu bez učešća DPS-a nije realna.

Ono čemu bih sada posvetio pažnju je predlog Pozitivne Crne Gore. Pozitivna Crna Gora je mišljenja da u Crnoj Gori nije potrebno dalje produbljivanje političke krize, već način nalaženja rješenja za izlazak iz ove političke krize. Naš plan je iskren, dobronamjeren i konstruktivan i, ako hoćete, više od onoga što je do sada u istoriji crnogorskog parlamentarizma ikad tražila opozicija od grane vlasti. Koncept koji omogućava da, ono što

smatramo posebno važnim, nema ni pobjednika ni poraženih i koncept koji omogućava zaustavljanje daljih podjela u Crnoj Gori. Koncept koji omogućava da se ispune zahtjevi opozicije koji se tiču organizovanja fer i demokratskih izbora, sprječavanje zloupotreba državnih resursa kroz direktno učešće predstavnika opozicije u pripremi izbora i to na onim mjestima koja omogućavaju direktnu kontrolu tog procesa. Mjere koje nudimo su ubrzanje evroatlantskih integracija i to možemo i moramo da ostvarimo. Mjere koje tražimo jesu ograničavanje moći DPS-a ili razbijanje autokratije, kako je to predsjednik Parlamenta juče nazvao. Podsjetiću da je Pozitivna Crna Gora upravo bila stranka koja je napravila najveći iskorak u razotkrivanju neregularnosti izbornog procesa i prezentovala tzv. aferu "Snimak". Ovaj koncept omogućava da prekrajanje biračkih spiskova, zloupotrebe državnih resursa, ključne stvari koje su opterećivale prethodne izbore postanu prošlost.

I, na kraju, ne manje važno, koncept koji podržava međunarodna zajednica. Ovaj plan podrazumijeva da budemo dio rješenja, a ne dio problema. Pozitivna Crna Gora nije kreirala problem, nudi plan za rješenje problema. Ovaj plan sadrži sve ono što je opozicija tražila. Umjesto insinucija, optužbi i podmetanja, možda je bolje za sve u vlasti i opoziciji da se fokusiramo na predloženi plan za prevazilaženje političke krize. Vrlo smo jasno saopštili da ukoliko naš plan ne bude prihvatljiv onima koji čine Vladu, Pozitivna neće podržati ovu i ovakvu Vladu. U mjerama za prevazilaženje političke krize nalaze se sve one stvari koje je opozicija tražila već duže vrijeme, pa čak i više od toga, dok je jedina mana ovom planu što ovaj plan nudimo mi, a neki drugi opozicioni subjekt. Ulazak u Vladu svih stranaka iz Parlamenta na onim mjestima gdje možemo kontrolisati i spriječiti zloupotrebe finansijskih tokova, davanje socijalne pomoći, kontrolisati birački spisak, kontrolisati zloupotrebe državnih resursa u partijske svrhe i ostale mjere koje tražimo je zapravo preuzimanje odgovornosti svih u državi, održavanje fer i slobodnih izbora, nastavak integracionih procesa, kao i efikasniju borbu protiv korupcije. To je jedini odgovaran i ozbiljan pristup rješavanju problema koji imamo svi. Mi smo sigurni da je sada dobar momenat za ponuđena rješenja i da je jedini pravi put za državu i sve njene građane. Zato i ponavljam i pozovem da budemo odgovorni, prije svega, prema građanima i ponudimo izlaz iz postojeće političke krize. Predloženi plan Pozitivne to jeste. Nudi ono što je jako važno - nema ni poraženih ni pobjednika. Ovaj plan Pozitivne Crne Gore bi bio pobjeda razuma. Zahtijeva promišljanje i razumijevanje, pa i hrabrost i odlučnost da se preuzme odgovornost, da se zaustavi zloupotreba državnih resursa, da se ograniči moć DPS-

a i njegovih poluga moći, da se stvore uslovi za održavanje fer i demokratskih izbora, da se ostave po strani lični i partijski animoziteti i da se najzad okrenemo budućnosti. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imamo više komentara na Vaše izlaganje. Kolega Rastoder, kolega Kaluđerović i kolega Miljanić.

Izvolite, kolega Rastoder.

RIFAT RASTODER:

Nemam prevelike primjedbe na izlaganje kolege Tuponje jer je riječ o jednom odmjerenom i korektnom izlaganju, ali sam htio da damo šansu da kaže nešto više oko plana koji oni predlažu. Jer, vidim da se niko ne okreće, znamo da je ta inicijativa lansirana u javnosti, da je podijeljena, ali niko se i ne okreće na to. Zašto? Vjerujem, kolega Tuponja, da je to zbog toga što je ona prilično neodređena i konfuzna. Ne zna se dovoljno o čemu se radi. Preko kojih instrumenata vi želite kontrolisati, recimo, izborni proces? Koja su to ministarstva? Da li to znači – 'ajmo u načelu da prihvatimo čak i dobru namjeru, ili znači poziv da sjednete, a to ste mogli uraditi tokom političkog dijaloga, predložiti i pokušati precizirati preko kojih to sve instrumenata treba kontrolisati najvažnije vjerovatno u ovoj godini predstojeći izborni proces i onda tek vidjeti može li se to prihvatiti da se potpiše.

Drugo, u tom dokumentu pominjete, recimo, širenje nadležnosti odbora i pominjete nadležnost koju on već ima. Svaki pojedinac, svaki odbor, svako tijelo može prijaviti korupciju. Treba da ima, ali ga ima već, ali dobro. Nije ništa loše što se ponavlja i naglašava.

Treće, po zakonu postoji mogućnost organizovanja odbora za medije. Ne znam da li treba još što oko nadležnosti provjeriti i precizirati, ali po Zakonu o medijima takav odbor već postoji a vi ga tražite. Sve su to neki detalji koji, uvažavam dobru namjeru, ali koji bi se morali precizirati i onda tek pozivati na izjašnjenje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Tuponja.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi kolega Rastoder, na Vašim komentarima.

Mislim da smo u ovom dokumentu bili dovoljno precizni u smislu kada govorimo koje to nadležnosti trebaju biti da bi se sproveli fer i demokratski izbori. Govorili smo o dijelu učešća u vlasti, a sada ću to pročitati iz našeg plana. Obezbijediti da u Vladu uđu predstavnici parlamentarne opozicije na političkom i ekspertskom nivou kako bi se obezbijedili preduslovi za fer i demokratske izbore na ministarska i pomoćnička mjesta i obezbijediti učešće parlamentarne opozicije u radu ministarstava na onim pozicijama na kojima mogu kontrolisati finansijske tokove, zapošljavanje, socijalna davanja i slično. Sve one tačke koje su bile sporne u prethodnim izbornim procesima. Mislim da je suština ovoga načelna saglasnost da se ovime bavimo. Konkretizacija toga, je naravno, kroz parlamentarni dijalog. Ja vam zahvaljujem što mi omogućavate da upravo na taj način kroz parlamentarni dijalog i o ovome govorimo. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Tuponja.

Kolega Kaluđerović, pa kolega Miljanić. Izvolite, u ime klubova.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Kolega Tuponja, htio sam da Vam ukažem na sljedeće. U svakoj iole demokratskoj državi...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, napravio sam grešku, provjeravam sa potpredsjednikom. Ne možete obojica u ime istog kluba, znači, može samo kolega Kaluđerović u ime kluba komentar. Kolega Miljanić ne može.

Izvolite. Vi možete.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Novonastala situacija u demokratskoj državi bi se razriješila na način što bi premijer koji ima politički integritet podnio ostavku Vlade u ovom Parlamentu i vratio mandat građanima. Ne može se sačuvati izborni legitimitet pri ovakvom odnosu snaga na drugačiji način i mislim da je to potpuno jasno.

Kolega Tuponja, ja polazim i imam povjerenje u Vašu dobru namjeru da se ponudi političkom dijalogu koji je u toku da se dođe do rješenja za prevazilaženje političke krize, ali, gospodine i kolega Tuponja, da bi se ušlo u to, vaša pozicija, pozicija vaše partije je izuzetno značajna. Splet okolnosti je to učinio. Mora prvo da padne Vlada da bi se otvorio proces ili da Vlada sam podnese ostavku da bi se otvorio suštinski politički dijalog o tome koji je to pravno-politički okvir oko kojeg bi mogli da se okupimo.

Slobodan sam da vas upozorim, izuzetno je za vas politički rizično da prvo podržite Vladu da bi ona dobila povjerenje u ovom domu ako eventualno i tako razmišljate, a istovremeno odmah nakon toga tražite da ona pretrpi određenu rekonstrukciju. Dakle, ako Vlada padne, onda vi zajedno sa parlamentarnom većinom koja to bude željela definitivno opredjeljujete pravno-politički okvir u susret narednim izborima. A ako podržite Vladu, onda će se na žalost ona i dalje ključno pitati što i kako ona i DPS koji je pretežno i ključno konstituiše, misle da je taj odgovarajući pravno-politički okvir. To je mnogo značajno i ogromna je politička odgovornost na svima nama, a posebno na vas, gospodine Tuponja, iz Pozitivne, jer se vi u vezi sa time još nijeste do kraja precizno izjasnili. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kaluđeroviću.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi kolega Koluđeroviću, na Vašoj diskusiji, na Vašem komentaru.

Upravo vodili smo računa o tome o čemu ste Vi govorili i zapravo to jeste jedna od važnih tačaka ovog našeg plana i izlaska iz političke krize - da smo htjeli da ponudimo jedan koncept koji podrazumijeva da nema ni poraženih, ni pobjednika. Koncept o kojem ste Vi govorili ja razmatram na način da bi nakon toga Vlada nastavila da radi u punom kapacitetu sve do izbora neke nove Vlade. Kako bi se dalje odvijao taj process, realno vjerujem da ćete se u tom dijelu složiti sa mnom, nije moguće formirati Vladu kako god je nazvali prelazna, tehnička, mada naš Ustav poznaje samo jedan izraz, a to je Vlada. Nije je moguće formirati bez učešća DPS-a. U ostalom, mi do sada, do ovog trenutka nemamo čak ni stav Vlade. Imamo medijske izjave nekih opozicionih stranaka da im to nije prihvatljivo. Kažem da je ovaj

naš predlog praktično objedinio sve zahtjeve opozicije, pa i više od toga, i traži više nego što je ikad ijedna opoziciona struktura tražila od Vlade da ovo bude usvojeno.

Ako ovo bude usvojeno, mi smo zaista mišljenja da je ovo dobro za Crnu Goru i da predstavlja izlazak iz političke krize na način da nema ni poraženih ni pobjednika i da će se na taj način spriječiti dalje produblјivanje i raskol u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U ime Vlade, ministar unutrašnjih poslova, komentar.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Ja ću iskoristiti mogućnost, jer ste spominjali biračke spiskove, a i da doprinesem. Zaista cijenim da je ovo pokušaj doprinosa da iz jedne, zvali je parlamentarnom krizom ili problemom ili kako god se izađe na jedan način koji bi pokušao da neafirmiše podjele, nego da dođemo do nečega što, čini mi se, da nam je svima cilj. Jednim dijelom u ministarstvu smo proteklih godinu i nešto dana upravo radili kako bismo obezbijedili ovaj dio iz naših zakonskih obaveza vezano za biračke spiskove i za elektronsku identifikaciju birača. Pažljivo sam pročitao ovo i prosto mi se nameću dva logička pitanja koja su nejasna imajući u vidu da je kolega Tuponja jednim dijelom svoje diskusije govoreći o biračkom spisku pojasnio ovaj plan Pozitivne, prosto bih želio i zbog sebe i zbog partije kojoj pripadam, čini mi se i zbog kolega iz Demokratske partije socijalista i drugih opozicionih partija, da nam stvari budu jasne, sa aspekta sprovođenja ovoga plana. Razumio sam sljedeće, ako negdje pogriješim, slobodno me korigujte na nivou onoga što sam Vas slušao:

Ukoliko Demokratska partija socijalista prihvati ovaj plan, vi ćete glasati za Vladu. U tom planu, ako negdje pogriješim slobodno me možete prekinuti, jer ne želim na bilo koji način da ne budem precizan u tom dijelu. Ukoliko Demokratska partija socijalista prihvati ovaj plan, vi ćete podržati Vladu. To je prvi nivo. U tom planu piše da je potrebno da u Vladu uđu predstavnici opozicionih partija. Dali ste rok za sprovođenje ovoga plana po tri stuba koja imate ovdje, dva ili tri, od 90 dana. Moje pitanje je sljedeće, jer na to pitanje nemam odgovor, čitajući ovaj dokument. Prvo, ako opoziciona /Prekid/ jer mi se o Vladi moramo opredijelliti danas, sutra, prekosutra, u ova dva ili tri dana, večeras, sasvim je svejedno. Ako Vlada dobije vašu podršku zbog ovog ovoga plana, da li vi i dalje insistirate na njegovoj realizaciji? Šta ako se on ne realizuje, a vama je cilj da opozicione partije uđu u vlast? Da li to znači da vi u koliko se

plan u roku od 90 dana ne realizuje, ukidate povjerenje toj Vladi zbog nerealizacije plana? Jer terminski su različite stvari.

Dakle, ja razumijem. Vi ste nešto ponudili Demokratskoj partiji socijalista i to je vaš uslov za podršku Vladi, ali sadržina tog plana ne zavisi samo od Pozitivne i od Demokratske partije socijalista, barem kako ste vi upisali, nego su vaša dva cilja vezana, samo ta dva cilja, su vezana za ulazak opozicionih partija na određena mjesta. Manje mi je sad važno koja su. Prosto na nivou logike pitam. Ako se to ne ostvari, onda vaš plan nije realizovan, pa samim tim postavljam pitanje, u roku koji ste vi predvidjeli - Da li i dalje Vlada ima vašu podršku ili ćete joj onda vi ukinuti povjerenje? Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Tuponja, izvolite.

Ova razjašnjenja su dobra.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na komentaru ministru Konjeviću.

Mi smo ovaj plan dugo i pažljivo pripremali, uložili veliki rad i pokušali da objedinimo zaista sve ono što se moglo čuti od opozicionih stranaka kao nedostaci i kao mjere poboljšanja da sljedeće izbore imamo fer i demokratske. Naravno da je nama kao inicijatoru, kao autoru ovoga plana želja da ovaj plan bude usvojen i da bude realizovan. Naravno, da smo vodili računa o tome o čemu ste i Vi govorili, da je zaštitni mehanizam, da ovaj plan ako bude usvojen, govorimo hipotetički, zaštitni mehanizam nemamo drugi bez da oborimo Vladu. Mi ćemo oboriti Vladu ukoliko naš plan, hipotetički govoreći, počne da se raalizuje ali da ne dovede do onoga željenoga cilja koji, vjerujem čemu zajedno težimo, da imamo taj mehanizam da pozovemo na obaranje, ponovnog postavljanja pitanja povjerenja Vladi i da oborimo Vladu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

To se zove "hanging government" - viseća vlada kad ima ograničenu podršku i relativnu podršku. /Upadica Milutina Simovića/ Naučni komentar, neutralni.

Potpredsjednik Vlade. Diskusija.

Slabi smo mi iz opozicije na kolegu Markovića.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, uvaženi poslanici, poštovani građani,

Zašto je povodom inicijative Vlade o povjerenju ovoliko nervoze, neslaganja, pritisaka koji dolaze sa svih strana, pa čak i iz onih neformalnih centara moći? Zašto ovoliko ružnih riječi i zašto ovoliki stepen panike i to upravo zbog vlade koja je označena kao nelegitimna, nesposobna, vlada destrukcije i vlada podjela? Jednom riječju, grozna i nikakva vlada, jednako od opozicije i partije koalicionog partnera, političke gromade, moralne vertikale i jedinog temelja države za sva vremena.

Da li bi se o ovoj vladi čulo ono što smo čuli juče da nije bilo ove inicijative? Rekao bih ne iako smo do sada jedni o drugima gotovo rekli sve. Da li bismo čuli informbirovski govor jednog od poslanika juče? Ja bih rekao ne. Zašto? Ako Vlada dobije povjerenje, a sama nudi dijalog bez čijeg uspjeha, znači uspjeha dijaloga nema izbora ili ako ne dobije povjerenje, po Ustavu nastavlja da radi do izbora nove, što nije sporno ni za koga ovdje u sali. Zašto kada Vlada može pasti samo u ovom parlamentu ili na izborima?

Poštovani građani, po meni, samo zbog jedne stvari, zbog koncepcijskih razlika oko budućnosti Crne Gore. Dakle, zahtjev o prelaznoj vladi zbog izbora je dimna zavesa stvarnog cilja. Crna Gora ne u NATO, Crna Gora ne na zapadnoj obali rijeke već na istočnoj; Crna Gora bez svog stava i vizije, već Crna Gora za interese drugih, za spas planete od nastupajuće hegemonije Zapada. Zaustaviti verifikovanje poziva za NATO je ustvari zaustavljanje Crne Gore u osvarivanju ključnih ciljeva nacionalne politike i osvojenih vrijednosti na referendumu 2006. godine.

Da budem potpuno jasan, ja nemam ljutnje ni u pomisli ni na jednu političku stranu ovdje, ni na jednog poslanika koji ovo drugačije vidi, da o ovome drugačije misli. Zašto bih bio, pobogu. To je politika, to je odraz našeg društvenog stanja, to jest stanja svijesti naše nacije. Ali, ono što ne razumijem je da nas ovako mrzite, da nam podmećete iako imate nebrojene dokaze ili argumente za kritiku. Ne razumijem da ne želite razgovor sa onima koji su sa velikim brojem od vas ovdje očuvali mir u Crnoj Gori, obnovili nezavisnost, doveli zemlju do statusa kandidata u članstvu u Evropskoj uniji, doveli zemlju u članstvo NATO-a ili do samog članstva. Pa, dakle, zaista mislim da je dovoljno i dosta razloga pa da se makar ne napravio ni jedan hotel ili srušio poneki širom Crne Gore.

Ne može sve uraditi jedna vlada. U Crnoj Gori ima posla za sve, za ovu i za svaku buduću vladu. Zašto nam ne vjerujete da ćemo uraditi ono što se dogovorimo u ovom parlamentu?

I sada Vas pitam, gospodine predsjedniče i predsjedniče Socijaldemokratske partije - Evo da priznam da mi nijesmo ljubili crnogorsku zastavu i crnogorski grb dok nas nijeste vi naučili tome. Evo i da priznam da nikada ne bismo bili na trasi ponovne crnogorske nezavisnosti da nam je vi ne pokazaste; da nikada ne bismo došli do NATO-a da se vi ne opredijeliste; da se niko od nas nije srijetao sa Solanom nego samo vi. Pa kada smo sve ovo uradili, kada ste nam sve ovo objasnili, može značiti samo jedno - da imamo potencijal da slušamo druge, a da kažem i pametnije. I ne samo da slušamo, nego da prihvatimo, realizujemo i sprovedemo u djelo. A to znači, ako kažemo da hoćemo do izbora u političkom dijalogu, onda ćemo to i uraditi. Ako smo sve ovo već prethodno kapitalno, zašto ne bismo ovo tekuće i redovno, jer izbori su redovni.

Ali, ono što me brine je da učestvujete u stvaranju političkog ambijenta koji pogoduje anarhiji. Politički i ukupni ambijent je uslov svakog razvoja društva i njegovoga uspjeha. Danas se želi staviti pod kontrolu svako drugačije mišljenje, svaka slobodno misleća energija podvodeći je pod floskulu političke korupcije. Da li nam ovakva praksa treba? Ja mislim da ne. Da li imamo pravo da mislimo drugačije od juče i to čak zbog onoga što smo čuli juče u ovom parlamentu? Ja mislim da da. Da Crnoj Gori ne treba kolektivna ideološka svijest koja razara individualnu slobodu. Od koga treba da tražim dopuštenje da pomišljam o budućnosti svoje države? Da li treba da sačekam neku kolumnu da bih opredjeljivao sebe za narednu nedjelju? Ili koji to politički komitet na dnevnom nivou odobrava ili osporava državu i moj odnos prema njoj, a da slobodno političko promišljanje proglaše političkom korupcijom ili prebrojavanjem glasova?

Nažalost, kažem još jednom, u Crnoj Gori se stvara ambijent u kome se mnogo toga podređuje ličnim interesima, ambicijama i sujetama. To dobija opasne obrise i forme strašnog suda, na način kako u onoj pjesnikovoj se kaže "izdajnici roda svoga".

Zato očekujem, poštovani poslanici, poštovani predsjedniče, da zajedno odbacimo dogmatsku, konzervativnu, retrogradnu praksu da među nama samima lomimo otpadnike i izdajnike i sputavamo neumitni civilizacijski tok stvari. Hvala vam na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama, potpredsjedniče.

Molim vas, prozvan sam pa da odgovorim na tri, četiri pitanja. Brzo ćemo.

Hvala vam. Mogu ja da odem i za govornicu ako vam je lakše, ako vam ne smeta sjedeći. Ne smeta da sjedim i govorim? U redu. Mogu i sjedeći.

Potpredsjedniče Vlade, ajmo redom.

Vrlo poštujem da ste to iznijeli emotivno i vjerujem neke emocijama nekih ljudi, između ostalim i Vašim. Evo da počnemo sa tim. Juče sam neke stvari rekao, da imam državne dužnosti a one su iznad ličnih u bilo kojem vidu. U tom dijelu vraćam se jer ste spomenuli riječ anarhija. Dobro znate ko je bio brana anarhiji i prije dva mjeseca. Ministar unutrašnjih poslova, koji sjedi iza Vas i ja, koji sam se htio izložiti pred 10-ak hiljada demonstranata ovdje da dođem sam.

Molim vas, ja vrlo pažljivo slušam lične prozivke i ne obraćam se Vama nego potpredsjedniku Vlade. Znači, vrlo pažljivo slušam lične prozivke.

Dobro znate ko je bio prepreka anarhiji, lično da dođem sam pred 10 hiljada ljudi koji ne dijele moja politička uvjerenja, najvećim dijelom. /Upadica Azre Jasavić/ Dobro, znam da biste Vi poslali i neki drugi, ali evo, bio sam spreman pred 10 hiljada ljudi koji ne dijele moje političko opredjeljenje, koji su u dobrom dijelu od početka 90-tih protiv mojeg političkog uvjerenja, da bih branio ovu instituciju. Vi to dobro znate. I nisam bježao od toga. Da ne idem dalje, samo prije dva mjeseca, da ne idem opet u 90-te, samo prije dva mjeseca, oko zastave, NATO-a, dozvolićete, ja sam rekao i onaj dan, mi smo zbog toga bili proganjeni, vrlo precizno, od DPS-a.

Ko je bio na čelo DPS-a? Momir Bulatović i ostali članovi DPS-a.

Znači, proganjeni smo, nijesam nikog lično optužio. Znači, to je bila zabranjena ideja u Crnoj Gori.

Ponovio sam vam, dva momka su osuđena zbog zastave na ovom Parlamentu i ne bi to ja vama docirao, ja vam to uopšte ne bih docirao, da vi ne učerujete nas u četnike tri godine ili dvije godine preko vaših medija i će ste doveli najamnike iz Srbije da to rade. Znači, Pink učeruje SDP u četnike. Informer učeruje SDP u četnike. Javni servis učeruje SDP u četnike. Svi oni koji su bili u velikodržavnom projektu učeruju nas u četnike. E to je na granici besmisla i juče sam rekao, to je već besmisao. Ako hoćete Isusu da objasnite da je protiv hrišćanstva,

a vi ste novi u tom hrišćanstvu, onda je to besmisao. Vi SDP očete da učerate u četnike, što je besmisleno.

Pritom, molim vas da završim, precizno, opet fakti Zakon o zastavi i himni je pisao SDP. Još uvijek ga Predrag Bulatović zove simboli SDP-a. Evo svjedoci.

Znači, NATO, dozvolite. Vi bar znate, poštujem Vaš rad, ali poštujem i moj. Koliko smo mi trčali da se dođe do NATO-a, pa i posle onih protesta sam išao na 20 sati do Vašingtona da objašnjavam da smo spremni za NATO. Ako treba da čitam pismo predsjednika Parlamentarne Skupštine NATO o doprinosu liderstva moga tome, onda i da to čitam. Ali, opet ćete naći na vašim medijima za koje je savjetnik premijera na B92 rekao da ga kontroliše premijer, nijesam ja rekao, znači, savjetnik premijera. Tako se predstavio, da li jeste ja ne znam, tako se predstavio niko ga nije demantovao, na B92 je rekao da Pink u Crnoj Gori kontroliše premijer Crne Gore.

E ja tamo slušam stalno ovo isto. SDP, četnička partija. To je besmisleno. To niko živi ne može da povjeruje. Ali, pokazuje namjere, pokazuje namjere, ništa drugo.

Naša namjera je da izađemo iz toga, da te podjele završimo sa pitanjem kada je završeno. Piše u vašem obrazloženju da je to pitanje državni uspjeh, uspješno obavljen, u vašem saopštenju o povjerenju Vladi. To je završeno.

'Ajte da se dogovorimo oko izbora, da se dogovorimo oko izbora kao časni ljudi, ako ništa drugo, da dobijemo časne izbore pa ko što uhvati.

Kolega Stanišiću, ja stvarno imam strpljenja, ali dozvolite da završim. I da se onda tome koncentrišemo. Ne treba Crnoj Gori podjela, ne treba ta podjela da traje. Evropska unija niđe nije tražila da ćeramo četnike po Crnoj Gori. Kad mi to kažete i ja ću se priključiti tome. Niti je iđe rekla, niti je iđe rekla ne znam što, nego je rekla da ispunjavamo standarde borbe protiv kriminala, socijalne države, uravnotežnog razvoja itd, itd.

E to nas sve okuplja i to je taj, ja ga zovem, razvojni dijalog. To je taj razvojni dijalog. Prema tome, ne možemo doći do tog besmisla da vodite kampanju, ja sam se nagledao kampanja i moram priznati, sa tim završavam, ta 90-te godine kampanja je bila kampanja iz uvjerenja. Ljudi su vjerovali u Jugoslaviju, vjerovali su u Jugoslaviju i ja je poštujem. Imali smo različitu vjeru i to je bila odbrana nečeg u što su ljudi vjerovali.

Ovo sada, ovo sada nije kampanja koje može biti vjera, jer svi znaju da onaj koji je pisao Zakon o zastavi i himni ne može biti protiv zastave i te himne, nego je ovo klasični

uskopartijski interes odbrane vlasti, jer drugog objašnjenja nema. Drugog objašnjenja uopšte ne može biti a 90-te je moglo biti. E to je naš problem.

Znači, ovo što se radi nije državni interes. Suprotno, ovo dijeli Crnu Goru; ovo zaoštrava podjele u Crnoj Gori; ovo ruši povjerenje i to je ono zbog čega se SDP buni i odgovara. Ne interesuje nas da pričamo ni o zastavi, ni o himni, ni o ostalim pitanjima, nego o ovom konkretnim pitanjima. Ali, kad nas pitaju da li smo protiv toga, moramo reći da smo za zastavu i za himnu, pogotovo što smo to mi uradili i da završimo sa tim.

Vraćam se, sa Solanom i sa svim, premijer Đukanović je imao mnogo više međunarodnih susreta od mene na visokom nivou. Znači, ne radi se ni o kakvoj pohvali, ni o kakvoj pohvali. Tu se mi ne možemo mjeriti. Znači, nije moje da istrčavam ispred njega, zna se ko je tu, što bi se reklo, velji, u toj priči. Ali, sam rekao Solanu kao primjer za nas koji smo pravili nezavisnost, da se zamislimo je li ta kletva opomena ili nešto slično blizu ostvarenja ili smo se udaljili od nje. Je li poslije 10 godina Crna Gora demokratska država onakva kakvu smo obećali ili nije, to je naše pitanje. Iako to pitamo, nijesmo protiv vlasti, nego smo odgovorna valast. Mi smo odgovorna vlast kad postavljamo kritička pitanja, a ne što su protiv vlasti. Tako mi doživljavamo vlast, a ne odbranu vlasti po svaku cijenu.

Znači, vraćam se, poštujem vašu emociju, ali dozvolite da mi možemo izdržati sve, ali nećemo se pokoriti nikome.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedniče, na ovim komentarima. Vi znate da se Vi i ja dobro razumijemo i kada se ne slažemo i da je za to naše neslaganje je bilo do sada hiljadu situacija i da sam imao političku kondiciju da Vas slušam kako ružite DPS iako sam rukovodilac u tom DPS-u, pokušavajući da u tom ruženju možda pronađem negdje prave argumente kako bi DPS bio bolji. I nikada se nijesam ljutio na Vas. Možda su se moji partijski drugovi zbog toga ljutili na mene, ali u svom obraćanju ja se nijesam obraćao Vama lično kao Ranku Krivokapiću i Vašem odnosu prema ovoj državi ni u jednom segmentu borbe za njeno dostojanstvo i njenu postojanost, nego Vama kao političkoj ličnosti, u smislu da ste juče rekli da ništa od ovoga ne bi bilo od strane DPS-a da nije bilo Vas.

I da Vam kažem, a to sam ne ovdje ako ste slušali, ako vam je neko prenio, prije neku noć na televiziji rekao, slušajte me, gospodine predsjedniče, pošto ste mene ovdje upozoravali

da Vas slušam kad Vi govorite, rekao javno, da sam ponosan kao politička ličnost za ono sve što smo zajedno uradili 18 godina za ovu Crnu Goru. Ja to nijesam čuo ni od Vas, niti od Vašeg ijednog člana, osim ono što sam čuo juče da smo čak i okrvavili ruke.

I ne samo mi iz DPS-a, ako bi to bilo politički tačno, ja to samo govorim na nivou političkih kvalifikacija i vrijednosnih sudova, a ne o činjenicama, i ako bi to bilo tačno, te ruke nijesu krvave, samo daleko bilo u ovoj strani, nego i ovoj drugoj, daleko bilo takođe. Govorimo o političkim elementima, a ne ličnim elementima. Vi ste bili za Crnu Goru, mi smo bili za Crnu Goru. Vi ste za NATO, mi smo za NATO. Mi smo za Evropsku uniju, vi ste za Evropsku uniju. I šta je tu sporno i gdje je tu naš problem? Jeste li bili više dosljedni od nas? Ne. Jeste li imali veći politički kapacitet od nas? Ne.

Ja ne mjerim, gospodine predsjedniče, gdje je ko putovao zbog ove naše ideje i gdje je ko govorio, jer ako bi o tome ja govorio, onda sam i putovao i govorio više od Vas. Možda putovao, ne, ali govorio sigurno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne na isti način, ali dobro.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Od Berana, Pljevalja, Bijelog Polja, Mojkovca, Kolašina itd. Tamo Vas nijesam vidio.

Dakle, ja sam htio Vama kao nekome sa kim dobro politički komuniciram i sa kim se pokušavam razumjeti da kažem da ne stvaramo u Crnoj Gori društveni ambijent za zemlju koja je kandidat za Evropsku uniju i zemlju koja je članica NATO-a, da se anarhijom i nedemokratskim putem ostvaruju Ustavom predviđena prava, pa i kad je u pitanju i pravo na Vladu.

Vi ste, gospodine predsjedniče, jednom prilikom rekli, ja sam se takođe negdje ne u potpunosti slagao sa Vama, da crnogorska opozicija je ušla u ciklus bržeg sazrijevanja. Ja odajem poštovanje politički tom dijelu opozicije. Ta opozicija je i danas ovdje. Ali, nije demokratsko sazrijevanje opozicije ono što radi dio opozicije danas na ulici i nekoliko mjeseci na ulici. To nije demokratsko sazrijevanje. Oko toga se mi ne slažemo politički i nemojmo da čitav kontekst stavljamo u lični.

I drugo, oko medija, da ja sada uđem u onu zonu koju ste Vi ušli. Ja sam takođe od nezavisnih medija, demokratskih medija, nikad ih nijesam kritikovao, nijesam polemisao sa

njima, optužen da sam kriminalac, da sam vođa kriminalnog klana, da radim sve najgore što se može u Crnoj Gori raditi. Kad je tužilac i to specijalni, kako bi neki rekli ovdje naš tužilac, konstatovao da nema ništa od D i M, a ne od činjenja, taj isti medij, gospodine predsjedniče, nije objavio ni jednu riječ od toga. Dakle, ja ne kritikujem taj medij, nego pozivam na odgovornost političara i mjeru našeg odnosa prema tome. Prema tome, ako imate problem sa Informerom, nemate problem sa DPS-om. Bavite se Informerom i politički i pravni i sa njihovim vlasnikom i njihovim uređivačkim timom što se mene tiče.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jedna stvar da ne bismo duže pričali. O dosljednosti, reći da se dosljednije SDP-a je logički neodrživo, evo da ne kažem više od toga. Ako je neko ko je mijenjao državno opredeljenje, znači za Saveznu državu, pa onda za SFRJ, pa sa Saveznu državu, pa za Srbiju i Crnu Goru, pa za nezavisnu, a organizovao referendum protiv nezavisnosti to je istorijski nedosljedno oko svoje države. Prema tome, doslijednost se ne može mjeriti. To na logičkom nivou nije održivo ni za raspravu, a kamoli više od toga. Oko istorijskog dostignuća, ja sam rekao i sinoć, čuli ste me, ja sam upotrijebio riječ istorijska dostignuća Mila Đukanovića, a ne znam koji ćete veći kvalifikativ da dam. To sam ja rekao juče, a vi ste to prečuli. Znači, to je bilo poštovanje vašeg rada. Ako je to on mogao bez vas, onda u redu, docirali ste me da nijesam rekao, da nijesam uvažio vaš rad, da sam rekao da 18 godina ništa nije valjalo. Suprotno sam rekao. To vi nikada nijeste rekli za SDP. Znači, SDP to ne traži od vas. To će uraditi neko drugi, istorija. I sazrijevanje, to je ključna riječ za sve. Ovdje je potrebno sazrijevanje na obje strane, i na vlasti opozicije i na strani vlasti. Vlast je najodgovornija da dobijemo slobodne i fer izbore. Vlast je najodgovornija jer kontroliše sve resurse. Tu treba da sazrenemo, a mislim da sa ovakvom zloupotrebom, sa ovakvim medijima nećemo doći do slobodnih izbora. Dijalog je krenuo, došli smo do jedne stepenice, mi smo jasno politički rekli da ovo smatramo udrarnim dijalogom. Mogao se čekati treći, peti, osmi februar, nije cukar u vodu, kad se vidi da ima rezultata dijaloga i poslije toga pokrenuti pitanja povjerenja Vlade, jer svakako pitanje Vlade treba biti na dnevnom redu. Vi to znate.

Prema tome, politički ljudi znaju da čitaju rukopis. Vrijeme je bitan element uz ljude političkih odluka. Ovdje je politički rukopis bio jasan, zaustaviti priču na parlamentarnom dijalogu o mogućem pravnom modelu. Nijesam ga čak ni nazvao Vladom, nego mogućem

pravno-političkim modelom garancija, čak ne stoji ništa više od toga. Ali to je bio znak za uzbunu i pokušaj da se to prekine. Politički legitimno, državno štetno. Samo izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Znači, kada je u pitanju crnogorska nezavisnost i crnogorska ideja, nema dosljednije partije u Crnoj Gori od nekadašnjeg Liberalnog saveza. A da li je bilo Crne Gore zbog te njihove dosljednosti da nije bilo DPS-a? Ne bi. Prema tome, vaša je dosljednost je politički za poštovanje, ali za rezultat nije važna i nije bila važna. Važno je bila naše opredjeljenje za državu Crnu Goru.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Prvo, materijalna netačnost, to mi je uvijek najvažnije kao pravniku. Liberalni savez više ne postoji. To vam je rekao juče kolega Andrija Popović vam je rekao. Vi ste ga uništili, a to oni kažu, par godina prije nezavisnosti na isti način, da budem precizan, kako pokušavate uništiti SDP. Identičan rukopis i toliko o državotvornosti i potrebi za snagama državotvornosti. Znači, na isti način pokušavate uništavati SDP kako ste uništili Liberalni savez. Toliko o vašim dobrim namjerama i završavamo tu.

Komentar na izlaganje potpredsjednika.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Ja sam imao pravo na diskusiju. Sve je regularno.

Poštovani predsjedniče, poštovani članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Bilo je zanimljivo pa je i malo počelo da bude i dosadno tako da dozvolite da i drugi uđu u raspravu. Mislim da je korisno.

Gospodine Markoviću, evo javio sam se za komentar iz razloga što mislim da Vi imate više političke mudrosti zbog godine i zbog autoriteta u odnosu na neke vaše kolege. Zbog toga sam se javio da polemishem sa Vaše dvije teze. Rekli ste da Vi nikoga ne mrzite. Ni Vas niko ne mrzi, ni Vas apsolutno niko ne mrzi. Prvo pitanje: Ko je stvarao politički ambijent u Crnoj Gori? 25 godina ste na vlasti. Mogli ste da stvorite mnogo kvalitetniji ambijent pomiriteljski ambijent, demokratski ambijent da nikad ne dođemo u ovu situaciju. Ko je danas došao sa naoružanim ljudima ovdje? Ko stvara dan D? Treba da se prođu vatrogasci, treba da se prođu

specijalci, treba da se prođu ljudi koji drže neke slušalice u ušima. Zašto? Jel' vam prijete nešto od ove opozicije? Jel' se vi osjećate nesigurno?

Drugo, ključno zbog čega sam se javio: Izjasnite se hoćete li da podržite predlog Pozitivne. To je ključno, a kako ćemo mi kasnije to da interpretiramo, to ne može ni premijer, ni niko da nam govori. Interpretiraćemo ga na način koji mislimo da je adekvatan. U svojoj diskusiji kasnije, zato vrlo sad pomirljivo, ću iznijeti argumente i ona će biti malo u drugačijem pravcu, nadam se konstruktivnom ali se nikad ne zna. Iznijeću druge argumente. Imali ste 25 godina da stvorite ambijent. Trebali ste da ga stvorite i dalje imate šansu da pokažete kapacitet koji tada nikad nijeste pokazali, da kažete - jest zbog svega što smo čuli danas ovdje, a što sluša crnogorska javnost, što je zastiđe. Svađe i prljavi veš između koalicionih partnera na vlasti, izuzmite opoziciju, da kažete – da. Mislimo da zbog kuršlusa, zato naravno opozicija nije kriva, mi nijesmo spremni da uopšte glasamo o povjerenju Vlade, da damo ostavku i da sjednemo za sto da se dogovoramo. To je konstruktivni pristup. Ako tako želite, imate ruku opozicije. Ako ne, idemo u neizvjesnost, nije dan D, biće ovakvih još skupština. U svakom slučaju, mislim da je korektno prema javnosti da odgovorite na ove nedoumice. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine Abazoviću, što ste mi dali priliku da u odnosu na svoj pristup koji nije bio standard gdje ste se složili u odnosu na aktuelni trenutak, odgovorim na ova dva pitanja koja ste postavili. A ako budem imao potrebe kada budete izlagali, onda ću, ako mi poslovnička mogućnost bude dozvoljavala, se i tada uključiti. Ali dakle, ako niko u Crnoj Gori Demokratskoj partiji socijalista nema pravo niti može spočitati ima pravo naravno, slobodno, demokratsko i političko, ali ne može spočitati da nije bila partija koja je gradila ambijent koji treba da očuva Crnu Goru kao stabilnu, mirnu i demokratsku. Evo da ne govorim o ovoj, oko toga se puno razlikujemo, i razvijenijoj i ekonomski naprednijoj nego što je bila. Jer tu ipak, bez obzira što sam nešto razumio, nijesam na svom terenu. Pa znate, kada su postojali snažni interesi mnogih i ne samo interesi, neko i konkretni planovi da Crna Gora bude zapaljena jednog dana u dim, polivena benzinom i da sagori, politički govorim, da je DPS imao snage da obezbijedi politički ambijent, naravno sa drugima, ne i sa nama, žao mi je na primjer što nije ovdje

gospodin Bulatović, pa da sa njim podijelim procjenu o tim okolnostima i ulogu tada bivših članova DPS-a odnosno nove stranke.

Dakle, DPS je uvijek davao prilog stvaranju ambijenta koji je trebao da očuva Crnu Goru, da očuva stabilnost, da obezbijedi multietnički sklad i toleranciju. I tada smo kao što znate sačuvali Crnu Goru na zadovoljstvo vas i nas. Vi ste tada bili mladi, ne znam koliko ste imali godina, ali u to vrijeme mnogi od nas nijesu spavali u svojim kućama, nego su čuvali Crnu Goru, čuvali institucije i granice, i čuvali se da se u okolnostima od 60 hiljada naoružanih rezervista ne napravi incident koji je bio povod da se Crna Gora zapali.

Drugi, primjer kada je Demokratska partija socijalista obezbjeđivala ambijent, koji Vi tako željno tražite, a mislim da je on tu, možda ga samo ne prepoznajete iz političkih interesa je referendum o nezavisnosti. Sjećate se koliko je bilo raznih scenarija. Jedan od scenarija je bio da ulazak u nezavisnost znači raspad Crne Gore, formiranje autonomnih pokrajina Vasojevići, grbaljska autonomna pokrajina itd. Drugi scenario bio je da je vlast toliko kriminalizovana da ne može ta država opstati. I zbog toga svim sredstvima treba DPS u tome zaustaviti i naravno sve druge partije koje su bile na konceptu nezavisnosti, da ta država ili ta nezavisna država ne garantuje sigurnost naciionalnih manjinama itd. I onda smo se dogovorili i došli do Beogradskog sporazuma, kao modela koji je obezbjeđuje unutrašnjo-politički sklad da bi se građani demokratski izjasnili da li im treba država ili ne.

I znate šta, gospodine Abazoviću? U to vrijeme neke naše kolege su nas optuživale da smo sebični, da smo izdali državu, da nijesmo Crnogorci. Znači, znate šta su radili mediji? Ne znam da li je naš koalicioni partner tada napustio Vladu. Nijesam siguran. Znači, nije nas razumio koalicioni partner, a mi smo nakon tri godine, 21. maja 2006. godine dobili državu. Kada su se objavili rezultati, svi smo bili zadovoljni, jer je Crna Gora to uradila na dostojanstven i častan način. Nijesmo svi bili zadovoljni rezultatom, ali je to bila legitimna pozicija druge strane, odnosno strane protiv nezavisnosti Crne Gore.

I sljedeće, gospodine Bazoviću, mi sada želimo društveni ambijent u kojem ćemo politički dijalog na stolu a ne ucjenama i ne uslovljavanjima doći do dogovora o izborima, fer i poštenim izborima. Kako datuma, tako uslova pod kojima će se održati i naravno ambijenta koji će to pratiti. Ova dva ništa ne znače ako budemo imali ambijent u kojem ćemo se ponašati kako se ponašamo danas i juče. Imate nas za sagovornike i za tu vrstu ambijenta. Iskoristite to. To je drugo pitanje ja govorim samo o ambijentu.

Imamo naš stav naravno, pa mi smo ozbiljna partija. Rekao sam jednom da mi nijesmo partija koja organizuje eskurzije od opštine do opštine. I nijesmo partija koja oblači i formira partijske uniforme sa oznakama druge države. Mi smo partija koja promišlja o svojoj državi. Ovo je ozbiljan dokument, mi taj dokument analiziramo. Sinoć sam imao dodatna pojašnjenja u odnosu na neke tačke toga plana koje su bile meni nejasne, kao što su bile nejasne i gospodinu Konjeviću. Mi ćemo se o tome dokumentu izjasniti kada to mi procijenimo ovdje u Parlamentu u toku ove rasprave, a ne kada vi to želite.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imamo dva zahtjeva iz SDP-a. Ne možete obojica. Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Ne, ja sam bio u klubu i uspio sam da čujem dio izlaganja gospodina Markovića i hoću da mu zahvalim što je priznao, kako on reče, da su im bile krvave ruke. Ja sam juče rekao, .../Upadica/

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Šaboviću, nemate pravo da komunicirate sa drugima.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Ja sam slušao u klubu kako je gospodin Marković rekao čuo sam, ako su nama bile krvave ruke, bile su i drugoj strani. Je li tako bilo? Znači, u odnosu čizme i ruke, to je ipak priznanje, jer su jedno i drugo organi tijela. Dobro.

Nema svađe. Čak kažem da je ovo komentar a ne replika, da objasnite, očekujući da nam date stvarno pravi odgovor i radi mene i radi svih nas. Znači, da objasnim, tada tih godina kada je to bilo, vi i ovi drugi, kako rekoste, bili ste jedna strana, zajedno, ja sad ne kažem ko je kome komandovao. Ja na to nemam parvo, niti hoću. To ostavljam istoriji, ali činjenica je da ste vi bili jedna strana i na Konavle, i na Dubrovnik i po primorju - jedna strana. Bila je i druga strana. Ta druga strana smo bili mi, mnogo manja. Znači, mi SDP, Liberali koji su tada branili

nas manjine. /Upadica/ Istina, u zatvor, ja se pitam đe je sada. Nije bitno. Znači, to ja prihvatam da je tada kada ste se vi /Prekid/ to prihvatam i to pozdravljam i tu ne želim da polemišem. Nije isti DPS 90-te godine i 1997. godine. Mi tada nijesmo bili ni u vlasti i nemamo odgovornosti za to vrijeme. Još jedna rečenica Vaša, Vi ste je ponovili, čini mi se o sazrijevanju opozicije. Termin sazrijevanje. Tačno. Ja pozdravljam to sazrijevanje. Ko je tada sazrijevao? Onakav DPS koji se pretvorio u današnji DPS ili ovdašnji, nije samo opozicija sazrijevala. Jer, nije isti DPS onaj koji je pjevao one pjesme 90-tih godina ili onaj za koji ste vi rekli da nije spavao juče /Prekid/ Ni mi nijesmo spavali. Dobro, mi smo se bojali od vas ranije da se ponovo ne povampirite pa smo dvostruko bili budni. To je razlika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Spavao sa DPS-om. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

... sa ovom zadnjom konstatacijom pa ću iskoristiti razlog za repliku. Više ste vi tada koristili tople posteljine nego što smo mi u tim uslovima. Ali, gospodine Šaboviću, očekivano je od Vas da budete politički odgovorni. Ako ste planirali da mi replicirate, da saslušate tačno ono što sam rekao. Dakle, rekao sam da niko nije ovdje okrvavio ruke. To je jedno.

Drugo, ako je neko okrvavio, ako je neko, znači hipotetički, ne daj bože, a vi ste jedni, pa evo protumačite i to, jer pozivate se na to stalno, onda smo to uradili i mi sa ove strane i oni sa te strane. Potpuno ste prečuli stvari i moguće je da Vi slušate samo jednu dimenziju političkog odnosa, a ne sveukupnog procesa.

Drugo, da Vam odmah kažem, evo i da ne pitam moje drugove u partiji, nemamo mi nikakvu zamjerku mi sa ove strane što smo bili zajedno u jedinstvenom DPS-u. I nemamo mi razloga da se krijemo ili branimo od onoga što Vi kažete, neki su bili na Dubrovniku, a neki na Konavlu, a neki nijesu. Ja na primjer nijesam bio nije bio niko moj, iako sam bio u jedinstvenom DPS-u iako sam bio vojni rezervista. Ali ovo hoću da vam kažem - znači mi smo bili jedinstveni DPS, moćna i snažna partija koja je garantovala sigurnost ovoj Crnoj Gori. Mi smo tada morali i po Ustavu trebali da poštujemo ustavni sistem zajedničke države Jugoslavije, koje ste i vi poštovali jer ste bili u saveznom parlamentu. Evo sada čujem da su se tamo dešavale neke kriminalne i koruptivne radnje. Dakle, to je, gospodine Šaboviću, drugo vrijeme, druge okolnosti. Mi smo /Prekid/ iz političkih razloga oko budućnosti Crne Gore i danas mi ovdje zbog

toga, oni su tamo, ja ih nikada uvrijediti neću i s poštovanjem se odnosim na ono vrijeme koje smo bili zajedno. /Upadica/ /Prekid/ Za krvave ruke se, gospodine Šaboviću ako niste zlobni, a ne vjerujem da ste zlobni. Za krvave ruke se odgovara pred zakonom i ide se u zatvor.

Ja mislim da ste vi ovdje koristili političku kvalifikaciju, a ne pravnu i činjeničnu. Ako ste govorili o pravnoj i činjeničnoj ja vjerujem da će vas pozvati tužilac da date te dokaze.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ne smeta se razjasniti, nema razjašnjenja, nema proceduralno, kolega Šaboviću, niste uključeni.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Pazite rukovodstvo tadašnje samo provelo u zatvor, samo osudilo. Nemojte, brate, to reći, ja vas smatram za ozbiljnog čovjeka koji sigurno kod mene ima jedno određeno mjesto u odnosu na neke druge u DPS-u. Ali, ne mogu da prihvatim, kaže - ja se ne sramim što sam bio sa njima. A ima i tamo i tamo, možda ima i ovamo to sigurno, ali ne može se ponositi njihovim nedjelima. A ima tu puno kod nas, ja bih prvo sebi sam presudio tada što smo počeli da smo sa vama, to ne mogu sebi nikad oprostiti, ali što ćemo. To mi je greška koje se kajem, ali kasno. Da su mene poslušali moji partijski drugovi ne bi mi danas pričali o ovome nego lani, ne bi danas brojali poslanike. Da su mene moji ljudi poslušali ne bi bilo ko je 41, nego 37 + SDP i vi biste bili istorija. To ste htjeli ali to niste uspjeli, to ste htjeli ali niste uspjeli.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ajmo dalje u parlamentarnu raspravu.

Kolega Nuhodžiću, izvolite.

Poslije dugujem kolegi Gošoviću da se javi tri minuta, a iz vlasti je Andrija Popović.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovani predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, poštovane kolegice i kolege,

Stabilno i odgovorno povjerenje predstavlja neophodan uslov koje je Vladi potreban za efikasno i kvalitetno sprovođenje politike, Vladi je potrebna odlučna i pouzdana većina imajući u vidu zahtjevne zadatke u procesu evropskih i evroatlantskih integracija, kao i realizaciji kapitalnih razvojnih projekata koje je definisala kao strateške prioritete.

Ova inicijativa koju je pokrenula Vlada predstavlja izraz političke odgovornosti a ne kalkulaciju ili destruktivan potez. Ona predstavlja priliku za dijalog svim članovima parlamenta, priliku da u ovom domu jasno iznesu argumente o radu Vlade.

Opštepoznato je da je Crna Gora danas lider na Balkanu u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. U 2015. godini Crna Gora je ostvarila svoj najznačajniji spoljno-politički cilj, dobila je pozivnicu za članstvo u NATO. Pozivnica je svakako rezultat do sad ostvarenog napretka na planu vladavine prava, reforme odbrane i službi bezbjednosti, kao i na planu ispunjavanja ostalih važnih kriterijuma. Svakako to nas dodatno obavezuje da još posvećenije nastavljamo reforme koje se ne završavaju ni punopravnim članstvom, jer reforme su proces. Napredak je postignut i u pregovaračkom procesu sa Evropskom unijom.

Ovi moji stavovi temelje se na ocjenama dvije najrelevantnije međunarodne organizacije u svijetu po ovim pitanjima, a to su Evropska unija i NATO. Tome svjedoči Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu koji je najpozitivniji od svih dosadašnjih, a to potvrđuje i pozivnica za članstvo u NATO koju je dobila Crna Gora. Uključivanje Crne Gore u NATO ne doživljavamo kao prepreku za razvoj bilateralnih odnosa i saradnju sa drugim zemljama i prijateljima sa kojima imamo viševjekovnu saradnju.

U Crnoj Gori postoje politički subjekti koji prizivaju krizu da bi stvorili uslove za dijagnozu bez nalaza, bez argumenata za glasanje za nepovjerenje Vladi. To je juče karakterisalo diskusije kolega iz opozicije. Od kolega iz SDP-a čule su se diskusije i komentari koji su iskazali negativan odnos prema rezultatima ne samo ove vlade već i prethodnih, od nekih sa dozom ironije, a od nekih sa izrazito negativnom energijom. Valjda se podrazumijevalo da svoju političku odgovornost potenciranu u ovom domu u diskusijama i komentarima ispolje na način da su i oni pokrenuli inicijativu za povjerenje Vladi. Od nekih političkih subjekata mogu se čuti stavovi, to jest ultimatum - ako ne prihvatite našu ponudu bojkotovaćemo Parlament, izbore, ići ćemo na proteste. Te namjere su rezultat spoznaje da ne mogu pobijediti na izborima i to pokazuju sva istraživanja. Pa onda izlaz bojkotovati, jer je bolje nego izaći na izbore i biti stalni gubitnik, a onda se za to okriviti građane. To nije recept za uspjeh građana Crne Gore koji znaju vrednovati rezultate, koji znaju odvojiti bolje od goreg, dnevno političko od istorijskog,

istinu od neistine, zalaganje za međuvjersku i međunacionalnu toleranciju od plišanog nacionalizma.

Činjenica je da određeni politički subjekti ne mogu da razdvoje šta je usko partijski interes, a šta strateški državni interes, jer je nesporan cilj bojkota i protesta da se Crna Gora predstavi kao zemlja bez dovoljnog nivoa stabilnosti i da se na taj način naprave problemi i pokuša usporiti završni korak Crne Gore prema NATO-u i aktivnosti državnih institucija na putu evropskih integracija. Ne mogu da vjerujem da će suverenističke partije koje se zalažu za NATO i Evropsku uniju previdjeti i zanemariti ove činjenice, zanemariti da živimo na Balkanu koji je tradicionalno nestabilan i na prostorima na kojima prošlost nikada ne prolazi i uvijek se treba boriti za toleranciju i suživot.

Iz diskusija nekih kolega koje smo bili u prilici da čujemo juče i danas moglo bi se zaključiti da su zaboravili ili da žele da zaborave doprinos Demokratske partije socijalista očuvanju mira u Crnoj Gori, kao i na odnos prema manjinama kada je okruženjem bjesnio rata, kada su nacionalne i vjerske manjine bile izložene stradanjima i egzodusu. Crna Gora je ostala oaza mira, otvorila vrata i pružila utočište svim nevoljnicima, bez obzira na vjeru i naciju, a njih je, na žalost u tim vremenima bio veliki broj. Prolazilo je i preko 120 hiljada, odnosno svaki šesti stanovnik Crne Gore bio je izbjeglica. Trebalo je u tom vremenu i u poziciji u kojoj je Crna Gora bila i političke i lične hrabrosti i odlučnosti koje su imali Demokratska partija socijalista i njen lider Milo Đukanović, trebalo je i pokazali smo je. I ne to samo, i na to smo ponosni, nijesmo tu tražili ni pomoć ni savjet. Građani pripadnici manjina to ne zaboravljaju, to je razlog snažne i iskrene podrške koju Demokratska partija socijalista kod njih ima. Da nije bilo te politike vjerovatno bi svi doživjeli tragičnu sudbinu kakvu su doživljavale manjine u okruženju. DPS je takvu politiku nastavio i ona je prepoznata u našem programu. Izgradnja države građana koja baštini i garantuje manjinska prava i slobode po najvišim standardima predstavlja jedan od stubova naše politike, a izgradnja i stalno unapređivanje institucionalnog okvira i prakse koji obezbjeđuje poziciju manjina najbolja su potvrda za to.

Naravno, ratno okruženje sa kraja prošlog vijeka ostavilo je traga i u Crnoj Gori. Ne želimo i nećemo da žmurimo pred bilo čime što se dogodilo. Ali, isto nije korektno da neko zloupotrebljava bilo čiju nevolju za širenje među vjerske i međunacionalne tolerancije.

Crna Gora mora sačuvati i unapređivati multietnički sklad i toleranciju. To je njena tradicija i njena budućnost, te vrijednosti je čine liderom u regionu, a to prepoznaju i poštuju i naši evropski partneri. Svakako, značajan doprinos tim naporima moramo dati svi mi kao

najviši predstavnici građana, govorima koji smiruju vlasti i primjerom koji će unapređivati taj sklad. To je zadatak sviju nas, a posebno nas u ovom parlamentu.

Dakle, šansa Crne Gore u Evropskoj uniji i NATO-u kao i politika dobrosusjedstva i regionalne saradnje naši su strateški spoljno politički prioriteti koji predstavljaju staban okvir za realizaciju unutrašnjih reformi, u interesu poboljšanja kvaliteta života naših građana. Siguran sam da je ova vlada jasno pokazala da je sposobna da odgovori svim ovim izazovima. Hvala vam na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Nuhodžiću.

Imali smo najavu za kolegu Gošovića. Izvinjavam se kolega Gošoviću, nešto vam se neće danas.

Kolega Rastoder se javio za komentar u odnosu na diskusiju kolege Nuhodžića. Izvolite.

RIFAT RASTODER:

Nisam imao prilike ni sa uvažanim potpredsjednikom Vlade da razmijenim neka mišljenja, onda da iskoristim priliku sada, jer je to na neki način kolega Nuhodžić ponovio.

Reći ću otvoreno, moram reći ko god da govorio ko je koga branio i da me neko branio u nekom periodu i ne znam što, moram reći da to nije tačno i da bar mene, ja ne znam ko me to branio i ne znam ko je branio građane sve Bošnjake, jer u to vrijeme niko nikoga nije branio, branio je strah ljude i sami ljudi jer su bili svjesni nesreća u Crnoj Gori, Crna Gora je mala pa su sami sebe branili. Ne možete mi reći da je branila ondašnja aktuelna vlast ako je na svakom koraku bila tortura, ako su ljudi prebijani, ako su ljudi hapšeni, ako je tamo prilikom hapšenja vršena takva tortura i td. itd. Nemojte mi reći da je neko nekoga branio. Prošlo je vrijeme, ne trebamo se vraćati tome, ali ne trebamo se ni dičiti tlme. Vjerujte, sreća da su građani bili spremni i da prihvate izbjeglice i da čuvaju te izbjeglice za koje vlast ni država nije znala ni koliko ih uđe ni koliko ih izađe, jer je atmosfera, čuvala je da kažem, tradicija suživot u Crnoj Gori i to je ono što smo imali pozitivno, itd. itd., što se toga tiče.

Drugo, da iskoristim priliku oko toga da li svi iz SDP-a negiraju sve? Naprotiv. Ja sam jedan od onih koji se ponosim i ističem ono što je ova koalicija i njene vlade postigle tokom perioda. Ali sad govorim o nečem da treba zaustaviti procese koji devalviraju i to što smo

postigli i budućnost Crne Gore. U tome je suština i tome se vratimo šta su ti procesi, šta su ti problemi, kako te probleme da zaustavimo, pa onda da razgovaramo.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Vi ste se povodom diskusije kolege Nuhodžića obratili na diskusiju potpredsjednika Markovića. Vi ste čovjek koji, i juče ste pominjali potpredsjednika i vjerujem da ćete sada razumjeti da je potrebno da dam riječ gospodinu Markoviću, prije svega, a neka gospodin Nuhodžić procijeni da li ima potrebe da reaguje jer je manjim dijelom vaš komentar se odnosio na diskusiju, kao što ste i sami kazali, diskusiju kolege Nuhodžića.

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

Kad završimo ovo dobićete, ali ste se kasno javili, već sam dao riječ. Ovo su naši gosti, ovo je potpredsjednik Vlade, ja vas molim kasnili ste, ali ako insistirate dobićete proceduru.

Izvinjavam se, gospodine potpredsjedniče.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče,

Imamo beskrajno strpljenje, juče smo ponudili ako ćemo da poštujemo pravila gdje god treba da se raspravlja dva + dva minuta, sve je u redu, ali molim vas da ostanemo u formi pristojnog. Zašto? Je li hoćete da raspravljamo o povjerenju Vladi, koalicionoj do ovoga trenutka, DPS-a i SDP-a, pa da pustite malo da mi koji je nijesmo podržavali, očigledno od početka ponešto kažemo ili ćete jedni drugima da omogućite unutar koalicioni, unutar parlamentarni dijalog s potpunom ignorancijom prema nama ostalima, ignorancijom. Nije korektno, nije pošteno, imamo strpljenja, javnost vidi nije maloljetna, ali vas pitam čemu ova predstava u kojoj ste vi juče obećali da će se neki vaši ljudi povući iz diskusija da bi doprinijeli nekakvom ubrzanju. Ako traju nekakvi dogovori, pregovori, recite nam o čemu se radi, volio bih da znam, voljeli bismo da znamo koliko vremena treba, ne žuri se ni nama, želimo da čujemo što više lijepih riječi međusobnih, ali nemojte sad. Evo, kolegijalno, dajte mi 15 sekundi. Nemojte, znate koliko je ovdje puta prekršane Poslovnik u minulih dva sata. Ne želim da uopšte ulazim u to ko ga krši, ali očigledno je.

Zašto ove bočne stvari, ako vjerujete da to doprinosi razrješenju situacije u redu. Ja vas samo podsjećam - ne potcjenjujte javnost, ne potcjenjujte ni nas ni naše strpljenje. Meni godi

da budemo pristojni dio u ovoj komunikaciji i mi to jesmo dva dana, a vi izvolite, pokažite se u najboljem licu.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Daniloviću, vi ste se meni obratili, ali vaša sugestija, primjedba, kako ćemo je označiti, odnosila se na učešće u ovom trenutku, uvaženog kolege Rastodera koji je uzeo svoje pravo na komentar i sasvim otvoreno, kolegijalno kazao da će komentar da da na dio diskusije potpredsjednika Markovića. Dobro, dakle ako, evo pomenuli.

Drugo, kolega Daniloviću, što se tiče naše najave juče gdje sam kazao, upravo podstičući ovaj dijalog između onih koji su se već izjasnili da ne daju povjerenje Vladi u odnosu na podnešenu inicijativu, riječ data i riječ ispunjena. Od 27 poslanika kluba Demokratske partije socijalista koji su se prijavili za diskusiju odustalo je svi osim trojice kolega koji su na spisku za diskusiju i završna riječ u ime kluba poslanika.

Da vas obavijestim, do kraja imamo 13 prijavljenih diskusija predstavnika opozicionih klubova, imamo osam prijavljenih diskusija iz vladajuće koalicije, uključujući tu i Socijaldemokratsku partiju. U tih osam diskusija imamo dvije diskusije od kluba Demokratske partije socijalista. Imamo završne riječi po svakom klubu i imamo učešće vladino. Dakle, ako hoćemo, a ja mislim da možemo da svi zajedno doprinesemo našoj efikasnosti, dajući prioritet da se čuje i glas onih koji imaju da kažem negativan odnos prema inicijativi koji je Vlada pokrenula, i da pokušamo, kao što smo i obećali crnogorskoj javnosti, u skladu sa jučerašnjim dogovorom na kolegijumu da ćemo danas završiti naš zajednički posao. Da li to trajalo do 9, do 10, potpuno sve jedno. Razumio sam da su stručne službe Parlamenta obezbijedile prenos do kraja našeg današnjeg rada i evo možda trenutak kada možemo to svi zajedno procijeniti, da procijenimo.

I evo, potpredsjednik Marković razumio sam da želi i sam da da doprinos ovoj efikasnosti i odriče se prava koje je definitivno imao, koje mu je dao kolega Rastoder, ali kolega Nuhodžić će sada uzeti pravo da komentariše, da da odgovor na komentar kolege Rastodera.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Hvala, kolega Rastoder, što ste mi dali još jednom da iskažem svoje stavove kada je u pitanju mir koji se održao u Crnoj Gori, kada je svugdje oko nas bjesnio rat. Zašto u Bosni nije

bio mir, zašto u Hrvatskoj nije bio mir? Za to što na vlasti u tim državama nijesu bile građanske stranke. Za to što je u Crnoj Gori na vlasti bio DPS jaka građanska stranka u kojoj su bili i Muslimani i Bošnjaci i Srbi, i svi građani Crne Gore. Znači, tako jaka građanska stranka sačuvala je mir u Crnoj Gori. Naravno, postojala je i određena, Albanci, pa nemojte me sad uzimati, rekao sam svi građani. Postojala je i građanska svijest u Crnoj Gori onih koji nijesu ni pripadali strankama da treba sačuvati mir u Crnoj Gori. U Crnoj Gori postoji tradicija međuvjerskog i međunacionalnog života koja je takođe uticala da se sačuva mir. Uticali su zaslužni su i za mir i predstavnici manjinskih naroda koji su uvijek Crnu Goru doživljavali kao svoju državu kao svoju domovinu, to su potvrdili i 97.godine i 2006.godine. Znači, zaslužni su za mir svi dobronamjerni u tim teškim vremenima, da se sačuva mir u Crnoj Gori o tom miru, kao pozitivnom imidžu Crne Gore govore svi, mi smo lider u regionu po pitanju rješavanja međuvjerskih i međunacionalnih odnosa. Taj naš imidž sa zadovoljstvom iskazujemo i u komunikacijama sa predstavnicima Evropske unije i oni to vrednuju i kroz izvještaje o napretku Crne Gore. Dakle, ne možemo reći da smo mi pojedinačno nekog štitili i branili, ali politika koju je vodio DPS je bila politika koja je usmjerena na očuvanje mira među vjerskog i među nacionalnog sada i izgradnju države građana.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Vraćam se na potrebu da damo riječ kolegi Gošoviću, to je trenutak kada je došlo do iskakanja iz našeg Poslovnika, tako uslovno da kažem, koje nas je sve zajedno koštalo nekih neplaniranih sati ipo potrošnje našeg zajedničkog vremena. Potrudićemo se to da nadoknadimo.

Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Pa premijer je u polemici sa predsjednikom Skupštine iznio i svoju ocjenu o rezultatima našeg dijaloga vezano u odnosu na moj komentar o nosiocima vlasti kao članovima organizovanih kriminalnih grupa. Ne mogu se složiti sa premijerovom ocjenom u značajnom dijelu zbog čega sam ocijenio potrebnim da kažem i sljedeće.

Rizikujući da pono najlutim premijera, ponoviću što sam rekao.

Podsjetiću da je ova vlast čiji se nosioci proglašavaju za šefove organizovanih kriminalnih grupa, a određeni visoki funkcioneri već zvanično sporazumima priznaju da su kriminalci članovi organizovanih kriminalnih grupa. Nakon reakcije premijerove saopštio sam da sam mislio na ljude iz Opštine Budva, protiv kojih se kod specijalnog Tužilaštva u Podgorici vodi izviđajni postupak zbog višemilionske štete nanesene u Opštini Budva i državi Crnoj Gori. Saglasio sam se da sa ovim izlaganjem nijesam bio precizan, jer ti ljudi nijesu članovi Vlade i nijesu nosioci izvršne vlasti. Ali, dozvolit ćete gospodine predsjedniče Vlade, da su gradonačelnici opštine u kojoj DPS vrši vlast visoki funkcioneri te partije, da je jedan od tih gradonačelnika zaštićeni svjedok u tom postupku, da je drugi potpisao sporazum o priznavanju krivice, za štetu nanesenu Opštini Budva 19,5 miliona eura.

I takođe da Vlada Crne Gore, shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi ima određena ovlašćenja vršenja nadzora nad radom jedinica lokalne samouprave i da tu postoji određena poredna odgovornost Vlade za dešavanja u Budvi koji su se odvijala toliko godina, gdje je enormno pljačkana Opština Budva, naravno državni novac i takođe je činjenica da se u pritvoru nalazi predsjednik političkog savjeta Demokratske partije socijalista vaš dugogodišnji saradnik, potpredsjednik Demokratske partije socijalista i da je specijalni državni tužilac konstatovao njegovo hapšenje kao hapšenje šefa organizovane kriminalne grupe. Dakle, nijesam to rekao ja nije se to konstatovao bilo ko iz Demokratske Crne Gore, nego specijalni državni tužilac. I takođe nijesam govorio o bilo čijoj krivično pravnoj odgovornosti, to je nešto što je postupak u nadležnosti suda i o čemu zaista nema niko od nas pravo niti ovlašćenje da danas ovdje govori.

Gospodine predsjedniče Vlade, nijesu u pitanju članovi Vlade, ali jesu visoki funkcioneri Demokratske partije socijalista, partije na vlasti, ljudi čiji ste vi bili partijski šef.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Upravo tako, gospodine potpredsjedniče, moramo da preciziramo stvari mi ovdje razgovaramo o odgovornosti izvršne vlasti ove države. I želio sam samo da budemo potpuno

jasni da među predstavnicima izvršne vlasti ove države nema ni onih koji su osumnjičeni ni optuženi ni osuđeni.

Demokratska partija socijalista ne bježi, naprotiv vrlo precizno je, u više navrata, uključujući i kroz usta predsjednika Demokratske partije socijalista kazala da niko nije dobio mandat naše partije da krši zakon, svako je dobio mandat da radi u interesu dobra države i građana. Biće ipak da je većina tako radila, da nijesu tako radili ne bi Crna Gora bila pred vratima NATO-a i ne bi bila uspješna u pregovorima sa Evropskom unijom. Nebi nas ni NATO ni Evropska unija prihvatili kao partnera da većina nije dobro radila.

Takođe, izgleda ili kažimo ovako u ovom trenutku postoje sumnje, da jedan broj ljudi nije radio zakonito. Znači, Demokratska partija socijalista iza toga ne stoji. Svako će morati da dokaže da su sumnje neosnovane i mislim da smo vrlo precizni oko toga, niti bih ikada zbog bilo kakvog pojedinačnog postupka predstavnika bilo koje od vaših partija osumnjičio partiju, to je jedno.

Mislim da je dobro da ovu raspravu u tolerantnom duhu dovedemo do kraja raspravivši pri tome sve važne apskte ove teme, a mnogo ih je. I drugo slažem se sa onim što je rekao gospodin Danilović, dajući pri tome prednost onima koji nijesu učestvovali u radu Vlade, saglasan sam. Dakle, bilo bi lijepo ako možemo završiti raspravu večeras, ali uopšte nije neophodno. Hoću da vam kažem Vlada ima na raspolaganju i sutrašnji dan, što se nas tiče može već sada, možete slobodno da rasporedite vrijeme i danas, sutra da raspravimo svako od ovih pitanja da biste na kraju rasprave bili sigurni da imate argumente zašto ćete glasati za i protiv.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Vlade, dozvolite prije svega da vam se u ime poslanika koji su prisutni u ovom domu, iskazujući svoj odgovoran odnos prema inicijativi koju je Vlada podnijela.

Hvala vam na tom dodatnom obrzaloženju i spremnosti da Vlada u svom punom kapacitetu bez ograničenog da kažem trajanja vremenske potrošnje posvetimo ovoj inicijativi koja nas je okupila na vanrednom zasjednju. Ja mislim da je to praktično saglasna sa onim što smo čuli od kolege Danilovića, sa ovim brojem prijavljenih diskutanata i sada već možemo da kažemo, jer ipak moramo čuti šta kaže predlagač, onaj koji je sazvao vanrednu sjednicu.

Jer, u Poslovniku se kaže onaj koji saziva vanrednu sjednicu, definiše datum odnosno vrijeme trajanja te sjednice i definiše dnevni red.

Tako ajmo da toj činjenici da primjerimo naš današnji rad i da kažemo da je realno da završimo do 18 časova, do 18 časova i da u jednoj da kažem atmosferi dijaloga, potrebe da razmijenimo argumentaciju da se pojasnimo da dobijemo odgovore na sva otvorena pitanja i to je uostalom smisao ovoga kako smo ga i nazvali. Najrelevantnijeg mogućeg dijaloga koji se može realizovati u elementu Crne Gore.

Hvala vam na toj inicijativi, zahvaljujem se i kolegi Gošoviću što je imao strpljenja da kažem ovaj dijalog sa predsjednikom Vlade završi na ovakav način, mislim da je ovo pojašnjenje bilo potrebno da je korisno i još jednom hvala, gospodine Gošoviću.

Sada je po redosljedu kolega Andrija Popović, ali imam tu jedno pitanje prosto čini mi se da ste juče imali vašu diskusiju, zbilja u kraćem, trajanju nego što je tih 10 minuta. Tako da je ovo prosto predlažem da čujemo prvo Jelisavetu Kalezić, a da se Vi spremite sa Vašom diskusijom, ali sa onom ostatka vremena koliko Vam je ostalo od juče, to je pet minuta.

Hvala Vam na razumijevanju.

Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče Simoviću.

Smatram da je ovo veoma važno. Rijetko imamo priliku da na ovakav način detaljno razmijenimo mišljenja, bilo bi lijepo da se te prilike pružaju i bez povoda, diskusija o povjerenju Vladi.

Ja ću početi od jučerašnje konstatacije premijera i ministra da je Crna Gora politički i bezbjednosno stabilna. Kao građanka, pa tek poslije poslanica, ne mogu se složiti sa tom konstatacijom. Ono kako ja i racionalno i emotivno, i kako god čovjek može da doživi stanje u svojoj zajednici i svojoj državi, osjećam, to je da je u Crnoj Gori dosta dugo latentno vanredno stanje koje povremeno eskalira.

Dakle, više nije prikriveno latentno, nego postaje burnije. Prema tome, treba da se odnosimo sa izvjesnošću da je to tako i na način da svako sagleda svoje učešće u tom stanju. Smatram da je događajima vezanim za predsjedničke izbore to sve i počelo.

Prvo, insistiranjem da kandidat bude gospodin Vujanović, što je bilo, po mišljenju mnogih građana kojima pripadam, neusklađenost sa Ustavom Crne Gore ili barem previđanje

činjenice da Crna Gora u kontinuitetu postoji mnogo duže i da se taj mandat nije mogao tek tako apstrahovati i proglasiti da ga nije bilo. Kako god, došlo je do različitog mišljenja između koalicionih partnera i ta nestabilnost mislim da se prenijela na neki način i na građane.

Dakle, mislim da je ipak na djelu bilo nepoštovanje ustavnog principa, međutim jedan izraženiji ili manje izražen ignorantski odnos prema ustavnim pravima građana, ispoljio se u kontinuitetu a posebno u vezi sa protestima koje je organizovao Demokratski front, i nažalost dvojica potpredsjednika Vlade danas su to potvrdila. Možete izaći, ja ću završiti pa mogu i kasnije da Vam kažem ako je interesantno.

Dakle, zastrašivanje građana koji učestvuju u građanskim protestima nije dobro. Tog zastrašivanja je bilo, bilo ga je i danas, obrazložiću.

Drugo, prekomjerna upotreba sile koja do dan danas nije u ovom parlamentu obrazložena niti istražena. To je, dozvolite, vrlo veliki element nestabilnosti.

Treće, kolega Danilović je upravo rekao ono što sam ja vrlo slično u elementima zabilježila, zaprepašćena time da juče kada sam ušla u salu, ovdje su bila dvojica pripadnika policije, što prosto nije prihvatljivo. Bila sam mislim dosta neuviđavna, ali su oni bili vrlo uviđavni i rekla da im tu nije mjesto.

Naravno, nije bila počela Skupština, ali to omekšavanje uslova i takav odnos prema instituciji generalno nije dobar, to je osionost koja proističe iz nečega. Iz čega proističe? Mi smo naši. A šta je sa nama koji nijesmo vaši ili nijesmo naši ili koji smo obični građani? Sve to jesu stvari, ja mnogo vremena potrošim a imam još bitnih stvari da kažem.

Dakle, mnogo je elemenata koji ukazuju da Crna Gora i politički i bezbjednosno nije trenutno stabilna, da je oko nas sve med i mlijeko i sve bezbjedno, to za nas nije dobro. Najvažnije je da je mir u našoj kući, i to svi znamo, znamo iz svojih porodica, prije svega. Ali, okolo znamo kako je. Suviše je nestabilno i suviše je opasno, i to ne može da se ne odrazi.

Prva stvar koja je odgovornost ove vlade, to je apsolutna odgovornost spram bezbjednosti građana i građanskog mira. Tom građanskom miru se ne doprinosi mnogim porukama koje sam juče i danas ovdje čula. Ako budem imala vremena ja ću ih saopštiti, ali ću prvo reći ovo što sam pripremila.

Dakle, gospodine Đukanoviću, ja koliko mogu pažljivo pratim i gledam da to bude nepristrasno, jesam opozicija i mnogo prije i mnogo duže nego što sam u parlamentu. Dakle, nijesam opozicija zato što sam u parlamentu. Ali, primijetila sam, ili je to prosto staromodni stav osobe mojeg doba, da mnogi ministri u Vašoj Vladi nemaju baš sluha prema javno

izrečenoj riječi koja se i te kako tiče i Vaše politike i sudbine građana. Ja ne volim da pominjem imena, više volim da se bavim pojavama, ali ću pomenuti i neka imena recimo, gospodin Lukšić dok je bio Vaš ministar finansija vrlo jasno i javno je rekao početkom 2009. Crnu Goru neće pogoditi globalna kriza. Znam po tome da su mnogi građani, obični ljudi komentarisali- hvala Bogu hoće li nas neko nekad nešto mimoići. Naravno da nije mimoišlo. To je suviše opasno bilo rečeno, jer su mnogi ljudi mogli i jesu ušli u kredite za firme, ušli u kredite za ne znam kupovinu stanova i slično i našli se gdje su se našli. Ja ne prozivam, ali kažem, to je jedan od primjera, ima primjera još različite težine, sve to skupa veoma utiče na predstavu koju mi građani imamo o Vašoj Vladi.

Mene od svega toga najviše pogađa prošlogodišnja decembarska rasprava o autoputu, i dalje je tvrđenje da je autoput ispravna odluka. Ove godine kad je upitan Vaš ministar Brajović, dokle je, šta je, kad će stvarno da počnu radovi, rekao je- pa bio bih srećniji da je dinamika izrade glavnog projekta i kvalitet te dokumentacije bolji. A kada smo razgovarali i na odborima i u plenumu da je trebalo uraditi glavni projekt pa onda ići u tako veliki projekt, jer onda mi imamo sve konce u rukama, Vaš ministar je to prilično ignorisao, doduše čak na jedan način koji prosto nije dobar manir. Sada imamo što imamo. Ja neću čak ni pominjati kursne razlike koje su demantovane da će se desiti ili ako se dese ko zna kada, i posljedice tih kursnih razlika. To je ono što su očigledne nedosljednosti koje su upućene kao jedna informacija, a realizovale su se vrlo brzo sa teškim posledicama kao druga informacija. Pitanje prostora i planova i odgovornosti iz tog resora neću sada ni pominjati. Pvro, suviše bi trajalo, drugo otvorilo bi raspravu koja nije u funkciji ovoga što želimo da se postigne ali jednu stvar hoću da kažem. Samo da završim i da zamolim, ja sam se juče sudržala od komentara na koje sam imala pravo, danas sam imala pravo na komentar koji mi gospodin Krivokapić je previdio da da i dajte mi ta dva minuta.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

S obzirom da je predsjednik Parlamenta napravio taj previd, ja imam obavezu da vam izađem u susret tom vašem očekivanju, ali dva minuta.

JELISAVA KALEZIĆ:

Hvala vam.

Obraćam se ponovo predsjedniku Vlade.

Vi ste iznijeli argumente da se Parlament miješao u nadležnosti Vlade i ja želim da iznesem protiv argumente. Jedan od mislim da uopšte nije nebitan jer utiče na princip podjele vlasti i insistiranje iz Ministarstva uređenje prostora ne znam iz čije glave da Vlada bude ovlašćena za usvajanje državnih studija lokacije. Dakle, svaki planski dokument bilo prostorno planski bilo urbanistički je svojevrsan zakon, a Vlada je izvršni organ, Vlada nema prava da usvaja zakone. Ovo sam ukazala kao članica nadležnog matičnog odbora. Ignorirano je mehanizam parlamentarne većine postoji i on vrlo rijetko dozvoljava da prodru stručni argumentovani i zasnovani predlozi. Ovo je ušlo u praksu, ušlo je u izmjene i dopunu zakona, e sada zadužite vašeg ministra da vidi koliko puta je Vlada napravila takav prekršaj, možda još nije, možda postoji mogućnost da se stavi na to moratorijum.

Dakle, samo hoću da kažem, paradoksalno zvuči tvrdnja, da su svi izbori bili potpuno zakoniti, poštenu i slobodni. Zašto je onda parlamentarna većina definisala da se dijalog void, ne znam čemu izraz fer naša riječ je pošten, da se vodi dijalog o poštenim izborima? Većina građana uključivši mene smatra da je u mnogim elementima bilo izbornih manipulacija u svim izborima. Koliko su one uticale to je jako teško reći niko nije istraživao algoritam mogućeg uticaja.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Koleginice sada ste se već takli jednog termina koji je u naslovu Radne grupe koja je ovih dana intezivno radila u Parlamentu. Dakle, zvanični naziv te grupe Radna grupa parlamentarnog dijaloga za organizovanje slobodnih izbora. Slobodnih izbora u smislu Ustava Crne Gore, termina koji se pominje u Ustavu Crne Gore, a ne bilo kakvog vrednosnog kvalifikativa u odnosu na ono što su bili prethodni izbori. Tako da preciznosti radi u odnosu ono što je naslov rada te Radne grupe i ukupnog rada oko koje je pokrenut parlamentarni dijalog.

Hvala vam.

Predsjedniče Vlade.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Pa evo gospođa Kalezić je pokrenula nekoliko pitanja. Ja vjerujem da će na neka pitanja tokom rasprave odgovoriti resorni ministri. I ono pitanje koje se tiče auto-puta i koje se tiče

državnih studija lokacije, ne znam da li još neko od pitanja koje je gospođa Kalezić pokrenula zaslužuje da kažem detaljniji resorni komentar. Ono što je mene inspirisalo smatram da vrlo relevantno sa raspravom na glavnu temu koju smo otvorili je da li je Crna Gora, politički bezbjednosno stabilna, jer je od toga krenula uvažena poslanica Kalezić, suprostavljajući svojim argumentima ocjeni koju sam juče izrekao. Ja zaista stojim oko te ocjene i moram da kažem da sam se posebno pripremio na tu temu da govorimo o završnoj riječ, jer je smatram jako važnom temom sa stanovišta nacionalnih interesa, ali da kažem vaše inicijative u nekoliko požurila da makar dio svojih razloga za ocjenu izrečenu juče saopštim.

Dakle, moje uvjerenje da je Crna Gora politički stabilna. Takvu ocjenu sam saopštio i na sastanku lidera parlamentarnih partija na početku parlamentarnog dijaloga po pitanjima unapređenje izbornog sistema. Prije nego što kažem nešto detaljnije tu temu dozvolite da jednom digresijom odgovorim na drugo pitanje koje ste na kraju postavili, pa zašto onda parlamentarni dijalog, iz onih razloga koje sam više puta ovdje istakao. Naše uvjerenje da su zaista svi prethodni izbori bili organizovani besprekorno u skladu sa našim izbornim zakonodavstvom koje smo uvijek usvajali na inicijativu parlamenta, a ne Vlade, uz aktivno učešće renomiranih i stručnih međunarodnih organizacija, da su nakon toga izbori bili praćeni od strane OEBS-a, Savjeta Evrope i drugih posmatrača i da smo u finalu uvijek imali ocjenu da je i naš birački spisak jedan od najuređenih u Evropi i da su svi organizovani izbori bili u najvećoj mjeri i u skladu sa onim što su demokratski standardi za organizaciju slobodnih izbora.

Dakle, uprkos tome kazao sam ne slažući se sa ocijenama određenih opozicionih partija, respektujem to, morate respektovati u životu stav sagovornika da ga ne smatrate na racionalnim, posebno ako Vam je taj sagovornik važan da zajedno jedan posao obavite. U ovom slučaju mi moramo da zajedno obavimo posao koji se tiče izbora. Da bismo otklonili te sumnje, makar one bile iracionalne, kazao sam kako ne učestvovaćemo u dijalogu koliko god bude trebalo, da otklanjamo sumnje sve dotle ili ne eliminišemo nepovjerenje ili ga makar svedemo na razumnu mjeru koja nam obezbjeđuje da možemo ući u proces, to je objašnjenje. Da li je Crna Gora politički ili bezbjednosno stabilna da na čemu temeljim takvu ocjenu?

Dakle, kada govorimo o političkoj stabilnosti dozvolite da primijetimo, dakle sve institucije ove države obavljaju svoj posao i parlament i Vlada i sudska vlast i lokalne uprave takođe obavljaju svoj posao, mi nemamo nigdje ni u jednom segmentu dakle obavljanja vlasti paralizuju sistema. Dakle, možemo se složiti da u funkcionisanju te vlasti baš sve ne funkcioniše idealno.

Kazao sam i sam izričući ovdje ocjene da bi možda Vlada mogla biti i efikasnija kada bi bilo manje nesporazuma unutar vladajuće koalicije, da bi odnosi parlamenta i Vlade mogli biti skladni kada bi Parlament funkcionisao onako kako je uobičajno da funkcioniše, da vladajuća većina koja je dobila povjerenje građana na izborima podržava Vlada, a ne da se dio vladajuće većine suprostavlja Vladi. Dakle, nije idealno možemo se složiti ali ništa nije paralisano, dakle ne predviđam i da je dio parlamenta odnosno dio parlametarne opozicije izvan parlamenta, na protiv tome ću pitanju posvetiti posebnu pažnju. Zašto je došlo do toga? Ja mislim da ste u pravu i tu su naša mišljenja podudarna, da negdje ishodište problema počinje na predsjedničkim izborima 2013.godine, tada počinju nesopazumi unutar vladajuće koalicije, oko izbora kandidata Vi ste i sami ušli u taj komentar. Dakle, ja nemam ništa protiv toga ja samo razmišljam na sledeći način. Ustavni sud je rekao svoju ocjenu o tom pitanju, i smatram da sve mimo toga jeste politički volonterizam, da je Ustavni sud kazao da kandidat Filip Vujanović nema pravo da se kandiduje budite sigurni da Demokratska partija socijalista nebi kandidovala, pa možete biti potupno sigurni zaista. Međutim imali smo ovakav stav i imali smo kvalitetnog kandidata koji se kandidovao i pobijedio. Dakle, odatle počinju problemi u funkcionisanju i unutar vlasti koje se dalje reflektuju na ukupnu političku scenu, dozvolite da podsjetimo, nema ni jedne parlamentarne partije, odnosno partije iz parlamentarne opozicije koja se u međuvremenu nije podijelila. Nije baš uobičajeno, događa se ali nije uobičajeno za crnogorske političke prilike. Na tragu toga dogodila se podjela i u Socijaldemokratskoj partiji. Čini mi se da je sve to vodilo, da kažem, sve većoj sumnjičavosti u tom dijelu političke scene, da li se iz tih pozicija može ostvariti cilj, da li se može nauditi Demokratskoj partiji socijalista i da li joj se može uskratiti podrška građana.

Mislim da priče o nepovjerenju u izborni sistem su u osnovi priče o nepovjerenju u vlastite sposobnosti da se animiraju birači na izborima i odatle onda lagano ide priča koja se završava najavom da se izlazi iz Parlamenta, što je jedna potpuno iracionalna odluka, onih koji su izborili legitimitet kod građana da budu ovdje i da donose odluke, izlaze iz Parlamenta. Zašto? Da bi onda izvan Parlamenta najavili da žele da nasilno promijene vlast u Crnoj Gori. Dakle, da van institucionalno promijene vlast. Mi imamo problem sa tim i možemo se truditi koliko god hoćemo, jedan od poslanika je to juče kazao ovdje, kako je policija prekomjerno upotrijebila silu. Zanimljivo, to nije primijetio niko od ljudi koji su iz ukupne međunarodne zajednice 24.oktobra jako dobro to pratili i kazali da je policija pokazala izuzetnu dozu profesionalnosti, strpljenja i tolerancije.

Nećemo valjda da sada razgovaramo o tome da su oni koji su skakali na ogradu, rušili ogradu i željeli da uđu nasilno u Parlament da zauzmu ova mjesta ovdje mahali grančicama mira. Pa nijesu. Znamo da su željeli da ovdje uđu, da delegitimišu ovaj sastav, da nasilno preuzmu vlast. Zbog toga mislim da je svaka reakcija policije u odnosu na to bila potpuno legitimna i potpuno adekvatna. Ja završavam analizu onoga što ja smatram političkom stabilnošću i što se već prelijeva na teren bezbjednosne stabilnosti. Na taj način je država Crna Gora pokazala da je bezbjednosno stabilna i da nema nikakav problem da odgovori onima koji žele da ruše ustavni poredak ove zemlje. Možemo mi to zvati kako god hoćete, možemo se ne slagati beskrajno, ali onaj koji je izašao iz Parlamenta da bi nasilno ušao u Parlament i izbacio 81 poslanika i srušio Vladu, taj ruši ustavni poredak ove zemlje. Ako mi ne bi smo pokazali da smo u stanju da zaštitimo ovu državu koju smo mukotrpno gradili, sto godina, da je zaštitimo od takvih napada, mi bi zaista pokazali da uopšte nismo dozreli da obavljamo ove poslove i onda bi tek pokazali da ste u pravu sa vašom ocjenom da ova zemlja nije ni politički ni bezbjedonosno stabilna. Mislim da je ona i politički i bezbjedonosno stabilna.

Mislim da je u finalu ovoga potrebno reći i sledeće, koji su politički motivi koji su dio parlamentarne opozicije izveli na ulicu? Jedan motiva sam već objasnio, dakle želja da se delegitimiše vlast i to na način koji je vaninstitucionalan. Drugi je, opet dopadalo nam se ili ne, u međuvremenu je to postalo bjelodano, makar dio te parlamentarne opozicije želi da to uradi za račun jedne druge države. Izvinite, nisu oni željeli da uđu mirno u Parlament, nego su željeli da uđu u Parlament sve sa čiča Dražom i sve sa slikama predsjednika drugih država, šaljući nam na taj način poruku da oni misle da Crna Gora treba da postupa saglasno interesima tih drugih država. Te druge države pokušavaju da zloupotrijebe njih, preko njih da zloupotrijebe Crnu Goru, da bi se preko leđa Crne Gore zapravo nosili sa NATO savezom oko zona uticaja.

Znate, dopadalo nam se ili ne, mi smo moneta za potkusurivanje u toj interpretaciji, e pa ne pristajemo na to, znate, to je jedno. Drugo, nema nikakve sumnje da oni na taj način žele i da obezdržave Crnu Goru, jer njihova dijagnoza je, dakle, Crna Gora je stala na zli put, kako oni misle, evropskih i NATO integracija zato što je došla u poziciju da sama odlučuje o svojoj sudbini. Kako izbjeći tu opasnost? Tako što ćemo joj uskratiti to pravo, jer će drugi pametnije misliti o nama od nas. Sve je to do zla Boga naopako i do zla Boga suprotno onome što su vitalni i nacionalni interesi ove države. Ako mi želimo da danas kažemo da zbog toga je Crna Gora nestabilna ja se sa tim ne slažem. Šta bi smo mogli da kažemo o onome što se

dogodilo u Njujorku, da je Amerika nestabilna ili o onome što se dogodilo u Prizu, da je Francuska nestabilna.

Na sreću, Crna Gora nije bila izložena takvim izazovima. Zaista mislim da je Crna Gora stabilna, i politički i bezbjednosno. Da li je idealno harmonična? Ne. Zato što znamo da imamo naslijeđene podjele koje imamo. Imamo ljude koji ne žele da Crna Gora odlučuje o sebi i ne žele saglasno tome da Crna Gora ide putem evropske i evroatlanske integracije, ali mislim da je Crna Gora stabilna sve dotle dok su oni u manjini. Ne samo u odnosu na vlast, nego su oni u manjini, ne zaboravite danas i u odnosu na onaj dio opozicije koji sjedi ovdje i koji ne podržava nasilje. Zbog toga je, po mom uvjerenju, Crna Gora i politički i bezbjednosno stabilna.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Čuli smo dva komentara između Vas i premijera, je li?

Imate pravo na odgovor, izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine Đukanoviću, svakako imate zvanične izvore informacija i logično je da ste ne znam koliko puta bolje obaviješteni od mene koja čitam novine, pratim malo portale, razmišljam i sve to skupa sa ovoliko godina koliko imam. Dakle, kroz neko iskustvo provlačim, ali dozvolite ja imam mogućnost saznavanja i uvida koje vi nemate. To prosto ne navodim kao neki argument nego je tako. Putujem vozom, putujem autobusom, pa pričam malo više sa ljudima, idem na pijacu i tako. To je sve nebitno. Bitno je da smo mi konstatovali da jeste određena, uslovno rečeno ili bezuslovno, Vi uslovni, ja bezuslovno, nestabilnost počela od predsjedničkih izbora. Ne slažemo se da je vaš kandidat pobijedio, jer ja smatram da nije.

Nedavno nam je gospodin Konjević saopštio da je nađeno trenutno preko dvije hiljade i nešto ljudi koji su na onom svijetu, ali u ovom biračkom spisku. Ja sam se pitala koji je to algoritam, je li to u svim biračim spiskovima toliko ili tu negdje koji je pregledan, to je veliko pitanje. Drugo, gospodin Konjević, vaš ministar je rekao da više neće biti mogućnosti izdavanja dvostrukih ličnih karata. Vjerujte da sam se zaledila kao građanka sam se zaledila, je li moguće da je naša institucija, jako važna institucija za bezbjednost izdavala dvostruke lične karte. Gospodin ministar je rekao i biće istraženo i biće procesuirani oni koji su to radili. Pa to je već poprilična anarhija, po mom mišljenju građanskom i staromodnom, vezano za to. Kako to sve

može da utiče na izbore, to ostaje prosto da ovako kao ljudi razmotrimo. Čak i ako ne utiče sama mogućnost je velika opasnost.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koleginice, spomenuli ste do sada četiri ministra, do sada ste spomenuli četiri ministra.

JELISAVA KALEZIĆ:

Oni znaju da ja mislim to što sam rekla, ja ću reći, ne, ne ima jedna starinska kaže: "Cvijeće vam po obrazu" kad se nekome kaže nešto što ga zbudi. Ministri, "Cvijeće vam po obrazu", a ja sam se uzdržala još od toliko ministara.

Samo da završim, gospodine ministre Vlade, prvi ministre Vlade Crne Gore, imamo potpuno drugačiju ocjenu, pri čemu sam bila na licu mjesta, a vi ste dobili informacije od odgovarajućih službi. Dakle, 24. oktobra niko nije htio osim poslanika da uđe, i to simbolički. Iza toga vam, što kažu u svojim godinama i svojim nestranačkih političkim kredibilitetom. Nije malo, bar za mene. I da završim.

Da li ima uticaja stranih interesa, nijesam u mogućnosti da zaključim. Vjerujte, od tih deset ili petnaest ili više hiljada ljudi koji su bili te večeri, mislim da možda i 98% se kao i ja nadalo da će to biti nadmoćan skup građanskog protesta, ali zašto protesta. Zato što se mnogo odužilo oko izbornog zakonodavstva, a izbori se primiču, a nepovjerenje postoji. Vraćamo se na jedan naš, eto, možemo reći razgovor kada sam vas pitala šta smatrate da najviše ugrožava socijalnu koheziju. Mislim da je to nepovjerenje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Premijer je govorio u ime Vlade. Pomenuta su četiri ministra. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem.

Samo dvije ravni, bez želje da otvaram na bilo koji način polemiku s uvaženom poslanicom Kalezić. Više bi se moglo reći da su ispravke navoda. Dakle, u kom kontekstu. Parlament je usvojio Zakon o izboru odbornika i poslanika i Zakon o biračkom spisku. Kroz zakon je ovaj parlament u obavezu Ministarstvu unutrašnjih poslova dao nekoliko stvari, da

nabrajam sve. U Zakonu o biračkom spisku dao nam je dominantnu ulogu. Mi smo taj posao preuzeli od lokalnih samouprava i od Ministarstva za informaciono društvo. U dijelu Zakona o izboru odbornika i poslanika dao nam je najznačajniju obavezu. Dao nam je obavezu nabavke opreme za elektronsku identifikaciju birača. Kroz dijalog koji je bio u Skupštini tada, kolega Simović će mi potvrditi, nije zapisano u zakonu, a bila je politička rasprava o potrebi nabavljanja softverskog sistema koji se zove AFIS. Taj softverski sistem nevezano od izbora, potreban je Ministarstvu unutrašnjih poslova iz njegove dvije komponente. Policijska komponenta koja služi Kriminalističkoj policiji, odnosno Forenzičkom centru i civilni AFIS koji služi administraciji, odnosno Ministarstvu unutrašnjih poslova u dijelu poboljšanja bezbjednosti dokumenata koje izdaje država Crna Gora. Nijesmo mi AFIS nabavljali samo zbog izbora da bismo izvršili kontrolu nego upravo iz ova dva razloga. Gdje god postoji sistem u kojem rade ljudi, taj sistem ima svoju teorijsku mogućnost zloupotrebe. Ona je veća ili manja, zavisno od poštovanja procedura koje ste propisali.

Ujedno vam, time završavam, odgovaram i na vaš prvi dio oko, nijesam rekao ja, ali su rekle kolege iz Ministarstva unutrašnjih poslova na radu Radne grupe. Pošto smo preuzeli posao, bilo je, između ostalog, prirodno da iskontrolišemo sistem koji smo iskreirali onoga trenutka kada smo preuzeli jedan dio nadležnosti od lokalnih samouprava i Ministarstva za informaciono društvo. Hiljadu puta sam ovdje rekao, ponoviću hiljadu prvi put, svaka državna evidencija zavisi od dvije stvari - ažurnosti nadležnih državnih službi koje ih vode i od građana koji su dio te evidencije. Ministarstvo unutrašnjih poslova ima dvije mogućnosti da u registar umrlih upiše nekog i istovremeno ga ispiše iz registra prebivališta, registra državljana i biračkog spiska. Jedna mogućnost je ako lice, shodno zakonu, u zdravstvenoj ustanovi premine, zdravstvena ustanova je u zakonskoj obavezi da obavijesti Ministarstvo unutrašnjih poslova o tome. Međutim, dešavalo se da lica, između ostalog, čak ne umru na teritoriji države Crne Gore, mi nemamo obavještenje dok neko od najbližih srodnika kroz odgovarajuću proceduru ne dođe u Ministarstvo i tu činjenicu predoči Ministarstvu unutrašnjih poslova. Nijedna evidencija na ovome svijetu ne može biti 100% tačna.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Ovo je bilo prozivanje, pa idemo dalje.

Poslanik Šehović. Nijesam bio tu, a vama ne vjerujem, to je poznato, pa moram pitati nekog drugog kome vjerujem. Kolega Simoviću, je li prozvan neki ministar, čuo sam dvojicu? Da mi kažete koja su to četiri.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Sami ste kazali da je prozvano četiri ministra. Vjerujte sebi ako nećete kolegama. Kolega Lukšić, ministar finansija, kolega Brajović i kolega Konjević.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sada znam jer kolega je prozvan kada sam ja bio tu, a ovi ne. Bitna razlika, kolega Simoviću. Mnogo znam, ali ne baš ono što nisam čuo.

Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Uvažena poslanice Kalezić, mi smo o ovome razgovarali o čemu ste vi pričali u najopsežnijoj raspravi o jednom zakonskom projektu koji se desio u ovom Parlamentu tačno krajem 2014. godine. Imali smo raspravu koja je trajala četiri dana i postavljali ste ova pitanja. Samo ću da vam kažem, a opet vodeći računa pošto je replika i nemate pravo, pa ne želim da širim priču da jednostavno vi ne budete uskraćeni za odgovor. Potpuno je tačno da za ovaj projekat nijesmo imali glavni projekat, znam da je bilo bolje da smo imali, ali sam se suočio u Ministarstvu s dokumentacijom koju smo imali. Poznata je stvar koja je ovdje nekoliko puta ponovljena, da smo radili po žutom Fidiku na osnovu idejnog projekta i izvođač radi glavni projekat i izvodi radove. To je prva stvar.

Druga stvar je kada je u pitanju kursna razlika. To smo pominjali stotinu puta ovdje. Tačno je da je kurs koji važi za izvođenje radova kurs koji je ustanovljen 26.02.2014. godine i tu nema nikakve promjene kursa. Imamo na taj dan definisan kurs odnosa i odnos eura i dolara. Rekli smo nekoliko puta moj kolega ministar i finansija i ja da ćemo ovdje doći do pitanja kada treba da reagujemo. U ovom periodu je Ministarstvo finansija zaduženo da do 2021. godine nađe rješenje jer će posle 2021. godine da ide otplata glavnice kredita. To smo definisali i opet vam ponavljam.

Treća stvar, vi ste tada u diskusijama ponavljali priču da su te pare mogle bolje da se upotrijebe za neke druge namjene. Nijesu mogle te pare za neke druge namjene jer je ovaj

kredit dat namjenski za realizaciju ovog projekta pod uslovom da ga izvodi kineska kompanija. Mi smo imali opcije da li to da damo njima ili nekim drugim kompanijama koje su se javile. Ovdje je potpuno jasno, sa zadovoljstvom konstatujem da se projekat realizuje i da teku rokovi. Rok od 48 mjeseci teče od 11. maja 2015. godine.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ne možete jer ste ih prozvali poimenično. Bar vi znate procedure, poslanici ste, ako griješe oni mi nemojmo da griješimo.

Ministar Gvozdenović.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Biće mi zadovoljstvo da nastavimo dijalog koji smo započeli oko prostorno planske dokumentacije koji ste najavili. Mi smo to otvorili Predlogom nacrta novog zakona o planiranju prostora, što smatramo da je jedan pravi način kako se otvara komunikacija oko tako važnog pitanja.

Takođe, samo ću napomenuti da je jako puno urađeno oko prostorno planske dokumentacije i tu se svrstavamo za nekog ko je to jako dobro uradio počevši od Prostornog plana države, pa Prostornog plana Morskog dobra, kao i jako dva važna dokumenta, a to je Prostorni plan Lovćen i Bjelasica, gdje se zahvaljujući tim planskim dokumentima sada kreću ozbiljne investicije koje su vezane za realizaciju kapitalnih projekata. Neću pomenuti projekte oko autoputa i druge prostorno planske dokumentacije kojim su, takođe, stvoreni uslovi za realizaciju tako važnih kapitalnih projekata. Trenutno u Ministarstvu se radi nekoliko važnih projekata, to su projekat koji je vezan za Skadarsko jezero, Prostorni plan Skadarskog jezera, Prostorni plan koji je vezan za Prokletije. Jedan od najvažnijih dokumenata koji ova Vlada smatra da je ponudila to je Prostorni plan obalnog područja. To je jedan plan koji treba da bude usmjeren u pravcu realizacije visokokvalitetnog turizma koji treba da ograniči stanovanje na 1000 metara od mora i koji treba da obezbijedi da iz planskih dokumenata koje su donijele određene opštine u prethodnom periodu za 15,9% izgrađenog zemljišta siđemo negdje na 9% izgrađenog zemljišta. Ova Vlada je karakteristična po tome što je zahvaljujući podršci Svjetske banke takođe pomogla opštinama i u ovom mandatu je devet prostora urbanističkih planova opština doneseno.

Takođe, jedna od rijetkih oblasti koja je praćena godišnjim izvještajem koji je javni dokument i koji je svima na uvid i koji može da stvori uslove za - prekid - informacija i potpunu transparentnost. Jako sam zadovoljan što smo uspjeli da učinimo taj proces izuzetno transparentnim i što smo donijeli rješenja koja su vezana za registre koje su vezane za sva dokumenta i što intezivno radimo na izgradnji projekta koji je vezan za elektronsku dozvolu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, što je predviđena procedura, izvinite poštovana koleginice.

JELISAVA KALEZIĆ:

Dozvolite o tome da je Vlada preuzela nadležnost Skupštine i da je time poremećen ustavni koncept podjele vlasti. Ja konstatujem, nije mi odgovoreno da to nije tako, možda ću zaključiti da sam u pravu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Andrija Popović, pet minuta, a neka se pripremi poslanik Šehović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala. Ja ću i kraće.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke, građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče i članovi Vlade,

Posvetiću kratko izlaganje vjerovatno u ključnom momentu novijoj istoriji Crne Gore.

Na današnji dan 26.januara 1990.godine osnovan je Liberalni savez Crne Gore. Prva crnogoska stranka koja se nakon uvođenja višestranačja otvoreno zalagala za nezavisnost Crne Gore. Liberalni savez se u rutbulentnim ratnim '90-tim godinama i krvavom raspadu bivše zajedničke države SFRJ zalagao za slobodu pojedinca i stvaranje demokratskog antiratnog ambijenta u Crnoj Gori.

Predsjednik Prve Skupštine Liberalnog saveza bio je Velimir Koko Vujović, Slavko Perović je tada izabran za predsjednika Izvršnog odbora, a kasnije postao dugogodišnji lider ove partije. Liberalni savez bio je jedina stranka '90-tih koja se oštro suprostavila učešću crnogorskih vojnika i rezervista u ratovima na prostoru bivše SFRJ i granatiranju Dubrovnika. Liberali predvođeni Perovićem, tada su jasno i glasno upozoravali većinski ostatak Crne Gore

koliko je slijepo podržavanje nacionalizma i ratnohuškačke politike Slobodana Miloševića opasno po Crnu Goru. Organizovali su proteste protiv pohoda crnogorskih rezervista na Dubrovnik, osuđivali zločine kao što su deportacija bosanskih izbjeglica, etničko čišćenje Bukovice, zločin u Štrpcima, zbog toga su bili meta žestoke političke kampanje vlasti i prosrpskih stranaka. Onemogućavano im je da održe skupove i promocije u Mojkovcu, Kolašinu, Beranama, bilo je tada veoma teško i opasno biti liberal u Crnoj Gori.

O ulozi Liberalnog saveza u novijoj crnogoskoj istoriji mnogo toga je napisano, ali se mnogo toga i prećutalo. Možda je to najslikovitije prošle godine opisao jedan od njegovih bivših istaknutih članova, jedno vrijeme i predsjednik, gospodin Ranko Đonović. Liberalni savez bio je ona klica crnogorskog rodoljublja i patriotizma i časti koji će roditi onaj plod koji će kasnije povratiti crnogorsku državnost jedinu moguću crnogorsku državnost koja podrazumijeva pravo časti i slobodu Crne Gore. Zaboravio sam da kažem da je u tim nekim ključnim vremenima onih '90-tih godina, dakle '93.godine se Liberalnom savezu pridružila i Socijaldemokratska partija koja je tada osnovana, a '97, '98.godine i DPS koji je dijametralno promijenio svoj kurs političkog djelovanja. Ogromna uloga Liberalnog saveza kao lokomotiva razvoja evropske Crne Gore i ja još jedan put ponavljam i podsjećam na tu ulogu bez ikakve pretenzije da se Liberalna partija pojavi kao sukcesor Liberalnog saveza ona to nije, ali mora se još jednom odati počast i podsjetiti na ovaj značajan datum, dakle današnji dan 26.januar '90-te prije 26 godina kada je osnovan Liberalni savez. Zahvaljujem, predsjedniče.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim, u principu ne dozvoljavamo komentare unutar iste koalicije, to do sada nije bila praksa, ako ne ponirate, ako pomirate oke. Hvala vam na razumijevanju. Najavio sam poslanika Šehovića. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Vlade, gospodo ministri, uvažene kolege poslanici,

Ja zaista ne znam da li ovu današnju raspravu možemo nazvati istorijskom ili ne. Ne znam, jer se bojim da je u zajedničkom maniru svih nas da prenaplašavamo procese u kojima lično učestvujemo, kao i našu ulogu u njima, ali nezavisno od toga možemo li je svrstati u red istorijskih, ona će zasigurno trasirati strateški politički pravac i smjer kojim će se ova država u narednom periodu kretati. Od ove sjedniče će, poštovane kolege zavisiti hoćemo li nastaviti

da se stabilno krećemo evroatlantskim putem, putem kojim smo se odavno zaputili, putem koji znači čuvanje svih nimalo lako dostignutih vrijednosti u postreferendumskom periodu.

Putem koji sumbolizuje ulazak u društvo najrazvijenijih i najdemokratskih država, gdje računam da nam je inače i mjesto. Ili ćemo pak baciti pod noge sve ono što je decenijama mukotrпно stvarano i krenuti u rikverc, okrenuti točak istorije nazad u godine kojih se svi, nadam se svi iz današnje perspektive nerado sjećam. Od ovog zasijedanja će zavisiti to kako će se Crna Gora mijenjati i ko će je mijenjati. Hoće li Crna Gora nastaviti da se mijenja na bolje, a morala bi, jer ćemo se vjerujem složiti da u mnogim njenim segmentima prostora za unapređenje ima ili će se pak mijenjati na gore i hoće li je mijenjati oni koji su joj nakon čitavog jednog vijeka povratili državnost i učinili je modernom i ekonomski samodovoljnom ili će je mijanjati oni koji bi najradije da je ne bude. Oni u čiji demokratski kapacitet smo imali priliku da se uvjerimo tokom nedavnih rušilačkih demonstracija kada su pokazali svoje pravo lice u nečasnom poslu, pokušaj rušenja naših najvitalnijih državnih, građanskih i nacionalnih interesa.

Bojim se da Crna Gora mnogo bolje ne bi prošla sa onima koji su zajedno sa nama učestvovali u svim velikim pobjedama Crne Gore, ali koji su u međuvremenu počeli da lutaju i koji su postali žrtva svoje nerealne, lične ambicije zahvaljujući kojoj bi pristali da prave paktove i sa crnim đavolom da bi makar na tren zagospodarili Crnom Gorom, pa makar Crne Gore nakon toga i ne bilo. A kako smo to sad odjednom neko bi rekao iz čista mira došli u situaciju da sama Vlada, legalna i legitimna mora od Parlamenta tražiti izjašnjavanje o njenom povjerenju. Odmah da razjasnimo. Nije odjednom i nije slučajno, jer je već neko vrijeme bila suočena sa pokušajima njenog tihog svrgavanja, ali svrgavanja bez izbora i bez ikakve političke i demokratske logike i bez ikakvog plana onih koji su osmišljavali takav scenario, šta bi sa tom vlašću i da stvar bude još gora sve to uz što javnu, što tajnu podršku iz jednog dijela same vlasti, što su Socijaldemokrate Crne Gore prepoznale i spriječile.

Naime, koaliciona Vlada koja je izabrana 4.decembra 2012.godine u kojoj socijaldemokrate inače aktivno i odgovorno participiraju dobila je mandat prije svega da bi sačuvala ono što je prethodno mukotrпно dostignuto u političkom, demokratskom i ekonomskom smislu. Dobila je mandat da bi napravila ključan iskorak u evropskim i evroatlantskim integracijama, da bi se odlučnije bavila državotvornim politikama koje bi trebalo da zaokruže njenu nezavisnost, ali i da bi napravila zaokret u pojedinim segmentima

ekonomske politike. A koliko je od toga za ove tri godine postigla? Možda ne koliko bi smo svi voljeli, ali svakako i više nego dovoljno, imajući u vidu uslove u kojima je funkcionisala.

Naime, moj skromni utisak je da je trebalo biti snažnijih iskoraka u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, da se možda moglo više poraditi na državotvornim politikama koje se po nekad čine da se vode na parče, da je bilo korisno da se snažnije potrudimo da benefite privrednoga razvoja i na sjeveru osjete jednako kao i u drugim djelovima Crne Gore, ali sve to što se možda moglo bolje nikako ne može u drugi plan staviti njene rezultate koji su evidentni, koji su mjerljivi, koji su konkretni, a u nekim segmentima bi se usudio reći i da su istorijski.

U mandatu ove Vlade država Crna Gora je ostvarila civilizacijski iskorak. Dobila je pozivnicu za NATO. Za tri godine je otvorila 22 od 35 poglavlja na osnovu čega služi i za primjer svima drugima koji su u fazi pristupanja. Uspjelo je da uprkos tome što je mala i otvorena, a samim tim i visoko zavisna od negativnih ekonomskih kretanja iz okruženja u kriznim uslovima stabilizuje ekonomiju, ali i da uđe u novu razvojnu fazu započinjanjem projekta auto-puta kojeg s pravom možemo nazvati projektom vijeka, budući da se njime stvaraju pretpostavke za razvoj i za ekonomsku i svaku drugu integraciju Crne Gore, da apstrahujemo sve ostale. Samo ovi rezultati koje je Vlada ostvarila su dovoljna preporuka da se glasa za njeno povjerenje, što će poslanici Socijaldemokrata Crne Gore mirne savjesti i sa zadovoljstvom učiniti. Ako je tako onda se postavlja pitanje zašto se uopšte podigla ovolika prašina oko povjerenja Vladi?

Poštovane kolege, zato što je neko počeo politički da luta i da tumara lijevo-desno, zato što je neko nerealnoj slici o sopstvenoj veličini podredio interes države, zato što je nečija politika postala odraz političke sujete uzrokovane time što kolašinski scenario zahvaljujući nama socijaldemokratama nije uspio u Podgorici, a nakon toga ni u Crnoj Gori, zato što nije prošao pokušaj zamjene teza, da će obaveze koje proizilaze iz članstva u NATO bolje sprovesti oni koji su protiv NATO-a, ali zato što je nekom pala na pamet nevjerovatno "demokratsko dostignuće" koje podrazumijeva uživanje u benefitima i blagodetima vlasti, ali uz istovremeno bježanje od odgovornosti koju ta vlast prosto podrazumijeva nanoseći na taj način direktnu štetu vitalnim državnim i nacionalnim interesima.

E, poštovana gospodo dosta je bilo i baš zato što je bilo dosta takve politike treba dati podršku ovoj Vladi i time trasirati put narednoj u kojoj svakako neće biti mjesta za demagoge i populiste, a još manje za političko licemjerstvo i ispraznu patetiku, ali hoće za stabilne i dosljedne ljude u kakve spadaju i Socijaldemokrate Crne Gore koje će sa svim otalim

progresivnim snagama u Crnoj Gori nastaviti da realizuju svoj prepoznatljiv i izborni program. I baš zato politička scena Crne Gore mora da se raščisti i na državnom nivou jednako onako kako je počeo da se raščičava na lokalnom nivou čemu smo mi u SD-u dali poseban doprinos. Ne ni zbog čeg drugog nego zato što mi nijesmo partija koja hoće da lovi u mutno u pravno političkoj magli i neizvjesnosti koju namjerno neki potenciraju, jer se nažalost samo u takvom međuprostoru odnosno u anargiji najbolje snalaze. E, mi nijesmo takvi, mi igramo čisto, sa nama će i politički protivnici i politički neprijatelji i politički prijatelji znati na čemu svmo. Mi smo partija stabilnih, ozbiljnih i odgovornih ljudi, dosljednjih, izvornim socijaldemokratskim idejama i principima, mi smo partija koja je sačuvala onu pravu socijaldemokratsku ideju koja je u jednom periodu počela da blijedi i da se gubi u dnevnom politikanstvu i populizmu. Baš zbog tih principa i zbog toga što ne žele da bace pod noge svoji 25 godina ispravne socijaldemokratske politike Ivan Brajović, Mićo Orlandić, Vujica Lazhorić, Andrija Lompar, Jusuf Kalamperović, Đorđe Suhih, Selim Resulbegović, Ivan Gazivoda i mnogi drugi ne žele ruku pod ruku sa vojvodama da demokratizuju Crnu Goru. Onima koji sa njima žele da usreće Crnu Goru neka je srećan put, ali će ih među pravim socijaldemokratama svakim danom biti sve manje, na sreću i socijaldemokratije i Crne Gore.

I na kraju, mi dozvolite da se kratko osvrnem na priču o političkoj korupciji koja se početkom ove sjednice mogla čuti.

Moje shvatanje političke korupcije je kada neka partija tokom mandata odustane od svojih programskih principa i krene da sprovodi nečiju drugu politiku. Nije politička korupcija kada neko ko ne želi da učestvuje u odustajanju od tih programskih principa formira svoju partiju koja će sprovođiti uprave te programske principe od kojih su ovi prvi odustali. Dakle, ovdje nije riječ o političkoj korupciji, nego o nečemu drugo. Galama o političkoj korupciji se zapravo galamom o političkoj korupciji se zapravo prikriva strah od izvjesnog gubitka privilegija i saznanja da ćete ostati bez funkcija i to bez funkcija jednog poslanika koji je našao ovdje jednu funkciju, jednog ministra u Vladi.

Upravo zbog straha od toga se desila blamaža oko registracije Socijaldemokrata Crne Gore, upravo zahvaljujući privatizaciji ovog visokog doma Socijaldemokrate Crne Gore nijesu pozvane da učestvuju u Radnoj grupi vezano za razgovore o parlamentarnom dijalogu, a morali su i podvlačim upravo zahvaljujući tom strahu od gubitka privilegije je neko u ovoj Skupštini zloupotrijebio službeni položaj i time prekršio najveći pravni akt ove države kada je opstruirao, a i danas opstruira popunu upražnjenog poslaničkog mjesta.

E, poštovana gospodo, o tome se ovdje radi. Ovdje se ne radi o politikčkoj korupciji, jer smo dovoljno, dobro i arumentovano govorili o političkoj korupciji, ovdje se samo radi o gubitku privilegija i o tome da neko definitivno vidi da mu funkcije na koje je očigledno navikao ovih dana izmiču ispod nogu. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poslanik Nišavić, a onda neka se pripremi kolega Abazović, a možete nije se niko javio bez koleginja Vuksanović. Kolega Danilović, izvolite vi možete.

GORAN DANILOVIĆ:

Ovo je tek toliko danas da se upišemo u dva dana rasprave vrlo malo opozicionih poslanika učestvuje pa da iskoristimo priliku ima se utisak da je negdje neka svađa koaliciona užeg Kabineta Vlade, a ne rasprava o povjerenju, smeta mi vidite i sami nije da me hvata nedrž da polemišem sa kolegom Šehovićem, ali ispravka par navoda.

Uvaženi kolega Šehoviću, biću vrlo otvoren i iskren, rizikujući da mi u odgovoru kažete sve što imate kao prije godinu dana koče prvi iz Socijaldemokratije biti na strani opozicije. Objе bih ruke digao da ste to Vi, iz prostog razloga što nije ostalo ni jednog opozicionog projekta na koji se srdio premijer Đukanović koji je zadirao u finansijsku strukturu Vlade da nije bio iniciran sa vaše strane. U međuvremenu se desila pozitivna transformacija i na njoj čestitam. Ostali smo se transformisali i ostajali u opoziciji, nije nikakav problem.

Dakle, negdje informacija za sve vas, ako se ljutite međusobno, to pravilo da sarađuje SDP i opozicija bili smo navikli da forsira kolega Šehović, eto to pravilo je prekinuto. I druga stvar, uvažene kolege vama se moram obratiti, vi imate pravo da mi odgovorite. Nemojte više sa vojvodama, pustite, molimo vas, smijaće nam se ljudi. Evo ovdje, i premijer to zna, nedaleko od ovog doma spomenik jednom vojvodi, vojvodi Marku Miljanovu, nemojte da mislite da je to samo po sebi ružno. Imate navijače Sutjske iz Nikšića koji su takođe "vojvode", zahvaljujući tim vojvodama, bogami i ovdje je bilo generala i predsjednika i potpredsjednika. Te vojvode koje su od jedan put postali prokažena funkcija i disfunkcionalni u Crnoj Gori su bili do skora čast i ponos nekima podigli spomenike, ne nastavljajte ovdje rat kada je završen svugdje u regionu. Smeta mi pomalo, eto tek toliko do juče su me proglašavali do vojvodom pa da ne bude da nijesmo, da nema nikoga da brani instituciju makar u Crnoj Gori istorijski dokazano vojvode. Zbog vojvode Marka Miljanova, prvog guvernera Podgorice, gradonačelnika iz kojega

crpimo svi ostali legitimitet nemojte sve u isti koš. Nemojte, nema razloga. Do juče nijesmo bili tako elergični na saradnju sa pomenutim vojvodama.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hval.

Poslanik Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Hvala.

Hvala, uvaženom kolegi Daniloviću na prilici da pojasnim dio navoda koje sam, u svom izlaganju, pomenuo.

Prvo, kolega Daniloviću, nemam ništa protiv vojvoda, ali i te kako imam protiv toga da te vojvode nasilnim protestima pokušavaju da urušavaju vitalne građanske, državne i nacionalne interese. E protiv toga imam, a ne protiv institucije vojvode i protiv onoga što vojvoda pod sobom razumijeva i nisam imao namjeru da uvrijedim nikoga već samo da iznesem svoj politički stav. A još više imam protiv onih koji zajedno sa tim vojvodama prosipaju ovdje priču da će sa njima demokratizovati Crnu Goru. E, ja se prosto ne slažem sa time , toliko oko vojvoda.

Oko ovoga što ste rekli da sam dok sam bio u jednoj drugoj partiji imao veoma jasan i ozbiljan stav na svaku ekonomsku temu koja se ovdje povel, ja vam se zahvaljujem na tome zato što je to najbolji dokaz da kolega Damir Šehović ni uvaženi kolega Mićo Orlandić ni bilo ko nije blizak bilo kome već samo ima jasan stav o tome. Ali, znate li o čemu je ovdje ključni problem? Da, tada sam iznosio one stavove i sve bih danas ponovio, ali ovdje je ključni problem u sljedećoj stvari: to što vam se na sviđaju vrata na kući ne znači da treba da zapalite kuću nego da promijenite vrata. E bojim se da su neke kolege krenule ovim prvim putem a mi smo svjesni da je ispravan ovaj drugi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poslanik Šabović u ime Kluba SDP, komentar.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Gospodin Šehović umije da hvali i da bude apologeta, znamo. Kao što danas hvali premijera Đukanovića, tako je do juče u zvijezde dizao Krivokapića. Nije kriv on, kriv si ti, Ranko, ali ne za ono što te on optužuje, već što na vrijeme nijesi prepoznao da je svaka, pa tako i njegova poslušnost do poniznosti uvijek bila povod izdaje. Dosljedan jeste, ali ne u politici već u hvaljenju onih kojima u tom trenutku se divi i služi. Podsjetiću one koji ne znate da ga je tada jedan Plavljanin, Enis Drešković, uzeo za ruku i doveo kod mene u SDP, a poslije ga drugi Plavljanin Vujo, oprostite što te prozivam, uzeo iz SDP i poveo tamo gdje je bio i tako se završio krug njegovog putevšestija. On je mlad dečko koji obećava, rekli bismo. Ih koliko tek ima da kruži.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poslanik Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Evo, ja sam mlad, kolega Šabović je iskusan, da ne kažem stariji, pa sam očekivao da će kolega Šabović znati sam da odreaguje na ovo što sam upravo čuo a ne da dođe ovdje sa unaprijed pripremljenim tekstom koji mu je, uzgred rečeno, neko drugi napisao i da ovdje drži tiradu o tome ko se kome divi. Uvaženi kolega Šaboviću, ne divi se Damir Šehović nikom pojedinačno, ali je Damir Šehović zajedno sa brojnim nekadašnjim osnivačima Socijaldemokratske partije i sa ogromnom većinom članstva odlučio da ne pristane na gaženje izvornih programskih principa zbog kojih je ta partija osnovana i osnovali su je socijaldemokrate, sa ciljem da sačuvaju tu ozbiljnu ideju za poštovanje, ideju socijaldemokratije u Crnoj Gori i danas šest mjeseci od osnivačke Skupštine a pred kongres, prvi kongres Socijaldemokrata Crne Gore možemo reći da smo u tome uspjeli. 15-ak najljepših godina koje sam proveo u SDP-u se veoma rado sjećam i ne žalim ni za čim, osim za jednom stvari, a ona se sastoji u tome na žalost ponavljam na žalost zato što nijesmo uspjeli da socijaldemokratsku ideju sačuvamo od jednog čovjeka i da njega sačuvamo od njega samoga. Jer ovako kako ste krenuli bojim se da ćete vas nekoliko koji ste učestvovali u formiranju jednog svetog projekta, kakav jeste pravljenje Socijaldemokratske partije, postati grobari svoga djela. Ne bih volio da se to desi i volio bih da i sami postanete toga svjesni ali se to ne radi na način na koji ste vi upravo ovo demonstrirali i ne radi se politikom koju ste vodili u prethodnih, ajde da

kažem u posljednje vrijeme, toliko godina jer je to očigledno put u to što ja ne želim da se desi.
Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Završeno. Kolega Nišavić, izvolite.

A, komentar, izvinite, komentar kolega Damjanović, nijesam vidio ali u stvari ima na ekran. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Makar ja i kolege iz SNP-a nijesmo dosadili u ovim diskusijama dvodnevni. Relaksirano slušamo ove diskusije bivših, možda i budućih koalicionih partnera, ali bih mom uvaženom kolegi gospodinu Šehoviću jednu stvar ovdje i zamjerio. Shvatiće da negdje imam i razlog za to. Govoreći naime o tome da neko van ove Skupštine na građanskim protestima ugrožava vitalne državne i nacionalne interese i samo molba dakle da se ljudi koji su ispred Skupštine u ovom trenutku ili do sada ili će po sada biti tamo, ne tretiraju na taj način. Ne može biti gospodin Đukić koji mi je u ime Komunističke partije dao proglašiti gdje ukazuje na ono što je bilo prije 25 godina a što imamo sada, biti protiv nacionalnih i državnih interesa, niti ste vi, gospodine Šehoviću, taj koji može da ih definiše u ime cijele Crne Gore ili ovog doma. Vi imate percepciju kako ti interesi treba da izgledaju, a imam i ja. Vi mislite da je NATO nacionalni državni interes Crne Gore, ja mislim da nije. Vi kažete da u ovom Parlamentu sjede i poslanici koji su odstupili sa svoga puta, partijskog, političkog. Dajte onda podršku da ovaj parlament ne odlučuje o tome nego da odlučuju građani, pa da vidimo da li ti građani mogu da ocjene mnogo bolje nego mi što su to vitalni nacionalni interesi. Mislim na referendum oko NATO-a.

I, na konto ove priče oko vojvoda, gospodine Daniloviću, kada se pominju vojvode, a jedan od ministara je sada docirao s klupe, mislim na one 1941 - 1945. godina valjda misleći, prije svega, na pripadnike kraljevske vojske u otadžbini koje su nastali i nestali prije 70 godina. Kada čujem takve riječi, pominjanje četnika, vojvoda i NATO pakta, znam da se nešto debelo lično skriva. Vama to ne kažem, to kažem onima koji dociraju, a vama ovdje samo želim da sugerišem - nemojte u ime ovog doma, u ime svih poslanika, u ime građana koji su se ovdje i van parlamenta, određivati što su interesi. Ako mislite da je NATO interes, konkretno to pitanje,

da ih ne navodim, ima ih dosta, a mi mislimo da nije, neka onda ti građani upravo odluče je li to naš interes, pa da ga bogomi poštujemo svi kako oni kažu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Damjanoviću.

Poslanik Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Kolega Damjanoviću, vi znate da vas izuzetno cijenim i poštujem kao poslanika i cijenim da je ovo vaše reagovanje bilo dobronamjerno i dodatno objašnjavanje onih stvari koje u komunikaciji s kolegom Danilovićem nisam uspio da uradim.

U jednom momentu sam pomislio da mi dijelimo razmišljanja oko NATO-a, budući da ste u jednom periodu bili u Upravnom odboru jedne nevladine organizacije koja propagira članstvo u NATO-u, sada vidim da ne dijelimo, ali od toga ne treba praviti dramu. Moje je političko pravo da cijenim da je učlanjenje u NATO civilizacijski iskorak ove generacije i da je to pečat na nezavisnu Crnu Goru. Vaše je pravo da cijenite da članstvo u NATO nije optimalan bezbjednosni model i da bi trebalo da tražimo neke druge modele. Neka, u konačnom, ovaj parlament procijeni ko je u pravu i ko na neki način personifikuje volju građana, budući da smo svi ovdje predstavnici tih građana.

S druge strane, naravno da ste u pravu kada ste rekli da ne spočitavate meni zbog nekih stvari jer ja četnike nijesam pominjao u svom izlaganju, pretpostavljam da je to bilo upućeno nekom drugom. Nijesam govorio o ovom ovamo skupu trenutno koji se održava već sam govorio o onim demonstracijama koje nećete valjda nazvati mirnodopskim jer smo svi vidjeli da su rušilački, o onim demonstracijama tokom kojih je pokušano nasilno da se uđe u parlament. Kada nasilno želite da uđete u parlament onda se to zove ugrožavanje ustavnog poretka države Crne Gore i ja sam o tome govorio. Da li mislim da su svi građani koji su prisustvovali tim demonstracijama znali da će do ovog da dođe i da li su svi krivi, mislim da nijesu, ali isto tako ne smatram da se to samo od sebe desilo nego smatram da mora biti odgovornih za ono što smo svi imali priliku da vidimo. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Svako odgovara za svoje riječi, nema ispravke navoda. Vidite, imam najmanje interesa da branim poslanika Šehovića, ali branim njegovo pravo da nema pobočne replike i završena priča. Nemate pravo. Ja sam neučesnik svega što je naveo, pa se ne javljam. Ne može. Kolega Bojaniću, ne možete. Ponavljam, istina i neistina su dio ovog parlamenta i na to se moramo navikavati.

Kolega Nišavić, kolega Abazović, kolegica Marković, pa kolega Danilović. Izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, gospodine predsjedniče Vlade, gospodo ministri, poštovana Skupštino, poštovani građani Crne Gore,

Prvo ću da kažem da bi bilo suludo i neozbiljno, krajnje neodgovorno, nelogično i neprincipijelno da svi mi koji smo glasali 4. decembra 2012. godine protiv ove vlade da joj danas damo povjerenje. Bilo bi to gore od političke prostitucije, od političke korupcije, od izdaje samog sebe i izdaje hiljada ljudi koji su nam dali povjerenje da mijenjamo ovu vladu, ovaj sistem, pa da na drugačijim principima, s drugačijim sistemom vrijednosti omogućimo život dosledan čovjeka.

Zar podržati Vladu koja je ne samo u ove zadnje tri godine već u kontinuitetu zadnjih 20 i više godina dovela ovu zemlju ne u red najbogatijih i najrazvijenih zemalja svijeta, kako se ovih zadnjih mjeseci i dana čuje, već ste je doveli do samog ruba ekonomske propasti do pada životnog standarda građana do moralnog sunovrata. Danas pola stanovništva Crne Gore živi na ivici ili ispod ivice siromaštva. Danas je prosječna plata u Crnoj Gori manja nego 2012. godine kada ste dobili mandat za sastav ove Vlade. U odnosu na potrošačku korpu ona jedna iznosi pola vrijednosti potrošačke korpe. Jesu li to rezultati vašeg ekonomskog razvoja, vašeg ekonomskog napretka? Mogao bih da nabrajam satima šta ste sve obećali u vašem ekspozeu ili vašim ekspozeima u prethodnim decenijama vladanja, a da nijeste ispunili, a zdušno ste radili na ostvarenju ciljeva koji su vam bili nametnuti spolja, a ne od svog naroda.

U vašem ekspozeu posebno mjesto zauzelo je pitanje zapošljavanja. Pitaću vas šta je s obećanih 40.000 radnih mjesta, naravno novih, gdje bi se zaposlila omladina i posebno otvaranje radnih mjesta na sjeveru Crne Gore? Zar je svrha vaših obećanja i vaše politike da mlade i obrazovane ljude, visokoškolce, dokvalifikujete da bi radili poslove konobara, kuvara, čistača ulica i parkova, fizikalaca na građevinskim poslovima, svakako uz dužno poštovanje prema tim profesijama? Zar trebaju godine fakultetskog obrazovanja da bi mladi naučili kako

se drži kramp i lopata? Zar je bio uspjeh otvaranje Azmont i drugih akademija da bi se visokoškolci osposobili za najjednostavnije fizičke i zanatske radove? Kada ti isti odbiju da rade te poslove brišete ih sa evidencije Zavoda za zapošljavanje i prikazujete netačne cifre o povećanju zaposlenosti, a o smanjenju nezaposlenosti. No, nadam se da je i omladina više shvatila i zasitila se vaših obećanja. Ako bi se desili izbori po vašim pravilima, a nadam se da neće, oni vam sigurno ne bi dali povjerenje. Čime ste to unaprijedili zdravstvo i školstvo? Ne zna se, gospodine premijeru, ko je nezadovoljni ili građani zdravstvenim uslugama ili zdravstveni radnici svojim statusom ili đaci ili profesori na svim nivoima obrazovanja. Zadovoljni su vam jedino direktori tih ustanova, ali tu s izuzecima.

Znate li, gospodine premijeru, da su plate zdravstvenih radnika manje danas nego prije četiri godine? Zar jedan premijer treba javno da saopšti da ljekari ne zaslužuju da prime ni onoliko koliko im iznosi ta bijedna plata? Zar je to dovoljno, zar time dajete snagu elanu i motivu zabavljanje jednog od najodgovornijih i najkompleksnijih poslova u ovom društvu? Zar ljekari treba da imaju duplo manje plate od onih s istom ili nižom stručnom spremom, od zaposlenih u drugim državnim institucijama? Šta je s rešavanjem stambenih pitanja zaposlenih? U vašem ekspozeu i u vašim prethodnim ekspozeima najavili ste podizanje nivoa kvaliteta zdravstvene zaštite i poboljšanje standarda zdravstvenih radnika. Slično stanje je u školstvu, a i u skoro svim drugim društvenim djelatnostima. Dovoljan razlog za ostavku ove Vlade i nezakonito otimanje 40 miliona eura iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom. Šta je s ravnomjernim razvojem, s većim ulaganjem u sjever Crne Gore? Pošto ste privatizovali sve fabrike, ugostiteljske objekte, preduzeća, šta je s otvaranjem novih? Ovo privatizovali, prevedeno na srpski jezik znači zatvorili i uništili za sva vremena. Šta je s kapitalnim objektima koje planirate zadnjih 20 godina, posebno u oblasti turističke ponude i poljoprivrede jer bi to možda bio podsticaj za razvoj sjevera? Navešću samo primjer otvaranja Bjelasice i Komova Crne Gore. Donijeli ste strateški plan i planirali da oko 40 miliona uložite u Komovi i Bjelasicu a dosad ste ostvarili samo dva miliona. Ta priča traje unazad 20 godina. To se isto dešava i s drugim turističkim potencijalima Bijelog Polja i sjevera Crne Gore. To bi bio dovoljan razlog da bi danas podnesete ostavku, odnosno da Vlada padne.

Koliko je, gospodine premijeru, za vaše vladavine otvoreno, a koliko zatvoreno škola na sjeveru Crne Gore, koliko proizvodnih pogona, koliko fabrika zatvoreno, a koliko je, zapitajte se samo, bogatstva izvučeno sa sjevera? Zbog čega ne priznate da je plod vaše politike masovno iseljavanje sa sjevera pa bilo to prema jugu zemlje ili prema Evropi? Samo je prošle

godine sjever napustilo 5.000 ljudi i od toga je blizu 4.000 zatražilo azil u zemljama Evropske unije. To sigurno nije od vrućih krompira, što bi rekao naš narod, gospodine premijeru. To bi bio dovoljan razlog za pad ove Vlade. Reći ćete počeli smo izgradnju autoputa i to je najveći zamajac preporoda sjevera Crne Gore. Šta se tu konkretno tiče sjevera? Prazna priča. Godinu dana je prošlo od usvajanja Zakona o autoputu, a dokle se stiglo? Jedno montažno naselje na Bioču, šta još? Pedeset metara pristupnog puta. Bitno je da je dopremljeno dio mašina i da dolazi još projekatnata iz Kine. Mi smo iz budžeta za 2015. godinu već odvojili 225 miliona. Ove godine je predviđeno 246 miliona. Potrošili smo, dakle, stotine miliona, a kakav je vidljivi rezultat. Još da potpomognete gradnju autoputa taksama na gorivo kako bi se pomoglo finansiranje autoputa. No, zahvaljujući SNP-u, ona je ukinuta. Jedino bi se s vama složio, gospodine premijeru, da je gorivo luksuz. Jer, kako većina građana Crne Gore živi, za njih je gorivo zbilja luksuz. Kada god bi narod osjetio glad i spremao se za socijalni bunt, vi ste ga vješto hranili pitanjima identiteta, dijelili onako pobijeljenu Crnu Goru pitanjima jezika, ćirilice, crkve, vjere, zastave, himne, pa i nedavni mirni protesti koji i danas traju imaju samo jedan cilj - organizovanje demokratskih i fer izbora. Vi ste ih predstavili kao udar na temelje Crne Gore, na njenu državnost, udar na demokratiju, a sve u cilju jačanja vaše podrške. I danas dok sam ulazio u Skupštinu imao sam osjećaj da se ova Skupština održava u ambijentu zasijedanja Avnoja u Jajcu ili Bihaću. Dobro znate, gospodine premijeru, kada jedan vladar upotrijebi silu protiv svog naroda i to silu koja je bila deset puta veća u datim okolnostima da se bliži kraj njegove vladavine, makar demokratske vladavine. Reći ćete vi, gospodine premijeru, da vodite zemlju ka evropskoj demokratiji, ka NATO-u, da ste Crnu Goru uveli u red 28 najrazvijenih država svijeta. Zar su najrazvijenije države svijeta Albanija, Bugarska, Rumunija, Hrvatska, Letonija, Estonija, svakako uz dužno poštovanje prema tim državama?

Uveli ste sankcije Rusiji, iako znate da većina građana Crne Gore gaji prijateljske odnose prema toj zemlji, iako znate da će se to negativno odraziti na našu ekonomiju i turizam, pri tom zaboravljajući na istoriju, da je ta zemlja nekada punila budžet knjaževine i kraljevine Crne Gore. Neću se baviti borbom protiv korupcije na visokom nivou, ali ću reći da ste političku korupciju, političku prostituciju koja ugrožava socijalno, ekonomsko i mentalno zdravlje našeg naroda promovisali kao nešto normalno i pozitivno.

Današnje diskusije uglavnom između konstituenata dosadašnje Vlade ne opravdavaju drugu vladajuću koalicionu partiju od svoje odgovornosti. Samo ću citirati gospodina predsjednika Skupštine - neznanje i danas i prilikom potpisivanja protivzakonskih ugovora.

Naveo bih ovdje Ugovor o privatizaciji KAP-a, gdje je svojevremeno gospodin Krivokapić je izjavio da će to biti primjer kako treba nepotpisivati ugovor i da će se buduće generacije pravnika učiniti na tim negativnim primjerima kako treba raditi. Zar to nije bio momenat kada je SDP morao da reaguje radikalnije? Danas ne bismo pričali ovu priču da se to desilo. Zato, njihovo glasanje danas o nepovjerenju Vladi ne abolira od odgovornosti za greške koje ste zajedno činili svih ovih godina. Sada opet da citiram gospodina predsjednika Skupštine koji je citirao Solanu, a u stvari to je bio citat Socijalističke narodne partije, da smo mi mala zemlja, da nemamo snage za demokratiju već imamo snage za autokratiju, odnosno da će se demokratija pretvoriti u autokratiju. To je SNP govorio i ukazivao još prije deset godina i da će Crna Gora biti prva privatna država, tada bili smo u pravu i da neće biti demokratije, i za to smo bili u pravu.

Gospodine predsjedniče Vlade, da sam na vašem mjestu, a znajući sve ovo i mnogo više, ne bih dao da se glasa o povjerenju Vladi već bih vratio svoj mandat, inicirao bih prelaznu vladu koja bi organizovala prave prve i fer demokratske izbore, a ko dobije povjerenje naroda srećno mu bilo. Hvala na pažnji. Hvala na prekoračenju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nisam rekao da je gospodin Solana rekao da ćemo od demokratije doći do autokratije. Da je to kamo sreće, da prođemo i tu fazu od pune demokratije ka autokratiji. Gospodin Solana je rekao da sumnja da imamo veličinu i mogućnost da razvijemo u ovako maloj zemlji demokratiju i da to uobičajeno prijeti autokratiji. Da budem precizan i da ne bismo gospodina Solanu optužili za nešto što nije rekao.

Sljedeći je najavljen, u ime Vlade samo jedan će moći, ministar Bošković. Nije lično nigdje bilo.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Više puta smo danas imali u raznim izlaganjima od strane pojedinih opozicionih poslanika iskazanu argumentaciju koja apsolutno ne stoji. Ovdje od uvaženog gospodina Nišavića imali smo jednu konstataciju koja apsolutno nije tačna i ne stoji, zbog toga sam našao za shodno da reagujem po tom pitanju.

Apsolutno nije tačno da je bilo koja škola zatvorena na sjeveru, niti postoji ideja od strane ove vlade da se bilo koja škola na sjeveru zatvori. Dakle, u Crnoj Gori postoje 163 osnovne škole i već dugi niz godina je taj broj nepromijenjen i one postoje.

Ono što je najvažnije jeste da samo u zadnjih deset godina je u školsku mrežu uloženo preko 50 miliona eura, da je samo u prošloj godini to išlo na preko osam miliona eura. To dovoljno pokazuje koliko se vodilo i vodi računa upravo o školama, o školskoj mreži i o onome što i ova vlada proklamovala kao i jedan od prioriteta ciljeva, a to je razvoj školstva, razvoj obrazovanja i na taj način podizanje kvaliteta samog obrazovanja u Crnoj Gori. U Crnoj Gori funkcionišu 163 škole, broj tih škola će se samo povećavati, s obzirom da se ima u planu izgradnja nekoliko novih škola. Na taj način ne stoje vaši argumenti kada je u pitanju školska mreža i smanjenje školske mreže u Crnoj Gori. Zato bih vas molio i pozivam vas da kad govorite informišete se, prije svega, o podacima a uvijek su vam dostupni na sajtu ministarstva, a i kroz institut poslaničkog pitanja, da dobijete tačne podatke da ih onda upotrijebite za raspravu, da ne bi dovodili u zabludu ni ostale poslanike, a ni građane Crne Gore.

Dakle, opet vam ponavljam, da već duži niz godina broj škola u Crnoj Gori se nije mijenjao na način što su se one zatvarale već samo na način što su se otvarale nove. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Boškoviću.

Poslaniče Nišaviću, izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Ministre, znači ja sam ljekar po struci i imam prilike da više idem u narod svojim poslom i dobro su mi poznate činjenice o kojim sam govorio. Dakle, nećete valjda reći da nijesu zatvorene u zadnjih četiri godine, zatvoreno nekoliko područnih škola u Bijelom Polju, navešću primjer Stožera, primjer Pisane jele, molim vas, nijesu te škole zatvorene samo zbog loše organizacije školstva, nego svakako to je posljedica manjeg ulaganja u sjever. Škole se zatvaraju, nema đaka, jednostavno nema đaka. Sela nam ostaju pusta, ljudi traže bolje uslove života, sele se sa sjevera.

Dovoljno je podatak da je recimo na Žabljaku ove godine u prvi razred upisano 21 đak. Zar to nije dovoljan razlog da se malo zabrinemo da ljude ostavimo na sjeveru?

I druga stvar, što se tiče standarda zaposlenih na sjeveru, vi znate da evo četiri i više godina se vode pregovori sindikata i Ministarstva prosvjete o povećanju plata, svake godine vi to prolongirate, ove godine će biti 5%, ove godine 3%, itd. a od toga, znamo i svjedoci smo da nema, da nije bilo povećanja plata. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Abazović.

Kolega Simović je pogriješio, izvinjavam se u njegovo ime, neke iz vlasti misle da smanje broj diskutanta, ali tu su i dalje ostali na listi kolega Bralić i kolega Nimanbegu, tako da poslije vas će morati jedan od njih dvojice. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, predsjedniče Krivokapiću.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani članovi Vlade, dame i gospodo koji nas pratite ispred Parlamenta ili pored malih ekrana.

Prije nego što počnem diskusiju samo da kažem jednu neprijatnost koja se desila ispred Skupštine, ne u cilju da bilo šta, da tako kažem podižem tenzije, ovako nepotrebno, ali hoću da kažem da ova priča o četnicima i partizanima se nekako preliva i na našu policiju. Tako da u jednom razgovoru vrlo na izgled korektnom, jedan policajac kaže - pa gdje ćeš i ti Dritane sa četnicima. Tako da molio bih vas da tu priču iz 90-tih skalate malo.

Evo ja sam jedan od onih koji su mlađi, dozvolite samo da se čujemo, ja sam jedan od onih mlađih, sigurno mi ruke nisu krvave, ne tvrdim da sam ništa bolji ni pošteniji od bilo koga koji sjedi ovdje, ali u svakom slučaju sa puno, čini mi se, transparentnosti mogu da govorim i o tom periodu.

A sada da pređemo na temu i da, čini mi se, vratimo diskusiju rano gdje treba. Ovdje sjede ljudi, ja sam najmlađi poslanik, ni u Vladi nema mlađeg od mene, jednostavno ne mogu da se načudim čudu, ne mogu da se načudim čudu što smo sve bili u prilici da čujemo, mislim da je ovo fina diskusija, da je mnogo tog prljavog veša izišlo iz vaših odnosa, prije svega Socijaldemokratske partije i DPS-a, ali građani Crne Gore, molim vas, radi pojednostavljenja, danas nije priča o rekonstrukciji Vlade, rekonstrukcija Vlade nije na dnevnom redu. Danas je

na dnevnom redu izglasavanje povjerenja ili nepovjerenja Vladi onoga što je radila prethodne tri godine, kraj priče.

Drugo, ako se desi ono što treba da se desi to nije politička korupcija, to je preblaga riječ, to će da bude klasično političko razbojništvo. Pokušavam da objasnim, nećete naći primjer, trudićete se, nećete naći primjer da je neko dao na provjeru legitimitet i da ga traži od onih koji su svojim izbornim programom bili protiv toga.

Gospodine Đukanoviću, vama se obraćam, mislim da bi bilo najkorektnije da iz ove situacije izađemo vašom ostavkom. To je jedina situacija u kojoj biste vi pokazali da ste premijer, u suprotnom, vi niste premijer. Zašto niste premijer objasniću vam. Premijer je prvi ministar koji preuzima odgovornost za stanje u društvu u ime politike koju je zastupao, u ime svoje Vlade i u ime većine koja ga čini. Vi ste danas dio problema, zbog vas je danas podijeljena Crna Gora. Ako niste spremni da podnesete ostavku, a spremni ste da pribjegnete političkoj korupciji, vi niste premijer, vi ste uzurpator vlasti.

Idemo dalje. Reći ću vam koja su dostignuća. Da se samo kratko vratimo na 90-tu, samo kratko, evo posljednji put što se mene tiče 90-te. Žao mi je što moram da vas slušam, jer u vašem političkom sivu stoji i napad na Dubrovnik, i Štrpci, i deportacije i ulivanje nafte u mašineriji Ratka Mladića. Ja sam to rekao ovdje u ekspozeu, jedan sam uz doktora Asanovića koji nije htio ni protiv da glasa da vi postanete premijer ove države. Nisam ni protiv nisam glasao nikako, nisam ni na taj način htio da vam dam legitimitet. Znao sam, kao da sam znao proročanstvo šta će se desiti. Evo došli ste 2016. brukate se ovdje i jedan i drugi. I vama, predsjedniče Parlamenta, u redu je, nemojte da prekidate diskusiju.

Apsolutno, ali imajate dostojanstvo prema građanima. Jedan drugome govorite da ste krali izbore. Ovdje slušamo ili da ste učestvovali u raznoraznim mahinacijama, ovdje je to bilo rečeno. Dozvolite molim vas, neću vas ja braniti, gospodine Krivokapiću, neću sigurno i zbog svojih principa. Vi ste održali istorijski govor juče, ja vam čestitam na tome. 17 godina ste skupljali hrabrost za to, rekli ste čovjeku što imate, svaka vam čast. Ali, dozvolite odgovornost dijelite zajedno, vrlo principijelno, vrlo pošteno za sve ono što se dešavalo. Reći ću vam šta se dešavalo zadnje tri godine.

Molio bih za produžetak ako ne produžim, imam hiljadu teza, mogu sve reći ali ne mogu u 12 - 13 minuta da kažem sve što treba.

Ovaj parlament je funkcionisao normalno iako je od početka bio nelegitiman. On je funkcionisao samo do predsjedničkih izbora 2013. godine kako treba, nakon toga je počelo

rasulo. Tačno je, u pravu je premijer kad je rekao da su ovdje padali bitni zakoni, to je tačno, padao je zakon o obrazovanju, padao je zakon o zdravstvu, padali su još neki bitni zakoni. Nije važno, to je dio, ali je vidio da više ne funkcioniše. Vi ste se odredili da postavite neustavno po treći put i mi nemamo nelegitimno, po meni, ja to iznosim politički stav, neustavnog predsjednika države. Na njegovoj konvenciji inauguralnoj nije se udostojilo da dođe 41 poslanik, bez kvoruma ste održali sjednicu.

Samo da vam kažem kakvu podršku i kakvu atmosferu stvara ova vlada. Afera "Snimak", pa kako ste vi dobijali izbore, kako ste vi dobijali izbore, neka Elektroprivreda Crne Gore kaže koliko je stavila rasvjete, ne samo za izbore 2012. nego i za sve prethodne izbore. Neka kaže i Tarzan Milošević po ulcinjskim selima. Neka kažu svi, neka kažu da Dritan Abazović laže, da niste postavili rasvjetu i asfalt, a mi da trčimo, da jurimo za vama kome ćete vi da date 50 eura, je li to poenta, je li to poenta demokratije. Kunete se u svoju snagu, ma kakva snaga, poštovani građani Crne Gore, kakva snaga, poštovani građani Crne Gore, snaga partije koja koristi sve državne resurse 25 godina, sve službe, javne, tajne, sav krupni biznis i kriminal sa sobom jedva dogura do 42%, a onda moli one koji su najslabiji, karika u lancu, moli manjinske stranke koje su i dalje uplašene opozicijom. Jednostavno moraju da dođu pod šinjel vladajuće partije. Je li to demokratija u Crnoj Gori. Pa sa vašim resursima Lukašenko u Bjelorusiji ima 93% podrške. Sa vašim resursima Mubarak je izdržao 29, na putu ste da ga stignete, sa vašim resursima, Gadafi je izvršavao 42 godine, sa vašim resursima. Mi smo jedina zemlja u Evropi koja nije promijenila vlast. Tačno i Japan je imao dugotrajnu vlast, ali nije imao nikada premijera sedam puta za redom. Nije imao koncentraciju vlasti u jednoj ličnosti, to nije tačno i onu tezu koju ste vi ovdje iznijeli pa ste sada opovrgnuli jeste parlamentarna diktatura. Da vam kažem, politolog sam, parlamentarna diktatura ne postoji, ako postoji parlamentarizam ne postoji diktatura. Jedna stvar drugu negiraju. 2004. godine je nastavljena politička korupcija kroz Podgoricu i tada ste rekli - jeste mi smo tada izašli iz stranke koju treba vas večeras da podrži, ili sutra večer, nebitno. 2014. neravno i onda sada oni koji vam kreiraju politiku a politiku vam kreiraju poštovani gradjani Crne Gore, ne profesionalci, ne savjetnici, nego kormilari, direktori hotela pod vlasništvom KGB ili sa nepoznatim vlasnicima i ljudi koje ste uvezli iz druge države da bi blatili političare i kritičare u sopstvenoj državi, zbotg toga vi treba da podnesete ostavku.

Idemo dalje. Da rekli ste jedan analitičar kaže tada vam nije smetao SDP, e tada vam je smetao SDP a sada vam ne smeta, aludirajući na mene i kolege koji smo tada nismo bili,

nismo htjeli da dozvolimo da vi opet metodama afere "Snimak" dodjete na vlast i onim što se dešavalo na Konik. Jeste. Mnogo jednostavna odgovor. Nije tada bio problem SDP nego DPS. Zbog toga smo se bunili, jer nijesmo imali garancije od SDP-a da neće da ode sa DPS-om. Mnogo je jednsotavno a rekli smo i tada, ja sam rekao ako druge kolege nijesu rekle, evo ruka da siđete sa "Titanika "i došli ste na "Titanik," potpuno opravdano, došli ste na "Titanik". I danas ste se i juče posvađali ne zbog toga što imate neku veliku neprincipjelnost nego zato što niejsu htjeli da vam oslobode dva ministarska mjesta. Ne iznosim neistine, iznosim istinu i da dodjemo na 2015. molim vas nemojte da mi prekidate diskusiju, jer imam milion stvari koje moram da kažem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kada budete premijer možete dva miliona, sada više ne možete.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Imaćete prilike da odgovorite. Došli smo do 2015. godine, prvi put saslušajte, saslušajte, prvi put se dešava da se u Crnoj Gori hapse krupne ribe, uhapšen je dugogodišnji potpredsjednik DPS-a, predsjednik ove Skupštine, predsjednik SCG i predsjednik vašeg političkog savjeta Svetozar Marović. Uopšte ne ulazim da li je kriv ili nije kriv. Sada ću da vam vratim u smislu odgovornosti. Vi ste odgovorni, vi ste Svetozar Marović. Zašto? Evo odmah da vam odgovorim. Karl Jaspers, najveći teoretičar koji se bavio pitanjem njemačke krivice rekao je da postoje četiri stuba odgovornosti: krivična, politička, moralna i metafizička. Metafizičku prihvatamo svi, ona je u domenu apstrakcije, da li smo svi kao građani mogli da uradimo manje da nam bude bolje, ili više da nam bude bolje, u redu da vi nemate tu moć koju mate. Moralnu dijele vaši glasači i oni će se izjašnjavati o tome. Po mom skromnom sudu oni se ne izjašnjavaju slobodno, ali nema veze. Političku dijelite vi. Nikada ne bi čovjek uradio to što je uradio i ne bi bio optužen ni on ni 20 a to je tek otvaranje Pandorine kutije za pronevjeru 140 miliona eura štete da nije imao političku podršku DPS-a i da ga DPS toliko nije uzdigao iznad institucije sistema koje ste privatizovali. Nikad. Vi gospodine Đukanoviću treba da podnesete ostavku i zbog mnogo drugih stvari. Jedna je što nikada nije istraženo ono što se radilo u Prvoj banci, gdje je Šarić donosio novac u kese, u kese i džakove, molim vas dozvolite samo da završim. Donosio novac u kese i u džakove i ubacivao ih je u sistem a vi ste mu to omogućavali. Vi, gospodine Đukanoviću, trebate da podnesete ostavku zato što ste prodali Telekom a niko

centa od toga nije video nije u smislu, rekli ste gradićemo put za sjever, nikad taj put nije izgrađen tim novcem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Abazoviću, imate komentar.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Odgovoriću i na komentar.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Čekajte, ja sada molim vas, ja sada molim vas da ispoštujete, da postoje i drugi poslanici, dobili ste nekoliko minuta dodatno, rekao sam svedite, vi idete na nova nabranja. Nova nabranja nijesu svođenja, nego nove teme. Imaćete komentare pa odgovorite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Moram da završim na drugačiji način, ne mogu da završim nabranjem, ne mogu nabranjem da završim.

Reći ću sljedeće, evo sa ovim ću završiti da izađemo iz ekonomije, ali vratićemo se nadam se da će premijer nešto prekomentarisati ako hoće, ako ne potpuno je nebitno.

Ako dozvolite da politička korupcija ili političko razbojništvo nakon policijske demokratije koju ste tada uveli u Nikšić a Drago Đurović, poštovani građani Crne Gore je i pored svega glasao za skraćenje mandata one skupštine u Nikšiću. On nije otišao u DPS glasao je za skraćenje mandata te skupštine. Ako dozvolite da one iz Konika prebacite u državni parlament, zakućete posljednji ekser u kovčeg političkog dijaloga u Crnoj Gori. Ako vam je to cilj, svaka čast, niko vas u ome spriječiti ne može. Makijaveli je rekao još u 16 stoljeću - ljude će kupovati novcem i priznanjima, ko odoli novcu neće i priznanju. Čitaj na crngorskom funkciji. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Imamo prvo moju repliku. Koleginice Dragičević, hoćete li vi, kada ste već ustali, pa ću ja, repliku imam kad? Izvolite vi.

LJEKRA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine.

Htjela bih da kažem da je povrijeđeno nekoliko članova našeg Poslovnika od 100 pa dalje, da ih ne čitam sve. Iako se trudim da na mladost nešto odbacim ja ne volim da me iko vrijeđa. Nijedna manjina se ne boji nikoga, ako neko tako misli i ako je to njegovo, neće niko pomisliti za vas što sam ne bi uradio. Ako se neko boji neka druge manjine ostavi na mir. Mi imamo i Klub naš , i Bošnjake i ne bih htjela da se vrijeđamo, jer se mi kao manjina nikoga ne bojimo. Zahvaljumem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, odgovor na komentar.

Izvinjavam se, dobićete priliku drugi put. Bila je procedura, dozvolite, čekajte molim vas.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, kako god hoćete, što se toga tiče, ovo je bio komentar ali ja ću vrlo kratko u 30 sekundi odgovoriti, nikakav problem nije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Budite malo uviđajni, ona je najstarija poslanica, budite malo uviđajni. Dozvolite da ona samo da proceduri i da idemo dalje, imaćete komentare druge. Hvala na pomoći, hvala na pomoći.

Procedura, potpredsjednik izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, ja razumijem da je neko obolio od značaja u ovom parlamentu, ali prije toga upućujem na Poslovnik. Znači, Poslovnik se mora poštovati, član 101, ako se izrazi u negativnom kontekstu u odnosu na Klub poslanika ili političku partiju, pravo na repliku ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba. Ja ću da koristim to pravo, tražim to pravo od strane predsjednika Parlamenta shodno članu 101 na diskusiju poslanika Abazovića. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, potpredsjedniče, dugogodišnji a da ne kažem decenijski. Stoji ta odredbi, vi ste tačno insistirali, ne dajemo replike na prozivke kluba. Dajemo samo na poimenično na poslanika. Nedavno ste čuli kako je moja partija i isprovizan i da smo slušali, bilo je puno razloga, žao mi je ali je to tako. Znači, replike dajemo samo na poimenično prozivanje poslanika.

Hoćete li Vi ili ja, ko će prvi?

Evo ja ću prvi, ja ću kraće, samo dva minuta.

Kolega Abazoviću, ja razumijem, naravno, potrebu da se docira u politici, ali nemojte baš oko hrabrosti sa mnom. Nemojte oko hrabrosti sa mnom. Reći ću Vam i kako. Čerate me da se hvalim. Ako mi je bastalo usred Beograda i usred rata polemisati sa Šešeljem, mislim da to nije bila hrabrost nego elementarna poslanička dužnost, a onda je valjda lakše u sred Podgorice i 20 godina kasnije sa premijerom polemisati. Tako da ne mislim da mi treba hrabrost 20 godina kasnije kad mi nije trebala 20 godina ranije u sred rata, između ostalog tada me oslovljavalo "Bjelokapić", a znate zašto me oslovaljavao "Bjelokapić"? Zato što sam branio Albance usred tog Beograda usred rata i zvao me "Bjelokapić".

Ne treba mi valjda više hrabrosti da se dokazujem, a pogotovo ne u demokratskom parlamentu kakav je naš. Ovdje se ne treba biti hrabar da bi ste pričali. Ja sam barem toliko vam obezbijedio, nadam se, da možete slobodno razgovarati i zboriti ovdje, ako ništa drugo nisam, toliko jesam. Ne treba hrabrosti, treba samo rečitosti i istinoljubivosti i ništa više. Te dvije kategorije i sve će biti u redu. Toliko od mene.

Replika, Vi ste me prozvali po imenu i prezimenu, nemate odgovor na ovo. Na ovo nemate odgovor, izvinite.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodin Abazović je, prije svega, izašao sa ocjenom da je valjda sramotno biti dugo na vlasti i dobijati povjerenje građana i uzeo je crnogorski primjer, pominjući nekoliko uzornih demokrata po svijetu koji su u potpuno drugom geografskom, sociološkom, političkom kontekstu i drugačijem društvenom uređenju vladali u odnosu na Crnu Goru. Moj odgovor na taj dio Vaše diskusije je, sve dok ne prepoznate da mi vladamo zahvaljujući vašim slabostima

mi ćemo i dalje vladati. Vi ste danas dali odličan prilog ocjeni da imate ozbiljne slabosti zbog čega nas učvršćujete na vlasti.

Dozvolite da kažem da ste tokom Vaše diskusije udrobili toliko raznih razloga zbog kojih bih ja trebalo da podnesem ostavku kojima je zajednički imenitelj, da su činjenično netačne i da se niste potrudili ničim da ih argumentujete. No još nekoliko ocjena kojim ću se potruditi da budem argumentovaniji od Vas, što mi neće biti problem. Prvo, ocjena da ako bi ova Vlada opstala u Parlamentu da bi to bilo političko razbojništvo, a ja uzurpator, ne čak ni korupcija, nego političko razbojništvo.

Vraćam se na ocjenu koju sam izrekao prije nekoliko sati. Ko su ljudi koji imaju sertifikat da ovdje ocjenjuju do koje granice je sloboda poslaničkog mišljenja, a kada počinje uzurpacija i kako se dolazi do tog sertifikata, jer bih se rado kandidovao da i sam to pokušam da dobijem. Uz to pitam Vas, čime ste Vi korumpirani, ko Vas je korumpirao kada ste napustili Pozitivnu Crnu Goru preko koje ste dobili mandat u ovom Parlamentu, otišli u formiranje jedne vanparlamentarne partije koja nije učestvovala na izborima i gdje danas, zloupotrebljavajući povjerenje koje su građani dali Pozitivnoj Vi na mala vrata uvodite tu grupu građana u crnogorski parlament. Čime ste korumpirani, ko Vas je korumpirao, je li riječ o istim medijskim poslanicima koji tradicionalno imaju političke projekte formiranja partija da bi ostvarili svoje ekonomske i političke interese, da bi odbranili ono što su na antiratnom profiterstvu stvorili, da bi dalje antiratno profitirali i da bi pokušali da to zaštite na najbolji način, tako što će imati svoje glasnogovornike u Parlamentu Je li to? Objasnite mi pa da nastavimo razgovor.

Drugo, zaista kazao sam, potrudite se da malo argumentujete, makar logički da argumentujete svoju ocjenu. Ja sam premijer koji je dobio povjerenje 45 poslanika 04.decembra 2012.godine. Dakle, teško je čovjeka koji ima taj legitimitet nazvati uzurpatorom, a posebno teško ga je nazvati prije nego što završimo ovu raspravu i prije nego što vidimo šta je epilog ove rasprave.

Sljedeće, prestanite da falsifikujete jer za to vas i dodatno dovodim u vezu sa medijskim tajkunima koji pokušavaju da zarad vlastitih interesa zatru sjećanje građana Crna Gore uporno pod sredstvom svojim medija ponavljajući falsifikate. Jedan od falsifikata je, kako sam ja negdje bio na Dubrovniku. Deset puta sam to dematnovao javno i danas ponavljam, apsolutna neistina koja samo služi ovim ljudima u koje danas vi zastupate u crnogorskom parlamentu. Jednako tako, još besmislenija priča o Štrpcima, dakle, gdje imamo sudski proces koji je dokazao da su u tom nečovječnom aktu učestvovali ljudi iz druge države koji su u

međuvremenu i uhapšeni i osuđeni, ne znam da li su u međuvremenu i izdržali kaznu. Napokon, još jedna apsolutna neistina koja je iz reda iste anticrnogorske kuhinje, a to sam kako sam ja navodno obezbjeđivao gorivo za punjenje tenkova koji su rušili Bosnu. Apsolutna neistina. Takođe, više puta demantovana do sada.

Prema tome, potrudite se zaista da malo ozbiljnije argumentujete svoje ocjene kad pretendujete već da obavite ovako važnu misiju kakva je promjena vlasti u Crnoj Gori.

Dozvolite da prokomentarišem još jednu Vašu ocjenu koja je veoma problematična. Ona je možda vama izletjela u trenutku nedovoljne kontrole misli i želje da što više misli izbacite, sve u prilog istom cilju, da pokažete vlast uzurpatorska, a tiče se pozicije manjina u Crnoj Gori. Kazali ste da kada nam prifali glasova ili mandata onda se okrenemo najslabijoj karici, a to su manjine. Ne znam zašto su manjine najslabija karika u Crnoj Gori. Ne mislim. Ne mislim tako. Naprotiv, mislim da su vrlo pouzdana karika Crne Gore, pouzdana karika društvene harmonije u Crnoj Gori, pouzdana karika umultietničke demokratije u Crnoj Gori i da su zapravo veoma zaslužni za sva ozbiljna ostvarenja koja smo postigli u Crnoj Gori u našoj novijoj istoriji. Ne samo za obnovu nezavisnosti, gdje su dali jedinstven doprinos obnovi države u odnosu na sve druge naše susjede, nego su dali izuzetan doprinos u ostvarivanju nečega što je kapitalno važnije od obnove nezavisnosti, a to je očuvanje mira.

Mislim da je možda zbog nedovoljne kontrole misli Vam izletjela jedna ocjena koja možda u značajnoj mjeri govori o nečemu što je u Vašoj podsvijesti, bez obzira koliko se zaklanjali iza toga da stojite iza građanske koncepcije crnogorskog društva. Da završim sa demantijem još jedne Vaše ocjene, a to je kako je Demokratska partija socijalista ili valjda - ja, kao njen čelnik dao političku podršku, Vi ste kazali - krađi. Je li to krađa, vidjećmo, nadam se da se slažete da za sada imamo sumnje, pa ćemo vidjeti u procesu šta je u pitanju. Pitam se zaista otkud vam ideja da je to podržano od strane Demokratske partije socijalisa, da li imate, neću da kažem, neki naš programski akti, imate li neko naše izlaganje, imate li neku našu riječ, riječ javno saopštenu koja bi mogla biti protumačena kao podrška tome. Ja Vas namjerno neću upoznavati sa tim šta sam ja radio i govorio ljudima i u Budvi i na drugim mjestima oko toga kako se treba odnositi prema pravnom sistemu države. To nije neophodno i ne mislim da je nužno u opšte u dijalogu, da kažem ovog nivoa ozbiljnosti. I neka to ostane da kažem nešto što je ipak interna stvar unutar Demokratske partije socijalista. Želim samo da Vam kažem da ste potpuno bez razloga ostrašćeni samim tim neargumentovani i samim tim nevjerodostojni kada izlazite sa ovakvim ocjenama koje ne možete baš ničim potkrijepiti. I jednako tako dakle

su vaše ocjene koje se tiču moje odgovornosti o tome da li je Šarić ili bilo ko drugi donosio novac u ovu ili onu banku. Izvinite jesam li ja predsjednik Vlade ili šta sam ja, direktor banke, predsjednik borda? Suvlasnik? Odlično naravno suvlasnik, bio suvlasnik sa 0,1% je li svaki suvlasnik 0,1% odgovara za poslovanje nek kompanije.

Dakle, gospodine Abazoviću, potrudite se da malo ozbiljnije argumentujete svoje ocjene, tada ćete djelovati vjeravno vjerodostojnije javnosti kojoj želite da se dopadnete i tada ćete moguće biti učinkovitiji kada je u pitanju obaranje Vlade. Što se mene tiče ne pada mi na pamet da podnesem ostavku, posebno mi ne pada na pamet da čujem argumente poput vaših, a ono što sam smatrao da je mjera odgovornosti to je inicijativa za razgovor u Parlamentu o Povjerenju Vladi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, poslaniče Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Sad bez prekidanja molim Vas.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Neđe Vas moram prekinuti, nijeste premijer.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Postavio je premijer deset teza, neću sve odgovoriti, naravno samo dvije, tri.

Gospodine Đukanoviću, Vi da ste vjerodostojni u iznošenju svojih podataka, Vi bi bili kao Lukašenko, ima li bi 93% podrške,. Da su vaši argumenti stojeći Vi bi imali 90% podrške, svi bi glasali za Vas. Da je ekonomija onakva kakva Vi pričate, država onakva kako Vi pričate i kakvo je prezentujete na "Minut, dva" Vi bi imali 90%, tako da vjerodostojnosti ja ne bi. Ne znam koliko Vam vjeruju građani, ja Vam ne vjerujem ništa. Samo da smo jasni. Vjerujem samo oko ove zadnje rečenice da Vam ne pada na pamet da podnesete ostavku. Što je skladu sa onim ljudima i onim političarima širom svijeta koji uzurpiraju vlast. Jer svaki drugi čovjek nema nikakav problem da se odrekne funkcije koja obavlja, kakva god ona bila, pa je najčešće kad je predmet problema u društvu. I sada da krenemo redom. To što sam ja udrobio i što su meni misli odlutale, ili nije bilo dovoljno koncetracije, to je vaša opservacija, moguće da i toga

bilo ja se svojih nekih nedostataka ne stidim. Oko manjina da počnemo. Ja nijesam mislio na ljude koji sjede ovdje, iako očekujem da jedan od njih ne podrži vašu Vladu i ako je dobio telefonske pozive sinoc u 02,30 h to je prvo.

Jer Dritan Abazović ne laže, a ako laže eto ispostaviće se.

Drugo, jutros sam zbog toga sam i rekao. Jutros sam doručkovao sa jednim predstavnikom jedne nacionalne partije koja će Vas podržati. I ovo mi je čovjek rekao, samo radi građana, samo da vidite kako razmišlja običan čovjek. Rekao je - znaš da moramo da podržimo Vladu, a više bismo od tebe voljeli da ona padne.

Oko Dubrovnika, Štrpci, Bosne, rekao sam da je to CV DPS-a, ja Vas personalno pominjao nijesam. Rekao sam da je to CV - DPS-a i stranke na čijem ste Vi čelu, i Vlada koju ste predstavljali svih ovih 25 godina, to je CV-DPS-a . Vi bi voljeli da se to izbriše ne može da se izbriše. Idemo dalje. Ko su ljudi koji dijele sertifikate i šta sam ja to dobio za uzvrat za političku korupciju?

Gospodine Đukanoviću, ja i ovaj čovjek koji sjedi pored mene smo izašli kao većina u Glavnom odboru te stranke. Ja sam podnio ostavku kao i moj kolega, ja sam otišao iz stranke napravio drugu. Za tu stranku za čiju se podršku Vi večeras borite, Vi ste rekli, a ne ja Vi ste rekli, ali kad smo mi bili tamo, da pokušavamo da stavimo omču oko vrata Crne Gore i da je udavimo, to su vaše riječi. Ljudima koji su prvi put ušli u politiku, pa makar da budu i najgori, to su vaše riječi, to je vaša retorika, to je vaša percepcija stvarnosti. Uopšte mene ne interesuje kako će neko da glasa, mene uopšte ne interesuje. Ja sam samo rekao, da je to ako se desi hipotetički, ne navodeći da li će se desiti, hipotetički da to prevazilazi političku korupciju i da ulazi u domen političkog razbojništva.

Odgovornost za Budvu, ovo je odlično, ovo je fenomenalno, hvala ovo što ste postavili, koliko ste ljudi i vaših članova isključili iz partije koji su priznali krivicu? Izađite tu pred građanima Crne Gore, rečite Abazović iznosi neistine on samo lupeta gluposti jer mu misli nijesu na mjestu, a mi smo isključili toliko članova stranke koji su priznali krivicu. Kako će se završiti suđenje itd, članova Glavnog odbora, to Vi izađite i kažite, to Vi izađite i kažite. U Budvi ste 2012.godine rekli da je prestolnica vaše politike.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodine Abazoviću, morate da završavate.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Završiću, polako.

Samo polako, gospodine Krivokapiću, slušamo vas, uzurpirali ste svo vrijeme ovoga svijeta i sad nećete da date da se ispričamo kad smo došli na red. Kako god hoćete. Nije u redu. Vodimo dijalog, raspravljamo oko činjenica. Kako je moguće da neko ko obavlja toliko visoke funkcije u stranci ne bude jednostavno, nisam ja rekao da je DPS njemu rekao radi to što radiš, nego je DPS postavio sistem u kojem je on mogao da radi to što je radio, a je li mu rekao ne, je li mu možda DPS rekao, čovječe što radiš ovo nije u redu odgovaračeš napravičeš štetu i nama i sebi.

Gospodine Đukanoviću, da Vam kažem jednu stvar, ta je čini mi se mnogo bitna. To što imate pare i što imate moć ne čini Vas bogatim. Ako ne vjerujete Dritanu Abazoviću nije nikakav problem pitajte Svetozara Marovića, imao je 70 i nešto podrške u Budvi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Abazoviću, morate svesti, imam proteste, a u pravu ste.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Imate proteste, jer im ne odgovara ova priča.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znam, ali red je red.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Imaju na ulicu proteste, imaju proteste napolje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Svodite to, molim Vas, na 40 sekundi.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Evo da budem korektan i prema ostalima koji su se javili. Oko medijske mafije, niste je večeras spomenuli, prošli put kad ste je pomenuli imali ste onaj ispad koji nijeste imali nikad u životu koji je neprimjeren, ne poslanicima nego i odbornicima, a ne premijeru države. Ali u

svakom slučaju nije nikakav problem, ako Vi imate do znanja da se radi o tajkunima, pa čovječe Vi ste na čelu države, na čelu aparata, Vi dovodite tužioca itd.itd. Ko vodi ja, je li treba ja da kontrolišem i hapsim, je li, je li to očekujete od mene da ja odem? Dajte, čovječe, pođite naredite što treba da se uradi, ja se borim isto protiv organizovanog kriminala i za vladavinu (prekid) mislim da je to primjereno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ja bih volio, da imate takvu pricipijelnost kad govori iz vaših partija, pa bi onda vjerovali kad govori iz drugih partija, ali nikad još nijesam čuo da neko protestuje kad neko prekorači iz njegove partije, ali sam čuo orkestar kad neko prekorači iz druge partije. Prema tome, molim Vas nije ništa posebno se desilo idemo dalje.

Ostalo je još desetak minuta imamo komentar kolega Škrelja u ime DPS-a. Ovo je komentar na njegovo izlaganje u principu njegova mora biti zadnja kada imate komentar na njegovo izlaganje. Vi ste komentarisali njegovo izlaganje nemate pravo. Može kolega Škrelja u ime kluba, u ime kluba ćete vi. Ime i prezime, ako je ime spomenuo odmah dobijate riječ. Hoćete odmah riječ ili ćete poslije. Izvolite.

LUIĐ ŠKRELJA:

Hvala, gospodine predsjedniče. Komentar, ali ne znam kako da počnem.

Prvo, srećan sam što nijesam imao prilike, inače potičemo iz istog mjesta do doručujemo ili da popijemo kafu zajedno, jer bi sve iznio što bismo pričali. Tako da tu sam u prednosti i ja ću sad to da gledam tako da radim.

Naravno, u Ulcinju je običaj da uz kafu popije, kad se popije kafa i baklava, a ulcinjska baklavaje poznata. Ja znam da su nekolicine stigli do našeg uvaženog premijera gospodina Đukanovića koji je znao uvijek da cijeni i da poštuje a ne da dijeli Crnu Goru kako smo imali prilike da čujemo sada od gospodina Abazovića.

Ne, razlog zbog čega sam se javio za komentar vaše diskusije su dvije. Znači, sinonim političke korupcije da ne kažem razbojništva jer kod nas Malesora, Albanaca i svih onih koji su živjeli po planinama, razbojnik, trebaš da budeš jak, treba da budeš snažan i treba da budeš velik.

A za političku korupciju ste Vi gospodine Abazoviću sinonim, jer ste prvi uveli političku korupciju u Ulcinju i u ovom Parlamentu. Da pojasnim,

Znači, 2014. godine ste ušli u vlast samo da biste izbacili DPS iz vlasti, 2016. godine ste rušili tu vlast albanskih nacionalnih stranaka da bi neko drugi došao na vlast, a vidiš da DPS čeka da se dogovoramo na način kako je u opštem interesu za sve građane Crne Gore. Za 25 godina pluralizma Demokratska partija socijalista nikada nije razbila nijednu koaliciju, bili smo kolateralna šteta kad su se razbile albanske nacionalne stranke, ali uvijek smo znali da cijenimo ono što je partnerstvo, što je dijalog i što se uvijek cijeni kod nas, iako živimo tamo u dalekom Ulcinju. I konačno ono što vam sugerišem gospodine Abazoviću, sada kao čovjek koji dolazimo iz istog mjesta. Ja znam da Vi dosta čitate, da ste elokventan poslanik, ali Vam kao stariji sugerišem, jer ste se na početku pozivali na mladost. Samo dvije stvari u životu su beskonačne, svemir i ljudska glupost. Pričati za Đukanovića da je podijelio Crnu Goru, ja ne mogu drugačije to da zovem samo tako.

A druga stvar, bićete zapamćeni i upamćeni kao kad smo bili mladi pa kad smo gledali te crtane serije u političkom smislu kao Kalimero ili Pera detlić koji su samo vikali. Nemoj da vičeš, pričamo lako, argumentovano sa činjenicama, svako na svoj način.

I druga stvar, imamo mnogo šta što da pričamo i da znamo ali nećemo ovoga puta.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemojte.

Znam da Vam nije maternji jezik, ni Vama ni kolegi Abazoviću, i to uvažavam, to uvažavam kod obojice.

Kolega Abazoviću, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, hvala.

Gospodine Škrelja, nemam nikakvu da tako kažem želju za nekom dubljom polemikom. Evo, sve ste u pravu. Sjutra nijesam stvarno tu, nijesam stvarno tu, ujutro, preksjutra Vas čekam na doručak da vam platim, nikakav problem.

Što se baklava tiče, evo što se baklava tiče već drugi put ih pominjete kako su stigle do premijera, dobro mu učinjele. Baba Bone je bila poznata u Ulcinju da pravi dobre baklave i da svakoga dočeka, laka joj crna zemlja bila, rehetli, tako zašto da ne i opet da odu baklave i

kod premijera i kod drugih ljudi. Naša kuća je, sad nije toliko velika koliko je bila ali uvijek otvorena za svakoga, tako da takva priča ne doliči ovom domu. Ali, ono što doliči ovom domu, ono što doliči ovom domu a možda će biti simpatično jeste samo isječak iz jedne sjajne pjesme, ako budem mogao da je izrecitujem ta dva stiha bez greške, našeg jednog prijatelja zajedničkog iz Herceg Novog koja izmeđuostalog kaže:

“Slušaj vođu striktno ne treba ti glava,
opusti se, družo, nek ti mozak spava.
Mjesto tvoje glave ruka vođi treba,
kad uputi pogled digni je do neba.”
Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Prešli smo među pjesnike, ali to je naperdak.

Tarzan Milošević, replika. Nijeste bili na doručku sa njim?

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Nijesam, nijesam bio.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dvojica mane sumnjivih, ajmo dalje.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Evo, ja sam na ovu temu sa gospodinom Abazovićem pričao nekoliko puta, ali samo da ponovim.

Znači, da izbore ne dobijamo kupovinom glasova i korišćenjem državnih resursa. I najveći je problem opozicije što nikako to ne može da shvati, da protiv sebe ima najorganizovaniju, najkvalitetniju partiju i partiju koja ima najkvalitetnije ljude. Kad to shvati na jedan ozbiljan način onda ćete imati ozbiljne suparnike i imaćete šanse da pobijedite na izbore, do tada nemate nikakvih šansi.

Druga stvar, što se tiče afere "snimak", Vrhovni državni tužilac je saopštio pred poslanicima da je na tu priču stavljena tačka ovdje. Za vas kad saopšti da, Vrhovni državni

tužilac je dobar i profesionalan kad hapsi i saslušava bilo koga iz DPS-a, ali je režimski funkcioner kad saopšti da od "afere snimak" nema ništa.

Jedna stvar koja je vrlo bitna, ako su svi izbori neregularni i nedemokratski, kako da vi i ostale moralne gromade sjedite u ovom Parlamentu ako su izbori bili neregularni, barem kao sastavni dio opozicije.

Što se tiče Ulcinja, znam da vam je teško pao poraz u Ulcinju, znam da je DPS tamo dobio 30% više glasova, nije to lako dobiti na tim izborima i broj odbornika takođe povećao, a da ste vi prvi, sad proklinjete partiju koja će eventualno podržati Demokratsku partiju socijalista, pa to je tako izgledalo u vašem izlaganju. Proklinjete, a vi ste prvi napravili sa vlasti, napravili ste dogovor. Znači, vi ste prvi to uradili, jer sastavni dio vlasti su i Cungu i Đeka, a vi ste to uradili u Ulcinju i na taj način otvorili put da i ostali ljudi, mi nijednom nijesmo reagovali na to, nijesmo vas osudili, vi ste to ocijenili kao vaš politički interes. Nemojte to drugome onda spočitavati kao da je to korupcija ili da je to mito da bi oni bili sastavni dio vlasti. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ali samo pjesma, samo da čujemo pjesmu.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Pjesmu ćemo sačuvati za kraj.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne može, ne može, kolega. Ja volim da vas slušam ali sljedeća je stvar.

Vi ste poimenično pomenuli Tarzana Miloševića, napravili ste grešku. Nemojte molim vas.

To riješite na doručku, to riješite na doručku.

Poštovane kolegice i kolege, članovi 40. Vlade, za danas privodimo kraju rad. Šutra je prvi kolega Nimanbegu, a onda kolegica Marković.

Šutra ćemo završiti, zavisi od vas.

Počinjemo u 11,00h.

Hvala Vam.

27.01.2016.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici dvadeset petog saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče i članovi četrdesete Vlade, počinje treći dana, nadamo se i završni dan rasprave o povjerenju četrdesetoj Vladi Crne Gore.

Po redosljedu najavljeno mi je kolega Genci Nimanbegu, a priprema se kolegunica Danijela Marković.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem predsjedniče Krivokapiću, poštovani predsjedniče Vlade Đukanoviću, poštovane kolegynice poslanice, kolege poslanici, poštovana javnosti,

FORCA je albanska politička partija koja kao glavni konstituent koalicije FORCA za jedinstvo je dana glas za Vladu Crne Gore 4.decembra 2012.godine. Kao partija koja želi promjene u društvu i to na osnovu i sa drugim manjinskim sporazumima i sa drugim manjinskim partijama Bošnjačkom strankom i Hrvatskom građanskom inicijativom. Time smo prihvatili političku odgovornost za one koje predstavljamo, ali i za budućnost svih građana Crne Gore. I ne, sigurno to nije bilo iz razloga aminovanja onih rješenja koji su zakonima glasane i sprovedene politikama Vlade Crne Gore u više mandata od '98. do 2012.godine.

Napominjem, 1998.godinu, kao godinu kada je napravljena ključna promjena u demokratizaciji u Crnoj Gori i uključivanjem i albanskih partija, i socijaldemokrata, i Narodne stranke u Vladu Crne Gore. Taj put koji je napravljen bio je težak i suočen sa brojnim izazovima - 1999.godina Kosovo. Stav Crne Gore u tom trenutku, mir je ovdje sačuvan i nastavljeno je sa donošenjem zakona kojim je poboljšana značajno politički položaj manjina.

Mi koaliranjem sa DPS-om ne aboliramo ih odgovornosti od loših odluka i činjenih privatizacijama u centralizaciji ... i drugih odluka sa kojima se programski ne slažemo, ali želimo da naš program što više realizujemo i da se on prihvati kao demokratski, razvojni, ali program u skladu sa nacionalnim interesima građana Crne Gore i Albanaca u Crnoj Gori. Inicijativa Vlade Crne Gore o povjerenju inicijativa koja je ustavno-pravno utemeljena i koja dolazi nakon dobijanja pozivnice za članstvo u NATO savez, što je za integraciju u Evropsku uniju glavni spoljno politički prioritet FORCA. Razlog tome je što članstvom u ta dva saveza stvaraju se optimalni uvjeti i mogućnost za dalje jačanje vladavine prava ekonomskog razvoja i jačanje prava autohtonih nacionalnih zajednica, kao i opštih ljudskih prava.

Politika koju Crna Gora definitivno svrstava u NATO i Evropsku uniju kojom se prekida uticaj istoka na Crnu Goru je u najboljem interesu i Albanaca u Crnoj Gori. Zabrinjavajuća retorika koja je tokom nedavnih protesta obilježila te događaje potvrdili su da je politika Vlade Crne Gore u odnosu na dobrosusjedske odnose, posebno za nas sa Kosovom i Albanijom u cjelosti podudarna sa nacionalnim interesima naše zajednice u Crnoj Gori.

Sa najviših zvaničnih krugova i Albanije, i Kosova, i Crne Gore postoji saopštenja da odnosi su odlični. Oni se uzajamno podržavaju od međunarodnih inicijativa. Samo bih pomenuo skorašnju inicijativu za članstvo Kosova u UNESK-u. Istovremeno smo imali izjave susjednih država da Crnu Goru vole kao Papua Novu Gvineju, da čak ne mogu zamisliti kakva bi bila podrška u nekom drugom odnosu snaga u ovom Parlamentu.

Ističem da inicijativu Vlade dočekujemo mirno, bez hipoteka i negativnih rezultata pa da se provjeri učinak Vlade u skladu sa našim izbornim programom. Nazadovanja u pravima nije bilo, ali ono što je obilježilo i odnose u Skupštini....u Skupštini Crne Gore uticalo je sprovođenje naše politike. 2013.godina amandmani na Ustav Crne Gore, predsjednički izbori, lokalni odnosi u Opštini Ulcinj što je prouzrokovalo vanredne izbore u januaru 2014.godine, Izborni zakon usvojen u martu 2014.godine, lokalni izbori u 14 opština tokom iste godine i 2015.godina, kao godina, nazvao bih je, kongresa političkih partija i podjela koji su i politički diskurs u Crnoj Gori doveli do nove tačke, do tačke kojoj mi svi zajedno moramo dati rješenje. U ovoj godini koja je izborna godina i u kojoj termin održavanja zavisi od političkog dijaloga i spremnosti institucija za sprovođenje istih u skladu sa izmijenjenim zakonodavstvom smatramo da je politička konzistentnost, odlika stabilnosti jedne partije. Glavni odbor FORCE jednoglasno je odlučio da glasa za povjerenje Vladi Crne Gore na ovom zasijedanju. Ističem da moramo reći da nijesmo zadovoljni sa realizacijom našeg političkog sporazuma i njenom dinamikom. Ali, takođe ističem da nijesmo pravili u cijelom ovom trenutku nikakav korak nazad. Mi smo ovo insistirali i insistiramo i na decentralizaciji vlasti i na povraćaju imovine i u slučaju Valdanos i Solana i odgovornom odnosu prema prizvatizaciji.

Dragi građani Crne Gore, naša politička partija ne nudi kompromitirajuće kompromise i ponude koje idu na štetu drugima, mi nudimo partnerstvo i saradnju za dobrobit svih građana. Tražimo promjenu i ozbiljnosti i odgovornost svih u ovim demokratskim i evroatlantskim procesima koji su pred nama. Zato je prilika da zajedno gradimo bolju budućnost za sve, a posebno za mlade. U mom dijelu izlaganja želim se osvrnuti i na pojedine tačke koje su sigurno doprinijele ovom trenutku u kom se mi nalazimo. Crna Gora je mlada u demokratiji, 25 godina

možda izgleda puno, ali svi mi zajedno moramo prihvatiti i odgovornost, i posljedice teške historije na ovom području su doprinijele da naš korak bude usporeniji nego što želimo. Ali da, Crna Gora je lider u ovim integracijama. Prava nacionalnih manjina koje su se zalagale i dale značajan doprinos za razvoj Crne Gore pokazale su da smo mi bili na pravom putu i 90-tih i 2000.godine. Samo bih želio pomenuti da smo samo prije 10 godina izglasali nezavisnost, a i do tada je možda postojala jedna prava opasnost za stabilnost i mir u ovoj državi. Stoga glas za ovu Vladu je glas odgovornih poslanika, poslanika koji glasaju po svojoj savjesti i poslanika koji će hrabro i odgovorno braniti svoj narod.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Nimanbegu.

Koleginica Marković. Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Hvala predsjedniče, uvaženi članovi vlade i uvaženi premijeru, uvažene kolege i kolegice i nada sve uvaženi građani Crne Gore,

Evo danas već treći dan, svjedoci smo jedne brakorazvodne parnice između DPS-a i SDP-a na kojoj nije isključena javnost suprotno porodičnom zakonu, a javnost je cijela Crna Gora koja sve ovo sluša. Ima advokata sa obje strane, ali najviše građana koji su prisutni. Razvod kao svaki razvod bude i tužan i nosi sobom i lijepe i loše strane toga braka, ali već danima smo čuli ono što smo možda trebali da čujemo prije od koalicionih partnera i na šta je javnost Crne Gore ukazivala. Ali taj brak, vjerovatno da je bio iz interesa, jer ne bi opstao tako dugo, 18 godine, znači punoljetstvo je stekao i nakon punoljetstva dolazi do razvoda braka. Trebamo ostati malo i dostojanstveni kad se taj brak razvodi, ali s obzirom da je ovolika javnost vrlo teško jer se sve mora prikazati i loše i dobro.

Socijalistička narodna partija neće advokatisati ni jednima ni drugima. Podjednako će biti krivi za sve ukupnu situaciju u Crnoj Gori i DPS i SDP, bez razlike. Ovdje smo čuli ovih dana recimo jednog kolegu kako je rekao da se u parlamentu vrši državni udar.

Kolega Lekić je rekao te riječi, možda kao pravnici kad analiziramo jeste. Ipak izvršna vlast, imamo podjelu po ustavnu i na izvršnu vlast, zakonodavnu i sudsku. Mi smo to tako lijepo izmiješali svih ovih godina, da ne možemo odvojiti ko je vlast, ko komanduje, nadležnosti

su podijeljene i po Ustavu i po zakonima i sve. Ne može niko iz izvršne vlasti naređivati poslanicima kako će oni glasati. Bili oni u koaliciji ili ne. Zašto SNP misli da je ova Vlada radila sve ove godine pogrešne stvari. Evo krenućemo recimo od obrazovanja što me opet najviše interesovalo kao intelektualca i kao majku da su djeca koja su izašla iz ovih generacija po Bolonji, uskraćena za veliko obrazovanje, vjerujte. Rektorka je tek sad to priznala da moramo nešto raditi. Išlo se na kvantitetu, a ne na kvalitetu. Izlaze generacije, neću kazati jer sramota je kazati polupismene. Ali, ako razgovaramo sa svršenim pravnikom koji završi po Bolonji, vjerujte da je to neuporediva razlika znanja sa onima koji su klasični način školovanja imali. I sada smo se sjetili na vrh toliko godina da Bolonja ne vredi. Šta smo radili? Proizveli smo toliki kadar, imamo hiperprodukciju, da ne znamo šta ćemo s njima. Doktori nauka su nam na zavodu, magistri. Znači, ministarka rada i socijalnog staranja je pozivala te visoko obrazovane mlade ljude da rade u vinogradu, da beru grožđe ljetos za pet eura dnevnice. Tako da dolazi pad svih vrednosti u ovom sistemu.

Što se tiče socijalne politike, tu je duogodišnja zloupotreba resursa, baš preko tog Ministarstva jednokratnih davanja, jednokratnih pomoći. Vidjeli smo što je predsjednik SNP-a pomenuo da je čovjek od 50 i nešto godina primao dječji dodatak u Rožajama. Mislim, da nije žalosno bilo bi smiješno stvarno, ali kako su ti ministri i zašto nijesu podnijeli ostavku za takve stvari. Ako bih ja bila ministar da u mom resoru neko stvarno bude slučaj, da neko od 50 i nešto godina prima dječji dodatak, to je nešto po meni strašno.

Što se tiče materijalnog obezbjeđenja ovdje sam imala diskusiju sa gospođom Kovačević za 108 eura od radnih ljudi kako im ne pružamo šansu zapošljavanja. Jer, zapošljavanje je politizovano i nacionalizovano, ujedno i nacionalizovano. Jesam li govorila o ministru ljudskih i manjinskih prava kad je podnio najzad dva izvještaja za 13. i 2014. godinu o stanjima u njegovom resoru, koliko su to Srbi zapošljeni procentualno u Crnoj Gori u administraciji i državnim institucijama. To je poraz. I Albanci, i Bošnjaci, i Muslimani, sve je to skoro 80% Crnogorci. Tu se vrši jedna asimilacija tiha, a stimilacija ekonomska diskriminacija i politička ujedno. Znači, da su nam ti resori totalno politizovani i nacionalizovani u smislu da nemaju pristup sve nacije. Mi kao demokratska država trebamo da povedemo računa oko toga, ipak da vidimo s vremena na vrijeme i ne čekamo MONSTAT nego sami da uradimo analizu, svaki ministar iz svog ministarstva. Partijsko zapošljavanje je opšte poznato, ni jedna kuvarica, ni jedna higijeničarka čak se ne može zaposliti, ako, jer sam bila u toj situaciji da tražim posao možda i za svoje dijete i za... Iskreno mi je rečeno - ti znaš zbog čega ne možemo ti izaći u

susret, kojoj partiji pripadaš i šta si po nacionalnosti. Ja sam pozdravila toga funkcionera koji mi je otvoreno to rekao, da ne bih gubila vrijeme.

Dolazi do odliva naših mladih koji idu prema inostranstvu, prema Srbiji, već prema Bosni koje su nacionalnosti. Bili smo svjedoci sjevera koji se iselio u jednom kratkom periodu jer mu je uskraćeno materijalno obezbjeđenje. Da sav taj novac koji ste usmjeravali za materijalno obezbjeđenje, da ste otvarali fabrike, pogone na sjeveru, jer privatizacijom je na sjeveru uništena privreda, ona ne postoji, jednostavno ne postoji.

Sad bih se zadržala kod pravosuđa. Mi, često je i predsjednik parlamenta pominjao trule daske. Mi smo donijeli sve setove zakona po uputu na Evropsku komisiju koja prati, međutim, šta imamo od toga? Nemamo primjenu tih zakona, nemamo primjenu i zbog te neprimjene dolazi stalno jedan obrt između Policije, Tužilaštva i sudstva. Šta se tu dešava? Svake godine kad podnose izvještaje sudovi, tužilaštva uvijek se kaže da ne postoji saradnja između policije i tužilaštva, da ne postoji saradnja gospođa koja predstavlja, jer nam je pravosuđe, tužilaštvo i policija su politizovani, normalno, na šta je ukazala i Venecijanska komisija.

Kako su nam radili sudovi? Biću tu jasna, ima to i u izvještaju gdje se kaže da je nepoznato i Venecijanskoj komisiji i Evropskoj komisiji da sudovi sude po pravnim stavovima, načelnim stavovima. Znači nema zakona, nema Ustava, nema međunarodnog prava, nego sjedne njih pet, zauzmu stav i o ovome smo presudili za isti predmet, on je dobio 20 predmeta, 30 predmeta. I znači pravimo jednu nejednakost građana pred sudovima.

Što se tiče ostalih ministarstava, imamo i tu raznih zloupotreba, kako je ko imao koje ministarstvo. SDP je držao saobraćaj, držao je unutrašnje poslove, držao je Upravu za nekretnine i ostalo, a DPS drugo. Znači totalna podjela u zapošljavanju između koalicionih partnera. Tu neću sad brojati Bošnjачku stranku i ostale, kakvi su bili ti uslovi za zapošljavanje. I šta ostaje djeci opozicionara? Da napuštaju Crnu Goru. Ako vam je to za cilj, biće i toga. Ali, vidjeli ste kakva je prognoza za Crnu Goru za par godina da ćemo biti država staraca. Natalitet je pao, odlaze djeca na razne destinacije u inozemstvo, prema tome bićemo država staraca, starih.

Osvrnula bih se recimo na loš zdravstveni sistem. Imali smo priliku suđenja u bjelopoljskom sudu koje je na jedvite jade počelo, pa ostavke direktora, pa ministra, pa već to. Zašto? Institut za javno zdravlje je sve to znao. Da je uzeo izvještaj UNHCR-a koji je pratio stanje u porodilištima i da ga je ozbiljno shvatio ne bi se događala smrt nijedne bebe, niti jednog građanina, a onda mi, po onoj staroj udri brigu na veselje, šta umrla beba, nećemo da

smijenimo nikoga, pa kad se malo ozbiljno povelu računa o zdravlju naše djece, došao novi ministar, počinje nešto da se događa. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama kolegice.

Sljedeći Izet Bralić, a priprema se

Komentar u ime Vlade? Izvolite.

Ko od vas dvoje? Dvoje, ne može, samo jedno može.

Ministrica Kovačević. Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem.

Želim da odgovorim na nekoliko pitanja koje je poslanica Marković danas ovdje iznijela.

Na početku želim da kažem da je budžet Ministarstva rada i socijalnog staranja vezano za prava iz socijalne i dječje zaštite 62 miliona. Ja sam u odgovoru na vaše poslaničko pitanje vam dala detaljno koliki su iznosi za materijalno obezbjeđenje i što korisnik materijalnog obezbjeđenja ima pravo, da ne ponavljam danas ovdje, besplatne udžbenike i sve ostalo, ljetovanje, zimovanje, subvencije za struju itd. I to nije samo taj iznos.

Na drugo pitanje vezano za zloupotrebu u aferi "Snimak", ja ne znam da li treba još jedanput u ovom parlamentu da kažemo da je, što se tiče izviđaja od Vrhovnog državnog tužilaštva, završeno, imamo u jednom centru za socijalni rad osuđujuće presude, u drugom centru za socijalni rad nijesu pravosnažne presude, u ostalim centrima za socijalni rad su odbačene prijave koje su bile vezane od strane Vrhovnog državnog tužilaštva.

I gospodine Milić, ne morate mahati glavom, ja vam ovo govorim za to što imam podatke i znam da su postupci završeni jer sam i ja kao ministar rada i socijalnog staranja tražila od Vrhovnog državnog tužilaštva da me obavijesti dokle se stiglo sa izviđajima vezano za aferu "Snimak".

Što se tiče zloupotreba u radu centara za socijalni rad, želim da vam kažem sljedeće: i bivši ministar Bošković i ja smo nastavili kontrole rada centara za socijalni rad i pokrenuli i krivične postupke i disciplinske postupke da radi Tužilaštvo, radi Uprava policije i mi smo završili postupke disciplinske na način što smo dali otkaze za pojedine zaposlene u centrima za socijalni rad i izrekli disciplinske mjere vezano za zloupotrebe koje nemaju veze sa aferom

"Snimak". I naravno, i primjeri koje ste vi ovdje naveli stoje i taj postupak se sada vodi od strane Državnog tužilaštva i mi intenzivno to pratimo i preduzimaćemo mjere prema svim onim ljudima koji su to zloupotrijebili.

Moram da vam kažem nisu samo centri za socijalni rad nego i državne institucije koje su davale zloupotrebu vezano za potvrde. Krivi su i građani koji su podnosili takve potvrde i iz tog razloga ovdje treba da odgovaraju svi jednako i radnici centara, i korisnici materijalnih davanja, i institucije koje su to radile, a to je pokazao socijalni kartom od 1. januara 2015. godine.

Kad govorite o zapošljavanju. Ja ću i ove godine kao i prošle pozivati i visokoškolce i srednjoškolce sa zavoda da se angažuju na sezonskim poslovima i u Plantažama, i u turizmu i u građevinarstvu i raditi sve ono što je potrebno vezano za prekvalifikacije i dokvalifikacije. Država Crna Gora preko Zavoda za zapošljavanje u zadnjih 10 godina je uložila preko 110 miliona u obukama da bi ljudi mogli da imaju.

Ja se izvinjavam predsjedniče, samo momenat.

Što se tiče zapošljavanja pitajte predsjednika vaše opštine kako ste vi zaposlili i da li ste to radili po partijskoj ili po drugoj osnovi. Koliko ste ljudi zaposlili u opštinu Berane? Odgovorite danas ovdje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Odgovor na komentar, onda repliku poslanika Milića.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Uvažena ministarko rada i socijalnog staranja,

To ministarstvo je od uvijek zloupotrebjavano u izborne svrhe i dan danas. A sada imamo informaciju da se i sada po 500 eura daje ali sa drugih mjesta. I vi nemojte spočitavati kako da se zapošljava u Beranama. Vjerujte došla je Upravna inispekcija, sve smo ispoštovali što se može ispoštovati.

Što se tiče zapošljavanja govore podaci u izvještaju gospodina Numanovića, koliko je zapošljeno, osim Crnogoraca, svih ostalih i Srba, i Albanaca, i Muslimana, i Bošnjaka i Roma. Politika zapošljavanja je čisto bila partijska pa poslije i nacionalna.

Mi vama ne govorimo nikada proizvoljno, jeste li zloupotrebili - jeste taj resor. Vi kad ste došli zašto ste podnijeli te krivične prijave? Zato što je to godinama zloupotrebljavano. Vi se normalno bojite odgovornosti, jer opet niko neće biti izvan zakonom za to.

Što se tiče materijalnog obezbjeđenja, ja sam rekla i u poslaničkom pitanju da je to tužno i žalosno da zdravi, pravi ljudi kojima ne date posao primaju četvoročlana porodica 108 eura. I onda benefite, letonjava i to, ne pada tim ljudima na pamet, ja imam dosta prijatelja koji primaju tu pomoć, kojima pomažemo kao rođaci i prijatelji i tako. I sa 108 eura četvoročlanu porodicu hoćete vi da obezbijedite da jede, ništa drugo da ne plaća. Nema trika, što kažu đeca. Vi trebate da ste svjesni da vam je strašno loša socijalna politika, da ste doveli narod do prosjačkog štapa. Jednostavno ste izdvojili jedan veliki enormno veliki broj koji su siromašni, još nismo vidjeli stopu našeg siromaštva, i bogatih. Srednji sloj je praktično nestao. Ako uzmemo potrošačku korpu od 800 i nešto eura, 470 prosečni lični dohodak zarada. Šta dobijamo, šta dobijamo, da onaj koji primi prosječni lični dohodak zaradu koju ima od 470 eura jednostavno ne može da prati život.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Miliću, izvolite replika.

SRĐAN MILIĆ:

Mislim da je u jednom dijelu bila jedna vrsta uvrede, ali

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Pa i jeste, mahanje glavom u Crnoj Gori makar u onom dijelu iz kojeg ja dolazim....

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam, što ste to primijetili...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Taj rečnik poznajem.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Ali previše smo ozbiljni ljudi, i previše je ozbiljan trenutak da bi smo mogli da se bavimo retorikom. Svako ima pravo da govori na način koji misli da govori, i kako govori od prilike tako i misli. O onima koji bi trebali da budu sagovornici, a ne neprijatelji, ako neko kaže ovđe činjenično stanje, ako kaže da je bio u Vrhovnom državnom tužilaštvu, ako je razgovarao, ako je čuo određene informacije i ako je rekao nemojte trčati sa tim vašim informacijama jer će biti ponovo razmatrano sve ono što je bilo oko afere snimak, posle toga sam čuo neka dobacivanja da sam vršio neke politički pritisak, nisam vršio politički pritisak. Ali ovdje je jasno da mi imamo Centar za socijalni rad evidentirane kao poluge preko kojih se direktno uticalo na izborne rezultate.

Izvinite zašto se davao ovom čovjeku dječiji dodatak, a ima 50 i nešto godina? Zašto ste podnijeli krivične prijave? Znači šta je najstrašnije? Podnijeli ste krivične prijave za period u kome imate ministra koji je na drugoj poziciji u istoj Vladi de i Vi. Da li je moguće da će neko da odgovara? Personalizujemo krivicu, definišimo komandnu odgovornost i definišimo što je razlog zašto se vršila zloupotreba...(Prekid)... zloupotreba se zbog toga da bi se obezbijedila podrška za partije na vlast. Osim ako nećete dokazati da su ti ljudi koji su davali te dječije dodatke imali prihode po nekom osnovu.

Izvinite molim vas. Vi govorite o tome da su odgovorne državne institucije. Ja vam govorim nemojte na takav način da razgovaramo, a recite konkretno koja državna institucija, recimo ko je u toj državnoj instituciji odgovoran. Ovdje se žali reći, znate grijehilo se ali ajmo dalje. Nećemo zatvoriti stranice, pogledaćemo zbog svih nas i zbog onih zbog kojih mi je najteže, ovo nije država socijalne pravde, ovdje dobijaju sredstva oni koji ne zaslužuju, a oni koji zaslužuju dovedeni su do nivoa da prose po ulicama. Zato što ne mogu da obezbijede za sebe i svoju porodicu egzistenciju. Tih je najviše u Crnoj Gori. I zato nemamo socijalni karton, zato nemamo napredak u ovoj obalsti, zato se mora Vrhovno državno tužilaštvo baviti ovom problematikom.

Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Poslanik Izet Bralić, a priprema se poslanik Goran Danilović. Izvolite. Komentar na koleginicu Marković.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Htio bih samo da ukažem na dvije okolnosti koje se tiču socijalne politike. Znači, zanimljivo je da na svaku temu o kojoj razgovaramo pokušavamo da pronađemo detalj kojeg apsolutizujemo i na bazi kojeg želimo da izvučemo finalni politički zaključak. Dakle, nije činjenica relevantna za razgovor da je u Crnoj Gori toliko i toliko hiljada ljudi obuhvaćeno raznim socijalno zaštitnim pravima. Nije činjenica ni to da je svako socijalno pravo u prethodne tri godine isplaćeno u dan i to nije u redu, to nije doprinos socijalnoj stabilnosti. Važno je da u evidenciji imamo jednoga koji se potkrao sa dječijim dodatkom i na bazi toga treba da izvedemo zaključak da ovo nije zemlja socijalne pravde. To je smiješno, potpuno smiješno.

I drugo. Ovdje je takođe lansirana teza da materijalno obezbjeđenje porodice nije dovoljno da bi četvoročlana porodica živjela. Pa naravno da nije dovoljno, jer kada bi bilo dovoljno svi bi mi izgubili motiv da radimo. Znači mi treba da živimo na osnovu rada, treba naravno da razgovaramo o tome da li smo ponudili dovoljno šansi za rad, da li smo nekim potezima svuda doprinijeli da se neka radna mjesta izgube mi smo to doprinijeli. Dakle kada dođemo na teren materijalnog obezbjeđenja porodice, pa molim vas, logično je da to nije dovoljno ni za korpu, ni za četvoročlanu porodicu. To je mala ispomoć koju država može da da nekome da baš ne bi bio apsolutno ugrožen i ništa dalje od toga. Kad mi dođemo u situaciju da možemo da dajemo materijalna obezbjeđenja porodice na nivou onoga što je prosječna plata to će biti vrlo srećna država i nadajmo se da idemo u tom pravcu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Koleginice Marković. Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Gospodine Đukanoviću, mijenjate tezu u vezi materijalnog obezbjeđenja. Sva ukupna situacija u centrima za socijalni rad i u Ministarstvu, upravo je bila na svim izborima usmerena baš na taj vid pomoći glasačima. To je opšte poznato. Čak imam informaciju da se vama direktno obraćaju vaši glasači za pomoć, vašem kabinetu i da vi dajete po 500 eura, mimo Centra za socijalni rad. Šta se događa? Ne možete spočitavat. Mi smo, odnosno vi koji ste bili na vlasti ste napravili ljude da su nezaposleni, da su ostali u privatizaciji, tranziciji u svim ovim otimačinama koje su se dešavale po Crnoj Gori sa društvenom imovinom bez posla i sad im dajemo simbolično 108 eura da se najedu, znači da podele tri eura dnevno. Sit gladnome ne

veruje, davna je izreka ta. Vi kažete da je simbolično. Dajte im posao, obećali ste 40.000 radnih mesta. Āe su? Davno ste ih obećali. Otvarajte pogone, nemojte dijeliti milostinju. Za sve ove godine kada se skupi koliko ste dali za materijalna obezbjeđenja, za jednokratne pomoći, za tako nešto mogli ste na sjeveru, jer vidjeli ste da industrijska zona ne postoji. Jedino je zapošljenje Laković, Roda i Voli i tu partijski, isto partijski, ne može svak . Dođe kod predsjednika DPS-a i SDP-a kako se slože tako se zapošljavaju, ali ajde i nek se i taj dio zapošljava opet mi smo opozicija, navikli smo da trpimo svih ovih godina, pa da i ako ovo malo trpimo još, neće ni ovo dugo. Ali nemojte da prebacujete loptu da to nije partijski dato, jeste partijski je dato. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Koleginice Marković, jeste li lično prozvali ministra Numanovića? Je li lična prozivka, je li upotrijebila vaše ime? Ne funkciju, ime. Izvinite, isto kao kod kolege Milića.

Izvolite, pravo na repliku.

SUAD NUMANOVIĆ:

Uvažena poslanica Marković je dva puta prozvala ministra za ljudska i manjinska prava i ministra Numanovića, tako da mislim da imamo pravo. Govorimo i o zastupljenosti i zapošljavanju pripadnika svih naroda u Crnoj Gori. Ja Vas podsjećam da ovo ministarstvo na čijem sam čelu poslednjih nekoliko godina radi i priprema te informacije ne poslednje dvije kako ste rekli, nego poslednjih četiri godine radimo informaciju zastupljenosti pripadnika manjinskih i drugih naroda u državnim organima i organima lokalne samouprave. Ove godine smo imali tu mogućnost da po prvi put napravimo usporedne podatke. Dakle, i oni nam govore da prosto tu imamo iskorake u smislu ove i svih pripadnika manjinskih naroda i drugih naroda koji žive u Crnoj Gori kada je zapošljavanje u pitanju. To smo čuli iz ovih klupa od pripadnika manjinskih naroda, da su dijelili svoje zadovoljstvo zato što se u državnim organima i organima lokalne samouprave našao povećani broj i ova statistika govori naročito, da su pripadnici bošnjačkog naroda i pripadnici srpskog naroda poslednjih nekoliko godina zastupljeni više u odnosu na druge narode.

Svjesni smo da je to proces, svjesni smo da to nije dio onog idealnog, ali jeste poziv svim onim koji konkurišu da bez ikakvog straha u Upravi za kadrove se izjasne onako

nacionalno kako ste to izjasnili i kod popisa. I vjerujte da će ta statistika biti mnogo bolja jer smo vidjeli da je to jedan od razloga zbog čega kod zapošljavanja nemamo taj veći procenat zaposlenosti.

Naravno, mi ćemo istrajati na tom putu i ...(Prekid).. tendenciju rasta i siguran sam da ćemo doći do projektovanih brojki koje će dovesti do pravde i u ovom segmentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Nemate pravo, ovo je bila replika, po imenu ste ga spomenuli i ne može.

Kolega Braliću

Ali, sam htio da čujete, nije bio red da ne čujete.

Izvolite.

IZET BRALIĆ:

Hvala predsjedniče Parlamenta.

Poštovani predsjedniče Vlade, članovi Vlade, uvažene kolegice i kolege, crnogorski građani,

Nakon 18 godina zajedničkog rada i uspjeha koji smo postigli ostvarujući program Socijaldemokratske partije, a nakon kršenja od strane Demokratske partije socijalista onoga što smo obećali građanima, mi u Socijaldemokratskoj partiji smo odlučili da tu koaliciju napustimo.

U narednih 10 minuta jasno ću saopštiti koji su to razlozi zbog kojih više ne postoji svrha postojanja koalicije.

Na samom početku želim istaći da je Socijaldemokratska partija u vremenu koalicione vlasti ostvarila sa koalicionim partnerima sve krupne programske ciljeve države, nezavisnost, multietničnost koju smo mi gajili kada su drugi tjerali manjine, dobili smo poziv za prijem u NATO i otvorili više od 20 pristupnih poglavlja.

Zašto je koalicija stvorena i zašto je trajala? Sagradili smo multietničku kuću, obezbijedili joj siguran štiti i sada stavljamo tačku na koalicioni rad.

Borili smo se za multietničnost kada su drugi granatirali Dubrovnik, razarali Sarajevo, ravnjali Ravno i solili Slano, Socijaldemokratska partija i liberali Slavka Perovića su čuvali obraz Crne Gore.

Iako nas neki optužuju za prethodnih 18 godina, ne žalimo. Služili smo državi u tom periodu. Sva dobra za Crnu Goru su počela se ostvarivati sa ulaskom Socijaldemokratske partije u vlast. Nijesam od onih koji misle da je patriotizam podržati Vladu i kada kontinuirano griješi.

Na kraju jednog perioda, možemo reći, današnja Crna Gora je bolja, ima vrijednosti, bolja je od one prije 1997. godine, jer u današnjoj Crnoj Gori zdravo je zboriti i protiv Vlade do nedavno nije bilo tako, bilo je veoma opasno.

Ušli smo u koaliciju sa jednom autokratskom dominantnom partijom koja se mijenjala. Istina, u toj simbiozi se i jedan dio nas promijenio, jer vlast je magnet za mnoge.

Nesporni su spoljno-politički uspjesi te koalicije u kojoj smo se lakše dogovarali oko spoljno-političkih ciljeva. Veoma sporo su išle promjene na unutrašnjem planu. Ta različita spremnost na promjene Demokratske partije socijalista prema vani i unutra je sigurno rezultat i dejstva Socijaldemokratske partije ali i međunarodnog pritiska.

Razlaz nije naknadna pamet. Neslaganja su postojala od samog početka i mi ih nijesmo skrivali ni jedni ni drugi u koaliciji. Različita gledanja na privatizaciju brojnih strateških preduzeća kao što su Jugopetrol, Telekom, Elektroprivreda, ulcinjska Solana, Institut Simo Milošević, Gornji Ibar su postojala od samog početka.

Naš stav da preduzeća koja imaju monopol ne treba prodavati, nije poštovan. Sjetimo se samo Telekoma kada se govorilo da će se sredstvima od prodaje Telekoma izgraditi autoput za sjever. Telekom je prodat, novac potrošen, autoputa nemamo do danas.

Socijaldemokratska partija tada kao znak neslaganja je napustila sva privatizaciona tijela, ali nažalost DPS nije stao na tome. Teškom mukom smo sačuvali Elektroprivredu mlađim generacijama, sačuvali smo Taru od potapanja, a Termoelektranu i Rudnik uglja od Deripaske. Ali, nijesmo sačuvali Gornji Ibar od same Vlade koja ga je kupila i do danas nije uložila ni cent u svoje preduzeće, za razliku od nekih ruskih.

Mogla je Vlada sebi izdati garancije za jedan kredit za Gornji Ibar, ali nije. Pitam vas prosto, zašto?

Svim tim različitostima smo prilazili racionalno vodeći računa o velikim državnim ciljevima i zato je trajala koalicija.

Zašto napuštamo koaliciju sada kada smo dobili pozivnicu za NATO? Nema tog vezivnog tkiva zbog kojeg bi morali odricati se principa koje mi u Socijaldemokratskoj partiji smatramo preduslov ekonomskih reformi, promjena načina vladanja. U Crnoj Gori se danas

loše vlada i to jasno kažem bez imalo zadržke. Mi smatramo da sva krupna pitanja se moraju rješavati dijalogom u parlamentu i da to nije parlamentarna diktatura.

Sve su ovo razlozi zbog kojih Socijaldemokratska partija neće dati povjerenje Vladi, jer ova Vlada nema kondicije da se mijenja onim tempom koje Socijaldemokratska partija i moderna Crna Gora traži.

Ne podržavamo Vladu i zbog strateških grešaka koje se prave. Vlada nema razvojnu viziju jer mnogi u njoj se bave ličnom ekonomijom na teret države.

Ko danas u ovoj državi zna ko je predsjednik Privredne komore, a to je nekada bila najvažnija institucija. Nije Crna Gora samo obala. Država ne smije zavistit samo od onoga što se dešava na pjeni od mora. Razvojni fond je zamijenjen Egalizacionim sirotinjskim fondom. Vlada nije smanjila podjele u zemlji.

Danas u ovoj državi najnezadovoljniji su oni koji su najviše uložili u njenu obnovu, boli ih nepravda.

Mi u Socijaldemokratskoj partiji smatramo da se loše vlada i da su potrebne suštinske i konkretne promjene i preraspodjela državnog budžeta. Poštapalica državni interesi ovih dana je masovno u upotrebi. Običan građanin se prosto pita šta je to državni interes. Trebalo bi da je interes građana i države jedno te isto. Dobro školstvo, zdravstvo, pravedno sudstvo, dobri putevi na cijeloj teritoriji države. To bi trebali biti državni interesi.

Interes građana i države, da ne postoje ovakve drastične, regionalne razlike u ovako maloj zemlji. Da nam penzije na sjeveru ne budu duplo niže, interes građana i države nije da na jednom kraju imamo prsle puteve i da se tu ništa ne mijenja za prethodnih 20 godina. Interes države nije da i 10 godina nakon obnove državnosti granični prelazi na sjeveru predstavljaju svojevrsne biznis barijere.

Vlada koja ne uspostavi kompatibilnost između interesa građa i državnog interesa ne treba da dobije podršku ni parlamenta ni građana.

Vlada svojim građanima stvara vrtoglavicu, svako malo cik-cak mijenjajući oblik državnog interesa od Vladivodstoka do Vašingtona. Državni interes ne smije definisati samo jedna partija ili vladajuća struktura, do njega se mora doći konsenzusom i onda neće se mijenjati na svakoj krivini. Crna Gora se mora osloboditi kulta heroizma i ličnog i kolektivnog.

Vlada stvaranjem klečećih političara i uslužnih medija usporava razvoj ekonomije i demokratije. Sve su to strateške greške ove vlade. Šta bi se desilo sa Crnom Gorom da su 90-

tih glavu pognuli Socijaldemokratska partija i liberali Slavka Perovića? Ugasila bi se iskra nezavisnosti i multietničnosti.

Nakon četvrt vijeka parlamentarne demokratije umjesto da imamo ukрупnjavanje političke scene, imamo pokušaj razbijanja svih stabilnih političkih činilaca i jasnu namjeru da se u tim uslovima, zavadi pa vladaj, Crna Gora vrati u 90-te. Nije državni interes uništiti Liberalni savez tada, niti je državni interes uništavati Socijaldemokratsku partiju danas. Krunski razlog zbog čega neću glasati za povjerenje Vlade je regionalni razvoj. Predsjedniče Vlade, o tome sam Vas u ime Socijaldemokratske partije u ovom parlamentu u više navrata pitao. Ni jedan od ciljeva strategije regionalnog razvoja nije ostvaren u ovom periodu. Pričom da će autoput riješiti ovu ekonomsku nepravdu ne mogu se pokriti problemi iseljavanja sa sjevera. Pozivanje na vjekovna zaostajanja paraju uši građana Pljevalja, Mojkovca, Rožaja, Bijelog Polja, Plava i Berana. Za tim periodom koji vi nazivate vjekovnom zaostalošću, građani na sjeveru danas mnogo žale. Imali smo "Gorinji Ibar", "Celulozu", "Vunko", "Radnik", "Lenku", "Velimir Jakić", "Ciglanu", "Cementaru" Pljevlja, "Titeks", ŠIK Plav, "Bojnu njivu", "Rudnik olova i cinka", "Šik" Kolašin, Veletrgovinu i transport Kolašin, turističke komplekse na sjeveru kojih danas nemamo. Nijesu mogle sve ove fabrike opstati, ali da li su sve trebale biti uništene i porušene, sigurno ne.

Koga je danas briga što je pet hiljada Rožajaca ostalo bez posla i otišlo, što je za zadnjih 20 godina deset hiljada Bjelopoljaca napustilo grad. Isto je sa Plavom, Pljevlja se prazne, tuga je proći danas kroz Berane gdje je nekad radilo 12 hiljada ljudi. Ovo su sredine koje nijesu imale manje šanse od Budve. Sirotinjske prilike ih tjeraju sa ognjišta vani, a onda ih Vlada popisuje vani i dovodi redovno da glasaju. Taj narod je navikao da radi i živi od svoga rada, ne od socijale, samo je trebao dobiti šansu. Taj narod je Vama, predsjedniče, dao šansu više puta, a Vaša Vlada tome narodu do sada nikad. Sve je ugašeno, naspram toga danas imamo socijalni depo na sjeveru, najniže penzije u državi, otpuštene radnike, obezglavljenju omladinu, koja što pristaše gleda na koju će stranu.

Prosječno pametan građanin imam obavezu da ne podržava Vladu koja je od njega 20 godina pravi budalu. Država ... zadužila, ništa od tog novca nije uloženo na sjeveru, naprotiv ispade da smo se zadužili da bi Predsjedniče Đukanoviću, razdvojiću Vas od državnika, od Vas kao predsjednika Vlade i obraćam Vam se završnom rečenicom kao predsjedniku Vlade. Mnogo ste se ogriješili o narod sjevera, jer Vam je taj narod mnogo vjerovao. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Braliću.

Kolega, možete komentar, svakako, izvolite.

Vi ostali ćete čekati premijera.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Braliću, naravno i kroz ovaj Vaš nastup vidimo da ljudi imaju pravo na promjenu mišljenja. Ja samo plediram da obezbijedimo to pravo i drugima. Juče smo promjenu mišljenja kvalifikovali kao političku korupciju, političku prostituciju, kao razbojništvo i nasilje. Ja se kao i ostali sjećam i vaših drugačijih ocjena od prije mjesec ili dva dana na istu temu, kada ste upravo u okviru premijerskog sata pokretali ova pitanja, dobijali odgovore i komentarisali ih bitno drugačije nego danas. Ja beskrajno vjerujem u pravo svakog da otvori oči, spozna neku novu istinu i saopšti svoje novo viđenje. Mislim da bi samo trebali da se malo logički zapitate ukoliko je istina onakva kakvom je Vi pokazujete, kako to da je ti isti građani sjevera, za koje se tako zdušno zalažete, ne podijele sa Vama, a da bi istina bila takva kakvom je Vi govorite, kakvom je Vi prikazujete, nema nikakve sumnje da bi građani sjevera dali Vama i vašoj partiji većinsko povjerenje.

Zašto se to ne dogodi? Dolazimo li zapravo na poziciju malog kabineta od prije 10 - 15 godina da su ljudi moralni patuljci zato što ne prepoznaju naša velika djela. Nemojte da govorimo tim jezikom. Ja vrlo uvažavam da se mi razlikujemo, uvažavam da će SDP-e glasati protiv Demokratske partije socijalista. Rekao sam Vam i juče da to neću smatrati ni izdajom, niti bilo kako grubo kvalifikovati, ali slobodan sam da i Vama sugerišem da sa malo više objektivnosti pogledate na ono šta smo radili u ovoj državi, posebno šta smo radili prema sjeveru države. U svim tim vrlo čestim raspravama, posebno u okviru premijerskog sata smo veoma detaljno obrazlagali šta smo uradili u oblasti saobraćajne, šta u oblasti komunalne, šta u oblasti društvene infrastrukture. Odgovorno tvrdim da nikada veće pažnje prema sjeveru Crne Gore nije bilo nego u poslednje tri godine, dakle, u mandatu ove Vlade. Odgovorno to tvrdim i spreman sam da kada god za tim bilo ko pokaže interes o tome razgovaramo detaljno.

Saglasan sam sa tim da sve to nije dovoljno, saglasan sam da imamo ozbiljnu naslijeđenu zaostalost sjevera zbog čega ne bih rekao decenijama, nego vjekovima govorimo o sjeveru kao nerazvijenom regionu, to je sve rezultiralo pojačanom pažnjom Vlade, to je sve

takođe rezultiralo rezultatima koje ste Vi pokušali bagatelisati u ovom svom obraćanju. Dakle, ukoliko se samo za jednu fazu autoputa u ovih tri godine izdvaja oko 900 miliona dolara u malenoj Crnoj Gori, neće biti baš da to nije dovoljno i da nije dovoljno ubjedljiv argument, ako se pri tome riješi pitanje saobraćajne otvorenosti Žabljaka, kvalitetnim putem između Boke i Žabljaka, a sada takođe kvalitetno poveže Bijelo Polje i Pljevlja i Berane i Kolašin preko Bjelasice. Pa neće valjda biti da su to mala ulaganja i neće valjda biti da nijesmo dovoljno ulagali, takođe u razvoj komunalne infrastrukture i neće valjda biti da nijesmo obezbijedili dovoljno povoljnosti, dovoljno poreskih i drugih preferencijala i dovoljno subvencija, uključujući i posljednje po radnome mjestu, svakome ko želi da otvori novo radno mjesto na sjeveru.

Dobro bi bilo da uz ove političke floskule koje ste saopštili malo zaista razmislite, je li svako uradio on što je do njega. Dakle, da li su Vladini naponi bili praćeni i naporima lokalnih zajednica, i prije svega, da li su ukupni politički naponi praćeni adekvatnom reakcijom ljudi, o čemu sam juče govorio. Mislim da će bolje biti ne za ovu Vladu, nego za sve nas ako prestanemo da se služimo političkom demagogijom o tome kako je Vlada kriva za pojedinačnu sudbinu svakog od 650 hiljada ljudi. Ne. To nikad nisam prihvatio, ne prihvatam ni danas, jer to nije posao Vlade. Posao Vlade je da uređuje ambijent i da stvara šanse, a te šanse će svako od nas koristiti saglasno svojoj inventivnosti, svojoj sposobnosti da uredi svoj život na bolji način. Neko je to do sada uradio bolje, nego slabije. To neće desetkovati napore Vlade i u narednom periodu da bude jako posvećena intenzivnijim razvojem sjevera, ali tome svakako neće doprinijeti diskusija poput Vaše, kada se zbog jednog dnevnopolitičkog interesa pokušava falsifikovati nešto što je potpuno....

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite. Odgovor na komentar.

Rasprava o Vladi, kako mislite da se priča o Vladi, a da se ne spomene Vlada.

Prije je bilo isto tako sa kolegicom Marković, ali ste zaboravili u roku od 15 minuta. Znači, 15 minuta vas je držao kriterijum.

IZET BRALIĆ:

Predsjedniče Vlade, komentarisali ste, navodno, različit ton istih argumenata koje sam imao sa Vama na premijerskom satu i danas. To su i različiti aršini, jer tada sam postavljao

pitanje, dobijao odgovor, a danas dajemo ocjenu o radu Vlade u prethodnom periodu. To je nešto sasvim različito. Upravo sam govorio o šansama koje građani sjevera nijesu dobili na isti način kakve su dobili neke druge sredine.

Podsjetiću vas, ovdje smo ja i Vi razmjenjivali podatke vezano za državnu pomoć. Koje je to veliko preduzeće na sjeveru dobilo onoliko i približno državne pomoći da bi opstalo, nego su radnici pošli na biro rada, primali 30 eura, tih 30 eura ušlo u penzioni osnov i zbog toga radnici na sjeveru danas imaju duplo niže penzije. Ja pričam o nejednakim šansama. I pored toga što imamo različite poglede, ne želim da to kvalifikujem kao namjeru, ali jedna nepažnja koja se provlačila iz mandata u mandat prema sjeveru u kontinutetu i danas traje. Čak nepažnjom mogu nazvati ovo što ste danas ovdje na ovakav način pokušali moje argumente nazvati insinucijama.

Što se tiče autoputa. Mi čekamo taj autoput pet mandata. Četiri, pet puta je taj autoput najavljivan pred izbore i uvijek je to bio razlog da se mi strpimo, a u međuvremenu se sjever ispraznio. Ne bježe valjda ognjišta zbog toga što im je dobro. Zbog čega ljudi ne napuštaju Budvu, Tivat? Zato što su tamo velike državne investicije. Izvinjavam se ljudima iz Budve i Tivta, ne smeta mi ni malo, čak mi je drago da su ti krajevi razvijeni na način kako jesu, ali postoji jedna nepravda. Mi smatramo da preraspodjela budžeta treba da bude trajni zadatak ove ili neke druge vlade.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite kolega Daniloviću. Sledeći je kolega Duković ako hoće. Onda me nemojte pitati ko je sledeći ako ne želite biti.

GORAN DANILOVIĆ:

Uvaženi građani, dame i gospodo, gospodine predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade, uvažena gospodo četnici, partizani, rukometaši, vaterpolisti, fudbaleri, teisti, ateisti, gnostici, agnostici,

Moram ovako iz daleka da uvedem u temu zbog toga što niko od pomenute gospode koja je spletom istorijskih okolnosti spriječena danas ovdje da prisustvuje, ne bi vjerovao da je razlog da se jedna vlada napravi i još možda i veći razlog da se razvrgne. Slušao sam, evo, već dva dana uporno kako je to, ustvari, problem moralno političke odluke premijera da dođe

u parlament i pita nas, u ime svih svijetlih predaka, jesmo li zadovoljni i ima li ova vlada podršku. Neće se naljutiti predsjednik parlamenta što ću konstatovati, iz vaše vizure vrlo je moguće da postoje dva Đukanovića, jedan od kojeg treba braniti onoga prvoga ili obrnuto, nijesam zapamtio, ali sam shvatio da postoji jedan dualitet. Ja ću danas, da bih olakšao, objediniti raspravu o obojici, pridružiti ponekad i trećeg, ali se nadam da ću biti vrlo argumentovan i da će premijeru biti lakše nakon ovog našeg međusobnog razgovora.

Počecemo, gospodine premijeru, od onoga što se ovdje ovlaš, posebno s vaše strane, u javnosti ovdje nekoliko dana drži kao pridika cijeloj Crnoj Gori, vjerujući da, zaista, precjenjujete sebe i da vi nemate pravo na tu pridiku. Govoriti o tome na kraju svih putešestvija, 27. godine svoje izvršne vlasti kako ste, u stvari, imali problem do sada zbog viševjekovnog zaostajanja Crne Gore je ozbiljna politička oholost. Ne poznajem nijednog državnika u Evropi koji se tako odnosio prema svojoj prošlosti kao vi. Mi smo to zaslužili, posebno ljudi koji su bez pogovora vjerovali da ste vi državnik, pa, eto, i da danas toga državnika treba odbraniti od partijskog činovnika i funkcionera Mila Đukanovića.

S kojim pravom vi borbu za slobodu jednog naroda nazivate lutanjem i viševjekovnim zaostajanjem? Valjda je prava šteta što ne možete nekako vremenski da se reprodukujete i pošaljete sebe u tu prošlost, da na vrijeme otvorite Prvu banku, da objasnite Savi ili Danilu Petroviću kako treba, u stvari, da se okrenu integrativnim procesima. U stvari, treba da žalimo što nijeste bili na nekom razmeđu istorije, da pojasnite i Šćepanu Malom koji je bio malo više obrazovan nego možda ovaj poslanički i vladin sastav ovdje, kakve su njegove zablude i kako je trebalo tada raditi malo drugačije da bi nama danas bilo lakše. Vrlo je oholo i to predstavlja bipolarni poremećaj, kada vi danas vjerujete da možete držati bukvicu onima koji su jedva Crnu Goru donijeli do vas. Uz svu muku koju su imali, ipak su uspjeli i svaki put počinjali od početka, sa zgarišta, predsjedniče Vlade, koji dijelom stojite ili sjedite, kako god hoćete, i na ovim stolicama koje vam se čine zaostale i koje su protekle valjda u vjekovnom tumananju.

Dakle, predsjedniče Vlade, kada uđete na taj teren konsultujte malo ozbiljnije od onih koje konsultujete. Nemojte nam držati tirade o istorijskoj zaostalosti. Ubijeden sam da je Crna Gora u svojoj prošlosti uradila ono što je morala i da je uvijek birala, to nikad ne zaboravite po cijenu svog ekonomskog nazadovanja, pobjedničku stranu da biste vi mogli danas ili juče da odete na Mojkovac i da kažete da smo bili na pravoj strani istorije. To gdje smo za vrijeme vašeg mandata govoriće neko kroz 100 godina. Vi ste definitivno otišli u Mojkovac, a možete i na druga mjesta, da kažete kako su oni koji su tumarali kroz vjekove i vodili Crnu Goru u

pogrešnom pravcu, nijesu napravili pravi izbor kao i vi, radili pravu stvar. Nije im se moglo biti, gospodine Đukanoviću. Ono što su uradili u tim godinama i u tim vjekovima nešto je doprlo do vas, a evo, nažalost, nakon 27 godina mandata nikako da dođe do nas i danas.

Uvažene kolegice i kolege, naravno da danas ovdje ne raspravljamo o uticaju gospodina Mila Đukanovića premijera, jednog ili dvojice, na istorijske prilike pa da zbog toga treba da imamo saosjećanje kada raspravljamo o radu njegove vlade u minule tri godine.

Pitam vas vrlo lično i direktno zašto ste vi došli da od nas tražite sud o svojoj vladi kada vam je koalicioni partner, kojeg ste izabrali i predstavili narodu kao čovjeka i ljude s kojima hoćete da upravljate Crnom Gorom, dao mjeru? Mislite da mi mislimo ljepše o vašoj vladi? Kako je moguće da mi koji znamo manje od toga šta ste vi radili, mislimo ljepše o vašoj vladi? Juče sam ovdje prvi put saznao kako ste vi mimo zakona, vjerovatno i državni tužilac, dijelili mandate, iste one mandate koji su propisani zakonom i Ustavom. Očekujete da vam mi aplaudiramo. Možda i nađete nekoga za aplauz. Biće prolazan, budite sigurni. Spremni smo mi da ovo ne nazovemo istorijskim trenutkom, ali da sačekamo sud istorije, gospodine Đukanoviću, definitivno se ne plašeci nijednog trenutka gdje ćemo biti i na kojoj strani. Mislite da odlučujemo o tome je li Crna Gora ugrožena ili nije. Ne pristajem na to. Ovdje se raspravlja o povjerenju vašem kabinetu. Ne, ni o istorijskim prilikama, ne o NATO-u, ne o Rusiji, ne o Bjelorusiji, ne o Sjevernoj Koreji, ne čak ni o onome što je bilo prije deset godina. Sve ste to na izborima novčili i unovčili stotinu puta. Raspravljamo o onome što ste uradili sada. Ne raspravljamo o crkvi sagrađenoj od lima na Rumiji, nije ona predmet moje pažnje, ali jeste limeni MUP, gospodine premijeru. To je limeni objekat koji nas je mnogo koštao. Podsjetiću vas da ne znam nijednog sveštenika, nijednog dostojanstvenika naše crkve koji se obogatio, on ili njegov brat, od postavljanja crkve na Rumiji, koja je, eto, igrom slučaja limena, a ima ih u savremenom svijetu od različitih materijala. Vi nam danas ovdje odgovorite šta ste vi uradili kao predsjednik Vlade da niko iz vašeg okruženja, niko iz vaše porodice ne zaradi na limenom MUP-u? Šta ste uradili? Mislite li da je pošteno da razvijate biznis tako što ćemo ga plaćati mi? Mislite li da Vlada treba da prođe zbog toga što nam obećavate svijetlu budućnost, a da vas ne pitamo za ovakve stvari? Mislite da je realno da vi razvijate biznis, da taj biznis pokazuje kako je perkapita bolje nego 1990. godine, a da zaboravimo da je nama perkapita gore? Vi se pozivate za činjenice, a ja se pozivam na realnost. Vaše činjenice, nažalost, treba dokazivati zbog toga što su vrlo upitne, zbog toga što upoređujete dolare od prije 25 godina i danas. Zbog toga što zaboravljate, gospodine predsjedniče Vlade, da ste zahvaljujući mnogima od nas

sačuvali mir u Crnoj Gori, nijeste izgradili do sada ni metar autoputa, a doveli Crnu Goru do zaduženja onih zemalja koje su bombardovane, na čijim teritorijama se ovdje u okruženju vodio rat. Šta ste vi to uradili za nas da biste držali pridiku našim precima, kada je prije nas Albanija kojoj smo bili prozor u svijet 40 godina, postala članica NATO pakta? Mislite da smo oduševljeni činjenicom što je Crna Gora dobila pozivnicu? Mislite da tom pozivnicom možemo svaki drugi neodaziv da sakrijemo?

Naravno, ukoliko vama treba konsultacija ja sam spreman i da prekinem diskusiju da rado povedem sa vrlo visprenim i nadahnutim saradnicima dijalog, jedva ga čekam pošto sam poznat po tome da izbjegavam te dijaloge.

Predlažem vam ipak da se usredsredite na ovo što govorim, strpljivo sam čekao dva dana i slušao ovdje ocjene i ocjene, ne samo ja nego svi minuli Petrovići, Vojislavljevići, Balšići i ostali. Svi bi trebali da se stidimo izuzev vas. Svi bi trebali da se zapitamo, uvažene dame i gospodo, jesmo li mi sposobni da vodimo nezavisnu Crnu Goru ako čovjek koji je navodno istorijski važan i zaslužan za njenu nezavisnost, kojim slučajem ne dobije mandat.

Pa gospodine Đukanoviću, biću vrlo otvoren. Ja sam manje iz vaše vizure, govorim vašim rečnikom bolje ćete me razumjeti, ja sam manje bio i kraće protiv Crne Gore nego vi. Vi lično ste od 91. do referenduma bili za ono za što sam i ja. Zajedno su nas optuživali da smo protiv Crne Gore. Vi ugrabiste voz da ugrabite za Crnu Goru, a svi mi ostali koji želimo da se izborimo i za onu zajedničku Crnu Goru, onu koja nije podijeljena mačem i sabljom 2006. godine, nazivate izdajnicima. Slobodno vi bez ikakvog razmišljanja i brige prepustite Crnu Goru nezavisnu, nije ona u pitanju, da je vodimo, prepustite Vladu da je vodimo, radićemo to mnogo prilježnije nego što ste vi vodili one vlade u onoj Crnoj Gori koju je valjda od vas branio gospodin Krivokapić ranijih godina. Nema dakle, uvaženi gospodine Đukanoviću, nikakve potrebe da ovdje zbrkamo ono što se ne brka i da ovdje pokušavate u odbranu Vlade, visokoparnom terminologijom da nam stavite do znanja kako ustvari vi ne vodite bitku za Crnu Goru sad, nego je ovo odsudna bitka za Crnu Goru od juče i za Crnu Goru od sutra. Vi hoćete da promijenite prošlost kad vam već ne ide da usaglasite koalicione partnere i ne daj bože da promijenite budućnost. Vi hoćete da nas ubijedite da podrška vama i zbog toga ovdje i molba da se glasa o vašem povjerenju, definitivno i do kraja znači podršku Crnoj Gori koja je davno zalutala i čekala jedno pet godina, odnosno 500 godina da se pojavi jedan jedini i neponovljivi premijer koji će svima prethodnima održati predavanje i izvesti je na svijetli put, izvesti je na svijetli put koji je mnogima vrlo problematičan, gospodine Đukanoviću.

Završiću sa jednom konstatacijom koja je vrlo precizna. Rekoh, zajedno smo sačuvali mir, jer ne znam kako ste ga mogli sačuvati ako su svi kidisali da vam ga otmu, nijeste bili neka vojna sila, nego je dogovor čuvao Crnu Goru, nemojte to za sebe da grabite. A to šta ste vi sve propustili da uradite za 27 godina. To što se pozivate na zadnjih 10, zaboravljajući onih 17, meni samo govori da je u pitanju jedna zaista sistemska slabost, vaša lična da pokušavate da nas sve amnezirate, da nam svima objasnite kako loše pamtimo. Juče ste nas ubjeđivali kako nijeste bili na Dubrovniku, možda i nijeste, ali na Neretvi jeste. Neretva je bila granica i vaša i moja, s tim što ja prizinajem, a vi se ne sjećate. Dobar političar bi trebao da se sjeća. Kako ste se izvinili za sve, mogli ste i za Neretvu. Nemojte ni da pokušavate, u dobrom smo zdravlju, dobroj mentalnoj kondiciji, sjajno pamtimo i znamo dokle ste išli, dokle ste nas predvodili, odakle ste se vraćali prvi, a odakle ste došli posljednji. Dakle, prosto vaš najveći protivnik u odbrani neodbranljivog je možda jedan od one dvojice koje sam ja objedinio u ovoj raspravi, a taj se zove upravo dugogodišnji predsjednik Vlade i Države Milo Đukanović. Hvala najljepša.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjednik Vlade Milo Đukanović.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Daniloviću,

Dozvolite da odgovorim na nekoliko vrlo inspirativnih tema ili teza koje ste postavili u okviru vašeg izlaganja, inspirativnih za polemiku.

Nadam se da ste iz mojih dosadašnjih priloga u ovoj raspravi, kao i iz ukupnog nastupa i u ovom parlamentu i u javnosti stekli utisak da nijesam neko ko potencira iole svoje zasluge, a kamo li da ih kvalifikuje istorijski. Velika je gužva na crnogorskoj političkoj i društvenoj sceni oko istorijskih veličina i ne bih se upuštao u tu trku. Ako sam negdje pogriješio, pa ste me mogli tako protumačiti, molim vas da me podsjetite. Dakle, ja to smatram nevaspitanim i zato ne želim da učestvujem u nevaspitanom nadgornjavanju o istorijskim zaslugama ovovremenih ljudi o čijim će učincima suditi vrijeme. U tom kontekstu dozvolite samo jednu malu ispravku. Možete retoričkom vještinom, koliko god hoćete, predstavljati sebe i svoje zasluge za Crnu Goru, upoređivati ih s mojim. Nisam siguran da ćemo kroz bilo koji prilog i vi i ja promijeniti onu

sliku koja stoji i o vama i o meni. Jako dobro građani Crne Gore znaju i da ih mi na to ne podsjećamo, ko je koliko činio dobra za Crnu Goru.

I jednako tako neću dozvoliti bez komentara da mi kažete, a pokušali ste to da sugerišete negdje na kraju svog izlaganja, da je i ona druga Crna Gora, a tu govori vaša podsvijest o vašoj pripadnosti toj drugoj Crnoj Gori koja vas diskvalifikuje da biste se makar kandidovali da ovo dobročinstvo prema Crnoj Gori, dakle da je i ona druga Crna Gora valjda doprinijela miru. Jeste formirajući sedmi bataljon, pucajući na NATO i prizivajući NATO avijaciju da nas ne bruka time što nas ne bombarduje. Doprinijela je. Doprinijela je i time što je išla u Brisel i u Vašington da traži da se Crnoj Gori uskrati pravo da se izjasni o svojoj budućnosti. I to je apsolutno ravno, gospodine Daniloviću, svemu onome što smo mi činili za Crnu Goru. Ako mislite da će to neko da popije vi nastavite sa tom pričom.

Pa, gospodine Lekiću, jako dobro znate ko je bio u Vašingtonu, jako dobro znate koja je četvorka bila u Vašingtonu i šta joj je bila misija, jako dobro znate. To je drugo.

Treće, gospodine Daniloviću, ne prizivam ja viševjekovnu zaostalost Crne Gore u pomoć da bih opravdao neuspjeh oве vlade. Naprotiv, ja smatram da je ova vlada uspješno radila, ali ono što radim i što ću nastaviti da radim jeste prizivanje u pomoć, da kažem racija koji treba svima da nam pomogne da napore i učinke situiramo u nešto što je realni kontekst, dakle da sebi objasnimo da ni za tri ni za 23 godine ne možemo ispraviti nepovoljnu realnost koju imamo. A ta nepovoljna realnost objašnjava zašto je jedan dio Evrope danas na tom nivou razvijenosti od 30 hiljada eura GDP-i perkapita, a zašto je zapadni Balkan na ovom nivou razvijenosti. Ako vi imate neko drugo objašnjenje i ako mislite da je to nastalo u ovih 25 ili 27 godina, koliko ste ih vi prebrojali, ajde da malo porazgovaramo o tome i da zaista vidimo je li moguće u 25 ili 27 godina nasložiti toliki nivo istorijskog zaostajanja.

Takođe, gospodine Daniloviću, posljednje što biste mi mogli prigovoriti jeste da sam se ja obrušavao, kako rekoste, i na Savu, i na Danila, i na druge Petroviće, prigovarajući im da su se oni uzaludno borili za slobodu. Ne. Sve, uključujući i to na što ste podsjetili, dakle odnos prema Mojkovačkoj bitci govori da ja vrlo respektujem crnogorsku vjekovnu borbu za slobodu, za državu, za svoja nacionalna i druga prava, ali isto tako da nikad ne prećutkujem, pa to nijesam prećutao ni u Mojkovcu. Brojne zablude u istoriji Crne Gore, kada smo misli da je važnije da pripadamo nekim višim interesima, pravoslavnim, srpskim, sveslovenskim, a negdje nas je bilo sramota da artikulišemo svoje crnogorske interese.

Podsjetiću vas, gospodine Daniloviću, kada sam 99. godine, na početku bombardovanja kazao da je vrijeme da Crna Gora, vođena svojim nacionalnim interesima, kaže da to nije njen rat protiv NATO-a, kad sam tada od vaših političkih istomišljenika okvalifikovan kao izdajnik. Po tome se razlikujemo. Dakle, čast svima koji su se borili za slobodu kroz teške periode duge istorije crnogorske borbe za državnost i slobodu i istovremeno bez uvrede podsjećanje da je vrijeme da snažnije naglasimo ono što naši državni nacionalni interesi. Dakle, ne opominjem ja ni Savu ni Danila, ali opominjem vas, ne sada nego kroz ovu raspravu i kroz svaki moj javni nastup. I Sava i Danilo i knjaz i kralj Nikola su imali iste probleme koje ima i današnja Crna Gora. Iste probleme i probleme su imali uglavnom sa onima za koje bismo mogli kazati da ste vi danas izraz tog političkog kontinuiteta. Dakle, bez nedovoljno odgovornog odnosa prema onome što je specifičnost državnih, nacionalnih i kulturnih interesa Crne Gore. O tome je riječ. Tako je, i vi ste toliko teza iznijeli nijesam ni jednu valjda izmislio. Kazali ste u kontekstu Mojkovca i oni su jedva donijeli Crnu Goru nama, dakle poštovanje za ono što su nam ostavili naši preci nasleđe, rekli ste valjda i oni bi došli dovdje da im je moglo biti. Hoćete da kažete da je ovo što smo sada ostvarili u Crnoj Gori da je to bio jedan utrti put za nezavisnost. Hoćete da kažete da nijeste imali unutrašnje nesporazume oko pitanja državnog statusa, hoćete da kažete da nijesmo imali ponavljanje istih, da kažem, istorijskih falsifikovanih teza o tome da je zalaganje za Crnu Goru zakonomjerno antisrpski, antiruski, antipravoroslavni, antislovenski stav. Ne, ne, sve smo to imali koliko do juče pred parlament. Sve to imamo i danas. Hoćete da kažete da smo do nezavisnosti došli zato što nas je podržavala Evropska unija. Ne, nije nas podržavala.

Kao što znamo definisala jednu nepravednu formulu dostizanja nezavisnosti. Hoćete da kažete da smo naš put prema NATO-u odabrali bez otpora bilo koga, uključujući i našu viševjekovnu tradicionalnu saveznu Ne. Dakle, samo hoću da kažem da je jako važno posvetiti se nacionalnim interesima. Ono što je prednost ovovremene, savremene Crne Gore u odnosu na onu pređašnju jeste po mom dubokom uvjerenju što je konačno spoznala šta su njeni nacionalni interesi i što je spremna da ih beskompromisno slijedi sa svim otporima koje imamo unutar crnogorskoga bića i što personifikuju naše kolege koje su danas ispred parlamenta, ali dozvolite ipak da je ozbiljna razlika danas u odnosu na prethodno vrijeme i da zbog toga tvrdim da je danas Crna Gora igradila imunitet u odnosu na tu destrukciju. I od danas i tu se slažemo kakav god je ishod glasanja o povjerenju Vladi više ne može doći u pitanje nezavisnost, stabilnost, evroatlantska i evropska integracija Crne Gore o tome je riječ.

I finalno predsjedniče Parlamenta uz izvinjenje.

Nekoliko ljudi je otvaralo to pitanje oko afere "Limenka", takozvane afere "Limenka", a to je sada ponovo potencirao gospodin Danilović, pa se može steći utisak, posebno se to dalo, pretpostaviti na bazi jednog komentara od prekjuče da ja bježim od te teme. Ni slučajno, nemam razloga i o tome sam već govorio u ovom parlamentu, pa sam samo smatrao da to nije najvažnije pitanje, ali daću mu onoliko važnosti koliko vi smatre da mu treba, da bi vam pokazao da nema pitanja od kojeg se plašim niti pitanja u kojem se ja unaprijed osjećam inferiorno. Fakti su poznati.

Država Crna Gora je raspisala jedan javni oglas za prikupljanje ponuda, dobila je ponude, dobila je najboljeg ponuđača, najbolji ponuđač je platio, država Crna Gora je bila u obavezi da ispuni svoju ugovornu obavezu, da će poslije dvije godine osloboditi određenih objekata od lica i stvari. To nije uradila ni te godine, ni sledeće godine, ni svih ovih godina do danas, u međuvremenu je tekao proces pregovora kako sporazumno riješiti to. Vlada Crne Gore je smatrala da ne treba da se sporazumi, nego treba da se ide u sudski proces. U međuvremenu je održano sedam sudskih procesa, tri u Osnovnom sudu, tri u Višem sudu i jedan u Vrhovnom sudu i okončan onako kako je okončan. Dakle, ako se slažemo da nekom ne može biti uskraćeno pravo da učestvuje na javnom tenderu u ovoj zemlji zato što se nepogodno preziva. Ako se slažemo da sud ima pravo da sudi po zakonu i po savjesti sudija koji učestvuju u tom procesu, ostaje samo jedno sporno pitanje, a to je da li je Vlada 2012. godine pravilno odlučila da se ne sporazumi sa stranom sa kojom se spori i da treba da ide sudski postupak ili ne.

Ubijeđen sam dakle da se kojim slučajem sporazumjela da bi tek bio pogrom na nju jer se sporazumjela sa čovjekom nezgodnoga prezimena. Pretpostavljam da je to u dobroj mjeri opredijelilo tadašnju Vladu kojoj nijesam predsjedavao, da upravo ide na sud i da pokloni povjerenje sudskoj vlasti. I to je kraj priče, odnosno ima još jedan dodatak. Podrazumijeva se i ministar finansija je to kazao da nakon pravosnažnosti presude koja se dogodila će se unutar Vlade pokrenuti unutašnje procedure koje će pokazati da li je negdje u postupanju Vlade bilo nekog propusta kojim je uzrokovana materijalna šteta po državu. Ovo ste sve čuli već prije nekoliko mjeseci u mom odgovoru na Premijerskom satu, ali valjda vam je podobno da to pitanje otvarate jednom ovdje u ovom trenutku ne biste li me doveli u moralno neugodnu poziciju. Nećete. Nećete iz vrlo jednostanog razloga, znate. Zato što u ovom trenutku i ovom prilikom nije najvažnije šta ja mislim o ljudima koji se sude sa državom, o svim ljudima koji se

sude sa državom, jer tu mogu imati vrlo subjektivan stav. Ja čitavo vrijeme predstavljam državu i bio bih najsrećniji kad se niko nikada ne bi sudio s državom i kad god ja ne budem ovo što sam danas, siguran sam da ne postoji to što će me pokrenuti da se sudim s državom, ali to, kao što kažem jeste vrlo subjektivan stav.

Postoje i drugi ljudi sa drugim rezonima, svako sa svojim objašnjenjem, svako sa svojim specifičnim razlozima zbog čega se opredijeli da uđe u sudski spor sa državom. I mislim da je važnije od mog moralnog odnosa prema tom pitanju, moj državnički odnos, a to je da li ja osporavam pravo bilo kom pojedincu, ono pravo koje mu je dao Ustav ili pravni sistem ove zemlje da tada kada osjeti da mu je neko pravo ugroženo da pokuša da ga zaštiti.

Pitanje za vas i za one koji me izlažu ovom objašnjenju, jeste da li mislite da bi to pravo trebalo uskratiti nekom građaninu zato što se preziva kako se preziva? Eto, tu je razlika među nama na ovu temu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Repliku ima kolega Lekić. Pomenut je. Završite vi Daniloviću. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Vlade, nadam da ćete me slušati s dužnom pažnjom kao ja vas. Nijeste me ni malo emotivno takli sa ovom završnom konstatacijom da je tu kraj priče i da bih trebao da žalim što se određeni ljudi prezivaju kao vi, pa im to pravi problem. Nemojte, gospodine Đukanoviću, podcjenjivati, dopustite mi da odgovorim. Možemo odmah da pređemo na repliku, ali volio bih da me pustite da vam kažem to sve.

Gospodine Đukanoviću,

Vi ste nevjerovatan politički primjer čovjeka koji kad nešto ne odgovara kaže država Crna Gora je odlučila i vi nemate nikakve veze sa njom, jer ste prvi čovjek ili države ili Vlade, a kad onda, ne do duše vi, ali ovi oko vas kažu - to je završio šef Milo Đukanović. Dakle, to što ste vi potpisali ugovor, to što ste vi svom bratu omogućili da danas od građana Crne Gore, od mene i od ostalih, zaradi 10 miliona zbog nehajnog odnosa vaše Vlade prethodno, pa onda Vlade gospodina Igora Lukšića, mada bi ovdje najkorektnije bilo da vam on uzme repliku, a ne ja, to što ste vi nečinjenjem omogućili da lično profitirate, meni zaista ne ostavlja nikakvu sumnju da je vama preči privatni od državnog interesa.

Vi ste to pokazali i ranije, kada ste opet za mandata Igora Lukšića, ali kao predsjednik DPS-a, omogućili da ta Prva banka koja je monopolistička i koja pripada vašoj porodici, dobija pomoć od države koju smo ostali mogli da sanjamo. Sve ste vrtjeli u isti krug, iz istog kruga začaranog definitivno mi očigledno na normalan način ne možemo izaći, gospodine predsjedniče. Ovo je vrlo važna priča za one koji bi nekako da danas zamaglamo stvar.

Naravno, potrošio sam značajan dio svoje diskusije da vam objasnim kako se nedopustivo zalijećete u istoriju. I to što ne govorite o sebi lijepo, ali govorite o svojim prethodnicima ružno, upravo govori o onome što sam vam ja kazao da je to u stvari politička oholost. Treba da budete srećni da su vam i svima nama donijeli Crnu Goru kakvu su donijeli do onog stepena razvijenosti, bilo je nešto malo teže nego u vaše vrijeme. Da niste slučajno napravili dva veća projekta nego što su minulih 100 godina. Da niste napravili dva veća mosta nego što je most na Tari ili most na Maloj rijeci. Da niste okrećili ono što su oni napravili. Pa vi ste, gospodine Đukanoviću, primjer kako se floskulama potpuno izvrće realnost, presipa u statistiku i dovodi do toga da narod treba da bude hepi, što bi rekli naši prijatelji, zbog toga što su pojedinci nevjerovatno i preko noći postali milijarderi a svi mi uprosječeni. I još me pitate, ili konstatujete da ću na svakom istorijskom sudu koji ne priželjkujete ni vi ni ja, ja gore proći kad se pomene moje ime nego vi svoje u korist Crne Gore. Gospodine Đukanoviću, sve što sam ja nanio štete Crnoj Gori, evo mnogo koristi nijesam, nije ni Sokrat mnogo koristi, ali nije ni štete Atini, ja sam spreman da platim, gospodine Đukanoviću, odmah ako može u par mjesečnih rata, jer mislim da mi je toliko primanje.

Ono štete što ste vi nanijeli svojom politikom, ono štete što ste nanijeli lutanjima, ono štete što ste u različitim projektima pribavili Crnoj Gori ne može nadomjestiti ni jedan vaš uspjeh. Ne postoji drugi Milo Đukanović koji može zasjeniti onoga prvoga. Nijesmo mi vas zvali izdajnikom 99. godine zbog toga što to zvuči gromko i da vam se lakše primi, nego zbog toga što ste prvu noć bili na Vrhovnom savjetu odbrane i glasali da se Crna Gora i Srbija brane svim raspoloživim sredstvima, a drugi dan otišli na drugo mjesto. Ja to ostavljam iza nas, možda biste voljeli da o tome danas glasamo a ne o tome šta ste vi uradili u minule tri i po godine sa ovom vladom.

Završavam ovaj osvrt na vaše osvrtnje jednom tezom. Moralno politička odgovornost je kad izgubite povjerenje u vladu koju ste konstituisali prije tri i po godine. Ne dolazite da tražite i prosite glasove za njen opstanak u izbornoj godini, gospodine Đukanoviću. Ne. Vratite mandat ako je Crna Gora stabilna, ako joj sutra ne može ugroziti ono od danas i ono što slijedi

preksjutra. Vratite mandat čovjeku koji vam ga je dao i kažite, znate kako, mi koji smo se predstavili građanima kao tim, taj tim više nijesmo, idemo na izbore i na tim izborima ćemo dokazati da smo veliki. Vi stalno govorite da ste pobjeđivali na izborima i stalno čujete prigovor poštene javnosti Crne Gore da smo na tim izborima, gospodine Đukanoviću, krađeni.

Pomenuh ovlaš maloprije Sokrata, njime i završavam. Danas 2.400 godina nakon njegovog života se zna koliko je glasova na atinskoj skupštini, vama je ovo možete da zamislite kao i ja, vjerovatno vas interesuje istorija, primijetio sam, koliko je glasova dobio u prvom glasanju, koliko u drugom i zbog čega je na kraju završio kako je završio. A mi 2.400 godina po tom moramo da uvedemo elektronsku identifikaciju da spriječimo da nas neko potkrada, gospodine Đukanoviću. Moramo 2.400 godina poslije Atine da obezbijedimo da je jedan čovjek jedan glas. Znate li vi gdje ste vi nas doveli, nije sve ni u priganicama, nešto je i u slobodi. Tako je, imamo više priganica nego u vrijeme kralja Nikole. Ovdje se ne radi o tome da nam je krivo na mali dio, nego na krivi dio gospodine Đukanoviću.

U svim sistemima koji su bili prije vas nije bilo takvog raslojavanja, nijesmo znali kako se zove ni brat ni sestra predsjednika Centralnog komiteta ili predsjednika Vlade. Samo u vaše vrijeme ti ljudi, najbliža svojta i prijatelji, završavam, postaju strateški važni i pojavljuju se na svim tenderima. Ima li odgovornosti u vaših 27 godina što su sve jedni te isti kumovi i prijatelji na svim tenderima. Gdje smo mi da i mi nešto zadužimo Crnu Goru, da i mi sjutra pred njenom istorijom kažemo - znate kako, evo smo nešto uspjeli. Sve ste prognali izuzev one koji su na kraju samo u Crnoj Gori biznismeni, a svugdje drugo na svijetu tajkuni. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Tarzan Milošević, izvolite.

Jeste, jeste, izvinjavam se, prvo da završi, pa ćete vi repliku na premijera. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Gospodine predsjedniče koristim pravo na repliku iz razloga što sam lično pomenut, ali i iz razloga što je neophodno intervenisati i ispraviti navode.

Nekoliko je grešaka saopštio gospodin Danilović u svom sadašnjem istupu. Prva greška je bila ta da je Prva banka koristila neku pomoć na ekskluzivni način i da je to bilo za mandata

Vlade kojoj sam ja predsjedavao i da sam dobijao neku vrstu uputstava ili diktata ili naređenja ili kako god to klasifikovali, dakle, apsolutno netačno.

Imao sam prilike juče tokom jedne rasprave da se podsjetimo na vrijeme ekonomske finansijske krize 2009. godine kroz veoma, čini se neutemeljene osnove i podsjećao sam se sinoć između ostalog i tadašnjih svojih nastupa i ono što je jedino tačno jeste da sam veoma dosleno i vrlo konkretno upozoravao na ono što mogu biti posljedice krize, ali istovremeno ne na način da bi širio paniku i doprinosio produbljivanju posljedica finansijske krize na Crnu Goru.

Dakle, u slučaju Prve banke to je bilo krajem 2008. godine, kada je za mandata predsjednika Đukanovića Vlada naišla na problem u finansijskom sektoru i to nije bio ni zahtjev ni obaveza premijera Đukanovića da na tome insistira, upravo iz razloga što je osjetljiva bila situacija imajući u vidu da je bila u pitanju Prva banka. To je bila obaveza ministra finansija koji u tom i u svakom drugom slučaju je u prilici da smanji ono što su svojim radnjama, ono što su potencijalni rizici kada je u pitanju sistem javnih finansija. Dakle, moj je bio predlog, na osnovu konsultacija sa Centralnom bankom da država treba da iskoristi zakon koji je prethodno ovaj parlament donio i odobri pomoć Prvoj banci, dakle kreditnu pomoć dok su sve druge banke koristile drugu vrstu podrške koju je tadašnji zakon omogućavao. To je bilo nužno za to što bi u suprotnom direktna šteta po crnogorsku ekonomiju i po crnogorski ... finansija bilo nekoliko stotina miliona, ako se ne varam i 600 miliona depozita koji su bili izloženi riziku građana i privrede, da bi u tom slučaju propalo. Dakle, to nije bila obaveza ni premijera Đukanovića, u kojoj god poziciji da je bio, to je bila obaveza ministra finansija da sagleda situaciju i da ponudi najmanje štetno rješenje za državu. To je jedna stvar.

Druga stvar koju treba imati u vidu da je premijer u svom istupu pomenuo, a to je da je vlada kojoj sam imao prilike da predsjedavam u jednoj fazi razmatrala problem sa kojim se susrela, a to je situaciju u kojoj nije jedna od službi ispraznila prostorije koje je prethodno bila, u skladu sa ugovorom, dužna da isprazni. Vlada je formirala tim koji je predvodila zaštita imovinsko pravnih odnosa i pokušala je da dođe do vansudskog poravnanja i nije uspjela. Dakle, jedino šta je bilo preostalo jeste da se sprovede odgovarajući sudski postupak i pokuša u odgovarajućem sudskom postupku pojasniti situacija i raditi u korist onoga što je bilo stanovište države.

Dakle, ne ulazim u to da li je adekvatna procjena štete. Shvatio sam da je taj proces završen i da ne postoje vanredni pravni lijekovi. Kao i ekonomista mislim da je moglo i drugačije da se interpretira ta šteta, ali je sud završio svoj postupak i ono što je na onim koji su nadležni

da realizuju odgovarajuće sudske presude. Ali nije korektno do kraja bilo vaše intorniranje i u određenom smislu insinuiranju kada su u pitanju stavovi Vlade ili uloga ministra finansija u prethodnom periodu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Lekiću.

Izvolite, replika.

MIODRAG LEKIĆ:

Želim da ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolege iz DPS-a, molim Vas.

MIODRAG LEKIĆ:

Predsjedniče da li ja imam pravo da se

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Lojalnost dokazujte neđe drugo nemojte u parlamentu.

Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ:

Da li ja imam pravo da se osvrnem na diskusiju i proširim samo dio replike ili

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ovđe važi sloboda govora, ovo nije Vlada ...

MIODRAG LEKIĆ:

Dakle, želim da kažem najprije da se ovdje dosta skreće tema sa dnevnog reda a to je glasanje o povjerenju Vladi. Mi ulazimo u finale, ova partija pokera, ova partija zatvorenog pokera treba da se otvori, pogotovo ne da se igra falš kartama, tako da predlažem, a budućim diskusijama svi članovi koji govore treba da se izjasne unaprijed da li će glasati povjerenje ili

neće glasati o povjerenju, da bi imali tok stvari. Nisam siguran i ne mislim uopšte da javnost ovo prati pasivno, da ovo nije važan dan, ovo je i te kako važan dan, prati javnost jako puno.

Prema tome, vrlo je bitno da se mi izjasnimo. U tom smislu ću imati nekoliko pitanja za Vladu da li ona prihvata ovaj papir ili plan Pozitivne, i naravno imaćemo nekoliko pitanja za predsjednika Pozitivne kako će glasati ali osvrnuću se o tome malo kasnije u nekoj drugoj fazi naše diskusije. Dakle, vraćam se povodom izlaganja premijera i njegove nove insinucije koja se vrti toliko dugo da sam, vjerovali ili ne građani Crne Gore, šest puta se javljao i objašnjavao da to nije istina i jedan naslov izoštrio nebi li premijera Đukanovića prozvao da objasni u javnost, a naslov je bio nepodnošljiva lakoća bestida. Imao sam razloga jer sam bio optužen evo i sad se povlači. Zašto? Prije nego što objasnim da je to sve nesnovano. Ja sam u jednoj zemlji službovao i usudjujem se reći, kao Crnogorac, pristojnim ponašanjem daleko od mafijaškog korupcionaških krugova, radom, kažem još jednom, pokušajem pristojnosti stekao neki ugled ili neke relevantni ugled.

Predsjednik Vlade tada i sada je predmet istraga za mafijaška udruživanja, on je bio u Bariju da bude islijeđen i to je poznata činjenica. Onda je krenula kampanja službi, ja govorim činjenice, odgovoriće neko činjenicama. Onda je krenula kampanja bijedenih službi bezbjednosti, bijednih kabineta, bijednih novina itd. I evo premijer kaže bio je neko u Vašingtonu, ponovo ponavlja, izbjegava odgovor ja ću ga opet sutra objaviti kao izazov pod tačkama, saopštava bila je neka grupa da spriječi referendum. Ta grupa je bila nakon što je referendum bio raspisan. To je prva činjenica.

Drugo, u toj grupi su bili dvojica koji su bili za nezavisnu Crnu Goru i drugi dvojica za zajedničku državu i rekli smo da o tome ne govorimo...(Prekid).. da da ovo je ne zanimljivo, ovo što premijer govori neistine i ne zanimljivo dozvolite da završim.

Dakle, susreti u Vašingtonu su bili, a radi se o osobama koje su živi u vremenu telefona, interneta možete ih kontaktirati. Dakle, ne beznačajne osobe već ambasador Majkl Kozak iz Savjeta za nacionalnu bezbjednost, Rozmari Di Karlo Stejt department, kongresmen i ponovo ću ovo objaviti da ne bi ponovo čitao. Dakle, insinuirao predsjednik Vlade, govori neistinu. Nije mu prvi put. Ja ga molim da poštuje javnost. Dakle, rekao sam mu o razlozima. Odbacujem sve to mnogo prije njega sam govorio o legitimnosti nezavisne Crne Gore, i naravno smatram ga simbolom mafijaške Crne Gore i veze vlasti i mafije u Crnoj Gori. To je moja postavka. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Može li biti mira u Skupštini?

Predsjedniče Vlade izvolite da obavimo taj dijalog koji se dugo čeka.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Lekiću na odličnoj prilici da se pozabavimo još malo jednom temom koja zaslužuje podsjećanje i zato sam intervenisao prema poslanicima iz DPS-a koji su se pitali ima li pravo gospodin Lekić na repliku. Kako da ne dajte obavezno jer sam znao da će mi dati ovakav povod.

Dakle, gospodine Lekiću, kakvu ste Vi reputaciju izgradili u Rimu o tome ne želim da diskutujem. Imam ja poneka saznanja o tome, neka sam podijelo sa javnošću i nijesam pročitao nigdje nikakav vaš komentar na tu temu. Ono što zavređuje prioritarno moju pažnju u ovoj reakciji jeste jedan falsifikat koji ste Vi kazali da sam ja bio predmet isleđivanja u toj zemlji kao dio mafijaškog udruživanja. I Vi i ja znamo i pod kakvim okolnostima je nastala ta konstrukcija i kako je završila što je mnogo važnije. Dakle, znamo da su vlasti u Beogradu koje su se protivile crnogorskom putu u nezavisnost došli do formule da će me najlakše kompromitovati tu ideju tako što ćemo kompromitovati jednog od ljudi koji je zagovara. Kao rezultat toga uslijedila je tobože više godišnja istraga u kojoj ja nijesam isleđivan, nego sam se sam prijavio da odem i da svjedočim da pomognem vlastima u toj državi, da razjasne dileme ako ih imaju. U finalu tog razrješenja je, to Vam se ne dopada kao činjenica, ministar finansija u Vladi kojom sam ja predsjedavao kao mafijaš, je u sudskom postupku u Italiji oslobođen.

Drugi ključni čovjek u toj velikoj mafijaškoj organizaciji gospodin Subotić je doživio nešto što je presedan u italijanskom pravosuđu, da se nakon navodno više godišnje istrage tužilaštvo izvinilo zbog istrage, i odustalo do istrage, ne usudevši se da uđe u sud. Toliko o činjenicama i utemeljenosti jedne političke konstrukcije. Kompletan kasniji razvoj događaja mi je samo potvrdio da ni vaši prsti u toj čitavoj priči nijesu bili ni malo čisti.

Naravno sad ću vam kazati. U nastavku ove priče ću Vam reći zašto je vaša druga teza koju ste ovdje pokušali da nam saopštite kako ste Vi nevino bili u Vašingtonu, onako da obidete Vašington nakon što je raspisan već referendum. Dakle, podsjetiću javnost ovdje jedan od četvorke, a pored vas su bili Medojević, Popović, Jovićević. Dakle, Medojević je

konkretno kazao da tamo ide na poziv Kondolize Rajs. Nakon toga brzo je stigao demanti iz Stejt departmenta. Tada Vas zapravo niko nije zvao. I onda se pokazalo da ste Vi tamo na poziv Ambasade Srbije, dakle ambasade Vojislava Koštunice. To se pokazalo, a šta ste tamo govorili imam ovdje ponešto od toga, ali dozvolite da možda sada ne pretražujem toliko pod tim detaljima. Ubjedljivija je jedna platforma vaša politička koja je do duše prije raspisivanja referendumu nekoliko mjeseci prije raspisivanja referendumu, ako je suditi na osnovu pisanog izvještaja koje potpisuje Jelena Jovović, 21.oktobra 2005.godine i kaže.Miodrag Lekić, diplomata i ambasador Srbije i Crne Gore u Rimu, citiram:

"Crna Gora ima svoj i nacionalni i državni identitet i za referendum ne postoje ni unutrašnji ni međunarodni uslovi. Referendum može da ima za posledicu ozbiljnu unutrašnju destabilizaciju i udaljavanje od Evrope. Ako međunarodna zajednica ne želi referendum, a vlast ga raspiše posledica može da bude izolacija." Solana upravo govori u ime Brisela, nezavisnost Kosova bilo bi otimanje jednog dijela državne teritorije. Treća Crna Gora želi da pomiri dva ekstremizma . Dakle, ovo je vaš odnos prema referendumu i prema nezavisnosti. Toliko o tome, da ne interpretiram nego da vam citiram.

Da iskoristim ovu priliku, jer je tema svakako ista. Zahvaljujem Igoru Lukšiću koji je objasnio dva pitanja od pitanja koja su pokrenuta u ovom ciklusu rasprave, ali mislim da je ostalo par pitanja koja zaslužuju par kratkih komentara. Već sam vam kazao da ne želim da se nadmećem na političkom terenu za istorijske zasluge. Zbog toga svakako ne želim ni da prihvatim da nabranjem razvojnih projekata se nadmećem sa časnim vladarima Crne Gore iz njene istorije. Smatram da je svako od nas dovoljno mali da mu ne bi palo ma pamet da uđe u takvu iracionalnu trku.

Dozvolite da ću iz vrlo politički profitabilnog razloga stalno da vas podsjećam na najneprijatniju okolnost za vas, sve da nismo napravili ni jedan put, ni jedan most, ni jednu luku, napravili smo državu. Je li to sad manje od ova dva puta ili mosta, možda, iz vašeg ugla. Toliko o tome.

Kolike su štete od mog vladanja Crnom Gorom, ne mislim da sam ja vladao Crnom Gorom, nego je vladala vlast izabrana na izborima, dozvolite da ipak ne samo da se ne slažemo nego da to smatram pretencioznošću da izričemo u ovom trenutku sa tim stepenom upućenosti koji vi imate i ovim povodom. Mislim da će ipak neko to objektivnije kroz vrijeme prosuditi. Ali istovremeno ste se poslužili sa par falsifikata. Prvi je da sam noć prije nego što sam se usprotivio sukobu sa NATO-om na Vrhovnom vojnom Savjetu govorio da Jugoslaviju

treba braniti svim sredstvima. Ne, ne. Sjećanje me još dobro služi. Nekoliko mjeseci prije toga kada je zaprijetila vojna intervencija i prije nego što smo se na vojnom Savjetu opredijelili da uđemo u pregovore sa američkim izaslanikom Ričardom Holbrukom, pa nakon što je u tih nekoliko mjeseci prokockana šansa za dogovorom, nakon što je postalo jasno da Slobodan Milošević želi rat sa NATO-om, da bi učvrstio svoju unutrašnju vlast, onda sam kazao, ovo nije naš rat, ovo je privatni rat. To je razlika i nemojte previđati određene stvari i pokušavati da na taj način učvrstite svoju argumentaciju.

Nijesam došao da prosim glasove, nego sam iskoristio ustavnu mogućnost da ispitam povjerenje Vladi zbog toga što je koalicioni partner kazao da Vlada nema legitimitet. Izbori nijesu krađeni i zbog toga nijesmo uveli elektronsku identifikaciju birača, posebno ne na našu inicijativu nego na vašu. Podsjetiću vas, prije nekoliko godina kada smo kao historijsko dostignuće u izborima izmislili sprej pa pričali o tome, da li smo na nivou afričkog plemena ili evropske civilizovane zemlje, ali smo bili svi srećni što neće biti falsifikata. Sada smo kod elektronske identifikacije, ja bih rekao i dalje stabilno tumaramo da pronađemo razloge svojih poraza mimo onoga gdje oni stvarno stoje. Dakle, nema krađe izbora, nego ima nesposobnosti konkurencije.

Finalno, gdje smo to mi dobili šansu da učestvujemo na tenderima da bi smo se obogatili, dakle, ne znam da je i jedan tender u Crnoj Gori raspisan za bilo koga privilegovanog pojedinca, ali znam da vas tenderi nisu zanimali. Vi ste za to vrijeme u Beogradu i sa tadašnjim vlastima prizivali nevolje za Crnu Goru, jer ste mislili da nije vrijeme za tendere nego je vrijeme da se Crnoj Gori uskrati pravo da upravlja svojom budućnošću. U tome je stvar.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Lekiću, izvolite.

Replika je pripala kolegi Lekiću, ja sam prekršio ... replici dao premijeru da odgovori. Nema premijer više repliku, kolega Lekić ima poslednju.

MIODRAG LEKIĆ:

Impresioniran sam sposobnošću premijera, on to pokazuje 25 godina u obračunima, u Centralnom komitetu, protiv starog rukovodstva Crne Gore, protiv Anta Markovića, protiv predstavnika nezavisnosti, toliki stepen insinucija i drskosti da izmišlja, a ništa da ne demantuje, da argumentuje, tako da je potegao, loše su mu sastavili ove papire. To je ta veza.

Juče je gospodin Marković rekao na pitanje oko šljama novinarskog, citiram gospodina Šabovića, gospodin Marković u teškoćama da to brani, jer on to ne može da brani, neće da brani, vjerujem mu da neće da brani i cijenim ga za to da neće da brani, ali gdje je izlaz. Pa kaže i mene napadaju i tako dalje, izbjegava. Spona između tog užasa od štampe ste Vi, gospodine Đukanoviću i opskurne figure oko Vas, ne uređujete Vi te novine, ali Vi ste spona, imate neke između koji straše i duge. Te novine znaju da napadnu i Lukšića, pa se on povuče u "Pobjedi" i tako dalje. Čitav jedan sistem koji ste razvili neka vam je, nosi te ga i živite sa njim.

Loši su vam dali papir. Imam ovaj intervju, projektovao sam da ste spremni na blefove, na prljave stvari, da intervju sa Jovovićem. Znae šta piše u njemu? Da Crna Gora kao i ostale države ima pravo na nezavisnost, sutra to objavljujem da ne bih sada uzurpirao ovaj prostor, sutra objavljujem to. Ne morate čitati, gledajte, zaljubite se u vašeg premijera, vi ste takav mentalitet. Opet ste rekli neistinu, da upotrijebim taj eufemistički izraz, a to je uradio da bi bila ironija, ali to je takav sistem, da prođe sve, to radi Vučanović u Baru, isto je čitao stare fajlove, loše, demantovane, vi nastavljate, malo kasnite. Piše drugo, govori se o tome da se napravi atmosfera i tako dalje, da bude ozbiljan ishod i govori se o legitimnosti nezavisnosti. Opet ste obmanuli javnost. Opet sam ja rekao da je legitimna, a to sam govorio kao što dobro znate, mnogo prije vas. Stvarno i povlačim se i zaustavljam se, ako se vi dičite da ste bili u Bariju, samo što niste predavanje održali o borbi protiv kriminala, da bi ste bili u kontekstu istrage o regionalnim mafijaškim udruživanjima i vi ste bili osumnjičeni kao član tih grupacija. To su istine.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemate pravo, ovo je bila replika, dao sam vam mimo toga da bi ste mogli odgovoriti, a njemu da završi. Završili smo to. On je bio ispod tri minuta, Vama sam dozvolio bez limita da odgovorite na sva ona pitanja, jer je bilo mnogo pitanja, to je tačno.

Tarzan Milošević ima pravo. Kolega Miloševiću, izvolite.

Komentar je tražio na izlaganje, to će dobiti, hajde svako svoj posao.

GORAN DANILOVIĆ:

Ja razumijem da je potkošulja bliža od košulje, kojom poslovničkom vještinom može premijer nakon što sam ja imao diskusiju imati završnu riječ. Molim vas da mi dopustite, ako

ja govorim neistinu, nek prosudi javnost. Ja sam mu rekao dovoljno, ali mi smeta da kršite pravila na štetu opozicionih poslanika. Kojom vještinom nakon što ja govorim, nakon što on uzme repliku sa gospodinom Lekićem, u toj replici deset minuta polemike i sa mnom i time zaključuje. Mislim da sam prvi poslanik kojemu bi izostala završna riječ, jer sam ja prvi govorio. Nije on imao repliku na mene, niti sam ja kažnjen, nego je kažnjen replikom gospodina Lekića i tu smo završili, a zbog toga što je odgovarao na pitanja na koja je imao prilike da odgovori kad sam mu ih ja postavio, ja tražim da vi meni date da ja završim našu polemiku. Ako ne želite to da uradite gospodin Đukanović vam za to čestita. Meni ta vrsta gimnastike ne treba ne može nikako biti njegova završna riječ, a ja imao diskusiju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

A vi ste vjerovali u moju pravičnost. Znači, ovako pošto kolega Milošević ima komentar na vas vi ćete da odgovorite, pa odgovorite na sve što mislite.

Izvolite kolega Miloševiću.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala predsjedniče, poštovane kolege, gospodine Daniloviću, vi ste rekli da činjenice treba dokazivati. Ja ću pokušati da objasnim da ni kupac limenke kako je vi nazivate ni prodavac, u ovom slučaju ni Vlada, niti se kupac ogobatio niti je Vlada oštećena i iznijet ću neke činjenice.

Prvo, znam da neću vas ubijediti, ali ovo je važno da kažem zbog građana Crne Gore. Prije svega, rekli su i premijer i zamjenik premijera da je kupac na licitaciji kupio zemljište ne po namještenom tenderu, nego po ni malo jeftinoj cijeni koja je bila oko 43 hiljade po aru. Vlada nije na vrijeme oslobodila objekat i kupac je tražio poravnanje. Bio sam tada u Vladi, jedini razlog je što tada po meni znači Vlada nije prihvatila taj predlog o poravnanju zbog toga što je kupac brat predsjednika tada naše partije ne predsjednika Vlade, da ne bi neko došao u sumnju, nego se reklo neka ide na sud, pa sud da donese odluku. Ovdje neće valjda cijeliti da sud nije mjerodavno donio odluku i komentarisati odluku suda, da se neko na račun odluke suda obogati ili ošteti. A što se tiče kako Vlada nije oštećena. Reći ću vam jednostavno, vjerovatno će to neko imati priliku da pokaže u sljedećem postupku. MUP je koristio, Ministarstvo unutrašnjih poslova je koristilo prostor, zemljišta od 7.700 km, cijena tog zemljišta je 509 eura po kvadratu. Najniža cijena za korišćenje opštinskog zemljišta je 15% od te cijene,

15% od te cijene je oko 80 eura, to je oko 60 hiljada na godišnjem nivou 720.000. Pet i po godina to je blizu znači preko tri miliona i 600. Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Vlada koristila je objekat 4000 i 400 kvadrata, najjeftinija cijena za korišćenje tog objekta 15 eura po kvadratu. Ne može biti jeftinije na toj lokaciji, to je takođe oko uslovno govoriću oko 660 hiljada, za pet i po godina to je takođe blizu četiri miliona.

Znači, ako uporedimo te podatke oni su morali neđe da koriste i zemljište i prostor sve da su uzeli na drugoj lokaciji. Znači, na ovaj način država nije oštećena, to je moja konstatacija.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Gospodine Daniloviću. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Moram da priznam, uvaženi kolega Miloševiću impresivno. Svima je jasno, prvo tri miliona, četiri miliona pa 700.000 dinara moramo čovjeku da damo pare ali nijesmo oštećeni. Zaključak je da je Vlada vodila takvu politiku vi ste bili u Vladi, bogu hvala, bilo vam je neprijatno da platite manje zbog toga što ste napravili loš uvogor na početku ili ste se neodgovorno kao Vlada ponašali, pa nijeste iselili, pa vam je bilo neprijatno da platite manje jer se radi o premijerovom bratu, onda ste rekli daj da ovo ide na sud, pa ćemo platiti više. I stvarno sad mi je manje neprijatno. Meni nije ni malo neprijatno sad, vi ste ovo trebali pustiti još jedno 10 godina ako je moglo da niko više ne osjeća nikakvu neprijatnost. Čemu da se stidimo zbog toga da čovjeku damo dva miliona kad možemo 10 miliona. Ta vrsta logike, evo je sluša uvaženi premijer koji je nastavio sa mnom polemiku ošponde je zaista i kod vas impresivna gospodine predsjedniče. Tako ste me ubijedili sa ovom pričom o limenci da tu nema šta da se krije, da sam mnogo čega novoga saznao u toj cijeloj varijanti. Neviđeno, kako pobjegnute s političke teme koja ne odgovara i kako onda kažete da bih ja trebao da se zamislim opet ispod pojasa, navikao sam javnost presuđuje ne prolazite dobro u ovim duelima u kojima ima duela, kad nema namještenih pitanja i namještenih odgovora. Možda nijeste napravili dva mosta kao što su ona dva velika koja sam ja napomenuo, ali ste napravili državu, vi ste nam napravili državu. Jeste li vi svjesni gospodine predsjedniče da je Crna Gora bila država i prije toga. Zar vi isti nas nijeste ubjeđivali, da je Beogradski sporazum nešto prije

mjesec dva - pet , godinu, dvije okvir koji Crnoj Gori garantuje državnost. Zar mene lično nijeste ubjeđivali godinama prije toga? Hoćete li da vam kažem koliko? Punih 15 godina, kako je Crna Gora u državno-pravnom okviru zajedničke države zaštitila svoju državnost 95%, pa ste je vi onda stvorili, pa smo mi neprijatelji koji smo nastavili da pričamo istu priču, a vi transformisani prijatelj i državnik. Pustite tu vrlo istrošenu matricu .U tu matricu vam ne vjeruje niko, nemamo kompleksa, koristili smo ustavno pravo da glasamo za ili protiv. Ponosni na svoju odluku nije. Nas niko gurao da radimo to što smo radili, nijesmo neprijatelji Crne Gore što smo to činili, danas vas potpuno svijetlo i čelo u čelo gledam vjerujući da za Crnu Goru nijesam uradio manje svojim poštenim odnosom i prema precima, i prema potomcima nego vi, nego vi, Limenka, Prva banka i sve ostalo zajedno. Potpuno čisto i jasno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Nemate pravo ja sam vam dao na komentar, tako ni sad vama ne mogu dati na njega, jer sam dao njemu pravo da odgovori na komentar. Molim vas.

Kolega Simoviću, ovđe ja moram odlučiti. Biće prilike.

Znači, da ponovim zašto. Znači, premijer je u replici na kolegu Lekića spominjao više puta kolegu Danilovića, nijesam mu dao riječ. Kolega Milošević je tražio komentar na njegovo izlaganje, morao sam mu dati da završi i on je to iskoristio. A to je pravično sve do kraja tu. Premijer ima završnu riječ, neće biti prekida, kolega Gjeloshaj. Je li tu?

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Predsjedniče Parlamenta vrlo kratko.

Dakle, siguran sam da vi kroz vaše dugogodišnje iskustvo vođenje parlamenta 17 godina, koliko ne znam već neko vrijeme - 13 godina, sasvim dovoljno u svakom slučaju da li je 17 ili 13, da ipak izgradimo stav, da završna riječ, odnosno odgovor kako se treba odnositi prema davanju riječi i prava na diskusiju, na komentare nije ni vaša, a još manje moja, nego je stvar tumačenja Poslovnika. Ja i dalje uporno želim da istumačim Poslovnik, zadnji stav člana 100 kao pravo našem uvaženom gostu, predsjedniku Vlade u ovom slučaju ili predsjedniku države kada je u parlamentu, da ima tu mogućnost da kažem javljanja,

razgovora, dijaloga sa svim poslanicima. To je samo moja ideja u dobroj namjeri, upravo u onoj namjeri na kojoj insistira kolega Danilović, potrebe za dijalogom.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Objaviću, znači nijesam dao kolegi Daniloviću na više spominjanja premijera, pravo, a imao je pravo, jer je imao učešće u raspravi i bio je poučno spomenut. Dao sam kolegi Miloševiću odgovor na komentar i sve je pravično, ali očigledno pravičnost zavisi od trenutka, a moje je i da pokušam pravično.

Koleginice Kalezić. Izvolite proceduralno.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, član 98 odnosi se na izlaganje kolege Miloševića koje je bazirano na nečemu što nije tema, a zašto nije on stručan, on je dao ekspertsku analizu kako se došlo do cijene koja je bila predmet suda. To ne može da se radi i to je moja primjedba, zato što se time obmanjuje javnost.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da vam kažem.

Hvala vam koleginice. Kad bih ja imao tu božju sposobnost, a nemam je, da baš uvijek znam što je istina, a što je neistina ili barem i minimalno i ljudski da reagujem na svaku neistinu za koju pouzdano znam da je neistina onda bih ovdje postao sudija. Nijesam sudija, nego samo predsjedavam parlamentom.

Poslanici snose odgovornost za svoju riječ, izabrao ih je narod, oni su glas boga, nijesam ja u tom dijelu priče u ime naroda i ja moram poštovati vox populi vox dei a na izborima da odluče ko je govorio istinu, ko je govorio neistinu ili da vjeruju neistinama. Nije to isključeno, ali nemam to pravo.

Kolega Gjeloshaj nije tu, a jeste koleginica Jasavić. Možete li?

Izvolite koleginice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovani gospodine Đukanoviću s ministrima, poštovane kolegice, kolege, poštovani građani,

Danas raspravljamo o povjerenju Vladi Crne Gore, a po Ustavu Vlada vrši spoljnu i unutrašnju politiku. Prvo bih da krenem od ovog dobrog dijela jer ćemo o njemu manje govoriti, a o ovom lošem ćemo mnogo više govoriti. Bolje da krenem od onog lakšeg ka onom težem i onom što je afirmativno.

Pitanje spoljne politike koju je vodila ova Vlada nije sporno. To je nešto što jeste i programski kada ... program Pozitivne Crne Gore, program SDP-a, program Bošnjačke partije, program DPS-a, program Socijaldemokrata, program manjinskih partija, pitanje evroatlantskih integracija je neupitno. Ovom prilikom želim da pozovem sve ove kolege iz svih ovih partija da budemo svjesni ozbiljnosti trenutka i da budemo svjesni činjenice da, bez obzira što je gospodin Đukanović juče naveo da je pozivnica dobijena, jeste, gospodine Đukanoviću, ona jeste dobijena, ali je ovoj zemlji potrebna politička stabilnost da ovaj tehnički proces oko ratifikacije ne postane politički proces. To je vrlo važno da svi znamo. Jer, ono što jeste interes Crne Gore jeste da slijedi državne interese većinske Crne Gore, a to je da ona ide vrijednostima Zapadne Evrope, zapadnog svijeta i zapadne demokratije jer tamo i pripada, uz uvažavanje svega onoga što jeste isto svakako.

Pozitivnu Crnu Goru su građani birali da bi se vlast mijenjala jer vlast nije dobra, vlast je loša i ona mora da se mijenja, ali država mora da se čuva. To je onaj amanet koji smo mi dobili koji smo se pojavili na izborima prvenstveno iz razloga što stvari na unutrašnjem planu i po pitanju unutrašnje politike Vlade nijesu bile dobre. Za to odgovornost snosi Socijaldemokratska partija mnogo manje od Demokratske partije socijalista, ali svakako i Socijaldemokratska partija kao i ostali koalicioni partneri, ako izuzmemo ove koji su novoformirani jer oni vam nisu puno mogli ni odmoći, a bogomi su vam pomagali iako ranije nijesu postojali. I za dobre stvari su vam pomagali.

Ono što želim da kažem jeste da smo mi došli u jednu parlamentarnu krizu zahvaljujući činjenici da je Pozitivna Crna Gora otkrila jednu aferu i Pozitivna Crna Gora danas nudi rješenje za tu parlamentarnu krizu kroz plan za prevazilaženje krize. Taj plan nudi da sve opozicione partije uđu u Vladu i da vas kontrolišu. Taj plan nudi da vi otvorite vrata za sve nas koji mislimo da smo bolji od vas, pa ako budemo bolji od vas da napravimo poštene i fer izbore i da onda izađemo na izbore, pa ko pobijedi nek čestita onom drugom ko izgubi. To je izazov koji je

Pozitivna Crna Gora kao izazov postavila i vama i opoziciji, a na vama je da se odlučite kao i na opoziciji da se odluči.

Pozitivna Crna Gora to nije uradila samo zbog Pozitivne Crne Gore nego zbog svih opozicionih partija i zbog vas, gospodine Đukanoviću, jer predstavljate Demokratsku partiju socijalista i zbog vas, gospodine Krivokapiću, jer predstavljate Socijaldemokratsku partiju i uradila je zbog Crne Gore. Ovaj plan koji imamo nije ni gubitnički ni dobitnički, nijeste samo dobitnički, on jeste samo dobitnički u političkom smislu za Crnu Goru. Ovo plan, takođe, predlaže borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala koja je nama jako važna, a sve ovo ne možemo postići bez četiri važne stvari na koje su računali stari Mavari, a to je učenost mudraca, pravednost velikana, junaštvo hrabrih i molitva pravednika. Oni koji znaju šta je potrebno Crnoj Gori znaju, da su joj potrebne promjene, ponudili su plan, oni koji odlučuju to ste vi, treba pravedno da razmotre taj plan. Oni koji u boga vjeruju i obavljaju molitve, a vole svoju zemlju treba da obave molitvu jer je vlast loša, znamo da loše živimo, da ovaj plan bude prihvaćen. Oni koji imaju junaštva i diče se svojim junaštvom da mogu bolje od Socijaldemokrata, da mogu bolje od DPS-ovaca, da mogu bolje od manjinskih partija, neka izađu ...

Ovdje skočite, gospodo, preuzmite odgovornost za ono što očekuje Crnu Goru, da vidimo ko je tome naredan. Ovo nije vrijeme za ćeranje po Crnoj Gori. Vrijeme je za ozbiljne razgovore među ozbiljnim ljudima. Crna Gora ih je uvijek imala i to u vlasti i u opoziciji. Ovo je plan koji omogućava jedinstvenoj Crnoj Gori da izađe iz krize u koju je došla. Ovaj plan nudi da ne postoje više podjele na vaše i naše, da svi građani moraju biti naši. Ovaj plan nudi da u Crnoj Gori ne budu dvije Crne Gore, jedna koja ječi pod onom drugom. Ovaj plan nudi da ne bude gladnih, obespravljenih, zgaženih ljudi. Ovaj plan neće dozvoliti da se po Crnoj Gori ćeraju popovi i s granica tjeraju crkveni ili vjerski velikodostojnici dok se kriminalci kao ugledni građani pustaju u zemlju i uz velike počasti dočekuju. Ovaj plan neće biti taj koji neće omogućiti da zapošljavaju i vaši i naši i svi ostali koji imaju pravo na koru hleba i krov nad glavom. Ovaj plan nudi da građani Crne Gore konačno postanu ravnopravni, da svi narodi postanu ravnopravni, da imaju partnerske, a ne vazalske odnose. Ovaj plan nudi konačno pravdu, pravdu za Crnogorce, za Srbe, za Bošnjake, za Albance, za Hrvate i sve ostale koji žive u ovoj zemlji. Pravde, gospodine Đukanović, nema ako nema poštenih i fer izbora. Jer, ako nema poštenih i fer izbora sve u Crnoj Gori jeste nepošteno. Ono što je jasno da ovaj plan nudi da imamo konačno fer priču.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koleginice, ne da vas prekinem nego zaledila se slika na televiziji, pa da vidimo što je s prenosom. Da sačekamo i vidimo. Samo u našoj zgradi, za građane idete slobodno. Manje ćemo vidjeti što se dešava u zgradi, bitno je da ide u opšti prenos. Bitno je da idete građanima, u zgradi ste malo zaleđeni.

AZRA JASAVIĆ:

U zgradi? Pa to uopšte nije važno. Mislim da uopšte nije važno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

I ja mislim da je manje važno. Izvolite, nastavite. Nijesam htio da vas ne vide potpuno.

AZRA JASAVIĆ:

Može li da nastavimo? Jesmo li se razledili?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U zgradi nismo, ali van zgrade jesmo. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Dobro. Važno je da radimo sve zbog onih van zgrade.

Hvala, uvaženi poslaniče. Neću vas imenovati da mi ne replicirate, ali vam hvala od srca.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koliko sam shvatio zaleđena je Vlada jedino. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Ako glas, gospodine Đukanoviću, nije dobijen na poštenim izborima sudovi te zemlje ne mogu biti pravedni, ni tužioci nezavisni, ni učitelji obrazovani, ni mudri, ni doktori humani, ni policajci nepodmitljivi, ni advokati ni sudije pošteni, ni građani siti. U takvoj zemlji ne živimo onako kako bi živjeli u zemlji u kojoj su izbori pravedni. Kada vlast nije dobra na poštenim

izborima narod jeste gladan. U takvoj zemlji nema etike. Iz takve zemlje se iseljavaju oni o kojima nijeste dovoljno brinuli ni vi ni oni iz SDP-a koji vas za to kritikuju jer su imali kad 17 godina, gospodine Đukanoviću, da vas kritikuju jer sam ih slušala kada vam postavljaju premijerska pitanja. Iz poštovanja prema porodičnim, sugrađanskim obavezama ne bih to pitanje otvarala. Bio je red da vas ranije pitaju šta se radi s sjeverom Crne Gore. To je bio elementarni red, a ne preko vas i vaše moći, vaše partije da uživaju privilegije za sebe a da se ne bore za sopstveni narod, jer to nije politika, to se drugačije zove. Ono što želim da kažem jeste da narod živi teško, da je gladan, dok su siti oni koji su kroz aferu "Snimak" osvojili vlast. Ovaj plan nudi da metode iz afere "Snimak" postanu prošlost kroz kontrolu koju će vršiti opozicija, pa neka svima nama narod sudi. Zato povjerenje Vladi ne zavisi od Pozitivne Crne Gore, gospodine Đukanoviću. Povjerenje Vladi zavisi od Vas, zavisi od Vlade Crne Gore. Od toga koliko ona bude svjesna ozbiljnosti trenutka u kuji ste nas zajedno doveli i predlažemo da se zaista ozbiljno razmotri plan Pozitivne Crne Gore za izlazak iz krize. Vaša Vlada nije radila dobro i zato današnji glas ne može biti glas za Vašu Vladu, jer mi ne želimo teret odgovorenosti DPS-a i SDP-a da preuzmemo na svoja pleća, nijesu ona toliko jaka. Teret DPS-a i SDP-a ... preuzeti na naša leđa, ali ćemo teret koji ste Vi stavili na leđa svih građan danas sa tih leđa pokušati maći ako Vi budete imali ono što se zove pravednost velikana kako bi Mavari rekli.

Mi danas nećemo glasati za prošlost, mi danas jedino možemo glasati za šansu buduće Crne Gore ujedinjene u njenoj različitosti oslobođene od tereta i podjela koje je ova vlast proizvodila i na njima vladala. Mi danas možemo glasati ne za san iz 2006. godine o slobodnoj i srećnoj Crnoj Gori već za kidanje stega koje su nas već 25 godina okovale. Mi danas možemo glasati za nadu, za konačnu slobodnu Crnu Goru kroz slobodne i poštene izbore koje je ovaj narod zaslužio. Ko pobijedi, onaj drugi neka prizna i čestitam.

Slobodni izbori će konačno omogućiti da ova zemlja ima političku elitu nekorumpiranih političara, slobodno ćemo moći da biramo koji će od ove zemlje biti u stanju da naprave prosperitetnu zemlju političara koji od ove zemlje neće uzimati a biće za nju spremni sve da daju. Vlast koja će obezbijediti vladavinu prava i zemlju jednakih šansi za sve njene građane. Zemlju u kojoj će svako imati pravo na spostveni stav i danas će se odlučivati, gospodine Đukanoviću, iz partije Pozitivne Crne Gore pravedno po sopstvenom stavu, jer smo mi krunski svjedoci. Pozitivna Crna Gora je krunski svjedok nedjela i djela vlasti i opozicije i donijeće pravednu odluku jer znamo šta je činila i valast i opozicije i u lošem i dobrom smislu. I danas

će se glasati po savjesti, po onome što jeste pravda za ovu zemlju ukoliko budete imali sluha za zahtjeve da otvorite vrata da se oni koji misle da su bolji od vas odmjere sa vama.

Na kraju, znam da sam prekoračila ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, u redu je, u redu je....

AZRA JASAVIĆ:

Završavam, završavam,

Ja nijesam pretjerala a jesam prekoračila, a Vi ćete reći kao i ostali u čemu sam pretjerala, a ja sam tu da odgovaram svima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

... ćete odgovoriti odmah, direktno, da pomognemo upitanosti. Dakle, mislim da je Vaša inicijativa upravo na tragu parlamentarnog dijaloga, da je već izvjesno da u Parlamentu je većina koja zna da ova Vlada ne može sprovesti izbore, to se iz Vaše inicijative vidi, da je potrebno da u nju uđe opozicija i da je izvjesno da će to biti prvoga, jedno od prioriternih tema da vidimo kako da dođemo do te Vlade u kojoj će biti predstavnici opozicije. Bez obzira kakvo bilo glasanje, jer je to bio Vaš zahtjev ako se prihvati od strane Vlade, prihvaćeno je to kao tema da opozicija uđe u Vladu, tako da Vlada svakako sa podrškom ili bez podrške mora imati opoziciju u budućem sastavu, to je jasno.

Jesam li bio jasan ili je potrebno da pojasnim.

Hvala Vam, kolegice Jasavić.

Nema komentara predsjednik Vlade, imaju iz opozicije.

Koleginica Marković u ime SNP-a, a kolega Gošović u ime posebnog kluba poslanika. Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Pozitivna Crna Gora je opoziciona partija. Da bi nam eto radi javnosti Crne Gore, pošto će doći do glasanja, bilo jasno šta ko u ovom Parlamentu danas će da glasa. Dobili smo plan

Pozitivne Crne Gore. Kao opoziciona partija SNP-a nije nam jasno šta je ovdje ustvari htjelo da se kaže, osobito u završnim odredbama. Znači da cijela opozicija već duže vremena traži prelaznu Vladu, da traži učešće opozicionih partija u Vladi. Kakav oni daju predlog, za kakvu ovo vladu, mislim kao opozicija dužni ste da nam ovdje, ali ne ovako pismeno nego pred građanima Crne Gore kažete na šta ste mislili sve kada ste ovo nabrojali. Osobito mjere i aktivnosti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala izbornog procesa sprovede se najkasnije u roku od 90 dana. Da li vi danas gospodo iz Pozitivne glasate za ostanak ovakve Vlade iako tu Vladu kritikujete i smatrate da ona ne može da iznese izborni proces, odnosno donošenje zakonodavstva u izbornom procesu da bi obezbijedila fer izbore.

Znači, dužni ste da objasnite jednostavno, na koja ministarstva mislite, da li je to rekonstrukcija Vlade, da li je odlazak ove Vlade, da li je to stvaranje prelazne Vlade, znači budite jasni, budite jasni ...

/dobacivanje iz sale/

Ona ima svoj stav prema svemu ovome, nego radi građana, vaših birača i cijele Crne Gore, jer je ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Koleginice Jasavić ... iz Kluba.

AZRA JASAVIĆ:

... da svim kolegama sa velikom potrebom da objasnim upravo kolegama da smo im pomogli, da ono što nijesu oni ... godina uspjeli da odrade što nijesu bili sposobni da razotkriju kako vlada vlast, Pozitivna Crna Gora je za tri godine uspjela otkrivajući aferu "Snimak" i dokazujući koje su se metode koristile. Umjesto da nam se kaže, hvala za to, sada se kritikujemo .. tri godine, ali oni koji imaju snage da pokreću procese imaju snagu i da nose kritiku, apsolutno spremni da sopstvenom savješću i odgovorno donosimo prave odluke za budućnost ove zemlje i za generacije koje dolaze i za sve vas koji nemate spremnosti da gledate u sjutra već ste okrenuti ka onom što jeste juče.

Upravo su sve kolege iz opozicije govorile o zloupotrebama državnih resursa. Upravo je koleginica Marković govorila o tome kako se zloupotrebljavaju državni resursi i potpuno je u pravu. To je objelodanjeno i aferom "Snimak". Mi smo upravo iz tih razloga predložili da

gospodin Đukanović i demokratska partija socijalista otvore svoju Vladu za sve one resore gdje su vršene zloupotrebe državnih resursa. A će se vrše zloupotrebe? Tamo će su pare. Pare narode znači da moramo da kontrolišemo kako troši DPS i do sada SDP. Će će biti SDP ja ne znam, ali sasvim sigurno da su pare zajedno naše trošili da bi upravljali ovom zemljom.

Dalje, šta tražimo? Tražimo da pitanje zapošljavanja konačno dovedemo na način da ne može se zapošljavati samo kada iz političkih struktura vladajućih. Genetski potencijal Crne Gore je u ... 25 hiljada stanovnika, Pozitivna Crna Gora će obezbijediti da se svako dijete iz Bobova, iz Police, iz Berana, iz Donjih Lugba, iz Banjana dovede u poziciju da ukoliko valja više od sina gospodina Đukanovića ili sina gospodina Krivokapiće ili sina gospođe Marković ili kćerke Azre Jasavić nađe prioritarno ako je kvalitetnije, jer ćemo stvoriti zemlju u kojoj će vaša djeca koja su najbolje jer su to naša deca vladati konačno pošteno ovom zemljom, to vam može obećati i ispuniti Pozitivna Crna Gorajer su ovi ljudi u Pozitivnoj Crnoj Gori svojim životom dokazali da tako mogu da žive da su konkurentni, da ih niko nije kupovao, da im niko ništa nije davao ni njima ni njihovim porodicama, da ih niko nikada nije ucjenjivao, stiskao i gazio. Mi smo dokazali da vam možemo obezbijediti svijetlu budućnost, a ako nam dae šansu, poštovani građani znaćete da ovom zemljom konačno vladace najbolji Crnogorci, Crnogorke i ostali Bošnjaci, Bošnjakinje, Srbi, Srpkinje, Hrvati, Hrvatice, Albanci, Albanke i svi oni koji se rađaju u ovoj zemlji da konačno u slobodnoj Crnoj Gori koju mi stvaramo slobodno žive.

Dalje. Šta tražimo. Tražimo socijalna davanja. Da objasnimo opoziciji i pozivam ih da glasaju, pozivam ih da glasaju ukoliko za ne Vladi gospodina Đukanovića. Pozitivna Crna Gora će glasati za ne Vladi gospodina Đukanovića, ukoliko gospodin Đukanović sa svojom ministarskom ekipom ne shvatih gdje je zajedno sa vama gospodine Krivokapiću doveo Crnu Goru. Ukoliko shvatih gdje ste zajedno dobili Crnu Goru i prihvati dio plana ili plan Pozitivne Crne Gore mi ćemo se odrediti šta ćemo činjeti, a pozivam kompletnu opoziciju, pošto smo ovdje predvidjeli oko socijalnih davanja da razmisle, ako im basta da uđu da preuzmu odgovornost i da napravimo uslove za poštene i fer izbore, pa da izađemo protiv DPS-a. Znate onu priču za Džavida i Golijata, da upravo tako, ako smo mi tako mali nećemo ga valjda promašiti, jer je on tako veliki.

Poštovana gospodo,

Malo biblije, malo kurana, ne bi bilo na odmet da vidimo šta je to pravedna vlast?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Ja sam podržao vašu inicijativu, tako da sa mnom nemate problema. Samo jedna sitnica. Pošto mi je kćerka odrasla u egzilu, pa sad tamo i radi, znači ne smeta radnim mjestima ovđe, a sin ima 12 godina, tako da ne mogu da zaposlin ni jedno ni drugo. Hvala vam.

Kolega Gošović u ime, rekao sam.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginice Jasavić,

Ne očekujem da će moj komentar promijeniti vaš stav u odnosu na pitanje za glasanje o povjerenju Vladi. Ali želim samo da vam ukažem da se grdno varate da će vaše eventualno glasanje o povjerenju Vladi doprinijeti stabilnosti političkih odnosa u Crnoj Gori i političkom dijalogu kojim treba da dođemo do Vlade koja će obezbijediti fer i slobodne izbore. Naprotiv, mišljenja sam da će biti upravo suprotno i kako će iko povjerovati da će Vlada koja bi opstala po ocjeni opše opozicione javnosti političkom korupcijom biti u stanju da obezbijedi poštene izbore građanima. Ova Vlada je rasturila samu sebe. Čuli smo ovih dana iz kojih razloga i to je vidjela ukupna javnost. Na nama je kao opozicionim poslanicima kada nam se već pružila takva šansa da smo registrujemo tu činjenicu i da glasamo o nepovjerenju ovoj Vladi.

Ukoliko bi bilo drugačije jednostavno vaš plan bi mogao da opstane i da ima onu pozitivnu mogućnost razrješenja kao i planove koji su podnijeli demokrate i drugi učesnici političkog dijaloga samo ako ova Vlada padne. A nema razloga da ne bude tako. Naprotiv, i vi ste kao jedan od najvećih kritičara ove Vlade puno puta ukazali na razloge zbog kojih ova Vlada treba da padne. Desili se suprotno, ova Vlada će biti u prilici da nameće svoje stavove vezano za sastav te buduće Vlade. Moramo stvoriti ravnopravne uslove, jedini način je zato da ova Vlada ne dobije povjerenje, nedobijanjem povjerenja ne dolazi do bilo kakve -prekid- o tome je premijer govorio. Vlada nastavlja sa radom do izbora nove Vlade, ali smo svi ravnopravni, svi učesnici političkog dijaloga, predsjednici političkih partija u ovom Parlamentu u dogovoru oko sastava buduće Vlade.

Šansa i jedina šansa da vaš plan izlaska Crne Gore iz političke krize bude realizovan i da bude predmet političkog dijaloga svih učesnika koji treba da čine taj dijalog jeste da ova Vlada ne dobije povjerenje na današnjoj sjednici i to je nešto što smo kao opozicioni poslanici prema javnosti, prema biračima koji su nas glasali dužni danas da učinimo. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Azra Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Gospodine Gošoviću,

Jedan od poslanika kojeg jako poštujem i prema kojem imam osobito poštovanje, kao kolegi, pravniku, kao čovjeku koji zaista ima umjerenost u izlaganja, a ko ima mjeru ima sve jel'. Mislim i smatram da je vrlo važno da shvatite koliko je bitno da politička stabilnost zavisi i od vas u ovoj zemlji, ne samo od gospodina Đukanovića ili od gospodina Krivokapića i od onih snaga političkih kojima ste vi okruženi i da u skladu sa tim preuzmete dio odgovornosti i da Crna Gora iz ovog delikatnog trenutka u kojem se našla izađe snažnija. U tom pravcu vas pozivam da do kraja sjednice pažljivo oslušamo šta imamo jedni drugima da kažemo, da saslušamo što to ima Vlada da nam kaže i u zavisnosti od toga da se eventualno opredjeljujemo. Vlada koja ne prihvata sugestiju opozicije u ovakvom momentu ne može dobiti povjerenje ili ukoliko misli da može da kalkuliše Vlada pa da nešto prihvati, nešto ne takođe ne bi trebalo da ima povjerenje u ovom Parlamentu, ali ja vas pozivam ukoliko bude Vlada otvorena da opozicija uđe i kontroliše procese koji se odnose na zloupotrebu državnih resursa da dobro razmislite i da vidimo kako ćemo konačno uspostaviti sistem za prve poštene fer izbore u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolegkinice Jasavić. Možete, objašnjenja su bitna važne su stvari. Kolega Šabović ima komentar. Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala gospodine predsjedniče.

Zaista mi je veoma drago, što se javila uvažena kolegkinica Jasavić i konačno razjasnila ono što ovih dana opterećuje crnogorsku javnost. Sa zadovoljstvom konstatujem da ste ... sve ono što ste i ranije govorili, iznijeli ste niz optužbi, ponovili da vam Vlada ne može sprovesti fer izbore, što se ja slažem samo za državu i da suprotno medijskim ... nećete podržati ovakvu Vladu. Svaka vam čast. Ja sam bio zapisao ono što ste vi govorili, ali vidim da ste vi to sve ponovili, pa kažem ponovili ste da ovakva Vlada mora pasti i nastaviti pregovore svih

parlamentarnih partija o stvaranju uslova za fer izbore koje će sprovesti Vlada u kojoj će svi učestvovati. Sada kada je jasno da ćete vi danas glasati ne ovakvoj Vladi i ne inicijativi premijera, mislim da sada oni koji su vas optuživali da ste se prodali i da ste kupljeni od DPS-a. Očekujem da će ili premijer povući inicijativu ili da ćete vi otkazati povjerenje kako bi se stvorili uslovi za one ... koje ste vi tražili. Ja sam vas podržao. Crnogorska javnost je mislila sve najgore, a meni je drago što nekada moji partijski kolege, istomišljenici, glasači govore ono što su govorili stalno ovdje ja im se divio, pa sam govorio Bože, Bože kako pričaju, kako je ovo fino čuti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Vi ste i kolega Pajović preuzeli, dobro je da ne ostane u porodično u plemenu.

DARKO PAJOVIĆ:

Ali mi vodimo neke, da kažem etičke kategorije, ali neće Azra Jasavić ostat nikome dužna.....cijenim da dodam dodatnu energiju, čini mi se ozbiljnost inicijativi koju smo podnijeli. Ja se neću baviti performansom mog uvaženog kolege, ja za njega mislim da je uvažen i ako stranka kojoj pripada mislim 2012.godine nazivalo osedlanim konjima Demokratskog fronta i ljudima koji od nečiste savjesti imaju žuticu, pa kada se to pomiješa žuto i još nešto dobijate narandžasto, tako da kažem da ne bih učestvovao u vašim performansima jer posao koji obavljam doživljavam, da kažem mnogo ozbiljnije od vaših predstava za javnost.

Samo bih dvije stvari htio da pojasnim, a nikako da polemishem. Destabilizacija države, ovdje se pomenuo termin destabilizacije političkih prilika, naprotiv ovaj plan upravo nudi suprotno, znači kao što smo čuli destabilizacija države nije moguće i to je dobro. Kad govorimo o političkim prilikama ovaj plan upravo nudi jedno dobro rješenje za političku stabilnost. Da nemate neku dilemu zašto je to nama važno, a nekome drugome nije važno. Razlog su evroatlanske integracije. Ja sam rekao i u uvodnom izlaganju ako neko nije dovoljno svjestan da svaki naslov u bilo kojim međunarodnim medijima će drastično uticati na širenje određenih stranih uticaja i drastično uticati na put Crne Gore ka istoku ili zapadu, to već nije moj problem. Dakle, ja to ne navodim da bih nekog strašio navodim, jer po informacijama, saznanjima, razgovorima koje imamo to jeste neophodnost onih koji se odgovorno odnose prema državnim interesima. A nama su državni interesi slobodni fer izbori i ponudili smo - prekid - za koje mi

smatramo skromno, da ako bude bilo volje kod vladajuće elite da možemo zajedno raditi na tome i ne manje važno ovo što sam prethodno kazao. Ja razumijem političke stranke kojima to nije u političkoj agendi i razumijem da bi drugačiji scenario sasvim sigurno iz političko-kalkulantskih razloga drastično podigao njihovu političku možda cijenu ovdje ili bi imali jedno veliko oduševljenje iz pojedinih centara moći van Crne Gore.

Razumite da mi kao stranka koja se za to zalaže ne želimo to. Nemojte nas stalno pozivati na stvari koje vama nijesu važne, a nama jesu važne, ali nam nijesu toliko kapitalno važne da bi zanemarili neophodnosti reforme o kojima govorimo. Dva čelna čovjeka ove države kažu da je cijeli proces završen dozvolite da mi smatramo da nije, da je proces ratifikacije ozbiljan i da neko u tom kongresu američkom treba, primjera radi da glasa negdje gdje se mi još nadgornjavamo i ucjenjujemo hoćemo li dva, tri, pet ili 10 ili ne znam još šta u okviru Radne grupe ili nečega drugog. Pa gospodo neće. Možemo ovdje da pričamo da je završeno. Nije, nego ćete morati da šaljete opet vaše političke izaslanika ili ministra inostranih poslova ili ne znam koga drugoga da ubjeđujete da ... zemlja u kojoj se mi još tražimo, što ćemo i kako ćemo mjesecima, a vi očekujete od te države da kažete bravo politička stabilnost je neupitna i evo izvolite u porodicu NATO država. Nije tačno. I ovo su činjenice. Ovo nijesu politički stavovi nego činjenice. I zato to nama nije sedma rupa na svirali kao što je Vojislavu Koštunici bila sedma rupa na svirali, ..., pa mu je poslije mjesec dana, pa mu je poslije mjesec dana postala prva rupa na svirali kad je isporučivao ljude onako pompezno tamo gje ih je isporučio. Dakle, mi samo pozivamo da neke političke, rekao bih trzavice stavimo za trenutak po strani i razmislimo ono što je državni interes. To je naš cilj. I zato mi smatramo da se odgovorno bavim ovim poslom. Izvinjavam se predsjedniče, ja rekoh objasniću pa odužih. Da li smo svjesni političke percepcije i percepcije javnosti? Da. Ali ja ne mislim da je to dobro ni za opoziciju, što ćete vi nas optužiti da smo mi jedno, a mi ćemo reći da smo ono drugo.

Nama je važno ono što smo uradili i krajem prošle godine. Mi stvarno cijenimo da je to jeste velika vrijednost ne za nas. Mi smo možda od toga samo imali političke štete. Možda smo imali samo političke štete i od amandmana koji su im bili vezani za Kraljičinu plažu, za Mamulu, vi ćete to eksploatisati kampanjama, nikakav problem. Potpuno svjesni nosimo tu vašu ocjenu za koju mi smatramo da nije dobra za državu Crnu Goru, vi joj tako dozvoljavate, ali u ovom domu o kupovini i prodavanju od strane DPS-a ja bih vas zamolio da više ne govorimo, makar kada je u pitanju Pozitivna Crna Gora. Kad je u pitanju neko drugi izvolite prebrojte se, kada su u pitanju ova četiri poslanika najljubaznije vas molim nikad više. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, ne nemate pravo, to je odradio kolega Pajović u vaše ime i pustio sam ga bez limita, kao što ste videli, predsjednik je partije, pa moram. Kolega Lekić, procedura možete.

MIODRAG LEKIĆ:

Ovaj motiv procedure je podređen građanima Crne Gore. Ja bih vas zamolio da nekako omogućite, mislim da je interes opšti da sada ovaj momenat pojasnimo. Mi smo ovdje zbog teme glasanja o povjerenju Vladi. Gospodin Pajović je dao dragocjen doprinos, gospodin Šabović i tako dalje. Da li možemo, mislim da bi to odgovaralo interesovanju javnosti i svih nas da se zadržimo na ovu temu u smislu da Pozitivna Crna Gora imaće nekoliko pitanja kada budem dobio riječ, pravo da pitam, da pojasnim još neke elemente plana i redosleda događaja da se Vlada izjasni sada u ovoj fazi, jer nastalo je jedno ćutanje mudro, igraju se taktičke igre, jer zatvoreni poker sa ... kartama potencijalno. Molim samo da raspravimo stvar nikoga ja ne diram. Imam nekoliko pitanja da razjasnimo plan da Vlada nešto kaže da mi nešto kažemo, evo apel da idemo na suštinu stvari. Ništa drugo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Kolega Pajović hoće da se osvrne na vaše pitanje.

DARKO PAJOVIĆ:

Racionalan predlog, s obzirom da učestvuju iz opozicije, jer vidim da ćemo u nastavku mi da se objašnjavamo je li ovo dobro, nije li dobro, ja bih samo da podsjetim na jednu malu činjenicu. Mi uopšte ne znamo da li je ovo nekome prihvatljivo. Prije nego što ste svi onako, ne mislim na vas gospodine Lekiću, daleko od toga, ali prije nego što smo zadnjih 48 sati ovako u opoziciji potrošili u nadgornjavanju je li prelezna, je li tehnička, je li rekonstrukcija, je li gospodin potpredsjednik Vlade to najavio ili smo mi mislimi će je pisano, ja mislim da bi bilo korisno da čujemo nekoga ko, da rekli ste mudro ćuti, jest i gleda nas kako se svađamo je li ovo dobro ili nije dobro. Dakle, ajmo mi da završimo ovu raspravu, da čujemo ono što imamo da čujemo do kraja rasprave kakva god strategija bila sat vremena nakon toga možemo popričati o detaljima, jer u ovom momentu ja treba da branim nešto što ne znam je li nekome

prihvatljivo. Ako neko drugi ima informaciju iz opozicije, jer vidim da se kreće kao gotova stvar, ja bih molio da mi kaže, jer ja ne znam, uz dužno uvažavanje, uopšte ne mislim na vas gospodine Lekiću, naprotiv smatram da je vaše pitanje vrlo racionalno vrlo na mjestu kao što je i ovo moje objašnjenje koje vam dajem. Čini mi se da je racionalno. Sačekajmo, vidimo do kraja rasprave, nije cukar u vodu možemo u pauzi nakon toga sat dva vremena ili nakon toga, već kako to procedura dozvoljava se međusobno izdogovarati ako nam je cilj da to probamo da mijenjamo stvari. Tako da cijenim da jeste racionalan predlog, ali prosto upozoravam na činjenicu da je neophodno saslušati da li je ovo uopšte prihvatljivo prije nego što ga mi unutar sami sebe čini mi se, vjerovatno zbog nemanja informacija, ajde da ne upotrijebim drugu riječ počnemo da urušavamo. Eto to je moj generano predlog.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam pokušao pomoć. Vlada ako hoće podršku opozicije moraće se izjašnjavati. To je vrlo prosto. Ako hoće da na tome radi. Proceduralno i vi.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Predsjedniče Skupštine,

Javljam se baš proceduralno. Ovdje pitam sve nas o kom dokumentu mi danas ovdje raspravljamo? Dakle, po Poslovniku da ne čitam član, može da se raspravlja samo o onome što je pripremljeno za dnevni red i što je podnijeto. Podnešen je zahtjev za glasanje o povjerenju Vladi. O ovome raspravljamo. U međuvremeno smo dobili prije dva dana plan Pozitivne Crne Gore kao politički papir. Ja se nadam da je ovo podijeljeno.....17 ostalih političkih partija koje egzistiraju u Parlamentu i nije sporno da se o ovome raspravlja na primjeren način na koji to rade političke partije, dijalogu, odlučilo se o dijalogu ovdje u Parlamentu, kad se ova sjednica završi. Dakle, da potpuno svedem ovo, ako je ovaj papir, ovo zbog građana Crne Gore. Kolega Lekiću da mi ovu dilemu riješimo, ako ovaj papir prođe, ovaj plan koji je za mene interesantan i o njemu vrijedi razgovarati nakon ove sjednice. Nakon ove sjednice vrijedi razgovarati, ako je ovaj papir podnešen kao alibi da se danas da podrška Vladi i da Vlada prebroji do 42, jer to je neka cifra koja se nazire, da se to jasno kaže. Ako je ovaj papir podnešen da danas nakon što izglasamo nepovjerenje Vladi, razgovaramo o istome, pa predsjednik države Filip Vujanović da mandat najborjnijoj partiji, jer to njima sleduje, da

pokušaju da formiraju Vladu i na bazi ovog papira to je onda logika, sve ostalo je zamajavanje podcjenjivanje i sprdanje sa ovim domom.

Prema tome, kolege iz Pozitivne Crne Gore, ja vas sada u ime SNP-a i šef poslanika SNP-a pitam. Jeli ovo vama alibi, jeli ovo van procedure izvinjavam se predsjedniče mi danas nemamo ovo na dnevnom redu imamo zahtjev za glasanje o povjerenju Vladi. Izglasajmo nepovjerenje Vladi i onda ovaj vaš papir ima vrijednost, ako ovo hoćete da nametnete da bude tema razgovora prije nego što se izjasnimo o povjerenju Vladi i da bude alibi za glasanje o povjerenju Vladi.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije procedura, ali ja evo nijesam, iako smo bili u koaliciji preprošle godine, kolega Pajović je jasno rekao, čekajte da se Vlada izjasni da je to prihvatljivo i odrediće se oko toga, cilj je bio jasan. Nemojte baš a vi ostali i mi ostali takođe možemo se izjašnjavati na drugi način. Mi možemo i prekosjutra što se kaže.

Izvolite kolega Pajoviću.

DARKO PAJOVIĆ:

Nebih previše da dajem do značaja o ovom dokumentu da nebih opterećivao vas da imate to što imate da kažete, ali dozvolite mi zbog termina sprdanja sa ovim domom alibi 42 poslanika se nazire koji će itd. Dakle to je ta izvinite kolega, to je ta nesretnost unutar opozicije. Dakle, ja vrlo jasno kažem želimo da riješimo krizu, pozovem na dijalog opozicione stranke, pozovem na to da vidimo šta neko drugi ima da kaže od čega zavisi zapravo naš stav, naše mislim i šire i vi meni kažete da je to alibi i da je to sprdanje, to je vaše pravo. Ja ovako doživljam politiku, šta ćete vi nakon toga da kažete koji istorijat vaših pokušaja da stvari u Crnoj Gori pomjerite to neka sude građani za ove tri godine mi smo radili to što smo mogli u jako teškim uslovima i malom broju partnera i malom broju razumijevanja što smo htjeli. Ali nećemo odustati i nastaviti ćemo upravo tim putem. Dakle, nije nikakav alibi, nego želim da vam kažem, evo znamo se kao kolege ovdje pokušavamo vrlo jasno i to da vam kažemo da koristimo politički momenat vi smatrate da je taj politički momenat pritisnuti taster ne otići kući i sljedećega dana ova Vlada je potpuno identična. Predsjednik Parlamenta sjedi i stvari se ne mijenjaju i zato su mi rekli da ovo nije dan D, onda ulazimo u mjesec pregovaranja i

razgovaranja mi cijenimo da je ovo kvalitetno, vi cijenite da ovo treba napadati prije nego i što ne znate, što će se odgovarati svako nosi opet sam rekao neki svoj politički krst na leđima, naša želja je da iz političke krize koju nijesmo mi produkovali izađemo na način što jedinstveniji kao država, ako je to naš grijeh sve neka ide na naš teret vi se slobodno priključite nezavisnim medijima i jednoj besemičnoj kampanji koja se vodi protiv nas ovih 20 dana iz jednog isključivog razloga što mi želimo da imamo naš stav, svi želimo da donosimo odluke kako mi mislimo da trebamo. Ako je to u vašoj političkoj agendi, bujrum, što se nas tiče mi ostajemo tvrdo na liniji onoga što smo kazali, dozvolimo i to je konačno predsjedniče, da se neko drugi izjasni, a u vremenu nakon toga možemo se svi izjasniti i onda kazati svoje mišljenje, ovako dosta mi je teško hipotetički i završavam. Ne, upravo nije ovaj dokument na dnevnom redu. Dakle, naše je bilo da ga pojasnimo i to je bila naša želja, to je bila želja kolegice Jasavić u izlaganju, ja sam ovo dao kao ponudu svima u svom uvodnom izlaganju i kao što primjećujete apsolutno nijesmo ulazili u veći broj polemika, ne želeći da remetimo ono što jeste danas na dnevnom redu, to je pitanje podrške povjerenja Vladi.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim da je jasno, kolega Damjanoviću. Evo ja ću pokušati da to uprostim da ne bismo imali krugove i krugove kršenja Poslovnika. Pozitivna traži što se kaže an blok dokument koji će Vlada podržati ako želi podršku, a opozicija ako želi dijalog, i sve je jasno, znači sve je tu jasno. Ako Vlada želi podršku podržaće ovaj dokument, ako opozicija želi dijalog podržat će ovaj dokument, svako iz svoje pozicije, realne ustavne pozicije. To je sve jasno. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Ja i gospodin Pajović imamo jednu komunikaciju kao kolege i zadržaćemo nivo diskusije u tom dijelu. Dakle, da pojasnim ja, gospodine Kirvokapiću, vi znate ono što ja znam.

Ovaj papir, ova inicijativa ima smisla ukoliko se danas izglasa nepovjerenje Vladi, jer mi danas glasamo o ovoj Vladi nije priča o budućoj Vladi. Sjutradan kada predsjednik države da mandat gospodinu Đukanoviću i bilo kome, možemo da uđemo u politički dijalog da predstavnici svih 18 partija od onih koji to žele hoće u Vladu koja će da pripremi izbore. Ukoliko mi danas damo povjerenje Vladi na odloženo na 90 dana. To znači da ćemo za tri mjeseca eventualno izglasti nepovjerenje Vladi, time što više Vlada ne pokreće to pitanje, nego

opozicija sa 41 ili više. Kakve ima veze što ćemo mi u maju eventualno tražiti glasanje o nepovjerenju Vladi, jer ne možemo prije 90 dana, je li tako, kada je to momenat kada će već biti govora o vanrednim izborima koji u maju, kolega Krivokapiću, mogu biti raspisani za septembar.

Dakle, nemojte da na ovaj način obesmišljavamo proceduru.

Gospodine Pajoviću, ponovo u ime Socijalističke narodne partije Crne Gore, vaš plan je ozbiljan dokument, isključivo ako o njemu razgovaramo danas kad izglasavamo nepovjerenje Vladi. Ukoliko je on osnova da neko ovdje digne ruku iz opozicije za povjerenje Vladi, onda je on došao samo kao alibi.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Damjanoviću, ja imam politički stav, a je ne govorim politički stav, ja samo sumiram kakav je fakcitet, ne iznosim svoj politički stav, bježim od toga jer ne pripada mi to. Pozitivna Crna Gora je ponudila dokument Vladi za podršku opozicije Vladi da bi glasala za nju ili ne glasala za nju, opoziciji da bi bila dio dijaloga, to su dva nivoa i sve je jasno meni je jasno, a mislim da je svima jasno.

Kako će ko politički odrediti to je njegovo pravo. Vlada može prihvatiti i imati podršku, ne prihvatiti nemati podršku. Vi možete prihvatiti i učestvovati u dijalogu oko toga, ne prihvatiti ne učestvovati u dijalogu i to su fakticiteti. E, sad svak ima svoj vrednosni sud o tome i način ali ovo je fakcitet Pozivitne Crne Gore i koji je iznijela pred nas. Ajmo da izađemo iz ovog kruga.

Možete, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Mi se razlikujemo u programima. Dakle, postoje stranke koje se zalažu za evroatlantske integracije, postoje one koje se ne zalažu. Pitanje povjerenja Vlade, pada Vlade, svega drugoga, potpuno razumijem da je to različit doživljaj. I to je apsolutno sve u redu, ali dozvolite to je razlika u političkim programima.

Mi imamo ovakav doživljaj naslova, recimo, u moskovskim Jutarnjim novinama. Mi mislimo da to nije dobro za evroatlantski put države Crne Gore, i da će u mnogome značiti na globalnom nivou približavanje pobjede i jednoj velikoj sili za koju mislimo da nije uzor našoj

demokratiji, ne tradicionalnim vrijednostima, već demokratiji. To je razlog odnosa zašto je vama ne, pa ovo drugo, a zašto mi nudimo ako bude ovo, ajmo da. Dakle, u suštini je ista stvar, zato što ćemo imati i jedno i drugo i u jednom i u drugom slučaju, ali ćemo imati drugačiju percepciju prema jednom putu, opet ponavljam, ako je grijeh mi ćemo ga nositi, a to je proces evroatlantskih integracija za koju se stranka kojoj vi pripadate ne zalažete. Prirodna je razlika u ovom načinu glasanja, evo ja ću nazvati to tehnički dio. Sve što ste vi kazali je isto, samo što vi tražite prvo ne, pa ovo, a mi tražimo prvo da pa ovo. U čemu je razlika? Ako nema razlike i ako imamo dovoljno sloge i ako imamo hrabrosti da uđemo u sve ovo što smo mi predložili za državu Crnu Goru iz moje percepcije, dodatno objašnjenje na spoljno političkom planu apsolutno nemamo nikakvih gubitak. Pokušao sam da to pojasnim. Naravno, ne navodeći to kao ne znam sad neku strašnu i katastrofalnu stvar. Znae, ukoliko nemamo svi svijesti o potrebi očuvanja državnih interesa zaludu onda i ova naša percepcija, ja sam toga potpuno svjestan, ali nije karta u našim rukama, u nečim drugim je, dajte da vidimo kako će neko da odigra, pa ćemo onda razjasniti sve ove nedoumice. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, razjasnili smo se.

Kolega Gošoviću, vi ste već komentarisali.

A na moje izlaganje, ja sam samo pokušao da sumiram, ali dobro, izvinjavam se.

Izvolite. Ja imam politički stav koji je drugačiji, ali ja sam sumirao ono što je on rekao.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Sumirali ste činjenice na način što ste konstatovali da ako opozicija ne prihvati danas inicijativu Pozitivne Crne Gore, da nismo za dijalog.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nisam rekao danas. Ne, nisam to rekao danas. Ja sam rekao da Vlada mora prihvatiti danas, a vi kad hoćete. Znači vi kad hoćete, a Vlada mora danas, to je ta razlika.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Iz tog vašeg izlaganja proizilazi ako opozicija danas glasa za nepovjerenje Vladi da nije za dijalog.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

A glasaću ja za nepovjerenje Vladi, pa sam za dijalog, i vodim parlamentarni dijalog.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Ne, suština je u tome, mi smo kao Demokratska Crna Gora, vi to dobro znate, imali plan i dostavili ga svim subjektima za izlazak iz političke krize Crne Gore i poseban zakon lex specijalis čija primjena treba da obezbijedi slobodne i fer izbore u Crnoj Gori. Ovo je jedan, takođe plan koji bi trebao da bude predmet razmatranja, ali ne kao alibi kako će se glasati o povjerenju Vladi. Ne možemo danas glasati o nekoj imaginarnoj vladi koju bi trebao, ako da obećanje premijer da će ispoštovati ovaj plan, da predloži u nekom narednom periodu. Cilj nam je zaista da imamo, svima je cilj da imamo slobodne i fer izbore, demokratsku atmosferu. Ne možemo je sigurno postići na način ako danas ne glasamo onako kako to građani od nas kao opozicije očekuju i ako ne glasamo u odnosu na činjenicu da li dati ili ne povjerenje ovoj vladi u odnosu na ono što je do sada uradila u društvenom životu Crne Gore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Do istog cilja možete stići kraće i duže. Bolje je stići kraće nego duže. Bez obzira kakva bila sudbina Vlade, ne dobila povjerenje ili dobila povjerenje, održaćemo taj jedan parlamentarni dijalog da bar sumiramo dokle smo stigli sa ovakvim glasanjem o Vladi koje će se desiti, ponavljam ovakvim glasanjem o Vladi koje će se desiti, bez namjere da prejudiciram rezultat, ostaje nam to da sumiramo. Pozitivna je ponudila papir, imajući u vidu da ima odlučujuće glasove, i mi koji ćemo glasati protiv Vlade, ostaje nam da porazgovaramo o tome i poslije toga. Pozitivna će snositi svoj dio političke odgovornosti za ovu ili onu odluku, Vlada uzima svoj za prihvatanje ili neprihvatanje predloga Pozitivne. Mi se vidimo u ponedjeljak za stolom sa novim činjenicama da pokušamo je li to posljednja ili jedna u nizu sljedećih šansi da se dogovorimo oko izbora u novim političkim okolnostima, viđećemo, ali mislim da ćemo se naći i iz nove situacije ili stare situacije, svakako je nova situacija. Iz nove situacije pokušati da vidimo možemo li dogovarati oko izbora. Ako Vlada prihvati to je duži put, znači možda 90 dana, ako odmah nema Vlade to je kraći put. A oba puta vode do iste stvari što je sad evidentno, a evidentno je da u Vladu mora ući opozicija za sprovođenje izbora u obje varijante. Znači, prihvatila Vlada ili ne prihvatila Vlada zahtjev Pozitivne Crne Gore, ako pozicija hoće,

naravno, ako opozicija neće ne može, ako pozicija neće neće. Tako da imamo novu činjenicu kako god se glasalo o Vladi i ako Vlada prihvati, znači prihvatila je da uđe opozicija, ako Vlada ne prihvati neće imati povjerenje i onda će se otvoriti taj razgovor na parlamentarnom dijalogu o istom zahtjevu samo na drugi način. To su činjenice, a ja ću glasati protiv Vlade, mi sad trebamo obaviti razgovor sa novom činjenicom. Biće opozicija u Vladi ako želi biti u Vladi kako god se ovo završilo glasanje, ako želi biti u Vladi.

Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ:

Na vaš komentar, vrlo kratko o funkciji da se ovdje razjasnimo, ništa ne napadam nikoga. Mislim da izražavam interesovanje građana da ovo ima neki rasplet.

Dakle, čuli smo, ja podržavam mnogo toga što je rekao predsjednik Krivokapić. Međutim, ne možemo ostaviti finale sa diskusijama što je bilo prije 20 godina itd. sva ta tema je dostojna, naravno, nego do tog finala koji će biti ne znam kada do četiri, do šest večeras, da se koncentrišemo i što više razjasnimo situaciju. Ovdje se radi o tome da li će Vlada dobiti povjerenje ili neće dobiti povjerenje. Postoji jedna inicijativa, ja je isto smatram zanimljivom. Ima mnogo pitanja gospodinu Pajoviću koje želim da postavim javno, čekaću momenat kada imam pravo, neću da zloupotrebljavam sada, ali uočavam da Vlada, premijer Đukanović ćuti. Njima je upućena. Uvažite Pozitivnu Crnu Goru. Bili su neki sastanci koliko vidim kod potpredsjednika Markovića. Dajte recite nešto o ovoj inicijativi da razjasnimo stvar.

Ja imam puno za gospodina Pajovića, koja je to vlada, je li to ova vlada vaša, pa će biti rekonstruisana ili je to nova vlada. Ja cijenim načelno pristup da ne bude pobijeđenih i pobjednika. To bi dobro bilo uoči nekog, ne daj bože, građanskog rata da razbijemo taj pristup, kamo sreće da je bio u nekim raskolima crnogorskim taj pristup. Međutim, ovdje mora biti ishod večeras i on će biti na kraju glasanjima. Zalažem se čini mi se opravdano da se izjasnimo ovdje šta Vlada misli o ovoj inicijativi.

Slažem se s Damjanovićem da nije ona tačka dnevnog reda, ali jeste očigledno dokumenat koji stvara nove momente i koji rađa razne sumnje. Dakle, ako sam već uzeo riječ, vrlo kratko, logičan rasplet događaja. Ja sam pregovarao sa gospodinom Pajovićem u Nikšiću, Podgorici, imam iskustvo određeno, nikome ne dajem nikakve primjedbe, trudio sam se, imao strpljenja, imam i sad strpljenja i moram da ga pitam. On će demokratski da odgovori kako da

se da saglasnost, odnosno povjerenje Vladi pa će ona kada bude dobila povjerenje da pravi neku vladu, ne zna se opšte kada, koja ministarstva. Ja ne vjerujem uopšte tom scenariju.

Dakle, jedini logičan put i još jednom podržavam ideju Pozitivne u smislu stabilnosti svih elemenata o kojim govori, ali put je pravi sljedeći: da se izglasa danas, cijela opozicija, Pozitivna kaže da je opozicija, ne želim da negiram to do glasanja, naravno, a tada će se sve znati, da Vlada ne dobije povjerenje, opet velika uloga Pozitivne. Ona opredjeljuje tu buduću većinu, može znači u ime stabilnosti, ne znam čega, evroatlantskih integracija, da se založi za većinu sa DPS-som. Može, što bi po mom mišljenju bilo logično, sa opozicijom i Socijaldemokratskom partijom da vidimo gdje je većina, da se formira nova vlada i tada ima mehanizam. Ja ću mu se pridružiti. Ako se formira opoziciona vlast, odnosno tada legitimna vlast i bude nekompetentnosti, neozbiljnosti, ja ću mu se pridružiti da oborimo tu vladu.

Trećeg dana, dakle mislim da sam jasan. Dakle, pravi put za formiranje Vlade koja je bila izvor stabilnosti jeste izraziti nepovjerenje ovoj vladi koja neće da se izjasni i time izaziva velike sumnje da je ovdje neka igra koju javnost gleda.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Premijer hoće da se izjasni.

Molim vas, sad ćemo, samo malo, razjašnjavamo se, izvolite. Sad ćemo se vratiti imate vi sljedeću diskusiju, kolega Kaluđeroviću imate vi sljedeću diskusiju.

DARKO PAJOVIĆ:

Ja sam saglasan, nekako se uvijek slomi na nas, nekako su uvijek ovakve stvari kad mi tražimo riječ. Dozvolite nam poslije niza ekspresija da i mi kažemo to što mislimo ako ako nas je neko nešto pitao. Pa evo, slušamo dva dana rasprave između vladajućih partnera pa ćutimo i šedimo.

Ne nisam mislio na vas nego sam mislio na uobičajena negodovanja ako se neko iz Pozitivne javi za riječ, jer to nije na tragu nečijeg drugog razmišljanja, da budem do kraja jasan.

Dakle, ovo je, gospodine Lekiću, vrlo jasno inicijativa koju smo pokrenuli mi iz opozicije, meni se čini u februaru prošle godine. Ja mogu da podsjetim na citat kolega iz Demokratskog fronta koji bi podržali apsolutno svaki dogovor između vlasti i opozicije uz medijaciju Ranka Krivokapića u početku parlamentarnog dijaloga o rješavanju krize. To su stavovi naših kolega iz Demokratskog fronta, precizno sam citirao, kad smo mi otpočeli rad na ovome, mislim da je

bila u pitanju radna grupa, a isto tako su četiri predsjednika stranaka potpisali inicijativu, uz garancije da nećemo zaustavljati integrativne procese i ponudili je svima, svima, uključujući tada i Demokratskoj partiji socijalista.

Razlika između ova dva stava mojih opozicionih kolega tada i sada, što je ovo trenutno ponuda Pozitivne Crne Gore, to je jedina razlika. Nije medijacija Ranka Krivokapića, nije plan drugih opozicionih kolega, nije ucjena nekih trećih. Ne, ovo je naš plan, i ja sam ga vrlo jasno iznio kao ponudu. I ispašće da je to jedini problem zašto se mi u Crnoj Gori ne možemo dogovoriti i onda pozivati na destabilizaciju političkih prilika, bojkote itd. Dakle, ja ne bih da se ovim bavimo na neozbiljan način. Opet ne mislim na vas, gospodine Lekiću, nego dajem ocjenu nekih drugih komentara. Ja bih da sagledamo šta imamo unutra, ja bih da sagledamo do kraja ovog zasjedanja šta možemo u smislu demokratizacije ovoga društva da očekujemo. Izvinite, da li uopšte možemo. Što kažem malo mi je iracionalno razgovarati na ovu temu, do završnog izlaganja postoji teoretska mogućnost, nije cukar u vodu, imamo papuzu sat, dva vremena. Sagledaćemo i mi politički, sagledajte i vi politički. A objasnio sam razloge zbog čega jedan predlog koji dolazi iz ostatka opozicije, a znači prvo ne, pa onda sve ovo, zašto mi nudimo prvo sve ovo pa onda da. U stuštini radi se o jednoj te istoj stvari, ali u potpunosti razumijem političku potrebu za političkim profitom, jer mi praktično jesmo već u kampanji. Meni su ti politički razlozi pojedinačnih stranaka potupno razumljivi, ali ajmo samo da demistifikujemo neki alibi, neke sumnje. Nema sumnje ako bilo ko što zna. Mi smo bili pola sata kod potpredsjednika DPS-a i sve što smo tada od njega čuli prilikom pojašnjavanja bilo je- aha. Dakle, ako neko ima nešto više od toga- aha, ja bih volio da mi kaže. Ako nemamo, odbacimo sumnje i sačekajmo da čujemo onoga ko treba o tome da se izjasni, mislim da je to fer i jedan iskren, i na kraju krajeva, jedini ispravan pristup cijeloj ovoj stvari. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Pitali ste me više puta, svaka inicijativa koja će doprinijeti dogovoru, ja ću je podržati, i to je smisao medijacije. Nije bitno ko je predložio samo da bude efikasna i uspješna, ništa drugo. Znači, ne ne, ja kažem slobodno ko ima bolju, samo da uspijemo.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Treći je dan kako Vlada učestuje u ovom razgovoru na vlastitu inicijativu da se raspravlja pitanje političkog povjerenja Vladi.

Mislim da smo sva tri dana vrlo striktno poštovali ono što je Poslovnik o radu Vlade i protokol koji taj poslovnik podrazumijeva. Sastavni dio tog protokola je da Vlada, kroz učešće predsjednika Vlade, ima završnu riječ povodom trodnevne rasprave. I ovo o čemu je jedan broj poslanika sada govorio se podrazumijeva da će biti tretirano kroz završnu riječ predsjednika Vlade.

Saglasan sam i sa intervencijom gospodina Lekića kada je kazao da bi možda trebali da se malo snažnije, već u ovoj fazi fokusiramo na ovaj aspekt tog pitanja, ne zaboravljajući nijednog trenutka da je na stolu pitanje povjerenja Vladi, a ne pitanje inicijative Pozitivne, ali i ne prenebregavajući tako očiglednu okolnost da je Pozitivna učinila dodatni napor u odnosu na druge partije, nudeći svoje viđenje kako je moguće doći do nekog korisnog političkog kompromisa na zadatu temu.

Pokušao sam i juče i prekjuče da sugerišem da razgovaramo o najvažnijim aspektima pitanja povjerenja Vladi, pod čim sam podrazumijevao taj aspekt, međutim, već tri dana smo mi razgovarali o različitim pitanjima, i ajde da zaista pokušamo da damo prilog zaustavljanju neracionalnog trošenja vremena i da u ostatku dana se fokusiramo na ovo pitanje. Zato, i prije onog što će biti finalno izjašnjenje Vlade o predlogu Pozitivne, što ću saopštiti kroz završnu riječ, nekoliko rečenica koje će pomoći da odgonetnemo zagonetku koju ja mislim vještački održavamo, a to je kakav je odnos Vlade i kakav je odnos Demokratske partije socijalista prema ovoj inicijativi. Najbolje će biti ako vas podsjetim na ocjene koje sam sam, zajedno sa drugim ljudima iz Vlade i vrha Demokratske partije socijalista već saopštio na ovom putu.

Podsjećam, dobili smo inicijativu ispred parlamenta da se pokupimo iz Parlamenta i da im otvorimo vrata da oni ovdje dođu i zauzmu naša mjesta. To smo okvalifikovali kao rušenje poretka Crne Gore i kazali da je to neprihvatljiv scenario promjene vlasti u Crnoj Gori. Nakon toga smo dobili inicijativu koja je pokrenuta od strane jedne partije, sada sa parlamentarnim statusom, dakle nakon podjela koje su se dogodile na političkoj sceni, da pozovemo Evropsku uniju kao medijatora, ne kao posmatrača, kao medijatora da riješimo krupnu krizu povjerenja u izborni sistem. Kazali smo - ne, to ne priliči zemlji koja je kandidat koja je u pregovorima za članstvo u Evropskoj uniji, koja je već dobila pozivnicu o članstvu u NATO, pokazaćemo valjda da imamo unutrašnje kapacitete da prevaziđemo taj problem bez medijatora.

Nakon toga, na prvom sastanku lidera parlamentarnih partija u organizaciji predsjednika Parlamenta, pokrenuto je pitanje da se odmah opredijelimo da li smo za prelaznu vladu. Kazali smo ne, nijesmo za prelaznu vladu, jer prelaznu vladu doživljavamo kao ultimatum, doživljavamo kao pristajanje na ocjene koje su saopštene da su svi prethodni izborni procesi bili neregularni, uključujući i onaj 2012. godine, sa čim se mi ne slažemo i zbog toga ne pristajemo na prelaznu vladu i ne pristajemo na prijeki politički sud Demokratskoj partiji socijalista. Ono što sam i tada kazao, ono što sam kazao i u više navrata u medijima i ovdje u Parlamentu i što sam juče ponovio na ljubazni upit poslanice Kalezić, dakle kazao sam i ponoviću: Ne slažući se sa ocjenama opozicije o tome kakav je naš izborni sistem i kakva je naša dosadašnja izborna praksa, respektujem da postoji nepovjerenje dijela parlamentarnih partija prema performansama izbornog sistema i prema sposobnosti institucija da spriječe zloupotrebu državnih resursa u izborne svrhe, respektujem. Zašto? Pa valjda je jasno, za to što nema izborne utakmice ukoliko samo jedan subjekt vjeruje u pravila te utakmice. Znači, moramo obezbijediti neka pravila u kojima ćemo imati više povjerenja, koliko god opravdana bila naša sumnja ili ne. Kako ćemo otkloniti tu sumnju? Tako što ćemo omogućiti i drugima koji sumnjaju da zajedno učestvujemo u kontroli upotrebe državnih resursa. Kako drugačije? Ja ne vidim kako. Sve ostalo biste smatrali da kažem nekom jeftinom i praznom političkom retorikom i političkim trikovima. Ne. Znači podrazumijeva se da da. Izvolite da iskontrolišemo kako se upotrebljavaju državni resursi. Zašto? Za to što sam duboko uvjeren da ste u apsolutnoj zabludi da je Demokratska partija socijalista pobjeđivala zato što je zloupotrebljavala državne resurse. Ali respektujem da vi danas tu zabludu imate. Ajde da je otklonimo. Kako ćemo je otkloniti? Tako što ćemo zajedno to kontrolisati. Prema tome, ja mislim da se i Vlada i Demokratska partija socijalista veoma eksplicitno o tome već izjasnila. U odnosu na političku ideju i nama je kao i vama bilo potrebno da čujemo šta podrazumijeva Pozitivna u svojoj inicijativi pod ovim što je neka vrsta modela, ajd kažimo za predupređivanje krize, političke krize ili za otklanjanje krize povjerenja u izborni sistem. Sad smo čuli, i svi ćemo imati prilike da se kroz diskusiju i kroz učešće šefova poslaničkih klubova u drugom krugu, kao i kroz riječ predsjednika Vlade, na kraju i eksplicitno o tome izjasnimo. Ali, nemojte da pravimo enigmu tamo gdje joj nema mjesta. I DPS i Vlada su rekli kako mi vidimio put za prevazilaženje nepovjerenja u izborni sistem sa ciljem da imamo regularan izborni proces, da dobijemo kredibilnu vladu i da nakon toga ta vlada nastavi da vodi Crnu Goru putem daljeg demokratskog i ekonomskog razvoja. Zahvaljujem.

RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da preciziramo, prelazna vlada nije bila dio prvog sastanka, dogovoren je drugi redosljed, da se bavimo pitanjima logistike, ali na kraju prvog je bilo zakazano dogovorom svih predsjednika partija da se pravno- političkim modelima garancije, nije pisalo prelazna vlade, naravno, dogovorimo kako će to biti. Ovo sada što predlaže Pozitivna je jasan ulazak opozicije u Vladu, tako da ja to pitanje nisam otvarao na parlamentarnom dijalogu ostavljeno je za 1.februar, kada je trebalo biti i kada će biti. Svakako 1.februara će biti razgovor o tome i sve inicijative su žive, što se kaže.

Možemo dalje, kolega Kaluđeroviću, rasprava na osnovu kolege Kaluđerovića u ime Vlade je htio potpredsjednik Lazović.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam, predsjedniče Skupštine.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodo predsjedniče i članovi Vlade.

Dozvolite na početku da posjetim da je danas Savindan i svim građanima i porodicama kojima je slave i kojima je krsna slava ili tako, ministre Konjevuću, čuo sam i vama čestitke, a nama najbolje želje da danas na ovaj lijepi dan završimo jedan izuzetno važan i značajan posao, na način koji će biti na dobro Crne Gore i demokratske iskorake koje je, vjerujem da smo svi saglasni, nužno činiti. Osjećam potrebu da podsjetim, a vjerujem da svi dobro znamo da je od drugog svetskog rata Vlada nama prijateljske države Italije imala 50 i nekoliko mandata. Dakle, manje od godinu i po prosječno trajanje mandata po jednoj vladi. I koja je smetnja bila toj državi da ona bude među 10 najrazvijenih i najmoćnih ekonomija u svijetu? Nažalost, Crna Gora od kada je ušla u višestranačje poslije drugog svetskog rata. Dakle, 25 godina, nije na izborima promijenila Vladu, ako imamo na umu da je DPS pravni sljedbenik, Saveza komunista gotovo možemo reći punih 70 godina. Dakle, ono što sam i sa mjesta moram priznati nervozno reagovao, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Dakle, ne možemo jednom ponudom, pa makar ona bila i elementarno korektna, gaziti ono što su elementarni, demokratski principi. A elementarni demokratski principi i pravila govore kada je pukla predizborna koalicija DPS-a i SDP-a, ova Vlada je ostala bez parlamentarne većine, došla je 39, ne može doći do parlamentarne većine legitimno, jer svi ostali poslanički klubovi su i poslanici ušli u ovaj parlament pozivima na izborima i u

predizbornoj kampanji za izbore 2012.godine, pozivima da traže povjerenje građana da bude smijenjena ova vlast. Prema tome, ako se desi večeras kada budemo glasali da neki od nas poslanika glasa za povjerenje Vladi, bez obzira na izgovor imamo papir, to nema nikakve veze sa pitanjem povjerenja Vladi. Kolegama iz Pozitivne, još jednom podsjećanje i upozorenje tek pad ove Vlade, ja ću sada reći nekoliko ključnih stvari zbog kojih mislim da je neminovno da ona treba da padne, pad Vlade večeras samo je dodatni impuls za vođenje političkog dijaloga koji je već krenuo, u kojem opet kolege iz Pozitivne, u naredom razrješavanju političke scene, traganju za pravno- politički modelom koji je prihvatljiv budućoj parlamentarnoj većini, oni će opet presudno opredjelivati. A sve do tog trenutka ova Vlada, ali Vlada koja je pala, nastavlja da usvaja ustavne nadležnosti. I to je toliko jednostavno i imajmo na umu to, kao boga Vas molim, jer u suprotnom izlažete se ili izlažemo se bilo koji pojedinac strahovitom riziku da smo pogazili principe i da nas rukovodi nešto drugo. Ja ću sada od ukupno 301 razloga zbog kojeg Demokratska Crna Gora, i to je predstavila ovih dana javnosti smatramo da ova Vlada treba da padne, govoriti o nekoliko ključnih razloga, zbog kojeg mislim da ste Vi, predsjedniče Vlade Đukanoviću, izgubili politički kredibilitet da budete i dalje predsjednik Vlade. I počecu sa onim pitanjem o kojem je i danas dijelom govoreno, ali o kojem se zapravo započeo razgovor, imam pravo da to činim, jer tu problematiku pratim već nekoliko godina, razgovarali na Premijerskom satu u julu prošle godine.

Dakle, Afera "Limenka", najkraće ću reći, jer javnosti u dobroj mjeri poznato, dakle šteta po državu oko deset i po miliona direktno korist građaninu koji se eto da kažem slučajno zove Aco Đukanović, vaš je rođeni brat. Vi ste na Premijerskom satu u julu mjesecu prošle godine na moje pitanje u vezi sa tom problematikom propustili da obavijestite javnost, trudim se da biram najlakše moguće riječi, da ne kažem neistinito obavijestili javnost o nekoliko veoma važnih stvari, koje kao predsjednik Vlade, kojem kao predsjedniku Vlade nijesu smjele da se dese.

Prvo, ponudili ste javnosti da se taj aražman desio u vrijeme kada Vi nijeste bili premijer, to je jedna neistina. U maju 2008.godine, kada je zaključen kupoprodajni ugovor sa građaninom Acom Đukanovićem, Vi ste obavljali funkciju premijera. Ugovorom je regulisano da se izmještanje "Limenke" desi u roku od 24 mjeseca ili dvije godine od zaključenja ugovora.

Dakle, do maja 2010.godine, u maju 2010.godine, takođe Vi ste bili premijer, gospodine Đukanoviću. Dakle, ugovoreno i obaveza do kada je trebalo izmjestiti "Limenku" se desila u vrijeme kada ste Vi bili premijer. Prećutali ste još jednu stvar, a javnost se time nije bavila i to

ću reći. U međuvremenu je ugovaranje i to neposrednom pogodbom sa preduzećem Čelebić, da se gradi zgrada Centra bezbjednosti Podgorica za 13 miliona koji je gle čuda pazite neposredno pogođeni posao u međuvremenu porastao za još 20% i dostigao 15,5 miliona. Ugovorom sa tim preduzećem je čak ugovoreno da on realizuje posao izmještanja "Limenke". Da li je to u konačnom obračunu obračunato ili se eventualno umanjila ta cijena koja je inače povećana 20%, ja ne znam, ostavljam da analitičari i oni u Vladi koji su zato zaduženi govore. Dakle, još jedna izuzetno važna stvar koju ste prećutali, gospodine predsjedniče Vlade, a morali ste znati, to je do tog trenutka iz ovog posla između države i građanina Aca Đukanovića sa žiro računa Budžeta Crne Gore skinuto 5,4 miliona evra. Dakle, u prvoj polovini 2013.godine, jedan dio u februaru drugi dio u aprilu. Je li tako, ministre Žugiću? Govorim podatke iz pisma koje ste u oktobru prošle godine Vi dostavili, 5,4 miliona evra od toga su 3,4 miliona evra povraćaj kupoprodajne cijene i poreskih obaveza koje je kupac bio izmirio državi, a milion 956 hiljada je dirkenta šteta za državu koja je već nastala, odnosno direktna korist za građanina Aca Đukanovića koje je nastala do tog trenutka. Dakle, to su stvari koje su se dešavale 2013.godine. Vi i ja smo na Premijerskom satu razgovarali u julu 2015.godine, Vi o tome nijeste obavijstili ni mene, ni ovaj Parlament ni javnost, a morali ste stvari znati kao predsjednik Vlade.

Dalje, kupovina kampa na Zlatici, reći ću zbog čega je, između ostalog, to važno, iako je to tema koja je takođe prisutna u javnosti, dakle 2005.godine i 2006.godine, prodaje se većinski paket akcija Utipa za 4,7 miliona evra, i svi maltene hoteli u Podgorici, a samo nekoliko godina kasnije Vlada se pojavljuje da kupuje kamp na Zlatici za 8,4 miliona evra. Nemam nikakve dileme, naduvana je ta kupoprodajna cijena na štetu države, jer je onda ugovoreno i postignut sporazum Vlada i Glavni grad u ime Glavnog grada, tadašnji gradonačelnik Miomir Mugoša, da od tih 8,4 miliona evra Vlada ne plati prodavcu firmi Normal koji je vlasnik Utipa, nego Glavnom gradu da bi Glavni grad izdao potvrdu da je Normal na osnovu kupovine lokacije na mjestu izgradnje Hotela Crna Gora i komunalija dakle, 3,47 miliona evra, smatralo se da ih je izmirio. Znači, javno sa punom odgovornošću kažem, znam da taj predmet jeste u Vrhovnom državnom tužilaštvu da su to te stvari. I još nešto, ko je bio na čelu Uprave policije koja je tražila i realizovala ove ugovorne obaveze? Bio je gospodin Veljović koji nije izgubio povjerenje kod Vas nego ste ga prije nekoliko mjeseci, koliko li već ima i godinu dana, postavili za sekretara vijeća za nacionalnu bezbjednost, koje je po zakonu koordinira poslove u okviru tog sektora u Crnoj Gori. Dakle, moglo bi da se nabraja puno toga još što slijedi i ja

ću, s obzirom a sam potrošio vrijeme, dakle samo da pomenem oko 30 izuzetno značajnih zakonskih projekata koje ste predviđeli tokom 2015.godine, da predložite Skupštini Crne Gore, nijeste učinili. Između ostalog, niste ni predložili Zakon o PDV-u i smanjenje zahvatanja odnosno stope PDV-a na osnovne životne namirnice.

Samo da završim, i da prenesem i Vama. i ukupnoj javnosti i ovom parlamentu stav rukovodstva Demokratske Crne Gore. Dakle, ako danas klasičnom političkom korupcijom bude izglasano povjerenje Vladi, poslanici Demokratske Crne Gore će zaustaviti svoj dalji rad u Parlamentu Crne Gore, sve dok parlamentarna opozicija, ona istinska ne postigne punu saglasnost oko daljih političkih poteza u susret političkoj borbi za demokratski ambijent za naredne izbore. Odazvaćemo se pozivu za politički dijalog, ali samo po pitanju razgovora o prelaznoj vladi. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam.

Komentar komentara.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kaluđeroviću, imam potrebu da interвениšem na tri vaše ocjene.

Prva je dobro je da ste se pozvali na italijansko iskustvo, jer je makar geografski blisko i pozvali ste se, ako se ja ne varam, da je u 45 godina Italija promijenila 52 Vlade, tako nekako. Nevažno, ali iz toga ste izveli zaključak potpuno pogrešno, a to je ako se ovdje promijeni Vlada pregrupisanje parlamentarnih stranaka da ćemo imati političku korupciju. U Italiji je većina ili dobar dio vlada od tih 50 i kusur vlada formiran upravo u tom političkom korupcijom kako je Vi kvalifikujete. Dakle, bez izbora pregrupisavanjem političkih snaga u italijanskom parlamentu. Dakle, dobro bi bilo poznavati malo bolje određene činjenice, da ne bismo makar koristili pogrešna iskustva i pogrešne primjere za teze koje želimo da dokažemo.

Drugo, kada je u pitanju "Limenka" dosta sam o tome govorio i nemam potrebe zaista da govorim sem da možda preciziram neke stvari koje ste Vi pokušali da dosta tvrdo kvalifikujete kao moju obmanu, a nije riječ o obmani. Dakle, Vi i ja smo imali polemiku na ovu temu i sjećam se svakog detalja pa ću ga ponoviti, Vi ćete me popraviti ako sam negdje pogriješio. Tačno je da sam ja 2008.godine bio predsjednik Vlade kada je Uprava policije

raspisala poziv za potencijalne partnere kada je dobila ponude, kada je imala javno nadmetanje, kada je konstatovala da je Aco Đukanović izdao najbolju ponudu i da je u roku od pet dana uplati cijenu koju je najavio na tom oglasu. Ne znam zašto je to relevantno, da li je trebalo da se pohvalim tom okolnošću da sam u tom vremenu bio predsjednik Vlade zato što je obavljena jedna normalna procedura, to se valja podrazumijeva. Tačno je da sam bio predsjednik Vlade i u maju 2010.godine, kada je Vlada trebala da ispuni odnosno Uprava policije tada već ja mislim Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, jer je u međuvremenu došlo do prekompozicije ili nije potupuno svejedno. Znači, Uprava policije kada je trebala da izvrši svoju obavezu i da se iseli iz te zgrade, moram da priznam, ako postoji greška postoji u tome. Dakle, niti sam znao da je došlo vrijeme da se iseli Uprava policije niti me ko upozorio. Vidio sam kasnije prelistavajući dokumentaciju o tom slučaju da je prepiska između onog ko je kupio tu zgradu i države koja nije izvršila svoju obligacionu obavezu da se iseli iz te zgrade počela, ako se ne varam, u septembru 2011.godine. Dakle, u ovom periodu od petog mjeseca do devetog mjeseca je očigledno postojala neka prećutna tolerancija, ajde iselićete se valjda. Tako da tačno je da sam u tom periodu bio predsjednik Vlade, ali dozvolite da valjda ne očekujete i u opisu posla predsjednika Vlade da prati realizaciju svake ugovorne obaveze, svakog starješine državnog organa koji se pojavljuje u odnosu određenom obligacionom aranžmanu to bi zaista bilo preficiozno očekivati od svakog predsjednika Vlade. I napokon kazali ste mi oko gospodina Veljovića i mog povjerenja, tačno u pravu ste dakle moje povjerenje prema poslovi rezultat toga je da je sekretar vijeća za nacionalnu bezbjednost. Reći ću vam vrlo precizno to povjerenje prema njemu je izgrađeno upravo kroz odgovorno obavljanje poslova u Upravi policija, i to moram da to kažem zbog javnosti koja nas sluša, u najtežem vremenu u novijoj istoriji Crne Gore.

Dakle, upravo u vremenu '98,'99 kada je sve u ovoj zemlji bilo stavljeno na probu tada smo izgrađivali to povjerenje i ono traje do današnjeg dana, i zbog toga je on danas na tom mjestu na kojem jeste. Naravno, ako Vi znate da on ne zaslužuje to povjerenje zbog nečega što je radio nezakonito, zna se šta je procedura i kako je lako pokolebati predsjednika Vlade kada mu stavite na uvid nešto što je optužnica ili što je eventualno pravosnažna presuda protiv bilo koga od njegovih saradnika. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniku Vlade.

Kolega Kaluđerović, želi da iskoristi svoje pravo.
Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Dakle, ja se nijesam, gospodine predsjedniče Vlade, bavio pitanjem poštovanja principa kada su padale vlade u Italiji. Htio sam da pošaljem poruku da činjenica da su birali Vladu u vremenskom intervalu manjem od godinu i po dana, nije bila smetnja, nije bilo krize u državi, nije bila smetnja. Nama se to ne dešava evo 70 godina, maltene. Samo na to upozoravam i zato poruka svima, nije problem, sad je nasušna potreba ubijeđen sam ovog trenutka da se to večeras desi, da bi se snažnije pristupilo političkom dijalogu i tragalo za konsenzusom oko ambijenta za slobodne izbore. Konačno, predsjedniče Vlade Đukanoviću, vaš potpredsjednik i u Vladi i u DPS-u prije neko veče rekao da po decembarskom istraživanju javnog mjenja DPS stoji izvanredno, ima 45% podrške. Dakle, na samoj ivici je apsolutne pobjede primjenom dontovog modela. Otkud strah, otkud zebnja, koji je problem? Zar ne bi dodali još političkog imidža ovaj na taj način i možda je još koji glas ako sami učinite ono što demokratski standardi nalažu? A oko "Limenke", u julu prošle godine na Premijerskom satu rekli ste - Sačekajmo presudu Vrhovnog suda. Sačekali smo je i desila se u decembru i rekli ste pokrenućete pitanje odgovornosti. Valjda šteta po državu od 10,5 miliona evra, koja je kvalifikovana, usuđujem se reći, iako mi vjerujte nije posebno prijatno, ali mislim da je politički izuzetno značajno jer govori o vašem senzabilitetu prema osjećaju odgovornosti za obavljanje javnih funkcija i posebno, na jednoj strani, štete po državu, a na, drugoj strani, kada je dobitnik te štete niko drugi nego Vaš rođeni brat.

Ja kao građanin razumijem njegovu potrebu da ako mu je moglo biti učini to što je učinio. Ali ne mogu da shvatim ni Vas, niti bilo kojeg državnog funkcionera da tako lagodno se odnosi prema 10 i po miliona. 10 i po miliona će nam napraviti problem, je li tako, ministre Konjeviću, jer će to ići na teret budžetskog potrošača MUP-a. Dakle, to je pet neto zarada svih zaposlenih u Upravi policije. To je 38 hiljada prosječnih penzija u Crnoj Gori, gospodine Đukanoviću.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Razumio sam da je kolega postavio dodatna pitanja u ovom dijalogu. Da li ima potrebe da čujete odgovor?

Ne želite odgovor na postavljena pitanja?

Hvala vam.

Kolega Tuponja takođe želi komentar.

U pravu ste, ministre.

Izvinite.

RAŠKO KONJEVIĆ.

Zahvaljujem.

Ne mislim da ću puno doprinijeti, ali sam negde dužan da i ponovim nekoliko činjenica, a između ostalog i direktne prozivke poslanika Kaluđerovića. Već sam u suštini rekao, iz te zgrade nije trebala da se iseli Uprava policije jer se ona već bila iselila i prešla u drugu zgradu. Iz te zgrade je u roku od 24 mjeseca, shodno članu 5 tog ugovora, da se iseli područna jedinica Upravnih unutrašnjih poslova Ministarstva unutrašnjih poslova. Ili da preciziram, ono odeljenje u ministarstvu koje izdaje lične karte, pasoše i tome slično.

Kada je formirana 40. Vlada, već je bilo sudski spor koji je na samom početku mandata Vlade, sudski sporu u smislu raskida ugovora koji je podrazumijevao da se kupcu vrati novac, što je normalno, a državi koja je to prodala da se vrati objekat. Ministarstvo je tada smatralo da nije racionalno da se taj objekat prodaje, nego je iz sopstvenih sredstava taj objekat rekonstruisalo. Danas, možda ne Vi nego drugi građani Podgorice imaju priliku da vide kako on izgleda. Da li neko treba da snosi posljedicu, političku i ličnu odgovornost, kao što je rekao ministar finansija, ja vam ponavljam – da. Znači ne trebamo mijenjati teze, radi se o obligacionom odnosu. Nije važno ko je u tom obligacionom odnosu bio. Mogli smo da budemo hipotetički i ja i Vi, gospodine Kaluđeroviću, ili bilo ko odavde. Važno je nešto drugo. Da mi u sistemu vlasti ukupno uspostavimo sistem odgovornosti, da neko ko je bio donosilac odluka /Prekid/ starješine organa koje je donosilac tih odluka, da ispoštuje ugovorne obaveze koje su bile ne nametnute, nego koje su bile proizvedene tim obligacionim odnosom. Znači, to je moj profesionalan pristup bez obzira o kome se radi. Sjutra za mene odmah kažem, ukoliko sam ja donosio odluke koje za ovu državu u nekom postupku proizvedu neku vrste štete, pa ja moram da budem najmanje objektivno dakle politički odgovor u tom dijelu. Krivično-pravna odgovornost je nešto potpuno deseto. To niti utvrđuje ovaj dom, niti utvrđuje Vlada, za to

postoje neke druge nadležne institucije. Ali, politička objektivna odgovornost za onoga koje propustio da izvrši radnju, po mom skromnom sudu, za taj iznos štete dakle mora da snosi političku odgovornost. Ovo je moj stav, da se radi o meni ili bilo kome drugome. Radi se o starješini organa koji svoju odluku nije sproveo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ovo je replika bila, tako su mi rekli.

Kolega Goran Tuponja, komentar.

GORAN TUPONJA:

Nije komentar, nego replika.

Shodno članu 101 stav 3, pravo na repliku u smislu stava 1 ovog člana ima predlagač odnosno predstavnik predlagača akta o kojem se pogrešni član čita /Prekid/ izrazi u negativnom kontekstu odnosno na klub poslanika ili političku partiju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Tuponja, nemate na klub. Ako Vas je lično pomenuo, na klub smo ukinuli mogućnost replike.

GORAN TUPONJA:

Ne možete ukinuti nešto.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možemo. Juče kolega iz Bošnjачke stranke nije dobio po istom principu.

Komentar?

Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Prvo mi je nesvatljivo, predsjedniče, da ste mogli samoinicijativno da ukinete bilo koji član ili stav o radu Skupštine, jer je član 101 vrlo jasan u određivanju replike. Ako se izrazi u nekom negativnom kontekstu, odnosno klub poslanika ili političku partiju, pravo na repliku ima

predsjednik odnosno ovlašćeni predstavnik kluba. To ste pravo, evo čujem, upravo ukinuli. Znam da ste se juče pozivali na praksu, koja vlada u ovom Parlamentu, ali dozvolite da je Poslovnik iznad prakse.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije čak ni iznad Ustava, nećete vjerovati, evo reći ću Vam kako. Da pomognem i meni i Vama. Kao što znate mi ovdje usvajamo ...

GORAN TUPONJA:

Naučiću onda nešto novo, jer Vi tu praksu tumačite od trenutka do trenutka kako to Vama odgovara.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću Vam primjer koji je mnogo opasniji...

GORAN TUPONJA:

Ne morate. Ja bih nastavio sa komentarom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam na povjerenju onda. Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Gospodine Kaluđeroviću, pretpostavljam da ste u nedostatku nekih drugih argumenata ili boljih upotrijebili uvredljive riječi. Mislim da to ne priliči ni Parlamentu, ni Vama kao ozbiljnom poslaniku kojeg izuzetno cijenim. Dakle, dozvolićete da mi imamo obavezu da svoje stavove sprovodimo na način kako mi mislimo da treba, da sprovodimo naš politički program, a ne programe nekih drugih partija. Ne trebate da nas posjećate, niti da nas upozoravate na nešto. Vjerujemo da svoju dužnost obavljamo onako kako treba i izgovorili ste riječi - da bi mi pokazili principe i da nas vodi nešto drugo i onda u kasnijem izlaganju i političku korupciju.

Meni je žao što nemate bolju argumentaciju da napadnete plan koji je iznijela Pozitivna Crna Gora, a dozvolite da nama kao autorima toga plana stoji pravo da se za taj plan zalažemo, za njegovo ostvarenje. Zar ima išta logičnije od toga? Govorilo se o nepreciznostima unutar

ovog našeg plana. Zar je neprecizno ako tražimo da se obezbijedi učešće parlamentarne opozicije u radu ministarstva na onim pozicijama na kojima mogu kontrolisati finansijske tokove, zapošljavanje, socijalna davanja i slično kako bi bile spriječene zloupotrebe državnih resursa u izborne svrhe?

Kolega Kaluđeroviću, u pripremi ovog dokumenta proučavali smo puno ostalih materijala, između ostalog, i plan demokrata, i vjerujte da nam je bilo vrlo koristan i da je puno toga usvojeno u ovom našem planu iz plana demokrata. U tom dijelu mislim da će te nam ipak dozvoliti da ovaj plan omogućava i da ostvari i naše programske ciljeve i da ovaj plan nudimo i vlasti i opoziciji. Sigurno naš plan ne šteti nikome iz opozicije iako imamo različite programe. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Kolega Tuponja, ja sam govorio i ja sam još uvijek nadam da ćete definitivno doći do trenutka kad se glasa o povjerenju Vladi na način kako opozicionar jedino može da glasa u ovom trenutku. Imamo dodatnih razloga da to činimo, tragamo za ambijentom za demokratske uslove za izbore. Mi smo u izbornoj godini, oni mogu biti za četiri, pet ili najduže otprilike za šest, sedam mjeseci.

Dakle, razgovor i o vašem predlogu za izgradnju povjerenja za stvaranje demokratskog ambijenta je za poštovanje i za pažnju, ali on je za pažnju za susret lidera, za rad Radne grupe ako ona bude nastavljena. On ne dotiče problematiku glasanju o povjerenju Vladi. Vi ulazite u rizik, gospodine Tuponja, za slučaj da glasate za povjerenje Vladi, a da vam izgovor za to bude što će Vam Vlada reći - to je za nas dijelom prihvatljivo, da Vladi i DPS-u kao ključnom konstituentu Vlade i vlasti omogućite stotruko povoljniju poziciju nego što bi bila kada bi izglasali nepovjerenje Vladi, pa onda i DPS i sve nas doveli pred najozbiljniji dijalog, suštinski dijalog traganja o prelaznoj Vladi. Dakle, to su suštinske razlike, gospodine Tuponja, kolega Tuponja i mislim da su one lako shvatljive. Ako i poslije svega ne budu shvatljive, onda se bojim, imaćete problema sa ukupnom demokratskom javnosti u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemate pravo.

A mora Vas spomenut kad odgovara. Ako smislite tu logičku operaciju da vam neko odgovori a da vas ne pomene, ja ću napraviti parlamentarizam koji će idealno funkcionisati bez ijednog problema.

Nemoguće je...

Idemo dalje ... /Upadice/

Šta je demokratska javnost ? Zavisi šta je demokratska država.

Ukupna javnost u demokratskoj državi. Evo ja ću Vam reći.

Ukupna javnost u demokratskoj državi je demokratska javnost.

Ja bar znam dobro odgovore brzo.

E to znam da demokratija ima svoje limite i svoje domete.

Kolega Miljaniću, izvolite.

Mijenjali smo se. Izvinite, kolega Miljaniću, bila su dva komentara. Pošto su bili u promjeni kolega Popović i kolega Milošević su imali komentar na kolegu Kaluđerovića.

Izvinite, kolega Miljaniću.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Evo, ja ću kratko. Nadam se da mi nećete zamjerit, predsjedniče, to je dopuna ovoga što je poslanik Kaluđerović rekao, a to Vi, gospodine predsjedniče, najbolje znate.

Dakle, poslanik Kaluđerović je čestitao Savindan 27. januar, a moram da podsjetim da su u Kotoru danas dva velika praznika Savindan i Lode - pohvale zaštitniku grada Svetom Tripunu. Katolici i pravoslavci danas slave dva velika praznika.

Naravno, poslanik Kaluđerović vjerovatno to nije mogao znati, ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Rekao sam na početku kolegi Damjanoviću, ali dobro.

ANDRIJA POPOVIĆ:

... jer je to specifično za Kotor, tako da čestitam Savindan i Lode.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Pazite, na sveca ne možete imati komentare, ali izvolite.

Samo izvolite, šalim se, imate pravo.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ.

Kolega Popoviću, to pokazuje kakvo je bogatstvo kada neko živi u multietničkoj sredini. Svim srcem se pridružujem čestitkama i svim građanima koji slave i ovu svetinju. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ta dobra tradicija se čak i tokom rata održala tako da je to vrlo važno.

Kolega Miloševiu, izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ja sam prije u razgovoru koji je bio ili u komentaru sa gospodinom Danilovićem pokušao da pojasnim ono kako ja to vidim iz svog ugla i sad ću da ponovim ono što sam i prije rekao, ali na jedan drugi način.

Znači, prvo govorimo o kupcu zemljišta i objektu. Smatram da se kupac uopšte nije okoristio. On je dobio od države nazad sredstva koja je uložio, kamatu na ta sredstva, PDV koji je dao i kamatu na ta sredstva, takođe je dobio razliku u cijeni između zemljišta koje je bilo 2008. i 2012. godine i dobio je izmaklu dobit u odnosu na vrijednost koja je bila 2008. i 2015. godine.

Da li je država oštećena? Rekao sam prošli put, vjerovatno vještaci će to utvrditi na najkvalitetniji način. Država je koristila, znači, Ministarstvo unutrašnjih poslova prostor od 7.800 kvadrata. Takođe je koristila objekat od 4,400 kvadrata ovdje. Da ga nije koristila tu, morala je to koristiti za parking, za sve ostale potrebe na nekom drugom mjestu. Ja sam prije govorio o nekim ciframa, po najnižoj cijeni, ispala bi cifra manja nego što je plaćana izmakla dobit za ovaj objekat. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Sa mjesta sam, priznajem, malo nepristojno dobacio. Kada ste prošli put u komentaru sa ne znam nekim od prethodnih kolega učesnika u raspravi ustvrdili to što ste i sada ponovili, da mi vas je žao.

I iskreno kažem, nemojte to da činite. Sada ste, znači, pavosuđe crnogorsko, Osnovni sud, Viši sud, po reviziji Vrhovni sud je dosudio da je građanin Aco Đukanović, zbog toga što država nije ispoštovala ugovornu obavezu, izgubio dobit od sedam miliona i pedeset hiljada sa zateznom kamatom, tako da to sve skupa iznosi najmanje 10,5 miliona. Ovaj postupak, gospodine Miloševiću, a Vi kao poslanik, kao član čini mi se predsjedništva DPS-a i direktor DPS-a, ja se nadam da ćete se potruditi ako već neće predsjednik partije i predsjednik Vlade, a kako stvari stoje nema takvu namjeru da se utvrdi najmanje politička odgovornost lična, građanska odgovornost, a nadam se da nadležno Državno tužilaštvo radi ono što je njegova nadležnost u pogledu krivično-pravne odgovornosti. Najmanje 10,5 miliona, gospodine Miloševiću, na teret budžeta. Strahovito rizikujemo da zaposleni u Policiji koji sada čuvaju ovu zgradu, mjesecima ne primaju plate ako se brže bolje ne usvoji rebalans budžeta, gospodine Miloševiću. O čemu govorite, čovječe? 10,5 miliona i to je organizovana grupa visokih funkcionera, gazeći osnovnu ustavnu i zakonsku obavezu da odgovorno obavlja poslove u ime države, javne poslove. Dakle, napravila je toliku štetu državi a to je kvalifikovano težom posljedicom jer je dobitnik iz svega ovoga građanin koji je rođeni brat predsjednika Vlade, gospodine Miloševiću.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nema više komentara.

Poslaniče Miljaniću, izvinite, sad ste napokon Vi.

Lode su se završile, Sveti Sava se slavi, da krenemo.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Poštovani predsjedniče Vlade, članovi Vlade, kolege i kolegice, građani Crne Gore, Evo, krenuću odakle sam stao. Država ne plaća, gospodine Miloševiću. Plaćaju građani Crne Gore. Plaćaju poreski obveznici Crne Gore. Oni plaćaju štetu nastalu ovakvim ugovorom.

Izgleda da će građani Crne Gore, poreski obveznici Crne Gore morati da doplate gospodinu Đukanoviću. Po Vašoj priči treba da doplate.

Nije prvi put da se ovakve stvari dešavaju. To je slično i sa onim čuvenim garancijama. Predsjednik Vlade reče da nije znao ko je vlasnik Primorka koji je isto tako dobio ne od države nego od poreskih obveznika i od građana Crne Gore preko četiri miliona eura. Evo, ja ću mu reći da zna, taj čovjek je sada u Spužu, ali ne zato što je uzeo od građana Crne Gore, nego zato što je uzeo od nekih građanja iz Zapadne Evrope, pa su oni se potrudili da on završi tamo gdje mu je mjesto.

Što se tiče ovoga slučaja Limenke, a naravno, tako čusmo da predsjednik Vlade i nije znao na kraju u kojoj je fazi čitavi postupak i da će se završiti tako kako se završio. Upravo je u tome problem, predsjedniče Vlade. Vi imate političku odgovornost kao predsjednik Vlade da znate gdje ide novac poreskih obveznika i građana Crne Gore, a pogotovu imate posebnu odgovornost ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolege iz trećeg reda, molim vas ...

ZORAN MILJANIĆ:

... jer se radi o Vašem bratu. I ne znam šta je tu sporno. A najgore je to što od kako sam ušao ovdje, trudim se nekako da se bavim institucijama, da se osnaže institucije sistema, da niko za to ne odgovara. Znači, tu nema nikakve dileme. Država je oštećena 10 miliona. Kada se opljačka neka trafika, poštovani građani, ili prodavnica ili se ukrade novčanik, ljudi bivaju osuđeni. Počinioci takvih krivičnih djela bivaju osuđeni po dvije, tri godine i više. Znači, za 200 ili 300 eura štete idete u zatvor nekoliko godina, a za štetu od 10 miliona niko ne odgovara. E pa ne može. Ako postoje institucije sistema, a postoje, treba da rade svoj posao. Ne znamo da li je kriva Uprava policije, krivo Ministarstvo unutrašnjih poslova, ko je kriv? Neko je kriv. Dajte da se utvrdi ko je kriv i taj što je kriv da odgovara, što ne abolira predsjednika Vlade od političke odgovornosti jer se radi o njegovom bratu.

Druga stvar, ovdje sam ušao kao poslanik jedne opozicione partije. Nadam se i očekujem i bilo bi korektno prema svim građanima koji su nas tada glasali sa liste Pozitivna Crna Gora da glasaju onako kao što ću ja glasati, kao što će glasati ova dvojica kolega koji su bili na toj listi za nepovjerenje ovoj Vladi, odnosno protiv povjerenja ovoj Vladi, jer ova Vlada

ni u jednom segmentu nije zaslužila naše povjerenje. Svako drugačije glasanje bi bila prevara onih građana koji su nas u tom trenutku glasali kao opoziciju. I ne radi se tu ni o kakvoj političkoj korupciji.

A evo da se osvrnem i na ovaj dokument. Vi rekoste, predsjedniče Vlade, kako smo uspjeli da razumijemo u Vašem izlaganju, da ste Vi spremni da ustupite neka mjesta u radnim grupama ili slično da bi mi iz opozicije mogli da nadgledamo izborni proces. U ovom dokumentu ne pišu mjesta, Radna grupa, nego piše - ministri i pomoćnici ministara. Recite Vi nama - jeste li Vi spremni da opoziciji ustupite mjesta ministarska? To je nešto što nas interesuje, pa da vidimo šta ćemo i kako ćemo. To traži Pozitivna Crna Gora s ovim dokumentom. Vi se izjasnite prema tome da li ste spremni na to, pa ćemo da vidimo nakon toga šta i kako.

Čuli smo, a potvrdio je i glavni i odgovorni urednik Dana, da je afera "Snimak" došla od predstavnika Pozitivne. Govorilo se o aferi "Snimak" i u ovom domu i u medijima. Govorilo se i u međunarodnim institucijama i u Evropskoj komisiji. Nakon svega toga imali smo lokalne izbore u Beranama. Bio sam neposredan akter tih izbora i kao rezultat je uslijedila krivična prijava protiv istaknutih članova iz Vaše partije. To je u Tužilaštvu, nema još odgovora. Znači, nije da je sve završeno poslije afere "Snimak". Kao podnosioci te krivične prijave su sadašnji gradonačelnik Berana gospodin Šćekić, poslanik Fronta gospodin Đukanović, poslanik Asanović i moja malenkost.

Imao sam u rukama čitavu tu dokumentaciju koju je gospodin Đurišić, odbornik sadašnji, pribavio i predao nam i da vidite, gospodo, sve ono o čemu se govori u aferi "Snimak", ali dokumentovano. Znači, štab Demokratske partije socijalista, imena, prezimena.

Poštovani građani, vama se obraćam, preko 200 ljudi je na tim biračkim mjestima primilo novac - od 50 do 200 eura. Šta piše pored? Piše ime, prezime, matični broj, pa onda penzioner, ili radnik, ili negdje piše SDP, a negdje piše Pozitivna. Znači, to su oni koji su trebali da glasaju SDP ili Pozitivnu, pa za taj novac koji su primili treba da glasaju valjda DPS. I na kraju potpis predsjednika Mjesnog odbora DPS-a. To je u Tužilaštvu, sačekaćemo pa ćemo vidjeti o čemu se radi. Zato nema povjerenja u izborni proces. Kako će ga biti? Apsolutno ste u pravu, nemamo povjerenja, ne možemo ga imati, ali ne kao neka kozmetika u neakvim radnim grupama. Na to nećemo nikad pristati.

Kako rade institucije, gospodine Đukanoviću? Komandat SAJ-a, izvjesni Lješević, koji je bio u dužem periodu Vaš telohranitelj, sada je na ovoj funkciji. Najbolja referenca mu je u čitavom CV- u to što je bio Vaš telohranitelj. On kaže da ne zna ko je bio u džipu sa njim, a

ne ko je tukao gospodina Martinovića. Onakvo brutalno prebijanje i masakriranje smo imali priliku da gledamo samo u nekim vojnim huntama daleko odavde. Umjesto da se do sada izjasne i da se zna istina ko su 30 pripadnika SAJ-a koji su u tom trenutku tukli gospodina Martinovića onako kako su ga tukli, da će čovjek vjerovatno ostati invalid i da je sreća da je preživio, umjesto da se dozna istina o tome, čuti se, gospodine Đukanoviću. Čuti se, nemamo istinu, ne znamo, pa kako će odgovarati oni koji su obični građani ako pripadnici te specijalne jedinice ne znaju ko je učestvovao u prebijanju nedužnog građanina?

Očekujemo odgovore na sva ova pitanja. Ima puno pitanja. Ne možemo ih sve postaviti, a u smislu skraćanja i poštovanja vremena završavam. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala na poštovanju vremena.

U ime Vlade komentar, potpredsjednik Vlade, ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić.

Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

U vezi drugog resora, a zahvaljujući sjećanju, sam osjetio obavezu da se javim i da nešto sam mislio da smo razjasnili a pogotovo nakon što sam primijetio izjavu u medijima stečajnog upravnika iz tog perioda, motivisanog raspravom tokom ovih nekoliko dana, još jednom uzmem učešće u raspravi i istaknem sljedeće.

Dakle, niko pojedinačno od vlasnika nije bio u prilici da se okoristi bili kakvim državnim garancijama. Vi ste još jednom u Vašem izlaganju potencirali nešto što smo imali prilike da čujemo i prethodnih dana, a to je da je u slučaju kreditne, odnosno podrške kroz vid garancije za kredit, za restruktuiranje Primorke, vlasnik firme stekao novac itd, a zapravo je cilj tog restruktuiranja bilo da se pomogne rješenju socijalnog problema, da se tretira socijalni trošak restruktuiranja, da se pomogne obnavljanje proizvodnje i investicija u tako restruktuiranom preduzeću. Dakle, veće je isticano u javnosti i želim da to potenciram još jednom.

Dakle, iz odgovarajućeg postupka država je, uslovno rečeno, ako obuhvatimo i radnike, prihodovala ili ostvarila naplatu potraživanja od skoro šest miliona eura pomažući kroz garanciju kredit koji je Montenegro banka odobrila za restruktuiranje preduzeća. Od tih sredstava 2,2 miliona eura su ostvarili radnici na ime zaostalih neto zarada. Oko 900 hiljada

eura je bio dodatni socijalni program koji je Vlada iz svog potraživanja obezbijedila. Oko 600 hiljada eura je iskorišćeno za povezivanje radnog staža. Dakle, naplatu poreza i doprinosa i oko 130 hiljada eura je Opština Bar naplatila porez na nepokretnosti. Dakle, to je otprilike četiri miliona eura, plus dodatna sredstva koja su angažovana kroz investiciju. Dakle, između ostalog ovih dana imao priliku priliku da /Prekid/ čitav niz primjedbi kako Vlada nikad ništa nije radila za podsticanje proizvodnje, za obnavljanje proizvodnog ciklusa. Podsjećali ste nas na mnogobrojna propala preduzeća itd, kao rezultat tranzicionog procesa. Evo jednog od primjera gdje smo pokušali da pomognemo obnavljanju proizvodnje i nažalost to nije uspjelo. U nekim drugim slučajevima je uspjelo, ali ono što je suština, niko se pojedinačno nije okoristio u ovom konkretnom slučaju u skladu sa zakonitom procedurom, odabranim biznis planom, dakle, dominantno su sredstva iskorišćena kao podrška socijalnom programu i to je ono što je suština u ovom procesu. Dakle, ni u tom slučaju ni u slučaju Kombinata aluminijuma ništa Deripaska nije uzeo. Tačno se zna zbog čega je novac angažovan kroz kreditna sredstva, odnosno garancije za restrukturiranje preduzeća, za pokretanje proizvodnje, za smanjivanje broja zaposlenih itd. Dakle, mislim da je nužno kroz ovakvu vrstu intervencija podsjetiti prosto da nema mjesta u ovoj raspravi zamjeni teza. Da nema niko od nas ništa problematično da se vratimo na svaku temu iz prethodnog perioda, ali da je sa dosljednom i odgovarajućom pažnjom razmotrimo i da sučelimo argumente. Dakle, nijeste bili u ovom Parlamentu 2012. godine. Tada na moju inicijativu smo razmatrali pitanje Kombinata aluminijuma, vraćajući se unazad od prvog dana formiranja tog preduzeća i izgradnji energetske objekata koji su dobrim dijelom služili upravo za podmirivanje tog odgovarajućeg proizvodnog procesa. Dakle, ako je potrebno dodatno bilo koje pitanje razmotriti, dajte da ga razmotrimo ali da ga ne plasiramo ili insinuiramo u svojim izlaganjima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

U ime kluba, može.

Kolega Pajović je prije to uradio.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Hvala, gospodine /Prekid/ što ste ovo ponovo danas rekli i meni dali priliku koja mi je juče bila uskraćena da se pojasnimo do kraja u vezi garancija između ostalog i Melgonije i Primorke d.o.o.

Pažljivo me slušajte da ne bude da nijeste čuli.

Ja pričam o Melgonija Primorci d.o.o. Vi zamjenjujete teze i pričate o Primorci AD. To su dvije kompanije. Dali ste četiri miliona garancija kompaniji Melgonija Primorka d.o.o. za koje je premijer rekao da ne zna ko je vlasnik. Nebitno, ostavimo to po strani. Da li Vi znate? Nebitno. Kažem da je ta kompanija Melgonija d.o.o. otišla u stečaj i nije platila socijalni program koji je trebala da plati i ništa od te kompanije danas ne radi.

Ovo što danas stečajni upravnik kompanije Primorka AD Ostojić govori se odnosi na potpuno drugu kompaniju i nemojte da zamijenjujete teze. Sjutra ćete dobiti odgovor od radnika Melgonije Primorke d.o.o. koji su oštećeni, a mi platili četiri miliona i petsto hiljada kamate na tu garanciju. Nikad ih dobiti nazad nećemo jer znate da je to bio dio aranžmana gdje je Montenegro banka dala 14 miliona, a mi pokrili četiri miliona. Montenegro banka prvo treba da naplati 10 iz stečajne mase a mi eventualno ova četiri i po. Ne da neće 10, no iako dva naplati srećno joj bilo. A mi nula. Otišlo u stečaj, nema socijalnog programa.

Pričate o garancijama KAP-a, 130 miliona ste dali za KAP, šta ste uzeli za kontragaranciju? Akcije KAP-a 30% akcija KAP-a koje su tada /Prekid/ par miliona. Nominalno su vrijedele možda 20 miliona. 130 ste dali, otišla je u stečaj kompanija, nula naplate. Državna revizorska institucija je jasno pisala da ste to dali mimo zakonske procedure, mimo elaborata, mimo komercijalne revizije koja je skrenula pažnju da to ne može da se vrati nikad. Vi ste dali pare i ostali smo bez njih, ostali smo i bez KAP-a. To što postoji UNIPROM, to je druga priča. Toliko o tome. Nemojte da zamjenjujete teze jer ih vi uporno zamjenjujete. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Koleginice Jasavić, izvinite nije bilo džentlmenski da ovoliko Vam odlažu izlaganje, ali dobro.

Komentar na izlaganje kolege Miljanića.

AZRA JASAVIĆ:

Nas su građani birali da mijenjamo vast a da državu čuvamo. Da državu jačamo a ne da je slabimo. Glasali su da imamo kontinuitet evroatlantskih integracija. Da je to tačno najbolje potvrđuje naš program i Statut iz 2012. godine, a evo samo Statut kaže : Član partije može biti svaki punoljetni građanin koji prihvata program i statut. Jedna od odrednica Statuta programa jesu NATO integracije. To je ono što ste Vi zastupali u našoj partiji, jer ste Vi bili sekretar za bezbjednost i promovisali ste NATO integracije. Danas ste Vi pravi opozicionar, a mi smo sumnjivi opozicionari, i to je suština Vašeg izlaganja. Ja sam opozicionar koji vodi računa o opozicionim interesima i interesima države, a Vi vodite računa samo o interesima ne opozicije nego medijskih tajkuna koji su odlučili a Vi pristali da sa Vama upravljaju. Tako ste i kod nas došli.

Koliko ste Vi dobar opozicionar najbolje govori činjenica da ste Vi bili kordinator za Nikšić, kada ste nam Vi doveli Draga Đurovića. Da Vas podsjetim, Vi ste 26.06.2012. godine donijeli njegovu pristupnicu, Vi ste bili dužni da provjerite da li je on siguran čovjek da neće prodati, Vi ste bili zaduženi da provjerite bezbjednosnu priču oko njega, pa ste rekli da je to sve u redu. Vi ste sastavljali listu u tom gradu. Vi ste bili kordinator za Budvu i Vi ste tamo u Budvi sastavljali listu pa su nam ti odbornici pobjegli iz Budve. Vama na odgovornost. Vi ste nam pravili ono što jeste teret za Pozitivnu Crnu Goru i onda ste iz Pozitivne Crne Gore utekli u jedan klub, pa onda u drugi klub, pa ne znam dokle ćete stići.

Ono što želim na kraju da kažem jeste da sam na Vašem mjestu, ja nikad ne bih rekla za sebe poslije svega toga da sam opozicionar, jer najbolje vaša djela govore ko ste Vi.

Na kraju Vašim odlaskom mi ništa nijesmo izgubili a oni koji su sada sa Vama, shvatiće da sa Vama ništa nijesu dobili. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Miljaniću, izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Poslije ovog nadahnutog izlaganja, vidimo ode dotična poslanica. Ja nijesam imao nikakvu namjeru da polemishem kao i ove tri godine što nijesam polemisao sa njima. Pa izrekla je jedan red neistina, ne znam ja kad je Drago Đurović u Nikšiću se učlanio, kordinator za Nikšić je bio gospodin Tuponja. On je zajedno sastavljao tu listu sa lokalnim funkcionerima,

ovi iz Budve su otišli đe su otišli, ja sam otišao upravo da ne bih bio sa takvima koji će doći u priliku da razmišljaju uopšte da podrže ovu Vladu. Zato sam otišao, to je jedina istina. Evo, vidjećemo ko je bio u pravu, ko je veći opozicionar ili ko je uopšte opozicionar ja ili oni. Vidjećemo večeras kada se bude glasalo o Vladi i toliko o tome.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Šta je bilo, komentar ili replika?

Po imenu je pomenut od strane kolege Miljanića.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Kolega Miljaniću, pomenuli ste me u samom početku svog izlaganja, i vrlo ću kratko ovdje.

Prvo, sabirate potpuno različite pojmove. Novac koji je dao kupac, valjda je logično da mu se taj novac koji je on platio vrati i da ne uđe u štetu. Kamata takođe i vrijednost zemljišta u odnosu na 2008. i 2012. godinu. Ne možemo to sve da saberemo i da kažemo to je 10 miliona, i onda da govorimo o ukupnoj šteti, a nijednim potezom da ne kažemo da je to država koristila u periodu od 2008. do 2015. godine. Mislim zbog građana Crne Gore da to nije u redu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, ne, ne može, pa ne možete. Bila je replica. Kolega Šarančić, napokon. Izvolite.

Molim vas malo reda, ostalo je samo još par kolega pa ćemo na završno izlaganje. Izvolite.

DANKO ŠARANIČIĆ:

Hvala vam, predsjedniče Parlamenta i kolege,. Poštovani predsjedniče Vlade i ako nijeste u sali, članovi Vlade,

Dakle, poštovani građani,

Evo trošimo nažalost, i treći dan razmatranje ovog zahtjeva za glasanje o povjerenju Vladi. Jednostavno teško je poslije svega što se čulo ovdje u parlamentu za ova dva dana reći nešto novo čime se već međusobno nijeste počastili dojučerašnji, još uvijek aktuelni koalicioni partneri ove i ovakve vlasti.

Jedni ste drugima, uvažena gospodo, u nekih desetak sati ili već sada petnaest sati rasprave saopštili više teških, grubih riječi i uvreda nego cijela opozicija zajedno. Naravno, dobro i ljekovito je to za sistem i za promjenu sistema vrijednosti. To što su građani napokon iz vaših usta čuli da to ne priča samo ova dosadna retrogradna opozicija. Dakle, bilo je krađe. Kralo se. Kralo se mnogo, kralo se na veliko. Neko na izborima neko Bogami i na neke druge načine. Neko zbog zastave, zbog himne, a neko i zbog svog džepa i zbog svog interesa. I konačno, napokon priznanje. Dobili smo državu, a izgubili izgleda mnogo toga drugog ili sve drugo.

Nije česta pojava u političkoj praksi da sama Vlada zahtijeva od parlamenta provjeru svoga legitimiteta. Po meni to mnogo govori o tome dokle se stiglo. Kako ta vlada funkcionira ili bolje rečeno kako ne funkcionira svih ovih prethodnih godina, a na štetu naravno građana i cijele države.

Stvari su očigledno konačno dovedene do kraja ili što bi se reklo na čistac i dobro je da i sama Vlada toga postala svjesna, evo vratila se parlamentu kao krovnoj instituciji demokratije, onoj instituciji gdje bi se jedino i mogla rješavati ovakva pitanja ako izuzmemo naravno izbore koji su tako blizu, a rekao bih tako daleko. Blizu sa aspekta rokova naravno, a svjetlosnim godinama daleko kada su u pitanju demokratski uslovi povjerenja u izborni proces svih aktera primljena izbornog zakonodavstva i tako dalje i tako dalje.

Dakle, poslije višedecenijskog razvoja demokratije u Crnoj Gori, poslije decenije nezavisnosti i evropskog i evroatlantskog puta kojima se hvalite na sva usta, mi nijesmo u stanju da imamo slobodne, poštene i demokratske izbore, kao osnovni uslov svega što treba da radimo u ovoj zemlji. To je nedopustiva i poražavajuća činjenica ponajprije za one koji su vodili ovu državu svih ovih godina.

Evo, gospodin premijer nije tu, ali je rekao u svom uvodnom izlaganju u ponedjeljak da se kriza odnosa vladajućoj koaliciji reflektovala odmah nakon izbora 2012.godine. E, pa imajući u vidu tu činjenicu, kao i rezultate i domet te vaše Vlade ovih nekoliko godina opšti je zaključak da bi bolje bilo da taj mandat u ovom sastavu nijeste ni započinjali. Mnogo bi bolje bilo i za građane i za državu. Danima se ovdje priča o razvoju, ulaganju infrastrukturi, rastom preko 4%, zapadnobalkanskom, ekonomskom čudu, otvorenim poglavljima, pozivnici za članstvo u NATO, kao kruni svega, a ne možemo da primijenimo ni izbornu zakonodavstvo, ne možemo da osiguramo da u punom kapacitetu rade institucije koje treba da sprovedu to izbornu

zakonodavstvo u izborni proces, politički dijalog je postao misaona imenica a značajan dio ovog parlamenta je već duže vrijeme na ulici, legitimno i sa pravom, rekao bih.

Vi ste gospodine Đukanoviću, evo opet vam se obraćam i ako nije u sali, govoreći ovih dana ovdje on je izrekao jednu veoma opasnu konstataciju, i žao mi je što nije u Sali, koja dodatno produbljuje podjele u Crnoj Gori u ovako teškom trenutku i udaljava nas od svake vrste političkog dijaloga. A on je i onako na staklenim nogama. Tačno ste rekli, zapamtio sam da ovdje postoji antinatovski i anticrnogorski dio opozicije, odnosno parlament i volio bih zaista da čujem na koga je premijer mislio ako se vrati do kraja moje diskusije da je taj anticrnogorski dio.

Godinama unazad, a poznato je to javnosti i svima nama ovdje postavlja se znaj jednakosti između DPS-a i države i na to smo navikli sa tim svakodnevno živimo, ali se sa tim ne mirimo i budite ubijeđeni da je tome došao kraj da će se to mijenjati. A sada je postavljena još gora i još opasnija teza. Antinatovski jednako je antidržavni, to jest anticrnogorski. Ko god nije za članstvo, taj je automatski antidržavni elemenat. Ako zaista imate takva saznanja da u ovom parlamentu sjede ljudi koji su anticrnogorski nastrojeni dužni ste svi iz Vlade da obavijestite nadležne državne organe koji treba da se bave državni neprijateljima.

U septembru prošle godine smo evo usvojili rezoluciju i hvali izgleda još samo neki novi "goli otok", pa bi se možda tamo neko pre raspitao i revidirao stav, a onda bi podrška javnosti NATO-u bila vjerovatno veća.

Uvažena gospodo,

Nije pozivnica došla kao rezultat vaših reformi ekonomskog rasta, razvoja demokratije i svega onoga čime se hvalite. Ne. Došla je kao potreba da se velike sile u vremenu promjena geopolitičke, geostrateške infrastrukture preko naših leđa bolje pozicioniraju i učvrste. Šta je tu naš interes? Je li nam dobar taj istorijski zaokret baš u ovom momentu ostaje da se vidi o tome će suditi istorije i neke naredne generacije.

O ekonomskim parametrima, mislim da je dosta toga rečeno. Jasno je ukupno posmatrano stanje mnogo gore nego što je bilo 2012.godine. To je ona sumnja koji god model za analizu koristili, koju god statistiku ovdje koristili. Djeca rođena 2012.godine na svijet su dolazila sa nekih 2.500 evra duga, ako se on podijeli po glavi stanovnika. Ona koja se rađaju ovih dana imaju dug ili imaju tu privilegiju da ih čeka dug od oko 4.000 evra po glavi stanovnika. Da li je smisao u zaduživanju? Do kada? Da li je smisao u zaduživanju u nedogled? Da li je to zaduživanje donijelo ekvivalentnu ekonomsku i društvenu korist? Izgleda da nije, a

onda govorite o privrednom rastu koji ogromna većina građana čini mi se ne osjeća, o uspjehu na uspjesima, u 2015.godini, eto dostigli smo 1989.godinu. Kod nas vrijeme izgleda teče unazad.

Govorite i o leaderskoj poziciji na Zapadnom Balkanu, hiljadu puta se to ovdje čulo, a pitate li se ko čini taj Zapadni Balkan. Da li je Vlada Crne Gore bila baš najbolja, najsposobnija, najpametnija u regionu, ili nije imala teške izazove koje su imale ove druge države? Ne svojom krivicom. Srbija problem Kosova, Makedonija problem sa Grčkom koji ne može da se riješi godinama, Bosna i Hercegovina svoju složenu strukturu i rane od rata koje još uvijek liječe, Albanija neko totalitarno nasleđe, ogromnu privrednu i ekonomsku zaostalost i tako dalje i tako dalje.

Mi na sreću nemamo i nijesmo imali takvih problema i dobro je to, ali evo stalno se hvalimo time to što smo eto na prvom sjedištu nekakvog zadnjeg vagona te evropske kompozicije i što negdje treba na prvom sjedištu zadnji da stignemo. I dok najveće ekonomije Evrope alarmantno najavljuju neki novi talas krize i pripremaju se za neka vanredna stanja i vanredne mjere, kod nas se očekuje gle čuda ekonomski bum, kod nas izgleda sve ide obrnuto. Ne znam da li je taj bum rezultat podgoričke ekonomske škole ili možda ove najnovije budvanske, ali zaista djeluje malo začuđujuće. I da je ova vlast sve pozlatila u ovih bez malo 18 godina koliko ste tu, samo bi njen odnos prema sjeveru i onom što se zove ravnomyerni, regionalni razvoj, izgleda nepoznat pojam u Vladi Crne Gore. Za mene i kolege iz Socijalističke narodne partije to bi bio dovoljan razlog da joj se danas izglasa nepovjerenje. Da ostavimo sve drugo po strani. Ne danas nego mnogo ranije. Za ovu Vladu, a i mnoge prethodne godinama unazad što se tiče ulaganja u infrastrukturu i razvojne projekte kao da nije bilo Crne Gore sjeverno od Bioča. Ovo nije ubiranje jeftinih političkih poena, sa ovim se slaže i ogroman broj građana sjevera i Crne Gore, čak i oni koji glasaju vašu partiju ili koji su glasali svih ovih godina. Čak i taj slavni auto-put ili bolje rečeno ta dionica završava se kod Kolašina i dalje odakle ga nema ni u crtanim filmovima, odnosno na onim 3D animacijama u drugom Dnevniku Radio Televizije Crne Gore. Svi ga plaćamo, svi smo se zadužili i to debelo, niko nas ništa od toga nije ni pitao, a ko će njime voziti i kada, to tek ostaje da se vidi hoće li on doprinijeti razvoju sjevera. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama na urednosti i posvećenosti temi.

Poslanik Abazović. Komentar.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovane kolegice i kolege, poštovani članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Pokušaću da budem konstruktivan, gospodine Šarančiću. Vi ste jedan jako korektan čovjek i ne bih da ulazim u dublje polemike, ali samo oko par teza koje ste iznijeli, imao sam potrebu za neka dodatna pojašnjenja, možda ćemo podijeliti isto mišljenje, možda ne.

Što se tiče ovoga da li smo lideri u regionu, vi ste vrlo slikovito to rekli, a ja ću dati još jedan slikovit primjer građanima. Mi imamo prolaznu ocjenu u odjeljenju gdje su sve ponavljači, što je dobro, ali samo da znamo kako je realno stanje.

Javio sam se jer ste iznijeli tezu kralo se, neko je krao na izborima, a neko je onda krao za sebe i to je bila tema od prvog dana, ako se sjećam. Ne, s time nisam saglasan. Mislim da ovi što su krali za sebe nisu mogli da krađu da prethodno nijesu mogli pokrasti izbore. To sam možda sinoć nespretno iznio, ali to je politička odgovornost. Ako vi ne ostvarite pobjedu na izborima, vama se onemogućava da učestvujete u sistemu štelovanja raznoraznih tendera i pravljenja raznoraznih manipulacija. To je politička odgovornost, nije krivična, ali partija koja je delegirala te treba da snosi političku odgovornost, ne krivičnu. Nije niko mogao da uzme ništa. Kakve starješine? To je naš problem što vozači odgovaraju za promjenu tablica, što će starješine da odgovaraju za Limenku, to je naš problem. Mi nemamo sistem odgovornosti po dubini. To je katastrofa. Zbog toga ova Vlada treba da podnese ostavku.

Dozvolite, molim vas, gospodine Krivokapiću, samo još jednu tezu, a vezana je za legitimitet, odnosno otvorila se priča da se u Italiji radi prekompozicija. Da, jeste, ima mnogo država. Zašto? Zato što stranke idu na izbore ne da kažu da će da smijene vlast nego nude svoje programe i oni u ostvarivanju svojih programa pronalaze neku korelaciju, ali to se radi u demokratskim sistemima. U nedemokratskim potpuno je suprotna situacija. Imate nesmjernjivu vlast 25 godina i imate neku tradicionalnu opoziciju koja ne može da smijeni vlast 25 godina i imate rascjep u društvu. Zbog toga kriza koja je nastala ovđe ne može da se rješava političkom korupcijom, odnosno političkim razbojništvom. Još jedna teza za kraj, ako dozvolite, mislim da je značajna. Kažu - ako padne ova vlada, organizovaće se izbori po starim pravilima. Ma neće se organizovati, poštovani građani, izbori dok ne bude dogovora. Zašto? Zato što ako opozicija na njih ne bude učestvovala, a Crna Gora jeste kandidat za punopravno članstvo u NATO,

jeste kandidat koji je otvorio 20 i nešto poglavlja za Evropsku uniju, ako dozvoli sebi da izađe na izbore bez opozicije, to nijesu izbori, to je farsa. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

DANKO ŠARANČIĆ:

Gospodine Abazoviću, da dam kraći komentar. Svakako sam ovdje saopštio da nije bilo izbornih krađa ne bi bilo ni onih ostalih koje logično slijede. Izgleda, ovdje su bile bitne samo one neke izborne krađe koje su se desile 1992. godine na referendumu, ali i one koje su se desile kasnije i o kojima imamo tu jednu knjigu koju je pripremao SNP s ostalom opozicijom. Te krađe, izgleda, nijesu bile bitne. Ova knjiga je teška, da je sada ne podižem, ima ne znam koliko nekih hiljada i hiljada strana i govori o tome šta se sve dešavalo i te 2006. godine. Ali, dobro. Vi ste te krađe prvi pomenuli, predsjedniče parlamenta, i ja ne želim da aboliram nikoga od svih osam, čini mi se, partnera u koalicionoj Vladi koja je prethodila, rekao sam prethodila.. Znači, nema niko aboliran, svi su jednako ili u nekom procentu odgovorni. Ne jednako, ali odgovorni.

Tako da se apsolutno slažem sa vama, predsjedniče parlamenta, da te krađe ne može pokriti ni zastava, ni himna, ni NATO integracije, ni 22 poglavlja koja su otvorena. Zato smo danas u momentu kada imamo mogućnost da se toj vladi zahvalimo, da se toj vlasti zahvalimo i da razgovaramo o nekoj novoj budućoj vlasti bez koje neće biti i ne može biti svakako bez tradicionalne crnogorske opozicije, a naravno u prvom redu bez Socijalističke narodne partije koja se tu prepoznaje i traje na ovim prostorima u političkom smislu 18 godina. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodine Šarančiću, više puta ste me spomenuli, ali neću da bih ubrzao raspravu. Mi smo bili žrtva tih krađa, ali ne može biti žrtva i onaj koji krade. To se još nije uspjelo.

Kolega Pažin, kolega po struci, a ne kolega po poziciji, ministar pravde je tražio riječ u ime Vlade. Izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, kolege ministri, uvaženi poslanici,

S velikom pažnjom kako to i dolikuje ovom visokom domu i forumu demokratije, pratim već tri dana ovaj parlamentarni dijalog nesumnjivo od visokog značaja za budućnost Crne Gore, imajući u vidu da se ovih nekoliko dana na jedan novi način promišlja demokratski prosperitet crnogorskog društva i crnogorske države. Zahvaljujem se svima koji su dali svoj doprinos kvalitetu ovog demokratskog dijaloga.

Ono što se ukazuje kao dilema, pitanje jeste pitanje na koji način pojedini poslanici, a imali smo to priliku čuti i juče i danas, doživljavaju pitanje odnosa između dva pravno-politička pojma, pojma demokratskog legitimiteta vlasti i pojma povjerenja Vladi.

Ono što se ukazuje kao konstrukciona greška u samoj premisi, a to nužno vodi i do pogrešnog zaključka jeste pokušaj da se izjednače ova dva termina kao sinonimi. U skladu s pravno-političkim poretkom u Crnoj Gori, prije svega ustavnim poretkom, ne radi se o sinonimima. Da se podsjetimo. Vlada Crne Gore je u skladu sa članom 106 postavila pitanje povjerenja Vladi. To ne bi mogla da uradi Vlada koja nema legitimitet jer bi onda i ova parlamentarna debata koju pratimo tri dana bila bez legitimiteta. U pravu se zna kada je predlagrač nelegitiman čitava procesa je zahvaćena pravnom manjkavošću, pa i rezultat te procedure ne bi imao punovažan pravni stav. Jedna od pravno političkih posledica ove parlamentarne debate može biti izglasavanje nepovjerenja Vladi. Ustav rješava i ovo pitanje. U skladu sa Ustavom Vlada nastavlja s radom do izbora vlade u novom sazivu. Jasno je i da ta vlada ima legitimitet jer, molim vas, uvaženi poslanici, Ustav predviđa legitimne procedure. Svaka procedura koja je propisana Ustavom je legitimna procjena ili neko možda misli da Ustav u svom pravnom sadržaju propisuje i neke nelegitimne procedure.

Prema tome, uvaženi poslanici, pitanje legitimiteta Vlade ne stanuje u članovima 106, 107 i 110 crnogorskog Ustava. Pitanje demokratskoj legitimiteta vlasti sadržano je u članu 2 Ustava u kojem je rečeno da je građanin izvorni nosilac suvereniteta, ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proizlazi iz slobodne izražene volje građana na demokratskih izborima, u skladu sa zakonom. To je pitanje demokratskog legitimiteta. Što je antipod legitimitetu? Antipod legitimitetu su bezakonje, anarhija, samovolja, arbitrarnost, pravna nesigurnost. To nijesu politički atributi koje možete pripisati Vladi, a možete ih naći u političkom životu u Crnoj Gori. Dovoljno je da pređete ulicu. S druge strane ulice naći ćete sve te attribute koji su pokušani 24. oktobra da dobiju svoje pravo građanstva na taj nelegitiman način.

Kada je u pitanju povjerenje, s puno razloga zasnovanih u pravnoj teoriji i praksi, može se postaviti pitanje povjerenja ovom parlamentu. Juče smo čuli i od samog premijera, vrlo

efektno, o političkim prebjezima, o političkim transferima, o promjeni političkih dresova za vrijeme ovog mandata. Nešto što svakako ne doprinosi političkoj stabilnosti, ali nama u Vladi ne pada na pamet da kažemo da je zbog toga parlament nelegitiman. Ustavna procedura podrazumijeva ne samo mogućnost provjere povjerenje Vladi nego i povjerenja samom Parlamentu. Predsjednik države, određeni broj poslanika, tačnije 25 poslanika i sama Vlada može postaviti pitanje skraćenja mandata Parlamentu. Zbog same ove ustavne mogućnosti ne pada nam na pamet da tvrdimo da Parlament nije legitiman.

Kada je u pitanju legalitet, on ima svoja dva aspekta. Jedan je formalni legalitet koji podrazumijeva da niži pravni akti proizlaze iz viših pravnih akata, da zakoni proizlaze iz Ustava, a podzakonski propisi iz zakona. S aspekta legitimiteta Vlade mnogo je važniji materijalni aspekt legaliteta jer Vlada koja poštuje procedure, poštuje ustavne principe, pravne, političke i etičke ima legalitet i legitimitet.

Prema tome, uvaženi poslanici, dobićete odgovore na sva pitanja uključujući i ono koje je aktuelno vezano za inicijativu Pozitivne koja zaslužuje punu pažnju, ali dobićete je od Vlade koja je u potpunosti legitimna Vlada. Dobićete je od Vlade koja ne samo da je legitimna nego ima i demokratski kapacitet da sa vama raspravlja o tim pitanjima i ne zbog toga što je taj dijalog iznuđen nego zato što ga je sama Vlada tražila. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo jedno može iz kluba. Niste u klubu, izvinjavam se. Niste u klubu, ne možete dobiti riječ. Malo je složena tema za vas, ako smijem da primijetim. Ovo je legalitet i legitimitet. Mislim, prvo, da nemate pravo. U redu. Nećemo ulaziti u meritum. Ko će, u ime Kluba posebnih poslanika govoriti, vi ili kolega Kaluđerović, to me samo interesuje? Prvenstvo u javljanju nije prvenstvo u pravu uvijek. Ne osporavam ja nego treba da odluči neko iz kluba. To vi odlučite. Dato je vama pravo. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Prvo, gospodin ministar pravde je, s razlogom, pomenuo član 2 Ustava, ali vrlo ga čudno interpretirajući. Nemoguće je da veliki procenat građana Crne Gore smatra da je na mnogim izborima došlo do velikog broja kršenja upravo člana 2 Ustava. Ako ništa drugo, gospodine Pažin, vaše je da budete nepristrasni. Ovdje niste nepristrasni, jer ste ljude koji stoje treći dan ispred Skupštine optužili, znate kada, mnogo prije, bar nedelju dana prije demonstracija

24. oktobra, protesta građana koji su i zakazani i bili mirni. Ako je jedan protest miran u trajanju od tri sata i pređe u suprotno tome zato što se pojavljuje policija i zato što se pojavljuju učesnici koje policija nikako nije uspjela da stigne, ali je zato stizala mirne građane koji su došli i sa sjevera Crne Gore i s juga Crne Gore, stizala ih je sve do Zabjela. Ako nešto treba da se očekuje od ministra pravde, to je nepristrasnost. Meni je jako žao što ovo moram da vam kažem, ali mi je drago što mogu da vam kažem gledajući vas u ovom parlamentu u oči. Vi ste bili nepristrasni na jednoj kontakt emisiji, sada me ne služi pouzdano sjećanje, da li je to bio "Okvir" kada ste nekoliko dana prije 24. oktobra izjavili da će te demonstracije ili protesti, kako ih zovemo, biti nasilni. Kako ste vi to mogli da znate? Mogli ste da znate samo ako ste dio dogovora da će biti nasilni. Jer, očigledno je da niste bili među organizatorima, pa pod pretpostavkom da su organizatori to organizovali. Svjedok sam i ne jedini i mogu odavde da pozovem bar 10.000 građana koji su te večeri bili ispred Skupštine, da niti su namjeravali da učestvuju u bilo kakvoj gužvi, niti su učestvovali, niti su imali ikakvog saznanja da je organizator tako nešto pripremao.

Zato hoću da vam kažem da treba obratiti pažnju još na neke članove Ustava, a na ovaj prije svega, da se omogući slobodno izražena volja građana i da se njihovo pravo po članu, pomozite mi, gospodine Krivokapiću, 53 ili 56 o okupljanjima i izražavanju mišljenja i na takav način, poštuje, a ne istog trenutka omalovaži i ocijeni kao nepoželjno u najmanju ruku, ali teže ste se izrazili.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite. Priča o logici.

ZORAN PAŽIN:

Poštovana poslanice Kalezić, prije svega, zahvaljujem vam što ste i sami primijetili da su te demonstracije bile nasilne. Bez obzira da li sam ja to anticipirao ili ne, vi ste sada i sami u poziciji da ocijenite da jesu bili nasilne. Ako su bile nasilne, poslanice Kalezić, znači da nijesu bile legitimne. Nasilje nije legitiman oblik političke borbe. Vjerujem da ćete se tu složiti.

Mnogo toga, poslanice Kalezić, nije legitimno kao što nije legitimno da u ovom trenutku redari jedne partije stoje preko puta Skupštine sa simbolima druge države na svojim reverima i svojim uniformama. Koja je to država, uvaženi poslaniče, prepoznaćete sami. Dovoljno je da izađete, prošetate i pogledate koja je država u pitanju, pa ćete onda na jedan veoma jasan

način odviti čitav scenario šta se to zapravo 24. događalo i s kojim ciljem i da li je taj cilj politički bio legitiman. Jasno je da nije bio legitiman jer je htio da ospori suverenitet crnogorskim građanima u kom pravcu treba da se kreće crnogorsko društvo. Van svake sumnje, to je put u evroatlantske i evropske integracije. To je nešto što neko u svom doživljaju političke stvarnosti smatra nedopustivim i svu političku energiju usmjerio je u tom pravcu. Prema tome, sloboda izražavanja da, artikulisanje političkih ideja i političkih stavova da, koliko god oni bili suprotni od politike Vlade, ali nasilje ne. Da je bilo riječ o nasilju sasvim je jasno jer smo to čuli od političkih prvaka te grupacije, u jasno ispoljenoj namjeri da se uđe u ovaj parlament, da se uđe na način na koji poslanici uobičajeno ne ulaze i u vrijeme u koje poslanici uobičajeno ne ulaze, uz najavu da će i Vlada, takođe, biti uzurpirana u nekoj skoroj budućnosti. To smo imali kao eksplicitno izložene stavove političkih prvaka te grupacije. Ako vi mislite da je to legitiman oblik političke borbe, meni preostaje samo da kažem da se sa vama duboko ne slažem. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Nemate. Tretiraćemo da je koleginica Kalezić u ime DF-a govorila jer je nezavisan poslanik, a kolega Kaluđerović u ime posebnog kluba poslanika. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Gospodine ministre Pažin, sugestija dok ste još u prilici, predložite izmjene i dopune Zakona o advokaturi da ne bi i država i građani za jedno ročište advokata plaćali 25.000 evra, a država za nekoliko godina, znaćemo precizne podatke kada odgovorite na naša pitanja, višemilionske iznose.

Razočaran sam, gospodine Pažin, vašim nepoznavanjem, nerazlikovanjem pojmova legalitet i legitimitet. Samo da ponovim. Kada je SDP jednoglasno na Glavnom odboru zaključila da ne podrži ovu vladu kao koalicioni partner i prije i nakon izbora, dakle s jedne izborne liste, ostala je Vlada s podrškom 39 poslanika. Svi ostali poslanici izabrani s izbornih lista opozicije su u ovaj parlament ušli voljom građana koji su tražili da ova vlada bude smijenjena. Kako možete govoriti o legitimitetu Vlade ako ona večeras opstane glasovima takvih poslanika? To nema blage veze sa legitimitetom.

ZORAN PAŽIN:

Poštovani poslaniče Kaluđeroviću, dozvolite da vam kažem da je očigledno da ovdje nije ni potrebna parlamentarna debata o povjerenju Vladi jer ste vi već odlučili da je Vlada nelegitimna. Ne znam zašto se ovdje uopšte raspravlja na predlog Vlade o ovim pitanjima ako vi već imate sve odgovore na ta pitanja.

Da vas podsjetim, poslaniče Kaluđeroviću, da bi trebalo da znate da kao poslanik imate pravo zakonodavne inicijative. Izvolite, sve što mislite da nije u pravosuđu na pravi način normativno složeno, podnesite inicijativu. Vlada će se s velikom pažnjom odnijeti prema tome i zauzeti o tome stav. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U ime Kluba SNP-a, komentar ima kolega Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam.

Moram da priznam da ne pripadam po struci branši kojom vi pripadate. Negdje sam čuo da pravo i pravda nijesu isto, ali mi se čini da ste danas demonstrirali kako jedan čovjek može o dvije stvari koje nijesu iste da govori na način gdje ni jedno ni drugo nije u pravu. Govorim kao čovjek koji je bio toga 24. oktobra ispred Skupštine. Moram da vam priznam da se ne prepoznajem nigdje u tim vašim rečenicama. S druge strane, znam ko je kršio zakone ove države te noći. Znam da još uvijek nemamo odgovore na ta pitanja. Znam da znate, vjerovatno, ili oni koji znaju iz službe što sam doručkovao jutros, ali nevjerovatno je, gospodine predsjedniče Parlamenta, da neke huligane ne možemo da nađemo sve to vrijeme. Nevjerovatna je upotreba duplih standarda. Rođenjem sam postao državljanin Crne Gore, nije mi trebala pomoć, ne pominjem druge države, ali ako vama treba pomoć bivšeg ministra pravde meni ne smeta, normalno to je kontinuitet, samo što gospodin Pažin nije zvanično nikad bio u ANB-u.

Ono što je bitno u čitavoj ovoj priči, da posle svega onoga o čemu ste govorili svih ovih dana, tako lagano dolazimo na temu legitimne vlade prelaznog karaktera, je li tako. Čitavo vrijeme je bilo priče, i vi ste to govorili da prelazna vlada nije ustavna kategorija. Odjednom sada čujem da vi nemate problema s predlogom, ali o tome ćete se izjasniti tek kada budete

vidjeli hoće li ova vlada dobiti podršku. Naravno, ova vlada nije legitimna jer nije proistekla iz slobodne volje građana. Potpuno se s vama slažem. Vi ste potpuno u pravu. Osnovni element zašto ova vlada nije legitimna je član 2 Ustava. To što ste vi napravili predizbornu koaliciju s SDP-om i s Liberalnom partijom i dobili 37, 38 ili 39 mandata, nije važno, nije bilo dovoljno da vi formirate ovu vladu nego ste napravili postizbornu koaliciju sa Bošnjačkom strankom i sa strankama nacionalnih manjina. Je li to istina? Legitimno je kada govorimo o glasovima, kada govorimo o političkim predstavnicima nacionalnih manjina. Kažem da je nelegitimno ono što se odnose na 38 i 39 mandata vaše predizborne koalicije dokazano kroz aferu "Snimak", definisano kroz dokumenta Evropske unije, potvrđeno kroz vašu spremnost da nakon glasanja oko ove vlade razmišljate o prelaznoj vladi. Izvinjavam se, kakva je to Vlada ako ova vlada prođe koja će sutra biti rekonstruisana?

Kakva je to Vlada, gospodine Krivokapiću, danas dobije podršku, a sutra se rekonstruiše, je li to tehnička, je li prelazna, je li koncentraciona, je li Vlada narodnog jedinstva, je li Vlada spasa ili je to normalna Vlada? Da li u Ustavu postoji ta definicija? Samo želim da čujem konzistentno stajalište. "Konzistentno" stajalište je bilo od bivšeg predsjednika Ustavnog suda koji je rekao to ne postoji, pa od jednog stručnjaka koji se pojavljuje svaki čas da tumači što radi opozicija i sve ostalo, pa je rekao da ne postoji, pa ste vi rekli da to ne postoji i odjednom dođosmo danas do političke odluke da je to moguće ako prođe ova vlada danas. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ako mene pitate, a pitate me, moram vam reći, dobro, neću onda reći.

Izvolite, kolega Pažin.

ZORAN PAŽIN:

Poslaniče Miliću, rekao sam da je ova Vlada s kojom vi danas razgovarate legitimna Vlada kao što je bila legitimna svih prethodnih mjesecima. Da li ima vaše povjerenje to ćemo vidjeti. To što vi na drugačiji način promišljate demokratsku stvarnost ne znači da je automatski Vlada zbog toga nelegitimna. Jer, s jednakim principijelnim pristupom moglo bi se upitati ovdje da li ste vi kao poslanik legitimni jer ste, takođe, došli na vlast, zakonodavnu vlast na osnovu istih tih izbora na osnovu kojih se i formirala ova vlada.

Takođe, moja je dužnost kao ministra pravde da vas upozorim da ste vi dužni da obavjestite nadležne državne organe o vašim saznanjima ko je pravio neredu 24. oktobra. To je vaša dužnost, a ukoliko to ne uradite onda ste i sami u zoni odgovornosti.

Ono što se nameće kao retoričko pitanje jeste, gospodine Miliću, zašto vi kada ste vidjeli da su demonstracije nasilne i kada ste vidjeli da su se pojavili maskirani ljudi nijeste odustali od tih demonstracija pa se povukli nego ste dali podršku takvim demonstracijama ostajući do kraja na njima. Objasnite to crnogorskoj javnosti je li taj ples pod maskama jedan legitiman demokratski čin ili se radi o nečemu drugom ili se radi o unaprijed planiranom scenariju da dođe do onoga što je došlo kao jedan doprinos destabilizaciji crnogorskog društva koje vrlo brzo nakon toga treba da dobije pozivnicu za punopravno članstvo u NATO.

Gospodine Miliću, vi ste negdje u vašoj diskusiji zalutali, mi smo tu da vam pomognemo. Ne raspravljamo u ovom trenutku o nikakvoj prelaznoj vladi, Ustav ne poznaje termin prelazne vlade, poznaje samo Vladu Crne Gore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koji član Poslovnika? Meni se morate obraćati, da čujem. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Meni imponuje vaša mirnoća u dva navrata. Ovo drugo mogu da definišem kao scenski efekti. To je kada se kaže znate li vi poslanici da vas mi možemo ili da postoje modeli kako se može pokrenuti pitanje povjerenja ovome domu. To je rečeno, vama se obraćam, pa samo pitam kako kao pravnik, kao predsjednik ovog parlamenta sebi dozvoljavate da ne reagujete na takve ocjene.

S druge strane, moram da kažem da nemam čega da se stidim. Sve što sam mislio one noći sam i rekao. Rekao sam da se radi o organizovanim kriminalnim grupama i to sve, koga interesuje normalno, stoji mu na raspolaganju.

Na kraju krajeva, gospodine Krivokapiću, kažu za nas iz Bjelica da ne znamo da bježimo. Prvo, nijesam imao one noći pred kim bježati. Drugo, nisam došao tamo da bih se borio za ovo ili ono pitanje nego sam samo došao da kažem hoću fer, slobodne i demokratske izbore. Ko pobijedi na tim fer, slobodnim i demokratskim izborima srećno mu bilo. Ko se boji fer, slobodnih, demokratskih izbora, gospodine Krivokapiću, šalje privatnu ili državnu policiju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Povreda Poslovnika. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Vama se obraćam. Ne bih intervenisao, dovoljno je danas bilo priče, ali kada smo već ušli u pravne finese i imali priliku, meni i zadovoljstvo, da čujemo vrlo elokventnog ministra pravde, bilo bi korektno da tražite od ministra da pojasni kada govori o crnogorskim građanima da li misli na građane Crne Gore koje poznaje Ustav, kada govori o crnogorskom Ustavu koji nikoga ne obavezuje da li on misli kao pravni stručnjak na Ustav Crne Gore koji obavezuje. Vrlo je nekorektno i vrlo je problematično od strane ministra pravde kojem je Ustav iznad svega, valjda i nama, u držanju pravno političke pridike parlamentu šest puta ukupno, a možemo to provjeriti ukoliko je neko zainteresovan, koristi termin crnogorski građani, crnogorsko društvo, crnogorski Ustav. Nijedna od kategorija koju poznaje Ustav Crne Gore. Možda u njegovoj ličnoj projekciji tako nešto i postoji. Međutim, crnogorski Ustav na svu sreću ne postoji. Postoji Ustav Crne Gore koji podjednako uvažava sve građane Crne Gore. Ne postoje ni crnogorski građani i to bi morao znati ministar pravde, a i vi pa da opomenete. Postoje građani Crne Gore koji su različitih opredjeljenja, ubjeđenja, vjera i nacija, kako god želite, ali ih nigdje i nikad Ustavom na takav način nijesmo definisali. Toliko o legalitetu i legitimitetu. Hvala lijepo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mene je pitao i ja odgovaram. Ne postoji u Ustavu kategorija crnogorski građanin ni crnogorski Ustav, ali u političkom životu, žargonu je u upotrebi crnogorski u smislu državni. Ono što postoji u našoj legislativi je crnogorsko državljanstvo. Ne postoji državljanstvo Crne Gore nego crnogorsko državljanstvo. Samo trenutak, pitate me, odgovaram. I tu se ne misli na nacionalno nego na državno državljanstvo. Ako bismo to analogijom tumačili iz tog zakona crnogorsko nije prisvojni pridjev nacije nego države. Upravo i državljanstvo se tako zove - crnogorsko državljanstvo ne u nacionalnom smislu nego u državnom smislu. Tako da se koristi u političkom žargonu, a ja ga uvijek doživljavam kao državno ne kao nacionalno upravo vodeći se logikom iz Zakona o državljanstvu, kao i sve što je vezano za crnogorsko.

Koleginica Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine Krivokapiću, kada smo ovdje u Skupštini Crne Gore glasali za četiri ministra među kojima je bio i gospodin Pažić, vama sam uputila primjedbu, Pažin, pardon, izvinite, ja sam se premorila, zbog čega ne glasamo za svakog ministra pojedinačno jer je to red za taj slučaj. Vi ste rekli - zato što je Vlada tako poslala materijal. Predsjednik Vlade je, čini mi se, stavio do znanja da je sasvim svejedno. Meni lično nije bilo svejedno, protiv jednog ministra sam rekla mišljenje, krajnje nebitno očigledno i za Vladu i za dotičnog ministra, ali za mene bitno, predstavljam neke građane.

Sada molim da primite moje izvinjenje gospodinu Pažinu jer sam dala glas za njega, a nijesam rekla ništa protiv. Sada to nipošto ne bih učinila. Prvo, on je ovdje izvrjeđao na osnovu netačnih svojih saznanja ili prosto svojih opservacija jako veliki broj ozbiljnih i časnih građana Crne Gore koji su samo tražili slobodne izbore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Hajde da malo skratimo.

Oko tog pitanja, opet me iznenađujete svojim pravnim znanjem, logično je, a ne mora biti tačno, na predlog premijera u cjelini. Kod izmjena u Vladi, zato kažem logično je da se biraju pojedinačno jer se i razrješavaju pojedinačno, ali je premijer insistirao da se glasa zajedno i ja sam ispoštovao ne smatrajući da postoji spornost oko većine. Vi ste u pravu. Kada se mijenja Vlada trebalo bi pojedinačno glasati kao što se pojedinačno razrješavaju, ali kada se predlaže Vlada kod konstituisanja bira se u cjelini, s programom se glasa jedinstveno. Program i sastav Vlade se glasaju odjednom jer je to dio programa premijera, dobija ili ne dobija povjerenje kao i sada što se glasa povjerenje čitavoj Vladi. Nekome bismo i dali povjerenje, ali ćemo glasati o čitavoj Vladi.

Hoćemo dalje? Kolega Orlandić.

MIĆO ORLANDIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Poštovane kolege,

Ovo zasijedanje Skupštine nije po meni obično, već je zasijedanje na kojem se ne glasa samo o povjerenju Vladi, već se glasa i odlučuje i o državnim građanskim i nacionalnim interesima naše zemlje.

Višemjesečne aktivnosti pokazuju da nije problem Vlada nego Crna Gora. Crna Gora koja vodi svoju samostalnu politiku, Crna Gora koja je prepoznala svoje državne, građanske i nacionalne interese. Premijer i Vlada su predogom za glasanje o povjerenju povukli odgovoran i pravni državnički čin, politički čin dostojan odluka kojima se obnavljala i branila Crna Gora.

Poštovane kolege,

Vlada nam je rekla, vodimo svoju državnu politiku, politiku koja kroz evroatlantske integracije garantuje mir, bezbjednost i razvoj Crne Gore. I na nama poslanicima je, mislim zaista velika, da ne kažem istorijska odgovornost da na ovoj crnogorskoj raskrsnici ne pogriješimo.

Vjekovima nastojimo da budemo dio zapadnog svijeta, zapadne kulture i ekonomskog prosperiteta. I uvijek su nas neke vidljive i nevidljive snage uspijevale da zaustave po istom ili sličom scenariju koji je i sada na scenu. Jednostavno rečeno. Crna Gora ovu šansu ne smije propustiti jer smo do ove šanse svi zajedno došli sa puno truda i puno volje i puno rada. I da kažem. Normalno ova Vlada nije bezgrešna, nije bez mana i nije savršena, ali svuda u svijetu rušiti Vladu koja je obezbijedila pozivnicu za članstvo u NATO, koja je otvorila 22 poglavlja na putu ka Evropskoj uniji smatralo bi se neodgovornim, neozbiljnim, a i činom ugrožavanja državnih i nacionalnih interesa, a pogotovo onda kada se to radi na četiri, pet mjeseci pred parlamentarne izbore na kojima građani treba da posluže u potpunosti svu našu političku narednu situaciju.

Takođe je jako interesantno da se veoma odomaćilo kako u našoj zemlji, a pogotovo iznad nje da se Crnoj Gori drže raznorazne lekcije i predavanja kojima se čiče ona mora podučiti i naučiti što su njeni vitalni, državni i nacionalni interesi. Jer, Crna Gora i mi u njoj smo izgleda maloumni da smo toliko neznaveni da ne možemo i ne umijemo i ne znamo da definišemo što je za našu zemlju i naše vlastite interese najbolje. I zamolio bih sve one savjetodavce, nalogodavce i izvršioce da bi bilo lijepo i pristojno da se otkanu takvog ćoravog posla, jer uvjeren sam da današnja Crna Gora nije ona koja se po istim matricama može po četvrti put razoriti.

Veoma davno jedan dobri čika Demosten je rekao: "Bože daj mi snage da odvojim bitno od nebitnog". Mislim da je za Crnu Goru najbitnije da u stanju pune političke stabilnosti okončana pristupanje NATO-u, nastavi sa reformama i osnaži i podstiče sve naše institucije koje su zadužene za vladavinu prava. Iz tih razloga državnih, građanskih i nacionalnih interesa Crne Gore glasaću za ovu Vladu i nastaviti da podržavam aktivnosti o kojima sam govorio. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Gospodin Bojanić i gospodin Damjanović, poslednji poslanici iz vašeg kluba, /jedan klub, ali specifičan klub moram priznati/ bitno je da oponiraju, ako se slažu pekinuću. Ne, nego Bojanić i Orlandić jedan klub.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolege iz kluba gospodina Orlandića. Dakle, rekao je da ne bi trebao da nam niko sa strane drži predike što je nama dobro, naročito po pitanju NATO-a, i ja sam potpuno sa tim saglasan, samo bih molio da taj princip držite za sve, jer sam bio u prilici, svi ste čuli, a ja sam i više puta bio na onoj takozvanoj speaking tour koji je organizovana Vlada, ja je zoven brainwashing tour, ali tamo direktno, otvoreno i jasno i javno su nas ambassador, bivši sada već Slovačke, Lipka, ambasador Bugarske, mislim da je Mladenov i ko zna ko sve je tamo bio i javno ubjeđivali, držali nam predavanje da nama je dobro, da mi donesemo odluku u Parlamentu, a ne na referendumu. Uvažavam ja njihovo mišljenje, uvažavam ja i vaše, ali držite se istih principa, ako vam smeta kad neko iz ne znam Rusije ili bilo ko kaže da to treba da donesemo na referendumu tu odluku onda budite elementarno korektni, pa kažite e smeta mi kad mi to kaže ambasador Slovačke da to treba da uradimo u Parlamentu. Ništa drugo. Zahvaljujem.

MIĆO ORLANDIĆ:

Pa evo. Dvije stvari. Mislim, ambasador Lipka zaista zaslužuje veliko poštovanje i uvažavanje i ovog parlamenta i svih nas zajedno. Ja ću uvijek ustati na pomen toga imena, jer držim da se zaista radi o takvom čovjeku i prijatelju Crne Gore.

Druga stvar, nijesam vidio poseban razlog da se mi sporimo oko ovog dijela jer vi mislite o ovoj temi o kojoj sam ja ovdje govorio sasvim na drugačiji način i svakako da ćemo mi vidjeti na narednim parlamentarnim izborima ili na bilo kojim drugim izborima kome građani će dati povjerenje za politiku koju zastupa u ovom Parlamentu i van ovog Parlamenta. I mislim da u tom dijelu nemamo nikakvog spora. Principi kada sam ja u pitanju, mislim da su poznati maltene svakom građaninu Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imamo još jedan komentar kolege Damjanovića.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Krivokapiću.

Poštovani kolega,

Kao i juče u polemici sa vašim partijskim kolegom, kolegom Šehovićem, ponovo dobijamo ovdje teze o tome da ćete glasati i dati povjerenje Vladi iz državnih, nacionalnih, dodali ste i građanskih interesa.

Evo ja sam ovdje da vam kažem da ja upravo iz državnih, građanskih i nacionalnih interesa neću dati povjerenje ovoj vladi. Iz državnih interesa, jer smatram da Vlada Crne Gore loše štiti državne interese. Kroz sve ono što smo ovih dana imali prilike da čujemo od pitanja garancije ovih 180 miliona kao možda i manjih problema do nečega što na duge steze šteti državnim interesima. Iz građanskih razloga smatram da je negdje i nakon 25 godina Vlade kontinuiteta ili četvrt vijeka, gospodine Đukanoviću, februara '92 ili '91.godine kada ste već prvi put bili premijer, negdje ukusno razmišljati o potrebi da, pošto je došlo do evidentnog zastoja u radu ove vlade, odnosno zamora materijala, kao građanin razmišljam, da je i iz građanskih interesa dobro da se vlast promjeni. Iz nacionalnih interesa, hajde da doživimo da ja i vi kao građani Crne Gore, čini mi se i stare Crne Gore jedan i drugi, ovdje imamo možda malo drugačije doživljaje nacionalnih interesa. Ali ću se poslužiti riječima baš predsjednika Vlade, ko je taj arbitar ovdje u ovom parlamentu da on utvrđuje da je ovo odnosno ono nacionalni interes. Možda je nacionalni interes nama da ove podjele koje se polako produbljuju i velike riječi iza kojih se zaklanjamo četnici, partizani, Rusija, Srbija, NATO i tako dalje, za trenutak sa strane skrajnemo da dođemo do legitimnih i fer izbora. Na tim izborima, ko god pobijedi, neka onda on tumači nacionalni interes, a ne da ovdje paušalno, onako kako kome partijski odgovara diktira neko nekome što je ovdje građanski ili državni interes? Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite. Odgovor.

MIĆO ORLANDIĆ:

Ja bih zahvalio kolegi da se razjasnimo i oko ovih pitanja. Normalno je, ne slažemo se svih ovih 25 godina kada je u pitanju Crna Gora, kada su u pitanju evroatlanske integracije i tu imamo razlika, a dozvolićete da smo mi neki tu upisali u naš program '90-te godine.

Druga stvar koja je takođe, čini mi se jako bitna, ja ne želim ovdje da arbitriram, jer ne želim nikoga da učim pameti, ali držim do toga da su jako bitni i za našu zemlju jako značajni državni, građanski i nacionalni interesi i mislim da bez rješavanja tih pitanja da ne možemo sačuvati sve one vrijednosti koje baštiti zapadni svijet i zapadna civilizacija, a poznato je da više od 1000 godina želimo da budemo dio toga svijeta i poznato je da su nas u tom periodu mnoge negdje, rekao sam i vidljive i nevidljive snage zaustavljale na takvom putu i našoj takvoj orijentaciji.

Mi ćemo se normalno i dalje razlikovati, ali ja bih volio iskreno da smo na ovim pozicijama bili zajedno iz '90-tih, pa svih ovih 25 godina, jer cijenim sve ono što vi radite u ovom Parlamentu i uvjeren sam da to radite za dobro Crne Gore, pogotovo u ekonomskom dijelu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama. Rifat Rastoder, pa onda kolega Radovan Asanović. Izvolite.

RIFAT RASTODER:

Uvaženi predsjedniče, uz uvažavanje zaista činjenica da smo ušli u finiš jedne važne rasprave o važnoj temi, ja vas molim da mi dozvolite minut jednog podsjećanja na jedan događaj kome sam trebao danas prisustvovati, ali nažalost zbog ovog našeg događaja ovdje nijesam mogao, pa mi dozvolite da minutom ćutanja podsjetim na godišnjicu smrti jednog od savremenih heroja čojstvenosti Srđe Aleksića iz Trebinja.

Srđan Aleksić je rođen 1966.godine u Trebinju. Bio je plivačka nada bivše Jugoslavije, amaterski se bavio glumom i bio miljenik i porodice i svih koji su ga poznavali. 21.januara 1993.godine, usred one poplave ondašnjeg ratnog bezumlja uspio je spasiti svog prijatelja Alena Glavovića od sigurne smrti, ali Alenov spas koštao Srđu vlastitog života. Toga dana grupa rezervista Vojske Republike Srpske čiji je Srđan bio inače pripadnik na trebinjskoj pijaci maltretirali su i tukli Alena Glavovića, Bošnjaka iz Trebinja, Srđan mu je priskočio u pomoć dok je nekoliko ljudi u blizini samo mirmo posmatralo. Četvorica vojnika su potom umjesto Alena

odlučili pretući izdajnika Aleksića, a on je od zadobijenih povreda pao u komu i preminuo šest dana kasnije 27. januara.

Srđanov otac Rade Aleksić je na smrtovnici svom sinu tada napisao rečenicu koja će se i treba se vječno pamtiti: "Umro je vršeći svoju ljudsku dužnost". Ja bih rekao - umro je da bi vječno živio. Srđan je posthumno odlikovan sa više raznih priznanja, a sve veći je broj ulica i drugih spomen obilježlja zasluženim imenom. Režiser Srđan Golubović, inače ove gore list, snimio je film "Krugovi", inspirisan upravo Srđanovim herojskim činom. Čast mi je što sam jedan od inicijatora davanja Srđanovog imena i jednom od bulevara u Podgorici. Neka je slava i hvala Srđanu Aleksiću.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama. Slava mu.

RIFAT RASTODER:

Hvala vam.

Uvažena gospodo, kolegice i kolege poslanici, predsjedniče i prisutni članovi Vlade, poštovani građani,

Moram reći da je nezahvalno uopšte i govoriti u situaciji kada je mnogo toga i potrebnog i nepotrebnog već rečeno, nadsve u atmosferi u kojoj je važnije kako je nekom nešto rekoste, nego i šta rekoste i konačnoj atmosferi u kojoj je raznoraznim manevrima i zamjenama teza ostalo zamagljeno po meni ključno pitanje.

Naime, uz sve uvažanje kako navoda iz inicijalnog pisma za sazivanje vanrednog zasijedanja Skupštine, tako i svega rečenog kod dosadašnjeg toka rasprave, po mojem mišljenju je ostalo i dalje zamagljeno ključno pitanje motiva i cilja sazivanja baš u ovom trenutku vanredne sjednice Skupštine i nadasve insistiranje upravo na zadatoj tački dnevnog reda. Naravno, i što se kaže da nije što nije provjera povjerenja Vladi ne bi bila nikakav neuobičajan događaj, naprotiv nije ni prva i posljednja ni u našoj, pogotovo u široj demokratskoj praksi i pokreće se upravo radi provjere ili određene Vladine politike ili pak njene kredibilitnosti da određenu politiku uspješno sprovede.

Teško je precizno reći šta je sve i ko je sve doveo do aktuelnog stepena i stanja koalicionih odnosa, ali uprkos uvjerenju da je skor strateških rezultata još uvijek aktuelne koalicije pozitivan, počev od svojevremeno makar generalnog preusmjerenja dotadašnje

ratnohuškačke i antievropske državne politike na suvenistički i evroatlantski kurs daljeg razvoja što je rezultiralo i obnovom državne nezavisnosti započinjenjem pregovora o punopravnom članstvu u Evropskoj uniji, kao i nedavnim pozivom za članstvo u NATO, a što zaista nimalo slučajno i sticajem okolnosti jesu i temeljni i programski ciljevi i SDP-a od njenog osnivanja 1990.godine. Ja sam praktično od početka mandata aktuelne Vlade upozoravao da sa sve izraženijim i brojnijim razlikama u parlamentarnoj koaliciji ona teško da može odraditi puni mandat. I pošto se već mnogi prije mene pozivali i na period kojeg se mnogi od nas nerado sjećamo, ali ga naravno nikada ne možemo ni zaboraviti da i podsjećanje na te razlike i probleme započnem i ja odnosom prema dešavanjima i ulozi Crne Gore u tom periodu, periodu poslednje jugoslovenske ratne drame. Istina radi, treba i ovom prilikom ponoviti i da je uloga Crne Gore u ovoj drami po mnogo čemu bila specifična, s jedne strane Crna Gora je bila i sama jedna od prvih meta i žrtava, a sa druge i u Crnoj Gori je kao i u ime Crne Gore na drugim područjima bivše nam zajedničke domovine počinjen i jedan broj zločina koji ne samo što nijesu do kraja apsolvirani, nego zato jednostavno uprkos svom nastojanju nije bilo dovoljno ni političke ni institucionalne volje.

Formalno pravno je, kao što je poznato, tretirano devet slučajeva, a u stvari ih je znatno više. Međutim indikativno je da je čak i od njih devet sudski tretiranih formalno-pravna odgovornost potvrđena samo u dva slučaja, odnosno zločina počinjena na području Crne Gore, i to od strane državljana drugih država. Ubistvo porodice Klapuh, odmica putnika iz voza, dok za sve ostale slučajeve, izuzimajući tek donekle dešavanja u svojevremenom sabirnom centru zarobljenika sa dubrovačkog ratišta Morinj u kojima su osumnjičeni bili državljani Crne Gore, jednostavno nije bilo dokaza, a deportovane izbjeglice iz Bosne i Hercegovine više nema ni među živima. Bukovica kod Pljevalja je sada praktično bez Bošnjaka, niko još nije odgovoran ni za svojevremeni teriostički napad na radnike ŠIK-a "Velimir Jakić, paljevine, rušenje vjerskih, poslovnih, porodičnih objekata, te raznorazne forme torture nad pripadnicima bošnjačkog, albanskog i hrvatskog naroda diljem Crne Gore, kao ni za likvidaciju na desetine izbjeglica sa Kosova u mjestu Kaluđerski laz i tako dalje i tako dalje.

Za istinu o nestalim državljanima, kao ni za osuđene u odsustvu počiniocce zločina iz Crne Gore više kao da niko i nema. Jednako tako ni naš višegodišnji zahtjev za formiranje Istraživačkog dokumentacionog centra koji bi se pozabavio temeljitim prikupljanjem i afirmacijom činjenicama o ovim dešavanjima nikada nije naišao na odziv.

Riječju, sve zvanično suočavanje sa istinom o ovim dešavanjima svelo se na puki verbalni i pojedinačni otklon od neslavne politične i ratničke epopeje iz tog perioda, što je samo još jedan prilog jačanju, inače još vitalne ondašnje tradicionalističke i mitrološke svijesti.

Jednako su, kako se bar ja sjećam, stare i duboke i razlike oko životno bar još važnijeg modela Vladine ekonomske politike. I evo da se ne sporimo ili da bar ja ne ulazim oko kojekakvih statističkih podataka o ekonomskom rastu zaposlenosti, standardu i slično. Neka o tome sude oni koji nas slušaju i pogotovu oni koji su ekonomski prinuđeni da odlaze i sada iz svoje nezavisne Crne Gore u izbjeglištvo, a Vlada čak ne nalazi za shodno ni da održi bar jednu jedinu sjednicu sa tom temom na licu mjesta. Po svojoj suštini i posledicama još je, rekao bih veći problem to što za razliku od makar verbalnog otklona od ratne i antievropske politike niti jedna od koalicionih vlada nije uspjela napraviti pravi otklon od ekonomske politike snalaženja iz tog perioda, već je kroz formu takozvanog neoliberalnog koncepta nastavila sa insistiranjem na preraspodjeli i rasprodaji državnog bogatstva po problematičnim kriterijumima i uslovima.

Dugo je prisjetimo se trajala rasprava i ubjeđivanje oko opravdanosti prodaje "Telekoma", potom i rasprava o privatizaciji KAP-a, pokušaju potapanja kanjona "Tare", privatizacija "Termoelektrane" i Rudnika Pljevlja, prodaji većinskog paketa akcija "Elektroprivrede" i tako dalje i tome slično. A ta i takva politika očekuje se jednako i na nešto ranijem primjeru prodaje ulcinjske Solane, barske "Primorke", budvanske Zavale i drugih parkova i prostora u zaštićenoj zoni, pa bivše Vojne baze kod Kotora, bivšeg lječilišta Meljine, evo sada i višedecenijskog crnogorskog brenda Instituta Igalo, Metalca, Rudnika boksita i tako dalje, da se ne govori o nekadašnjem izvorištu i uporištu antibirokratske revolucije i institucije "Radoje Dakić", kao i čitavom ne samo ekonomski, već i demografski gotovo opustošenog sjevera Crne Gore. Dosta toga se neopravdano otčutilo zarad viših interesa i opet ništa od toga nije bilo povod sazivanja današnje sjednice Skupštine.

Umjesto toga u zahtjevu za sazivanje vanredne sjednice kao razlog ističe to što navodno nije bilo jasnije kontinuirane političke podrške Vlade. Na stranu što se sve može podrazumijevati pod pojmom jasna i kontinuirana politička podrška, da li to recimo podrazumijeva i bezuslovno glasanje o svemu što Vlada naumi i predloži, ili je pak problem bio povremeno glasačko saglasje sa opozicijom, ali i u tom slučaju bi se pored dovođenja u pitanju ustavnog i demokratskog principa slobode izjašnjavanja poslanika moglo otvoriti i pitanje ko je zaista utemeljio praksu takvog glasačkog saglasja.

Koliko se sjećam na to pitanje se niko iz Vlade nije ni osvrtao kada je DPS zajedno sa dijelom opozicije glasalo, recimo o odredbi u nazivu predmeta o jeziku a potom i svojevrsnoj suspenziji Odluke Ustavnog suda Crne Gore o tome ekspresnim usvajanjem nove odredbe o istom.

Slično je bilo i u slučaju svojevremenog glasanja o aneksu ugovora o dugoročnom zakupu dijela poluostrva Luštica, zatim glasanju veoma diskutabilni povlašćenih uslova za penzionisanje jednog dijela Metalaca i istovremeno odbijanje sličnih uslova za drvoprerađivače i druge radnike, kao i sa najsvježijim glasanjem ugovora o Kraljičinoj plaži i Mamuli.

Ne mogu, naravno tvrditi da je jedino stav SDP-a uvijek bio ispravan, ali očigledno bio i ostao problem samo kada SDP glasa drugačije od očekivanog. No, čak i to bi se politički moglo razumljeti da nije činjenica da smo i aktuelna Vlada i svi mi već ušli u završnicu mandata i samu špicu priprema za nove izbore, a da smo svi sjedoci jedne od najvećih, bar u poslednju deceniju i po političkih kriza. Ono što je najgore odavno nije bilo višeg nepovjerenja u sam izborni proces nego što je to sada. Moguće, zaista da je kombinacija nesporazuma započela sa poslednjim predsjedničkim izborima ili tačnije veoma diskutabilnim brojanjem odrađenih predsjedničkih mandata, ali su brojni i drugi razlozi, kao što su klasično partijska instrumentalizacija i javnih i uvezenih medija, čak i državnih institucija i instrumenata, uključujući najgrublje oblike fizičkih nacrta na konkurente.

Upravo i zbog toga što smo ušli u period potvrđivanja spremnosti za članstvo u najmoćnijom međunarodnoj alijansi NATO-u hitno i vanredno svi u Vladi i Skupštini pozabavimo upravo ovim problemima pribjegava se klasičnom uskointeresnom političkom triku, učvršćivanju pozicija za predstojeće izbore, istovremenim pokušajem eliminacije najozbiljniji je konkurent. Dakle, ne radi se ni o kakvom odgovornom i principijelnom političkom potezu, naprotiv radi se o pogrešnom potezu koji je na štetu demokratkih procesa u Crnoj Gori, a može se kao bumerang vratiti upravo i njegovim protagonistima. Naravno, da zbog toga u najblažem nije uputno čak ni učestvovati, a kamoli podržati.

Moram reći da imam, nemam ništa pozitivniji stav ni oko aktuelne inicijative ili ne baš do god se ne bi preciznije razradila ta inicijativa, jer ovako može samo izgledati kao dimna zavjesa za nešto što treba neko da uradi. No, neka svako postupa i glasa po sopstvenoj savjesti. Slažem se sa onima koji su se zalagali za tako nešto, nema ni tada ni sada razloga, međutim za bilo kakva providna izgovaranja, pogotovu priprosta etiketiranja i nadgornjavanja oko kojekakvih uloga, zasluga, šlepanja koje čega drugog čime se indirektno samo podstiču

oni animoziteti i među nama i među građanima. Sud istorije i onako nikoga neće poštediti. Izvinjavam se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Imamo kolegu Asanovića, još kolegu Lekića i završavamo.

RADOVAN ASANOVIĆ:

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Vodimo raspravu po ovoj tački dnevnoga reda i ja ne znam šta bi više čovjek mogao da priča i zato sam ja odlučio da se moja priča danas malo razlikuje u odnosu na ove druge kolege.

Svako pokoljenje, svaki ljudski rod, svaki pojedinac, svaki politički stub sklon je da vjeruje u svoje lične i partijske sudbine. Zaljuljani danas u kolijevci kako pojedinačne, tako i kolektivne mržnje, i mi prolazimo polje života u krupnim lomovima i velikim zabludama, tak da i po našoj generaciji, a i po vašoj generaciji istorija udara pečate svojih burnih zaokreta i svojim teškim rukopisom piše nam sudbinu i po koži, a i po duši. Prije negdje od prilike 25 godina na sjednici glavnog Odbora zajedničkog DPS-a oko ponoći u sali se pojavio gospodin Milo Đukanović i donio nam iz Amerike termin evroatlantske integracije. Na naše pitanje da nam to bliže pojasni jedan od čelnih ljudi je rekao da ćemo mi to vidjeti za 30 godina, i to ćemo sačekati.

Draga gospodo, posle toga na jednoj od sjednica opet glavnog odbora zajedničkog DPS-a posle izvjesnog vremena, ja kad posmatram ovdje članove ima i ovdje zajedno smo mi bili mi u zajedničkom DPS-u, ima ovdje ljudi kada smo se podijelili po pitanju veoma važnom u tom momentu, posle jednog sastanka u Hagu gdje se Jugoslavija podijelila po postojećim granicama, a gdje je došlo do nesporazuma između Slobodana Miloševića i Momira Bulatovića tu je upravo počela kriza. U jednom momentu sa te sjednice kasno posle ponoći grupa ljudi na čelu sa Momikom Bulatovićem i Milom Đukanovićem, izvinjavam se vidim da nije Milica Pejanović tu, i Svetozarom Marovićem mislim još jedan, ne mogu da se sjetim. Otišli su na sprat i došli su sa formiranim pitanjem da se mi izjasnimo, kao sad pamtim to, Jugoslavija bez alternative i Jugoslavija sa alternativom. Prozivkom, prozivao je Svetozar Marović, kao sad

pamtim to, mi smo se izjasnili i tada je apsolutna većina bila, neću o brojevima da govorim, jer nećemo više bilo i prošlo, bila na strani Jugoslavija bez alternative.

Za 15-tak dana stvar se promijenila na glavnom odboru i tada počinje vladavina DPS-a na ovaj način kako ste vi kolege poslanici pretpostavili. Od tada ja, draga gospodo, čitam jednu propovjetku počešće kada imam vremena od Ivana Cankara koja se zove "Sluga Jernej i njegova prava". Mislim iskreno da je vladavina Demokratske partije socijalista, bez obzira na pozitivno, negativno, mislim više blago rečeno dosadila. Veoma sam se obradovao juče stavu Barack Obama kada je govorio o predsjedničkom kandidatu demokrata na predstojećim predsjedničkim izborima za gosodu Hilari Klinton, pa je rekao ovako, gospođa Hilari Klinton je bila u vlasti. Mislim da će neki bolji bolje to da rade. Gospodo moja, hajde malo, zašto ovolika nervoza. Znete li vi kakva je nervoza, kakvo je nestrpljenje.

Ima jedna zemlja na Blkanu koja se graniči sama sa sobom, gdje žive najljepše žene i muškarci, a natalitet strahovito opada, gdje nezaposleni najviše rade, kako - ne znam, gdje na najplodnijoj zemlji žive ljudi koji gladuju, gdje vozovi kasne po redu vožnje, a autobusa imam utisak i da nema, gdje svi igraju fudbal a pobjeđuje se u vaterpolu, rukometu, odbojci, košarci, gdje svi žure na posao a niko ne stiže na vrijeme, gdje osmočasovno radno vrijeme traje 12 sati, a ništa se ne vidi, gdje je zdravstvo besplatno a liječenje dugo, gdje su novinari slobodni da napišu što god im se naredi, gdje je svjetska kriza dobila državljanstvo, gdje su javne nabavke tajne, a državne tajne - javne, gdje se ratovi nikad ne završavaju, gdje nas danas mire oni koji su nas juče zavadili, gdje i premijeru Crne Gore i premijeru Srbije iz očiju se vidi koliko vole Saudijsku Arabiju i Arapske emirate, gdje su najbogatiji oni koji nikada nisu radili, gdje je strana valuta uzeta kao domaća, gdje ljudi slave slavu, a psuju Boga, gdje su po selima crnogorskim mnogi završili fakultete pa sjede kod kuće, gdje pametne zbog nerazumijevanja proglašavaju ludacima, a ludake sposobnima, gdje nepismeni pišu istoriju, gdje su zakoni nezakoniti, a anarhija normalno stanje, gdje vlast prezire građane kao neželjene svjedoke, gdje se živi od budućnosti jer na sadašnjost nemaju pravo, gdje se svako svakome smeška a niko nikome ne želi dobro, gdje sudski postupci traju duže od života, gdje su samo poplave način za navodnjavanje crnogorskog zemljišta, gdje prizivaju diktatora a demokratiju smatraju porezom na budale, gdje smatraju da će zemlja više napredovati ako što više nazaduje, gdje nisi normalan ako ne poludiš i gdje živiš sam da bi umro, gdje je vrijeme beskonačno a glupost besmrtna, gdje je kvantitet iznad kvaliteta.

Draga gospodo, ne mogu da shvatim da se ljekar kao profesija nalazi u ovoj situaciji kao što je danas, ne mogu da shvatim da se komplikacije proglašavaju greškama u medicini. Gospodine Đukanoviću, ne mogu da shvatim da intrahospitalna infekcija u bjelopoljskoj bolnici dobija sudski epilog, to se dešava u svim bolnicama u svijetu, ona je odraz sistema i nemojete da mislite da mi je drago, jutros sam se razočarao kad sam pročitao u novinama da je najgori zdravstveni sistem u Evropi u Crnoj Gori. Nije to dobro, nisam zadovoljan. Tri Predloga zakona o zdravstvu su bila u Parlamentu Crne Gore. Prva dva nisu dobila većinu, posle nedobijanja zadnje većine ministar zdravlja je podnio ostavku iz moralnih razloga, ali su ostali direktori koje je on birao, najvjerovatnije iz moralnih razloga.

Ima nešto što mi je veoma drago. Predlog zakona koji je skoro usvojen o zdravstvu ima dobre strne osnove, raspisani su konkursi za 28 direktora u zdravstvenim ustanovama, ali bih zamolio da ti direktori zdravstvenih ustanova budu direktori po svojim kvalitetima, po autoritetu, da oni omoguće ljekarima da se vraćaju sa specijalizacije u Crnoj Gori i na drugoj strani da omoguće ljekarima da ne napuštaju Crnu Goru i da idu po brodovima.

Još nešto imam da kažem, uopšte mi se ne sviđaju eksperimenti koji se vrše u crnogorskom zdravstvu i pored svega ovoga, a to je podjela koja je nastala u Socijaldemokratskoj partiji. Iz Fonda za zdravstvo, molim vas, Fond za zdravstvo, u ovom mandatu sto puta sam tražio da vidimo zašto Fond za zdravstvo nema svoj žiro račun. I dalje Fond za zdravstvo nema žiro račun, ali je ostao direktor Fonda za zdravstvo koji je odmah u crnogorskim fondovima za zdravstvo, lokalni, imenovao direktore, kako se zove socijaldemokratije i predsjednike ljekarskih komisija. Najveća primjedba koja je bila jeste upravo to. Mogu li samo ono što bih predložio na kraju. Juče, prekjuče i danas smo čuli da je Crna Gora ekonomski stabilna, neću da govorim bezbjednosno stabilna, a ja vam kažem kao iskusan ljekar, da se u Crnoj Gori veoma loše živi, veoma loše živi. Ima jedan procenat, pet, sedam do deset posto ljudi koji u Crnoj Gori veoma dobro žive. Ja bih se sad obratio tim ljudima, ako može minut neću ni toliko.

Gospodo moja, novac vam može kupiti kuću, ali ne može dom, može vam kupiti fin krevet, ali ne i miran san, može vam kupiti dobar sat, ali ne i dragocjeno vrijeme, može vam kupiti diplomu gdje hoćete po Crnoj Gori, ali ne i znanje, a to nam je i te kako potrebno, može vam kupiti položaj, ali ne i poštovanje, može vam kupiti lijekove, ali ne i zdravlje i može vam kupiti trenutno zadovoljstvo, ali ne i ljubav. Ljubav je veoma interesantna stvar.

Gospodo moja, molim vas naručena kola dugo se igraju, naručena kola dugo se igraju. Iz tih kola teško se izlazi. U Crnoj Gori se igra jedno kolo koje se zove kukunjez, na ta kola i na taj kukunjez neko je pristao. Demokratska partija socijalista je pristala na to kolo i ona ga još uvijek igra, ali ko se jednom sagne Boga mi se teško se ispravlja u Crnoj Gori. Sada dozvolite mi da se obratim našim kolegama iz Pozitivne Crne Gore. U Crnoj Gori fudbal se igra 90 minuta, mora da se zna, je li tako Duško, ima i produžetaka dva puta po 15 minuta, ima i penala, ali ima i takozvana kupovina rezultata.

Ne bih želi da se ovom Parlamentu to dešava. Želio bih da niko ovdje ne ostane usamljen, bolje da bude usamljen nego sam, ali ja mislim da ćemo razgovarat i dogovoriti, ali ne krijući da se dogovaramo. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

DARKO PAJOVIĆ:

Ja sam fino, kulturno zamolio kolege iz opozicije, nemam namjeru da prećutim - kupovina mandata, koja je bila nama upućena, ako shvatam, da li da kažem uvaženog kolegu Asanovića, reći ću. Pošto ste nam i poručili da imamo dvojni moral i uputili nas na kupovinu mandata, ja bih volio da pogledate svoj klub. Dakle, Vi i ti pored Vas su zadnje osobe koje imaju mogućnost da bilo šta kome kažu. Afera koju je Pozitivna Crna Gora otkrila zahvaljujući nespostobnosti ostatka opozicije, vidim da jako pamтите i žalite za tim jedinstvenim DPS-om dok se sjećate ponoćnih razgovora, ne daje vam pravo da bilo kome a najmanje nama prigovarate bilo šta. To što iz vaših glava, pardon, iz Vaše glave progovara jedan ili drugi nezavisni mediji, to što vas baš briga za nešto za šta je nama jako stalo, a to je državni interes koji nije dimna zavjesa, nego smo ga vrlo jasno obrazložili ovdje u parlamentu, ne daje vam pravo da koristite ovakav primitivan i uvredljiv rečnik.

To što ste Vi sad izgovorili nema veze ni na humanošću, ni sa ljekarskom etikom, slučajno radim u zdravstvu. Ponoviću vam, posebno Vama, a vrlo rado ću vam odgovoriti i u nastavku dana koji slijede, jer vidim da navodite vodu na vodenicu i možete slobodno to je vaše političko pravo. Nikad više za nikoga iz Pozitivne Crne Gore da niste tako nešto kazali. Shvatite ovo kako god hoćete, radite ono što mislite da treba, naša namjera je časna, poštena i upućena je između ostalih i vama. To što vi za 25 godina neke glave niste uspjeli da skinete,

to što je vaša fikcija, nas ne rukovodi politikom. Stidjeli smo se ovdje sjedeći u ovom parlamentu, čak i na konstituisanju ove vlade kada nam je neko otkupio odbornik u Nikšiću. To nas nije povelu u političku mržnju. Ako vas vodi politička mržnja satkana od vaše političke nesposobnosti da nekoga smijenite nemojte nama da prigovarate kao problem.

Umjesto ovakvih optužbi i klevega, pozvao bih vas da pogledate što je Pozitivna Crna Gora tražila. Ne znam da li ste svjesni da smo tražili sve ono što je tražila cijela opozicija. Umjesto kletvi bavimo se politikom, a ako se budete bavili politikom vidjećete da ovo što je ovdje napisano je nešto što je na tragu demokratskih promjena u Crnoj Gori koji neće rušiti, koji neće skidate glave, koji neće sve do temelja iskopati već donijeti jedan sasvim novi demokratski iskorak. Hvala, apsolutno ne očekujem da vi razumijete stvari koje se zovu demokratske promjene.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Procedura, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Radi se o istom klubu. Pravo na komentar ne može iz istog kluba. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Odgovor na komentar kolege Pajovića, onda. Kolega Tuponja, na žalost ja moram da pamtim u toku jednog dana, vi ne morate. Kolega Pajović je u ime kolegice Jasavić odgovarao kolegi Damjanoviću i to je bilo danas nije bilo juče. Valjda možemo u istom danu isti kriterijum održati.

GORAN TUPONJA:

Niti su ista partija niti je ista situacija, niti je ista tema.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Isti su klub.

GORAN TUPONJA:

Nemate pravo da date komentar, komentar na komentar, bez ako hoćete i dalje da zloupotrebljavate poziciju na kojoj sjedite, što radite protekla tri dana, a danas drastično.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Tuponja, ja razumijeva Vašu nervozu, ali ću ponoviti, ono što su danas svi vidjeli. Znači, kolegunica Jasavić je diskutovala učešće u raspravi, kolega Damjanović je tražio, kolega Pajović je dobio u ime nje odgovor na komentar. Ovo je isti klub, vaš je bio isti klub, sačekajte, saslušajte malo, znam da imate višak emocija, ja moram pratiti što se dešava, onda kolega Bojanić je predsjednik tog kluba u kom je kolega Asanović i ja dajem po istom principu bez da ne budem nepravičan, klub je sastavljen od više partija, to je tačno, ali mi ne poznajemo više u tom klubu partije, mi u tom klubu poznajemo posebne poslanike, ništa više. Tamo nema više partija. Čak sam dozboljavao i komentar unutar tog kluba, jer su različiti politički subjekti. Da ne trošimo, na kraju smo rasprave.

Kako nemem pravo, davao sam kolegi Pajoviću, evo kolega Pajović mi je svjedok. Tu je vaš predsjednik partije da sam mu dao da komentariše posle kolegнице Jasavić da odogovori kolegi Damjanoviću. U ime kluba je pravo komentara, nema u ime partije, nego u ime kluba. Vjerujte mi toliko na riječ. Trebalo bi barem toliko, danas se dešavalo, nije juče. Nikakve namjere nemam.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Apsolutno me ne interesuju komentari koji dolaze iz ovih klupa, samo sam se javio da bi jednu stvar pojasnio, jer mi je preko glave kićenja sadašnjih poslanika Pozitivne Crne Gore sa aferom "snimak" i njihovom zaslugom. Afera "snimak" je otkrivena od čovjeka koji je napustio Pozitivnu Crnu Goru kad se dijelila i kad se desilo to što se desilo na glavnom odboru. Tako da sada je licemjerno se hvaliti aferom "snimak" od čovjeka koji je napustio.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Molim Vas, licemjerno je uvredljiva riječ, molim vas, nemojmo uvredljive riječi.

Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Mi smo se davno razjasnili, nemam namjeru da izigravam jedinstveni DPS, kažem, stvarno ova emocija koja postoji kod pojedinaca koji pamte ponoćne razgovore kad se neko vratio nakon 18 godina, stvarno vjerujem da mi u Pozitivnoj i u bivšoj Pozitivnoj pripadamo jednoj novoj generaciji političara. Svako je otišao svojim putem, svako sebi rekao šta misli o onom drugom idemo pravcem gdje treba da idemo, to je moja poruka bivšim kolegama, da se ne uvrijede. Vama sam rekao da nemamo nikakvu nervozu. Htio sam to da vam kažem, jer mislim da po Poslovniku kao predsjednik Parlamenta ne priliči Vam da kažete kolegi Tuponji, koji je pokušao, a Vi ste u pravu, to ste prekršili ali je u pravu i on, sve je u redu radi se o demokratiji, ipak nemojte da mi govorite da razmijete razlog za našu nervozu. Nemamo nikakvu, ali nema apsolutno nikakvog razloga za tim. To je razlog zašto sam se javio i nadam se da ćete ovo shvatiti kao dobronamjerno, a ne nikako u nekom negativnom kontekstu.

Što se tiče prethodne diskusije sa gospodinom Tuponjom, vjerujem da dosadašnji način saradnje na Kolegijumu predsjednika Parlamenta apsolutno ostavlja mogućnost da razumijemo podignute emocije i tu ste bili u potpuno u pravu u drugom dijelu vašeg izlaganja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala na tome. Nisam rekao vi, nego njemu lično sam rekao, dva - tri puta je ponovio da se tri dana krši Poslovnik i onda, baš tri dana ne sjedim ovdje kao fikus i da kršim Poslovnik baš toliko ne bi se ovo desilo, nego bi bio haos. Na vrlo osjetljivoj temi, dozvolite, skupio 20 i nešto sati šedanja ovdje slušajući sve vas pojedinačno, održavajući na kraju kao što vidite normalnost i ipak demokratski nivo u teškoj temi u novim političkim uslovima u političkoj krizi sa ljudima koji protestuju ispred parlamenta. Negdje zato kažem, razumijem jer smo svi pod napetošću, ali nije bilo lišta lično, jer tri - četiri puta pokušavam da objasnim da sam upravo Vama dao, tada se bunio neko drugi kad sam Vama dao, ali dobro, ali idemo dalje investiranje u buduće povjerenje.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Možda bi poslije takvog Vašeg komentara, da zahvalimo na tom Vašem naporu, ja ne bih bio od onih koji bi se zahvaljivao bilo kome ko predsjedava ovim domom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne očekujem ja zahvalnost.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Ni Vama, ni potpredsjednicima, niti bih u bilo kojoj situaciji govorio o poziciji predsjedavajućeg da je održavo normalnost u ovom domu, što bi značilo to da smo imali sagovornike u nekoj drugoj kategoriji. Znači, prosto mislim da bi trebali zbog korektnosti svih onih koji su učestvovali u ovom radu kazati, radili smo svak svoj posao, radili ga u skladu sa onim što su naše obaveze i trebali smo ga raditi u skladu sa onim što piše u naš Poslovnik. Da li smo ga tako uradili? Mislim da nismo.

Obaveza, prije svega, nas koji smo predsjedavali bila je da poštujemo Poslovnik. Hvala Vam na Vašim naporima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Prvo ste rekli da mi se nemate na šta zahvaljivati, sad mi se zahvaljujete na kraju.

Ministar ima komentar na izlaganje poslanika Asanovića o zdravstvu.

Izvolite.

BUDIMIR ŠEGRT:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Mislim da branša naša kojom se Vi i ja bavimo i teški posao ne bi trebao da bude politički zaloupotrebljavan. Na svu sreću u mom kratkom iskustvu rada u Ministarstvu rada vidio sam da Skupština zna i te kako da pomogne da se zakoni donesu bez ikakve političke obojenosti, i to je rezultat bio da zakon o zdravstvenoj zaštiti, o zdravstvenom osiguranju budu donešeni jednoglasno u ovom domu bez i jednog prizvuka politike i složili smo se zajedno da zdravstvo treba depolitizovati.

Što se tiče samih ocjena onda mislim da nam ni jedna evropska institucija nije potrebna da nam hvata muštuluk i meni nije uhvaćen muštuluk ovom rang listom, ne u smislu da me to ne interesuje nego je Ministarstvo zdravlja i ukupno zdravstveni sistem i institucije koje promovišu politiku zdravstva u Crnoj Gori, na čelu sa Vladom sami prepoznali koje su manjkavosti zdravstvenog sistema i u smislu kvaliteta i efikasnosti ili neefikasnosti, prekomjerne upotrebe ljekova i svega ostalog što smo sami prepoznali. Na osnovu toga krenuli u izradu master plana do 2000.godine, master plana kadrovskih resursa do 2022.godine,

strukturne reforme smo odradili i mnogo drugih strateških planova kako da zdravstvo Crne Gore krene naprijed.

Ovo što smo vidjeli, ja doživljam da je institucija, koja je radila ovo ozbiljna institucija i vjerujem da je to ozbiljan posao. Ne znam metodologiju kojom su se služili i žao mi je što ne znam indikatore na osnovu kojih je to odrađeno. Takođe, želim i vas i sve ovdje i građane Crne Gore da podsjetim da su to studije koje se rade u cilju normiranja ili pokazivanja puteva kako da zdravstveni sistemi idu naprijed. Nije to sportsko takmičenje pa da je neko stigao prvi ili zadnji. Pa valjda nije sporno da se zdravstveni sistem Crne Gore ne može upoređivati ili makar u ovom momentu ne može nositi rame uz rame sa najrazvijenijim zdravstvenim sistemima Evrope, kako i ta skala pokazuje.

Dobro je što smo ušli u utakmicu da se upoređujemo. Mene apsolutno, za moj pojam, ne plaši upoređivanje sa bilo kim. Jedna od tih filozofija u projekciji zdravstvene politike jeste ta da smo mi projektovali možda prvi put u zdravstvu Crne Gore, da se sistematično uradi plan permanentne stručane edukacije za ovu i sledeće godine. Već je taj usvojen plan pred Novu godinu i počele realizacije u ovom mjesecu. Znači, ozbiljne su ambicije. Još nešto, mi smo donijeli odluku i već se rade pregovori sa zemljama Malte, Italije, već sam bio u prilici da sa ministrima zdravlja pričam o tome imamo namjeru da nastavimo priču sa Slovenijom, Austijom i Njemačkom, da se specijalizacije ljekara završavaju u Crnoj Gori. Jedan razlog želim da podsjetim šta je tradicija, šta je namjera. Mi smo do današnjeg dana i još uvijek imamo šta da učimo i to je recimo tradicija nekolicke decenije, opredjeljenja ili naslanjanja na zdravstveni, edukacioni i zdravstveni sistem Srbije. Mi smo to do danas radili. Vidjeli ste da je ista ta Srbija i Univerziteti, od kojih imamo šta da učimo, na 30-tom mjestu, pa se nije desila katastrofa.

Mi u Ministarstvu zdravlja želimo da podignemo nišan pa da se upoređujemo i edukujemo u zemljama koje su pri vrhu, je i ako u početku ne dokučimo njihov nivo ipak ćemo gađati visoko, ako se edukujemo u Srbiji koja je na tom, uz veliko poštovanje, na 30 mjestu i kad pogodite u cilj nisko ste pogodili. Prema tome, ova klasifikacija nas je stavila u trenutnoj ne utakmici, nego u komparaciji da smo na tom mjestu. Trudićemo se da prepoznamo koji su ti indikatori i između ostalog indikatori će biti ti da sami valorizujemo svoje uspjehe.

Još nešto, kada ste govorili o infekcijama. Danas vam mogu reći bili su predstavljeni prije nego što je počela Skupština u organizaciji ili pomoći Unicefa, moja je namjera bila da se još jednom po istoj metodologiji uradi analiza stanja u porodilištima Crne Gore. Današnji preliminarni rezultati koji će biti štampani i javnosti dostupni biće gotovi početkom ili polovinom

februara mjeseca, a jedna rečenica koju je izgovorio konsultant Svjetske zdravstvene organizacije, neonatolog iz Trsta, koji je učestvovao u obilasku porodilišta bolnica Kliničkoga centra Nikšića i Berana, je rekao da su primijetni, molim vas, ovo da dobro čujete i vi i crnogorska javnost, da su primijetni izuzetni napretci u uslovima i tretmanu novorođenčadi i porodilja u svim bolnicama u Crnoj Gori. Prema tome, to su informacije, sami smo projektovali gdje smo i sami projektujemo sa konsultatima Evrope. Ništa ono što je u sistemu zdravstva ne krijemo i otvoreno radimo i mislim da su građani, vrlo je kratko vrijeme, ali su građani Crne Gore bili u prilici i dobijamo takve informacije da se prepoznaju lagani uspjesi ili pomaci u zdravstvenu u sigurnosti i kvalitetu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, ministre.

Pokazao sam zdravstveno strpljenje.

Izvolite.

RADOVAN ASANOVIĆ:

Kolega Šegrt, sad sam u pravu ono onda kad je bila rasprava Zakona o zdravstvu, kad sam rekao da sačekamo malo - biće izbori i vi više nećete biti ministar. Nije mene drago, budite sigurni, znate me vi dobro, što sam ovo danas pročitao. Ne da mi je drago nego me boli to da od bivših jugoslovenskih republika najbolje je plasirana Slovenija na 15 mjestu, zataim Hrvatska na 16 mjestu, Makedonija na 18 mjestu i Srbija na 30 mjestu, Crna Gora na 35 mjestu. Svi mi to znamo kako, svi mi to znamo. Znamo mi probleme u zdravstvu, znamo sve, sve smo mi pričali o tome. Ali, ima nešto što morate da priznate, gospodine Šegrt, rukovođenje u crnogorskom zddravstvu je političko. Na svim čelnim mjestima, sve bolnice i to na žalost bolnice uglavnom su do sada držali hirurzi, kao da druge profesije ne postoje u medicini nego samo hirurg, ortoped i td. Neću na tu temu da govorim.

Hoću malo da vas podsjetim pošto sam učestvovao u UNICEF-ovoj posjeti. UNICEF-ova posjeta je bila 2012. godine i ja sam tada u Parlamentu govorio i upozoravao. 24 preporuke koje su tada bile vi niste mrdnuli, ne vi nego prethodni ministar, mrdnuli niste da rješavate tada te probleme. Morate da znate, gospodine Šegrt, prije dolaska, ja sam zadovoljan sa sastavom, posebno sa ljudima kolegama iz Trsta koji su bili, posebno sa konsultant je bila i Švedska banka, Ministarstvo zdravlja u organizaciji i Fond za zdravstvo, sve sam ja u toku, bio sam

prisutan, ali vi ste pripremili tu posjetu gospodine ministre. Vi ste doveli, kod vas su iz Nikšića, iz Berana 15 dana dolazili da ih obučite, da pričate šta će oni da pripremaju, maltene mi smo znali šta ćemo da pričamo sa njima iako su oni bili normalni ljudi. Ja nisam. Ja sam za to daj bože ono što smo mi krečili i ofarbali da se zadrži kad su oni otišli. Ja sam se danas čuo sa njima, i on je dao, Fabio je dao 2,9 i ja sam zadovoljan kako to, ali ja nisam kao iskusan ginekolog, gospodine Šegrt, zadovoljan sa porodilištima i radom porodilišta i u dječjim boksovima. Dječji boks i dalje pripada dječijem odjeljenju a ne pripada porodilištu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Asanoviću, hvala.

Poslanik Lekić i završavamo raspravu.

OBRAD STANIŠIĆ:

Pa evo, uz sve uvažavanje svih poslanika i poslanika kojega ste pomenuli i prozvali, ja hoću da vas pitam predsjedniče, po kom članu Poslovnika poslanik može po istoj temi da se javlja dva puta, ako znamo da je poslanik Lekić imao uvodno izlaganje, svaka čast da ima završnu diskusiju, ali da ima uvodno izlaganje i diskusiju, mislim da to nigdje u Poslovniku ne piše. I da vam kažem, po 30 poslanika Demokratske partije socijalista koji su se prijavili da govore, svi i svi pripremili diskusije, govorila su samo četiri, govoriće poslanik peti, imaće završnu riječ, radi racionalizacije. A vi ovdje, mimo Poslovnika dozvoljavate pojedinim poslanicima koji su svi govorili iz poslaničkog kluba, da govore po dva puta. Gdje to piše u Poslovniku, a mislim da član 96 Poslovnika tretira ta pitanja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nažalost, postoji kategorizacija javljanja. Ovo je rasprava bez limita, molim vas, ja vam odgovaram a vi pitate. Hipotetički. Govoriti u ime kluba jedan, kao poslanik ima pravo učešća u raspravi, u ime kluba, klub hoće opet istog igrača da igra treći put.

Evo ja sam odustao, htio sam govoriti tri puta, odustao sam.

Znači ima pravo, nije uobičajeno ali ovo su rijetke rasprave. Ja vas potpuno razumijem, ovo su rijetke rasprave koje su bez limita, ali ako hoćemo sad na kraju i to da otvorimo može. Izvolite. Inače, niko nije ograničio poslanike DPS-a da pričaju svi.

OBRAD STANIŠIĆ:

Ja ću vam pročitati šta piše, da li na listi za prijavljene može da poslanik bude, iako je jedan, upisan tri puta. Lijepo se kaže u stavu 5 da se diskutuje po redosljedu poslanika, po redosljedu i da učešće u raspravi više puta, zadnji stav kaže - više puta u raspravi može učešće uzeti predlagač zakona i izvjestilac ispred odbora. Prema tome, gospodine predsjedniče, Poslovníkom je sve to definisano i sve piše samo treba da ga poštuemo.

Ja zaista nemam ništa protiv poslanika koji treba da govori, ali govorim radi principa i radi onoga što treba da poštuemo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Rekli ste da može da govori na početku i na kraju, a to je već dva puta, to se zove, pa to je već dva puta, rekli ste da može više puta. Ja brojim dva puta je više puta.

Ajmo dalje, još mogu da se nadigravam oko toga.

Poslanik Lekić i završavamo raspravu.

MIODRAG LEKIĆ:

Poštovane kolege, članovi Vlade,

Ušli smo u treći dan, tri dana konfrontacija vlasti i opozicije, klasična situacija, toga je bilo puno. Ipak, današnji dan je poseban. On može u mnogome da opredijeli tok političkog života, društvenog života, ekonomskog života, institucionalnog života, i u tom smislu je izuzetno značajan.

Dakle, imali smo prvog dana konfrontaciju oko ekonomije, drugog dana oko sjećanja na dvadesetogodišnji period novije istorije, trećeg dana, danas je bilo mnogo toga. Ja sam cijelo vrijeme, kao što se sjećate, forsirao da centriramo temu pada Vlade, odnosno glasanje povjerenja. Da razradimo pravila koja znamo manje više, ali da ovdje jasno govorimo i da preuzmemo svi odgovornost za ono što kažemo i ono što ćemo da odlučimo.

Dakle, o ekonomiji neću, govorilo se dosta, dilema je jedna - da li da se povjeruje stopama rasta premijera Đukanovića ili da se povjeruje stvarnosti, da li da se povjeruje proizvodnji stvarnosti propagandnom demagogijom itd, ili stvarnosti onakva kakva jeste.

Povodom drugih tema ja sam malo danas, kako bih rekao, uočio izlaganje ministra Pažina. Malo me iznenadilo, moram reći, počeo je jednu temu vrlo zavodljivu, vrlo suptilnu o legitimitetu demokratskom, mogu da se saglasim u dijelu. Dakle, znamo i mi dobro da legitimitet

demokratski proističe iz izborne volje, a odmah dodajem, ministre Pažinu, iz toga kako se vrši vlast. Znači ne završava se demokratija izborima, pa čak da su i regularni, nego je demokratija kako se vrši vlast, nije vox populi, odnosno vox dei izbor nego kako se vrši vlast. I to je slaba tačka vaše Vlade. I tu imamo osoba koje su i van pravnog poretka, imamo zbog toga nekontrolisanu vlast u segmentima možda, možda ne svi, i u tom smislu je i bio prostor za kriminalizovanje crnogorskog društva. Danas je bio pokušaj da se uvaljuju drugi, dakle, u jednu baruštinu, bio je pokušaj od premijera da uvlače druge, i to mu neće uspjeti, sve danas što je rekao danas ću demantovati vrlo dokumentovano, i to je posebna priča i ne tako bitna.

Dakle, ono što je zabrinjavajuće, a to je upozorenje da parlament može biti raspušten, to je jedna mala prijetnja, i to je vrlo riskantna situacija. Parlament može biti eventualno raspušten u varijanti ako ne obavlja svoju dužnost, ako se ne sastaje. Dobro Vi ćete me ispraviti ako Vas nijesam dobro citirao. Ali ste govorili dakle o presvlačenju poslanika itd. Vi znate, Vi bi trebali da zastupate da poslanik po zakonu, po Ustavu ima pravo da upravlja svojim mandatom. Možemo diskutovati to, to je suptilna tema, moga ja da kritički govorim, ali to je odredba koja je ustavna. No dobro, mnogo smo toga rekli. Dakle, kako ćemo mi večeras glasati. Vjerujte, bio sam protivnik u diskusijama, političarima, diplomatama, novinarima, kada bi pokušali da politiku redukuju na brojeve, smatrao sam da je politika mnogo sadržajnije i držao sam se onog Balkanca po imenu Aristotel, da je politika vrijednosna kategorija u jednoj društvenoj zajednici itd. Ali evo vidim da brojevi su važni, brojevi, i prelazim na njih.

Dakle, 44 poslanika je glasalo Vladu 2012. godine i 37 protiv. U međuvremenu pet poslanika će glasati večeras protiv povjerenja Vladi. Ja mislim da je situacija potpuno jasna, ako smo ostali svi opozicioni koji smo počeli kao opozicioni. Tako da sam bio pristalica da ne pravimo večeras bal vampira, partiju pokera, zatvoreni poker, nego da se izjasnimo i da preuzmemo odgovornost. Zato, smatram da je velika odgovornost na kolegama iz Pozitivne Crne Gore. Ja njima ne dajem savjet. Ja sam pregovarao u Nikšiću i u Podgorici, imao strpljenja, i večeras nastojim da imam strpljenja. Upozoravam ih na ogromnu odgovornost koju imaju, da ne glasaju povjerenje Vladi, koncept je potpuno ne jasan, ja ga cijenim kao prilog mogućem rješenju, za sastanak lidera, ali on nije kompletan i sa druge strane on je dobio odbojan odnos premijera Đukanovića. On je rekao da se kontroliše ništa ministri itd. Jeste da postoji mala razlika u odnosu na odnos potpredsjednika Markovića, koji je bio mnogo fleksibilniji na sastanku lidera, i tu se priprema jedna varijanta koja kažem još jednom ima velike, velike posljedice. Znači, predlažem svim opozicionim strankama da urade ono što je

njihov zadatak, što je njihovo pravilo, a to je da ne glasaju povjerenje Vladi. U tom slučaju će doći do situacije da se potencijalno stvori nova parlamentarna većina, ova ili ona. Pozitivna stranka ima šansu da u toj fazi ima aktivnu ulogu, da ako se plaši nestabilnosti itd. i svih stvari koje su saopštili, a to sve cijenim, razumije se, ima mehanizam da se opredijeli za većinu koja će to da garantuje. Lično mislim da bi trebalo da napravi Vladu opozicije i SDP-a. U toj varijanti izražavam svoju spremnost da se kritički odnosim prema toj Vladi, da se borim da je nakon tri dana ukoliko ona ne bude kompetentna, ne znam što, a ne vjerujem da bi bila da se zalaže za njen pad, za njeno nepovjerenje to isto ima kao mogućnost i Pozitivna Crna Gora.

Dakle, to je prava pozicija, ali uslov svih uslova za normalan tok stvari za demokratski tok stvari jeste neizglasavanje povjerenja opozicije i SDP-a, nakon čega se otvara jedan proces traženje rješenja, ali sa Vladom koja je izgubila povjerenje i koja će se time korigovati u budućem dijalogu. Ovako imamo aroganciju koju sopštava primarno premijer Đukanović, što god je radikalizacija prilika u zemlji, tako da uz još jedan apel da opozicija obavi ono što joj dužnost, a to je da izglasa nepovjerenje, ako se to ne desi zadržavam pravo da to okvalifikujem, sad već kažem unaprijed kao mogući skandal, ali tu se i zaustavljam, jer nemam pravo da projektujem, to ću reći, ako se desi situacija da neko glasa za povjerenje Vlade iz opozicije.

Evo, gospodine predsjedniče, privodim kraju moju diskusiju, smatram da smo pred jednom značajnom odlukom da javnost prati veoma pomno sve ovo danas i da će biti bolje za Crnu Goru u svakom pogledu, ekonomskom, institucionalnom, spoljno političkom, evo to je veliki adut navodno vlasti, ako danas Vlada izgubi povjerenje ona je zaslužila da ga izgubi, i to očekujem. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala tačno deset minuta.

Komentar kolega Pajović.

DARKO PAJOVIĆ:

Kolega Lekiću, hvala na rečniku, i ne sumnjam, priliči nam iz kraja iz kojeg smo porijeklom i Vi i ja da razgovaramo na jedan akademski način. Upravo sam hvalio Seoca, moja i Vaša, i rekao da nam priliči ovakav rečnik i ovakav dijalog između nas.

Kolega Lekiću, mi smo bili vrlo jasni još prije tri dana. Ukoliko ova Vlada koja nema povjerenje za vođenje unutrašnje politike, a ima naše povjerenje za spoljnu politiku, bude pristala na ustupke koje smo tražili, kad kažem ustupke mislim prije svega na nešto što je neophodno za dva procesa koji jesu naši ciljevi, a to su fer i slobodni izbori, dobiće našu podršku. U slučaju da odgovor bude ne, neće dobiti našu podršku. Nijesam rekao da je ucjena, rekao sam da je ponuda, jer ne volim da razgovaram sistemom ucjena. Moguće je da smo pobrkali redosljed poteza, ali sa naše tačke gledišta, znajući da se mi zalažemo za ono zašto se ostatak opozicije ne zalaže i smatra nebitnim i nerelevantnim, dozvolite nam da mi mislimo da je ovo mnogo bolji model. Sa te strane bili smo vrlo jasni. Saglasan sam sa Vama da nije kompletan, i, kao što sam Vama kazao, vidjećemo na šta zapravo u opšte možemo da računamo. Ono što nas zanima su fer i slobodni izbori i kontinuitet integrativnih procesa. Tačka. Zvale se one evropske, koje su svima milije, zvale se one NATO integracije, koje su možda nekome manje mile.

Mi u Pozitivnoj Crnoj Gori nijesmo za to da te izbore sprema Vlada sastavljena od opozicije i SDP-a. Ili, da budem konkretniji, potpis koji smo stavili na dokument Vi i ja i još neki lideri podrazumijevao je poziv svim parlamentarnim subjektima iz februara prošle godine da zajedno prijonemo i da radimo na onome što je imperativni zadatak svih nas, a to su fer i slobodni izbori. Često me podsjećao moj uvaženi opozicioni kolega posljednjih sedmica šta je sa tim. Evo ja sam dao to. Apsolutno nijesmo išli ništa preko toga. Dakle, i ovaj plan podrazumijeva zajednički rad na stvaranju uslova za fer i slobodne izbore. Razliku koja postoji pokušao sam da objasnim i mogu još jedanput da ponovim.

Mi bismo voljeli da prvo završimo ovaj dio posla, pa da onda imamo kontinuitet koji nam obezbjeđuje sigurnost za fer i slobodne izbore, odnosno za integrativne procese. Tu se koncepcijski razlikujemo. I takođe stavili vrlo jasnu garanciju na taj papir, to je da u principu ukoliko ova i ovakva Vlada, kad kažem ova i ovakva, ta buduća, pošto imamo zaštitni mehanizam, Vladu možemo svakih 10 dana da ispitujemo povjerenje, koliko je meni poznato. /Upadica/ U redu. Bježati od toga da imamo zaštitni mehanizam. Imamo ga. Imamo ga svi. Naša ponuda jeste ponuda rješenja. Mi ga tako vidimo. Ja dozvoljavam vama da vi kvalifikujete ovu našu ponudu kako god hoćete. Nemam nikakav problem sa tim, vi na to imate poslaničko, ljudsko i političko i svako drugo pravo. Ja samo molim za razumijevanje da moramo da sačekamo stav nekoga drugoga, da bi uopšte došli u poziciju da vi kažete svoj sud o tome i da mi kažemo svoj sud o tome. Za sad smo u toj hipotetičkoj ravni. Da li bih volio da sam ranije

dobio odgovor? Da. Ali šta da radimo? Nema tu nikakvog pokera. Vrlo sam jasan, predali smo dokument. Naš glavni odbor je sinoć dodatno razmotrio situaciju, potpuno svjesni da za jedan dio opozicije apsolutno nije prihvatljiv ovaj koncept, već da se traži prvo pad, pa ćemo onda da se dogovaramo.

Predsjednik Parlamenta je to objasnio u jednom od ovih svojih djelova, na ovaj ili onaj način doći ćemo do istog cilja. Čini mi se da bi možda bolje bilo da sklonimo taj minimum političkih razlika koji imamo u tom konceptu da bismo došli do onog što je zajednički cilj. A nas interesuje ovaj cilj u kojem nema poraženih, u kojem apsolutno, po našem shvatanju, ne bi bilo nikakvih konsekvenci ni po državu, ni po društvo, a bio bi veliki demokratski iskorak. Ponavljam, govorim hipotetički, jer u principu još uvijek /Upadica/ Pa nijesam ih ja održavao 25 godina, kolega. Dobro. Izvinite, ali cijelo vrijeme dok govorim slušam ovo grinjanje. Ja nikada ne dobacujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvinite zbog dobacivanja kolega.

Imate pravo na odgovor.

MIODAG LEKIĆ:

Nije ovdje pretenzija da se na ikoga utiče, najmanje da se neko uči. Mislim da govorim jednim stilom političke kulture. Moja pretenzija nije da ni na koga utičem kako će da se opredijeli. Ali, radi se o javnoj odgovornosti. Treba da se spremimo da preuzmemo javnu odgovornost. Ja moram da konstatujem da evo tri dana gospodin Pajović i dalje se nije opredijelio kako će se odnijeti prema glasanju o povjerenju. To je jedna krajnje sumnjiva stvar. Ja imam pravo da to konstatujem, a on ima pravo da radi što hoće, odnosno da saopštava što god hoće. To razbija razne sumnje. Ja smatram da će biti to, evo kvalifikujem, a nadam se da se tako neće desiti, ne samo politički skandal, nego jedan takav poremećaj naravno da više niko neće imati osnova da pomisli da je Pozitivna opoziciona partija pa da ne znam kakvi se silogizmi ovdje saopštavaju. I da saopštim povodom ove ideje da ne bude pobjednika ni pobijeđenih. Lijepo zvuči, moram priznati. Ali, da počinje, ne daj Bože, neki građanski rat, neće, ali recimo da se dolazi do neke konfrontacije, pa ja bih se odmah zalijepio za taj pokret koji bi težio da ne bude pobijeđenih i poraženih. Imamo posljedice, imamo razne ožiljke zbog tih situacija koje se reprodukuju u svijesti potomaka. Ali ovdje se radi o jednom drugom ambijentu,

jednom klasičnom ambijentu, jednom jednostavnom ambijentu, jednom demokratskom ambijentu. Vlada nema više povjerenje Socijaldemokratske partije. Ona ne bi trebala da ima od opozicione partije. Ako neka opoziciona partija glasa povjerenje,, ona nije opoziciona. To će biti svakome jasno i svako ima pravo da to radi, ali valjda nemojte pretendovati da se opozicioni karakter neke stranke potvrđuje večeras time što će se dati povjerenje Vladi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Daću Vam riječ, samo nekolike stvari.

Logično je demokratija se gradi kroz precedente, naravno. Zato i jeste ovo politika a ne skup pravnik. Nova situacija, nove okolnosti. Nemamo standard demokratski ovdje za mnogo što-šta, pogotovo ne za legalitet, a kamoli za legitimitet koji je mnogo osjetljivija kategorija, traži mnogo više političke kulture, tradicije i razumijevanja. Ovo su korisne rasprave i mislim da su kolega Lekić i kolega Pajović pričali na način na koji se priča o takvoj temi. Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Samo dvije stvari /Prekid/ kolege Lekića. Ja sam Vama vrlo jasno kazao sad u prethodnom izlaganju, kao što sam prije tri dana to vrlo javno jasno kazao i cijeloj crnogorskoj javnosti. Kakav je naš stav i šta ćemo mi pritisnuti i kako ćemo pritisnuti? Samo da nemate neku mistifikaciju, imate dokument vrlo javan, transparentan, dali smo. Ako se to inkorporira sa nekim garancijama, mi ćemo pritisnuti da. Ukoliko ne, mi ćemo glasati ne. To smo rekli još prije tri dana i tu nema nikakve posebne mistike. Dakle, samo sam želio to da razjasnim.

I drugu stvar koju želim da razjasnim. Moram, znači opet ponovo. Ne zbog Vas. Ja trebam da budem dio parlamentarne većine. I u toj parlamentarnoj većini imamo 10% ljudi ili 10% stranaka koje se programski zalažu za ono što je program Pozitivne Crne Gore, a 40% se ne zalaže. Dakle, dozvolite da ovo jeste kompromisno rješenje između različitih programskih opredjeljenja opozicije, što je opterećivalo odnos Pozitivne i ranije, na moju veliku žalost. Mislio sam da ćemo ga moći riješiti s početka našeg mandata. Nijesmo uspjeli. Išli smo dalje, dobili ste našu podršku na predsjedničkim izborima, nakon toga smo gledali modalitete saradnje. Ovo je jedini mogući modalitet ne zato što to lijepo zvuči, već zato što stvarno vjerujemo da jedino svi možemo napraviti iskorak. Jako nam je teško kao opozicionoj stranci vjerovati u ovaj koncept koji je ovdje ponuđen. Idemo svi zajedno sa SDP-om. Sve je u redu, ali ja sam tu debela manjina programski gledajući i vrlo jasno sam upozorio na to i vrlo iskreno

i naravno nakon svega toga opet kažem imate pravo da dijelite savjete. Imate pravo i da savjetujete vrlo javno, to vam pripada. Na kraju krajeva, stariji ste kolega, ali dozvolite da i mi imamo ono što smatramo da je naš stranački i državni interes, da se ne krijemo iznad državnih. 'Ajmo da govorimo o stranačkim. 10% u odnosu na 40%. Na koji način Pozitivna Crna Gora treba da objasni svojim biračima da će uspjeti da zaokruži ono što je njen programski cilj? To je ono što nas je ponukalo da damo ponudu koja je ovdje na stolu, a ponavljam - ova ponuda je zapravo naša zajednička ponuda iz februara 2014. godine. Još jednom to želim da potcrtam. Tada smo se zalagali za ovakvo rješenje. I dolazimo možda do suštinskog kako bi se zvala? Prelazna, rekonstruisana? Mislim da je bitna suština, a ovaj koncept nudi ono što svi želimo - fer i slobodne izbore i preuzimanje odgovornosti za kontrolu onih stvari koje uporno prigovaramo tri godine da nijesu u redu i da moraju da se mijenjaju. To je naše objašnjenje. Ukoliko je ono dovoljno neuvjerljivo da je opoziciono ili poziciono, ja vam opet ponavljam, mislim da u principu treba da se bavimo suštinom, a ovaj model to nudi. Ako nekome nije prihvatljiv iz raznoraznih razloga, mogu da razumijem političke interese, potpuno su mi jasne političke pozicije i jasno sam kazao - ponijećemo taj krst. Hoće li neko razumjeti u pet, deset ili mjesec dana manje je bitno. Ono što je nama mnogo bilo bitnije i prošle godine, kad smo čuvali političku stabilnost, za koju opet nismo imali razumijevanja dijela kolega koji se ne zalažu za NATO integracije, da mi uspjemo u ovom što ovdje piše, a vjerujem da je to zajednički interes svih. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Neće se dobro odreći prava pomalo.

U redu.

Ajmo da završimo. Završavamo, još malo strpljenja.

MIODRAG LEKIĆ:

...Pozitivne, a nalazimo se u samom finišu. Prelazim na četiri stvari.

Prva, Inicijativa Pozitivne koju mi, rekli smo svi ovdje u opoziciji, cijenimo na određeni način. Ne mislimo da je kompletna, ima nejasnoća, ali cijenimo je kao zanimljivu i potencijalno korisnu. Ona ima šanse da se eventualno realizuje jedino u uslovima ako Pozitivna bude izglasala nepovjerenje Vladi, ako Vlada padne i u tim, sada novim uslovima pregovora, postoje izgledi da se realizuje plan Pozitivne. Prema tome, ovo je argument u korist plana Pozitivne.

Ne bi trebao niko da se ljuti. Naprotiv, podržavamo ga za razliku od predsjednika Vlade koji kaže - biće neka kontrola u Parlamentu ili odbijaju se ministri itd. Znači, ovo je jasno građanima, oni moraju da shvate ovo.

Drugo, gospodin Pajović kaže – nije smo za Vladu opozicije i SDP-a. Ja mislim da bi ona bila bolja, da bi ona bila logično rješenje, ali poštujem, potpuno legitimno. I postavlja se sljedeće pitanje. Recimo, ako ta vlada opozicije i SDP-a nije moguća, i dalje samo pad Vlade omogućava aktivnu poziciju Pozitivne. Vidite, ja navijam cijelo vrijeme za Pozitivnu, želim da joj pomognem, ona nema potrebe za mojom pomoći, otvara joj mogućnost da u varijanti pada Vlade utiče na formiranje nove većine. Ako Pozitivna smatra da je garant te nove većine učešće DPS-a, i to je moguća varijanta, ali sada nemamo premijera Đukanovića koji odbija, nego premijera Đukanovića, odnosno bivšeg premijera Đukanovića /Prekid/ pregovara jer je i on partner van vlasti. Dakle, sve je vrlo jasno, strpite se iz DPS-a.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Ne možemo više, opet će dobiti riječ. Ići ćemo do beskonačnosti.

Možemo li, kolega Lekiću, da svedemo ovo? Pomozite mi svi. Nema novih argumenata.

MIODRAG LEKIĆ:

Ja sam sklon teoriji ali ovdje govorim vrlo konkretnim jezikom. Ovo građani razumiju. Volio bih da premijer dobije riječ.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znam da biste svi voljeli, ali ja bih volio da mi ovo svedemo, dozvolite mi.

A isto je. Jasno je sve. Vjerujte mi da je jasno. Evo, ja sam objašnjavao vaš stav, vi se složili sa tim da sam vas ja dobro objasnio,. Bio sam dobronamjeran do kraja.

Ovim smo, ovako i onako, zadovoljni, manje zadovoljni, završili raspravu o povjerenju 40. Vladi. Ostaje završna riječ.

Dajem pauzu, da počnemo okruglo u 7. Prije završne riječi pauza da uhvatimo vazduha. Idemo od manjih ka većim do premijera. Hvala vam.

- pauza -

Idemo u završnu riječ.

Idemo od manjih ka većim i onda predstavnik predlagača.

Prvi je kolega Suljo Mustafić. Izvolite, kolega.

SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Uvaženi poslanici, poslanice, premijeru, članovi Vlade, poštovani građani,

Kazali smo već odluku Vlade da u Parlamentu koji ga je izabrao provjeri da li ima povjere poslanika predstavnika građana ocjenjujemo krajnje legitimnom, odgovornom inicijativom koja je utemeljena i u Ustavu i u političkoj praksi, što je i logično nakon dobijanja NATO pozivnice. Znamo da se iz Parlamenta od više opozicionih subjekata, ali i SDP-a koji je i članica aktuelne koalicione Vlade osporavao legitimitet izvršne vlasti.

Preispitivanje povjerenja Vladi jeste važan politički trenutak, ali tome ne treba pridavati dodatnu političku dramatiku. Bilo kakav ishod da bude, mislimo da država ima dovoljno jake institucije koje će svojom stabilnošću odgovoriti svakom izazovu. Izgrađene institucije, a cijenimo da ih Crna Gora ima, znaju kako nastaviti euroatlantskim integracijama. Dakle, očekujemo da aktuelna vlada od strane političkih subjekata u parlamentu dobije većinsku podršku upravo zbog ostvarenja najvažnijih državnih i vanjsko-političkih ciljeva koji su rezultirali dobijanjem pozivnice za učlanjenje Crne Gore u NATO savez, napredovanjem u evropskim integracijama kroz otvaranje 22 poglavlja, a Bošnjačka stranka svoju odluku zasniva na vlastitim uvjerenjima, bez bilo čijeg, uticaja utemeljeni u Crnoj Gori, odgovorni samo pred svojim glasačima, pripadnicima bošnjačkog naroda, ali i prema svim građanima Crne Gore.

Savezništva, i u životu i u politici, utemeljena su i na bliskosti oko određenih ciljeva, ali i na uvažavanju i povjerenju. Takođe, treba znati primjeriti ambicije i očekivanja svojoj realnoj snazi i samo tako možete tražiti od drugih da poštuje vas i vaš doprinos.

Prije 18 godina Demokratska partija socijalista je napravila istorijski zaokret u svojoj ideologiji jedinstvenog DPS-a. SDP, kao i drugi su mu u tome pomogli postajući dio vlasti. Zajedno sa manjinskim partijama ostvarena je nezavisnost i država dovedena pred vrata NATO-a. Takođe, kroz učešće u vlasti realizovao se i značajan broj programskih zalaganja Bošnjačke stranke. Prvenstveno nam je značajan početak izgradnje auto puta, kao najvećeg ekonomskog projekta, a na političkom planu zalaganje Bošnjačke stranke i drugih manjinskih

partija ostvareno je značajno povećanje pripadnika tih naroda u institucijama, što nas učvršćuje u namjeri da još više radimo na našem programskom zadatku. To su još uvijek mali pomaci, mora se još puno toga uraditi, ali jasno je da su rezultati vidljivi. Pripadnika manjinskih naroda ima više nego ikad ranije u institucijama. Izborili smo se za afirmativnu akciju kroz izborne zakone, za saradnju i zastupljenost kroz sve zakone koji se tiču kako institucija na državnom nivou, tako i pravosuđa. Takođe, formirane su i nacionalne institucije, savjeti, Fond za manjine, Centar za razvoj kulture manjina i po tome, ali ne samo po tome Crna Gora je lider u balkanskom regionu.

Naravno, treba vidjeti i onu drugu negativnu stranu od koje ne treba bježati, već se sa njom suočiti. Krupni koraci kojima je grabila Crna Gora donijeli su brojne tranzicione promašaje, loše privatizacije, nepravične stečajevе. Isto tako, korupcija i kriminal, nerasčišćeni sudski procesi za ratne zločine, nijedan od nabrojanih problema nije mali i svaki od njih traži da se riješi.

Poredak NATO-a u koji ulazimo i pravni sistem Evropske unije kome se pridružujemo znači vladavinu prava. Niko ne treba biti iznad institucija niti izuzet od odgovornosti ni od objektivne sudske, niti od one druge povijesne, odnosno istorijske. I to mora da važi za sve podjednako. Najviše, naravno za one koji najduže obnašaju vlast - DPS i SDP. Svakako i za onaj period i one segmente gdje je Bošnjačka stranka učestvovala i preuzela odgovornost. Ne mogu se voditi institucije a izbjegavati odgovornost ili prebacivati na jednog od partnera u vlasti. Ali, kao ozbiljni ljudi, mislim da treba znati prioritete. Ako zamijenimo njihov redosljed, onda ćemo biti u problemu. Zar je u posljednjoj godini mandata, koji su od građana dobili na zajedničkoj listi, od partnera potrebno preispitivanje tih prioritenih ciljeva? Zar se može za samo nekoliko mjeseci ući u neka nova politička savezništva i prevaspitati oni koji su ostali zarobljeni u ideologiji 90-tih? Zaboga, ta su uvjerenja oni potvrdili ovdje i kada je trebalo ući u projekat obnove nezavisnosti Crne Gore, i kada je trebalo osuditi genocid u Srebrenici, i kada smo priznali susjednu državu Kosovo, i kada je u pitanju strateški cilj države -ulazak u NATO. Mi ne sporimo nikome pravo da ostane u toj ideologiji. I to je dio naše političke realnosti, to je dio našeg društva, ali dozvolićete, to nijesu vrijednosti koje mogu biti zajedničke za vršenje vlasti niti manjinske partije mogu dijeliti takve ciljeve, makar ne u institucijama vlasti. U nekim drugim okolnostima u budućnosti, kad se izađe iz tih ideologija, kad ova država bude zaokružila svoju bezbjednost ulaskom u NATO savez, može se razmišljati o drugačijim odnosima i nekim drugim širim političkim savezima.

Bošnjačka stranka smatra da se moraju razumjeti dugoročni interesi države, a ne povoditi se ličnim sujetama ili partijskom sebičnošću. To znači da se nakon ovog glasanja vratimo dijalogu, da zajednički stvaramo uslove za izborni proces čiji će rezultati biti nesporni za sve političke subjekte koji učestvuju. I više od toga, čuvajući i sebe i druge od sebe, brinući o interesima države Crne Gore, čuvajući stabilnost kao našu najveću vrijednost i boriti se za dalje evropske integracije i ulazak u NATO.

Prijedlog Pozitivne Crne Gore sadrži veoma dobre elemente za dalji razgovor. U pitanju je politička platforma odgovornog političkog subjekta. I naravno, predstavnici Bošnjačke stranke su već ukazali na mogućnost širenja kapaciteta izvršne vlasti, uvođenja boljih kontrola revizora, pa i ministarskih resora u cilju bolje kontrole državnih resursa, pogotovo u onim institucijama gdje su iskazane sumnje u raspolaganju državnim resursima.

Međutim, to što je Pozitivna Grna Gora to predočila u platformu, smatramo da je dobro da se time širi krug političkih subjekata okupljenih oko zdravih ideja i korisnih prijedloga. Dijelimo zajedničke vrijednosti, prije svega, one koje su u interesu zajedničke budućnosti, stabilnosti Crne Gore, učlanjenja u NATO i ulaska u Evropsku uniju, brige o svim građanima i njihovoj budućnosti.

Ne trebaju nam nove nestabilnosti, dovoljno smo ih imali. Želimo da naša djeca žive u stabilnoj, našoj Crnoj Gori, a ne kao naši sunarodnici i naši rođaci, naša braća i sestre van nje, odlazeći tamo gdje je sigurnije i bezbjednije 90-tih godina. Vjerujemo da će ovaj pristup u narednim mjesecima imati sve više novih sagovornika i saveznika, bez obzira da li se radi o vlasti ili opoziciji.

Pošto mi juče, kršenjem Poslovnika, nije bilo dopušteno da odgovorim na neka podmetanja Bošnjačkoj stranci i drugim manjinskim partijama, evo danas odgovora, naravno bez spominjanja imena. Iako je riječ o politički nekredibilnim i umišljenjim pojedincima, koji svoj legitimitet jedino imaju utemeljen u zloupotrebi mandata od partije ili liste čiju su snagu koristili da se domognu parlamenta, te ih ne treba uzimati za ozbiljno, ipak zarad javnosti moraju se pojasniti neki detalji.

Bošnjačka stranka je, kao i druge manjinske partije, jedini do sada potvrđeni /Prekid/ utiče na izborima legitimisani politički subjekt bošnjačkog naroda. Bošnjake, manjinske narode, njihove političke partije nikada nije vodio strah, već interes naroda koji predstavljaju i države Crne Gore kojoj pripadaju.

Naime, kada je ovaj toliko puta pominjani jedinstveni moćni DPS bio najjači, jedinstven u ideologiji 90-tih, ni Bošnjaci ni drugi manjinski narodi nijesu bili na toj strani. Bošnjaci su bili većinski u stranci demokratske akcije ili one partije koje nijesu bile u toj ideologiji. Kada je DPS napravio zaokret ka konceptu nezavisnosti, stabilnosti evropskim i atlantskim integracijama 1997. godine, tada značajno oslabljen, ali pročišćen, Bošnjaci i drugi manjinski narodi su mu pružili ruku podrške podržavajući ga i kroz političke saveze. To su uradili vrlo svjesno jer se radilo o zajedničkom cilju, dobrom za sve građane Crne Gore. I naravno, ne samo DPS i SDP, već svako ko prepoznaje i želi ostvarenje tih ciljeva imaće za saveznike i Bošnjake i druge manjinske narode.

Dakle, Bošnjaci i ostali manjinski narodi su bili prijatelji ove države i 90-ih i danas. Prepoznajući pravu stranu i pravi put. Onaj ko donosi sigurnost koji Crnu Goru vodi u društvo dugoročno stabilnih država. Zato će Bošnjačka stranka, dame i gospodo, dati povjerenje ovoj Vladi, jer u njoj učestvuje sa punom odgovornošću za vođenje državne politike i za brigu o svim građanima Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Gjeloshaj a onda smo se dogovorili da budu po tri minuta i ostale tri partije iz četvoročlanog kluba.

Izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Uvaženi predsjedniče Krivokapić, poštovani predsjedniče Vlade gospodine Đukanoviću, potpredsjednici, ministarke i ministri, poštovani građani,

Vlada je u 2012. godini imala podršku albanskih partija. Moj prethodnik na funkciju poslanika, sada gradonačelnik Ulcinja, gospodin Fatmik Gjeka je pružio ruku koaliciji koja je osvojila najviše mandata. U svim demokratijama ali i u okruženju je normalna okolnost da manjinske partije budu dio Vlade, poštujući osnovno načelo parlamentarne demokratije da podrže one koji osvoje najviše glasova. Rijetki su primjeri da nije tako bilo.

Gospodin Gjeka, predsjednik Demokratske partije, potpisao je koalicioni sporazum o podršci sadašnjoj Vladi. O doprinosu albanskih partija u ovih 25 godina ja neću pričati, to pripada vama. Ali, zapamtio sam jednu rečenicu predsjednika Parlamenta koja je tačna: Crna Gora je veliki dužnik manjinskih naroda. Ali od riječi se ne živi, nema ekonomskog razvoja sa

rijeći treba preći na djela. I upravo ovo je i bio problem i ove Vlade kada su u pitanju Albanci, nije se krenulo sa rijeći na djela. Da sam ja bio poslanik na početku mandata, ne bih podržao Vladu u koju nema Albanaca ministara. Prosto mi je nevjerovatno kako je to moguće da se uradi. Sada na kraju mandata ove Vlade, kada je ostalo još par mjeseci do parlamentarnih izbora, osnovno je pitanje analize ostvarenog. Albanci ne mogu u potpunosti biti zadovoljni i ovo mora biti opomena vama, odnosno vašim saradnicima kako bi Vlada bila uspješnija i Albanci zadovoljniji. Većina otvorenih pitanja, političkih zahtjeva nacionalnih partija s početka mandata su još uvijek otvorena od opštine Malesija, Zakona o nacionalnim simbolima, Zakona o manjinskim pravima, investicija u Ulcinju, Malesiji, Plavu, Gusinju i Rožaju, Zakona o morskom dobru itd. Zakon o izboru odbornika i poslanika je usvojen prvi put od 1998. godine bez podrške albanskih partija. Sa opozicijom je DPS došao do dvije trećine i na djelu pokazao da diskriminiše građane sa pravom glasa. Zbir albanskih partija je bio preko 12.000, a proizveo je dva mandata, najskuplji mandat u ovoj Skupštini.

Svjesni smo da naši problemi ne mogu biti riješeni iz opozicionih klupa. To je zabluda sa kojim manipulišu oni koji rade protiv interesa Albanaca. Ali na djelu se pokazalo da nema konkretizacije rješenja i kad se podržava vlast gospodin Gjekaj, gospodin Nimanbegu su glasali za Vladu, imali sporazume ali nije bilo rješenja a gdje se pokušavao riješiti dobili smo polovična rješenja. Ja ću se osvrnuti na problem lokalne samouprave Malesije. Primjer polovičnih rješenja smo dobili za opštinu Malesija. Ali, sa tim smo dobili još jedno rješenje koje je krajnje problematično za nas. Iz gradske opštine smo prešli u opštinu u okviru Glavnog grada koja ima veće nadležnosti i poslove, ali nema novih izbora.

Ja sam podnio amandman na ovaj Predlog zakona da se održe izbori, da se skрати mandat prethodnoj, ali je odbijen kao i svi ostali amandmani koje sam predložio na ovaj zakon. I još čudnije, skupštine gradskih opština će da sprovode ovaj zakon u djelo. Ovo je za nas neprihvatljivo jer su te skupštine birane za drugačiji model i sa drugim ovlašćenjima. Odnosno, to je skoro isto kada mjesna zajednica postane opština, a da nema izbora za novu opštinu.

Apsolutna podrška prijedlogu Pozitivne Crne Gore za izlazak iz krize. To je rješenje o kojem se priča mjesecima, odnosno traži ali sada kada imamo spremnost da se izađe iz političke krize, čujemo odbijanje. Skoro sve opozicione partije imaju zahtjev da sa DPS-om naprave zajedničku Vladu do izbora, a osporavaju mogućnost da neka druga partija pokazuje interes da sa DPS-om bude vlast.

Da budem krajnje jasan, albanska alternativa nikad neće pristati da podrži Vladu u kojoj će moći da donesu odluke oni koji vrijeđaju svaki dan nacionalne manjine, koji ne priznaju nezavisnost Kosova, koji su protiv NATO-a, kojima je pojava albanske zastave provokacija, koji kamenuju Albansku ambasadu, koji veličaju djela Šešelja i Miloševića, od kojih su se odrekli njihovi najbliži saradnici, za koje Srebrenica nije genocid itd.

Da budem jasan, Albancima SDP i URA nijesu programski neprihvatljivi. Suprotno od toga. Mi znamo da nas ovo dovodi u situaciju da budemo sami ili podržimo vladajuću partiju. Mi znamo da je ta situacija koju navodi DPS, da relaksiranije gleda prema našim zahtjevima, jer zna da ako odlučimo odgovorno za narod, nećemo odlučiti da budemo sami, da nam se čuje samo glas, "riječi nosi vjetar, a djela ostaju".

Povodom pitanja povjerenja Vladi, kao što je poznato, Albanska alternativa do danas nema političkog predstavnika u Vladi i do sada nije imala koalicioni sporazum sa vladajućom partijom. Parlamentarna demokratija poznaje mogućnost formiranja većine tokom mandata Skupštine i spremni smo preuzeti odgovornost. U planu Pozitivne imamo predložiti još tri zahtjeva za već, kako vidim, novu parlamentarnu većinu i oni da budu dio nekog novog dogovora. Izbori za skupštinu Opštine Tuzi do kraja godine. Podrška iz nove većine izmjeni Zakona o izboru odbornika i poslanika, kojim se Albancima vraćaju oduzeta izborna prava iz Predloga zakona, da nova Vlada mora da ima ministra iz albanskih partija koje mora da postane pravilo kao zakon za sve naredne vlade. Narednih 90 dana, kako je definisano u planu Pozitivne, je dovoljno vremena prihvatiti i ostvariti i moje zahtjeve koje ćemo predočiti u sporazum i onda u cjelosti prihvatiti odgovornost za sve što slijedi od danas. Naš koalicioni partner Demokratska partija čiji je predsjednik Fatmik Gjeka koji je podržao formiranje ove Vlade je kao predsjednik naše koalicije jasno saopštio da Vladi treba dati povjerenje.

Predsjedništvo Albanske alternative većinom glasova me je ovlastilo da dam glas podrške Vladi i obavezalo me da pomenuti zahtjev u narednih 90 dana sprovedem u djelo, kao zajedničke stavove nove parlamentarne većine, odnosno nove Vlade.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, poštovani predsjedniče i članovi Vlade, poštovani predsjedniče Skupštine,

Višednevna rasprava o povjerenju Vladi odslikava suštinu političkog stanja u kojem se država nalazi posljednjih 25 godina. Naravno, iz takvog stanja proizilaze i ostali društveni izazovi: ekonomski, socijalni, prosvjetni, zdravstveni, kulturni, naučni, sportski. Oni su u stalnom zapečku i van dnevnog reda. Jer, javnost države koja je preživjela desetine ratnih sukoba u proteklom vijeku, teškog srca posmatra izgleda formiranje paravojne formacije i agresiju na crnogorskim ulicama, ali i prijetnje građanskim nemirima. Nažalost, takva retorika i činjenje proistekli su iz priličnog haosa, koji niko ne želi ili ne može da riješi. Ovih dana u Skupštini još jednom se potvrdilo da je tako. Umjesto da razriješimo problem političke i parlamentarne krize, građani danima moraju da slušaju nadgornjavanje poslanika i ministara dvije vladajuće partije, koje su tek nakon 18 godina ljubavi primijetili da ova druga ne valja i sad se sjetili da nam to svima saopšte. Liberalna partija skreće dugo pažnju na anomalije koje je izazvao i danas izaziva takav njihov sukob i politikantsko trvenje u cilju promocije i zaštite partijskih interesa. Liberalna partija jasno je kazala - političke kampanje ne smiju se voditi preko leđa demokratije, preko leđa parlamentarizma i preko leđa građana. Interes svakog pojedinca u ovoj zemlji za nas Liberale važniji je od interesa bilo koje političke strukture.

Dok je još uvijek bilo termeljne i osnovne političke odgovornosti prema građanima od strane svih političkih subjekata u ovom domu, mi smo uspjeli da kreiramo dobre stvari. Usvojili smo novo izbornu zakonodavstvo, opozicija je uspjela da nametne ono što je smatrala da će doprinijeti opšteprihvaćenim rezultatima izbora. Izglasali smo zajedno novog vrhovnog državnog tužioca, niz socijalnih zakona, kreirali atmosferu dijaloga i razumijevanja među svim političkim partijama. Na kraju je to dovelo i do radnih grupa koje ovih dana zajedno rade na prevazilaženju parlamentarne krize. Zato je za Liberale apsolutno bespredmetna bilo kakva odluka koja bi u ovom trenutku uvela institucionalni politički kaos koji će usporiti ili čak zaustaviti sve procese koje sam pomenuo, a koji su od životnog značaja za dalji kvalitetan napredak crnogorskog društva. U tom smislu, Liberalna partija izglasavanje nepovjerenja aktuelnoj Vladi u ovom trenutku vidi kao nepotrebnu političku avanturu koja suštinski neće doprinijeti realizaciji usvojenih standarda, već suprotno. Ustavne i zakonske odredbe jasno nam kažu da bi takvo nešto samo ubrzalo izbore, a to nije interes bilo koga ko želi apsolutnu nesumnjivost u legitimitet izbora koji će se morati sprovesti po novom zakonodavstvu.

Nepovjerenje Vladi, dakle, uvelo bi državu u maratonska politička nadgornjavanja i demagogiju koju smo slušali ovih dana, samo što bi to potrajalo mjesecima, što je pogubno po crnogorsko društvo i po dalje reforme na evroatlantskom putu, ali i u smislu izbornog zakonodavstva i obračuna sa organizovanim kriminalom i korupcijom.

Liberalna partija glasaće danas za povjerenje Vladi i njeno djelovanje u punom kapacitetu narednih nekoliko mjeseci do redovnih izbora zbog svih nabrojanih razloga i poštovanja predizbornog i poslijeizbornog sporazuma sa partnerima u vladajućoj koaliciji na državnom nivou.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Popoviću.

Kolega Genci Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala Vam, predsjedniče Parlamenta Crne Gore.

Iz ove trodnevne rasprave o pitanju povjerenja Vladi izgovoreno je mnogo toga značajnog. Mogli smo čuti puno aktera političkih dešavanja na koji način vide izlaz iz ove situacije. Često sam govorio u ovom domu da je politička situacija u Crnoj Gori, sa aspekta položaja Albanaca, u sjenci odnosa između Srba i Crnogoraca. To su istorijski odnosi kojima mi nijesmo puno doprinijeli, ali koji su decenijama sloveli političku situaciju u Crnoj Gori. Možda bi posmatrači mogli reći da je taj odnos između DPS-a i iz SDP-a, njihovi međusobni odnosi, njihova vladavina došla je kraju zajednički. Želimo da svi ti aspekti ne nude demagošku priču narodu da je ovdje kriza koja se ne može riješiti. Politički dijalog u Crnoj Gori i u ovom domu mora biti na tom nivou da se ovi izazovi riješe. Nepovjerenje koje vlada u izborni proces je nepovjerenje koje sigurno ima utemeljenje u određenim aktivnostima ili onome što se dešavalo. Kao konstituenti Vlade, ili vladajuće koalicije od 2012. godine, sigurno želimo biti konzistentni tome i dati glas za Vladu u kojoj smo učestvovali, u donošenju odluka na koje, nažalost, zbog neučestvovanja na nivou ministara nijesmo imali mogućnosti kvalitetno riješiti.

Gospodine premijeru, ja sam često u ovom domu, tako sam govorio u prvom mandatu i ovome, glasao za kvalitetne prijedloge one koje ja lično smatram. Mislim da je i pozicija i opozicija to mogla prepoznati kod nas. Znači, glasamo ono što je u najboljem interesu i što

mislimo da će doprinijeti razvoju ove države i u interesu onih koje predstavljamo. Očekujemo da neizmijenjeni naši politički zahtjevi doprinesu da se politička scena u Crnoj Gori poboljša, unaprijedi i da nastavimo tamo gdje smo i prepoznati. Prepoznati smo kao lideri u ovom regionu, u ovoj državi je sačuvano /Prekid/ u ovoj državi svi se trebaju osjećati kao u svom domu. Ekonomski izazovi su brojni. Očekujemo u narednom periodu da se daju kvalitetni odgovori na te izazove.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Nimanbegu.

Sljedeća je kolegistica Dragičević. Izvolite, kolegice.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažena Skupštino, ministri, uvaženi građani,

Mi smo u našem klubu odlučili kako se u Parlamentu glasa da idemo od mlađeg ka starijem. Zbog toga sam ja posljednja ne zbog drugoga.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam mislio da je bilo obratno, ali dobro.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Ja ne bih da se ponavljam.

Uvaženi kolega Mustafić je rekao dosta toga što se manjina tiče što dijelimo zajedno. Tako su i moje kolege iz Kluba rekli, a ja bih samo nešto rekla što nijesam čula od njih. Tri dana smo ovdje, za tri dana ja sam najmanje čula o radu Vlade. Sve drugo sam čula, bilo je drugih priča, ali o radu Vlade najmanje sam čula, da se mjeri što je dobro, što je loše. Najlakše je loše iznositi, to se nekako loše i zapamti i ne zapamti, ali ima jednog i drugog. Zato, da bih ostala dosljedna onome, kako sam rekla i na početku u uvodnoj riječi, ja moram da ponovim. Sve što je u interesu države Crne Gore i svih njenih građana Hrvatska građanska inicijativa će uvijek podržati i tako davati svoj nesebični doprinos napretku države Crne Gore. Mi participiramo u Vladi. Spremni smo dijeliti sa Vladom i dobro i loše, ali i mišljenja smo da je uvijek pred nama zadatak stabilnosti države i njen prosperitet na svim poljima.

Parlamentarni dijalog za fer i slobodne izbore mora se dovesti do kraja. Ovo mora biti samo podsticaj da se zahuktali posao i završi kako je planirano. Glasajući za povjerenje Vladi, Hrvatska građanska inicijativa smatra da glasa za samostalnu Crnu Goru, jedan od najvažnijih prioriteta iz našeg programa. Isto tako, očekujem od ostalih poslanika. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sljedeći je kolega Darko Pajović.

DARKO PAJOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Pokušaću da budem racionalan pošto sam, nadam se, pojasnio stav Pozitivne u prethodnih par dana. Da se ne ponavljam. Naglasiću da, kao i prošle godine, imamo političku krizu koja nije došla u dobrom momentu.

Dakle, Pozitivna Crna Gora nema nikakvu odgovornost za to. Naprotiv, cijenimo baš i da nije bilo politički odgovorno bez novog izbornog zakonodavstva, bez zaokruživanja određenih procesa produkovati političku krizu do razmjera da danas upravo raspravljamo o svemu tome. No, nije nepoznato da su u mnogo slučajeva do sada partijski interesi stavljeni ispred nečega što cijenimo da jesu državni interesi.

Ponoviću, nebrojano puta. Dva osnovna cilja koja su pred državom Crnom Gorom jesu kontinuitet evroatlantskih integracija i povratak povjerenja u izborni proces. Izborni proces koji je, htjeli to da priznamo ili ne u vlasti ili opoziciji, apsolutno narušen. Nije on samo narušen u rezultatu predsjedničkih izbora. Narušen je onog dana kada smo spoznali stvari koje se dešavaju iza zavjese. One nijesu dobre, jer produkuju stvari koje ne idu ni u interes građana niti države. Zloupotrebe sa biračkim spiskovima, zloupotrebe državnih resursa u partijske svrhe u prethodnih 25 godina zajednički predano radila je vladajuća elita. Mogu da razumijem njihov partijski interes, ali onda ostavite vi meni da doživim šta je ono što je državni interes. Ja tu ne pravim veliku razliku. Možda je to neko radio bolje, možda je to neko radio manje bolje, ali u principu ogromni teret odgovornosti upravo stoji na onima koji su, nemam nikakve dileme, u vojno-političkom kursu apsolutno vodili ovu državu u pravom smjeru. I to je prava strana istorije koja im apsolutno pripada. Ali ono što im ne može pripadati je upravo unutrašnja politika, koja je, po našem mišljenju, dovela do dubokog socioekonomskog raslojavanja, do

dubokih podjela i nečega zbog čega će moja generacija i generacija onih koji će doći poslije nas morati da nađe dobar i efikasan model za prevazilaženje svih tih podjela.

Cilj koji smo postavili jeste politička stabilnost koja nam je neophodna za interes procesa. Mi u tome vidimo konačno zaokruživanje teritorijalnog suvereniteta i integriteta države Crne Gore. Uslove za fer i demokratske izbore. Mislim da smo dužni to svim građanima nakon 25 godina, 26. godina višepartijskog sistema. Mi ne mislimo da se revolucionarnim metodama mogu rješavati naslijeđeni problemi. To je jedna od velikih razlika kod nas u opoziciji. Mi nemamo nikakvu vrstu frustracije zbog izbornih poraza, zbog stvari koje su nam se događale prethodnih tri godine. Nosimo taj teret negativnih stvari u crnogorskom društvu i, ponoviću, stidjeli smo se iako nijesmo imali razloga mnogo puta zbog snage i moći vladajuće elite, a želeći najbolje nekad i ne nailazili na razumijevanje naših opozicionih kolega. Na moju veliku žalost, još jednom se to pokazuje, da čak i u formi inicijative, ponude, koja ima za cilj da nas sve okupi, nijesmo naišli na tu vrstu podrške.

Međutim, to neće da ponuka apsolutno promjenu kursa Pozitivne Crne Gore. Cilj koji smo postavili je da ovu državu jačamo, da poslije onih koji sada vladaju dođu oni koji su bolji od njih, da stvari mijenjamo na bolje, da se borimo sa onim što nije dobro za državu. Ali ne tako što ćemo srušiti sve do temelja. Ne tako što ćemo u nekim iracionalnim potezima zapravo samo jačati one snage koje upravo rade stvari koje nijesu dobre za državu Crnu Goru. Jer, čuli smo ovdje izlaganja mojih prethodnih uvaženih sagovornika. Dakle, to je nešto što je realnost Crne Gore i ako želimo promjene, moramo pokazivati velike demokratske iskorake, bili mi u vlasti ili opoziciji. Kontrola biračkih spiskova i kontrola trošenja državnih resursa, mi tako shvatamo opozicioni interes. Promjena stvari na bolje, stvari koje smo predložili u našoj inicijativi, u našoj ponudi, imaju upravo to za cilj. Da li mi koristimo trenutni politički momenat i snagu naše političke partije, odgovor je da. Ali i to je sastavni dio političkog života, koliko je meni poznato. Da li su to, ponoviću, ucjene – ne. Ja očekujem razumijevanje sa moje lijeve strane. Očekujem iz potrebe samosvjesnosti da su potrebne i nužne promjene. Ne radikalne promjene, ali po pitanju nepravilnosti apsolutno su neophodne radikalne promjene. Ja znam da je neubičajeno da neko traži - izvinite, otvorite vrata vaše vlade za sve one koji nijesu u sastavu te Vlade. Znam da je to možda i javnosti crnogorskoj prethodnih tri dana izgledalo kao nerealan zahtjev. Znam i da bi u svakoj drugoj zemlji sa vrlo velikim znakom pitanja, govorim o zemljama iz zapadne demokratije, ali manje razvijenim zemljama, upravo ovakvi zahtjevi teško očekivano da bi ih neko uvažio. Ja želim da vjerujem da smo svjesni potrebe za

demokratskim iskorakom. Meni i nama u Pozitivnoj Crnoj Gori su mnogo manje važna imena i prezimena.

Dakle, ponoviću, nemamo taj teret prošlosti, nemamo teret 25 godina gubljenja izbora. Jedini teret koji mi imamo su obaveze da ovu zemlju činimo boljom. Da li ćemo se mi na tom putu zaglaviti, nestati, ojačati, vjerujte mi da je nama mnogo manje bitno. Kako god to nekome izgledalo, ovu stranku čine ljudi koji su sami, svoji, dokazani u svojim profesijama i šta god se desilo nakon ovog glasanja, najgore što može da nam se desi, a to je negdje intimno i što priželjkuje jedan dio nas, je da se vratimo uredno svojim profesijama. I zato neka niko ne brine da li će Pozitivna Crna Gora ostati i opstati. Hoće, opstaće snagom volje, snagom nerava kojih imamo jako puno. Priznaćete, za tri godine prošli smo ono što su drugi prošli za 20 godina i ostali smo i opstali smo kao svoji, kao sami i nikada nijesmo i nikada nećemo biti igračka u bilo čijim rukama. Bilo da se radi o vlastima, bilo da se radi o raznim interesnim grupama koji su mislili da njihovi interesi treba da budu i državni interesi. Ne. Na tu igru nijesmo pristali i nećemo pristati ni u nastavku. Mogu da rade šta god hoće, ovaj kurs Pozitivne Crne Gore će biti čvrst i stabilan. Dok je našeg poslaničkog kluba biće tako, a biće nas još puno godina. Sa druge strane, ponudili smo opoziciji, našim kolegama da preuzmemo odgovornost.

Vjerujem da je suština bavljenja politikom da preuzmete odgovornost. Preuzmimo odgovornost, uđimo u institucije sistema, ako nam bude dozvoljeno, kontrolišimo stvari koje nijesu dobre i preuzmimo sopstveni teret za tu kontrolu. Ne postoji drugi mehanizam da se stvari ispravljaju i da se stvari dovedu u pravi red. Očekivanja da će pobjedom 50% Crne Gore nad onih drugih 50% doći demokratija nijesu realna. Govorim o realnim kategorijama, a to je da su nama potrebne suštinske promjene. Nijesam saglasan ni sa tenderima, ni sa interesima pojedinih interesnih grupa, govorilo se mnogo puta o tome. Ja bih pojedince sa moje desne strane zamolio da na trenutak zaboravimo političke razlike, ono što nas spaja je mnogo jače nego ono što nas razdvaja, a evidentno je da proces NATO integracija nas razdvaja i mi to ne krijemo. Ali očekivati od Pozitivne Crne Gore da državni interes Crne Gore stavi potpuno u stranu nije realno. Mi nudimo kompromisni predlog. Mi nudimo predlog koji spaja, mi nudimo predlog koji bi bio istorijski za ovu zemlju bez pretenzije da mi uzmemo bilo kakvu titulu. Nećemo je uzet niti /Prekid/ da je uzmemo, ali ono što nam svakako slijedi jeste proces koji se ne može zaustaviti. Stoga poziv i onima koji su u vlasti, a još više mojim kolegama u opoziciji. Zahtjevi koje smo iznijeli su zahtjevi koje smo tražili. Ne bježimo od odgovornosti. Patriotizam mnogo puta znači imati petlju, imati hrabrosti i uhvatiti se u koštac sa onim stvarima koje su

loše i ispravljati ih, jer ne možemo više imati praksu da je mjera nečijeg neuspjeha naš uspjeh. Mi nudimo jedan novi model. On je pošten, on je iskren. Kako će ga ko doživjeti, to je njegova stvar, ali moj poziv da se izdignemo iznad partijskih interesa, da se izdignemo iznad nečega što se zovu lične sujete i da zajedno, bili za NATO ne bili za NATO, bili na izborima kao stranke ne bili, krenemo u nešto što nam svima treba. Fer i slobodni izbori su naš imperativ. Ko će za to imati sluha vidjećemo do kraja ovog dana, a ponoviću opet kristalno jasno - ovdje su sadržane stvari za prevazilaženje političke krize. Dva državna interesa jesu zadovoljena - i nastavak integrativnih procesa i obezbjeđivanje uslova za fer i slobodne izbore. Nakon toga, Pozitivna Crna Gora je to rekla još prije nekoliko dana, ukoliko budu uvaženi ovi postulati, daćemo ovu podršku da zna cijela Crna Gora, ljudi koji su napolje i ljudi sa moje desne strane i mi to nijesmo krili već tri dana. Nema nikakve mistike, ali naravno svako neka radi svoj posao. Svako neka ubira političke poene onako kako on misli. Što se nas tiče, imaćete iskren, pošten, jednostavan odnos prema državnim interesima Crne Gore. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Pajoviću.

Završnu riječ u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije daće predsjednik Parlamenta gospodin Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovane kolegice i kolege,

.../Prekid/ nije samo Crna Gora ovih 110 godina parlamentarizma koliko slavimo ove godine imala 40 vlada i 25 parlamenata. I to su graničnici u vremenu kojima se svaka demokratija ponosi.

Naravno, demokratija su koraci naprijed, ali i koraci nazad. I u 25 godina ovog parlamentarizma imamo korake naprijed i korake nazad. Kada je usvojen Parlament, kralj je pokušao da se približi modernom svijetu, da altruisanim Ustavom da narodu da se pita. Tada je poslanik predstavljao čitav narod, piše u Ustavu iz 1905. godine. Sada smo otišli dalje.

Poslanik glasa slobodno po svom uvjerenju i išao je parlamentarizam tim putem, ali kralj i pored Ustava i pored svega propustio je da lojalnost kruni zamijeni izgradnjom institucija, vladavine prava, kažnjivosti glavarara i svega onoga što neđe uz vremenski protok važi danas. I mi danas se suočavamo sa istim izazovima. I mnogo veće nacije koje traju stotinama godina

u parlamentarizmu imaju te izazove. Nijesmo mi tu previše gori ili previše bolji, ali ćemo biti bolji ako postanemo svi svjesni tih izazova. Nama je lakše. Imamo Evropsku uniju, imamo NATO partnere da nas upozoravaju na ono u čemu nijesmo dobri, da pohvale ono u čemu smo dobri. Ali, u ovom protoku od 25 godina, a imam privilegiju da sam svjedok tih 25 godina crnogorskog parlamentarizma, malo je dana kada smo imali spornosti današnjeg dana. Svaki je imao svoje spornosti, bilo je dana kad su nas odavde išćerivali sa povikom "treba išćerati izdajnike". Bilo je raznih dana, ali je parlamentarizam napredovao. Ovo je dan kada se suočavamo sa osnovnim pitanjem parlamentarizma.

Da li vlast predstavlja slobodno izraženu volju građana? Da li izvršna vlast predstavlja slobodno izraženu volju građana? Kad god tražili odgovor, i imamo ga svako od nas, jasno je da postoji politička kriza oko osnovnog pitanja. Da li se vlada na osnovu slobodno izražene volje građana i zato smo šeli za sto. Zato smo dobili podršku i Evropske komisije i Evropskog parlamenta. I oni su svjesni problema koje mi imamo.

Navodili smo slučajeve, presude, nesporne stvari, aferu "Snimak" i tako dalje i tako dalje, ali odgovor na to, na dijalog nije bio pokazatelj želje Vlade da tome doprinese. Ova inicijativa politički ima samo jedan cilj. Zaustavljanje, moguće dezavuisanje parlamentarnog dijaloga. Vrijeme će pokazati, zaustavljanje sasvim sigurno. Pokušaj da se pobjegne od dogovora o slobodnim i fer izborima. Reću i zašto da ne bude optuže bez obrazloženja.

Vlast, u zdravlje DPS-a, SDP, kako god hoćete, koja je sigurno osvojila pobjedu, ne boji se slobodnih i poštenih izbora. Vlast koja većinu ne bježi od otvaranja svih zakonskih mogućnosti, ne čak ni političkih, da izbori budu slobodni i fer. Pregovori su išli, dijalog je išao, napravljen je udar na parlamentarizam po prvi put u ovih 25 godina. A bilo je svega, bilo je rata, bilo je ćeranja. Vlada pravi većinu koju osporava i u ovoj kući.

Po prvi put Vlada pravi većinu za koju bilo ko tvrdi da je stvorena političkom korupcijom. Bio sam u opoziciji dugo. Kako god se dobijali izbori, ti koji su bili tu predstavljali su nekoga. Sada Vlada pravi većinu po prvi put koja je pod sumnjom političke korupcije, po prvi put i formalno volja naroda ne čini Vladu u ovom Parlamentu, ali to je korak nazad. Ne može se izbjeći da se dogovaramo oko slobodnih i fer izbora. NATO, Evropska unija jesu istorijski ciljevi.

SDP je, a u politici kao i u životu najbolje djela govore, jedini politički subjekt u ovom Parlamentu na istom političkom program od '90-te do danas. Ali nam to ne daje pravo da mislimo da je stabilnost bježanje od reformi, da mislimo da je stabilnost statičnost, da mislimo da je stabilnost pravljenje države gdje promjena vlasti znači kraj države. Nema demokratije u

kojoj promjena vlasti znači kraj države. Ta je država neodrživa ili je demokratija neodrživa. Moramo odlučiti. Ukinemo demokratiju, ako promjena vlasti znači kraj države ili razvijmo državu svih građana.

NATO je dokaz da smo došli do stabilnosti i sigurnosti, ali kao i kralj kada je dobio mir, Berlinski kongres, nije bilo snage da se suočimo sa izgradnjom demokratske države. Pokleknuli smo i nestanak Crne Gore nije samo bila želja izvanjaca, nego nesposobnost da se pravi demokratska država. Ne postoji bolja odbrana Crne Gore od demokratije. Ne postoji bolja odbrana Crne Gore od institucija koje su nezavisne i samostalne. Ovo je bio udar na parlamentarizam.

Ponoviću. Vlada je ušla u posebnu fazu preuzimanja jedine institucije od tri grane vlasti koja je nesporno odlučivala samostalno, po njenim riječima - kako god to kvalifikovali. Negativno, kao parlamentarnu diktaturu, srednje kao nesaradnju sa dva koaliciona partnera ili suštinski kao nemanje većine za neke projekte. Ovaj Parlament nema smisla, kao ni jedan na svijetu, ako glasa sve što Vlada predloži. Ovaj Parlament gubi svoju kontrolnu funkciju, ustavnu funkciju, gubi volju građana i gubi sposobnost da stvaramo opoziciju koja će sutra biti vlast.

Vlada na podjelama nikome sreću nije donijela. Vlada se na podjelama u tuđim državama. Onaj ko misli da živi u ovoj državi unapređuje njene resurse, mora ići ka pravljenju sloge. Naša himna govori o slozi. Ovo i ovih dana i ovih mjeseci je pokušaj podjela /Prekid/ vladao. SDP je bio vazda da brani svoju ideju i kada je bio manjina. SDP je investirao u budućnost Crne Gore. I 1998. godine smo ušli u koaliciju sa Narodnom strankom i DPS-om. Nijedna od njih nije imala u programu nezavisnu Crnu Goru, ali jeste naznake da hoće drugačiju Crnu Goru. Izdržali smo. Nijesmo nestali na tom putu. Ideje su pobjeđivale, podjele su bile manje. I sada se moramo suočiti sa tim izazovom. Stvari se ne mogu zamrznuti. Stvari ne mogu stati. Građani hoće demokratiju. Iako su možda voljeli neke ili iscrpili neke izbore ranije sada hoće slobodne i fer izbore, sada hoće da se oni pitaju. Vlast koja to nema iza sebe može da odloži, ali ne može da opstane. Može da promijeni, ali će nestati.

Odgovornost je velika. I ja možda drugačije doživljavam ovaj današnji dan u crnogorskom parlamentarizmu zbog ovog velikog trajanja. Pobjede koje nijesu izraz volje građana neće se moći održati. Pobjede koje dijele Crnu Goru neće se moći održati. Partija koju predstavljam da joj je do vlasti, glasala bi šest mjeseci pred izbore za Vladu. Imamo odgovornost više, da otvorimo prostor dogovora. Ostao je samo mali prostor, nekoliko dana, da pokušamo da uhvatimo taj momenat. Jer, već je Crna Gora dobro podijeljena. Etiketiranje

da krivi gone prave, da progonitelji uzimaju identitet žrtava nije održiva politika, pokazuje stanje u kom se nalazimo. Etiketiranje nije politika za budućnost Crne Gore. U svim našim familijama ima i četnika i partizana. Nije to politika koja se radi zbog države Crne Gore. Radi se zbog kratkih interesa. Besmisao vama, kolege iz DPS-a, te politike mora biti jasan. Ko misli proglasiti SDP za četnike, taj je u ozbiljnom problemu. Taj nema rješenje za izazove koji su pred nama. Ekonomska kriza se produbljuje. Svaki treći euro koji potrošimo je zadužen.

Potpredsjednik Vlade Lukšić je 2011. godine napisao tekst "Crni dug". Do 2015. dug će pasti na 35%, tada je bio 45%. Danas je dug statistički na 62%, realno će biti do 2018. na 70%, projekcija raste na 70% 2018. godine, znači duplo veći od onoga što je trebao biti. Je li to uspješna ekonomska politika? Dajte 4% gore, 4% dolje. Mi smo duplo više zaduženi, ono što je rekao sedam godina ministar finansija i tri godine, ako se ne varam, predsjednik Vlade, sa svom kompetentnošću koja to donosi. Od 2011. godine do sada smo promašili duplo. I što god zborili, ova Crna Gora tek je stigla do broja radnih mjesta kao ona Crna Gora za koju kažu da je bila nerazvijena. Ova Crna Gora ima duplo više penzionera. Ova Crna Gora kaže - 20% nezaposlenosti, 15% nezaposlenosti. U onih 124.000 penzionera, što je duplo više nego 1989. godine, barem je trećina radno sposobnih. Kada to dodate na realno nezaposlene, ova Crna Gora nije 20% nezaposlenosti. To što smo ljude koji treba da stvaraju pretvorili u socijalne slučajeve da budu izdržavani je samo odložena bomba. Ova Crna Gora školuje kadrove koji se ne mogu zaposliti, ali to nije problem samo Vlade. To je problem svih nas. Mala zemlja u ovom stanju mora šesti i napraviti konsenzus. To se jedino može zvati državnim interesom. Svako od nas može pričati da brani državi interes. SDP može dokazati na liniji od 25 godina, i žrtvom i rezultatom, ali ozbiljna država brani državni interes konsenzusom, i u ekonomiji, i u politici jer promjena vlasti znači promjena državnog interesa. Mi u takvu Crnu Goru vjerujemo, Crnu Goru ozbiljne političke elite kojoj nije cilj dobiti izbore nego napraviti državu, kojoj nije cilj vladati nego poslije vladanja biti poštovan. Takva Crna Gora postoji već možda mnogo više van ovog parlamenta nego u ovom Parlamentu, među građanima, među običnim ljudima, traže pravdu i pristojan posao. Bez pravde nema temelja države.

Vjeruje li se našem sudstvu, vjeruje li se nama ovdje u parlamentu i vjeruje li se kolegama iz Vlade kao onima koji ove osnovne bazične ciljeve mogu dogovarati? Ne. Mi se ne možemo dogovoriti da pošteno izađemo na izbore. Azbuka u demokratiji. Član 2 Ustava da se građani pitaju ko će odlučivati o njihovim životima. I to je naše stanje sada. To je istina za koju nosim odgovornost sa SDP-om koju smo odlagali želeći da budemo pod sigurnim krovom.

Je li bilo dobro, je li bilo pametno, je li bilo pošteno, pitaćemo se i posle ovih dana. Ali, rezultat je tu. Za malu zemlju na ratnom Balkanu NATO jeste zaštita, ali odgovornosti nosimo. U Vladi smo bili 18 godina, znamo za što smo krivi, za šta ne možemo biti krivi. Za ono što nijesmo ćutali ne možemo biti krivi, za ono što smo govorili. Nijesmo se bunili pred referendum za Telekom zato što nam je to donosilo političke ciljeve, niti državi Crnoj Gori, ni za KAP, ni za Taru i redom. Nijesu nam trebali takvi poeni pred referendum, ali su nam trebali resursi. Nezavisnosti nema ako nemate resurse, ako ste uvoznici struje iz domaćih izvora, a mi smo jedini prodali dio Elektroprivrede, Srbija nije, Srbija nije prodala ni Telekom, ako je Makedonija na 43% zaduženosti, ako se Makedonija industrijalizuje, a Crna Gora, premijer kaže juče, sa 38 je došla na 11%, a Evropska unija piše u svojim dokumentima reindustrijalizacija da biste imali održivu ekonomiju, mi postajemo ekonomija trećeg svijeta. I to opet nije problem samo Vlade, to je problem svih nas. To su odložene istine koje nas čekaju. Ako je struktura zaposlenih mnogo gora nego što je nekad bila, ako 110.000 ljudi izdržava 250.000 ljudi, možemo li dobiti izbore? Ovi građani hoće život, neće našu svađu i njihove sve gore živote. I tu više neće biti u tom političkom sistemu stabilnosti ko god vladao, vladala opozicija ili vladala sadašnja vlast. Biće nezadovoljstvo i biće nestabilnost.

Poštovane kolege, vidim veliki izazove. Ako mi možete vjerovati na riječ, a bavim se samo ovim u životu, mali je prostor da iz ovoga pobjegnemo. No, nije prvi put da se nađemo pred dnom i da se dogovorimo. Rezolucija o miru 1999, 2005. Rezolucija o evropskim integracijama, mnogo iznad toga 2006. godine dogovor oko Zakona o referendumu i referendum. Možda smo svi mi zajedno najbolji kada se suočimo sa velikim promašajima, ali ovo je opasnije nego što izgleda. Vodi u totalnu podjelu Crne Gore, ne više na jedne ili druge, nego u podjelu koja ne dovodi do slobodnih izbora. Bez toga nećemo dalje ići. Plediram da ovo danas bude dobar ili loš dan, kako ga god ko doživio. Ja sam među onima i SDP koji doživljava kao udar na parlamentarizam, kao uvođenje političke korupcije u podršku Vladi. Uprkos tome, imamo još prostora da pokušamo da napravimo zaokret, zaokret ka dogovoru oko slobodnih i fer izbora. Čija će biti inicijativa, ko će biti politički pobjednik, potpisaću svakom ko donese rezultat, sertifikat o tome, ali alternative nema. Ili izbori, ili nestabilnost Crne Gore. Ili ustavobranitelji, ili ulazak u neizvjesnost. Sve ostalo biće prolazno. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći klub je poslanika Socijalističke narodne partije. Razumijem da će u ime Kluba govoriti kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Poštovani građani, predsjedniče Vlade, članovi Vlade,

Kao što sam i prije dva dana rekao, Socijalistička narodna partija Crne Gore je u ovu raspravu ušla relaksirano ne zbog neizvjesnosti, budućnosti koja može biti problematična za našu državu, već zbog jasnog stava koji smo imali i 4. decembra te 2012. godine, a i danas kada je u pitanju ocjena rada ove Vlade /Prekid/ da nije odgovorila svojim i onim zadacima koje je Crna Gora pred nju nametnula niti s puno očekivanja građana, dakle, koja je ukupno loše radila i zbog toga treba da bude kažnjena izglasavanjem nepovjerenja.

S druge strane, čula su se tumačenja da se ova sjednica desila samo zbog toga što dva ministra u Vladi nijesu smijenjena i što ta dva ministra koja pledira da ima jedna od partija u vlasti koja je i dalje u ovoj vlasti trenutno, nije uspjela da ubaci u tu Vladu i zbog te neke ljutnje sada imamo ovu raspravu. Ne. SNP smatra da ovu raspravu imamo iz mnogo dubljih razloga, da su korijeni ove rasprave dublji. Vlada je pokrenula pitanje povjerenja i na taj način omogućila da se ovdje otvori priča o prošlosti, ali i priča o budućnosti ove države. I tu priču ovdje imamo. Svakako griješe svi oni koji su ovdje rekli da se ova tri dana nije govorilo o radu Vlade. Jeste, najviše se govorilo o radu Vlade. S druge strane, nešto što ovdje želim jasno da podvučem, glas za nepovjerenje Vladi je glas koji dovodi, jeste paradoksalno, do stabilnosti u ovoj državi. Glas koji bi se danas dao za povjerenje Vladi, koji bi doveo do formiranja nove parlamentarne većine to neće omogućiti.

Gospodine Đukanoviću, rekao sam da je relevantno samo ono što imate u onih 44 glasa koja su vas izabrala 4. decembra 2012. godine. Sve mimo toga nije relevantno, nije legitimno. Na kratak rok možda će Vlada imati male benefite. Na dug rok neće te benefite imati niko u ovoj državi, ni Vlada, ni Parlament, ni građani Crne Gore. Biće mi interesantno da li ćete možda po prvi put u 25 godina od kada se bavite politikom i pokrivete najznačajnije funkcije, biti u situaciji da prihvatite svojevrsnu ucjenu, da date neko obećanje da biste izbrojali do 42. A to ćemo da vidimo veoma brzo.

Teza o tome da se državni interes brani na način ili da se država jača stvaranjem novih parlamentarnih većina koje nijesu legitimisane na izborima je neodrživa. Na taj način se samo delegitimiše i Vlada i ovaj parlament. Država se jača dogovorom i konsenzusom. Država se

jača na način što će se nakon izglasavanja nepovjerenja Vladi večeras već od sutra tražiti konsenzus od strane svih 18 parlamentarnih partija koje egzistiraju u ovom Parlamentu, gdje će mandatar, shodno Ustavu, biti onaj koji može da dovede do većine, odnosno do Vlade čiji će osnovni cilj biti stvaranje fer i demokratskih izbornih uslova kako bismo održali slobodne izbore i kako bi nakon toga država dobila ovu Vladu, pa neka ta Vlada sa srećom vodi ovu državu u prosperitet.

Još gora, još pogrešnija jeste teza da je suština bavljenja politikom preuzimanje odgovornosti. Kolege, odgovornost se može preuzeti i preuzima se i za dobre i loše politike, i za pozitivne, a i za negativne stvari. Suština bavljenja politikom, gospodo, jeste principijelnost i dosljednost u odnosu na birače koji su nam dali povjerenje, a ne promjena političke volje mimo izbora, naprotiv, kontra tim izborima ovdje u parlamentu za par mjeseci. Nikome to dobra donijeti neće, ni Vladi Crne Gore, ni Parlamentu, ni građanima. Ne prizivam nestabilnost, biću onaj koji će braniti stabilnost ove države i građanski mir, ali ne mogu biti brana neprincipijelnim dogovorima i nedostatku političke snage da se ostane u manjini i da se bude dio nekog dogovora koji će dovesti do stabilnosti, do novog razvojnog impulsa koji ova država treba. Nema ga s ovim kontinuitetom 25 godina vladanja. Neće ga ni biti. Došli smo do zida i nema iza toga zida.

Ovdje su se usvajali zakoni raznoraznim većinama. Glasao se Ustav, glasale su se reforme u pravosuđu, dobili smo i novog vrhovnog državnog tužioca. Dobili smo pokušaj da se konačno stane na put kriminalu i korupciji. Ovdje su se glasali neki drugi reformski zakoni većinama. Nekad je dio te većine bio DPS, nekad je bio dio te većine SNP, a nekad neke druge partije. Nije sporno i da se ostane u manjini. Nijesu neki zakoni ovdje u parlamentu, ili kako bi to neko rekao, kroz parlamentarnu diktaturu doneseni da bi se stavio prst u oko Vladi, već možda da bi se ispravljali pogrešni potezi te iste Vlade kroz neke zakone iz socijalne sfere kojima su ispravljane tranzicione nepravde, odnosno nesposobnost Vlade da u normalnom postupku rješava te tranzicione nepravde. Kako ih je rješavao parlament, o tome sud daju građani i kako ih je rešavala Vlada, o tome sud daje parlament. Parlament je legitimisan na izvornoj izbornoj volji oktobra 2012. godine. Sve mimo toga jeste kršenje te izborne volje. Ne može se graditi na takvim temeljima. Ne može se govoriti o pokušaju da se stvori legitimnost narednih izbora i slobodni fer izbori ako se legitimnost već prekršila u samom startu time što se ovdje daje podrška, a za to građani nijesu dali svoj glas.

Socijalistička narodna partija Crne Gore tu negdje ima svoju odgovornost kao najbrojnija partija s opozicionog spektra, kao partija koja želi da da svoj doprinos i u dijalogu ovdje u parlamentu. To smo pokazali i na ovoj sjednici i to ćemo pokazati i u nastavku, ali ne možemo preuzeti odgovornost za nešto što je van naše moći, a to je prekomponovanje parlamentarne većine. Tu će odgovornost snositi samo oni koji smatraju da im je to dovoljno da dođu do izbornog horizonta do oktobra.

Zato, pozivam i ministra Konjevića da podnese ostavku. Ako ne sad, sutra, morate podnijeti ostavku. Šizofrena je situacija, izvinjavam se na izrazu, da ovdje jedna partija koja je trenutno u većini glasa protiv Vlade u kojoj sjedi ministar iz te partije. Dakle, da i tu stvar do kraja raščistimo. Očekujem ostavku gospodina Konjevića. Očekujem, a ne pozivam nikoga i od 1998. godine od kada smo nastali kao ključni politički protivnik DPS-u, to nikad nijesmo ni radili, ali ukazujem da duboko griješe oni koji će iz bilo kakvih razloga, racionalnih, iracionalnih, danas dati podršku ovoj Vladi, a glasali su protiv te iste Vlade prije tri godine. Jedini normalni i ispravan put, kolega Šaboviću, jeste da se nakon izglasavanja nepovjerenja ovoj Vladi, ponavljam, konsenzusom dođe do nove vlade koja će imati ključni zadatak da u ovih šest mjeseci koliko je ostalo do izbora pripremi fer i slobodne izbore. Sve mimo toga vodi u nestabilnost.

Na kraju, da zaključim i da poručim i kolegama danas ovdje koji će glasati protiv povjerenja ovoj Vladi i kolegama iz Demokratskog fronta koji su van parlamenta i rade isto što i mi ovdje, ukazuju na razloge zbog kojih ova Vlada ne treba da ima povjerenje, da mi nećemo odustati od zahtjeva da se stvore slobodni, fer i demokratski uslovi da dobijemo slobodne izbore i da to radi nova vlada koja će biti sastavljena od svih u ovom Parlamentu. Sve mimo toga neće proći. Nije problem ni bojkovati, nije problem ni ne bojkotovati, ali je problem šta ćemo svi da radimo sutra, šta ćemo svi da radimo u septembru. Da li je namicanje većine rezultanta svega ovoga i da li nam to donosi bolje sutra? Ne. Ne donosi. Uvjeran sam u to, a mi u Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore to znamo i zato pozivamo kolege, naročito kolege iz parlamentarne manjine koji se i danas deklariraju da uskrate povjerenje ovoj Vladi, jer davanje povjerenja ovoj Vladi jeste nova parlamentarna većina. Mi ćemo se prema tome znati odnijeti, a evo da ni ja ne budem neko ko samo razmišlja o lošim posljedicama, uvjeran sam da će to izglasavanje nepovjerenja donijeti dobro Crnoj Gori i da ćemo uspjeti zajednički da stvorimo ambijent u kome ćemo čestitati pobjedniku i koji će imati pun kredibilitet da vodi ovu državu. Ovako se ka tome ne ide. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. /Prekid/ mogućnost ako neko ne glasa iz vlasti protiv Vlade da ona padne kad je povjerenje. Mora neko iz vlasti da napusti da bi pala, ne može drugačije, ali čisto na nivou političkog sistema. Ništa više. Izvolite.

Kolega Bojanić, u ime posebnog kluba poslanika.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Uvaženi članovi četrdesete Vlade, uvaženi građani ispred Skupštine i ispred malih ekrana,

Dozvolite da počnem sa nekoliko uvodnih napomena. Mislim da smo konačno danas krajem radnog dana razobličili jednu situaciju u kojoj nam se navodno pokušalo nametnuti da mi danas glasamo o nekoj rekonstruisanoj ili imaginarnoj Vladi i nekom roku od 90 dana koji treba da se njoj da. Ne, danas je jasno, da kažem, izašlo na čistac i da to ponovim da bude svima jasno. Mi danas glasamo o povjerenju ovoj Vladi sa ovim premijerom, sa ovim ministrima koji sjede iza njega. Dakle, tamo nema nijednog ministra iz opozicionih redova, tamo nema nikoga iz opozicije, tako da smo to valjda raščistili.

Druga stvar, takođe da ponovim nešto što je jako važno, jer se negdje to nametalo kao navodno da će ako glasamo za pad Vlade destabilizovati Crnu Goru ili zaustaviti evropske i NATO integracije. Sam premijer je to demantovao. Sam premijer je više puta govorio ovih dana i u samoj inicijativi da smo došli u situaciju da je Crna Gora stabilna i ako padne Vlada, da pad Vlade neće ugroziti evropski i NATO put. Što se tiče ovog NATO-a koji ja osporavam lično, nije sporno ni pad Vlade šta će se desiti tim putem, jer kako god se završila ova Vlada bilo je, ne bilo, bilo nove, tu odluku će moći samo da donese Parlament ili na referendumu. Dakle, padom Vlade ne mijenjamo narod, padom Vlade ne mijenjamo poslanike, tako da što god izglasali, pala Vlada, ostaje isti odnos snaga.

I treća stvar koja je apsurdna u svemu ovome jeste da smo došli u situaciju da opoziciona stranka daje premijeru mogućnost da sam odlučuje hoće li da mu padne Vlada, ili će da zadrži povjerenje sam sebi. Ali dobro, mnogo je apsurdnih situacija u političkom životu Crne Gore, pa eto i to imamo. Dakle, da krenem malo o radu Vlade, da ne bih ostao nedorečen. Zašto treba glasati protiv, odnosno zašto treba očekivati i tražiti pad ove Vlade. Prvo što je ova

Vlada konstituisana na osnovu izborne krađe. To je valjda više svakome jasno u Crnoj Gori. Afera Snimak otkrila je ono što smo svi znali. Rasprava trodnevna u Parlamentu je samo to potvrdila, jer mi smo ovdje svjedoci bili prepirki ko je krao više na izborima 2012. godine. Treba da padne zato što jedan od konstituenata sam kaže da ova Vlada više ne zaslužuje podršku. Valjda bi bilo potpuno normalno, logično da ta Vlada padne, jer neko ko je dao podršku u međuvremenu otkazuje podršku. Takođe, evo iz toga kaže - sama Vlada je raskinula koaliciju odnosno koalicioni partneri, samo po sebi i to je dovoljno da padne Vlada. Ova Vlada ne smije da ostane suprotno izbornoj volji građana, a ona je jasna. Da onaj dio opozicionih birača bi bio prevaren, izigran ako njihovi glasovi odu na račun povjerenja ovoj Vladi.

Valjda je više nego jasno da ova Vlada nema kapaciteta ili ne želi, ili neće poslije svega ovoga što smo vidjeli i čuli da organizuje neke slobodne fer izbore na kojim bi se konačno u Crnoj Gori dobila Vlada, Parlament na osnovu slobodno izražene volje građana. I negdje bi ovo u normalnim demokratijama bilo sasvim dovoljno da Vlada sama podnese ostavku.

I evo, gospodine premijeru, neću da vam sugerišem, ali čisto da i to kažem da još uvijek ima prostora i vremena da sama Vlada podnese ostavku, a ne da se oslonite na glasove birača koji su tražili Vašu smjenu. Ajde da i to zanemarim, da se samo bavim radom Vlade, da je najlegitimnija na svijetu samo njenim rezultatima u ove tri, četiri godine, pošto sam bio svjedok i učesnik, a bilo je priče danas o demonstracijama 17. oktobra pa 24-tog, samo bi to bilo dovoljno da ova Vlada podnese ostavku, što je besumučno prebijala svoje građane, zasipala ih suzavcima i jurila ih po gradu samo zato što su iskoristili Ustavom zagarantovano pravo da izraze svoje nezadovoljstvo. I malo je to bilo, što je ova Vlada odnosno njena policija radila, nego što ta ista Vlada, isto Ministarstvo opstruira istragu tužilaštvu o tim događajima. To nije samo moj stav, imate Savez za građansku kontrolu rada policije, imate ombudsmana oni to kažu. Zato što smo i danas čuli da ova Vlada obmanjuje javnost, da je neko krenuo da ruši ustavni poredak. Evo me za svjedoka, i negdje mi je interesantna vaša neprincipijelnost kad se otvaraju slučajevi kriminala, korupcije i hapšenje vaših bivših funkcionera, onda se svi pozivate na pretpostavku nevinosti. A ovdje se nije ni desio protest, a vi ste već proglasili ugrožavanje ustavnog poretka. Toliko o vašoj principijelnosti.

Što se tiče vladavine prava, čuli smo, da ne ponavljam, uveli ste vladavinu sile u odnosu u vladavinu prava i samo iz tog jednog jedinog razloga biste morali da podnesete ostavku.

Što se tiče ekonomije, kreirali ste monopolizovanu i klijentističku ekonomiju. Jednima može biti sve, drugima ne može biti ništa. Zato što ste politiku zapošljavanja sveli na političko

zapošljavanje, samo je pitanje da li jedan zaposleni jednako četiri ili 10 glasova. To više ne krijete. Zato što je ova Vlada nesposobna da vodi održivu ekonomsku i socijalnu politiku.

Pominjali smo javni dug, pominjali smo garancije, poreski dug, koncesije, trgovinski deficit. Ovdje kod javnog duga samo kratko jednu opasku, čak nije ni to problem što je 60 i 70% od bruto domaćih proizvoda.

Problem je što ste taj javni dug napravili samo zbog finansiranja javne potrošnje. Prosto bilo da je 100%, ali da imamo infrastrukturne objekte, da imamo energetske objekte. Ne, od toga nemamo ništa. Imamo javni dug kojim ste plaćali administraciju da biste sačuvali se i održali vlast. I onda nam navodno slažete priču kako je porasla plata. Pa naravno od duga kako smo se zaduživali.

Zašto ste prećutali neki dan da ste ubirali takse na gorivo suprotno Ustavu? Valjda je to protivzakonito ako je suprotno Ustavu. 10 miliona ste samo uzeli prošle godine suprotno Ustavu i zakonu od građana i ne da vam ne pada na pamet da im vratite, nego idete na novu izmjenu zakona da im to sad oduzmete ali legalno.

Bilo je priče dosta, ponoviću, ništa nijeste uradili za pospješivanje ujednačenog regionalnog razvoja ili bar da nešto pomognete tu.

O zdravstvu, i danas je bilo riječi, evo danas smo dobili informaciju, na posljednjem smo mjestu u Evropi po uslugama. Nezadovoljni, s pravom, zdravstveni radnici, nezadovoljni i pacijenti.

Prosvjete, naročito visoko obrazovanje, pretvorili ste visoko obrazovanje u svoj lični biznis, pogledajte koliko je ministara predavača na univerzitetima.

I negdje ću reći nešto, nije lično ali meni je zasmetalo, a vjerujem velikoj većini građana, nije ništa lično. Ova vlada brani i promovira, da budem krajnje obazriv, da ne uvrijedim nikoga, nedolično ponašanje svojih ministara. Pomenuću tu mijenjanje tablica, pomenuću sumnje osnovane za plagiranje radova, doktorske disertacije. Ova vlada ništa nije tu uradila. Time je promovisala to da se radi. Zato što uporno dijelite građane po svim osnovama i dalje vam se pričinjavaju ovdje četnici, bjelaši, ne znam ja ko, samo da biste ostali na podjelama. Svo vrijeme to radite, evo 25 godina, a vi se najviše mijenjate na čelu s premijerom, od jedne do druge ideologije, ali su vam uvijek oni drugi koji nijesu sa vama protivnici države. I tu se stalno igra, manipuliše s tim.

Šta znači glas za ovu vladu. Glas za ovu vladu znači aboliranje ove vlade za sve što je uradila, što je pobrojano. Glas za ovu vladu znači glas protiv demokratizacije Crne Gore.

Spašavanje na ovakav način ove vlade je suprotno onome za što smo se svi zalagali u kampanji, smjeni vlasti. Dakle, nema demokratizacije bez smjene vlasti. Nijesmo mi ovdje ušli da bi popravljali ili rekonstruisali Vladu. Ne, ušli smo, tražili podršku i dobili je od građana da smijenimo ovu vlast. Glas za ovu vladu je protiv pravedne Crne Gore. Glas za ovu vladu je glas za produbljivanje socijalnih razlika, za definitivno uništavanje ovo malo srednje klase što je ostalo. Glas za ovu vladu, ja sam prilično ubijeđen, je protiv volje većine građana u ovom momentu u Crnoj Gori.

Govorili smo puno puta o riječima i djelima, rado se svi pozivaju na riječi i djela. Zaključicu jednom kineskom poslovicom, a ona kaže: "Djela koja se razlikuju od riječi odraz su ljudskog posrnuća." Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

I kolega Tarzan Milošević. Izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala.

Poštovane kolege poslanici, poštovani predsjedniče Vlade, poštovani ministri, uvaženi građani,

Na kraju našeg trodnevnog dijelaoga želim da saopštim da je njegov dosadašnji tok pokazao punu opravdanost pokretanja ove inicijative od strane Vlade. Tok rasprave je potvrdio ono što smo mi tvrdili od prvog dana da je ovo odlična prilika za otvaranje dijaloga.

Inicijativa za provjeru povjerenja Vladi došla je u pravom trenutku, onako kako smo ranije najavljivali. DPS je bila spremna da se odmah po dobijanju pozivnice za puno članstvo u NATO, 2. decembra, raspišu izbori. Ne plašimo se izbora. Naprotiv, smatramo da sve dileme koje su otvorene u Parlamentu i na ulici i tokom ova tri dana želimo što prije da razriješimo najdemokračičnije, uraditi upravo na demokračiskim izborima. Zato je naš poziv da sljedećih nekoliko mjeseci radimo na unapređenju izbornog procesa i otklonimo sve dileme koje mogu dovesti u sumnju u rezultat izbora ma na čijoj strani on bio. Očekivali smo da inicijativu pokrene naša politička konkurencija, ili čak SDP kao dio vladajuće koalicije, što je bilo očekivano da se dogodi nakon svih kritika koje su se proteklih godina čule na račun rada i rezultata Vlade. Kako je takva inicijativa izostala, Vlada je kao odgovoran činilac vlasti sama pokrenula pitanje povjerenja kroz legitimne ustavne i zakonske procedure.

Ukupna javnost je morala primijetiti da su oni koji su osporavali ili govorili da je ova inicijativa pokušaj destrukcije i zaustavljanja parlamentarnog dijaloga, veoma angažovano učestvovala u dijalogu. Dakle, demantovali su sami sebe. Socijaldemokratska partija se sa svojim iznesenim stavovima tokom trodnevne rasprave, potpuno preselila u opoziciju i u tom preseljenju pojedine kolege pomalo izgubile mjeru, zaboravljajući mnoga dostignuća koja su rezultat našeg zajedničkog rada, našeg zajedničkog pregnuća i naše zajedničke odgovornosti, ali sve je to za ovu namjenu izgleda zaboravljeno. Ovo je važan trenutak za politički sistem Crne Gore. Koalicija, u kojoj je svaka partija srazmjerno svojoj političkoj snazi postigla istorijske rezultate, prestaje da postoji.

Najvažniji rezultati naše državne politike tokom trajanja koalicije DPS i SDP, a i drugih partija iz našeg saveza, su očuvanje mira, obnova državne nezavisnosti, poziv za NATO i stabilan put ka Evropskoj uniji. I sada smo na raskrsnici s kim i kako čuvati tekovine 21. maja i nastaviti NATO integracije. I tu se razlikujemo od kolega iz SDP-a. Mi smatramo da to ne možemo raditi sa onima koji negiraju crnogorsku državu i sa otvorenim ili prikrivenim protivnicima NATO integracija.

Nažalost, nije prvi put da je Crna Gora na raskrsnici. 1878. godine, kada smo prvi put priznati u Berlinu kao međunarodno priznata država, njeni oponenti su uspjeli da je ponište 26. novembra 1918. godine. 1941. godine bili smo na raskrsnici, ali smo izborili slobodu i mir. Sljedbenici te politike su obnovili državu 21. maja 2006. godine i doveli Crnu Goru do vrata NATO-a i Evropske unije.

Ako, nažalost, uvijek moramo da budemo na raskršćima i budemo u podjelama, onda neka pobijedi crnogorski razvojni demokratski put, a neka se oni koji ne podržavaju danas ovu vladu upitaju da li su danas na pravoj strani istorije. Svakako, nezaobilazna tema su bili izazovi koji se nalaze pred crnogorskim društvom i oko te teme učesnici dijaloga su imali različiti pristup u odnosu na nastavak NATO integracija. Očekivano i ništa novo. Kod nekih je bilo prisutno žaljenje zbog činjenice da je Crna Gora dobijanjem pozivnice već postala dio sistema koji baštini sistem vrijednosti u kojoj se u najvećoj mjeri uvažava poštovanje ljudskih prava, bezbjednost i vladavina prava.

Dominantno su poslale snažne poruke da se ovaj proces treba realizovati bez zastoja, ubrzavajući ga a ne usporavajući. Nijesmo čuli, tokom ova tri dana, realne i utemeljene argumente koji upućuju da ne treba dati podršku politici Vlade. Konstantno zavređivanje povjerenja građana, priznajemo, može da bude veoma zabrinjavajuće za naše kolege iz

opozicionih klupa, ali čini nam se da je još više zabrinjavajuća njihova neskromnost da priznaju poraz. Poraz, gospodo iz opozicionih redova, ne doživljavate zato što vas je DPS, kako vi volite to da kažete "pokrao na izborima". Ne, poraz iz godine u godinu prihvatite kao legitimnu i demokratsku volju građana Crne Gore.

Nastavilo se sa omalovažavanjem građana Crne Gore, zlonamjernim i netačnim tumačenjima afere "Snimak", koji se pokušavaju označiti kao neko ko se može kupiti za socijalu i za radno mjesto. Sve naše izborne pobjede, relevantne međunarodne organizacije, poput Savjeta Evrope, OEBS-a, ODIHR-a okarakterisane su kao slobodne i demokratske.

Elektronskom identifikacijom birača Crna Gora će imati najkontrolisaniji izborni sistem na svijetu, sistem koji će konačno onemogućiti spornost izbornih rezultata i kod najtvrdih skeptika. Takođe, kada je riječ o unapređenju i poštovanju vladavine prava, prihvatamo apsolutno sve aktivnosti Tužilaštva i kada su one neprijatne za našu partiju. Upravo smo mi, kao najveća vladajuća partija, izgradili demokratski ambijent nezavisne, stabilne državne institucije kako bi bile moćne pred svima koji krše zakon i pred DPS-som i pred ostalima. A još sad i ako se nađu u toj prilici, biće u situaciji da testiraju svoju demokratsku zrelost. Siguran sam da građani prepoznaju doprinos dostizanju pune vladavine prava u kojoj je zakon jednak za sve i svi jednaki pred zakonom. Ulaskom u Evropsku uniju i NATO postajemo bolji, sa većim demokratskim kapacitetom, sa većom bezbjednošću, sačuvaćemo sebe asimilacije, obezbijediti granice, sačuvati identitet. Ulaskom u Evropsku uniju i NATO brže ćemo mijenjati sebe sigurno na bolje.

Uprkos čestim i zlonamjernim situacijama da ova vlada nije Crnu Goru vodila putem ekonomskog prosperiteta, već putem ekonomskog sunovrata, ponovo djela govore sama o sebi. Ovaj dijalog je bio i dobra prilika da se analizira i ekonomsko ostvarenje Vlade, ali smo bili svjedoci pokušaja politikantskog pristupa pojedinih poslanika, bez argumenata, bez podataka, a sve sa politički motivisanim ciljevima.

Dozvolite još jednom, poštovane kolege, da vas podsjetim da je u prethodnoj 2015. godini Crna Gora zabilježila ubrzan ekonomski rast. U prvoj polovini godine zabilježen je realan rast 3,4%, a zahvaljujući razvoju turističke privrede, industrijske proizvodnje i radovima gradnje auto puta zabilježen je realan rast od čak 4,2%.

Turistička privreda zabilježila je značajna pozitivna kretanja uprkos krizi na globalnom nivou koja je prijetila da naruši privredni razvoj značajnog broja zemalja Evrope, pa time i Crne Gore. Ne smijemo zaboraviti na sve veće interesovanje renomiranih inostranih investitora, što

je nesumnjivo validan dokaz o slici Crne Gore kao turističke destinacije koju prezentujemo široj javnosti van granica naše zemlje. Takođe, podsjetiću vas na zvanične podatke Ministarstva finansija koji govore da je u periodu od januara do septembra 2015. godine priliv stranih direktnih investicija iznosio 526 miliona eura, čime može da se pohvali malo koja zemlja u regionu.

Poštovane kolege, poslanici, ovo su zvanični podaci institucija Crne Gore. Brojke uvijek govore istinu i samim tim verifikuju uspješnost realizacije svih procesa za koje se Demokratska partija zalagala u prethodnom periodu i za koje će se uvijek zalagati. Ne zaboravite da današnjim glasanjem ne možete glasati protiv rezultata koje je ova vlada ostvarila, jer su takvi rezultati nesporno pozitivni, pa se zapitajte da li u stvari danas glasate protiv većinske volje građana ove zemlje.

Poštovani građani, djela govore više od riječi, zato smo ubijeđeni da su djela ove vlade, ali i Demokratske partije socijalista kao njenog većinskog konstituenta dovoljan dokaz uspješnosti sprovođenja onog izbornog programa za koji smo se zalagali 2012. godine, a koji su tada građani Crne Gore ocijenili najkvalitetnijim. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama, kolega Miloševiću.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dame i gospodo poslanici,

Dozvolite da na kraju trodnevne rasprave zahvalim svim poslanicima na učešću u zanimljivoj i konstruktivnoj raspravi. Želim da kažem da je rasprava potvrdila opravdanost Vladine inicijative i da smo tokom rasprave čuli brojne i sugestije i predloge za koje sam siguran da će ih izvršna vlast, ko god je činio, u narednom periodu imati na umu.

Čuli smo ne jednom, a posebno u finalu ove rasprave da je Vladina inicijativa predstavljala udar na parlamentarizam u Crnoj Gori. Dozvolite da na samom početku kažem da vidim malu nelogičnost u takvoj konstrukciji. Ako Vlada ponudi Parlamentu da razgovara o legitimitetu Vlade, to zaista može biti kvalifikovano na različite načine, ali ne kao udar na parlamentarizam. Naprotiv, to je afirmacija parlamentarizma i prilika da Parlament ocijeni da li je ta vlada svojim dosadašnjim radom zavrijedila i dalji politički legitimitet. Posebno vidim

nelogičnost kada takva ocjena stiže od strane koalicionog partnera u aktuelnoj vlasti, onog koalicionog partnera koji je upravo tokom prethodnih mjeseci u više navrata tvrdio da je u pitanju tehnička vlada, dakle, vlada koja je izgubila legitimitet, o čemu, složićemo se, nema pravo niko da sudi do Parlamenta koji joj je dao politički legitimitet glasovima parlamentarne većine početkom decembra 2012. godine.

Želio bih da zahvalim prije svega onim poslaničkim klubovima koji su najavili podršku Vladi za njen dalji rad. Tu podršku razumijem na pravi način. Ne kao podršku svemu što je ta Vlada uradila ili što nije uradila a trebala je da uradi, jer zaista ni slučajno ne idealizujem rad Vlade u prethodnom trogodišnjem periodu. Razumijem to kao ocjenu da u ovom trenutku ova vlada predstavlja ono najbolje što Crna Gora može dobiti za vršenje izvršne vlasti, iz onog ljudskog rezervoara koji je spreman uopšte da se angažuje na tim poslovima. Daleko od toga da mislim da su tu najpametniji i najvredniji. Ima mnogo ljudi u Crnoj Gori koji su vredniji od nas ali koji ne žele da se bave ovim poslom. Dakle, vjerujem da su oni koji su najavili podršku Vladi imali upravo jedan takav rezon.

Tokom ova tri dana razgovarali smo o mnogim pitanjima i imao sam priliku da se frekventno se, uključujući se u raspravu, razjasnim o nekim od tih pitanja koja predstavljaju vrlo relevantne aspekte za izvođenje finalnog zaključka - da li ova vlada zaslužuje dalje povjerenje ovog parlamenta.

Pa ipak, čini mi se da su se tokom rasprave iskristalisala nekoliko pitanja koja zaslužuju odgovor predsjednika Vlade u ime Vlade, kroz završnu riječ. Ja sam identifikovao tri takva pitanja.

Prvo je pitanje da li je Crna Gora u krizi i da li je ova vlada odgovorna za stanje koje dio parlamentarne opozicije ocjenjuje kao duboku krizu. Podsjetiću vas, nekoliko učesnika u raspravi je upravo insistiralo na takvoj definiciji stanja.

Tokom jučerašnjeg rada kazao sam da ne mislim da je Crna Gora u krizi, posebno ne u dubokoj i nesavladivoj krizi, ali dozvolite da, ipak i zbog nas i zbog javnosti koja nas sluša, opomenut možda od strane jednog broja ljudi koji su upravo sada sumirali svoj pristup o ovom pitanju da nijesmo dovoljno govorili o rezultatima rada Vlade, podsjetim. Pri čemu, naravno izviniće me svi oni koji su ovdje otvarali dilemu da li se u izvođenju tog zaključka možemo osloniti na relevantne podatke ili na ono što je odokativni pristup ekonomiji. Ja nemam mogućnost da biram, već se kao predsjednik Vlade moram osloniti na ono što su relevantni podaci. Dozvolite da veoma kratko podsjetim i da prođemo kroz njih.

Kazao sam Crna Gora nije u ekonomskoj krizi iz sljedećih razloga: prije svega zato što u zadnjih 15 godina od 2000. do 2015. imamo ekonomski rast po stopi od 3,15%. Takođe, da nije u krizi zato što u zadnjih 10 godina od referenduma do danas imamo kontinuirani rast po stopi od 3,3%. I napokon, nije u krizi zato što u toku posljednje tri godine mandata ove vlade imamo prosječnu godišnju stopu rasta od 3,2%. Uporedno sa regionom i sa Evropskom unijom, dakle, dok mi imamo prosječnu godišnju stopu rasta tokom mandata ove vlade od 3,2% Zapadni Balkan raste po stopi od 1,4%, a Evropska unija po stopi od 1,2%. Ako smo mi u krizi, onda postavljam pitanje gdje je zapadni Balkan i gdje je Evropska unija.

Drugo, nijesmo u krizi ni zbog onog što je logična konsekvencija ove prezentacije da imamo ozbiljan rast bruto-društvenog proizvoda perkapita. Podsjetiću vas da smo 2006. godine imali bruto-društveni proizvod po glavi stanovnika 3.494 eura, na kraju 2015. godine 5.700 eura. Kao rezultat ovog napretka u pogledu ekonomskog rasta u Crnoj Gori mi takođe imamo dobre podatke kada su u pitanju plate i penzije. Dakle, Crna Gora ima najveću prosječnu platu u ovom regionu. Podsjetiću, u pitanju je plata od 482 eura na kraju 2015. godine, dok su i Srbija, i Makedonija, i Kosovo, i Albanija, i Bosna i Hercegovina i pride Bugarska i Rumunija značajno ispod toga nivoa. Imam podatke, ali da vas ne zamaram.

Sledstveno tome, naravno Crna Gora ima i najveću prosječnu penziju u ovom regionu. Ta prosječna penzija na kraju 2015. je 270 eura i opet je značajno veća od svih ovih država koje sam prethodno pomenuo.

Takođe, Crna Gora nije u ekonomskoj krizi ni zbog onog što su /Prekid/ na tržištu zapošljavanja. Kazao sam tokom jučerašnjeg dana, ali imam utisak da iz određenih političkih razloga je jedan broj učesnika u današnjoj raspravi pokazao da je malo bio tvrd na uhu i da nije želio da čuje podatke koji mu ne odgovaraju. Ako slijedimo ono što je međunarodno priznata metodologija praćenja, kretanja na tržištu zaposlenosti, Crna Gora je za posljednje tri godine dobila zaposlenost od 32 hiljade i 500 ljudi. Dakle, ni to nije parametar koji bi upućivao na to da se Crna Gora nalazi u krizi.

Iz ovog dozvolite da izvedem samo još dva zaključka i da time stanem sa podsjećanjima kada su u pitanju tendencije na ekonomskom planu, kazao sam, Crna Gora je 2005, dakle, godinu pred referendum bila po stepenu razvijenosti na 30% od evropskog prosjeka razvijenosti. Na kraju 2014. je na 41%. Dakle, linija konvergentnosti prema stepenu razvoja Evroopske unije je pozitivna. Ja bih rekao ne samo linija, nego je pozitivan i tempo. Takođe, podsjećanja radi, kada je u pitanju indeks razvoja po mjeri čovjeka kojim se bave Ujedinjene

nacije govori da je Crna Gora danas na 49 mjestu od 188 zemalja i da je najbolja na Zapadnom Balkanu i da je bolja od određenih članica Evropske unije.

Dozvolite da završim time da je ovaj trogodišnji mandat, po mom mišljenju, obilježen i početkom brojnih razvojnih programa, pominjao sam ih juče, u oblasti infrastrukture, u oblasti energetike, u oblasti turizma. Da je takođe obilježje ovog trogodišnjeg perioda ozbiljan napor koji je Vlada uložila na planu savladavanja razlika u regionalnom razvoju. Kao rezultat svega toga, dozvolite da kažem, da ne mogu nipošto da se složim sa ocjenama koje su se ovdje iznijele da nemamo niti jedan parametar koji govori o ekonomskom napretku. Naprotiv, nemamo ni jedan parametar koji govori protiv toga da se Crna Gora nalazi u jednom ozbiljnom i intenzivnom ekonomskom razvoju, koji, naravno, još uvijek nije dosegao onaj nivo u pogledu standarda života kojeg svi priželjkujemo.

Da rezimiram, kada je u pitanju ekonomski aspekt krize ili ekonomski aspekt razvoja države, da li je ovo do čega smo došli željeni nivo? Ne. Da li može brže od ovoga? Može. Da li tome može doprinijeti i oporavak odnosa u vladajućoj koaliciji u narednom periodu? Može. Zbog toga smo i pokrenuli to pitanje, jer mislimo da će bolja saglasnost u vlasti doprinijeti bržem rješavanju onih pretpostavki koje će značiti i dinamičniji ekonomski rast i kvalitetniji ekonomski i društveni razvoj. Da li neko može bolje da se bavi ovim pitanjima? Ako može, ima samo /Prekid/ to je ne u nama, ima samo problem da ubijedi u to građane Crne Gore, da dobije podršku na ovom mjestu i što se nas tiče ne samo da mu je sa srećom, nego će imati apsolutnu podršku i mene kao sadašnjeg premijera i svih ovih ljudi koji rade sa mnom u timu aktuelne Vlade.

Dozvolite da pređemo na politički aspekt, da li je Crna Gora u političkoj krizi, govorio sam juče u odgovoru na pitanje poslanice Kalezić i neću se vraćati na to. Mislim da nije u krizi, da funkcionišu sve linije vlasti, uključujući i lokalne samouprave. Takođe, mislim da se ostvaruje ono što su najvažnije magistralne projekcije političkog razvoja, prije svega, kroz ono za šta smo se ovdje zalagali, a to je institucionalni razvoj koji predstavlja temelj demokratije u svakom društvu. Međutim, umjesto ponavljanja onoga o čemu sam juče govorio, dozvolite da analizirajući potencijalnu političku krizu se vratimo na ona dva zapažanja kojima smo juče posvetili pažnju. Tačno je da imamo dio narodnih predstavnika koji sjede u ovom Parlamentu koji su se odlučili za vaninstitucionalnu borbu za svoje političke ciljeve i ne previđamo to. Takođe, tačno je da imamo probleme u funkcionisanju vladajućih koalicija. Da li su to razlozi za izricane ocjene o političkoj krizi? Po mom dubokom uvjerenju, ne. Posebno ovo drugo ne može

biti razlog za to, jer sam već kazao da sam ubijeđen da je Crna Gora uspjela da do sada razvije svoj institucionalni sistem da promjena vlasti u ovoj zemlji više neće predstavljati nikakav problem njenoj bezbjednosnoj i političkoj stabilnosti.

Nakon ove rasprave jedna od dvije aktuelne koalicione partije će otići u opoziciju. Ja želim da kažem, ukoliko Demokratska partija socijalista ostane vlast a SDP-e se preseli u opoziciju, apsolutno sam siguran da to neće dovesti u pitanje ni bezbjednosnu ni političku stabilnost ove države. Jednako tako vjerujem da ste inicijativom za smjenu ove Vlade dobro promislili da imate politički imunitet i snagu da se možete izboriti sa antidržavnom destrukcijom koja je putem nasilja pokušala da zauzme ove institucije i da ste u stanju da ljudima garantujete i političku stabilnost i apsolutnu bezbjednosnu stabilnost svakog građanina Crne Gore i njegove imovine.

Dakle, mislim da kada govorimo o političkoj krizi, moramo prije svega obratiti pažnju na jedan aspekt, mislim da Crna Gora u ovom vremenu bije svoju odlučnu političku bitku za svoje pravo da upravlja vlastitom budućnošću. Dakle, možda će ovo izgledati kao ponavljanje predreferendumskih definicija. Ja zaista mislim da nije manje važna zabudućnost Crne Gore odluka o članstvu u NATO i članstvo u Evropskoj uniji od odluke o nezavisnosti. Znam mnogo nezavisnih država koje naprosto ne znaju što bi sa tom nezavisnošću. Mislim da nije takav slučaj u Crnoj Gori. Crna Gora je prije nego što je izglasala nezavisnost odredila svoj magistralni put državnog razvoja, dakle, put evropske i evroatlantske integracije. Očigledno da je takvo opredjeljenje Crne Gore naišlo na neodobravanje određenih djelova domaće političke javnosti i međunarodne političke javnosti.

Potpuno je legitimno da se razlikujemo unutar Crne Gore oko toga šta bi trebali biti pravci našeg budućeg državnog razvoja i potpuno je logično da u demokratskoj proceduri na izborima donosimo odluku kome ćemo pokloniti povjerenje. Ono što nije baš uobičajeno i što nije baš najprihvatljivije za nas, to je da imamo ovakav uplit pokušaja upravljanja političkom i državnom budućnošću Crne Gore sa strane, a posebno, čini mi se, da nije ni najmanje dostojanstveno da se taj uplit priziva iz dijela domaće političke javnosti, uključujući i parlamentarnu javnost. Nema potrebe valjda da dalje idemo u personifikaciju. Svi se sjećamo ko je prozivao iz Parlamenta da se Crna Gora opredijeli za neutralnost garantovanu iz jednog, danas moćnog, političkog centra izvan Crne Gore. Dakle, ja mislim da to nije ni dobro, ni dostojanstveno, niti da predstavlja dobar izbor za budućnost Crne Gore. Mislim da se svi mi danas suočavamo sa tim da je ovo završna bitka za dobro i za prosperitet Crne Gore.

Daleko sam od pomisli, kao što mi je spočitano u jednom dijelu našeg dijaloga, da se obrušavam na nešto je teška i mukotrpana istorija Crne Gore. Naprotiv, mislim da je istorija Crna Gore nešto na šta bi morali biti ponosni, ali taj ponos, koji je uglavnom utemeljen u našoj viševjekovnoj borbi za slobodu i nezavisnost, ne bi nam trebao zamagljivati pogled da uočimo i one slabosti koje su nas dovele do ovoga gdje smo danas. Svi se slažemo da smo nedovoljno razvijeni i valjda to ima neko svoje objašnjenje. Mislim da je to objašnjenje prije svega u tome što je Crna Gora zajedno sa Balkanom, nažalost, dugo živjela izolovano i marginalizovano od onoga što su bili evropski procesi. Kao posljedica toga svako malo su se ovdje izazivale nestabilnosti koje su se u krajnjoj liniji činile i kao problem ne samo svake od naših država i ne samo Balkana, nego i Evrope i evroatlantske zajednice.

Ako je to tako i ako smo mi danas iz tog razloga na ovom nivou razvijenosti, kojim nijesmo zadovoljni, kud će bolje inspiracije nego da promislimo je li vrijeme za zaokret. Mislim da jeste. Crna Gora je kroz istoriju pokušala jedan put da napravi taj zaokret i on je tragično završen. Mislim da ova destrukcija koja se danas preduzima prema Crnoj Gori je nalik na tu istorijsku destrukciju i mislim da mi moramo svi zajedno, bez obzira zašto se zalagali kao partije, usaglasiti se u tome da nam naše i ljudsko, i nacionalno, i državno dostojanstvo ne dozvoljava da prepuštamo bilo kome da opredjeljuje ono što će biti magistralni pravac razvoja Crne Gore. Mislim da smo se mi suštniski i kada se izjašnjavamo za i protiv NATO-a u suštini opredijelili za ono što su temeljne vrijednosti evropske i evroatlantske zajednice. Kazali smo da smo za tržišnu ekonomiju, da smo za vladavinu prava, da smo za afirmaciju ljudskih i manjinskih prava, da smo za multietničko društvo, dakle se mi opredijelili za ono što predstavlja esenciju evropske i evroatlantske zajednice. Po mom dubokom uvjerenju, ovdje je sada riječ o napadu na takvu orijentaciju Crne Gore. Moramo pokazati imunitet da odbranimo takav strateški kurs državnog razvoja Crne Gore.

I, kada govorimo o bezbjednosnom aspektu krize, odnosno stabilnosti, dozvolite da kažem da sam, takođe, ubijeđen da je Crna Gora bezbjednosno stabilna država, prije svega zahvaljujući multietničkom skladu unutar nje same koji nam garantuje da imamo odlične odnose sa susjedima, koji nam garantuje da smo u prethodnom periodu napravili i dva strateški važna iskoraka kakvim vidim ugovore o granici sa naša dva susjeda, takođe da smo u međuvremenu napravili ozbiljne reforme na planu odbrane i bezbjednosti koje je verifikovano i NATO pozivnicom za članstvo u NATO i da smo funkcionalnošću institucija pokazali da smo

u stanju da se odbranimo od autodestrukcije, dakle, od destrukcije koju nam pričinjava dio ne samo našeg društva nego dio našeg Parlamenta.

Dakle, mislim da sve to skupa upućuje na zaključak da teško može opstati ocjena o tome da je Crna Gora u nekoj ozbiljnoj krizi kakvom se želi prikazati samo iz jednog razloga, da bi se na temelju te ocjene opravdao zahtjev za smjenu vlasti po svaku cijenu. Mislim da je i ono što nam je saopštila Evropska komisija kroz prošlogodišnji Izvještaj o napretku Crne Gore i kroz pozivnicu koju nam je uputio NATO jasno da su nam naši partneri kazali da ne vide Crnu Goru kao zemlju u krizi. Da vide Crnu Goru kao zemlju koja je svakako u jednom intenzivnom procesu emancipacije, da vide Crnu Goru kao zemlju koja je svakako u jednom intenzivnom procesu emancipacije društva, da podržavaju napore koje činimo na planu realizacije reformi, na planu daljeg napretka politike evropske, evroatlantske integracije i da su ovi problemi koje imamo svakodnevni problemi koje treba rješavati. U takvom kontekstu gledam pitanje problema u funkcionisanju vladajuće koalicije i apsolutno sam spreman da tvrdim da smo u stanju da te probleme prevazilazimo, između ostalog, kroz dijaloge poput ovog kojeg smo vodili prethodna tri dana.

Drugo pitanje koje zavređuje našu zajedničku pažnju na kraju ove rasprave se tiče zapravo nečega što svi manje više kvalifikujemo kao temeljni društveni problem Crne Gore. Svi cijenimo da je temeljni društveni problem podijeljenost crnogorskog društva. Tu kao o rijetko kojem pitanju imamo identične poglede. Mislim da je to tačno, da je crnogorsko društvo podijeljeno, da to, kao što sam kazao, ne opterećuje našu stabilnost, ali nema nikakve sumnje da opterećuje tempo našeg razvoja i zbog toga mu moramo biti posvećeni. Da li je Vlada, kako se to ovdje u nekoliko navrata saopštilo, odgovorna za taj problem, zaista mislim da je to bespotrebno, ako hoćete pomalo i nisko ili da su to niski politički udarci, jer svi jako dobro znamo da to nije tačno. Svi jako dobro znamo da je podijeljenost crnogorskog društva nešto što, nažalost, seže mnogo dublje, seže u bijelo-zelene podjele, seže u partizansko-četničke ratove, seže u informbirovske podjele crnogorskog društva i seže i doseže, naravno, i do unionističkih pokreta uoči referendumu. Nećemo valjda kazati da je zato odgovorna Vlada ili da je zato odgovoran samo referendum. Ima li lijeka tom problemu? Mislim da ima i mislim da se taj proces događa. Da li smo zadovoljni tempom tog procesa? Mislim da ne možemo biti zadovoljni. Nažalost, moramo se svi složiti da krizne godine nijesu idealne godine za ovaj, niti bilo koji proces koji ima emancipatorski karakter. Jednom riječju, mnogo je lakše takve procese realizovati kada je nekako bolja budućnost ne samo dogledna, nego i dohvatljiva za ljude. U

trenutku kada Evropa ukupno živi sedmu ili osmu godinu krize, mislim da se proces harmonizacije crnogorskog društva događa, nažalost, sporije nego što smo mi željeli. Možemo li nešto uraditi svi zajedno na tom planu da se ti problemi prevaziđu ili da se prevazilaze u procesu? Duboko sam uvjeren da možemo. Mislim da je samo važno da pri tome registrujemo dvije okolnosti koje su, po mom mišljenju, polazne pretpostavke uspjeha na tom planu.

Da bismo došli do društvenog konsenzusa, nema nikakve sumnje da moramo učiniti neki koristan kompromis. Moramo znati da kompromis sam po sebi nije cilj. Kompromis je put do cilja. Ako je kompromis cilj, onda se do njega lako dolazi tako što se u ime tog cilja odreknete vlastitih uvjerenja. Mi se ne možemo odreći sopstvenih uvjerenja i sopstvenog identiteta i nemamo ni u primisli da to tražimo od nekog ko je različit od nas u bilo kom pogledu, uključujući i politički. Moramo učiniti sve da racionalizujemo raspravu o pitanjima koja treba da nas dovedu do tog konsenzusa. Racionalizacija podrazumijeva da su određena pitanja apsolvirana. Apsolvirano je pitanje državno-pravnog statusa. Crna Gora je nakon vijeka oklijevanja na demokratskom referendumu odlučila o tome da želi da bude nezavisna i u međuvremenu je postala međunarodno priznata država. Odlučujući o tom pitanju, dakle u susret referendumu i nakon njega, Crna Gora je nedvosmisleno deklarirala svoju namjeru da želi da bude dio evropske i evroatlantske zajednice. Zapisali smo to u Deklaraciji o nezavisnosti, zapisali smo to u Ustavu države i bez obzira na žučne rasprave koje ponekad vodimo na tu temu, ubijeden sam da opredjeljenje za evropske i evroatlantske integracije ni slučajno nijesu politička privilegija vladajuće koalicije, jer znam iz razgovora koje smo imali ovdje i iz rezolucija koje smo usvajali mnogo više nego nadpolovičnom većinom, iz rada u odborima za evropske integracije da dobar dio ljudi koji nijesu dio vladajuće koalicije, a koji predstavljaju parlamentarnu javnost u Crnoj Gori, vjeruje da će to biti pravac budućeg razvoja države Crne Gore. Znam, takođe, da postoje i predstavnici političkih partija i među nama večeras ovdje koji kažu ne, ali oko evropskih integracija bismo se morali izjasniti na referendumu. Znaete da ja tako ne mislim, ali to je manje važno. Izvinjavam se, NATO. Ja to ne mislim, ali to je manje važno. Ustav to ne traži i to je više važno, ali tačno, Ustav to i ne zabranjuje. Nema nikakve sumnje da ćemo mi imati parlamentarne izbore, da ćemo konstituisati parlament i da ćemo otprilike danas za godinu ili godinu i nešto duže biti u prilici da se izjasnimo o tome da li Crna Gora prihvata poziv za članstvo u NATO. Kao što znate, Ustav nam kaže da to možemo uraditi u parlamentu. Onaj kome pripada neprikosnovenno pravo da odluči o tome kako će Crna Gora o tome odlučiti je crnogorski Parlament. Prema tome, ostavimo to pitanje da o njemu

razgovaramo tada kada mu dođe vrijeme. Razmišljam samo naglas kako moramo raditi da pokušamo da damo bolji doprinos savladavanju društvenih podjela i antagonizama i da damo bolji doprinos društvenoj harmoniji Crne Gore. I, drugo o čemu moramo voditi računa, znate kako, zaista bih želio da ovo na pravi način razumijete jer je apsolutno dobronamjerno rečeno. Preteško je nasljeđe kojim su danas opterećene obije obale koje čine Crnu Goru. Most koji želimo da uspostavimo, makar politički most između te dvije obale mora biti čvrst, mora imati i dovoljan politički legitimitet i mora imati dobar gabarit. U protivnom, pokleknuće taj most. Pokušali su da se pozabave tim pitanjem intelektualci, podsjetiću vas, grupa njih, prvomajskim proglašenjem 2012. godine. Kao i da nijesu. Bez uvrede, pokušala je da se time bavi i Socijaldemokratska partija kroz nekoliko inicijativa koje sam uvijek smatrao poželjnim i dobrodošlim, ali takođe mi se učinilo da tu nije bilo dovoljno pouzdanog osnova da bi se ta misija mogla napraviti.

Daleko sam od pomisli da kažem da je Demokratska partija socijalista jedina koja može obaviti taj posao, ali dozvolite iz mnogo razloga o nekima, o njima ste govorili vi ovdje, potpuno sam siguran da se bez Demokratske partije socijalista taj posao ne može obaviti. Jer, ko god pomisli da može taj posao obaviti, plašim se, prije će biti asimilovan nego što dođe u šansu da obavi tu misiju. Demokratska partija socijalista ne svojom pameću nego, da se ne bi ko uvrijedio, svojim gabaritima može da iznese taj teret premošćavanja te dvije obale koje danas karakterišu društveni život Crne Gore. Ubijeđen sam da se mi tim poslom svi zajedno moramo mnogo posvećenije baviti u narednom periodu. Dozvolite, mislim, takođe, da će nam vrijeme ići na ruku. Mislim da je prosto proces evropejizacije nešto što će i Evropa izlaziti iz krize i da će poboljšavati uslove u kojima će moći da se ove ideje bolje razumiju i bolje prime.

Dozvolite, da se osvrnem kratko i na treće pitanje ono je takođe, po mom sudu, vrlo zanimljivo, a to je pitanje da li se u Crnoj Gori legitimisalo pravo na promjenu mišljenja. O tome smo jako puno govorili tokom ova tri dana, govorili smo kvalifikujući pokušaj promjene mišljenja u jednoj širokoj lepezi vrlo pežurativnoj, od političke korupcije, do političke prostitucije, do nasilja, do uzurpacije itd.

Dakle, ja nažalost moram da kažem da me sve to skupa nije iznenadilo, jer mislim da je to posljedica jedne stare misaone matrice u Crnoj Gori, gdje mi zapravo neke svoje vrlo očigledne mane pokušavamo da obratimo i preobratimo u svoje velike vrline. Dakle, jedino se plašim da se u ovakvim društvima kakvo je crnogorsko danas smatra vrlinom nepromjenjivost mišljenja. Valjda pametan čovjek uči i mijenja mišljenja sve dok je živ. Pođimo od pretpostavke

da smo na onom nivou mišljenja na kojem smo bili u predškolskom ili školskom obrazovanju, pa se onda zapitajmo da li dajemo pravo na promjenu mišljenja bilo kome od poslanika koji ovdje sjede, ili mislimo da je promjena mišljenja bila moguća samo do određenog datuma. Dakle, do oktobra 2012. godine, nakon čega treba zalediti pravo na promjene mišljenja.

Dozvolite, takođe, da se upitamo kako se u to uklapa, recimo, politika Socijaldemokratske partije. Dakle, koju odobravate jer odobravate njihovo pravo na promjenu mišljenja i ja takođe odobravam to pravo, ni slučajno da bih ga kvalifikovao pejorativno. Međutim, samo mislim ono što sam i juče kazao, da ako želimo da moraliziramo, onda moramo voditi računa o univerzalnosti moralnih principa.

Prema tome, ako Socijaldemokratska partija ima pravo na promjenu mišljenja, pa valjda ima i svaka druga partija u ovom Parlamentu. Ovdje je bilo takođe mišljenja u polemici sa ministrom pravde da je legitimno otići iz vlasti u opoziciju, ali nije legitimno iz opozicije doći u vlast. Takođe, meni je ovdje poručeno da jedini legitimitet koji mi mogu dati su ona 44 poslanika koja su dala legitimitet Vladi prilikom njenog izbora 4. decembra 2012. godine. A otkuda vam pravo da onda vjerujete da vi imate legitimitet sa više od 37 poslanika koliko ste ih imali 4. decembra 2012. godine? Dajte malo logike i dajte malo političke principijelnosti da bi zaista zaključili da moramo podrazumijevati jednaka prava za sve, a posebno afirmisati pravo na promjenu mišljenja.

Dozvolite, nije bila politička korupcija kada je Socijaldemokratska partija nakon lokalnih izbora u Podgorici, prethodno nastupivši sa opozicionom partijom Pozitivnom Crnom Gorom, dobila određenu podršku pretpostavljam opozicione političke javnosti, a onda taj kontigent glasova bez korupcije pridružila Demokratskoj partiji socijalista. I da ne bude ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije bez korupcije. Sa korupcijom.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Sa korupcijom možda je nešto što ja ne znam. Ako je to korupcija, onda je to odlična prilika da upoznate javnost večeras sa tim i da upoznate tužioca. Ja za to ne znam. Ali, ono što je, što vam ja mogu kazati iz vlastitog iskustva da ne bude...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvinjavam se.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Nema nikakvih problema.

Da ne bude da govorim samo o Socijaldemokratskoj partiji, ja vam kažem jedno vlastito iskustvo.

Dakle, sve do 2000. godine pripadao sam onom bloku koji je tvrdio da nijesu iscrpljene mogućnosti da Demokratska Crna Gora nađe svoje ravnopravno mjesto u demokratskoj Jugoslaviji. Podsjetiću vas na to vrijeme.

Dakle, sada je manje važno jesam li u to vjerovao ili sam taktizirao znajući da bi svaki korak dalje od takvog izjašnjenja značio rat u Crnoj Gori. Ali sam odmah nakon pada Miloševića kazao da je vrijeme za razlaz i tada to od strane ove iste političke javnosti ovdje nije kvalifikovano kao politička korupcija, nego je kvalifikovano kao dobar i poželjan politički zaokret. Ja stvarno mislim da je bio dobar i poželjan politički zaokret i znam da nijesam bio korumpiran. I zato apsolutno vjerujem da svako ovdje ima pravo da promijeni mišljenje. O čemu se zapravo ovdje radi? Da finalno saopštim svoju ocjenu. Ja mislim da se ovdje radi o tome da svi postajemo pomalo robovi jedne definicije koja uopšte nije smišljena u političkim krugovima, nego u onim medijskim radionicama o kojima sam ja juče govorio, koje uporno traže svoju vlast da bi zaštitili svoj kapital i da bi stekli novi kapital ako već ne mogu da postanu predsjednici država i vlada.

Dakle, u tim medijskim radionicama je smišljena sljedeća dijagnoza: nemoguće je Demokratsku partiju socijalista poraziti na izborima. Zato je treba poraziti buntom, revolucijom, prelaznom vladom, bojkotom izbora, pozivom na pomoć sa strane. Tim mehanizmima je treba savladati i ja mislim da mi svi pomalo počinjemo da bivamo žrtve tako nametnute neistine vrlo jasno interesno artikulisane. Dakle, zaista je tragikomično kazati da Crna Gora nije demokratska država. Crna Gora nije demokratska država, a u toj državi znači niko već zadnjih 15 godina ne može da dobije natpolovičnu većinu. U toj državi mi večeras pričamo hoće li Vlada proći sa 41 ili 42 ili će pasti sa 38. To su valjda sve karakteristike nedemokratske države kakva je Crna Gora.

Dozvolite da finalno iz ovoga izvedem ocjenu i da svodim svoju raspravu kraju. Ja zaista nijesam sklon da idealizujem stanje u društvu. Nijesam sklon samozavaravanju, ali sam još manje sklon da pristanem na manipulaciju koja se artikuliše sa bilo koje adrese političke ili

medijske o tome da je Crna Gora crna rupa na planeti samo zato da bismo izdejstvovali promjenu vlasti. E pa neće biti baš da je tako. I zbog toga mislim da se moramo potruditi da kroz ovakve rasprave i objektivizaciju činjenica stvorimo uslove i da uočimo svoje slabosti i da uložimo napore da popravljamo stanje u crnogorskom društvu. Zaključujem sa još dvije napomene.

Prva se tiče odnosa prema Socijaldemokratskoj partiji. Dakle, ja sam pažljivo odslušao sve što je rečeno i o Demokratskoj partiji socijalista, i o Vladi. Uzvatiću nešto drugačije, uzvatiću zahvalnošću za ono što smo radili posljednjih 18 godina. Ne zato što smatram da je Demokratska partija socijalista se premetnula iz progonitelja u sljedbenika, jer ne mislim da smo bili progonitelji i ne mislim, na sreću, da u Crnoj Gori ima žrtava. 25 godina sam svjedok političkog života, ne sjećam se ni jedne zabranjene partije, ne sjećam se ni jednog zabranjenog medija, ne sjećam se niti jedne kazne zbog političkog stava. Ne mislim da je bez obzira što je za biografiju dobro imati malo i žrtveničkog teksta, ne mislim da je žrtvovanje kada ste predstavnici te države koja vas progona u saveznom parlamentu.

Takođe, ne mislim da je tačna interpretacija kada Demokratsku partiju socijalista predstavljamo sljedbenikom, kako bih ja to protumačio, potrkom nekog drugog krupnog političkog autoriteta, uz puno poštovanje prema autentičnosti ideje nezavisnosti koju je artikulisao Liberalni savez i mnogo puta ponovljeno poštovanje za to. Hoću da budem potpuno precizan, ta ideja bi završila kao i mnoge velike ideje u Crnoj Gori tako što bi propala da nije bilo Demokratske partije socijalista, koja je svojom snagom podmetnula leđa za realizaciju te ideje, zajedno sa svima, počev od manjinskih naroda. Ali da ne zaboravljamo da bi se nažalost ova ideja među Crnogorcima kratkoga daha završila kao što su se mnoge dobre i velike ideje završile. I da ne zaboravimo ni sljedeće, koliko smo imali udara u realizaciji te ideje, počev od napuštanja Vlade kada je usvajan Beogradski sporazum koji se pokazao kao spasonosni bajpas do nezavisnosti, pa zaključno sa odbijanjem formule od 55%, koja se pokazala kao spasonosna formula za međunarodno priznanje Crne Gore. Sve to je, dakle, iznijela na svojim leđima dominantno partija o kojoj govorim prije svega zbog svojih političkih gabarita. Zbog toga mislim da bi zbog vjerodostojnosti bilo pametno da ipak malo sa više udublivanja u sjećanja i političku realnost govorimo o tom vremenu, a najbolje će biti ukoliko prestanemo da govorimo o tom vremenu jer sam već kazao da smatram neukusnim stalno prekopavanje po istoriji u cilju vlastitog pozicioniranja u toj istoriji.

Dakle, odnosim se sa zahvalnošću prema Socijaldemokratskoj partiji za sve ono što smo uradili u ovih 18 godina saradnje. Mislim da smo uradili puno i da smo uradili neke stvari koje će sigurno istorija postaviti na svoje mjesto.

Drugo, saglasan sam i sa ocjenama koje je izrekao predsjednik Parlamenta, gospodin Krivokapić, da ne možemo uteći od vremena. To je valjda sudbina svih nas i ne treba to ni pokušavati, ali još čini mi se da je manje produktivno kada pokušavamo da sada projektujemo sebe u tom budućem vremenu. Mislim da umjesto toga treba da se pozabavimo svi obavezama i odgovornostima koje imamo u ovom vremenu. Hvala, dakle, i na spremnosti da me brani i od mene današnjeg, razumijem i od mog okruženja. Ja vjerujem prije svega da se svako od nas najbolje brani onim što govori i onim što radi i mislim da bi za početak trebali razmisliti šta najbolje možemo učiniti da jedne druge zaštitimo od sebe.

Finalno, zaista sada na samom kraju, na osnovu svega što sam kazao, jasno je da smatram da je Vlada u nešto duže od tri godine mandata uspješno i odgovorno radila na realizaciji najvažnijih programskih prioriteta, zbog kojih je zavrjedila povjerenje ovog Parlamenta krajem 2012. godine. Stoga očekujem većinsku podršku Vladi i u ovom trenutku. Ako se moja očekivanja pokažu realnim, a vjerujem da jesu i zbog toga što Vlada kao i DPS smatra ne samo prihvatljivim plan Pozitivne, već dobrom osnovom za izlaz iz sadašnje situacije zajedničkim naporima, želim da najavim da će Vlada i u ostatku mandata biti bezrezervno posvećena ostvarivanju najvažnijih nacionalnih interesa Crne Gore, prije svega, ispunjavanju svih preostalih obaveza kako bi naša država u najkraćem mogućem roku formalizovala svoje članstvo u NATO savezu. Da ponovim, za Vladu i mene to nije svrstavanje u vojni blok. To je jasno deklarisanje namjere da se bude dio sistema vrijednosti na kojima su svoj uspjeh zasnovala neka od najrazvijenijih društava današnjice.

Drugo, u nastavku sveobuhvatnih reformi i ispunjavanju obaveza iz programa pristupanja EU, kako bi tokom 2016. godine nastavili sa otvaranjem preostalih pregovaračkih poglavlja i stvorili pretpostavke za zatvaranje poglavlja o kojima su pregovori u toku. Poseban fokus će biti u daljim reformama u oblasti vladavine prava, i obrazovanja, sa sviješću da su u njima situirani najkrupniji sistemski deficiti koji limitiraju tempo prevazilaženja razvojne zaostalosti Crne Gore.

Treće, u daljem unapređenju sistema i politika koje će omogućiti srednjoročano održiv, dinamičan i ekonomski rast na tragu ovogodišnjeg ostvarenja u cilju ubrzanog društvenog razvoja i unapređenju životnog standarda građana. Na tom planu dodatni izazov će biti

obezbjedjenje novih radnih mjesta. Dugoročno, ekonomski rast biće moguć ukoliko učvrstimo makroekonomsku stabilnost i unaprijedimo konkurentnost naše ekonomije.

Najvredniji kapital savremene Crne Gore je politička stabilnost. Ona je bila uslov da sačuvamo zemlju od ratova, da obnovimo nezavisnost, da otvorimo pristupne pregovore sa EU i dodjemo na prag NATO saveza.

Zato tu tekovinu moramo odgovorno čuvati i unapredjivati. Svi politički i društveni subjekti, a vlast posebno, najsloženiji izazov političke stabilnosti /Prekid/ u nastavku mandata ove Vlade biće stvaranje uslova za održavanje slobodnih, demokratskih parlamentarnih izbora. Respektujem kao objektivnu činjenicu nedostatak povjerenja dijela parlamentarnih partija, jednih prema drugima i prema izbornom sistemu. Želim da doprinesemo da se to nepovjerenje ako ne prevaziđe, ono svede na manju mjeru. Zato pozivam sve partije parlamentarne opozicije da uđu u Vladu i preuzimanjem dijela odgovornosti pomognu da zemlja učvrsti stabilnost i dobije kredibilnu vlast nakon izbora. Znam da su razlozi nepovjerenja uglavnom vezani za pitanja biračkih spiskova i korišćenja državnih resursa. Dakle, ako dobro tumačim, posebno interesovanje je da se ostvari puna kontrola nad radom Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva poljoprivrede. Spreman sam da u tim resorima otvorim prostor za učešće parlamentarne opozicije u radu Vlade. Ta participacija može biti i na ministarskom i na pomoćničkom nivou sa dodatnim ovlašćenjima. Takođe, spreman sam da ponudim i jedno potpredsjedničko mjesto zbog uvida u radu užeg kabineta Vlade. Mislim da sve ovo do kraja korespondira sa inicijativom Pozitivne. Očekujem da na implementaciji predloženog modela radimo zajedno i djelotvorno. To logično podrazumijeva i da zajednički osmislimo dodatne kontrolne mehanizme izbornog procesa kroz međusobnu saradnju, kao i u saradnji sa relevantnim međunarodnim partnerima. Konstituisanje Vlade u ovakvom sastavu otvorilo bi mogućnosti za prevazilaženje političkog nepovjerenja koje u Crnoj Gori je često uzrokovano nepoznavanjem ili iskrivljavanjem činjenica, posebno kada se radi o procesu i načinu donošenja odluka i funkcionisanja sistema u cjelini.

Vjerujem da je ovo ponuda u interesu dobra i naših građana i naše države i da će biti prihvaćena od svih koji žele dobro i građanima i državi. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ

Hvala Vam. /Prekid/ poslovničke mogućnosti, spominjanja posvećenosti SDP-u. Dovoljno je bilo riječi i nema potrebe da... Noćas ćemo sve da riješimo, biće još...

Samo izvolite. Proceduralno.

GORAN TUPONJA:

Htio bih u ime Kluba Pozitivne Crne Gore da zatražim pauzu od pola sata da razmotrimo ekspoze premijera. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodin Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Da vas podsjetim, 10 je do 22 sata, zaista ne bi bilo korektno da ne razumijem potrebu bilo kojeg kolege ili šefa kluba poslanika, do sada je bila praksa da se traži pauza i da se da, ali vas molim, kada je već ovako, pa je neophodno i još pola sata, da ne prekoračimo to pola sata, zbog toga što bi bilo degutatno nakon svega ovoga apsolutno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolege iz Pozitivne, je li vam dovoljno do 22 i 20h? Dobro. Vidimo se u 22 i 20h. Dajem pauzu.

/Pauza/

Poslanici 25 saziva, predsjedniče i članovi 40. Vlade,

Glasamo o povjerenju 40. Vladi. Glasa se za, protiv povjerenja i uzdržani.

Shvatio sam da se traži sa više adresa po prozivci. Nije problem i nije teško. Polako ćemo da se uključe mikrofoni, da se može identifikovati u zapisnik i krećemo. Izvolite.

SINIŠA STANKOVIĆ:

Zahvaljujem.

/Prekid/ Mevludin Nuhodžić - za, Milutin Simović - za, Rifat Rastoder - protiv, Andrija Popović - za, Tarzan Milošević - za, Predrag Sekulić - za, Filip Vuković - za, Radivoje Nikčević

- za, Miodrag Vuković - za, Šefkija Murić - za, Slobodan Radović - za, Saša Pešić - za, Branko Čavor - za, Luid Škrelja - za, Milorad Vuletić - za, ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Molim vas, veličina pripadnosti se ne izražava jačinom glasa. Snimiće se svakako.

SINIŠA STANKOVIĆ:

Zoran Jelić - za, Marta Šćepanović - za, Draginja Vuksanović - protiv, Džavid Šabović - protiv, Husnija Šabović - za, Izet Bralić - protiv, Halil Duković - za, Branka Tanasijević - za, Rešid Adrović - za, Žana Filipović - za, Željko Aprcović - za, Radovan Obradović - za, Nada Drobnjak - za, Veljko Zarubica - za, Nikola Gegaj - za, Jasmin Sutović - za, Marija Čatović - za, Maida Bešlić - za, Ljiljana Đurašković - odsutna, Branka Bošnjak - odsutna, Milan Knežević - odsutan, Janko Vučinić - odsutan, Andrija Mandić - odsutan, Nebojša Medojević - odsutan, Predrag Bulatović - odsutan, Branko Radulović - odsutan, Strahinja Bulajić - odsutan, Slaven Radunović - odsutan, Koča Pavlović - odsutan, Vladislav Bojović - odsutan, Emilo Labudović - odsutan, Veljko Vasiljević - odsutan i Milutin Đukanović - odsutan; Srđan Milić - protiv, Snežana Jonica - odsutna, Aleksandar Damjanović - protiv, Radosav Nišavić - protiv, Danko Šarančić - protiv, Danijela Marković - protiv, Darko Pajović - za, Azra Jasavić - za novu i slobodnu Crnu Goru, Srđan Perić - odsutan, Goran Tuponja - za, Suljo Mustafić - za, Almer Kalač - za, Rešad Sijarić - za, Ljerka Dragičević - za, Nik Gjeloshaj - za, Genci Nimanbegu - za, Mladen Bojanić - protiv, Novica Stanić - odsutan, Dritan Abazović - protiv tako mi Bog pomogao, Velizar Kaluđerović - protiv, Neven Gošović - protiv, Obrad Gojković - protiv, Miodrag Lekić - protiv, Goran Danilović - protiv, Zoran Miljanić - protiv, Radovan Asanović - protiv, Mićo Orlandić - za, Damir Šehović - za, Jelisava Kalezić - protiv.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici, glasala su 62 poslanika - 42 za, 20 protiv. Vlada je dobila potrebnu većinu za povjerenje.

Ovim je prva vanredna sjednica u 2016. završena, a mi se vidimo na parlamentarnom dijalogu 1. februara. Hvala.

